

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

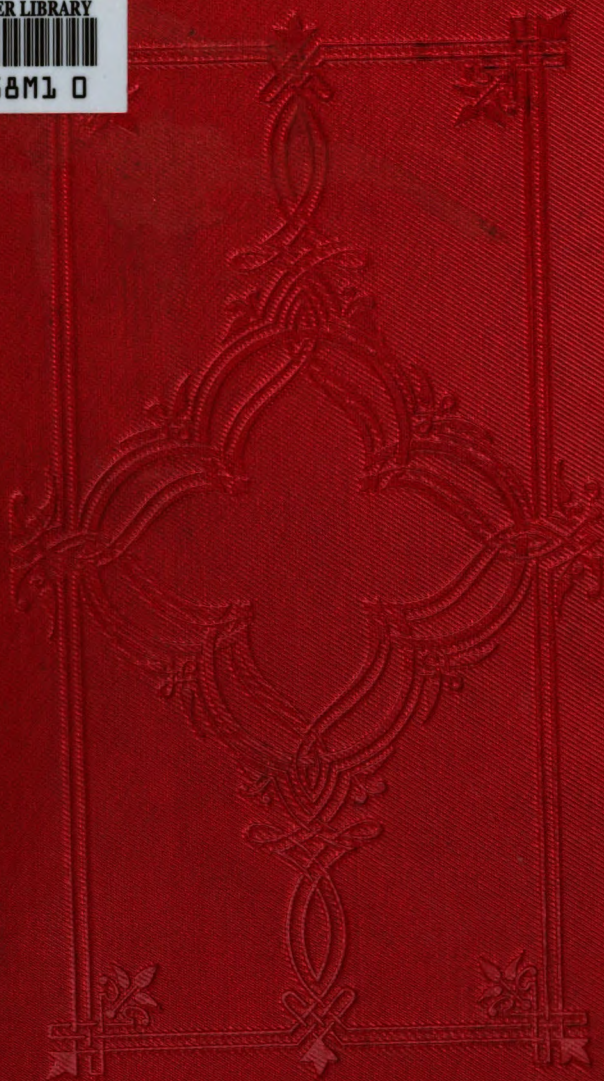
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

WIDENER LIBRARY

HX 58M1 0

1285,26

Harvard College Library

BEQUEST OF

JEREMIAH CURTIN

(Class of 1863)

RECEIVED SEPTEMBER 3, 1913

Jeremiah Curtin.

Bible. Chinese. (Dial. - Mission)
= New Test. Gospel and A. S.
1894.

CHAÒ-CHĬ

YI-SŪ CHĬ-TUH

SANG IAH SÌNG SHĬ:

SZ FUH-ANG TÀ SZ-DU 'Æ-DJÜE

FA ÜE-TSIU T'Ū.

DÀ-ANG SÌNG-SHĬ WHÀÌ LÁNG-GE.

1894.

1285.26

Harvard College Library

Sept. 3, 1913

**Bequest of
Jeremiah Curtin**

THE FOUR GOSPELS AND ACTS, IN WENCHOW.

MÓ-T'À FUH-IANG SHĬ.

Mó-T'à 1.

1 Ò-pah-la-hüé-ge Tsíz-sö, Dà-bieh-ge Tsíz-sö
Yi-sû Chī-tuh-ge ko-pû':—

2 Ò-pah-la-hüé sæ Yí-sà, Yí-sà sæ Ngó-koh,
Ngó-koh sæ Yao-dà tà gi shung-dí ;

3 Yao-dà ch'aó Dà-mó, sæ Foh-leh-íz tà Sà-la ;
Foh-leh-íz sæ Yí-íz-lang ; Yí-íz-lang sæ Ò-la.

4 Ò-la sæ Ò-mí-na-dah ; Ò-mí-na-dah sæ Na-
jùng ; Na-jùng sæ Sà-mang ;

5 Sà-mang ch'aó Lah-'öh, sæ Pu-íz ; Pu-íz
ch'aó Lû-teh, sæ Ò-pah ; Ò-pah sæ Yi-si ;

6 Yi-si sæ Dà-bieh yoa. Dà-bieh yoa joa
U-lì-dò-ge ts'i sæ Só-lu-mang ;

7 Só-lu-mang sæ Lu-pu-ö ; Lu-pu-ö sæ Ò-
pí-dò ; Ò-pí-dò sæ Ò-sà ;

8 Ò-sà sæ Iah-so-foh ; Iah-so-foh sæ Iah-la ;
Iah-la sæ U-si-dò ;

9 U-si-ò sæ Iah-dà; Iah-dà sæ Ò-ha-z; Ò-ha-z sæ Shĭ-si-ko;

10 Shĭ-si-ko sæ Mó-na-si; Mó-na-si sæ Ò-mang; Ò-mang sæ Iah-si-ò;

11 Pah-sing tà tòè Po-pí-lang-ge z-'aò, Iah-si-ò sæ Yi-ku-nyie-ò tà gi shung-dí.

12 Tà-tòè Po-pí-lang yí-'aó Yi-ku-nyie-ò sæ Sà-la-t'ieh; Sà-la-t'ieh sæ Só-lu-pó-pah;

13 Só-lu-pó-pah sæ Ò-pí-üeh; Ò-pí-üeh sæ Yí-lì-ò-chang; Yí-lì-ò-chang sæ Ò-só;

14 Ò-só sæ Sà-tuh; Sà-tuh sæ Ò-chang; Ò-chang sæ Yí-lieh;

15 Yí-lieh sæ Yí-lì-ò-sa; Yí-lì-ò-sa sæ Mó-dà Mó-dà sæ Ngó-koh;

16 Ngó-koh sæ Mó-lì-ò-ge dzié-fû Iah-saih; Mó-lì-ò sæ Yi-sû, ts'ing-hu Chĭ-tuh.

17 Só-yí joa Ò-pah-la-hüé tòè Dà-bieh, t'úng-t'úng yaó zaih-sz dè; joa Dà-bieh tòè tà-tòè Po-pí-lang-ge z-'aò, ah yaó zaih-sz dè; joa tà-tòè Po-pí-lang-ge z-'aò tòè-da Chĭ-tuh ah yaó zaih-sz dè.

18 Yi-sû Chĭ-tuh sæ-ge z-küè ji ts'z:—Gi mú-ts'ang Mó-lì-ò, yi-chang p'ing-ding k'à Iah-saih, wha-mì zing-ts'ang, ziú Sìng-Ling kó-dóng yaó sang-t'í.

19 Gi dzié-fû Iah-saih z-kai tsing-dzih-ge

nang, fú è ming-toa-toa töé gi mai, sié-sié è sz-ó pó gi shao-goa.

20 Tsing z-ta sié keh-leh z-kuè, Chí-ge t'ie-sz mùng toa-chung yiè-ch'üeh, tai gi koá, Dà-bieh-ge tsz-sö Iah-saih, fai p'ò pó nyí-ge ts'i Mó-lì-ò ch'áo li, iang-ü gi só yaó-ge sang-t'í z joa Sing-Ling li-ge.

21 Gi whai sæ ih-kai N-tsz, nyí iang-ke ch'áo Gi ming-z chiæ Yi-sü, iang-ü Gi whai pó Gi-ge pah-sing joa zai-oh-de chaò-ch'üeh-li.

22 Keh-ch'í z-küè zing-ziù, sz-teh Chí t'oh sie-tsz só koá whai tsù-zing, ziù-z koá,

23 Ts'í-ts'z, ih-kai dong-nyü, whai yaó sang-t'í, sæ N-tsz, nang whai ts'ing-hu Gi ming-z Yí-mó-nai-lì, fa-ch'üeh ziù-z, Ziè-tì k'òa ng-dà-ko sie-bó.

24 Iah-saih k'üè-sing 'æ-ch'í, chiæ-djah Chí-ge t'ie-sz só fang-fü², pó gi ts'i ch'áo-li;

25 Dà-z n-naó k'òa gi dong-voa, dzih-tòè gi sæ diu ih-kai N-tsz, zih ch'áo Gi ming-z chiæ Yi-sü.

MÓ-T'À 2.

1 Toa Shĭ-lieh tsù yoa-ge z-àò Yi-sü yí-chang sæ zé Yao-t'à-ge Pah-lì-'ang, yaó ké-kai poh-z joa tung-foa töè Yi-lü²-sà-læ li,

2 Koá, Hé-‘ù sǎe-li tsù Yao-t’á-nang-ge Yoa
 ẓ nyaoh-doá? iang-‘ù ng-dà-ko zé tung-foa
 ts’z-djah Gi-ge sing, zuih tsaó-li pà Gi.

3 Shĭ-lieh yoa t’ing-djah, zuih chang-hoa,
 Yi-lŭ²-sà-lǎe t’úng zing-ge nang ah keh-nang
 chang-hoa.

4 Yoa zuih djiǎe-lúng chùng tsì-sz-tsié, tà
 ming-ka-ge duh-shĭ-nang, bö-màng gi-dà-ko
 Chĭ-tuh iang-ke sǎe ẓ nyaoh-doá?

5 Gi-dà-ko tai gi koá, zé Yao-t’á ge Pah-lì-
 ‘ang; iang-‘ù sie-tsz shĭ-de yaó koá,

6 Yao-t’á dì-foa-ge Pah-lì-‘ang, nyí zé Yao-
 t’á-ge fŭ¹-yüè toa-chung bíng-fi tsè saí-ge;
 iang-‘ù, joa nyí boa-ta whài ch’ueh ih-‘ù
 Chung-yoa, muh-ié Ng Yí-seh-lieh-ge pah-
 sĭng.

7 Shĭ-lieh zuih sz-‘ó chiǎe poh-ẓ li, tsing-sì
 bö-màng gi-dà-ko kaih sing yĭè-ch’ueh-ge z-‘aò;

8 Zuih ts’a gi-dà-ko tǒe Pah-lì-‘ang k’ì, koá,
 Nyí-dà-ko tsaó-k’ì, tsing-sì zang-foá keh-kaih
 Mǎi-mǎi, zang-da-djah, tsaó-chüé-li t’ung-tsz
 ng, sẓ ng ah hǒe tsaó k’ì pà Gi.

9 Gi-dà-ko t’ing-djah yoa-ge fang-fŭ² zuih
 k’ì; zé tung-foa só ts’z-djah-ge sing, zuih zé
 gi-dà-ko mang-zie ling-lŭ,² dzih-tǒe Mǎi-mǎi só
 zé-ge uh-doá, zuih dĭng zé ziè-chüé.

10 Poh-ž ts'ž-djah kaih sing, zuih kw'à-'oh fú záng.

11 Tsaó uh tí-chüé ts'ž-djah Mǎi-mǎi k'òa Gi mú-ts'ang Mó-lì-ò, zuih p'uh-loh pà Gi; k'e pöé 'oh-n, tsó-ch'üeh 'oa-chang, jí-shie, möh-yah, shiè-k'à Gi tsù lí-vañh.

12 Poh-ž, iang-'ù Ziè-tì, mùng toa-chung, tsz-tié gi-dà-ko fai tsaó-chüé Shī-lieh boa-ta, zuih joa bieh-diæ lû² kwai tõe ž-ge dì-foa k'ì.

13 Kwai-k'ì-bá, Chí-ge t'ie-sz, mùng toa-chung yiè-ch'üeh, tai Iah-saih koá, Ch'í-sang, tà Mǎi-mǎi, k'òa Gi mú-ts'ang, döe tõe Í-djah k'ì, shoh boa-ta dzih-tõe ng fang-fû² nyi: iang-'ù Shī-lieh zuih whai zang kaih Mǎi-mǎi, è dji-mieh Gi.

14 Iah-saih zuih ch'í-sang, yì-ka tà Mǎi-mǎi k'òa Gi mú-ts'ang, tõe Í-djah k'ì;

15 Shoh boa-ta dzih-tõe Shī-lieh ling-chung: sz Chí t'oh sie-tsz só koá whai tsù-zing, zui-ž koá, Ng joa Í-djah whai pó Ng-ge N-tsz chiaè-ch'üeh-li.

16 Shī-lieh ts'ž-djah ž-chí k'à poh-ž shì-lùng, tíng foh-nù ch'í; zuih ts'a nang k'ì, pó Pah-lì-'ang, tà sz-miè dö-ch'ue, læ shì yí nai-ge si-n, t'úng-t'úng oh dji-mieh-goa, zui-ž chiaè-djah

gi joa poh-ž só tsing-sì bö-màng-djah-ge
z-'àò.

17 Sie-tsz Yi-lì-mí só koá zihh tsù-zing,
ziù-ž koá,

18 Zé Ľa-mó yaó sing-ang t'ing-djah, di-
k'uh tíng pai-sie, ziù-ž Ľa-chieh k'uh gi-ge
n-tsz, fú k'áng t'ing-ch'üè, iang-'ù n-tsz n-náo-
goa.

19 Shĭ-lieh sz-goa-bá, yaó Chí-ge t'ie-sz, zé
Ľ-djahh, mùng toa-chung yiè-ch'üeh, tai Ľah-
saih koá,

20 Ch'í-sang, tà Mai-măi, k'òa Gi mú-
ts'ang tòè Yí-seh-lieh-ge dì-kà k'ì; iang-'ù
möe-'è Măi-măi mùng-ge nang yí-chang sz-
goa.

21 Ľah-saih zihh ch'í-sang, tà Măi-măi k'òa
Gi mú-ts'ang tòè Yí-seh-lieh-ge dì-kà k'ì.

22 Dà-ž t'ing-djah Ò-chĭ-löé tsieh gi vù' Shĭ-
lieh-ge 'ù tsù Yao-t'à-ge yoa, zihh p'ò k'ì bo-
ta; dà-ž mùng toa-chung k'à Ziè-tì tsz-tié, zihh
tòè Ko-lì-lì koa-kà k'ì;

23 Tsaó tòè ih-kai zing-tí, chiæ Na-sà-leh,
zihh djì-ta, sz sie-tsz só koá whai tsù-zing, ziù-
ž, Gi whai ts'ing-hu ž Na-sà-leh nang.

MÓ-T'À 3.

1 Toa hé-le neh-tsz, Sž-sí-lí-ge Iah-yüè tòè
Yao-t'à k'òa-í-de li, djüe-döé,

2 Koá, Iang-ke hwaí-ké, iang-ü t'ie-kwaih.
djáng-bá.

3 Keh-kaih nang ziù-z sie-tsz Yí-sè-ò só
koá-djah-ge, gi koá, K'òa-í-de yaó nang-ge
sing-iang chiæ-ch'ì, 'Ü-bì Chí-ge dù lû,' p'û
dzih Chí-ge shiæ-lû'.

4 Kaih Iah-yüè chah luh-du möe-ge i-zie,
iæ-bû'-de chî bi-ge tà ; k'aó-lie z 'oa-djung tà
í-ge fung-mieh.

5 Hé-nang-ka Yi-lû'-sà-læ, tà Yao-t'à t'úng
di-foa, wha-yaó Iah-dà koá dö-dö-ch'üe-ch'üe-
ge nang, oh tsaó-ch'üeh tòè gi boa-ta,

6 Zing-nyàng z-ge zaí, zé Iah-dà koá, joa gi
siú-de ziú sí-lí.

7 Dà-z ts'z-djah shû-tu Foh-lì-sè tà Sà-tû-ke
nang tsaó-lí è ziú gi-ge sí-lí, gi zuih tài gi-dà-
ko koá, Duh-zi ih lû'-ge ! Jî-nang tsz-tié
nyí-dà-ko tú-bí tsie-le-ge foh-nù ?

8 Só-yí, iang-ke chieh kú-tsz 'öh-djah hwaí-
ké ;

9 Sang-nài fai sié koá, Ò-pah-la-hüé z ng-
dà-ko-ge tsû'-tsung ; ng tài nyí-dà-ko koá, ziù-

z keh-leh zih-diu, Ziè-tì ah nang-kaò chiæ gi tsù Ò-pah-la-hüé-ge tsz-sö.

10 Yiè-zé, fú-diu yí-chang k'òa z jì-kö-de, só-yí va-pah fú chieh höé kú-tsz-ge jì zih chah-goa, gwà hú-de.

11 Ng yoà shí sz nyí-dà-ko sí-lí, chiæ nyí-dà-ko hwaí-ké; dà-z Hé-ù pí ng 'aó-li-ge, nang-kö dù z ng, zìù-z dè Gi ch'ieh 'a, ng ah fú p'ài. Gi whai yoà Sìng-Ling tà hú sz nyí-dà-ko sí-lí :

12 Gi siú-de nyah-löe pu-chī, whai paì liæ-dzì Gi mah-dzie-de-ge mah; .pó mah siu ts'oa-de li, pó k'oa yoà mieh-fú-goa-ge hú shiæ-goa.

13 Hé nang-ka, Yi-sû joa Ko-lì-lì tòè Iah-dà koá-de li, tòè Iah-yüè boa-ta, è joa Gi siú-de zìú sí-lí.

14 Iah-yüè t'ai-z koá, Ng wha yoà joa Nyí siú-de zìú sí-lí, Nyí fá tòè ng keh-li li moa ?

15 Yi-sû whai-töh Gi koá, Nyí yiè-zé ts'í shú Ng, iang-ù ih-ts'ieh-ge döé-lí, ng-dà-ko iang-toa keh-nang tsù-zing. Iah-yüè zih shú Gi.

16 Yi-sû zìú-kù sí-lí, jì-siú joa shí-de tsaó-zìè : t'ie zih k'e k'à Gi, Gi ts'z djah Ziè-tì-ge Ling zìé bah-köh, koà-loh ling-djah Gi :

17 Wha-yaó sing-iang joa t'ie-ziè koá,
Keh-kaih z Ng ts'ang-è-ge N-tsz, Ng só títg
hüe-shí-ge.

MÓ-T'À 4.

1 Hé nang-ka, Yi-sû k'à Sìng-Ling líng-
töe k'oà-í-de, zió mû-chû-ge sz-t'ô.

2 Sz-zaih neh-yì chàng-zih, 'aó-le dû-whai-
goa.

3 Hé-kài sz-t'ô-ge tsaó-li, tai Gi koá, Nyí
djah-z Zìè-tì-ge N-tsz, höe fang-fû' keh-leh zih-
diu piè tsù píng.

4 Yi-sû whai-tôh koá, Sìng-shī yaó koá,
Nang 'oh-da fi-dà-tsz k'öè-djah píng, z k'öè-
djah Zìè-tì k'aó-de ih-ts'ieh só koá-ch'üeh-li-ge
shwò.

5 Mû-chû zihuh tà Gi töe sìng zing-tí k'i,
chiè Gi gé-zé sìng-diè ih-kai títg zìè-chüé.

6 Tai Gi koá, Nyí djah-z Zìè-tì ge N-tsz,
k'ó-yí t'iaè-loh 'ó-chüé, iang-'ù sìng-shī yaó koá,
Gi whai dè Nyí fang-fû' Gi-ge t'ie-sz, gi-dà-ko
siú-de whai pó Nyí toà-löe, mié-teh Nyí-ge
chah p'ùng-djah zih-diú.

7 Yi-sû tai gi koá, Sìng-shí wha-yaó koá,
'Paih-k'ó sz-t'ô Chí, nyí-ge Zìè-tì.

8 Mû-chū yih tà Gi tōè ih-zò tǐng kōe-ge sa-ziè, pó t'ie-ó và-kwaih, tà gi-dà-ko-ge yung-ó, k'à Gi ts'z ;

9 Ziuh tai Gi koá, Nyí djah whai p'uh-loh pà ng, ng whai pó keh-leh oh k'à Nyí.

10 Yi-sû ziuh tai gi koá, Sà-dà, t'ai-k'í; iang-ù sǐng-shī yaó koá, Iang-ke pà Chì nyí-ge Zìe-tì, ta-mang vuh-è gi.

11 Mû-chū ziuh li-k'e Gi; t'ie-sz li vuh-è Gi.

12 Yi-sû t'ing-djah Iah-yüè siu-ka-goa, ziuh tōè Ko-lì-lì k'ì.

13 Li-k'e Na-sà-leh, tsaó-li djì zé hé-pie-ge Ko-pah-nung, ziù-z zé Si-pû²-lang ta Nōh-dà-lì-ge dì-kà.

14 Sz sie-tsz Yí-sè-ò só koá whai tsù-zing,

15 Ziù-z koá, Si-pû²-lang-ge dì, Nōh-dà-lì-ge dì, ziù-z hé-pie, Iah-dà koá whà, yì-kwaih-nang-ge Ko-lì-lì ;

16 Zó-zé heh-ò toa-chung-ge pah-sǐng, ts'z-djah dù-dù-ge liè-koa ; zó zé sz-voa-ge dì-kà, tà sz-voa-ge iáng 'ó-chüé keh-leh nang, yaó koa ch'üeh-ch'í chiè-djah gi-dà-ko.

17 Joa-ts'z Yi-sû djüe-döé ch'í, koá, Iang-ke hwaí-ké ; iang-ù t'ie-kwaih djáng-bá.

18 Yi-sû zé Ko-lì-lì hé-pie 'æ-tsaó, ts'z-

djah lăe-kaì shung-dí, ziù-ž Si-mang, ts'ing-hu Pí-teh tà gi shung-dí Ŭe-teh-lieh, ž hé-de sà moá, iang-'ù ž tsie-ngû-ge nang.

19 Ziuh tai gi-dà-ko koá, Kang Ng li, Ng whai chiă nyí-dà-ko tsie nang.

20 Gi-dà-ko jĭ-siú li-goa moá, kang-jĭ Gi.

21 Joa hoa-ta ts'ang mang-zie tsáo, yih ts'è-djah lăe-kaì shung-dí, Si-pì-t'àng-ge n-tsž Ngó-koh, tà gi shung-dĭ Iah-yüè, k'òa gi-dà-ko vŭ¹-ts'ang Si-pì-t'à, ž jŭe-de pŭ¹ moá, ziuh chiă gi-dà-ko.

22 Gi-dà-ko jĭ-siú li-goa jŭe tà vŭ¹-ts'ang, kang-jĭ Gi.

23 Yi-sŭ tsaó-piè t'úng Ko-lì-lì, zé gi-dà-ko whai-doa-de koà-shùng, djŭe t'ie-kwaih-ge fuh-ang, i-hoé pah-sìng yè-yè-ge bìng-t'ùng, yè-yè-ge tsìng-'àò.

24 Gi-ge ming-sing yè-k'e zé t'úng Jí-lì-ò; gi-dà-ko pó va-pah yaó bìng-ge, paih-lŏ ga-nyie bìng-tsìng t'ùng-k'ú, k'à chŭ mŭ²-djah-ge, tie-ge, t'a-fung ge, oh tà tŏe Yi-sŭ mang-zie; Gi ziuh pó gi-dà-ko i-hŏé.

25 Joa Ko-lì-lì, Ti-ko-pu-lì, Yi-lŭ²-sà-lăe, Yao-t'à, Iah-dà koá whà, yaó shŭ-shŭ-tu-tu-ge nang kang-jĭ Gi.

MÓ-T'À 5.

1 Yi-sû ts'è-djah keh shû-tu nang, zuih tsaó-zie sa-de k'ì : zó-loh-bá, mang-du tsaó-tòe Gi mang-zie.

2 Gi zuih k'e k'aó koà-shùng gi-dà-ko, koá :—

3 Sang-naì ch'ie-shü-ge nang yaó fuh : iang-'ù t'ie-kwaih í gi-dà-ko-ge.

4 Pai-sie-ge nang yaó fuh : iang-'ù gi-dà-ko whai teh-djah üe-ta.

5 Üe-zui-ge nang yaó fuh : iang-'ù gi-dà-ko whai teh-djah di-t'ü'.

6 Zie dü-whai k'aó-k'üeh sz-mù kung-n-ge nang yaó fuh : iang-'ù gi-dà-ko whai teh-djah ch'ih-poá.

7 Zö è-lie-sang-ge nang yaó fuh : iang-'ù gi-dà-ko whai teh-djah è-lie.

8 Sang-naì chieh-zìng-ge nang yaó fuh : iang-'ù gi-dà-ko whai ts'è-djah Zie-tì.

9 Ch'üè nang whu-muh-ge nang yaó fuh : iang-'ù gi-dà-ko whai ts'ing-hu í Zie-tì-ge n-tsí.

10 'Ü kung-n zui pieh-nah-ge nang yaó fuh : iang-'ù t'ie-kwaih í gi-dà-ko-ge.

11 Djah yaó nang, 'ù Ng, zoh nyí-dà-ko,

pieh-nah nyí-dà-ko, zôé koh-yiè oh-ge shwò
tsœ-t'ah nyí-dà-ko, nyí-dà-ko yaó fuh.

12 Iang-ke hüe-shí kah-whà kwà-'oh: nyí-
dà-ko-ge pòè-iàng zé t'ie-ziè z' dù-ge: iang-'ù
gi-dà-ko ah-z' keh-nang pieh-nah nyí-dà-ko yí-
zie-ge sie-tsz.

13 Nyí-dà-ko z' dì-ziè-ge yie; yie djah sai-
goa mì-dôé, wha yoà ga-nyie pó gi 'a-de-ch'í
ne? Yí-'aó vu yoà, tsz hœé tòè-goa whà-
chüé, k'à nang-ge chah dah-goa.

14 Nyí-dà-ko z' sì-kà-ge koa. Ih-zò zing,
zôé z' sa ziè-chüé, fú nang-kaò iáng-zoa.

15 Nang tié tang, ah fú whàì pó gi k'òa foa-
taó 'ó-chüé, tsúng k'òa tang-de ziè-chüé; zih
whàì chiæ-djah t'úng-ko-ge nang.

16 Nyí-dà-ko-ge koa, ah djah keh-nang chiæ
zé nang-ge miè-zie, sz gi-dà-ko ts'z-djah nyí-ge
hœé 'æ-'ù, whàì kwai yung-'o k'à nyí-dà-ko zé
t'ie-ziè-ge Vù'.

17 Fai sié Ng li z' è fì-goa lieh-foh, whah-
z' sie-tsz; Ng li fú-z' è fì-goa, z' è tsú-zing.

18 Ng zaih-zé taì nyí-dà-ko koá, dzih-tòè
t'ie-dì kù-k'ì, lieh-foh-ge ih-tié ih-whah tò-tò
fú whàì kù-k'ì, dzih-tòè oh tsù-zing.

19 Só-yí, jì-nang fì-goa keh-leh kà-mìng
chung-ie tsè saí-ge ih-diæ, yih jì-ts'z koà-shùng

bieh-nang, gi zé t'ie-kwaih whà ts'ing-hu z tsè saí-ge; dà-z jī-nang pó gi tsù-ch'üeh, yih koà-shùng bieh-nang tsù-ch'üeh, gi zé t'ie-kwaih ts'ing-hu z dù-ge.

20 Ng tai nyí-dà-ko koá, nyí-dà-ko-ge kung-n, djah fú kù-z duh-shī-nang, tà Foh-lì-sè nang-ge kung-n, nyí-dà-ko tō-tō fú nang-kaò tsaó-tsàng t'ie-kwaih.

21 Nyí-dà-ko t'ing-djah yaó fang-fú' kú-zang koá:—Paih-k'ó sah nang; va-pah sah-nang-ge, zuih na mié-de yang-voh.

22 Dà-z Ng tai nyí-dà-ko koá, va-pah jī-nang, vu-yüe-vu-kù, shiè gi shung-dí foh-nù, zuih na mié-de yang-voh; jī-nang shiè gi shung-dí koá Ĺa-ko, zuih na mié-de kung-whà; jī-nang shiè gi shung-dí koá Mú-lì, zuih na mié-de dì-nyoh-ge hú.

23 Só-yí, nyí shiè lí-vaih zé tsì-da-zìè, djah zé hoa-ta chī-lōe shung-dí k'òà nyí yaó ga-nyie üe;

24 Zuih pó nyí-ge lí-vaih liu zé da mǎng-zie, sie tsaó-k'ì k'òà shung-dí sie-whu, yí-'áo tsaó-li shiè nyí-ge lí-vaih.

25 Nyí k'òà nyí-ge tai-diu wha z lú²-de, iang-ke kw'à-le k'òà gi koá-whu; ch'óá-p'ò tai-diu sùng nyí k'à küe-fû,¹ küe-fû¹ pó nyí

koa-dè k'à ts'a-nang, zihh pó nyí kwa löe-ka-de.

26 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, t'ah-lá-ge dong-die wha-mì ts'ah-yüe, nyí tō-tō fú whai joa boa-ta tsaó-ch'üeh.

27 Nyí-dà-ko t'ing-djah yaó fang-fû' kú-zang koá, Paih-k'ó ka-yang ;

28 Dà-z Ng tai nyí-dà-ko koá, va-pah jī-nang ts'z-djah nyũ-zang zihh dóng yang-sang, gi sang-chung yí-chang k'oà gi vá-djah ka-yang.

29 Nyí-ge jùng-tsih ngá, djah-z 'è nyí tieh-tōé, pó gi lao-ch'üeh gwà-goa ; nyang-k'ó sai-hgoa pah-t'í chung-ie ih-t'í, mié-teh jüe-sang gwà-loh dì-nyoh.

30 Nyí-ge jùng-tsih siú, djah-z 'è nyí tieh-tōé, pó gi ts'ai-loh gwà-goa ; nyang-k'ó sai-hgoa pah-t'í chung-ie ih-t'í, mié-teh jüe-sang gwà-loh dì-nyoh.

31 Yih yaó koá :—Jī-nang shao-ts'i, iang-ke sí shao-shī k'à gi ;

32 Dà-z Ng tai nyí-dà-ko koá, jī-nang shao-ts'i djah fú-z 'ù ka-yang yue-kù, zìù-z chiè gi vá-djah ka-yang ; jī-nang pó kai-h shao-goa-ge ts'i ch'aó-li, ah-z vá-djah ka-yang.

33 Nyí-dà-ko yih t'ing-djah yaó fang-fû,

B

kú-zang koá, Paih-k'ó ts'à kó-ge nyüè; ts'à-nyüè k'à Chí iang-ke wha Gi;

34 Dà-z Ng tai nyí-dà-ko koá, ts'ieh-ts'ieh paih-k'ó ts'à-nyüè; ah paih-k'ó chí-chí t'ie ts'à-nyüè, t'ie z Ziè-tì-ge zò-ù;

35 Ah paih-k'ó chí-chí dì, dì z Ziè-tì-ge dah-chah-tàng; ah paih-k'ó chí-chí Yi-lû²-sà-láe, iang-ù z dà 'Oa-tì-ge chang-zing;

36 Ah paih-k'ó chí-chí ò-ge diu ts'à-nyüè, iang-ù nyí fú nang-kaò [chiæ ih-diæ diu-foh piè ah piè heh.

37 Dà-z nyí-ge shwò iang-ke, Z, zuih koá Z; Fú z, zuih koá Fú z; djah yaó tu z keh-leh z joa zaí-oh toa-chung li-ge.

38 Nyí-dà-ko t'ing-djah yaó koá, Ngá wha ngá, ngo wha ngo;

39 Dà-z Ng tai nyí-dà-ko koá, paih-k'ó tí-dieh oh: djah yaó nang táe nyí jùng-siú-ge miè-gó, tsih-siú-ge ah lài-chüè k'à gi.

40 Djah yaó nang è nyí tí-chüé-ge i zie, táe-sò k'òa nyí táe-küe-sz; zuih lie whà-chüé-ge ah shú gi tsó-k'ì.

41 Djah yaó nang mié-djié nyí tsaó ih-lí lû², zuih k'òa gi tsaó láe lí.

42 Yaó nang djao nyí, zuih k'à gi; è tsì nyí-ge, fai t'ai-ch'ah.

43 Nyí-dà-ko t'ing djah yaó koá: Iang-ke è nyí-ge hung-yaó, 'àng nyí-ge dziu-dieh;

44 Dà-ž Ng tai nyí-dà-ko koá, nyí-ge dziu-dieh fá iang-ke è gi; tsiù-ts'à nyí-dà-ko-ge, iang-ke chuh-fuh gi; 'àng nyí-dà-ko-ge, iang-ke dè gi hōé; ch'ī-vū¹ pieh-nah nyí-dà-ko-ge, iang-ke dè gi tōe-kōè;

45 Ziuh hōé tsù nyí-dà-ko zé t'ie-ziè Vū¹-ge n-tsž, iang-'ù Gi sz Gi-ge nyieh-diu chiè-djah hōé-ge nang tà oh-ge nang, wha-yaó koà-loh 'ú k'à tsìng-dzih-ge nang tà fú tsìng-dzih-ge nang.

46 Djah-ž nyí-dà-ko è-sih è-sih nyí-ge nang yaó ga-nyie pōè-iàng k'à nyí ne? siu-die-lie-ge nang ah fú-ž keh-nang tsù moa?

47 Djah-ž ta-mang ts'ing ž shung-dí-ge üe, yaó ga-nyie hōé-ž biehnang ne? siu-dié-lie-ge nang ah fú-ž keh-nang tsù moa?

48 Só-yí nyí-dà-ko iang-ke jüe-bì, zié nyí-dà-ko zé t'ie-ziè-ge Vū¹ ž jüe-bì ih-yiè.

MÓ-T'À 6.

1 Liu-sang, paih-k'ó zé nang miè-zie tsù hōé-ž, è nang ts'ž-djah: fú-tih, fú whai teh-djah nyí-dà-ko zé t'ie-ziè Vū¹-ge pōè-iàng.

2 Só-yí, tsù hōé-ž-ge z-'aò, paih-k'ó zé ž-ge mang-zie ch'ī 'ōè-diu, zié keh-leh kó-hōé-nang, zé whài-doa tà ka-ž-de só tsù-ge, è nang ts'ing-tsa gi-dà-ko. Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Gi-dà-ko yí-chang teh-djah pōè-iàng-bá.

3 Dà-ž nyí tsù hōé-ž-ge z-'aò, paih-k'ó k'à tsih siú shá-tih jùng siú só tsù-ge :

4 Sž nyí-ge hōé-ž whài ō-zoa : nyí-ge Vù' zé ō-chung oh ts'ž-djah-ge, Gi-ž whài ming-toa-toa pōè-iàng nyí.

5 Nyí töé-kōè-ge z-'aò, paih k'ó zié keh-leh kó-hōé-nang : gi-dà-ko shí-hüe gé-zé whài-doa-de, tà zaih-ž-lû² k'aó-de töé-kōè, è nang ts'ž-djah. Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, gi-dà-ko yí-chang teh-djah pōè-iàng-bá.

6 Dà-ž nyí töé-kōè-ge z-'aò, iàng-ke tsaó-tsàng ž-ge nai-ka-de k'ì, mang kwa-da-chüé zihh töé-kōè nyí zé ō-chung-ge Vù', nyí-ge Vù', zé ō-chung oh ts'ž-djah-ge, whài ming-toa-toa pōè-iàng nyí.

7 Nyí-dà-ko töé-kōè, paih-k'ó koá-kù yih koá, zié yì-kwaih nang ih-yiè : gi-dà-ko sié, iàng-ù shwò tu, ih-dìng whài t'ing-djah.

8 Só-yí paih-k'ó zié gi-dà-ko keh-nang : iàng-ù mì djao yí-zie, nyí-dà-ko só è yoà-ge, nyí-ge Vù' yí-chang shá-tih-bá.

9 Sô-yí nyí-dà-ko iang-ke keh-nang töé-köè :—

Ng-dà-ko zé t'ie-zìe-ge Vù¹; dà-nyüè Nyí-ge ming-diu tsö-chàng 'ù sùng;

10 Dà-nyüè Nyí-ge kwaih whàì li; dà-nyüè Nyí-ge tsz-ì tsù-zing zé dì jī-dong zé t'ie.

11 Ng-dà-ko zaih-yoà-ge k'aó-lie, keh-neh sz-k'à ng-dà-ko.

12 Sì-mié ng-dà-ko-ge tsà, zìe ng-dà-ko sì-mié bieh-nang-ge tsà.

13 Fai chiæ ng-dà-ko zìú sz-t'ò, chàò ng-dà-ko t'òh-li shoa-oh : iang-'ù kwaih-dù², djüepìng, yung-'o, sì-sì-dè-dè oh z Nyí-ge. Ò-mang.

14 Iang-'ù nyí-dà-ko djah-z sì-mié bieh-nang-ge kù-ts'oh, nyí-dà-ko-ge T'ie-Vù¹ ah whàì sì-mié nyí-ge kù-ts'oh.

15 Djah-z nyí-dà-ko fú sì-mié bieh-nang-ge kù-ts'oh, nyí-dà-ko-ge Vù¹ ah fú whàì sì-mié nyí-ge kù-ts'oh.

16 Nyí-dà-ko chàng-zih-ge z-'àò, paih-k'ó zìe keh-leh kó-hóe-nang, ta zào-yung; iang-'ù gi-dà-ko piè-goa miè-seh, è nang ts'z-djah gi-dà-ko z-ta chàng-zih. Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, gi-dà-ko yí-chang teh-djah pòè-iàng-bá.

17 Dà-z nyí chàng-zih-ge z-'àò, iang-ke pó yao mōh z-ge diu-zìe, miè ah sí-goa;

18 Sṣ nyí-ge chàng-zih fú whàì k'à nang ts'z-djah, whàì k'à nyí zé ô-chung-ge Vù' ts'z-djah : nyí-ge Vù', zé ô-chung oh ts'z-djah-ge, whàì ming-toa-toa pöè-ìang nyí.

19 Fai tsih-loh nyí-ge ze-pöé zé dì-zìè, yaó djung whàì chī, sæ siù mai-là, yaó zeh lao-tí-li t'ao :

20 Iang-ke tsih-loh nyí-ge ze-pöé zé t'ie-zìè, djung fú whàì chī, ah fú whàì sæ-siù mai-là, zeh ah fú lao-tí li t'ao ;

21 Iang-'ù nyí-ge ze-pöé z nyao-h-doá, nyí-ge sang ah-z nyao-h-doá.

22 Ngá zìù-z sang-t'í-ge tang : só-yí nyí-ge ngá djah-z hōé-ge, jüe-sang yaó koa-liè.

23 Nyí-ge ngá djah-z fú hōé, jüe-sang oh ô-ge : só-yí nyí tí-chüé-ge koa djah-z ô, keh ô zìuh ké-le dù ne !

24 N-naó nang nang-kaò vuh-z læ-kai chí-ko : whah-z whàì ù keh-kaih, è hé-kài ; whah-z ts'ang-djángkeh-kaih, ts'z-ch'anghé-kai. Nyí-dà-ko fú nang-kaò yih vuh-z Zìè-tì, yih vuh-z Mó-mang.

25 Só-yí Ng tái nyí-dà-ko koá, Fai 'ù sæ-mìng ta-sang-kò, yaó ga-nyie ch'ih, yaó ga-nyie hah : ah fai 'ù sang-t'í ta-sang-kò, yaó ga-nyie chah. Sæ-mìng ch'í-fú-z pí k'aó-lie

chù-djoá-le? sang-t'í ch'í-fú-ž pí i-zie chù-djoá-le moa?

26 Ts'ž-ts'ž t'ie-de-ge tiè-n; yih fú hó choá, yih fú siu-küeh, yih fú tsih ts'oa-de; nyí-dà-ko-ge T'ie-Vû' ah ié gi; nyí-dà-ko ch'í-fú-ž pí gi kaè chù-djoá-le moa?

27 Nyí-dà-ko toa-chung, jì-nang ta-sang-kò nang-kaò pó-ž-ge dzie-tó ko-ts'ad ih-ts'ih ne?

28 Nyí-dà-ko tsz-nah yih 'ù i-zie ta-sang-kò ne? Sié-tòè sa-de-ge pah-'öh ho, tsz-nah-nang dù-ch'í; yih fú löe-k'ú, yih fú tsih-pû';

29 Zie-z Ng tai nyí-dà-ko koá, ziù-ž Só-lu-mang, djaih yung-'o-ge z-'ad, chah-tà pí-fú-tih keh ho ih-tó.

30 Nyí-dà-ko shiæ sie-sàng-ge nang, sa-de-ge ts'öé, keh-neh ž-ta, mang-chiæ ziuh gwà hú-lû-de goa, Ziè-tì ah keh-nang pó gi choa-pà-ch'í, whu-shoà nyí-dà-ko ne?

31 Só-yí fai ta-sang-kò, koá, ng-dà-ko yaó ga-nyie ch'ih, ga-nyie hah, ga-nyie chah?

32 Keh-leh oh ž yì-kwaih-nang só djao-ge: nyí-dà-ko-ge T'ie-Vû' shá-tih nyí chüeh-è keh-leh ih-ts'ieh.

33 Dà-ž nyí-dà-ko iang-ke sie djao Ziè-tì-ge kwaih, tà Gi-ge kung-n; keh-leh oh whai ko-ts'ad k'à nyí.

34 Sô-yí fai 'ù mang-chiæ ta-sang-kò, mang-chiæ whài dè z ta-sang-kò. Ih neh küé ih neh-ge löe-k'ú kaò-bá.

MÓ-T'À 7.

1 Fai í-lò bieh-nang, mié-teh k'à bieh-nang í-lò :

2 Iang-'ù nyí-dà-ko tsz-ñah-nang í-lò bieh-nang, bieh-nang ah whài tsz-ñah-nang í-lò nyí : nyí-dà-ko yoà ga-nyie táo-sing lie-ch'üeh k'à bieh-nang, bieh-nang ah whài keh-nang lie-chüé k'à nyí.

3 Nyí tsz-ñah whài ts'z shung-dí ngá-de yaó ts'ì, wha koh-fú-djah nyí z-ge ngá yaó tùng-lie z-tí ?

4 Nyí tsz-ñah whài tài shung-dí koá, Nyí ngá-de-ge ts'ì, k'à ng tsó-ch'üeh-goa, nyí z-ge ngá wha-yaó tùng-lie z-tí ?

5 Nyí kó-höé-nang, sie pó nyí-z ngá-de-ge tùng-lie tsó-ch'üeh-goa, yí-'áo höé ts'z ming-bah pó shung-dí ngá-de-ge ts'ì tsó-ch'üeh-goa.

6 Fai pó nyí sùng-zié-ge mû-z k'à kaó, ah fai pó nyí-ge tsang-chī gwà tsi mang-zie ; ch'óá-p'ò yoà chah pó gi dah-goa, yih lài-chüé ngoá nyí.

7 Djao, whài k'à nyí; zang, whài zang-djah; k'oa-mang, whài k'e k'à nyí:

8 Iang-‘ù va-pah djao-ge, teh-djah; zang-ge, zang-djah; k'oa-mang-ge, whài k'e-k'à gi.

9 Nyí-dà-ko toa-chung jī-nang, djah-ž gi n-tsž djao píng, fá k'à ih-löh zih-diu gi ne?

10 Whah-ž djao ngŭ, fá k'à ih-diæ zi gi ne?

11 Só-yí nyí-dà-ko, shī-zie ž oh-nang wha shá-tih pó hōé mŭ-ž k'à ž-ge n-nyŭ, whu-shoà nyí-dà-ko zé t'ie-zle-ge Vŭ¹, whài pó hōé mŭ-ž sž-k'à djao Gi-ge nang?

12 Só-yí nyí-dà-ko, yiè-yiè è nang tsz-ňah-nang dé nyí, nyí ah djah keh-nang dé gi-dà-ko; keh-kaih ziú-ž lieh-foh tà sie-tsz ge ì-ts'ž.

13 Iang-ke tsaó-tsàng 'ah-tsah-ge mang: iang-‘ù líng-tōè mieh-voa, mang ž k'oh, lŭ' ž dù, joa gi tsaó-tsàng-ge nang yih tu:

14 Dà-ž líng-tōè 'oh-mìng, mang ž 'ah, lŭ' z saí, zang-djah-ge nang yih shiæ.

15 Iang-ke voa-bì kó-ge sie-tsz, gi-dà-ko tōè nyí-ta li, whà-miè zìe yie-n, dà-ž tí-miè ž shoa-oh-ge za-loa.

16 Ts'ž gi-dà-ko-ge kú-tsž, zihh hōé nyàng-djah gi-dà-ko. Ts'ì-bung-de hōé tsah bù-dōe fú? hú-ts'ì-de hōé tsah vu-ho kú-tsž fú?

17 Jì-ts'z hōé jì tsúng chieh hōé kú-tsz, fú-hōé-ge jì tsúng chieh fú-hōé-ge kú-tsz.

18 Hōé jì fú-nang-kào chieh fú-hōé-ge kú-tsz, fú-hōé-ge jì ah fú nang-kào chieh hōé kú-tsz.

19 Va-pah fú chieh hōé kú-tsz-ge jì, whai chah-goa gwà hú-de.

20 Só-yí ts'z gi-dà-ko-ge kú-tsz, zuih hōé nyàng-djah gi-dà-ko.

21 Fú-z va-pah ts'ing-hu Ng, Chí! Chí! hōé tsaó-tsàng t'ie-kwaih, tsz yaó chung-à Ng zé t'ie-ziè Vù¹ tsz-lì-ge nang hōé tsaó-tsàng k'ì.

22 Tòè-da hé-kaì neh-tsz, shǔ-tu nang whai tai Ng koá Chí! Chí! ng-dà-ko ch'í n-naó vúng Nyí-ge ming-diu djüe-koà moa? vúng Nyí-ge ming-diu pó chǔ kué-ch'üeh moa? vúng Nyí-ge ming-diu tsù shǔ-tu djǐ-z moa?

23 Ng zuih whai tai gi-dà-ko koá, Ng oh mì-zing sih nyí-dà-ko: nyí-dà-ko tsù fi-lí-ge nang li-k'e Ng k'ì.

24 Só-yí va-pah jǐ-nang t'ing Ng keh-leh shwò, yih pó gi tsù-ch'üeh, ziù-z hōé-pí ih-kaì ts'ung-ming-ge nang, ch'í gi-ge uh zé bö-zih ziè-chüé:

25 'Ŭ loh, shǐ mǒ, fung ch'í, oh tǎe-djah hé zò uh, gi fú fa-tōé; iang-'ù tàng zǎ bö-zih ziè-chüé.

26 Va-pah ji-nang t'ing Ng keh-leh shwò, yih fú pó gi tsù-ch'üeh, ziù-z höé-pí ih-kài bàng-ge nang, ch'í gi-ge uh zé so ziè-chué:

27 'Ü loh, shí mó, fung ch'í, oh tæ-djah hé-zò uh; gi ziuh fa-töé; gi-ge fa-töé dù-shié.

28 Yi-sû koá-yüeh keh-leh shwò, chùng nang oh shī-djī Gi-ge koà-shung:

29 Iang-'ù Gi koà gi-dà-ko zié yaó djüe-pìng-ge, fú zié gi-dà-ko-ge duh-shī-nang.

MÓ-T'À 8.

1 Yi-sû joa sa-ziè tsaó-loh, shǔ-tu nang kang-jī Gi.

2 Yaó ih-kài dù-mo-fung-ge nang tsaó-li pà Gi, koá, Chí, Nyí djah k'áng, Nyí nang-kaò i ng chieh-zìng.

3 Yi-sû ziuh ch'ung-ch'ueh siú moh gi, koá, Ng k'áng, nyí chieh-zìng-bá. Gi-ge dù-mo-fung jī-siú chieh-zìng.

4 Yi-sû tài gi koá, Liu-sang, fai k'à nang koà, dà-z tsaó-k'ì, pó z k'à tsì-sz ts'z, wha-yaó shié-zié Mû-si só fang-fû'-ge lí-vaih, shiè gi-dà-ko tsù tài-tsìng.

5 Yi-sû tsaó-tsàng Ko-pah-nung-ge z-'aò, yáo ih-kài pó-tsúng tsaó-li djao Gi, koá,

6 Chī, ng̃-ge yoà-nang tōé z̃ uh-de t'a-fung-goa, k'ú-záng.

7 Yi-sû tai Gi koá, Ng̃ k'ì pó gi i-hóé.

8 Pó-tsúng whai-tōh Gi koá, Chī, Nyí tōé ng̃ uh-de li, ng̃ fú kó toa : dà-z̃ Nyí ta-mang koá ih-chù 'ò, ng̃-ge yoà-nang zuih whai jüe-'ù.

9 Iang-'ù ng̃ ah k'à nang küé, ah yaó ping z̃ ng̃ 'ó-chüé : ng̃ chiè keh-kaih k'ì, gi zuih k'ì ; chiè hé-kai li, gi zuih li ; chiè ng̃-ge nu-buh tsù keh-ch'í z̃-küè, gi zuih k'ì tsù.

10 Yi-sû t'ing-djah zuih shī-djī-ch'í, tai keh-leh kang-jī-ge nang koá, Ng̃ zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, keh-nang-ge sie-sàng, zuih-z̃ Yí-seh-lieh pah-sing toa-chung, Ng̃ ah n-naó ts'z̃-djah-kù.

11 Ng̃ wha-yaó tai nyí-dà-ko koá, joa tung joa si yaó shū-tu nang whai li, k'òa Ò-pah-lahüé, Yí-sá, Ngó-koh zé t'ie-kwaih sie-bó zó-zih ;

12 Dà-z̃ kwaih-de-ge tsz̃-ming whai küé-ch'üeh tōé whà-chüé heh-ò-ge dì-foa k'ì : boa-ta yaó di-k'uh ts'ieh-ts'z̃.

13 Yi-sû zuih tai pó-tsúng koá, Hóé k'ì, chiè nyí-ge sie-sàng k'à nyí tsù-zing. Gi-ge yoà-nang toa hé-kai z-'àò jüe-'ù-bá.

14 Yi-sû tsaó-tsàng Pí-teh-ge uh, ts'è-djah gi-ge dzié-mú sæ nyieh-bìng tòé z-ta.

15 Ziuh moh gi-ge siú, nyieh ziuh t'ai-k'i; gi ziuh 'æ-ch'í vuh-z gi-dà-ko.

16 Tòè-da 'oa-hüe, yaó nang pó shú-tu k'à chú mû²-ge tà-tòè Yi-sû mang-zie: Gi ziuh yoà ih-chù 'ò pó chú küé-ch'üeh, pìng-ts'í pó va-pah yaó bìng-ge i-höé:

17 Sz sie-tsz Yí-sè-ò só koá tsù-zing, zìù-z koà, Gi z-chí tsó-k'i ng-dà-ko-ge k'ú-nà, ta-toa ng-dà-ko-ge bìng-t'ùng.

18 Yi-sû ts'è-djah shú-tu nang pó Gi 'ü-löe, ziuh fang-fû² è tòè tai-yüè k'i.

19 Yaó ih-kài duh-shī-nang tsaó-li, tai Gi koá, Sie-sæ, Nyí paih-lò tòè nyaoh-doá k'i ng whai kang-jī Nyí.

20 Yi-sû tai gi koá, Whu-li yaó dòng, t'ie-de-ge tiè-n yaó k'u, dà-z Nang-ge N-tsz n-naó nyaoh-doá höé pó diu fa-loh.

21 Wha-yaó ih-kài mang-du tai Gi koá, Chí, yung ng sie tsaó-k'i pó vū¹-ts'ang tsoà-goā.

22 Yi-sû tai gi koá, Kang-jī Ng, k'à sz-nang tsoà z-ge sz-nang.

23 Yi-sû loh-jüè-bá, Gi mang-dù kang-jī Gi.

24 Hé toa-chung hüeh-zie yaó dù fung

tsoh-ch'í, sz-teh jüe k'à lòe mǝ-goa; Gi-ž k'üè ž-ta.

25 Mang-du tsaó-li, pó Gi chiè-síng koá, Chí chaò ng-dà-ko, ng-dà-ko zuih mieh-goa.

26 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko shiè sie-sàng-ge nang, tsz-ñah whai p'ò ne? Gi zuih 'æ-ch'í, tsah-bì fung tà hé; zuih dù-dù-nang bing-zíng-goa.

27 Chùng-nang shī-djī-ch'í, koá, Kaih ž tsz-ñah yìe-ge nang, lie fung tà hé oh t'íng-joa Gi.

28 Yi-sû tòe-da tai-yüè bá, Kah-kah-so-ge dì-kà, yaó lǎe-kai k'à chǔ mǔ²-ge nang, tíng shang, sz-teh nang n-tá tsaó hé-diæ lǔ²-de kù, zuih joa vang-mù toa-chung tsaó-ch'üeh, p'ùng-djah Yi-sû.

29 Gi-dà-ko zuih chiè-ch'í, koá, Ziè-tì-ge N-tsz Yi-sû, ng-dà-ko k'òa Nyí yaó ga-nyie sie-kue? z-'àò wha-mì tòe, Nyí wha tsaó keh-li li ch'ih-k'ú ng-dà-ko moa?

30 Yüè-yüé yaó ih dù dai tsi ž-ta ch'ih.

31 Chǔ djao Yí-sû koá, Nyí djah-ž pó ng-dà-ko kué-ch'üeh, shǔ ng-dà-ko toè tsi-dai toa-chung k'ì.

32 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, K'ì. Gi-dà-ko tsaó-ch'üeh, zuih toè tsi-dai toa-chung k'ì,

t'úng dà tsi zuih joa sa-nga ch'òa-loh hé-de,
zé shĭ-de waih-sz.

33 Ié-tsi-ge nang dōe zing-tí k'ì, pó keh-leh
ih-ts'ieh-ge ò-küè, lie k'à chŭ mŭ²-ge nang keh-
ch'í ò-küè, oh koá-ch'üeh.

34 T'úng zing-tí oh tsáo-ch'üeh chiè Yi-sŭ,
ts'ò-djah Gi, zuih djao Gi li-k'e gi-dà-ko-ge
dì-kà.

Mó-T'à 9.

1 Yi-sŭ loh-jüe dŭ²-kù, toè ò-ge páng-zing li.

2 Yaó ih-kai t'a-fung-ge, fa z joa-de, de toè
Gi mang-zie. Yi-sŭ ts'ò-djah gi-dà-ko-ge sie-
sàng, zuih tai t'a-fung-ge koá, N-tsz, foà-
sang, nyí-ge zai sì-goa-bá.

3 Yaó ké-kai duh-shĭ-nang sang-chung koá,
Keh-kaih nang koà sih-duh-ge shwò.

4 Yi-sŭ shá-tih gi-dà-ko-ge ò-ts'ò, zuih koá,
Nyí-dà-ko tsz-ñah whai zō oh-ge nyiè-diu ne.

5 Whah-z koá, Nyí-ge zai sì-goa, whah-z koá,
Gé-ch'í, 'æ-tsaó, nyah ih-ch'í yung-yì-le ne?

6 Dà-z sz nyí-dà-ko hōé shá-tih Nang-ge N-
tsz zé dì-zle yaó djue-pìng sì zai (Gi zuih tai
t'a-fung-ge koá), Gé-ch'í, tsó nyí-ge joa kwai
nyí uh-de k'ì.

7 Gi zuih gé-ch'í, tsaó uh-de k'ì.

8 Chùng nang ts'è-djah, oh shī-djī, kwai yung-'o k'à Ziè-tì, iang-'ù Gi pó keh-nang-ge djüe-pìng sz-k'à nang.

9 Yi-sû joa boa-ta tsaó-k'ì, ts'è-djah ih-kaì nang, ming chiè Mó-t'à, zó z whú-lie-voa-de : zuih tai gi koá, Kang-jī Ng. Gi zuih gé-ch'í, kang-jī Yi-sû.

10 Yi-sû z gi uh-de zo-zih-ge z-'à yáo shú-tu siu die-lie-nang k'òa zái-nang tsaó-li, dong Yi-sû k'òa Gi-ge mang-du zó-zih.

11 Foh-lì-sè nang ts'è-djah, tai Gi mang-du koá, Nyí-ge Sie-sæ, tsz-ñah whai k'òa siu die-lie nang tà zái-nang, sie-bó ch'ih ne ?

12 Yi-sû t'ing-djah zuih koá, Tsoà-djiè-ge fú yoà i-sæ, yáo bìng-ge è gi.

13 Ng só è-ge z z-pai, fú z tsì-lí, nyí-dà-ko hoé tsaó-k'ì 'oh keh-tsieh shī-ge ì-ts'è : iang-'ù Ng li, fú-z chiè tsìng-dzih nang, z chiè zai-nang hwaí-ké.

14 Hé-nang-ka, Iah-yüè-ge mang-du tsaó-tòè Yi-sû boa-ta, koá, Ng-dà-ko tà Foh-lì-sè nang dzie-dzie chàng-zih, Nyí-ge mang-du fú chàng-zih, z tsz-ñah ne ?

15 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Whù-shí-ge k'ah ; sang-loa wha k'òa gi-dà-ko sie-bó z-ta, tsz-ñah

nang-kaò pai-siè ne? dà-ž neh-tsž whai tòè, sang loa zuih li-k'e gi-dà-ko, hé nang-ka gi-dà-ko whai chàng-zih.

16 N-naó nang yòà ih-löh sæ-ge pû², po djaò-ge i-zie pû¹-ch'í, iang-ù keh-löh pû¹-tí-ge sæ-ge pû² whai pó djaò-ge pû² doh-goa, p'à-dòng kàe-dji dù-ch'í.

17 Ah n-naó nang pó sang-ge tsíu tsì djaò-ge bi-dè tí, ch'oa-p'ò bi-dè p'à-goa, tsíu yih liu-ch'üeh, bi-dè yih bà-whà-goa: dà-ž pó sang-ge tsíu tsì sang-ge bi-dè tí, lăe-yiè oh pöé-jue.

18 Yi-sû wha k'òa gi-dà-ko koá keh-leh ž-kuè, yaó ih-kai küe tsaó-li pà Gi, koá, Ng-ge na-n dze-sang sz-goa, dà-ž Nyí djah-ž tsaó-li, pó síu k'òa gi sang-ziè, gi zuih whai 'oh.

19 Yi-sû ch'í-le, kang gi k'ì, mang-du ah sie-bó k'ì.

20 Yaó ih-kai nyũ-zang, zaih-n nyie yaó shüeh-laò-ge bìng, tsaó-toè Yi-sû pai-'áo, moh Gi i-zie-ge chang;

21 Iang-ù gi sang-chung koá, Ng ta-mang moh Gi-ge i-zie, zuih whai teh-chaò.

22 Yi-sû lài-chüé ts'ž-djah gi, zuih koá. Na-n, foà-sang; nyí-ge sie-sàng chaò nyí bá. Keh-kaih nyũ-zang joa hé-kai z-'àò jüe-'ü-bá.

23 Yi-sû tsaó-tòè kûe-ge uh tí-chüé, ts'è-djah ch'í-pa, wha-yaó shŭ-tu nang ts'oa-noà.

24 Ziuh koá, Nyí-dà-ko t'ai-k'e; keh-kaih yüè-chí fú z sz-goa, z k'üè-djah. Gi-dà-ko ziuh ch'í-shiàè Gi.

25 Chùng nang oh kûé-ch'üeh whà-chüé bá, Yi-sû tsaó-tí k'ì, nyah yüè-chí-ge siú; yüè-chí ziuh bo-ch'í.

26 Keh-kaih ming-sing ziuh djüe-piè hé-kai dì-foa.

27 Yi-sû joa boa-ta tsaó-kù, yaó lă-kai hah-ngá nang kang-jī Gi, chiàè-ch'í koá, Dà-bieh-ge Tsz-sō, è-lie ng-dà-ko.

28 Tsaó-tsàng uh tí-chüé, hah-ngá nang tsaó tòè Gi mang-zie; Yi-sû ziuh tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko sie-sàng Ng nang-kaò tsù keh-ch'í z-küè fú? Gi-dà-ko tai Gi koá, Chí, ng-dà-ko sie-sàng.

29 Yi-sû ziuh moh gi-dà-ko-ge ngá, koá, Chiàè-djah nyí-dà-ko-ge sie-sàng k'à nyí tsù-zing.

30 Gi-dà-ko-ge ngá ziuh k'e-ch'í. Yi-sû ts'ieh-ts'ieh fang-fû² gi-dà-ko, koá, Liu-sang, fai k'à nang shá-tih.

31 Dà-z gi-dà-ko tsaó-ch'üeh, pó Gi-ge ming-sing djüe-piè hé-kai dì-foa.

32 Gi-dà-ko tsaó-ch'üeh-ge z-'àò, yaó nang tà ih-kai chú mû²-ge ó-n tòè Gi mang-zie.

33 Chú küé-ch'üeh-goa, ó-n zuih whai koá; chùng nang oh shī-djī-ch'í, koá, Zé Yí-seh-lieh dì-foa, oh mì-zing ts'z-djah keh-nang-ge z-küè.

34 Dà-z Foh-lì-sè nang koá, Gi k'öè-djah chú-yoa küé chú.

35 Yi-sû tsaó-piè koh-zing koh-shie, zé gi-dà-ko whai-doa-de koà-shùng, djüe t'ie-kwaih-ge fuh-iang; i-höé ming-ka yè-yè-ge bìng-t'ùng, yìè-yìè-ge tsìng-'àò.

36 Ts'z-djah keh shū-tu nang, zuih è-lie gi-dà-ko, iang-'ù gi-dà-ko kw'àng-k'ú sà-k'e, zìe yie-n n-naó yie-muh.

37 Gi zuih tai mang-du koá, Siu-küeh tu, kung-zang shiæ:

38 Só-yí iang-ke djao siu-küeh-ge Chí ts'a-ch'üeh kung-zang siu-küeh.

MÓ-T'À 10.

1 Yi-sû chiæ Gi zaih-n-kài mang-du li, sz-k'à gi-dà-ko djüe-pìng höé küé-ch'üeh zi-chú, i-höé yè-yè-ge bìng-t'ùng, yè-yè-ge tsìng 'àò.

2 Keh-leh zaih-n s̄z-du-ge ming-ž zìu-ž: diu ih-kai, Si-mang, ts'ing-hu Pí-teh, tà gi shung-dí Üe-teh-lieh; Si-pì-t'à-ge n-ts̄ Ngó-koh, tà gi shung-dí Iah-yüè;

3 Fi-lieh, tà Po-tu-lu-má; Tu-mó, tá siu-die-lie-ge Mó-t'à; Ò-leh-fi-ge n-ts̄ Ngó-koh, tà Leh-pà, ts'ing-hu Dah-t'à;

4 Ko-nö-ge Si-mang, tà Ko-liæh-ge Yao-dà, zìu-ž gi pó Yi-sû mà-goa.

5 Yi-sû pó keh zaih-n kai nang ts'a-ch'üeh, fang-fû² gi-dà-ko, kóa, Fai tsaó yì-kwaih nang-ge lû²-de k'ì, ah fai tsaó-tsàng Sà-mó-lì-ò nang-ge zing,

6 Nyang-k'ó tòè Yí-seh-lieh ko-chung sai-hgoa-ge yie-n boa-ta k'ì.

7 Tsaó-ge z-'àò iang-ke djüè-döé, koá, T'ie-kwa'h djáng-bá.

8 Yaó bìng-ge, i gi hōé; dù-mo-fung-ge, i chieh-zìng; s̄z-ge, chiæ gi vōè-'oh; pó chú kûe-ch'üeh; nyí-dà-ko bah-bah teh li, iang-ke bah-bah k'à bieh-nang.

9 Nyí-dà-ko iæ-tà-de fai tà chang, whah-ž nyang, whah-ž dong-die;

10 Fai tà lû²-ziè yoà-ge so-mó-dè, whah-ž læ-t'ōè i-zie, whah-ž 'a, whah-ž boá-ch̄: iang-'ù kung-zang teh-djah ch'ih-yoà ž mang-vàng-ge.

11 Nyí-dà-ko tsaó-tsàng ga-nyie zing-tí, ga-nyie shie-ts'ö, zang-foá kaih dì-foa jī-nang sie-p'ài-ge; zuih shoh boa-ta dzih-tòè tsaó-k'ì-ge z-'aò.

12 Tsaó-tsàng uh tí-chüé, zuih dè gi ts'ing-üe:

13 Djah-ž keh-vàng nang-ko sie-p'ài-ge, nyí-dà-ko só djao-ge bing-üe höé ling-djah gi; djah fú sie-p'ài, nyí-ge bing-üe zuih höé kwai-tòè nyí-dà-ko ž-chí.

14 Jī-nang fú tsieh-ziú nyí-dà-ko, fú t'ing nyí-dà-ko-ge shwó, joa hé-zò uh, whah-ž hé-zò zing, tsaó-ch'üeh-ge z-'aò, zuih po nyí chah-de-ge bung-dzang taó-loh-goa.

15 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Tòè-da säng-p'ö-ge neh-tsz, So-tu-mó tà Ng-mû-la-ge yang-voh, pí hé-zò zing-ge wha höé ziú-le-ge.

16 Ng ts'a nyí-dà-ko k'ì, zié yie-n zé za-loa toa-chung; só-yí nyí-dà-ko iang-ke zié zi nang ts'ung-ming, zié bah-köh nang jung-zie.

17 Iang-ke voa-bì nang; iang-'ù gi-dà-ko whai sùng nyí-dà-ko tòè kung-whai-de k'ì, zé gi-dà-ko whai-doa-de yoà pie tæ nyí:

18 Pìng-ts'í nyí-dà-ko, iang-'ù Ng, whai k'à gi-dà-ko boh tòè tsúng-tuh tà kwaih-yoa mang-zie, shiè gi-dà-ko tà yì-kwaih nang tsù tai-tsing.

19 Dà-ž pó nyí-dà-ko sùng-k'ì-ge z-'àò, fai ta sang-kò tsz-ñah-nang foh-tsz, whah-ž ga-nyie shwò, hòé koá : iang-'ù tòè-da hé-kai z-'àò, só iang-ke koá-ge tsúng whai sž-k'à nyí.

20 Iang-'ù fú-ž nyí-dà-ko ž-chí koá-ge, ž nyí-dà-ko Vù¹-ge Sìng-Ling zé nyí-dà-ko tí-chüé koá-ge.

21 Shung-dí pó shung-dí, vù¹-ts'ang pó n-nyü, whai sùng sz : n-nyü ah whai k'òa vù¹-mú lò-ch'í, 'è gi sz.

22 Nyí-dà-ko, iang-'ù Ng-ge ming-diu, whai k'à chùng nang 'àng : dà-ž záng-nè tòè-tí-ge, gi whai teh-chaò.

23 Keh-kaih zing-tí-ge nang pieh-nah-djah nyí-dà-ko, zuih döe tòè hé-kai k'ì : Ng zaih-zé tài nyí-dà-ko koá, Nyí-dà-ko wha-mì tsaó-piè Yí-seh-lieh-ge zing, Nang-ge N-tsz tòè-bá.

24 Oh-sæ fú kù-ž sie-sæ; nu-buh ah fú kù-ž chí-ko.

25 Oh-sæ zió sie-sæ, nu-buh zió chí-ko, zuih kaò-bá. Nang ch'í-zie pó Chí-nyang-ko ts'ing-hu ž Bieh-si-puh, whu-shoà Gi ko-de-ge nang ne !

26 Só-yí fai p'ò gi-dà-ko : iang-'ù n-naó ih-ch'í káng-da-ge, fú whai shié-ch'üeh-li : n-naó ih-ch'í iáng-zoa-ge, fú whai shá-tih-ge.

27 Ng zé ò-ge uh-doá tai nyí-dà-ko só koá-ge, nyí-dà-ko zé ming-ge uh-doá iang-ke koá-ch'üeh; nyí-dà-ko í-tó-de só t'ing-djah-ge, zé uh ziè-chüé iang-ke djüe-k'e.

28 Nang-kaò sah sang-t'í fú nang-kaò sah ling-yüe-ge, fai p'ò gi-dà-ko: nang-kaò pó sang-t'í lie ling-yüe mieh-goa zé dì-nyoh-ge, nyang-k'ó p'ò gi.

29 Læ-kai tsie-n ch'í-fú-ž ih-fang nyang mà-ge moa? djah fú-ž nyí-dà-ko Vù¹-ge ì-ts'ž, ih-kai ah fú nang-kaò dàng-loh dì-de.

30 Dà-ž nyí-dà-ko-ge diu-foh, t'úng-t'úng oh shí-kù-bá.

31 Só-yí fai p'ò: nyí-dà-ko pí shú-tu-ge tsie-n chù-djoá-le-ge.

32 Só-yí, va-pah jī-nang zé nang miè-zie nyàng Ng, zé Ng t'ie-ziè-ge Vù¹ miè-zie Ng-ah whai nyàng gi.

33 Dà-ž jī-nang zé nang miè-zie fú nyàng Ng, zé Ng t'ie-ziè-ge Vù¹ miè-zie Ng ah fú nyàng gi.

34 Fai sié Ng li sž bing-üe zé dì-ziè: Ng li, fú ž sž bing-üe, ž sž tõe-ts'ie.

35 Iang-ù Ng li, chiæ n-tsž k'òa vù¹-ts'ang, na-n k'òa mú-ts'ang, sang-vù¹ k'òa dì-ko-nyie whai sæ-su-goa.

36 Pìng-ts'í ih-kai nang-ge dziu-dieh, ziù-z gi-z ko-de-ge nang.

37 È vù'-mú kù-z è Ng-ge, fú p'ai tsù Ng-ge mang-du: è n-nyù kù-z è Ng-ge, ah fú p'ai tsù Ng-ge mang-du.

38 Fú pai z-ge zaih-z-kò kang-jī Ng-ge ah fú p'ai tsù Ng-ge mang-du.

39 Teh-djah z-ge sæ-mìng-ge, whai pó gi sai-h-goa: 'ù Ng sai-h-goa z-ge sæ-mìng ge whai teh-djah-ge.

40 Tsieh-ziú nyí-dà-ko-ge, ziù-z tsieh-ziú Ng, tsieh-ziú Ng-ge, ziù-z tsieh-ziú Hé-'ù ts'a Ng li-ge.

41 Tsieh-ziú sie-tsz ge, iang-'ù z sie-tsz, whai teh-djah sie-tsz-ge pòè-iàng: tsieh-ziú tsìng-dzih-ge nang iang-'ù z tsìng-dzih-ge, whai teh-djah tsìng-dzih nang-ge poè-iàng.

42 Jī-nang, ta-mang dì ih-pai lăe shī, k'à keh-leh sai-ge toa-chung ih-kai nang hah, iang-'ù gi z mang-du, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, gi tō-tō fú whai sai-h-goa pòè-iàng.

MÓ-T'À 11.

1 Yi-sū fang-fú² zaih-ń-kai mang-du yüe-bá zuih li-k'e boa-ta, tōè gi-dà-ko keh-leh zing-tí k'ì, koà-shùng djüe-dōé.

2 Iah-yüè zé löe-ka-de, t'ing-djah Chī-tuh só tsù-ge z-küè, zuih ts'a lăe-kai mang-du,

3 Màng Gi, koá, Toa-li-ge z Nyí fú, whah-z ng-dà-ko tsè tsie-moà bieh-nang ne?

4 Yi-sû whai-tôh gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko só t'ing-ge, só ts'z-ge, tsaó-k'ì t'ung-tsz Iah-yüè :

5 Hah-ngá-ge whai ts'z, p'ieh-chah-ge whai tsaó, dù-mo-fung-ge chieh-zing, lung-bà-ge whai t'ing, sz-nang vöe-'oh, djung-nang yaó fuh-iang djue-k'à gi-dà-ko.

6 Jī-nang fú 'ù Ng tieh-töé-ge yaó fuh.

7 Gi-dà-ko tsaó-k'ì-bá, Yi-sû di-djah Iah-yüè, tai chùng-nang koá, Nyí-dà-ko joa-zie, tsaó-ch'üeh töè k'oà-í-de, è ts'z ga-nyie? ih-diæ k'à fung yiæ-dóng-ge lû-ts'öé moa?

8 Nyí-dà-ko tsaó-ch'üeh, töè-tí è ts'z ga-nyie? chah 'o-lì i-zie-ge nang moa? Keh-leh chah 'o-lì i-zie-ge nang djt-z yoa-chung-de.

9 Nyí-dà-ko tsaó-ch'üeh, töè-tí è ts'z ga-nyie? è ts'z ih-'ù sie-tsz moa? Ng tai nyí-dà-ko koá, Z-ge, pìng-ts'í wha kù-z sie-tsz.

10 Iang-'ù keh-kaih nang, ziù-z sîng-shĭ-de só koá-djah-ge, Ng ts'a Ng-ge ts'a-sz zé Nyí-ge miè-zie, gi whai bi-bà Nyí-ge lû'.

11 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, nyŭ-zang só

sæ-ge, n-naó yiè-ch'üeh ih-kai pí Sž-sí-lí-ge Iah-yüè dù-le-ge; dà-z zé t'ie-kwaih-de, tsè sai-ge pí gi wha dù-le.

12 Joa Sž-sí-lí Iah-yüè-ge neh-tsz tòè jĭ-chang, nang záng-lih è teh-djah t'ie-kwaih, záng-lih-ge nang pó gi teh-djah.

13 Iang-'ù chùng sie-tsz tà lieh-foh dzih-tòè Iah-yüè, oh koá 'ù-nyie.

14 Nyí-dà-ko djah-z k'áng tsieh-ziú keh-chù 'ò, iang-ke li-ge Yí-lì-ò zìù-z keh-kaih nang.

15 Yaó n-tó whai t'ing-ge, iang-ke t'ing.

16 Dà-z Ng hòé yoà ga-nyie, hòé pí-djah keh-kaih sì-dè ne? zìù-z hòé-pí mai-mai zó zé ka-z-de, chiè gi-ge bō-daì.

17 Koá, Ng-dà-ko tai nyí-dà-ko ch'í shiæ bá, nyí-dà-ko n-naó t'iaè-vú: ng-dá-ko tai nyí-dà-ko di-k'uh-ch'í-bá, nyí-dà-ko n-naó pai-sie.

18 Iang-'ù Iah-yüè li, ah fú ch'ih ah fú hah; gi-dà-ko koá, Gi yaó chŭ-ge:

19 Nang-ge N-tsz li yih ch'ih yih hah, gi-dà-ko koá, Gi z t'ò-ch'ih t'ò-tsiú-ge nang, siu die-lie tà zai-nang-ge bung-yaó. Dà-z ts'ung-ming-ge nang whai ming-ch'üeh ts'ung-ming-ge ì-ts'z.

20 Yi-sŭ zuih tsah-bì keh-leh zing-tí, zìù-z

Gi só tsù tsè tu djì-ž-ge uh-doá, iang-‘ù gi-dà-ko zing-djaò fú hwaí-ké.

21 Nyí Ku-la-sàng yaó whú! Nyí Pah-sè-dà yaó whú! iang-‘ù zé nyí-dà-ko toa-chung só tsù-ge djì-ž, djah-ž tsù zé T'ai-lu tà Si-tàng, gi-dà-ko tsöé-tsöé yoà mo-i tà hwai-dzang hwaí-ké.

22 Dà-ž Ng tàl nyí-dà-ko koá, tòè-da sàng-p'ò-ge neh-tsž, T'ai-lu Si-tàng-ge yang-voh, pí nyí-dà-ko-ge wha hōé ziú-le-ge.

23 Wha-yaó nyí Ko-pah-nung, nyí yí-chang sing-tòè t'ie bá, tsie-le whaì loh iang-ka goa: iang-‘ù zé nyí toa-chung só tsù-ge djì-ž, djah-ž tsù zé Só-tu-mó, gi dzih-tòè keh-neh wha ž-ta.

24 Dà-ž Ng tàl nyí-dà-ko koá, tòè-da sàng-p'ò-ge neh-tsž, Só-tu-mó-ge yang-voh, pí nyí-dà-ko-ge wha hōé ziú-le-ge.

25 Hé-kài z-‘àò Yi-sù whai-tōh koá, Vù¹ ‘o! t'ie-dì-ge Chī-tsé, Ng kó-zì Nyí, iang-‘ù Nyí pó keh-leh ž-küè, tàl-djah ts'ung-ming t'ung-t'òè-ge nang, iáng-zoa-ch'í-bá, pó gi shié-ch'üeh k'à m̃ai-m̃ai.

26 Vù¹ ‘o! ž-ge: iang-‘ù Nyí ž keh-nang hūe-shí.

27 Và-vaih oh-ž Ng Vù¹ koa-dè k'à Ng: djì-goa Vù¹ n-naó nang shá-tih N-tsž: djì-goa

N-tsz, tà N-tsz só zing-nyüè pó Vù¹ shié-ch'üeh-ge, ah n-naó nang shá-tih Vù¹.

28 Nyí-dà-ko va-pah loe-k'ú ta-djoá-tà-ge, iang-ke tòè Ng keh-li li; Ng whai sz nyí-dà-ko üe-ta.

29 Iang-ke pai Ng-ge ah, joa Ng 'oh, iang-'ù Ng sang-naì üe-whu ch'ie-shü; nyí-dà-ko-ge sang whai teh-djah üe-ta.

30 Ng-ge ah z yung-yì-ge; Ng-ge tà z ch'ang-ge.

MÓ-T'À 12.

1 Toa hé-kaì z-'àò, Yi-sù üe-sih-neh tsaó-kù mah-die-de; Gi-ge mang-du dù¹-whai-goa, pó mah-diu tsah-li ch'ih.

2 Foh-lì-sè nang ts'z-djah, zuih tai Gi koá, Ts'í-ts'z, Nyí-ge mang-du tsù üe-sih-neh paih k'ó-yí tsù-ge z-küè.

3 Yi-sù tai gi-dà-ko koá, Dà-bieh, k'òa gi sie-bó-ge nang, dù¹-whai-ge z-'àò só tsù-ge z-küè, nyí-dà-ko n-naó duh-kù moa?

4 Ziù-z tsaó Ziè-tì-ge uh tí-chüé, ch'ih hé-le pá-da-ge píng; keh-leh píng fú z gi, ah fú z k'òa gi sie-bó-ge nang k'ó-yí ch'ih-ge, tsz yaó tsì-sz k'ó-yí ch'ih-ge.

5 Whah-ŷ lieh-foh tí-chüé nyí-dà-ko n-naó duh-kù moa, üe-sih-neh tsì-sz zé sìng-diè-de, vá-djah üe-sih-neh, ah n-naó zaí?

6 Ng tái nyí-dà-ko koá, ts'z-dì yaó Ih-'ù pí diè wha dù-le-ge.

7 Ng só è-ge ŷ z-pai, fú ŷ tsì-lí: keh-chù 'ò-ge ì-ts'z djah-ŷ nyí-dà-ko shá-tih, zuih fú whaì pó n-naó zaí-ge nang dèng yaó zaí.

8 Iang-'ù Nang-ge N-tsz ah-ŷ üe-sih-neh-ge Chí.

9 Yi-sû li-k'e boa-ta, tsaó-tsàng gi-dà-ko-ge whaì-doa;

10 Yaó ih-kai nang ŷ-ta, ih-tsih siú k'u-goa. Gi-dà-ko zuih màng Gi koá, Üe-sih-neh i bìng k'ó-yí yoà-djah fú? ì-ts'z è kòè Gi.

11 Yi-sû tái gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko toa-chung, jī-nang yaó ih-diu yie-n, djah zé üe-sih-neh dàng-loh dì-k'æ-de, fú whaì pó gi boh-ch'í moa?

12 Nang pí yie-n chù-djoá ké-le ne? Só-yí üe-sih-neh tsù hòè-z ŷ k'ó-yí-ge.

13 Yi-sû zuih tái keh-kaih nang koá, Nyí-ge siú ch'ung-ch'üeh. Gi pó siú ch'ung-ch'üeh, zuih jüe-'ü, zìé hé-tsih ih-yiè.

14 Foh-lì-sè nang zuih tsaó-ch'üeh, pí-ts'z sie-lie tsz-ñah hòé pó Gi djī-mieh-goa.

15 Yi-sû shá-tih zuih li-k'e boa-ta : yaó shú-tu nang kang-jī Gi, Gi zuih pó gi-dà-ko oh i-hóe :

16 Pìng-ts'í chàng-kà gi-dà-ko fai pó Gi shié-ch'üeh :

17 Sz sie-tsz Yí-sè-ò só koá whai tsù-zing, zìu-z koá,

18 Ts'í-ts'è Ng-ge Yoà-nang, z Ng só t'iaé-shüé-ge; Ng ts'ang-è-ge, z Ng sang-chung só t'ing hüe-shí-ge; Ng whai pó Ng-ge Ling sz-k'à Gi, Gi whai pó tsang döé djüé-k'à yì-kwaih nang.

19 Gi fú whai tsæ-lö, ah fú whai ts'oa-noà; ka-z-de ah n-naó nang whai t'ing-djah Gi-ge sing-ang.

20 Ziú-sie-ge lû-ts'öé, Gi fú whai oá-dáng-goa; wha t'aih ie-ge tang-zàng, ah fú whai ch'í-goa; dzih-töè sz tsang döé teh-sing.

21 Pìng-ts'í yì-kwaih nang whai k'öè Gi-ge ming-diu.

22 Hé nang-ka yaó ih-kai chú mû'-djah-ge nang, yih hah-ngá yih ó-ge, tà töè Yi-sû boa-ta li; Yi-sû pó gi i-höé, sz hah-ngá whai ts'è-djah, ò-n whai koá.

23 Chùng-nang oh koh-yiè-ch'í, koá, Keh-kaih ch'í-fú-z Dà-bieh-ge Tsz-sö moa ?

2 Dà-ž Foh-lì-sè nang t'ing-djah, zuih koá, Keh-kaih nang küé chù, vu-fi ž k'òè-djah chù-ya Bieh-si-puh.

25 Yi-sù shá-tih gi-dà-ko-ge ì-ts'ž, zuih tai gi-dà-ko koá, Va-pah ih-kwaih ž lô ž, whai piè k'ung-dì goa: va-pah ih-zing, whah-ž ih-ko, ž lô ž, zuih lieh-fú-löe :

26 Djah-ž Sà-dà pó Sà-dà küé-ch'üeh, gi-ž lô ž ch'í-bá, gi-ge kwaih tsz-ñah whai lieh-de-löe ne ?

27 Ng djah-ž k'òè-djah Bieh-si-puh küé chù, nyí-dà-ko-ge n-tsz k'òè-djah jī küé chū ne ? Só-yí gi-dà-ko whai p'ò-tò nyí-dà-ko.

28 Ng djah-ž k'òè-djah Ziè-tì-ge Sìng-Ling küé chù, Ziè-tì-ge kwaih zuih yí-chang ling-tòè nyí-dà-ko bá.

29 Whah-ž jī-nang, tsz-ñah nang-kaò tsaó-tsàng yaó lih nang-ge uh-de ts'ie-döh gi-ge ko-hú, dji-fi sie pó gi kw'áng-ch'í ? yí-'aó zuih hōe ts'ie-döh gi-ge uh-doá.

30 Fú k'òa Ng tsù-dai-ge, ž Ng-ge tai-diu; fú k'òa Ng siu-zaih-ch'í-ge, ziù-ž sà-k'e-ge.

31 Só-yí Ng tai nyí-dà-ko koá, nang va-pah-ge zaí, tà sih-duh-ge shwò, whai sì-goa; dà-ž sih-duh Sìng-Ling-ge, fú whai sì-goa.

32 Jī-nang koá shwò tsöe-t'ah Nang-ge N-tsz,

whai sì-goa, dà-ž jī-nang koá shwò tsoe-t'ah
Sing-Ling; chang-sì le-sì oh fú whai sì-goa.

33 Whah-ž sō jī hōé, lie gi kú-tsz ah hōé,
fú-tih sō jī fú hōé, lie gi kú-tsz fú hōé; iang-
'ù jī ž joa kú-tsz ts'ž-ch'üeh-ge.

34 Duh-zi ih-lû²-ge! nyí-dà-ko chī-zie ž oh-
ge, tsz-ñah nang-kaò koá-ch'üeh hōé-ge ne?
iang-'ù mō-sang zō-djah ga-nyie, k'áo-de ah
whai koá-ch'üeh ga-nyie.

35 Hōé nang joa gi sang-chung só zō-djah-ge
hōé, foh-ch'üeh hōé li; oh-nang joa gi sang-
chung só zō-djah ge oh, foh-ch'üeh oh li.

36 Ng ah tai nyí-dà-ko koá, nang só koá-ge
shü-'ò, töé-da säng p'ò-ge neh-tsz, chù-chù oh
whai sō-tsiè.

37 Iang-'ù joa nyí-ge shwò whai dīng nyí
tsīng-dzih, joa nyí-ge shwò ah whai dīng nyí-
ge zái.

38 Hé nang-ka, yaó ké-kai duh-shī nang tà
Foh-lì-sè nang tai Gi koá, Fu-tsz, ng-dà-ko
è Nyí shié-ch'üeh ih-kai zang-tsih k'à ng-dà-
ko ts'ž.

39 Yi-sū whai-tōh gi-dà-ko, koá, Oh-ge ka-
yang-ge sì-dè djao ih-kai zang-tsih: dji-goa
sie-tsz Iah-na-ge zang-tsih yí-whà, n-náo zang-
tsih k'à gi:

40 Iang-‘ù, zié Iah-na sa-neh sa-yì zé dù ngû-ge dū-de, Nang-ge N-tsz, ah jī-ts‘z, whai sa-neh sa-yì zé dì tí-chüé.

41 Nyie-nyie-vi-ge-nang, toè-da sâng-p‘ô-ge neh-tsz, k‘òà keh-kaih sì-dè whai sie-bô vòe-‘oh, dīng gi zai; iang-‘ù gi-dà-ko t‘ing-djah Iah-na só djüe, zīuh hwaí-ké, ts‘z-dì pí Iah-na wha dù-le-ge z-ta.

42 Nö-pie-ge nyŭ-yoa, toè-da sâng-p‘ô-ge neh-tsz, k‘òà keh-kaih sì-dè whai sie-bô ch‘í-le, dīng gi zai: iang-‘ù gi joa dì-ge djaih-toè, li t‘ing Só-lu-mang-ge ts‘ung-ming: ts‘z-dì pí Só-lu-mang wha dù-le-ge z-ta.

43 Zi chŭ, joa nang-ge sang-de tsaó-ch‘üeh-goa, zīuh zé n-naó shí-ge dì-foa tsaó-li-tsaó-k‘ì, zang üe-ta-ge uh-dóa, zang-fú-djah;

44 Ziuh koá, Ng whai tsaó-chüé tòe ng tsaó-ch‘üeh-li-ge uh-de k‘ì; tsaó-tòè-bá, ts‘z-djah gi k‘ung z-ta, tá-sòè-goa, chang-lí-ch‘í hōé;

45 Ziuh k‘ì, ling-whà tà-li ts‘aih-kai chŭ pí gi z-chí wha oh-le, tsaó-tsàng tí-chüé, zīuh djī ta: hé-kai nang-ge chieh-djoh, pí ch‘í-diu-sie kàè lì-‘è. Keh-kaih oh-ge sì-dè ah whai jī-ts‘z.

46 Yi-sŭ k‘òà chùng-nang wha koá-ge z-‘àò, Gi-ge mú-ts‘ang tà shung-dí gé-z whà-chüé, è k‘òà Gi koá.

47 Yaó ih-kai nang tai Gi koá, Nyí mú-ts'ang tà shung-dí gé-z whà-chüé, è k'òa Nyí koá.

48 Yi-sû whai-töh hé-kai nang koá Ng mú-ts'ang z jī? Ng shung-dí z jī?

49 Ziuh pó siú djia mang-du ch'ung-ch'üeh, koá, Ts'í-ts'z Ng mú-ts'ang, Ng shung-dí;

50 Iang-'ù jī-nang chung-'æ Ng tie-ziè Vû¹-ge tsz-lì, gi zìu-z Ng shung-dí, tsz-maì, mú-ts'ang.

MÓ-T'À 13.

1 Hé-neh Yi-sû joa uh-de tsaó-ch'üeh, zó z hé-pie.

2 Yaó shû-tu nang jí-lúng tòè Gi boa-ta; só-yí Gi loh jüé, zó-loh; chùng nang oh gé-z yüè-ziè.

3 Yí-sû ziuh yoà pí-foa koá shû-tu z-küè k'à gi-dà-ko t'ing, Gi koá:—Yaó ih-kai tsah-choá-ge nang tsaó-ch'üeh tsah choá.

4 Tsah-ge z-'àò, yaó-le dàng-loh lû³-pie, tiè-n ziuh li pó gi ch'ih-goá;

5 Wha-yaó-le dàng-loh zih-diu-güeh-ge uh-doá, nyie-t'û¹ fú tu: iang-'ù nyie-t'û¹ fú sang jī-siú ts'iu-ch'í;

6 Nyieh-diu sà-ch'üeh zuih sà iaó-goa, pìng-ts'í iang-'ù n-naó kô zuih k'u-goa.

7 Wha-yaó-le dàng-loh ts'ì-bùng-de; ts'ì-bùng dù-ch'í pó gi tsi-goa.

8 Wha-yaó-le dàng-loh hōē nyie-t'û-de, zuih chieh-ch'í, yaó-le ih-pah baí, yaó-le liuh-zaih baí, yaó-le sa-zaih baí.

9 Yaó n-tó whai t'ing-ge, iang-ke t'ing.

10 Mang-du tsaó-li mǎng Yi-sû koá, Tsz-ñah whai yoà pí-foa k'òa gi-dà-ko koá ne?

11 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Iang-'ù t'ie-kwaih ge òē-miè z k'à nyí-dà-ko shá-tih, fú-z k'à gi-dà-ko shá-tih.

12 Va-pah yaó-ge wha whai k'à gi, sz gi yaó 'ü: va-pah n-naó-ge, lie gi só yaó ah whai tsó-k'ì-goa.

13 Só-yí Ng yoà pí-foa k'òa gi-dà-ko koá, iang-'ù gi-dà-ko ts'z ah ts'z-fú-djah, t'ing ah t'ing-fú-djah, ah fú ming-bah.

14 Keh-leh nang pó sie-tsz Yí-sè-ò só koá-ge 'ò zing-ziù-bá, gi koá, Nyí-dà-ko t'ing z whai t'ing, tō-tō fú whai ming-bah; ts'z z whai ts'z, tō-tō fú whai koh-djah.

15 Iang-'ù keh-kaih pah-sìng-ge sang nyü-múng-goa, n-tó ah bai-goa, pó ngá ah pì-lung-goa; ch'óa-p'ò ngá ts'z-djah, n-tó t'ing-djah,

sang ah ming-bah, zihh lai-chüé, Ng zihh pó gi-dà-ko i-höé.

16 Dà-z nyí-dà-ko-ge ngá yaó fuh, iang-‘ù ts‘z-djah; nyí-dà-ko-ge n-tó yaó fuh, iang-‘ù t‘ing-djah.

17 Iang-‘ù Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, joa-zie yaó shū-tu-ge sie-tsz tà tsing-dzih-ge nang è ts‘z nyí-dà-ko só ts‘z-djah-ge, ah n-naó ts‘z-djah; è t‘ing nyí-dà-ko só t‘ing-ge, ah n-naó t‘ing-djah.

18 Só-yí tsah-choá-ge pí-foa nyí-dà-ko k’ó-yí t‘ing:

19 Va-pah jī-nang t‘ing-djah t‘ie-kwaih-ge döé-lí wha fú ming-bah, hé-kai shoa-oh-ge zihh li, pó gi sang tí-chüé só tsah-ge choá daih-k’i-goa. Keh-kaih ziù-z tsah zé lū²-pie-ge.

20 Tsah-zé zih-diu-güeh-ge uh-doá-ge, ziù-z t‘ing-djah döé-lí, jī-siú kw’à-‘oh tsieh-ziú gi.

21 Dà-z sang-naì n-naó kö, paih-kù z dzà-z-ge, ‘ù döé-lí p’ung-djah pieh-pah k’ú-nà, jī-siú tieh-töé.

22 Tsah zé ts’i-bùng-de-ge, ziù-z t‘ing-djah döé-lí, dà-z chang-sì-ge sang-kò, tà ze-pöé-ge húng-p’iè pó döé-lí tsi-goa zihh n-naó chieh-ch’i.

23 Tsah zé höé nyie-t’ü¹-de, ziù-z t‘ing-djah

ah ming-bah doé-lí-ge; gi zuih chieh-ch'í yaó-le ih-pah baí, yaó-le liuh-zaih baí, yaó-le sa-zaih baí.

24 Yi-sû tsè tai gi-dà-ko di ih-kai pí-foa koá, T'ie-kwaih hōé-pí ih-kai nang tsah hōé choá z gi die-de:

25 Nang k'üè-djah-ge z-'aó chí-ko-ge dziu-dieh li pó ch'ang-tsz tsah mah toa-chung, zuih tsaó-k'í-goa.

26 Tōè-da mah ts'iu-miæ chieh-ch'í-ge z-'aó ch'ang-tsz ah yiè-ch'üeh.

27 Chí-nyang-ko-ge nu-buh zuih tsaó-li tai gi koá, Chí, nyí fú-z tsah hōé choá zé nyí die-de-moa? joa nyaoh-doá yaó keh-leh ch'ang-tsz ne?

28 Chí-nyang-ko tai gi-dà-ko koá, Keh-kaih z dziu-dieh tsù-ge. Nu-buh koá, Nyí è ng-dà-ko k'í pó gi boh-goa fú?

29 Gi koá, Fai, ch'oa-p'ò boh ch'ang-tsz-ge z-'aò lie mah ah k'à nyí boh-goa.

30 Ts'í k'à lă-yiè sie-bō dù-ch'í, dzih-tōè siu-küeh: siu-küeh-ge z-'aò ng zuih tai siu-küeh-ge nang koá, Nyí-dà-ko sie pó ch'ang-tsz siu-lung, ih-pó ih-pó kw'áng-ch'í è pó gi shiæ-goa: dà-z pó mah siu ng ts'oa-de li.

31 Tsè tai gi-dà-ko di ih-kai pí-foa, koá,

T'ie-kwaih hōé-pí ih-lōh kà-ts'è-tsz, nang tsó-li hó z gi die-de :

32 Keh-kaih z pah-choá toa-chung-ge tsè saí-ge ; dù-ch'í-há ts'è-su toa-chung tsz gi tsè dù, zing ih-chī jt, t'ie-de-ge tiè-n fi-li shoh gi tsi-ts'ò-de.

33 Tsè tai gi-dà-ko koá ih-kai pí-foa, T'ie-kwaih hōé-pí kà-shī, nyū-zang tsó-li foà zé sa taó fi-miè toa-chung, dzih-tòè t'úng-t'úng oh foh-ch'í.

34 Yi-sū k'òà chùng nang koá keh ih-ts'ieh ge z-küè, oh z yoà pí-foa ; djah fú yoà pí-foa, fú k'òà gi-dà-ko koá :

35 Sz sie-tsz só koá whai tsù-zing, ziù-z koá, Ng whai yoà pí-foa k'e-k'áo ; joa zōé sì-kà ch'í só iáng-zoa-ge z-küè Ng whai djüe-ch'üeh-li.

36 Yi-sū ziuh pó chùng nang sà-k'ì, tsaó-tsàng uh-de ; mang-du tsaó tòè Gi mang-zie, koá, Keh die-de ch'ang-tsz-ge pí-foa ts'ing ká-shueh k'à ng-dà-ko t'ing.

37 Yi-sū whai-tōh gi-dà-ko koá, Tsah hōé choá-ge, ziù-z Nang-ge N-tsz ;

38 Die ziù-z sì-kà ; hōé choá ziù-z t'ie-kwaih-ge n-tsz ; ch'ang-tsz ziù-z hé-kai shoa-oh mû-chū-ge n-tsz ;

39 Tsah ch'ang-tsʒ ge dziu-dieh, ziù-ʒ mû-chú; siu-küeh-ge z-'àò ziù-ʒ möh-sì; siu-küeh-ge ziù-ʒ t'ie-sʒ.

40 Só-yí zié ch'ang-tsʒ siu-lúng k'á hú shiæ-goa, töè-da möh-sì ah whàì jī-ts'ʒ.

41 Nang-ge N-tsʒ whàì ts'a Gi-ge t'ie-sʒ, joa Gi kwaih toa-chung siu-lúng va-pah 'è nang tieh-töé-ge, tà tsù fi-lí ʒ-küè-ge;

42 Pó gi gwà hú-lû-de k'ì, boa-ta yaó di-k'uh ts'ieh-ts'ʒ.

43 Hé nang-ka tsìng-dzih-ge nang zé gi-dà-ko Vû¹-ge kwaih-de whàì zié nyieh-diu nang koa-liè. Yaó n-tó whàì t'ing-ge iang-ke t'ing.

44 T'ie-kwaih yih hōé-pí pōé-pai zoa ih-kw'aì die-dì tí-chüé; ih-kai nang zang-djah zuih tsi-lōe, iang-'ù kw'à-'oh zuih tsaó-k'ì pó gi ih-ts'ieh só yaó mà-goa, má hé-kw'aì die-dì li.

45 T'ie-kwaih yih hōé-pí ih-kai k'ah-sie, zang hōé-ge tsang-chī:

46 Zang-djah ih-lōh tìng dzih-die-ge, zuih k'ì pó gi ih-ts'ieh só yaó mà-goa, má keh-lōh tsang-chī li.

47 T'ie-kwaih yih hōé-pí ih-tsih moá, gwà-loh hé-de jī-lúng pah-yiè-ge ngû:

48 Mō-bá, zuih boh töè yüè-ziè, zó-loh, pó

hōé-ge ká-ch'üeh k'oà ch'i-míng-de; fú hōé-ge gwà whà-chüé goa.

49 Tòè-da mōh-sì ah whàì jī-ts'z: t'ie-sz whàì tsaó-ch'üeh-li, joa tsìng-dzih nang toa-chung fang-k'e oh-nang,

50 Pó gi-dà-ko gwà hú-lú-de, boa-ta yaó di-k'uh ts'ieh-ts'z.

51 Yi-sû mǎng gi-dà-ko, Keh-leh z-küè nyí-dà-ko oh míng-bah fú? Gi-dà-ko koá, Chí, míng-bah-bá.

52 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Só-yí va-pah duh-shī-nang, zé t'ie-kwaih tsù mang-du-ge, hōé-pí ih-kai chí-nyang-ko, joa gi ts'oa-k'ù-de tsó-ch'üeh sang-ge tà djaò-ge mû-z.

53 Yi-sû koá-yüeh keh-leh pí-foa, ziuh li-k'e boa-ta.

54 Tòè-da Gi-z-ge páng dì-foa li, ziuh zé gi-dà-ko whàì-doa-de koà-shùng; sz gi-dà-ko oh shī-djī-ch'í, koá, Keh-kaih nang joa nyaoh-doá yaó keh-kaih ts'ung-ming, keh-leh djī-z ne?

55 Kaih fú-z dù-muh löé-sz-ge n-tsí moa? Gi mú-ts'ang fú chiàè Mó-lì-ò ne? Gi shung-dí fú-z Ngó-koh, Iah-si, Si-mang, Yao-dà moa?

56 Gi tsí-mài t'úng-t'úng oh fú dji z ng-dà-

ko toa-chung moa? Só-yí Gi joa nyaoh-doá
yaó keh ih-ts'ieh-ge ò-küè ne?

57 Gi-dà-ko zuih 'ù Gi tieh-töé. Yi-sû tai
gi-dà-ko koá, Sie-tsz, djî-goa ò-ge páng-shie
páng-ko yí-whà, n-naó fú tsö-djoá.

58 Iang-'ù gi-dà-ko fú sie-sàng, Gi boa-ta
zuih fú tu tsù djî-ò.

MÓ-T'À 14.

1 Toa hé-kai z-'àò fung Yoa-ge Shĭ-lieh t'ing-
djah Yi-sû-ge ming-sing,

2 Zuih tai gi dzang-tsz koá, Keh-kaih í
Sò-sí-lí-ge Iah-yüè: gi í joa sz-nang toa-
chung vöè-'oh; só-yí whai shié-ch'üeh keh-leh
djî-ò.

3 Shĭ-lieh tsöé-zie 'ù gi shung-dí Fi-lieh-ge
ts'í Shĭ-lu-tí-ge yüe-kù, pó Iah-yüè choh-löe,
kw'áng-ch'í, kwa löe-ka-de.

4 Iang-'ù Iah-yüè yí-chang tai Shĭ-lieh koá,
Nyí ch'áo gi í paih-k'ó-ge.

5 Shĭ-lieh è sah Iah-yüè, dà-í p'ò pah-sing,
iang-'ù gi-dà-ko sò gi í sie-tsz.

6 Töè-da Shĭ-lieh-ge sæ-nyaih, Shĭ-lu-tí-ge
na-n zé chùng nang toa-chung t'iaè-vú, sz Shĭ-
lieh hüe-shí.

7 Só-yí shǔ-nyüè iàng-shǔ gi paih-lô djao gan-
nyie, whai k'à gi.

8 Gi, k'à mú-ts'ang t'ia-su, zuih koá, Pó
Sǝ-sí-lí lah-yüè-ge diu k'òa bō-de, ts'z-dì sz-
k'à ng.

9 Yoa zuih iao-zao : dà-z iang-'ù gi só shǔ-
ge nyüè, pìng-ts'í 'ù dong-zih-ge k'ah, zuih
fang-fú' k'à gi ;

10 Ts'a nang tōè lōe-ka-de sah lah-yüè-ge diu.

11 Gi-ge diu k'òa bō-de zuih tsó-li, k'à kaih
yüè-chí, yüè-chí tsó-k'í k'à mú-ts'ang.

12 lah-yüè-ge mang-du tsaó-li, pó gi sz-siú
tsoà-goa ; zuih tsaó-k'í t'ung-tsz Yi-sû.

13 Yi-sû t'ing-djah zuih li-k'e boa-ta, loh
jüe, t'ai tōè k'òa-í-ge dì-foa k'í : chùng nang
t'ing djah, zuih joa koh zing-tí bú'-æ kang-ji
Gi.

14 Yi-sû tsaó-ch'üeh-li, ts'z-djah yaó shǔ-tu
nang, zuih è-lie gi-dà-ko, i-hōé gi-dà-ko toa-
chung yaó bìng-ge.

15 Tōè-da 'oa-hüe mang-du tsaó-li, tai Gi
koá, T'sz-dì z k'òa-í, z-'àò yí-chang dz-bá ;
ts'ing sà-k'e chùng nang, sz gi-dà-ko hōé tōè
keh-leh shie-ts'ö k'í, dè z má lie-ts'ōé.

16 Yi-sû tai mang-du koá, Gi-dà-ko fú yoa
k'í ; nyí-dà-ko k'à gi ch'ih.

17 Mang-du tai Gi koá, Ng-dà-ko ts'z-dì
tsz yaó ng-kai ping læ-diæ ngû.

18 Gi koá Tsó-li k'à Ng;

19 Zih fang-fû² chùng-nang zó ts'öé-de loh,
pó keh ng-kai ping, læ-diæ ngû tsó-li, diu
nyié-ch'í ts'z t'ie, chuh-zì, zih pó ping p'ah-
k'e, dì-k'à mang-du, mang-du k'à chùng nang.

20 Chùng nang oh ch'ih, yih ch'ih-poá :
ch'ih-dzìng-ge ling-sai siu-lúng, zaih-n-kai
la-n mǎ.

21 Ch'ih-ge nang, nǎ-zang dà-iah yaó ng-
ts'ie, nyǎ-zang ta si-n zé whà.

22 Yi-sû ji-siú ts'ai mang-du loh-jüe, sie dû²-
kù tai-yüè k'ì táng Gi sà chùng nang.

23 Chùng nang sa-k'e-bá, Gi duh-z tsaó-zie
sa-de töé-köè : töè-da 'oa-hüe Gi duh-z z-ta.

24 Dà-z jüe yí-chang z hé toa-chung k'à lò
p'iaé-dóng ; iang-'ù z töè-fung.

25 Yì-de sz-kæ z, Yi-sû joa hé-miè-de tsaó,
töè mang-du boa-ta li.

26 Mang-du ts'z-djah Gi hé-miè-de tsaó,
chang-hoa-ch'í, koá, Keb-kaih z chú-kwà ;
iang-'ù p'ò zih chiæ-ch'í.

27 Yi-sû ji-siú tai gi-dà-ko koá, Foà-sang ;
z Ng ; fai p'ò.

28 Pí-teh whai-töh Gi, koá, Chí, djah-z

Nyí, fang-fû² ng joa shí-miè-de tõe Nyí boa-ta li.

29 Gi koá Li. Pí-teh zihh joa jüe-de bæ-loh, shí-miè-de 'æ-tsaó, è tõe Yi-sû boa-ta li :

30 Dà-z ts'z-djah fung dù, zihh p'ò-ch'í, dzang-loh-k'ì-bá zihh chiæ-ch'í, Chí 'o! chaò ng.

31 Yi-sû ji-siú ch'ung-ch'üeh siú pó gi ch'ieh-lõe, tai gi koá, Nyí shiæ sie-sàng-ge nang, nyí 'ù-ga-nyie z-küè n-sang ne?

32 Gi-dà-ko tsaó-zié jüe-de-bá, fung zihh shieh-goa.

33 Jüe-de-ge nang oh tsaó-li pà Gi, koá, Nyí zaih-zé z Ziè-tì-ge N-tsz.

34 Gi-dà-ko dū²-kù, zihh tõe Kah-nyie-sà-leh-ge dī-foa li.

35 Hé-kaì dī-foa-ge nang nyàng-djah Gi, zihh ts'a nang dö-dö-ch'üe-ch'üe t'úng dī-foa k'ì, pó yaó bìng-ge oh tà-tõe Gi mang-zie :

36 Djao Gi ta-mang k'à gi-dà-ko moh Gi i-zie-ge chang ; mōh-djah-ge nang oh jüe-'ü.

MÓ-T'À 15.

1 Hé nang-ka joa Yi-lū²-sà-læ yaó duh-shī-nang k'òà Foh-lì-sè nang tsaó Yi-sû boa-ta li, koá,

2 Nyí-ge mang-du tsz-ñah whai vá kú-zang djüe-loh-li-ge kwai-chũ, ch'ih-ge z-'àò fú sí siú ne?

3 Yi-sũ whai-tõh gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsz-ñah whai, iang-ũ nyí-dà-ko djüe-loh-li-ge kwai-chũ, vá Ziè-tì-ge kà-mìng ne?

4 Iang-ũ Ziè-tì fang-fũ² koá, Iang-ke hoà-chàng vũ¹-mú, wha-yaó, Tsöe-t'ah vũ¹-mú-ge, iang-ke dìnng gi sz zái.

5 Dà-z nyí-dà-ko koá, Ji-nang tài gi vũ¹-mú koá, ng só iang-ke choa-chaih nyí-ge yí-chang tsù lí-vaih-goa-bá,

6 Gi zihh paih-pieh hoà-chàng gi vũ¹-mú. Keh-kaih ziù-z, iang-ũ djüe-loh-li-ge kwai-chũ, pó Ziè-tì-ge kà-mìng fì-goa.

7 Kó-hóé nang! Yí-sè-ò di-djah nyí-dà-ko só koá-ge z fú ts'oh; gi koá,

8 Keh-kaih pah-sìng yoà k'aó ts'ang-djáng Ng, yoà chí-jung tsö-chàng Ng, gi-dà-ko-ge sang ch'ah yüé li Ng.

9 Dà-z gi-dà-ko du-zie vuh-z Ng: só koà-shùng-ge döé-lí z nang-ge fang-fũ².

10 Gi zihh chiè chùng-nang li, tài gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko iang-ke t'ing; iang-ke ming-bah:

11 Fú-z tsàng k'aó-de-tí-ge mû-z whai u-ũ-

djah nang; dà-ž joa k'aó-de ch'üeh-li-ge, keh-kaih whai u-ű-djah nang.

12 Hé nang-ka Gi-ge mang-du tsaó-li, tai Gi koá, Foh-lì-sè nang t'ing-djah keh-chù shwò tieh-töé-bá, Nyí shá-tih fú?

13 Yi-sû whai-töhh koá, Va-pah fú ž Ng T'ie-Vû¹ só tse-ge jì whai boh-ch'üeh-goa-ge.

14 Zé gi; gi-dà-ko ž hah-ngá-ge líng hah-ngá-ge; djah-ž hah-ngá-ge líng hah-ngá-ge, láe-kai whai dàng-loh di-k'æ-de goa.

15 Pí-teh whai-töhh Gi koá, Keh-kaih pí-foa ts'ing ká-shüeh k'à ng-dà-ko t'ing.

16 Yi-sû koá, Nyí-dà-ko wha fú ming-bah moa?

17 Ch'í fú ming-bah ya-pah tsàng k'aó-de-tí-ge mû-ž oh loh dū¹-de, zuih töè moa-sz-de k'ì?

18 Dà-ž k'aó-de ch'üeh-li-ge, ž joa nai-sang foh-ch'üeh, keh-leh ž whai u-ű-djah nang.

19 Iang-ű joa nai-sang ch'üeh-li-ge yaó oh-ì, shoa-sah, ka-yang, biæ-shĭ, t'ao-ts'ieh, hoá-köè, sih-duh;

20 Keh-leh ž whai u-ű-djah nang, dà-ž siú wha-mì sí-goa ch'ih, keh-kaih fu u-ű-djah nang.

21 Yi-sû joa boa-ta tsaó-k'ì, t'ai töè T'ai-lu Si-tàng-ge koa-kà k'ì.

22 Yaó ih-kai Ko-nö-ge nyũ-zang joa boa-ta di-kà tsaó-ch'üeh-ge, chiæ-ch'í, koá, Chí, Dà-bieh-ge Tsz-sö, è-lie ng, ng-ge na-n k'à chũ mû'-djah li-è-shié.

23 Yi-sû ih-chũ ah fú whai-töh gi. Mang-du tsaó-li, djao Gi koá, Gi z ng-dà-ko 'aó-pö chiæ-ch'í, ts'ing k'à gi tsaó-k'ì.

24 Yi-sû whai-töh gi-dà-ko koá, Ng vúng ts'a-li, z 'ù Yí-seh-lieh ko-chung sai-hgoa-ge yie-n.

25 Kaih nyũ-zang tsaó-li pà Gi, koá, Chí, poa-zù ng.

26 Yi-sû whai-töh gi, koá, Pó n-nyũ-ge píng gwà k'à kaó z fú höe-ge.

27 Nyũ-zang koá, Chí, z-ge: dà-z kaó ah ch'ih chí-ko choh-de dàng-loh-ge ling-sai.

28 Yi-sû zuih whai-töh gí koá, Nyũ-zang 'o! nyí-ge sie-sàng dù: chiæ nyí só è-ge k'à nyí tsù-zing-bá. Gi-ge na-n joa hé-kai z-'aò jüe-'ü.

29 Yi-sû li-k'e boa-ta, tòe Ko-lì-lì-ge hé-pie li; tsaó-zie sa-de zó-loh.

30 Yaó shũ-shũ-tu-tu-ge nang tsaó-tòe Gi mang-zie, pó p'ieh-chah-ge, hah-ngá-ge, ó-n-ge, zaih-paih-jüe-ge, wha-yaó shũ-tu yaó bieh

bìng-ge, oh tà-li, foà Yi-sû-ge chah pie; Gi zuih pó gi-dà-ko i-hôé.

31 Sîz-teh chùng-nang ts'è-djah ó-n whai koá, zaih-paih-jüe zaih-jüe-bá, p'ieh-chah-ge whai tsaó, hah-ngá-ge whai ts'è, oh shĭ-djĭ-ch'ĭ, zuih kwai yung-'o k'à Yí-seh-lieh-ge Ziè-tì.

32 Yi-sû chiè Gi mang-du li, koá, Ng è-lie keh shŭ-tu nang, iang-ù k'òa Ng sie-bô z-ta yí-chang yaó sa neh, yiè-zé n-naó mŭ-z ch'ih. Ng ah fú è chiè gi-dà-ko dŭ¹-whai tsaó-k'ĭ, ch'óa-p'ò lŭ²-de whai djüè-nyüé-goa.

33 Mang-du tai Gi koá, Ng-dà-ko zé k'òa-í-de joa nyaoh-doá yaó keh-nang shŭ-tu-ge píng, k'à keh shŭ-tu-ge nang ch'ih-poá ne?

34 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko yaó ké-le píng ne? Gi-dà-ko koá Ts'aih-kai, wha-yaó ké-diæ sai-ge ngŭ.

35 Yi-sû zuih fang-fŭ² chùng-nang zó zé dì-zìe;

36 Pó keh ts'aih-kai píng tà hé-le ngŭ tsó-li, chuh-zì, p'ah-k'e, dì-k'à mang-du, mang-du fang k'à chùng-nang.

37 Chùng-nang oh ch'ih, yih ch'ih-poá; wha-yaó siu-lúng ch'ih-dzìng-ge ling-sai ts'aih-kai la-n mŏ.

38 Ch'ih-ge nang nyũ-zang tà m̃ai-m̃ai zé whà, yaó s̃z-ts'ie nang.

39 Yi-sũ pó chùng nang sà-k'e, zih loh jüe, tõe Mõh-da-la-ge dì-kà li.

MÓ-T'À 16.

1 Foh-lì-sè tà Sà-tû-ke nang tsaó li, s̃z-t'ò Yi-sũ, chiàe Gi joa t'ie-ziè shié-ch'üeh zang-tsih k'à gi-dà-ko ts'z.

2 Yi-sũ whai-tõh gi-dà-ko koá, Tõe-da 'oa-hüe nyí-dà-ko zih koá, whai zing-ch'í-bá, iang-'ù t'ie z 'ong-ge;

3 T'ie-koa ah koá, keh-neh yaó fung-'ü-bá, iang-'ù t'ie yih 'ong yih heh. Kó-höe nang! t'ie-ge yang-zié nyí-dà-ko shá-tih bié-ch'üeh; dà-z yíé-zé z-sì-ge zang-tsih nyí-dà-ko ch'í fú nang-kaò bié-ch'üeh moa?

4 Oh-ge ka-yang-ge sì-dè djao zang-tsih: djì-goa sie-tsz Iah-na-ge zang-tsih yí-whà, n-naó zang-tsih k'à gi. Gi zih li-k'e gi-dà-ko tsaó-k'ì.

5 Mang-du tõe tai-yüè li, mang-ch'í-goa tà píng.

6 Yi-sũ tai gi-dà-ko koá, Iang-ke liu-sang, voa-bì Foh-lì-sè tà Sà-tû-ke nang-ge kà-shí.

7 Mang-du zuih pí-ts'zń-lǝ koá, Keh-kaih
z iang-'ũ ng-dà-ko n-naó píng tà-li.

8 Yi-sũ koh-djah zuih tai gi-dà-ko koá,
Shiá sie-sàng-ge nang! nyí-dà-ko tsz-ňah
iang-'ũ n-naó píng tà-li pí-ts'zń-lǝ ne?

9 Nyí-dà-ko wha fú ming-bah moa, ah fú
chĩ-lǝ keh ng-kai píng k'á ng-ts'ie nang, yih
siu-lúng ké-le la-n moa?

10 Whah-z keh ts'aih-kai píng k'á sz-ts'ie
nang, yih siu-lúng ké-le la-n moa?

11 Ng só koá, iang-ke voa-bi Foh-lì-sè tà
Sà-tũ-ke nang-ge kà-shĩ, fú z koá-djah píng,
nyí-dà-ko tsz-ňah whai fú ming-bah ne?

12 Gi-dà-ko zuih ming-bah Yi-sũ fú-z chiá
gi-dà-ko voa-bi píng-ge kà-shĩ, z chiá gi-dà-ko
voa-bi Foh-lì-sè tà Sà-tũ-ke nang-ge kò-shùng.

13 Yi-sũ tòè-da Ke-sà-lì-ò Fi-lieh-pí-ge koa-
kà, zuih mǎng Gi-ge mang-du koá, Nang koá
Ng, Nang-ge N-tsz, z jĩ ne?

14 Gi-dà-ko koá, Yaó-le koá z Sz-sí-lí-ge
Iah-yüè; wha-yaó-le koá z Yí-lì-ò; wha-yaó-le
koá z Yi-lì-mí, whah-z sie-tsz toa-chung ih-'ũ.

15 Yi-sũ tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko koá
Ng z jĩ?

16 Si-mang Pí-teh whai-tǝh koá, Nyí z Chĩ
tuh, z 'oh-ge Ziè-tì-ge N-tsz.

17 Yi-sû whai-tōh gi koá, Si-mang Po-Iah-na, nyí yaó fuh, iang-'ù fú z nyuh-sang tà shüeh-ch'í pó keh-kaih shié-ch'üeh k'à nyí; z Ng ze t'ie-zie-ge Vû'.

18 Ng ah tai nyí koá, nyí z Pí-teh; ze keh-kaih bö-zih-zie Ng è zöé Ng-ge kung-whai; iang-ka-ge sì-döé fú nang-kaò yang z gi.

19 Ng pìng-ts'í pó t'ie kwaih-ge só-zi whai k'à nyí; nyí ze dì-zie só kw'áng-ch'í-ge, ze t'ie-zie ah whai kw'áng-ch'í; ze dì-zie só foà-goage, ze t'ie-zie ah whai foà-go.

20 Ziuh fang-fû' mang-du paih-k'ó köè-sû' bieh-nang Gi z Chī-tuh.

21 Joa-ts'z Yi-sû tsz-tié mang-du Gi iang-ke tòè Yi-lû'sà-láe k'í, zió tsié-löé, tsì-sz-tsié, duh-shī-nang shū-tu-ge k'ú, yih sah-go, dì sa neh vöe-'oh.

22 Pí-teh pó Gi boh-löe, tsah-bì-ch'í koá, Chí, kai z ts'ieh paih-k'ó-ge, keh-kaih tò-tò fú whai ling-djah Nyí.

23 Dà-z Yi-sû lai-chüé tai Pí-teh koá, Sà-dà t'ai 'áo, nyí z pó Ng tsú-löe-ge, iang-'ù nyí fú liu-sang Ziè-tì-ge z-küè, tsz liu-sang nang-ge z-küè.

24 Yi-sû zuih tai mang-du koá, Djah yaó nang è kang Ng li, iang-ke fú nyàng z-chí, iang-ke pai z-ge zaih-z-kò kang-jī Ng.

25 Iang-‘ù jī-nang è chaò ù-ge sæ-mìng; whàì pò gi saih-goa : jī-nang ‘ù Ng saih-goa ù-ge sæ-mìng-ge whàì teh-djah gi.

26 Djah yaó nang teh-djah t’úng-t’ie-‘ó wha saih-goa ù-ge sæ-mìng yaó ga-nyie iaih-ch’í ne ? nang hòé pò ga-nyie mû-ù diè-whà ù-ge sæ-mìng ne ?

27 Iang-‘ù Nang-ge N-tsú, teh-djah Gi Vû-ge yung-‘ó, k’òà Gi t’ie-sú whàì li; hè-nang-ka whàì chiè-djah koh-nang-ge ‘æ-‘ü pòè-iàng gi.

28 Ng zaih-zé tàì nyí-dà-ko koá, ts’z-dì yaó nang gé-ta, wha-mì chiè sú yí-zie whàì ts’z-djah Nang-ge N-tsú zé Gi kwaih-chung li-tòè.

MÓ-T’À 17.

1 Kù-goa liuh neh, Yi-sû pò Pí-teh, Ngó-koh, Ngó-koh-ge shung-dí Iah-yùè tà-k’í líng gi-dà-ko duh-ù tsaó kôe sa-zie k’í.

2 Yi-sû zé gi-dà-ko miè-zie piè-goa yang-zie : Gi-ge miè foh koa zie nyieh-diu-nang, Gi-ge i-zie zie koa-liè nang bah.

3 Gi-dà-ko zihh ts’z-djah Mû-si tà Yí-lì-ò yie-ch’üeh-li k’òà Yi-sû koá shwò.

4 Pí-teh zihh tàì Yi-sû koá, Chí, ng-dà-ko

keh-li tsang hōé : Nyí djah-ž k'áng, ng-dà-ko
keh-li whai tsù sa-kài bæ, ih-kài k'à Nyí, ih-
kài k'à Mû-sí, ih-kai k'à Yí-lì-ò.

5 Gi wha koá-ge z-'àò, yaó ih-tó koa-liè-ge
yung pó gi-dà-ko tsi-lōe : joà yung-de yaó
sing-iang koá, Keh-kaih ž Ng ts'ang-è-ge
N-tsz, Ng só títg hūe-shī-ge ; nyí-dà-ko iang-
ke t'ing Gi.

6 Mang-du t'ing-djah zih p'uh-loh dì-'ó,
kah-whà djù-p'ò.

7 Yi-sû tsaó-li moh gi-dà-ko koá, Bo-ch'í,
fai p'ò.

8 Gi-dà-ko ngá de-ch'í, n-naó ts'ž-djah bieh-
nang, tsz yaó Yi-sû ž-ta.

9 Tsaó-loh sa-de-ge z-'àò Yi-sû fang-fû' gi-dà-
ko koá, Nang-ge N-tsz wha-mì joa sz-nang
toa-chung vōè-'oh, paih-k'ó pó só ts'ž-djah-ge
koá k'à nang t'ing ?

10 Mang-du mǎng Gi koá, Duh-shī-nang
tsz-ñah whai koá Yí-lì-ò iang-ke sie li ne.

11 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Yí-lì-ò ž-zie
sie li pó va ž tsíng-táng-ch'í ;

12 Dà-ž ng tai nyí-dà-ko koá, Yí-lì-ò yí-chang
li-bá, gi-dà-ko ah nyàng-gi-fú-djah, chiè-djah
ž-ge ò-ts'ž dé gi ; Nang-ge N-tsz ah whai jī-ts'ž
ziú gi-dà-ko-ge 'è.

13 Mang-du zuih ming-bah Yi-sû só koá-ge
 z koá-djah Sž-sí-lí-ge Iah-yüè.

14 Tsaó-tòè chùng nang boa-ta, yaó ih-kai
 nang tsaó-li djũ-loh Yi-sû miè-zie koá,

15 Chĩ, è-lie ng-ge n-tsz, gi yaó tie-ge bing,
 k'ú-záng; lû'-ts'z dăng-loh hú-de, lû'-ts'z dăng-
 loh shĩ-de.

16 Ng tà gi tòè Nyí-ge mang-du mang-zie,
 gi-dà-ko fú nang-kaò pó gi i-hóé.

17 Yi-sû whai-töh koá, Fú sie-sàng-ge bai-
 nyaih-ge sì-de 'o! Ng k'òa nyí-dà-ko sie-bó
 tòè-da ké-z ne? wha záng-nè nyí-dà-ko tòè-da
 ké-z ne? Pó gi tà Ng keh-lí lí.

18 Yi-sû zuih tsah-bì gi; chủ zuih tsaó-
 ch'üeh: si-n joa hé-kai z-'aò i-hóé.

19 Mang-du zuih duh-z tsaó-li mâng Yi-sû
 koá, Ng-dà-ko tsz-ñah whai fú nang-kaò pó
 gi küé-ch'üeh ne?

20 Yi-sû tài gi-dà-ko koá, Iang-'ù nyí-dà-
 ko fú sie-sàng. Ng zaih-zé tài nyí-dà-ko koá,
 nyí-dà-ko djah yaó sie-sàng jĩ-dong ih-löh kà-
 ts'è-tsz nang, zuih hōé tài keh-zò sa koá, Joa
 keh-lí yi boa-ta k'í, gi zuih whai yi-kù-k'í, pìng-
 ts'í nyí-dà-ko n-naó ih-ch'í z-küè tsù-fú-lí-ge.

21 Dà-z djah fú yoà tòé-kòè tà chàng-zih,
 keh-yiè fú whai tsaó-ch'üeh.

22 Gi-dà-ko zé Ko-lì-lì-ge z-'àò, Yi-sû tai mang-du koá, Nang-ge N-tsz' zuih mà k'à nang siú-de goa;

23 Gi-dà-ko whai sah Gi, di sa neh Gi whai vöe-'oh. Mang-du zuih kah-whà iao-zao.

24 Töè-da Ko-pah-nung, yaó-le 'ù Sìng-diè siu ting-nyang-ge nang tsaó-li tai Pí-teh koá; Nyí-dà-ko-ge Sie-sæ fú nöh ting-nyang ne? Gi koá Nöh-ge.

25 Pí-teh tsaó-tsàng uh tí-chüé-ge z-'àò, Yi-sû sie tai gi koá, Si-mang, nyí ts'z tsz-ñah? di-zìe-ge kwaih-ya joa jì siu ting-nyang die lie ne? joa z-ge n-tsz', whah-z' joa whà-lû' nang ne?

26 Pí-teh tai Gi koá, Joa whà-lû' nang. Yi-sû zuih koá, Só-yí n-tsz' fú yoà nöh.

27 Dà-z' mié-teh 'è gi-dà-ko tieh-töé, nyí tsaó hé-de k'í, tiè-kao-n gwà-loh, diu ih-kai tiè-löe-ge ngû tsó-ch'í; k'e gi-ge k'aó, zuih whai teh-djah ih-löh nyang: hé-löh nyang dè Ng tà nyí tsó-k'í k'à gi-dà-ko.

MÓ-T'À 18.

1 Hé-kài z-'àò mang-du tsaó-töè Yi-sû mang-zie koá, Zé t'ie-kwaih-de jì z' dù-le-ge ne?

2 Yi-sû chiàè ih-kai m̄ai-m̄ai li, chiàè gi gé-zé gi-dà-ko toa-chung,

3 Koá, Nḡ zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, nyí-dà-ko djah fú lai-chüé tsù zié m̄ai-m̄ai, tō-tō fú whai tsaó-tsang t'ie-kwaih.

4 Só-yí jī-nang pó z̄ ti-vi zié keh-kaih m̄ai-m̄ai, gi zé t'ie-kwaih z̄ tsè dù-ge.

5 Jī-nang, 'ù Nḡ-ge ming-diu, tsieh-ziú keh-nang-ge m̄ai-m̄ai ih-kai, ziù-z̄ tsieh-ziú Nḡ.

6 Dà-z̄ jī-nang 'è keh-leh sie-sàng Nḡ-ge tsè sai-ge ih-kai tieh-tōé, nyang-k'ó yaó dù-ge m̄u-zih kò gi diu-cháng-de, zuih dzang-loh sang-sang-ge hé-de k'ì.

7 Keh sì-kà yaó whú! iang-'ù 'è nang tieh-tōé. 'È nang tieh-tōé-ge z̄-küè tsúng whai li, dà-z̄ sz̄ gi li-ge hé-kai nang yaó whú!

8 Djah-z̄ nyí-ge siú, whah-z̄ nyí-ge chah 'è nyí tieh-tōé pó gi ts'ài-loh gwà-goa: nyang-k'ó shiáè ih-tsih chah shiáè ih-tsih siú tsaó-tsang 'oh-mìng, mié-teh yaó shoa-siú shoa-chah gwà-loh iùng-yüé-ge hú-de.

9 Djah-z̄ nyí-ge ngá 'è nyí tieh-tōé pó gi lao-ch'üeh gwà-goa; nyang-k'ó ta-tsih ngá tsaó-tsang 'oh-mìng; mié-teh yaó shoa-ngá gwà-loh dì-nyoh-ge hú-de.

10 Liu-sang, fai pó keh-leh sai-ge toa-chung

ih-kai ts'è-ch'ang-goa : iang-'ù Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, gi-dà-ko-ge t'ie-sz zé t'ie-ziè dzie-dzie ts'è-djah Ng t'ie-ziè Vù¹-ge miè.

11 Iang-'ù Nang-ge N-tsz li, ziù-z è chaò saih-goa-ge nang.

12 Nyí-dà-ko ì-ts'è tsz-ñah? djah-z ih-kai nang yaó ih-pah diu yie-n, tsaó ih-diu dzà-goa, gi ch'í fú whai pó keh chaó-zaih-chaó diu li-goa, tsaó sa-de k'ì zang keh-diu tsaó dzà-goa-ge moa?

13 Djah-z zang-djah, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, gi 'ù keh-diu pí hé chaó-zaih-chaó diu mì tsaó dzà-ge kàe kw'à-'oh-le.

14 Jì-ts'z, nyí-dà-ko zé t'ie-ziè-ge Vù¹ ah fú nyüè pó keh-leh sai-ge saih ih-kai goa.

15 Nyí-ge shung-dí djah-z töé-zaí nyí, iang-ke tsaó-k'ì nyí k'òa gi duh-z z-ta tsz-tié gi; gi djah-z t'ing nyí, nyí zuih teh-djah nyí-ge shung-dí bá.

16 Djah-z fú t'ing, zuih ling-whà tà iaih-ñ-kai nang k'òa nyí sie-bó k'ì, sz yaó lè-sa-kai nang k'aó-de tsù tai-tsing, chù-chù shwò oh tsah-zaih.

17 Djah-z fú t'ing gi-dà-ko, zuih köè-sù² kung-whai; djah-z fú t'ing kung-whai, zuih pó gi toà z yì-kwaih nang, whah-z siu die-lie-ge nang ih-yiè.

18 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, va-pah nyí-dà-ko zé dì-zìè só kw'áng-ch'í-ge, zé t'ie-zìè ah whai kw'áng-ch'í: va-pah nyí-dà-ko zé dì-zìè só foà-goa-ge, zé t'ie-zìè ah whai foà-goa.

19 Ng yih tai nyí-dà-ko koá, nyí-dà-ko toa-chung djah yaó lăe-kai nang zé dì-zìè dong-sang-öh-k'áo paih-lô djao ga-nyie, Ng zé t'ie-zìè-ge Vû' whai dè gi-dà-ko tsù-zing.

20 Iang-ù paih-lô nyaoh-daó yaó lăe-sa-kai nang vung Ng-ge' ming-diu jî-lung, Ng zìù-z gi-dà-ko toa-chung.

21 Hé nang-ka Pí-teh tsaó-li, tai Gi koá, Chí, shung-dí tòe-zai ng, ng iang-ke ké-le piè-sù kw'a-shì gi ne? tòe ts'aih piè fú?

22 Yi-sû tai gi koá, Ng fú tai nyí koá tòe ts'aih piè, iang-ke tòe ts'aih-zaih-kai ts'aih piè.

23 Só-yí t'ie-kwaih hōé-pí ih-kai kwaih-yoa è k'òa gi nu-buh sô-tsiè.

24 Sang sô-ch'í, yaó ih-kai nang tà-tòe Gi mang-zie, ch'ie gi ts'ie-mà-lié nyang.

25 Iang-ù gi n-naó hōé ts'ah gi, chí zuih fang-fú' pó gi nang lie ts'i-tsí n-nyũ k'òa gi va-pah só yaó-ge oh mà-goa, ts'ah kaih tsà.

26 Kaih nu-buh zuih p'uh-loh pà gi, koá, Chí, kw'a-shĭ ng, ng t'úng-t'úng oh whai ts'ah nyí.

27 Hé-kai nu-buh-ge chí zuih è-lie gi, pó gi foà-goa, pìng-ts'í mié gi-ge tsà.

28 Hé-kai nu-buh tsaó-ch'üeh p'ùng-djah ih-kai dong-dai-ge nu-buh, ch'ie gi zaih-die nyang; zuih pó gi boh-löe, pó gi ling-'ao ts'o-löe koá, Nyí só ch'ie ng-ge ts'ah ng.

29 Keh-kaih dong-dai nu-buh zuih p'uh-loh gi chah-'ó, djao gi koá, Kw'a-shĭ ng, ng t'úng-t'úng oh whai ts'ah nyí.

30 Gi fú k'áng; tsaó-k'í pó gi kwa löe-ka-de dzih-töe gi ts'ah-goa só ch'ie-ge tsà.

31 Só-yí gi dong-dai keh-leh nu-buh ts'z-djah keh-leh z-küè, tǐng iao-zao, tsáo-li pó keh ih-ts'ieh-ge z-küè köe-sü² gi-dà-ko-ge chí.

32 Gi-ge chí zuih chiè gi li, tai gi koá, Nyí oh-ge nu-buh, nyí djao ng, ng zuih pó nyí hé-kai tsà t'úng-t'úng oh mié-goa :

33 Nyí ch'í fú iang-ke è-lie nyí dong-dai-ge nu-buh, zìe ng è-lie nyí moa ?

34 Gi-ge chí zuih foh-nù, pó gi nang koa-dè k'à zöe-lì dzih-töe gi pó t'úng-t'úng só ch'ie-ge oh ts'ah-goa.

35 Djah-z nyí-dà-ko koh-nang, joa z-ge sang, fú sì-mié nyí shung-dí-ge kù-ts'oh, Ng T'ie-Vü¹ ah whai jĭ-ts'z dè nyí-da-ko.

Mó-T'à 19.

1 Yi-sû koá-yüe keh-leh shwò, zih li-k'e Ko-lì-lì, tòe Iah-dà koá-whà Yao-t'à-ge dì-kà li;

2 Yaó shŭ-shŭ-tu-tu-ge nang kang-jì Gi, Gi zih zé boa-ta i-höé gī-dà-ko.

3 Yaó Foh-lì-sè nang tsaó-li sŭ-t'ò Gi, koá, Paih-lò 'ù-ga-nyie yüe-kù shao-ts'í z k'ó-yí-ge fú.

4 Gi whai-tòh koá, Keh-tsieh shi nyí-dà-ko n-naó duh-kù moa? zih-z, Ts'òà-zöé-tsz Chì, ch'í-tsu zöé nang iaih-nö iaih-nyŭ;

5 Pìng-ts'í koá, Iang-ts'z ih-kai nang whai li-k'e vŭ-mú, k'òà ts'í jì koa jì ts'aih, keh lă-kai nang zih zing iaih-t'í.

6 Keh-nang gi-dà-ko fú tsè sô lă-kai, tsz sô iaih-t'í. Só-yí Ziè-tì só p'ài-'òh-ge, nang paih-k'ó fang-k'e.

7 Gi-dà-ko tai Gi koá, Hé, Mŭ-si tsz-ñah whai fang-fŭ' sí shao-shī pó gi shao-goá?

8 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Mŭ-si, iang-'ù nyí-dà-ko ngè sang, shŭ nyí-dà-ko shao ts'í, dà-z ch'í-ts'u fú z keh-nang.

9 Ng ah tai nyí-dà-ko koá, jì-nang djah fú z 'ù ka-yang shao-ts'í, yih ch'aó bieh-kai, gi zih

vá ka-yang-bá; djah yaó nang pó keh-kaih shao-goa-ge ch'aó-li ah z vá ka-yang.

10 Mang-du tai Gi koá, Djah-z dzie-fû k'òa gi ts'i z keh-nang k'ó-sih, nyang-k'ó fú ch'aó-ts'ang.

11 Gi zuih tai gi-dà-ko koá, Nang fú nang-kaò oh tsieh-ziú keh-chù 'ò; tsz sz-k'à jī-nang, jī-nang hōé tsieh-ziú.

12 Iang-'ù yaó-le t'à-kà, joa ch'üeh mú-t'e z t'à-kà-ge; yaó-le k'à bieh-nang tsù t'à-kà-ge; wha-yaó-le 'ù t'ie-kwaih pó z tsù t'à-kà-ge. Jī-nang nang-kaò tsieh-ziú-ge, k'ó-yí tsieh-ziú.

13 Hé nang-ka yaó mai-mai tà-tòè Yi-sû mang-zie, è Gi pó siú k'òa gi-dà-ko diu-ziè, dè gi tòè-kòè; mang-du tsah-bì gi-dà-ko.

14 Dà-z Yi-sû koá, Shû keh-leh mai-mai tòè Ng keh-li li, fai pó gi-dà-ko tsú-lòe; iang-'ù t'ie-kwaih-de zìù-z keh-nang-ge nang.

15 Gi pó siú k'òa gi-dà-ko diu-ziè, zuih li-k'e boa-ta k'í.

16 Yaó ih-kai nang tsaó-li tai Gi koá, Hōé Sie-sæ, ng iang-ke tsù ga-nyie hōé-ge z-küè, hōé teh-djah iung-yüé-ge 'oh-ming?

17 Yi-sû tai gi koá, Nyí tsz-ñah whai ts'ing-hu Ng hōé ne? Djì-goa Ziè-tì n-náo ih-kai

höé-ge : dà-z nyí, djah-z è tsaó-tsàng 'oh-mìng, iang-ke pöé-siú kà-mìng.

18 Gi koá, Ga-nyie kà-mìng ne? Yi-sû koá, Paih-k'ó sah-nang; paih-k'ó ka-yang; paih-k'ó t'ao-ts'ieh; paih-k'ó tsù kó-ge tai-tsìng;

19 Hoà-chàng vù-mú, wha-yaó, È zang jī chí.

20 Kaih 'aó-sæ tai Gi koá, Keh ih-ts'ieh ng joa shiæ siú-löe-bá, ng wha ch'üeh-shiæ ga-nyie ne?

21 Yi-sû tai gi koá, Nyí djah-z è tsù tòè jüe-bì, tsao-k'ì pó nyí só yaó-ge mà-goa, sz-k'à djung nang, nyí zih yaó ze-pöé zé t'ie : pìng-ts'í tsaó-li kang-jī Ng.

22 'Aó-sæ t'ing-djah keh-chù 'ò zih iao-zao-ch'í tsaó-k'ì; iang-'ù gi yaó shǔ-tu-ge ko-sz.

23 Yi-sû tai mang-du koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Ze-chí tsaó-tsàng t'ie-kwaih na-ge.

24 Ng yih tai nyí-dà-ko koá, luh-du 'æ-kù tsang-ngá-de pí ze-chí tsaó-tsàng Ziè-tì-ge kwaih wha yung-yì-le.

25 Mang-du t'ing-djah kah-whà shī-djī-ch'í koá, Hé, jī-nang nang-kaò teh-chaò?

26 Yi-sû ts'z-ts'z gi-dà-ko, koá, Zé-ü nang

ǎ fú nang-kaò-ge; zé-ü Ziè-tì ǎ vu-só-paih-nang.

27 Pí-teh zuih whai-tòh Gi koá, Ng-dà-ko ih-ts'ieh só yaó oh li-goa-bá kang-jī Nyí: ng-dà-ko whai teh-djah ga-nyie ne ?

28 Yí-sū tai gi-dà-ko koá, Ng zaih-zé k'à nyí-dà-ko kóa, töè-da võe-shang-ge neh-tsz, Nang-ge N-tsz zó Gi yung-'o zò-'ù ziè-chüé-ge z-'aò, nyí-dà-ko kang-jī Ng-ge nang ah whai zó zaih-n-kai zò-'ù-ziè, p'ò-tō Yí-seh-lieh zaih-n-kai tsi-p'à.

29 Pìng-ts'í va-pah jī-nang 'ù Ng-ge ming-diu li-goa uh-'ú, shung-dí, tsz-mai, vù'-mú, ts'i-tsz, n-nyü, die-dì, whai teh-djah ih-pah bai, wha-yaó iúng-yüé-ge 'oh-mìng tsù sá-nyieh.

30 Dà-z shǔ-tu zé zie-ge whai zé 'aó, shǔ-tu zé 'aó-ge whai zé zie.

MÓ-T'À 20.

1 Iang-'ù t'ie-kwaih hōe-pí ih-kai chí-nyang-ko, t'ie-koa tsöé tsaó-ch'üeh kù kung-zang toè gi bū-dōe-yüe-de li.

2 K'òa kung-zang koá-loh ih-neh ih-die nyang, zuih ts'a gi-dà-ko bū-dōe-yüe-de k'ì.

3 Dà-iah z-z-ts'u tsè tsaó-ch'üeh ts'z-djah
wha-yaó-le 'a-nang gé-z ka-z-de.

4 Ziuh tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko ah tsaó
ng bú-döe-yüe-de k'í; ng whai chiæ kung-
döe k'à nyí. Gi-dà-ko ziuh k'í.

5 Dà-iah ng-z, wha-yaó sang-z, yih tsaó-
ch'üeh, ah z keh-nang tsù.

6 Dà-iah yaó-z tsè tsaó-ch'üeh, yih ts'z-djah
'a-nang gé-z-ta; ziuh tai gi-dà-ko koá, Nyí-
dà-ko tsz-ñah-whai t'úng neh gé-z keh-li 'a ne?

7 Gi-dà-ko koá, Iang-'ù n-naó nang kù ng-
dà-ko. Gi ziuh tai gi-dà-ko koá, Nyí-le ah
tsaó ng bú-döe-yüe-de k'í, chiæ kung-döe nyí-
dà-ko whai teh-djah.

8 Töe-da 'oa-hüe, bú-döe-yüe-ge chí-ko tai gi
küé-siu koá, Pó kung-zang chiæ-li ts'ah kung-
die, joa 'aó-li-ge ts'ah-ch'í dzih-töe ch'í-diu-sie-
ge 'ù tsz.

9 Hé-le dà-iah yaó-z dóng-kung-ge tsaó-li,
dà-ko-nang oh siu ih-die nyang.

10 Ch'í-diu-sie-ge ah tsaó-li, sié z whai siu
tu-le-ge; dà-ko nang ah siu ih-die nyang.

11 Gi-dà-ko ziuh üe keh-kaih chí-nyang-ko.

12 Koá, Keh-leh 'aó-li-ge tsz choa ih-kai
z-zang, ng-dà-ko t'úng neh löe-k'ú zíu nyieh,
nyí ah pó gi-dà-ko k'oà ng-dà-ko djoà-yiè.

13 Chī-nyang-ko whai-tōh gi-dà-ko ih-kai nang koá, Bung-yaó, ng n-naó fú kung-dóe dè nyí: nyí k'òa ng koá-loh fú z ih-die nyang moa?

14 Nyí z-ge tsó-k'ì tsaó, ng zing-nyüè k'à keh-kaih 'aó-li-ge jī-dong k'à nyí ih-yiè.

15 Ng z-ge mû-z ch'í-fú-k'ó jī z-ge ì-ts'z yoà moa? Iang-ù ng tsù hòé, nyí-ge ngá zihh koa-ch'í moa?

16 Jī-ts'z. zé 'aó-ge whai zé zie, zé zie-ge whai zé 'aó; djiæ-li-ge nang tu, ká-shüé-ge nang shiæ.

17 Yi-sû zié Yi-lû²-sà-læ-ge z-'aò lû²-de pò zaih-n-kai mang-du duh-z tà-li, tai gi-dà-ko koá,

18 Ng-dà-ko zié Yi-lû²-sà-læ k'ì, Nang-ge N-tsz whai mà-goa k'à tsì-sz-tsié tà duh-shi-nang; gi-dà-ko whai dīng Gi sz,

19 Whai pó Gi koa-dè k'à Yì-kwaih-nang, ziú shī-lùng, pie-tæ, tīng zaih-z-kò-de: dī sa neh Gi whai vòè-'oh.

20 Hé nang-ka Si-pì-t'à n-tsz-ge mú-ts'ang k'òa gi læ-kai n-tsz sie-bó tsaó-li, pà Gi, è djao ih-ch'í z-küè.

21 Yi-sû tai gi koá, Nyí è ga-nyie? Gi koá, È Nyí fang-fû² k'á ng keh læ-kai n-tsz

zé Nyí kwaih-de ih-kai zó Nyí yaò-pie, ih-kai zó Nyí tsú-pie.

22 Yi-sû whai-tôh koá, Nyí-dà-ko só djao-ge nyí-dà-ko fú shá-tih. Ng zuih hah-ge pai nyí-dà-ko nang-kaò hah fú? Ng só zuiú-ge sí-lí nyí-dà-ko nang-kaò zuiú fú? Gi-dà-ko koá Nang-kaò-ge.

23 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Ng-ge pai nyí-dà-ko z whai hah; Ng só zuiú-ge sí-lí nyí-dà-ko ah whai zuiú; dà-z zó Ng yaò-pie tsú-pie fú z Ng só sz-ge, z 'ü-bì k'à jī-nang zuih k'à jī-nang.

24 Zaih-kai mang-du t'ing-djah, zuih 'ù keh læ-kai shung-dí na-kù-ch'í.

25 Yi-sû zuih chiæ gi-dà-ko li, koá, Yì-kwaih-nang-ge yoa pó gi-dà-ko chü-ah-löe, gi-dà-ko-ge dà-zang pó gi-dà-ko küé-djah; keh-z nyí-dà-ko shá-tih-ge.

26 Dà-z nyí-dà-ko toa-chung paih-k'ó keh-nang; jī-nang è tsù nyí-dà-ko toa-chung dù-ge, iang-ke tsù nyí-dà-ko-ge yoà-nang;

27 Jī-nang è tsù nyí-dà-ko toa-chung diu ih-kai, iang-ke tsù nyí-dà-ko-ge nu-buh:

28 Tsing-zié Nang-ge N-tsí li, fú z è nang vuh-z Gi, z è vuh-z nang; pìng-ts'í sì-goa z-ge mìnng 'ù chùng-nang chàò-joh.

29 Gi-dà-ko tsaó-ch'üeh Yi-lì-ko-ge z-'àò shǔ-tu nang kang-jǐ Gi.

30 Yaó lǎe-kai nang hah-ngá-ge zó z' lǔ²-pie, t'ing-djah z' Yi-sǔ tsaó-kù zuih chiàe-ch'í, koá, Chǐ, Dà-bieh-ge Tsǎ-sǒ, è-lie ng-dà-ko.

31 Chùng-nang tsah-bì gi-dà-ko, chiàe gi fai shié : dà-z' gi-dà-ko yüeh-foh chiàe-ch'í koá, Chǐ, Dà-bieh-ge Tsǎ-sǒ, è-lie ng-dà-ko.

32 Yi-sǔ ge-ta, chiàe gi-dà-ko, koá, Nyí-dà-ko è Ng dè nyí tsù ga-nyie ?

33 Gi-dà-ko koá, Chǐ, è ng dà-ko ngá k'e-ch'í.

34 Yi-sǔ è-lie gi-dà-ko, pó gi-dà-ko ngá moh ih moh, ngá jǐ-siú ts'z-djah, gi-dà-ko zuih kang-jǐ Gi.

MÓ-T'À 21.

1 Gi-dà-ko tsie-djáng Yi-lǔ²-sà-lǎe-ge z-'àò tòè-da Pah-foh-djǐ zé Kǒ-lá sa-pie, Yi-sǔ zuih ts'a lǎe-kai mang-du k'í.

2 Tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsaó tai-miè-ge shie-ts'ö k'í, jǐ-siú whai ts'z-djah ih-diu lǔ-n tiàe-löe, wha-yaó ih-diu sai lǔ sie-bǒ : ká-goa, ch'ie tòè Ng keh-li li.

3 Djah yaó nang tai nyí-dà-ko koá ga-nyie

ziuh tai gi koá, Chí è yoà gi', gi jī-siú whai k'à gi li.

4 Keh-ch'í zè-küè zing-ziù sz sie-tsz só koá whai tsù-zing, ziù-z koá,

5 Kòè-sū' Shùng-ge na-n, Nyí-ge Yoa tòè nyí-ta li, üe-whu, dji lû-n, wha-yaó ih-diu sai lû, ziù-z lû-ge n.

6 Mang-du ziuh chiæ-djah Yi-sû-ge fang-fû² tsaó-k'í tsù.

7 Pó lû-n k'oà sai lû ch'ie-li, pó z-ge i-zie k'oà ziè-chüé; Yi-sû ziuh dji ziè-chüe.

8 Yaó shǔ-shǔ-tu-tu-ge nang pó z-ge i-zie t'a lû²-de; wha-yaó-le pó jī-ge tsi-ts'ò chah-loh t'a lû²-de.

9 Zie-'aó-ge chùng nang chiæ-ch'í koá, Whu-sà-ná kwai-k'à Dà-bieh-ge Tsz-sò: vúng Chí-ge ming-diu li-ge z iang-ke ts'ing-tsa-ge; zé tíng kòe-ge uh-doá, Whu-sa-na!

10 Tsaó-tsàng Yi-lû²-sà-læ, t'úng zing-tí oh yiæ-dóng, koá, Keh-kaih z jī?

11 Chùng nang koá, Keh-kaih z Ko-lì-lì Na-sà-leh-ge sie-tsz Yi-sû.

12 Yi-sû tsaó-tsàng Ziè-tì-ge sùng-diè, pó diè tí-chüé má-mà-ge nang oh küé-ch'üeh, pó dai-whà dong-die nang-ge choh, wha-yaó hé-le mà bah-köh nang-ge tàng oh dōe tōé-goa.

13 Tai gi-dà-ko koá, Sìng-shi yaó koá, Ng-ge uh whai ts'ing-hu z toé-kòè-ge uh; nyí-dà-ko fá pó gi tsù ih-kaì zeh-k'u-goa-bá.

14 Zé sìng-diè-de yaó hah-ngá-ge k'òa p'ieh-chah-ge tsaó-tòè Yi-sû mang-zie; Yi-sû zuih pó gi-dà-ko i-hóé.

15 Dà-z tsì-sz-tsié tà duh-shī-nang ts'z-djah Yi-sû só tsù-ge djī-z, pìng-ts'í si-n zé diè-de chiè-ch'í koá, Whu-sà-ná kwai-k'à Dà-bieh-ge Tsz-sò, gi-dà-ko zuih na-kù-ch'í.

16 Tai Gi koá, Nyí t'ing-djah keh-leh só koá-ge moa? Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Z-ge, keh-chū shī nyí-dà-ko oh mì-zing duh-kù moa, Joa iang-'e tà ch'ih-ná m̃ai-m̃ai-ge k'aó-de, Nyí pó zaih-jüe-ge tsà-mí shié-ch'üeh-bá?

17 Gi zuih li-k'e gi-dà-ko tsaó-ch'üeh zing-whà tòè Pah-dà-nyie k'ì, shoh boa-ta kù yì.

18 T'ie-koa tsaó-chüé zing-tí-ge z-'aò Gi dū'-whai-goa.

19 Ts'z-djah lū'-de yaó ih-chī vu-ho-kú jī, zuih tsaó-tòè boa-ta, zang-fú-djah ga-nyie, tsz yaó yieh; zuih tai jī koá, Nyí iúng-yüé fai tsè chieh kú-tsz. Vu-ho-kú jī lieh-k'eh zuih k'u-goa.

20 Mang-du ts'z-djah shī-djī-ch'í, koá, Vu-ho-kú jī tsz-ñah-nang lieh-k'eh k'u-goa?

21 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Ng zaih-zé k'à nyí-dà-ko koá, nyí-dà-ko djah yaó sie-sàng fú n-sang, fi-dà-tsz whai tsù keh vu-ho-kú jì-ge ò-küè, ziù-z fang-fû² keh-zò sa, Yi-k'í, gwà hé-de goá, ziuh whai tsù-zing.

22 Pìng-ts'í tōé-kōè-ge z-'aò, djah yaó sie-sàng, nyí-dà-ko va-pah só djao-ge whai teh-djah.

23 Tsaó-tsàng sìng-dìe kò-a-shùng-ge z-'aò, tsì-sz-tsié tà pah-sìng-ge tsié-lōé tsaó-li koá, Nyí yoà ga-nyie djüe-pìng tsù keh-leh ò-küè? Jì sè Nyí keh-kaih djüe-pìng?

24 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Ng ah whai màng nyí-dà-ko ih-chù, nyí-dà-ko djah-z tai Ng koá, Ng ah whai tai nyí-dà-ko koá Ng yoà ga-nyie djüe-pìng tsù keh-leh ò-küè :

25 Iah-yùe-ge sí-lí z joa nyaoh-doá? whah-z joa t'ie, whah-z joa nang ne? Gi-dà-ko pí-ts'z ñ-lò-ch'í, koá, Djah-z koá, joa t'ie, Gi whai koá, Hé, nyí-dà-ko tsz-ñah fú sàng gi ne?

26 Djah-z koá, joa nang, yih p'ò pah-sìng, iang-'ù gi-dà-ko oh sò Iah-yùe z sie-tsz.

27 Ziuh whai-tōh Yi-sû koá, Ng-dà-ko fú shá-tih. Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Ng ah fú k'à nyí-dà-ko koá Ng yoà ga-nyie djüe-pìng tsù keh-leh ò-küè.

28 Dà-z nyí-dà-ko ì-ts'z tsz-ñah? Yaó ih-kaì nang yaó læ-kaì n-tsz; tsaó-li tai dù-ge koá, N-tsz, keh-neh tsaó ng bù-döe-yüe-de tsù kung;

29 Gi whai-töh koá, Ng fú k'áng; dà-z 'aó-le whai-sang tsaó-k'ì.

30 Tsaó chiè gi dì ñ-kaì n-tsz, ah-z keh-nang koá; gi whai-töh koá, Chí, ng k'ì; gi ch'ah fú k'ì.

31 Keh læ-kaì nang nyah ih-kaì tsù-zing gi vù¹-ge ì-ts'z ne? Gi-dà-ko koá, Dù-ge. Yi-sù tai gi-dà-ko koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, siu die-lie-ge nang tà dji-nyũ sie-z nyí-dà-ko tsaó-tsàng Ziè-tì-ge kwaih.

32 Iang-'ù Iah-yüe zé tsìng-dzih-ge lù² tòè nyí-ta li, nyí-dà-ko ah fú sàng gi; dà-z siu die-lie-ge tà dji-nyũ sàng gi; nyí-dà-ko ts'z-djah, 'aó-le ah fú whai-sang sie-sàng gi.

33 Tsè t'ing ih-kaì pí-foa: Yaó ih-kaì chí-nyang-ko tse bù-döe-yüe, dö-ch'üe tæ li-po, tí-chüé djaih ih-kaì tsíu-tsò, zóé ih-kaì lao, shí-k'à nung-fû, zih ch'üeh-mang k'ì.

34 Siu kú-tsz-ge z-'aò djáng-bá ts'a nu-buh tòè nung-fû boa-ta k'ì siu gi-ge kú-tsz.

35 Nung-fû zih pó nu-buh tæ ih-kaì, sah ih-kaì, zih-diu k'ò-sz ih-kaì.

36 Chī-nyang-ko yih ts'a bieh-kai nu-buh pí ch'í-diu-sie wha tu-le; nung-fû ah-ž keh-nang dè gi-dà-ko.

37 'Aó-le ts'a gi ž-ge n-tsz koá, Gi-dà-ko whai chàng-djóa ng-ge n-tsz.

38 Dà-ž nung-fû ts'ž-djah gi-ge n-tsz zihuh pí-ts'ž koá, Keh-kaih ž tsieh-ziú sa-nyieh-ge; tsaó-li pó gi sah-goa, ng-dà-ko zihuh yaó gi-ge sa-nyieh.

39 Gi-dà-ko zihuh pó gi küé-ch'üeh bù-döe-yüeh-whà sah gi.

40 Só-yí bù-döe-yüeh-ge chī-ko tsaó-li-ge z-'aò, gi tsz-ňah-ňang whai dé hé-le nung-fû ne?

41 Gi-dà-ko tai Gi koá, Whai lî-'è-shié pó keh-leh oh-nang djî-mieh-goa, pó bù-döe-yüeh shī-k'à bieh-kai nung-fû, ziù-ž chiæ z-'aò whai pó kú-tsz koa-ch'üeh k'à gi.

42 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Sìng-shī yaó koá, Ch'í-uh-ge löé-sz só fai-ge keh-kw'ai zih-diu, ž tsù zing uh koh-diu-de diu ih-kw'ai zih-diu bá: keh-ž Chī só tsù-ge, zé ng-dà-ko ngá-de ž shī-djî: keh-chù 'ò nyí-dà-ko oh mì-zing duh-kù moa?

43 Só-yí Ng tai nyí-dà-ko koá, Ziè-tì-ge kwaih joa nyí-dà-ko zihuh tsó-k'í-goa, sz-k'à chieh gi kú-tsz-ge pah-sìng.

44 Pìng-ts'í dāng-loh keh-kw'ài zih-diu-ziè-ge
whai p'à-goa-yüe, dà-ž keh-kw'ài zih-diu dāng
jī-nang-de loh whai jī fāng nang pó gi sà-k'e.

45 Tsì-sz-tsié tà Foh-lì-sè nang t'ing-djah Gi-
ge pí-foa, zih shá-tih ž koá-djah gi-dà-ko;

46 Ziuh è pó Gi choh-löe, dà-ž p'ò chùng-
nang, iang-'ù chùng-nang sǒ Gi ž-kai sie-tsz.

MÓ-T'À 22.

1 Yi-sū yih yoà pí-foa, tai gi-dà ko koá. Gi
koá,

2 T'ie-kwaih hōé-pí ih-kai yoa, dè gi n-tsz
'ü-bì ch'aó-ts'ang-ge tsiú-zih.

3 Ts'a gi nu-buh, pó djiæ-li-ge k'ah chiæ-li
zó-zih: gi-dà-ko fú k'áng li.

4 Gi yih ts'a bieh-kai nu-buh, koá, Chiæ
hé-le djiæ-li-ge k'ah, ng-ge tsiú-zih 'ü-bì-ch'í-
bá, ng ngao tà choà-ge ch'uh-sæ t'ai-goa-bá,
t'úng-t'úng oh 'ü-bì-ch'í-bá; nyí-dà-ko tsaó-
li ch'ih ch'aó-ts'ang-ge tsiú-zih.

5 Dà-ž gi-dà-ko fú-djiæ-fú-ts'é gi, tsaó-k'í-goa,
ih-kai tòè ž-ge die-de k'í, ih-kai tsù sæ-ì k'í.

6 Dji-'ü pó nu-buh choh-löe, ling-juh, sah
gi-dà-ko.

7 Yoa t'ing-djah zih foh-nù-ch'í, ts'a ping-

ting pó hé-le shoa-siú djī-mieh-goa, pó gi zing ah shiæ-goa.

8 Ziuh tai gi nu-buh koá, Tsiú-zih 'ü-bl-ch'í-bá, dà-z djiaè-li-ge k'ah fú sie-p'ài.

9 Só-yí, nyí-dà-ko tsaó zaih-ž-lû² k'aó-de k'ì, va-pah só p'ùng-djah, chiaè gi oh tsaó-li, ch'ih ch'aó-ts'ang-ge tsiú-zih.

10 Hé-le nu-buh tsaó-ch'üeh lû²-de, pó va-pah só p'ùng-djah, hōé-ge tá-ge, oh jī-lúng, ch'aó-ts'ang zó-zih-ge k'ah ziuh zó mō-bá.

11 Yoa tsaó-tí li, è ts'ž keh-leh zó-zih-ge nang, ts'ž-djah ih-kai nang lí-i n-naó chah-ch'í.

12 Ziuh tai gi koá, Bung-yaó, nyí fú chah lí-i, tsz-ñah whai tsaó-tsàng keh-li li ne? Gi ziuh fú nang-kaò k'e k'aó.

13 Yoa ziuh tai yoà-nang koá, gi siú-chah kw'áng-ch'í, pó gi tiu whà-chüé heh-ō-ge dì-foa k'ì; boa-ta yaó di-k'uh ts'ieh-ts'ž.

14 Iang-'ù djiaè-li-ge tu, ká-shüé-ge shiæ.

15 Hé nang-ka, Foh-lì-sè nang tsaó-k'ì sie-lie, tsz-ñah hōé pó Gi-ge shwò ch'ieh-lōe.

16 Ziuh ts'a ž-ge mang-du, k'oà Shī-lieh keh-toá-ge nang, mǎng Gi koá, Sie-sæ, ng-dà-ko shá-tih Nyí ž zing-zaih-ge, zing-zing zaih-zaih koà-shùng Ziè-tì-ge dōé-lí, ah fú jùng-zing nang; iang-'ù Nyí fú ts'ž nang-ge miè.

17 Só-yí ts'ing k'à ng-dà-ko koá, Nyí ì-ts'è tsz-ñah, nöh die-lie k'à Ke-sà k'ó-yí fú k'ó-yí?

18 Dà-z Yi-sû koh-djah gi-dà-ko-ge oh-ì, zuih koá, Kó-höé nang, nyí-dà-ko tsz-ñah whai sz-t'ò Ng? Die-lie-ge nyang-die k'à Ng ts'è.

19 Gi-dà-ko tsó ih-kai nyang-die li k'à Gi.

20 Gi zuih tai gi-dà-ko koá, Keh-kaih nang-diu tà chì-'öè z jī-ge ne?

21 Gi-dà-ko koá, Ke-sà-ge. Yi-sû zuih tai gi-dà-ko koá, Só-yí Ke-sà-ge mû-z kwai-k'à Ke-sà; Ziè-tì-ge mû-z kwai-k'à Ziè-tì.

22 Gi-dà-ko t'ing-djah zuih shī-djī-ch'í, li-k'e Gi tsaó-k'í.

23 Sà-tû-ke nang, zui-z koá vöe-'oh z n-naó-ge, toa-neh tsaó-töè Yi-sû mang-zie, mâng Gi, koá,

24 Sie-sæ! Mû-si koá, nang djah-z sz-goa, mì yaó n-nyû, gi shung-dí iang-ke ch'aó gī-ge ts'í, sæ n-tsz dè shung-dí djüe-'áo.

25 Ng-dà-ko toa-chung yaó ts'aih-kai shung-dí; diu ih-kai ch'aó-ts'ang, sz-goa mì yaó n-tsz, pó ts'í liu-loh k'à shung-dí;

26 Dì ñ-kai, dì sa-kai, dzih-töè dì ts'aih-kai ah z keh-nang.

27 'Aó-le nyû-zang ah sz-goa.

28 Sô-yí tōè-da vōè-'oh-ge z-'àò, gi whai sô ts'aih-kai nang toa-chung nyah-kai nang-ge ts'i ne? iang-'ù dà-ko oh ch'aó gi bá.

29 Yí-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko dzà-goa bá, ah fú shá-tih sòng-shĭ, ah fú shá-tih Ziè-tì-ge nang-kô.

30 Vōè-'oh-ge z-'àò gi-dà-ko ah fú ch'aó, ah fú kô, dà-á jĭ-dong Ziè-tì-ge t'ie-sz zé t'ie-ziè ih-yiè.

31 Koá-djah sz-nang vōè-'oh, Ziè-tì tai nyí-dà-ko só koá-ge nyí-dà-ko n-naó duh-kù moa?

32 Gi koá, Ng' á O-pah-la-hüé-ge Ziè-tì, á Yí-sà-ge Ziè-tì, á Ngó-koh-ge Ziè-tì; Ziè-tì fú á sz-nang-ge Ziè-tì, á 'oh-nang-ge Ziè-tì.

33 Chùng-nang t'ing-djah Gi-ge koà-shùng zuih shĭ-djĭ-záng.

34 Foh-lì-sè nang t'ing-djah Yi-sû yí-chang pó Sà-tú-ke nang-ge k'aó seh-goa, zuih jĭ-lúng boa-ta.

35 Gi-dà-ko toa-chung ih-kai koà-foh-sz sz-t'ò Yi-sû, màng Gi koá.

36 Sie-sæ! lieh-foh toa-chung nyah ih-diæ kà-mìng á dù-ge?

37 Yi-sû tai gi koá, Iang-ke záng-sang, záng-sòng, záng-ì, è Chí nyí-ge Ziè-tì.

38 Keh-kaih á diu ih-diæ kà-mìng, yih á gi dù-ge.

39 Dì ò-diaē ah sie-dzié-ge, Tang-kè è zang jī chí.

40 Lieh-foh tà sie-tsz oh z k'òè-djah keh læ-diaē kà-mìng.

41 Foh-lì-sè nang jī-lúng-ge z-'aò, Yi-sû mòng gī-dà-ko koá.

42 Koá-djah Chī-tuh, nyí-dà-ko ì-ts'è tsz-ñah ? z jī-ge tsz-sò ne. Gī-dà-ko koá, Z Dà-bieh-ge.

43 Yi-sû koá, Hé-me, Dà-bieh, k'à Sing-Ling kò-dóng, tsz-ñah whai ts'ing-hu Gī z Chí ne ?

44 Dà-bieh koá, Chí tài ngé-ge Chí koá, zó zé Ngé-ge yaò-pie, táng Ng sz Nyí-ge dziu-dieh tsù Nyí-ge dah-chah tàng.

45 Dà-bieh chí-zie ts'ing-hu Chī-tuh z Chí, Chi-tuh tsz-ñah whai z gī-ge Tsz-sò ne ?

46 N-náo nang nang-kaò whai-tòh Gī ih-chù, joa hé-neh yí-'aó ah n-náo nang tsè kò bō-mòng Gī.

MÓ-T'À 23.

1 Hé-nang-ka Yi-sû tài chùng nang tà mang-du koá,

2 Duh-shī-nang tà Foh-lì-sè nang zó zé Mú-si-ge 'ù :

3 Só-yí va-pah gi-dà-ko só chiàe nyí-dà-ko pōé-siú-ge, zih iang-ke pōé-siú, iang-ke tsù ; dà-z fai chiàe gi-dà-ko-ge 'æ-'ü tsù ; iang-'ù gi-dà-ko koá z fú tsù.

4 Gi-dà-ko pó na ta-ge djoá tà kw'áng-ch'í, k'òa nang-ge chie-kah-diu ; gi-dà-ko z zhiù-z ih-kaì tsz-diu-n ah fú k'áng dóng gi.

5 Gi-dà-ko va-pah só tsù, oh z 'ù è k'à nang ts'z, bai-tà-ge chang-vang tsù-ch'í k'oh, i-zie-ge chang ah tsù-ch'í dù.

6 Tsiú-yie-zie gi-dà-ko è zó diu-'ù, whai-doa-de è zó zhiè-'ù.

7 Ka-z-de è nang ts'ing gi üe, wha-yaó è k'à nang ts'ing-hu Fu-tsz, fu-tsz.

8 Dà-z nyí-dà-ko paih-k'ó zhiú fu-tsz-ge ts'ing-hu, nyí-dà-ko tsz yaó ih-'ù Fu-tsz, zhiù-z Chī-tuh ; nyí-dà-ko oh z shung-dí.

9 Ah paih-k'ó ts'ing-hu dì-zie jī-nang z Vū' : nyí-dà-ko tsz yaó ih-'ù Vū', zhiù-z zé t'ie-zie-ge.

10 Ah paih-k'ó zhiú sie-sæ-ge ts'ing-hu ; nyí-dà-ko tsz yaó ih-'ù Sie-sæ, zhiù-z Chī-tuh.

11 Dà-z nyí-dà-ko toa-chung jī è tsù dù-le-ge iang-ke tsù nyí-dà-ko-ge yoà nang.

12 Iang-'ù jī-nang pó z kōe-ch'í whai koà-loh ti-vi ; jī pó z ti-vi-goa, whai sing-ch'í kōe.

13 Kó-hōé duh-shī nang tà Foh-lì-sè nang,

nyí-dà-ko yaó whú! iang-‘ù nyí-dà-ko zé nang-ge miè-zie pó t’ie-kwaih kwa-lúng-goa, ò-chí ah fú tsaó tí, è tsaó-tí-ge nang ah fú shǔ gi tsaó-tí.

14 Kó-höé duh-shǐ-nang tà Foh-lì-sè nang, nyí-dà-ko yaó whú! iang-‘ù nyí-dà-ko pó kó-vū¹-ge ko-sz t’ō-loh-goa, kó-lì tsù dzie-ge töé-köè; só-yí nyí-dà-ko whai zió zai koe djoá.

15 Kó-höé duh-shǐ-nang tà Foh-lì-sè nang, nyí-dà-ko yaó whú! iang-‘ù nyí-dà-ko tsaó-piè ts’ie-sa và-shí è chiè ih-kai nang zaih koà; zaih koà bá zuih chiè gi tsù dì-nyoh-ge n-tsz pí nyí-ò-chí wha ko-bai.

16 Nyí-dà-ko hah-ngá líng-lū²-ge nang yaó whú! nyí-dà-ko koá, Jī nang di-djah sìng-diè shǔ-nyüè fú sǒ-sù, dà-ó jī-nang di-djah diè-de-ge ‘oa-chang shǔ-nyüè sǒ-sù-ge.

17 Nyí-dà-ko bàng-ge, hah-ngá-ge, nyah ih-kai dù-le, whah-ó chang dù-le, whah-ó pó chang zing-ch’í tsù sìng kaih diè dù-le ne?

18 Nyí-dà-ko yih koá, Jī-nang di-djah tsì-da shǔ-nyüè fú sǒ-sù; dà-ó jī-nang di-djah tsì-da zìe-chüé-ge tsì-lí shǔ-nyüè sǒ-sù-ge.

19 Nyí-dà-ko bàng-ge, hah-ngá-ge; nyah ih-kai dù-le, whah-ó tsì-lí dù-le, whah-ó pó tsì-lí zing-ch’í tsù sìng kaih da dù-le ne?

20 Só-yí nang djah-*z* di-djah tsì-da shŭ-nyüè, ziù-*z* di-djah da tà da ziè-chüé ih-ts'ieh-ge mŭ-*z* shŭ-nyüè.

21 Di-djah diè shŭ-nyüè, ziù-*z* di-djah diè tà Hé-*ù* dji zé diè toa-chung-ge shŭ-nyüè.

22 Di-djah t'ie shŭ-nyüè, ziù-*z* di-djah Ziè-tì-ge zò-*ù* tà Hé-*ù* zò zé zò-*ù* ziè-chüé-ge shŭ-nyüé.

23 Kó-höé duh-shĭ-nang tà Foh-lì-sè nang, nyí-dà-ko yaó whú! iang-*ù* pó bu-hù, whai-shie, djang-ts'è, zaih-fang-tsz-iaih shiè-zié; fá pó lieh-foh toa-chung iè-cháng-le-ge döé-lí tiu-goa, zìu-*z* kung-*h*, z-pai, sie-sàng; keh-leh *z* iang-ke tsù-ge, hé-le ah fú iang-ke fú tsù.

24 Hah-ngá líng-lŭ'-ge nang; mang-djung nyí-dà-ko lú-ch'üeh-goa, luh-du fá t'ö-loh-k'ì.

25 Kó-höé duh-shĭ-nang tà Foh-lì-sè nang nyí-dà-ko yaó whú! iang-*ù* nyí-dà-ko pó pai-bö-ge whà-miè sí-goa chieh-zìng, tí-miè fá k'à leh-soh tà fi-lí tsì-mŏ.

26 Nyí-hah-ngá-ge Foh-lì-sè nang; sie pó pai-bö-ge tí-mài sí-goa chieh-zìng, sz gi whà-mài ah whai chieh-zìng.

27 Kó-höé duh-shĭ-nang tá Foh-lì-sè nang, nyí-dà-ko yaó whú! iang-*ù* nyí-dà-ko höé-pí sŏh-bah-ch'í-ge vang-mù, whà-miè *z* höé-ts'z,

dà-ž tí-miè ch'ung-mó oh ž sz-nang-ge küeh,
tà ih-ts'ieh-ge u-ú.

28 Nyí-dà-ko ah jī-ts'ž whà-miè ts'ž-djah ž
tsìng-dzih-ge nang, dà-ž tí-miè k'à kó-ì tà fi-lí
tsì-mó.

29 Kó-hóé duh-shī-nang tà Foh-lì-sè nang,
nyí-dà-ko yaó whú! iang-ù nyí-dà-ko pó sie-
tsz-ge vang-mù tsù-ch'í, pó tsìng-dzih nang-
ge vang chang-lí-ch'í, zihh koá,

30 Ng-dà-ko djah sæ zé ng-dà-ko tsù¹-tsung-
ge neh-tsž, fú whàì k'òa gi-dà-ko yaó vâng liu
sie-tsz-ge shüeh.

31 Sô-yí nyí-dà-ko pó ž tsù tài-tsìng nyí ž
sah sie-tsz-ge tsž-sô.

32 Ts'ž-k'eh tsaó-k'ì mó nyí tsù¹-tsung-ge oh-
küè.

33 Nyí-dà-ko duh-zi, duh-zi sæ-ge, nyí-dà-ko
tsz-ñah hōé döe-goa dì-nyoh-ge yang-voh ne?

34 Sô-yí Ng pó sie-tsz-nang, ts'ung-ming-ge
nang, duh-shī nang ts'a nyí-ta li; yaó-le nyí-
dà-ko whàì sah-goa, whàì tìng zaih-ž-kò-de;
wha-yaó-le nyí-dà-ko zé whàì-doa yoà pie taé,
pìng-ts'í joa zing tòè zing pieh-nah gi-dà-ko,

35 Sz dì-ziè só liu va-pah tsìng-dzih nang-ge
shüeh oh whàì kwai nyí-dà-ko; joa tsìng-dzih-
ge O-pah ch'í, dzih-toè Po-là-ko-ge n-tsž Sà-

ko-lì-dò 'ü-tsz, ziù-z nyí-dà-ko sîng-diè tà tsì-da
toa-chung só sah-ge.

36 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, keh-leh z-
küè oh whai li-tòè keh-kaih sì-dè.

37 Yi-lù'-sà-láe 'o! Yi-lù'-sà-láe 'o! nyí pó
sie-tsz sah-goa, zih-diu k'ò-sz keh-leh vúng ts'a
nyí-ta li-ge, Ng ké-le piè-sù è jî-lúng nyí-ge
tsz-ming, jî-dong chî-n-nyie pó chî-n jî-lúng gi
yaih-p'óá-'ó ne? dà-z nyí-dà-ko fú k'áng.

38 Yiè-zé nyí-dà-ko-ge uh whai piè tsù k'ung
dì.

39 Ng tai nyí-dà-ko koá, joa-chang yí-'áo
nyí-dà-ko tō-tō fú whai tsè ts'z-djah Ng, dzih-
tòè nyí-dà-ko koá, Vúng Chî-ge ming-diu li-ge
z iang-ke ts'ing-tsa-ge.

MÓ-T'À 24.

1 Yi-sû tsaó-ch'üeh sîng-diè, tsaó-k'î-ge z-'àò,
mang-du tsaó-li, chiæ Gi ts'z diè-de-ge uh-'ü.

2 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Keh-leh ih-
ts'ieh nyí-dà-ko ts'z-djah fú? Ng zaih-zé tai
nyí-dà-ko koá, ts'z-dì tsie-le n-naó ih-kw'ai
zih-diu liu zé zih-diu ziè; oh whai ts'ah-goa.

3 Yi-sû zó zé Kó-lá sa-de, mang-du duh-z
tsáo-tòè Gi mang-zie li koá, Ts'ing k'à ng-dà-

ko koá, ké-z whai yaó keh-leh ò-kue? pìng-ts'í Nyí ling-tòe-ge z-'aò tà z-sì mōh-ge neh-tsz yaó ga-nyie zang-tsih ne?

4 Yi-sū whai-tōh gi-dà-do koá, Iang-ke liu-sang, fai k'à ji-nang mi-whai-lōe.

5 Iang-'ù shū-tu nang mōe Ng-ge ming-diu whai li, koá ò ò Chī-tuh, ah whai pó shū-tu nang mi-whai-goa.

6 Nyí-dà-ko whai t'ing-djah yaó tǎe-tsiè tà tǎe-tsiè-ge fung-sing; nyí-dà-ko fai p'ò; keh-leh ih-ts'ieh tsúng yaó-ge; dà-ò mōh-ge neh-tsz wha-mì-ge.

7 Iang-'ù pah-sìng k'òa pah-sìng, kwaih k'òa kwaih, whai sie-tsæ; tòe ch'í yaó chī-hoa, üe-yüeh, dì-dóng.

8 Keh-leh oh ò tse-nà-ge ch'í-diu.

9 Hé-nang-ka nang whai pó nyí-dà-ko sùng-k'í zió k'ú-nà, sah nyí-dà-ko, pìng-ts'í nyí-dà-ko iang-'ù Ng-ge ming-diu k'à và-kwaih-ge pah-sìng 'àng.

10 Hé-nang-ka shū-tu nang whai tieh-tōe, pí-ts'ò sùng-küe, pí-ts'ò 'àng.

11 Wha-yaó shū-tu kó-ge sie-tsz whai ch'üeh li, mi-whai shū-tu-ge nang.

12 Pìng-ts'í iang-'ù zai-oh tu-ch'í, shū-tu nang-ge è-sang whai lǎe-goa.

13 Dà-z záng-nè tòè-tí-ge whai teh-chaò.

14 Pìng-ts'í t'ie-kwaih keh-kaih fuh-iang iang-ke djüe t'úng-t'ie-ó shiè và-ming tsù tai-tsing : yí-áo möh-ge neh-tsz zuih li.

15 Só-yí nyí-dà-ko ts'z-djah sie-tsz Dà-yí-lí só koá-ge k'ó-ù ts'oa-mieh-ge mù-z gé-z sùng-chieh-ge dì-foa (duh keh-tsieh shĭ-ge nang iang-ke ming-bah ;)

16 Hé nang-ka, zé Yao-t'à-ge nang iang-ke döe sa-de k'ì.

17 Zé uh-ziè-chüé-ge fú iang-ke tsaó-loh pó uh tí-chüé ga-nyie mù-z tsó-ch'üeh.

18 Zé die-de-ge fú iang-ke tsaó-chüé tsó i-zie.

19 Toa hé-le neh-tsz yaó sang-t'í-ge whah-z yaó mai-mai ch'ih-ná-ge nyũ-zang yaó whú.

20 Nyí-dà-ko iang-ke töé-köè, sz-teh nyí-dà-ko döe-tsaó ah fú whai zé tung t'ie, ah fú whai zé üe-sih-neh.

21 Iang-ù hé nang-ka yaó dù k'ú-nà, ziu-z joa sì-kà-ge ch'í-diu tòè jĭ-chang mì-zing yaó keh-nang-ge k'ú-nà, yí-áo ah tō-tō fú whai yaó.

22 Djah n-naó pó hé-le neh-tsz ká-shiæ-le goa, n-naó ih-kai nang whai teh-chaò, dà-z ù ká-shüé-ge nang hé-le neh-tsz whai ká-shiæ-le goa.

23 Hé nang-ka djah yaó nang tai nyí-dà-ko koá, Chī-tuh ʒ keh-li, whah-ʒ Chī-tuh ʒ boata, fai sàng.

24 Iang-‘ù kó-ge Chī-tuh, kó-ge sie-tsz whai ch‘üeh-li, whai tsù dù-ge zang-tsih tà djiaë; sz-teh ká-shüé-ge nang, djah-ʒ nang-kaò mi-whai-de-goa, ah whai k‘á gi mi-whai.

.25 Keh-leh ʒ-küè Ng yí-sie k‘à nyí-dà-ko koá.

26 Só-yí djah yaó nang tai nyí-dà-ko koá, Chī-tuh ʒ k‘òà-í-de, fai tsaó-ch‘üeh; whah-ʒ, Chī-tuh ʒ nai-ka tí-chüé, fai sàng.

27 Iang-‘ù zió shah-diè joa tung-pie foh-ch‘üeh, shah tòè si-pie, Nang-ge N-tsz ling-tòè ah ʒ jī-ts‘z.

28 Sz-siú ʒ nyaoh-doá, tòé-iang whai jí-lúng nyaoh-doá.

29 Hé-le k‘ú-nà-ge neh-tsz yí-‘aó, jī-siú nyieh-diu whai heh-goa, nyüeh fú whai foh koa, sing-taó joa t‘ie-zie whai dàng-loh, t‘ie-zie yaó djüè-pìng-ge whai yiaë-dóng.

30 Hé nang-ka Nang-ge N-tsz-ge zang-tsih whai yiè-ch‘üeh zé t‘ie-zie, dì-zie koh-sìng-ge nang oh whai pai-sie, pìng-ts‘í whai ts‘z-djah Nang-ge N-tsz yaó djüè-pìng, dù yung-‘o, zó zé t‘ie-de-ge yung li-tòè.

31 Gí whài ts'a Gi-ge t'ie-sz yoà 'õe-diu dù-dù-ge sing-shié, pó só ká-shüé-ge nang joa t'ie-pie sz-koh jī-lung-li.

32 Nyí-dà-ko ts'z vu-ho-kú jì k'ó-yí 'oh ih-kai pí-foa : tsi-ts'ò nō-ch'í ch'üeh-yieh-ge z-'àò, zuih shá-tih 'ò-t'ie djáng-bá.

33 Jī-ts'z nyí-dà-ko ts'z-djah keh ih-ts'ieh-ge z'-kuè, ah k'ó-yí shá-tih z-'àò djáng-bá, z mang-diu bá.

34 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Keh sì-dè tō-tō fú whài kù-k'í, dzih-tōè keh-leh ih-ts'ieh tsù-zing.

35 T'ie tà dì whài kù-k'í, Ng-ge 'ò tō-tō fú whài kù-k'í.

36 Dà-z hé-kai neh-tsz, hé-kai z-zang, n-naó nang shá-tih, t'ie-ziè-ge t'ie-sz ah fú shá-tih, tsz yaó Ng Vù' shá-tih.

37 Hōé-pí zé Nu-ò-ge neh-tsz Nang-ge N-tsz li-tōè ah whài jī-ts'z ;

38 Iang-'ù jī-dóng zé hé-le neh-tsz, zìù-z 'ong-shí yí-zie, dzih-tōè Nu-ò tsaó-tsàng foa-tsiu-ge neh-tsz, gi-dà-ko ch'ih hah, kò-ch'üeh ch'aó-tí ;

39 Paih-tsz paih-koh dzih-toè 'ong-shí li pó chùng nang t'ai-k'í : Nang-ge N-tsz ling-tōè ah-z jī-ts'z.

40 Hé nang-ka whai yaó lăe-kai nang z die-de, ih-kai tà-k'ì, ih-kai dzìng-loh.

41 Lăe-kai nyũ-zang a-mũ², ih-kai tà-k'ì, ih-kai dzìng-loh.

42 Só-yí iang-ke cháng-síng, iang-‘ù fú shá-tih nyí-dà-ko-ge Chí ga-nyie z-zang whai li.

43 Chí-nyang-ko djah-z shá-tih zeh ké kœ z-zang whai li, ih-dìng whai cháng-síng, fú shǔ gi lao uh tí-chüe li ; keh-z nyí-dà-ko shá-tih-ge.

44 Só-yí nyí-dà-ko ah djah ‘ü-bì, iang-‘ù sié-fú-djah-ge z-‘àò Nang-ge N-tsí li-toè.

45 Chí-ko só yoà chung-sang ts‘ung-ming-ge nu-buh, só p’à küé ko-de-ge nang, chiè z-‘àò sà k’áo-lie k’à gi-dà-ko ; keh-kaih nu-buh z jǐ ?

46 Chí-ko kwai-li, ts’z-djah gi keh-nang tsù, hé-kai nu-buh zìuh yaó fuh.

47 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, chí-ko whai p’à gi küé gi ih-ts‘ieh só yaó-ge.

48 Djah-z hé-kai oh-ge nu-buh sang-naì koá, Ng chí-ko li wha-mì-ge ;

49 Zìuh choa-ch’í tǎe gi dong-dal-ge nu-buh, yih k’òà tsiú-chí-ge nang ch’ih hah,

50 Hé-kai nu-buh-ge chí-ko zé sié-fú-djah-ge neh-tsí, shá-fú-tih-ge z-‘àò, whai li ;

51 Djoá-djoá-nang bà gi, p’à gi k’òà kó-höe nang tsù-dal : boa-ta yaó di-k’uh ts‘ieh-ts’z.

Mó-T'à 25.

1 Hé nang-ka t'ie-kwaih hōé-pí zaih-kai dong-nyŭ, pó tang nyah-lōe tsaó-ch'üeh nyang-tsieh sang-loa.

2 Ng-kai z ts'ung-ming-ge, ng-kai z bàng-ge.

3 Bàng-ge tà tang, fú tà yao.

4 Ts'ung-ming-ge tà tang, yih tà yao zé ch't-míng-de.

5 Sang-loa wha-mì li-ge z-'àò, gi-dà-ko oh k'üè-ch'í.

6 Tòè-da pō-yì yaó nang chiè-ch'í, Sang-loa li-be, tsaó-ch'üeh nyang-tsieh.

7 Hé-le chùng dong-nyŭ zuih bo-ch'í pó tang chang-lí-ch'í.

8 Bàng-ge zuih tai ts'ung-ming-ge koá, Ng-dà-ko tang zuih heh-goa; ts'ing fang le yao k'à ng-dà-ko.

9 Ts'ung-ming-ge whai-tōh koá, Ch'óá-p'ò fú liè-tih nyí ng yoà, nyang-k'ó nyí-dà-ko-z tsaó yao-'oa-de má.

10 Tsing k'í má-ge z-'àò sang-loa li-bá, 'ü-bì-ch'í-bá-ge dong-nyŭ k'òà gi sie-bó tsaó-tí ch'áo-ts'ang tsiú-yie-de k'í; mang zuih kwa-lúng-goa.

11 'Aó-le djī-'ū hé-le dong-nyū tsaó-li koá,
Chí, chí, k'e k'à ng-dà-ko.

12 Gi whai-tōh koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, ng fú shá-tih nyí-dà-ko.

13 Só-yí iang-ke cháng-síng, iang-'ū fú shá-tih nyah ih neh, nyah ih-kai z-zang, Nang-ge N-tsí li-tòè.

14 Iang-'ū t'ie-kwaih ziù-z hōé-pí ih-kai nang ch'üeh-mang k'ì, chiè z-ge nu-buh li, pó só yaó-ge ko-sz koa-dè k'à gi-dà-ko.

15 Chiè-djah koh-nang-ge páng-z k'à gi-dà-ko; ih-kai ng-ts'ie nyang, ih-kai lè-ts'ie, ih-kai ih-ts'ie, jī-siú ch'üeh-mang k'ì.

16 Siu ng-ts'ie nyang-ge jī-siú tsaó-k'ì yoà gi tsù sè-lì, ling-whà djáng ng-ts'ie li.

17 Siu lè-ts'ie-ge ah-z keh-nang djáng lè-ts'ie li.

18 Dà-z hé-kai siu ih-ts'ie-ge tsaó-k'ì, dì-'ó djaih-ch'í, pó chí-ko-ge nyang zoa-ch'í-goa.

19 Kù-goa dzie-chaó, hé-le nu-buh-ge chí-ko kwai li, k'òa gi-dà-ko sô tsìè.

20 Hé-kai siu ng-ts'ie nyang-ge tsaó-li, ling-whà pó ng-ts'ie nyang tsó-li, koá, Chí, nyí koa-dè k'à ng ng-ts'ie nyang, ng ling-whà djáng ng-ts'ie li-bá.

21 Chí-ko koá, Hōé, nyí chung-sang hōé-ge

nu-buh ; nyí yí-chang zé shiáe-ge ò-küè chung-sang, ng whai p'à nyí küé shǔ-tu-ge ò-küè : k'ó-yí tsaó tí-li, k'òa nyí chí-ko sie-bó kw'à-'oh.

22 Siu láe-ts'ie nyang-ge ah tsaó-li koá, Chí, nyí koa-dè k'à ng láe-ts'ie nyang, ng ling-whà djáng láe-ts'ie li-bá.

23 Chí-ko koá, Höé, nyí chung-sang höé-ge nu-buh, nyí yí-chang zé shiáe-ge ò-küè chung-sang, ng whai p'à nyí küé shǔ-tu-ge ò-küè : k'ó-yí tsaó tí-li k'òa nyí chí-ko sie-bó kw'à-'oh.

24 Siu ih-ts'ie nyang-ge zuih tsaó-li koá, Chí, ng shá-tih nyí z ngà-sang-ge nang, fú z nyí só choà-ge dì-foa è siu-küeh ; fú z nyí só tsah-ge dì-foa è siu-li.

25 Só-yí ng p'ò, zuih tsaó-k'í pó nyí-ge nyang zoa dì-de-goa, yiè-zé nyí-ò-ge k'à-wha nyí.

26 Chí-ko whai-tòh gi koá, Nyí lá-dú oh-ge nu-buh, nyí yí-chang shá-tih fú-z ng só choà-ge dì-foa ng è siu-küeh, fú z ng só tsah-ge dì-foa ng è siu-li.

27 Só-yí nyí iang-ke pó ng-ge nyang koa-dè dong-die tiè-de, sz ng li-ge z-'àò höé pó ò-ge lie lì-sih siu-li.

28 Só-yí pó gi keh ih-ts'ie nyang tsó-k'í, k'à hé-kai yaó zaih-ts'ie nyang-ge.

29 Iang-'ù va-pah yaó-ge, wha whai k'à gi, sz gi yaó 'ü; n-naó-ge, lie gi só yaó-ge ah whai tsó-k'ì-goa.

30 Pìng-ts'í pó hé-kai vu-yoà-ge nu-buh küé-ch'üeh whà-chüé heh-ò-ge dì-foa k'ì; boa-ta yaó di-k'uh ts'ieh-ts'z.

31 Toa Nang-ge N-tsz li-tòè shié yung-'o pó chùng sùng-ge t'ie-sz tà-li-ge z-'àò, zuih whai zó Gi yung-'o-ge zò-'ù zìè :

32 Và-kwaih-ge pah sùng whai jī-lúng Gi mang-zie; Gi whai fang-k'e gi-dà-ko, hòé-pí yie-muh joa mie-yie fang-ch'üeh sa-yie.

33 Chiè mie-yie gé-z yaò pie, dà-z chiè sa-yie gé-z tsú pie.

34 Yoa zuih tai yaò-pie-ge whai koá, Ng Vù¹ só chuh-fuh-ge, nyí-dà-ko hòé li tsieh-ziú keh-kaih kwaih tsù sa-nyieh, ziù-z joa zóé sì-kà-ch'í yí-chang 'ü-bì k'à nyí-dà-ko.

35 Iang-'ù Ng dū¹-whai-ge z-'àò nyí-dà-ko k'à Ng ch'ih; k'aó k'üeh nyí-dà-ko k'à Ng hah; Ng tsù k'ah, nyí-dà-ko siu-liu Ng.

36 Ch'ī-poh-lai, nyí-dà-ko k'à Ng chah; yaó bìng, nyí-dà-ko k'ò-kù Ng; zó lōe-ka-de, nyí-dà-ko tsaó-li tsie-tsie Ng.

37 Keh-leh tsìng-dzih-ge zuih whai-tōh Gi koá, Chí, ng-dà-ko ké-z ts'z-diah Nyí dū¹-

whai, k'à Nyí ch'ih? whah-ž k'aó-k'üeh, k'à Nyí hah?

38 Ng-dà-ko ké-z ts'ž-djah Nyí tsù k'ah, siu-liu Nyí? whah-ž ch'ī-poh-laí, k'à Nyí chah?

39 Ng-dà-ko ké-z ts'ž-djah Nyí yaó bing, whah-ž löe-ka-de, tsaó-li tsie-tsie Nyí?

40 Yoa zuih whai-töh koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Nyí-dà-ko chī-zie shiè Ng keh-leh shung-dí ih-kaì tsè saí-ge yaó tsù-ge, ziù-ž shiè Ng yaó tsù-ge.

41 Gi zuih tai hé-le tsú-pie-ge whai koá, Nyí-dà-ko tsiù-ts'à-ge, li-k'e Ng, tòè iúng-yúe-ge hú-de k'ì, ziù-ž 'ù mû-chú tà gi ts'a-sž só 'ü-bì-ch'ī-ge.

42 Iang-'ù Ng dū¹-whai nyí-dà-ko fú k'à Ng ch'ih; Ng k'aó-k'üeh, nyí-dà-ko fú k'à Ng hah.

43 Ng tsù k'ah, nyí-dà-ko fú siu-liu Ng: ch'ī-poh-laí, nyí-dà-ko fú k'à Ng chah: yaó bing, zó löe-ka-de, nyí-dà-ko fú tsaó-li k'ò-kù Ng.

44 Gi-dà-ko ah zuih whai-töh Gi koá, Chī, ng-dà-ko ké-z ts'ž-djah Nyí dū¹-whai, whah-ž k'aó-k'üeh, whah-ž tsù k'ah, whah-ž ch'ī-poh-laí, whah-ž yaó bing, whah-ž zó löe-ka-de, fú tsaó-li vuh-ž Nyí?

45 Gi zuih whai-töh gi-dà-ko koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Nyí-dà-ko chī-zie shiè

keh-leh ih-kai tsè saí-ge n-naó tsù-ge, zió-ž shiè Ng n-naó tsù-ge.

46 Keh-leh whai toè iùng-yüé-ge yang-voh-de k'í : dà-ž tsing-dzih-ge toè iùng-yüé-ge 'oh-ming-de k'í.

MÓ-T'À 26.

1 Yi-sû koá yüe keh ih-ts'ieh-ge shwò, zuih tai mang-du koá,

2 Nyí-dà-ko shá-tih kù-goa lée neh zuih toè 'Ü-yüeh-tsieh, Nang-ge N-tsž mà-goa, ting zaih-ž-kò-de.

3 Hé nang-ka tsì-sz-tsié, duh-shī-nang, pah-sing-ge tsié-lóé oh jí-lúng zé dù tsì-sz-tsié Ke-ò-foh-ge ngo-mang-de.

4 Gi-dà-ko sie-lie è yoà chũ-chì pó Yi-sû choh-löe sah Gi.

5 Dà-ž koá, Siúr tsieh-ge z-'àò paih-k'ó, mié-teh pah-sing noà-ž-ch'í.

6 Yi-sû zé Pah-dà-nyie-ge z-'àò, zé dù-mo-fung Si-mang-ge uh tí-chüé zó-zih.

7 Yaó ih-kai nyũ-zang tsó ih-kai nyoh-ge 'öh-n li, tí-chüé tsì tíng dzih-die-ge shie-yao, zuih toè zé Yi-sû-ge diu-ziè.

8 Mang-du ts'ž-djah zuih na-kù-ch'í, koá, Keh-kaih tsöe-t'ah toà ga-nyie yoà ?

9 Keh-kaih shie-yao nang-kaò mà-goa shŭ-tu nyang, sŭ-k'à djung nang.

10 Dà-z Yi-sŭ koh-djah zuih tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsz-ñah whai nà-'ü kaih nyŭ-zang, gi shiè Ng só tsù-ge z ih-ch'í hŏe-ge z-küè.

11 Iang-'ù djung nang nyí-dà-ko dzie-dzie yaó z-ta; dà-z Ng nyí-dà-ko n-naó dzie-dzie z-ta.

12 Gi pó keh shie-yao tŏe Ng sang-ziè z 'ù Ng tsoà-soa tsù-ge.

13 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, T'úng-t'ie-'ó, paih-lŏ nyaoh-doá keh-kaih fuh-ang djŭe-k'e, kaih nyŭ-zang só tsù-ge ah whai koá-djah, chiè nang chŭ-lŏe gi.

14 Hé nang-ka, zaih-ñ-kai mang-du toa-chung ih-kai, ming chiè Ko-lieh-ge Yao-dà, tsaó tŏe tsì-sz-tsié boa-ta k'í,

15 Koá, Nyí-dà-ko k'áng k'à ng ké-le nyang, ng whai pó Gi mà-k'à nyí? Gi-dà-ko zuih ts'ing sa-zaih kw'ai nyang k'à gi.

16 Joa-ts'z gi zang chŭ-whai pó Yi-sŭ mà-goa.

17 Djŭ-koà-tsieh-ge diu ih neh mang-du tsaó-li màng Yi-sŭ koá, Nyí è ng-dà-ko nyaoh-doá 'ü-bì 'Ü-yüe-tsieh k'à Nyí ch'ih?

18 Gi koá, Tsaó zing-tí tòè mú-zang-ta k'ì, tai gi koá, Sie-sæ koá, Ng-ge z-'àò djáng-bá, Ng k'òa mang-du zé nyí-ta siú 'Ü-yüeh-tsieh.

19 Mang-du chiè-djah Yi-sû só fang-fû² tsaó-k'ì tsù, pó 'Ü-yüeh-tsieh 'ü-bì-ch'í.

20 Tòè-da 'oa-hüe, Yi-sû k'òa zaih-ñ-kai mang-du sie-bô zó-zih.

21 Ch'ih-ge z-'àò Gi koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, nyí-dà-ko toa-chung yaó ih-kai whai pó Ng mà-goa.

22 Gi-dà-ko kah-whà iao-zao, koh nang màng Yi-sû koá, Chí, z ng fú ?

23 Gi whai-tòh koá, K'òa Ng sie-bô pó siú ch'ung bô tí-chüé-ge, gi whai pó Ng mà-goa.

24 Nang-ge N-tsz ziuh k'ì, chiè-djah sèng-shĭ 'ù Gi só koá-ge; dà-z pó Nang-ge N-tsz mà-goa hé-kai nang yaó whú; hé-kai nang fú sæ zé sì-kà wha hōé-le.

25 Mà Yi-sû-ge Yao-da màng Yi-sû koá Fu-tsz, z ng fú ? Yi-sû tai gi koá, Nyí koá-djah-bá.

26 Ch'ih-ge z-'àò, Yi-sû pó píng tsó-li, chuh-zì, p'ah-k'e, dì-k'à mang-du, koá, Tsó-li, ch'ih; keh-kaih z Ng-ge sang-t'í.

27 Yih pó pai tsó-li, chuh-zì, dì-k'á gi-dà-ko, koá, Nyí-dà-ko oh hah keh-kaih ;

28 Keh-kaih z Ng-ge shüeh, ziù-z sang-iah-ge shüeh, 'ù sì chùng nang-ge zai liu-ch'üeh-ge.

29 Ng tai nyí-dà-ko koá, joa chang yí-'aó Ng fú whai hah keh-kaih bū-dōe-ge tsiú dzih-tōē Ng k'òa nyí-dá-ko zé Ng Vū¹-ge kwaih-de hah sang-tsiú hé-kai neh-tsz.

30 Tsie ih-siú sz bá, gi-dà-ko zuih tsaó-ch'üeh tōē Kó-là sa-de k'ì.

31 Yi-sū zuih tai gi-dà-ko koá, Chang-yì nyí-dà-ko oh whai 'ù Ng tieh-tōē; iang-'ù sèng-shī yáo kóa, Ng whai táē Yie-muh, yie-ch'üē-ge yie-n whai sà-k'e-k'ì.

32 Dà-z Ng vōē-'oh yí-'aó, zuih sie-z nyí-dà-ko tōē Ko-lì-lì k'ì.

33 Pí-teh koá, Ziù-z dà-ko nang 'ù Nyí tieh-tōē ng iúng ah fú whai tieh-tōē.

34 Yi-sū tai gi koá, Ng zaih-ze tai nyí koá, chang-yì, chī-chiè yí-sie, nyí whai sa piè fú nyàng Ng.

35 Pí-teh tai Gi koá, Ziù-z ng k'òa Nyí sie-bō sz, ng tō-tō fú whai fú nyàng Nyí. Mang-du dà-ko nang ah keh-nang koá.

36 Hé nang-ka Yi-sū k'òa gi-dà-ko tōē-da ih-kai dì-foa chiè K'ah-si-mó-nyie li; zuih tai

mang-du koá, Nyí-dà-ko zó keh-li táng Ng k'ì boa-ta töé-köè.

37 Ziuh tà Pí-teh k'òa Si-pì-t'à-ge lăe-kai n-tsz sie-bô k'ì, ziuh iao-zao pai-sie-ch'í.

38 Tàì gi-dà-ko koá, Ng-ge sang iao-màng-shié, chī-whu è sz; nyí-dà-ko táng keh-li, k'òa Ng sie-bô cháng-síng.

39 Gi ziuh tsàng-k'ì ké bú², p'uh-loh dì-ó, töé-köè koá, Ng Vù¹ 'o! djah-ž nang-kaò-ge, chiă keh-kaih pai li-k'e Ng: dà-ž fai chiă-djah Ng-ge ì-ts'ž, è chiă-djah Nyí-ge ì-ts'ž.

40 Tsaó-töè mang-du boa-ta li ts'ž-djah gi-dà-ko k'üè-djah; ziuh tàì Pí-teh koá, Nyí-dà-ko ch'í fú nang-kaò k'òa Ng sie-bô cháng-síng ih-kai z-zang moa?

41 Iang-ke cháng-síng töé-köè; mié-teh tsáo-tsàng sz-t'ô: sang ž zing-nyüè-ge, dà-ž sang-t'í ž nú-jah.

42 Dì n piè yih k'ì töé-köè, koá, Ng Vù¹ 'o! djah-ž keh-kaih pai fú nang-kaò li-k'e Ng, chüeh-è Ng hah, nyüè Nyí-ge tsz-ì tsù-zing.

43 Yih tsaó-li, ts'ž-djah gi-dà-ko k'üè-djah, iang-ù gi-dà-ko ngá kw'àng-djüè.

44 Ziuh li-k'e gi-dà-ko, yih k'ì, dì sa piè töé-köè, yih koá keh-leh 'ò.

45 Ziuh töè mang-du boa-ta li, tàì gi-dà-ko

koá, Yiè-zé hōé k'üè, hōé tsie-sih : z-'àò djáng-bá, Nang-ze N-tsí mà oh-nang siú-de goa.

46 Bo-ch'í, tsaó-bá, mà Ng-ge nang djáng-bá.

47 Wha koá-ge z-'àò zaih-n-kai mang-du toa-chung-ge Yao-dà tsaó-li, pìng-ts'í shǔ-shǔ-tu-tu-ge nang nyah tōe tà boá, joa tsì-sz-tsié tà pah-sìng-ge tsie-lōé boa-ta k'òa gi sie-bǒ li.

48 Pó Yi-sù mà-goa hé-kai nang, yí-chang yaó ô-'òè k'à gi-dà-ko, koá, Ng k'òa jī-nang ts'ang-chí, zìù-z Gi : hōé choh Gi.

49 Jī-siú tsaó-tōè Yi-sù mang-zie koá, Futsz, ts'ing-üè ! Ziuh k'òa Gi ts'ang-chí.

50 Yi-sù tài gi koá, Bung-yaó, nyí 'ù ganyie z-küè li ne ? Gi-dà-ko ziuh tsaó-li, loh siú choh Yi-sù.

51 K'òa Yi-sù sie-bǒ-ge yaó ih-kai nang, ch'ung-siú boh tōe, tǎe dù tsì-sz-tsié-ge nu-buh, pó gi ih-tsih í-tó shah-loh-goa.

52 Yi-sù ziuh tài gi koá, Nyí-ge tōe k'òa k'oh-de chüé ; va-pah dóng tōe-ge whai k'à tōe mieh-goa.

53 Nyí sié Ng yiè-zé fú nang-kaò djao Ng-ge Vù¹, Gi ziuh whai ts'a zaih-n má tu-le t'ie-sz k'à Ng moa ?

54 Dà-z keh-nang, sìn-shī só koá keh-ch'í
 z-küè z tsúng yaó-ge, tsz-ñah hōé tsù-zing?

55 Toa hé-kai z-'aò Yi-sû tai chùng nang
 koá, Nyí-dà-ko nyah tōe tà boá tsaó-ch'üeh
 choh Ng, jī-dong choh djie-dōe moa? Ng neh-
 neh z sìn-diè-de zó z nyí-dà-ko toa-chung kò-
 shùng, nyí-dà-ko ah fú choh Ng.

56 Dà-z keh-ch'í z-küè zing-ziù sz sie-tsz-ge
 shī whai tsù-zing. Hé nang-ka mang-du oh
 li-k'e Gi dōe-k'í.

57 Choh Yi-sû-ge nang pó Gi yáng-toè dù
 tsì-sz-tsié Ke-ò-foh boa-ta k'í, ziù-z duh-shī-
 nang tà tsié-lōé yí-chang jí-lúng-ge dì-foa.

58 Pí-teh yüé-yüé-nang kang-ji Gi dzih-tōe
 dù tsì-sz-tsié-ge ngo-mang; zihuh tsaó tí-chüé
 k'í, k'òa ts'a-nang sie-bō zó-ta, è ts'z keh-ch'í
 z-küè-ge chieh-djoh.

59 Chùng tsì-sz-tsié, tsié-lōé, jüe kung-whai
 oh zang kó-ge tai-tsìng kōe Yi-sû, è dīng Gi sz;

60 Dà-z zang-fú-djah : shī-zie yaó shū-tu tsù
 kó tai-tsìng-ge nang tsaó-li, zing-djaò ah zang-
 fú-djah. Aó-le yaó lă-kai nang tsù kó-ge'
 tai-tsìng tsaó-li koá,

61 Keh-kaih nang koá, Ng nang-kaò pó
 Ziè-tì-ge diè ts'ah-goa, sa neh yí-nai yih pó gi
 ch'í-ch'í.

62 Dù tsì-sz-tsié ge-ch'í .taì Gi koá, Nyí n-naó 'ò whai-tōh moa? Keh-leh nang tsù taì-tsing kōè Nyí z ga-nyie?

63 Yi-sû fú shié. Dù tsì-sz-tsié yih taì Gi koá, Ng chiæ Nyí, zé 'oh-ge Ziè-tì miè-zie, iang-ke voh-tsiu kōè-sû' ng-dà-ko, Nyí tōè-tí z Chī-tuh, Ziè-tì-ge N-tsz fú?

64 Yí-sû taì gi koá, Nyí koá-djah-bá: dà-z Ng taì nyí-dà-ko koá, Joa-ts'z nyí-dà-ko whai ts'z-djah Nang-ge N-tsz zó z Hé-'ù yaó djüe-ping-ge yaò-pie, zé t'ie-de-ge yung ziè li-tōè.

65 Dù tsì-sz-tsié zihuh pó z-ge i-zie sz-goa, koá, Gi koá sih-duh-ge 'ò; ng-dà-ko whu-yaò bieh-kai taì-tsing ne? Yiè-zé nyí-dà-ko t'ing-djah Gi sih-duh-ge 'ò bá:

66 Nyí-dà-ko ì-ts'z tsz-ñah? Gi-dà-ko whai-tōh koá, Gi z ke sz-ge.

67 Gi-dà-ko zihuh t'û' t'ai t'û Gi, yaò djüe-diu tæ Gi; wha-yaó-le yaò po-tsie tæ Gi, koá,

68 Chī-tuh, Nyí z sie-tsz, k'à ng-dà-ko koá tæ Nyí z jī.

69 Pí-teh zé whà-chüé zó z loa-de yaó ih-kai sì-na-n tsaó-li taì gi koá, Nyí ah z k'òa Ko-lì-lì-ge Yi-sû sie-bó ge.

70 Pí-teh zé chùng nang miè-zie fú nyàng, taì gi koá, Nyí só koá-ge ng fú shá-tih.

71 Pí-teh tsaó-ch'üeh tōè mang-k'aó-de, yih yaó ih-kai sì-na-n ts'z-djah gi, tai boa-ta lé-le nang zuih koá, Keh-kaih nang ah z k'oà Na-sà-leh-ge Yi-sû sie-bō-ge.

72 Gi ts'à-nyüè fú nyàng, koá, Ng fú shá-tih keh-kaih nang.

73 Kù-goa ih ó-n, gé-ta-ge nang tsaó-li tai Pí-teh koá, Nyí zaih-zé ah-z gi-dà-ko sie-bō-ge, nyí-ge k'aó-ang pó nyí ming-ch'üeh.

74 Pí-teh zuih choa-ch'í voh-tsiu ts'à-nyüè koá, Ng fú shá-tih keh-kaih nang. Chī jī-siú chīè-ch'í.

75 Pí-teh zuih chī-djah Yi-sû tai gi só koá-ge 'ò, Chī chiè yí-sie nyí whai sa piè fú nyàng Ng, zuih tsaó-ch'üeh whà-chüé k'ú-k'ú-nang k'uh-ch'í.

MÓ-T'À 27.

1 Tōè-da t'ie-koa chùng tsì-sz-tsié tà pah-sìng ge tsié-lōé oh sie-lie è dīng Yi-sû sz.

2 Zuih pó Gi kw'áng-ch'í, yang-k'í koa-dè k'à tsúng-tuh Páng-tiu Pí-la-tu.

3 Hé nang-ka mà Yi-sû-ge Yao-dà, ts'z-djah Gi dīng-zaí-bá, zuih öé-hwaí, pó keh sa-zaih kw'ai nyang tsó-li k'à-wha tsì-sz-tsié tà tsié-lōé,

4 Koá, Ng má vu-zaí nang-ge shüeh z yaó zaí-bá. Gi-dà-ko koá, Keh-kaih k'òa ng-dà-ko yaó ga-nyie sie-küe? nyí-z iang-ke ta-toa.

5 Yao-dà pó nyang gwà-loh diè-de zuih tsaó-ch'üeh; 'æ-k'í pó z tiè-sz. .

6 Tsì-sz-tsié pó nyang tsó-li, koá, Keh-kaih z má shüeh-ge kó-die, paih-k'ó k'òa nyang-k'ù-de.

7 Pí-ts'z sie-lie, zuih yoà keh-leh nyang má shiæ-yiæ nang-ge die, tsù üe-tsoà whà-lû² nang-ge n-choá.

8 Só-yí hé-kw'ai die töè-da keh-neh chiæ Shüeh die.

9 Sie-tsz Yi-lì-mí só koá-ge zuih tsù-zing; gi koá, Gi-dà-ko pó keh sa-zaih kw'ai nyang, zìù-z pó Gi só dîng-ge kó-die, Yí-seh-lieh-ge tsz-sö só dîng-loh-ge,

10 Tsó-k'í má shiæ-yiæ nang-ge die, chiæ-djah Chí só fang-fû³ ng-ge.

11 Yi-sû gé-z tsúng-tuh mang-zie: tsúng-tuh mâng Gi koá, Nyí z Yao-t'à nang ge yoa fú? Yi-sû tai gi koá; Nyí koá-djah-ba.

12 Tsì-sz-tsié tà tsié-löé köè Gi-ge z-'aò Gi oh fú whai-töh.

13 Pí-la-tu zuih tai Gi koá, Gi-dà-ko yaó

ké-le ù-küè tsù tài-tsing kòè Nyí, Nyí fú t'ing-djah moa?

14 Yi-sù zìù-z ih-chù ah fú whai-tòh gi: sz tsung-tuh ting shi-dji-ch'í.

15 Tòè-da tsieh-'áo tsung-tuh yaó lóè kwai-chú, foà ih-kai vá-nang k'à pah-sing, zé gi-dà-ko-ù só è jì-nang.

16 Hé nang-ka gi-dà-ko yaó ih-kai yaó ming-ge vá-nang, chiæ Po-la-po.

17 Só-yí pah-sing jì-lung-ge z-'àò, Pí-la-tu tài gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko è ng foà jì-nang k'à nyí? whah-z Po-la-po, whah-z Yi-sù tsing-hu Chì-tuh ne?

18 Iang-'ù gi shá-tih z 'ù tû²-dji pó Yi-sù kà-zíé li.

19 Tsung-tuh zó doa-ge z-'àò, gi-ge ts'í ts'a nang li tài gi koá, Hé-kai tsing-dzih nang-ge ù-küè nyí fai yaó vàng; keh-neh ng mùng toa-chung 'ù Gi zìú shú-tu-ge k'ú.

20 Tsì-sz-tsié tà tsié-lóè tíæ-su chùng-nang djao Po-la-po, dji-mieh Yi-sù.

21 Tsung-tuh whai-tòh gi-dà-ko koá, Keh læ-kai, è Ng foà nyah ih-kai k'à nyí-dà-ko? Gi-dà-ko koá, Po-la-po.

22 Pí-la-tu tài gi-dà-ko koá, Hé, Yi-sù tsing-hu Chì-tuh, ng tsz-ñah-nang dé foh

ne? Chùng-nang zihh koá, Tìng Gi zaih-
kò-de.

23 Tsúng-tuh koá, Gi tsù ga-nyie oh-ge
-kùè ne? Gi-dà-ko yüeh-foh chiè-ch'í koá,
Tìng Gi zaih-
kò-de.

24 Pí-la-tu ts'z z koá vu iaih, fá kàe-djī noà-
ch'í, zihh tsó-le shí li, zé chùng-nang toa-miè
sí-sí siú, koá, Kaih tsìng-dzih nang-ge shüeh
ng vu zai bá: nyí-dà-ko z-chí ta-toa.

25 Chùng pah-sìng whai-tōh koà, Gi-ge
shüeh kwai ng-dà-ko tà ng-dà-ko-ge tsz-sō.

26 Gi zihh foà Po-la-po k'à gi-dà-ko: yoà
pie táe Yi-sū, pó Gi koa-dè k'à gi-dà-ko tìng
zaih-
kò-de.

27 Hé nang-ka tsúng-tuh-ge ping-tìng pó Yi-
sū tà kùe-tìng-de k'ì, chiè t'úng-yung-ge ping
jí-lúng Gi boa-ta.

28 Zihh poh Gi-ge i-zie, tsó 'ong-ge bōe li k'à
Gi chah-ch'í.

29 Yoà ts'ì-bùng tsù ih-kai bing-t'ie-küe k'òà
Gi diu-zie; wha-yaó jùng-tsih siú k'à Gi nyah
ih-diæ lû-ts'óé; zihh djú-loh Gi mang-zie, shí-
lùng Gi, koá, Yao-t'à nang-ge Yoa, ts'íng-
üe!

30 Yih t'û¹-t'ai t'û¹ Gi, nyah keh-diæ lû-ts'óé
táe Gi diu-de.

31 Shĭ-lùng Gi hōé-bá pó bōe poh-goa, k'à Gi chah ò-ge i-zie; zuih yáng Gi k'ì tìng zaih-ò-kò-de.

32 Tsaó-ch'üeh-ge z-'aò p'ùng-djah ih-kai Kú-lì-nà nang, ming chià Si-mang, zuih mié-djié gi pai Yi-sû ge zaih-ò-kò.

33 Tōè-da ih-kai dì-foa ming chià Koh-koh-t'a, ká-shüeh zui-ò K'u-lao-ge dì-foa,

34 Zuih tsó le tsiú yaó k'ú-ta zōh ó-tí, k'à Gi hah; ih zie-djah zuih fú k'áng hah.

35 Gi-dà-ko tìng Gi zaih-ò-kò-de, zuih mo-whang fang Gi-ge i-zie; s' sie-tsz só koá whai tsù-zing, zui-ò koá, Ng whà-chüé-ge i-zie gi-dà-ko pí-ts'ò fang, 'ù Ng tí-chüé-ge i-zie gi-dà-ko mo-whang.

36 Gi-dà-ko zuih zó-ta k'ò-siú Gi.

37 Gi diu zì-chüé t'ieh Gi d'ing-zaí-ge ba, sí-loh koá, *Keh-kaih ó Yi-su, Yao-t'à nang-ge Yoa.*

38 Hé nang-ka yaó læ-kai djie-dōè k'òà Gi sie-bó tìng zaih-ò-kò-de, ih-kai zé. yaò-pie, ih-kai zé tsú-pie.

39 Tsaó-kù-ge nang diu yiæ-yiæ, sih-duh Gi koá.

40 Nyí whai pó s'ing-diè ts'ah-goa, sa neh yí-nai yih pó gi ch'í-ch'í-ge, yiè-zé chàò Nyí-ò-

chī moa. Nyí djah-ž Ziè-tì-gi N-tsz, joa zaih-ž-kò tsaó-loh-li moa.

41 Tsì-sz-tsié, duh-shī-nang tà tsié-löé ah keh-nang shī-lùng Gi,

42 Koá, Gi chàò bieh-nang, fú nang-kaò chàò ž. Gi djah-ž Yí-seh-lieh-ge Yoa, yiè-zé k'ó-yí joa zaih-ž-kò-de tsaó-loh-li, ng-dà-ko zuih whài sàng Gi.

43 Gi k'öè-djah Ziè-tì; Ziè-tì djah-ž è Gi, yiè-zé höé chàò Gi: Gi koá, Ng ž Ziè-tì-ge N-tsz.

44 K'òa Gi. sie-bó tìng zaih-ž-kò-ge djie-döè ah jī-ts'ž zoh Gi.

45 Joa ng-z tsìng tà sang-z ts'u, t'úng dì oh heh-ō-goa.

46 Dà-iah sang-z, Yi-sù dù-dù-ge sing-iang chiè-ch'í, koá, Yí-lì! Yí-lì! la-mó, sà-pah-da-nyie? Ziù-ž koá, Ng Ziè-tì! Ng Ziè-tì! Nyí tsz-ñah-whài pó Ng li-goa.

47 Yaó-le gé-ta-ge nang t'ing-djah zuih koá, Keh-kaih nang chiè Yí-lì-ò.

48 Gi-dà-ko toa-chung yaó ih-kaì nang jī-siú zih-k'ì, tsó hé-mie-ho, tsàng tsiú-de, ch'oh ih-diæ lû-ts'öé ziè-chüé k'à Gi hah.

49 Djī-ü koá, Zé Gi, ts'ž Yí-lì-ò whài li chàò Gi fú.

50 Yi-sû yih dù-dù sing-iang chiæ-ch'í : ch'í zuih dáng-goa.

51 Diè-de-ge pû²-lie joa ziè tõe 'ó lieh-k'e lăe-pỗ ; dì ah yiæ-dóng ; sa-nga ah lieh-k'e.

52 Vang-mù ah k'e-ch'í ; shǔ-tu k'üè-djah sing-zang-ge sang-t'í ch'í-le.

53 Táng Yi-sû võe-'oh yí-'áo joa vang-de tsaó-ch'üeh, tsaó-tsàng sing-zing-de k'í, yiè-ch'üeh k'à shǔ-tu nang ts'z.

54 Pó-tsúng k'òa hé-le sie-bỗ k'ỗ-siú Yi-sû-ge nang, ts'z-djah dì yiæ-dóng, tà djĩ-'ü-ge z-küè, kah-whà djũ-p'ỗ, koá, Keh-kaih zaih-zé z Ziè-tì-ge N-tsz.

55 Wha-yaó shǔ-tu nyũ-zang yüé-yüé-nang gé-ta ts'z, zìu-z joa Ko-lì-lì kang-jĩ Yi-sû vuh-z Gi-ge.

56 Nài-chung yaó Mõh-dà-la-ge Mó-lì-ò, wha-yaó Ngó-koh tà Iah-si-ge mú-ts'ang Mó-lì-ò, wha-yaó Si-pì-t'à lăe-kài n-tsz-ge mú-ts'ang.

57 Tõe-da 'oa-hüe, yaó ih-kài ze-chĩ joa Ò-lì-mó-t'à li, ming chiæ Iah-saih, gi-z ah tsù Yi-sû-ge mang-du.

58 Gi tsaó chiè Pí-la-tu, djao Yi-sû-ge sang-t'í. Pí-la-tu zuih fang-fû² pó sang-t'í koa-dè k'à gi.

59 Iah-saih tsó gi k'í, yoà chieh-zìng-ge sì-mo-pû² poa-ch'í.

60 Ziuh pó gi ùe-tàng ù-ge sang vang-mù tí-chüé, ziù-z sa-nga-de zǒ-ch'üeh-ge : pìng-ts'í lai ih-kai dù-ge zih-diu tòe vang mang-k'aó-de, ziuh tsaó-k'ì.

61 Yaó Mōh-dà-la-ge Mó-lì-ò z-ta, wha-yaó hé-kai Mó-lì-ò zó z vang-mù tai-miè.

62 Mang-chiæ, ziù-z 'Ü-bì neh-ge dì ò neh, tsì-sz-tsié tà Foh-lì-sè nang jǐ-lúng tòe Pí-la-tu boa-ta, koá,

63 Dà-zang, ng-dà-ko chī-lōe hé-kai p'ìe nang-ge, wha 'oh z-ta yaó koá, Kù-goa sa neh Ng whai vōè-'oh ;

64 Só-yí ts'íng fang-fû' pó Gi-ge vang siú-lōe tòe dì sa neh ; ch'oa-p'ò Gi mang-du yì-de tsaó-li pó Gi t'ao-k'ì-goa, ziuh tai pah-sìng koá, Gi joa sz nang toa-chung vōè-'oh-'ch'í bá, keh-nang, 'aó-le-ge mi-whai pí ch'í-diu-sie-ge kǎe dù.

65 Pí-la-tu tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko yaó ih-dai ping : hōe k'ì, záng nyí-dà-ko-ge vú-nyieh-tsz pó gi siú-lōe.

66 Gi-dà-ko ziuh k'ì, po vang choa-ch'í lōe-k'òe, pó hé-kai zih-diu fung-goa, p'à ping siú-lōe.

MÓ-T'À 28.

1 Kù-goa üe-sih-neh, ts'aih-neh-ge diu ih neh, t'ie zihh koa-ch'í-ge z-'àò, Mōh-dà-la-ge Mó-lì-ò, k'òa hé-kai Mó-lì-ò sie-bō tsaó-li ts'z vang-mù.

2 Hüeh-zie, dì dù-dù-nang yiæ-dóng; iang-'ù Chí-ge t'ie-sz joa t'ie-zìè koà-loh, pó vang mang-k'aó-de-ge zih-diu lài-k'e, zó zih-diu zìè-chüé.

3 Gi-ge siè-moà zìé shah-diè ñang koa, i-zie zìé shüeh nang bah.

4 K'ò-siú-ge ping iang-'ù p'ò gi, taó-taó-dóng, piè tsù sz-nang sie-dzié.

5 T'ie-sz tai keh-leh nyŭ-zang koá, Nyí-dà-ko fai p'ò; ng shá-tih nyí-dà-ko zang tìng zaih-z-kò-ge Yi-sŭ.

6 Gi fú z keh-lì; z chiæ-djah Gi só koá vòè-'oh-ch'í bá. Tsaó-li ts'z Chí só tsoà-ge dì-foa.

7 Wha-yaó kw'à-le tsaó-k'ì tai Gi-ge mang-du koá, Gi z joa sz-nang toa-chung vòè-'oh-ch'í bá; pìng-ts'í sie-z nyí-dà-ko tòè Ko-lì-lì k'ì; nyí-dà-ko boa-ta whai ts'z-djah Gi: yiè-zé ng koa-dè nyí-dà-ko bá.

8 Gi-dà-ko kw'à-le tsaó-ch'üeh vang-mù, yih

p'ò yih dù-dù-nang kw'à-'oh; zihh zih-k'ì
t'ung-tsz Gi-ge mang-du.

9 K'it t'ung-tsz mang-du-ge z-'aò, Yi-sû p'ung-
djah gi-dà-ko koá, Ts'ing üe! Gi-dà-ko zihh
tsaó-li, böé Gi-ge chah, pà Gi.

10 Yi-sû zihh tai gi-dà-ko koá, Fai p'ò :
tsaó-k'ì t'ung-tsz chiè Ng-ge shung-dí töè
Ko-lì-lì.k'ì; zé boa-ta whai ts'z-djah Ng.

11 Gi-dà-ko tsaó-k'ì-ge z-'aò, keh-dai ping
toa-chung yaó ké-kai tsaó-tsang zing-tí, pó
keh-leh ih-ts'ieh-ge z-küè t'ung-tsz tsì-sz-
tsié.

12 Tsì-sz-tsié k'òa tsié-löé jì-lúng, pí-ts'z sie-
lie, zihh tsó-ch'üeh shǔ-tu nyang k'à ping, yih
koá,

13 Nyí-dà-ko iang-ke koá, Ng-dà-ko yì-de
k'üè-djah-ge z-'aò, Gi-ge mang-du tsaó-li pó
Gi t'ao-k'ì-goa.

14 Tsúng-tuh djah-z teh-tsz, ng-dà-ko whai
ch'üè gi, pöé nyí-dá-ko foà-sang.

15 Gi-dà-ko zihh pó keh-leh nyang tsó-k'ì,
chiè só koà gi-dà-ko tsaó-k'ì tsù: keh-chù
'ò djüè z Yao-t'à nang toa-chung dzih-töè
keh-neh.

16 Zaih-iaih-kai mang-du zihh tsaó Ko-lì-lì
k'ì, töè-da Yi-sû só koá-ge sa-zìè.

17 Ts'z-djah Yí-sû zuih pà Gi: dà-z yaó-le
n-sang.

18 Yi-sû tsaó-li tài gi-dà-ko koá, T'ie-ziè,
dì-ziè, va-pah-ge djüe-pìng oh yí-chang koa-dè
k'à Ng bá.

19 Só-yí nyí-dà-ko hōé k'í chiæ và-kwaih-ge
pah-sìng tsù mang-du, vúng Vû¹, Tsí, Sìng-
ling-ge ming-diu sè gi-dà-ko sí-lí:

20 Koà-shùng gi-dà-ko pōé-siú Ng ih-ts'ieh
só fang-fû² nyí-dà-ko-ge. Pìng-ts'í Ng z-k'eh
k'òa nyí-dà-ko sie-bó, dzih-tōè mōh-sì. O-
mang.

MÓ-K'Ó DJÜE FUH-ANG SHĪ.

Mk 1.

1 Ziè-tì-ge N-tsz Yi-sû Chī-tuh, fuh-ang-ge ch'í-diu.

2 Chiàè-djah sie-tsz shī-de só sí-loh-ge koá, Ng ts'a Ng-ge ts'a-sz zé Nyí-ge miè-zie, Gi whai bi-bà Nyí-ge lû²;

3 K'òa-í-de yaó nang-ge sing-ang chiàè-ch'í koá, 'ü-bì Chí-ge dù lû², p'û-dzih Chí-ge shiáè lû²;

4 Iah-yüè zuih zé k'òa-í-de sz sí-lí, yih djüe hwaí-ké-ge sí-lí, sz-teh zaí hōé sì-goa.

5 Yao-t'à t'úng dì, k'òa Yi-lû²-sà-læ-ge nang, tsaó-ch'üeh tòè gi boa-ta; zing-nyàng ù-ge zaí, zé Iah-da koá-de joa gi siú-de ziu sí-lí.

6 Iah-yüè chah luh-du-ge mōe, iæ-bû²-de chī bi-ge tà, ch'ih 'oa-djung tà í-ge fung-mieh.

7 Gi djüe-dōé koá, Yaó Ih-ù, Gi-ge nang-kō dù-z ng, 'aó-z ng li; ziù-z kw'aih-loh ká Gi-ge 'a-tà, ng ah fú p'ai.

8 Ng yoà shí s̄ nyí-dà-ko sí-lí: Gi whaì yoà Sìng-Ling s̄ nyí-dà-ko sí-lí.

9 Toa hé-le neh-tsz Yi-sû joa Ko-lì-lì-ge Na-sà-leh li, zé Iah-dà koá-de joa Iah-yüè siú-de zió sí-lí.

10 Joa shí-de tsaó-zié, jī-siú ts'z-djah t'ie lieh-k'e, wha-yaó Sìng-Ling zié bah-köh koà-loh Gi ziè-chüé:

11 Yih yaó sing-iang joa t'ie-zié koá, Nyí z Ng ts'ang-è-ge N-tsz, Ng só tíng hūe-shí-ge.

12 Sìng-Ling jī-siú küé Yi-sû tòè k'òa-í-de k'ì.

13 Zé boa-ta k'òa-í-de s̄-zaih neh k'à Sà-dà s̄-t'ò, k'òa í-siù sie-bō; t'ie-sz vuh-z Gi.

14 Iah-yüè siu-ka-goa yí-'aó, Yi-sû tòè Ko-lì-lì k'ì, djüe Ziè-tì kwaih-ge fuh-iang, koá,

15 Z-'àò mǒ-bá, Ziè-tì-ge kwaih djáng-bá: iang-ke hwaí-ke sie-sàng fuh-iang.

16 Yi-sû zé Ko-lì-lì hé-pie 'æ-tsaó, ts'z-djah Si-mang tà gi shung-dí Üe-teh-lieh, z hé-de sà-moá, iang-'ù z tsie-ngû-ge nang.

17 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Kang Ng li, Ng whaì chiæ nyí-dà-ko tsie nang.

18 Gi-dà-ko jī-siú li-goa moá, kang-jī Gi.

19 Joa boa-ta liæh-liæh ts'áng mang-zie tsaó, ts'z-djah Si-pì-t'à-ge n-tsz Ngó-koh, tà

gi shung-dí Iah-yüè, gi-dà-ko ʒ jüe-de pû¹ moá.

20 Yi-sû jī-siú chiæ gi-dà-ko ; gi-dà-ko ziuh li-goa vû¹-ts'ang Si-pì-t'à tà kung-zang zé jüe-de, kang-joa Yi-sû k'ì.

21 Gi-dà-ko tsaó-tsàng Ko-pah-nung ; Yi-sû jī-siú lí-pà neh tsaó-tsàng whai-doa koà-shùng.

22 Chùng-nang shī-djī Gi-ge koà-shùng ; iang-ù koà gi-dà-ko zé yaó djüe-pìng-ge, fú zé gi-dà-ko-ge duh-shī-nang.

23 Whai-doa-de yaó ih-kai k'à zi-chú mû²-ge nang ;

24 Gi chiæ-ch'í, koá, Na-sà-leh-ge Yi-sû ! ng-dà-ko k'òa Nyí yaó ga-nyie sie-küe ? Nyí li djī-mieh ng-dà-ko moa ? Ng shá-tih Nyí ʒ jī, ʒ Ziè-tì-ge Sìng-ge.

25 Yi-sû ziuh tsah-bì gi koá, Iang-zíng, joa gi sang-de tsaó-ch'üeh-li.

26 Zi-chú pó hé-kai nang ts'iu-lúng t'ùng, dù-dù sing chiæ-ch'í, ziuh tsaó-ch'üeh-k'ì.

27 Chùng-nang oh shī-djī, pí-ts'ʒ bié-lō-ch'í koá, Keh-kaih ʒ ga-nyie ʒ-küè ? Keh-kaih ʒ ga-nyie sang döé-lí ne ? Gi yoà djüe-pìng fang-fû² zi-chú, chú ah t'ing-joa Gi.

28 Gi-ge ming-sing jī-siú djüe-k'e Ko-lì-lì t'úng dö-ch'üe dì-kà.

29 Gi-dà-ko joa • whai-doa-de tsaó-ch'üeh, Yi-sû jī-siú k'òa Ngó-koh tà Iah-yüè tsaó-tsàng Si-mang tà Üe-teh-lich-ge uh-de.

30 Si-mang-ge dzié-mú sæ nyieh-bing töé z-ta; gi-dà-ko jī-siú dè gi köè-sû² Yi-sû.

31 Yi-sû tsaó-li, nyah gi-ge siú, pó gi toà-ch'í: nyieh jī-siú t'ai k'ì; gi zihuh vuh-z gi-dà-ko.

32 Tòè-da 'oa-hüe, nyieh-diu loh-k'ì-ge z-'aò, yaó nang pó va-pah yaó bing-ge, wha-yáo k'à chú mû²-ge tà-tòè Yi-sû mang-zie.

33 T'úng-zing oh jī-lúng tòè mang-k'aó-de.

34 Yi-sû i-hóé shū-tu sæ pah-yiè bing-ge nang, yih küé-ch'üeh shū-tu chú; ah fú shū chú koá 'ò, iang-'ù gi-dà-ko shá-tih Gi.

35 Di-nè neh, t'ie wha-mì koa, Yi-sû títg tsöé 'æ-ch'í, tsaó-ch'üeh töè k'òa-í-ge dì-foa k'ì; zé boa-ta töé-köè.

36 Si-mang k'òa gi sie-bó-ge nang chí Yi-sû k'ì;

37 Zang-da-djah, zihuh tai Gi koá, Chùng-nang oh zang Nyí.

38 Yí-sû tai gi-dà-ko koá, Ng-dà-ko tsaó keh-leh lie-djáng-ge shie-ts'ö k'ì, sz Ng boa-ta ah höé djüe-döé; Ng zih-z 'ù keh-ch'í z-küè tsaó-ch'üeh-li-ge;

39 Ziuh zé t'úng Ko-lì-lì, gi-dà-ko-ge whài-doa-de, djüe-döé, pó chủ küé-ch'üeh.

40 Yaó ih-kaì dù-mo-fung-ge nang li djao Gi, djü-loh Gi mang-zie, tai Gi koá, Nyí djah k'áng, Nyí nang-kaò i ng chieh-zìng.

41 Yi-sû è-lie gi, ch'ung-ch'üeh siú moh gi, tai gi koá, Ng k'áng, nyí chieh-zìng-bá.

42 Koá-ge z-'aò dù-mo-fung jì-siú li-k'e gi, gi zuih chieh-zìng-bá.

43 Yi-sû ts'ieh-ts'ieh fang-fû² gi, jì-siú chiè gi k'ì, tai gi koá,

44 Liu-sang, tò-tò fai k'à nang koá; dà-z tsaó-k'ì pó z k'à tsì-sz ts'z, wha-yao shiè-zie, 'ù nyí chieh-zìng-ch'í-bá, Mû-si só fang-fû²-ge mû-z, shiè gi-dà-ko tsù tai-tsìng.

45 Dà-z keh-kaih nang tsaó-ch'üeh, pó keh-ch'í z-küè djüe-li-djüe-k'ì yie-k'e-k'ì; sz Yi-sû zuih fú nang-kaò tsè ming-toa-toa tsaó-tsàng zing-tí, tsz hòé shoh k'òa-í-ge dì-foa; nang joa sz-ch'üè tòè Gi-ta li.

Mk 2.

1 Kù-goa ké-neh, Yi-sû yih tsaó-tsàng Ko-pah-nung; nang t'ing-djah Gi z uh-de,

2 Jì-siú yaó shǔ-tu nang jì-lúng, dzih-tòè

n-naó k'ung dì, lie mang-whà ah n-naó; Yi-sû zihh tai gi-dà-ko koá döé-lí.

3 Yaó nang li tà ih-kai t'a-fung-ge nang töe Yi-sû boa-ta, yoà sè-kai nang de.

4 Iang-'ù nang tu, fú nang-kaò djáng-lung mang-zie, zihh pó Yi-sû ziè-chüé-ge tít-dzang k'e-goa, ts'ah-k'e-bá zihh pó t'a-fung nang só fa-da-ge joa ts'i-loh.

5 Yi-sû, ts'è-djah gi-dà-ko-ge sie-sàng, zihh tai t'a-fung-ge nang koá, N-tsí, nyí-ge zai sì-goa-bá.

6 Yaó-le duh-shī-nang zó í-ta, sang-chung í-lò,

7 Keh-kaih Nang tsz-ñah-whai keh-ñang koá sih-duh-ge 'ò? djī-goa Ziè-tì yí-whà jī nangkaò sì zai ne?

8 Yi-sû sang-chung shá-tih gi-dà-ko keh-ñang í-lò, jī-siú tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsz-ñah-whai sang-chung í-lò keh-leh è-küè ne?

9 Whah-í tai t'a-fung-ge koá, nyí-ge zai sì-goa, whah-í koá, gé-ch'í, nyí-ge joa tsó-k'í tsaó, nyah ih-ch'í yung-yì-le ne?

10 Dà-í sz nyí-dà-ko höé shá-tih Nang-ge N-tsí zé dì-ziè yaó djüe-pìng sì-zai, (Gi zihh tai t'a-fung-ge koá),

11 Ng chiàe nyí, Gé-ch'í, tsó nyí-ge joa, kwai nyí uh-de k'ì.

12 Gi jī-siú gé-ch'í, chùng-nang toa-miè pó joa tsó-ch'í tsaó-ch'üeh-k'ì; sz chùng-nang oh koh-yiè-ch'í, kwai yung-'o k'à Ziè-tì, koá, Keh-ñang-ge z-küè ng-dà-ko oh mì-zing ts'z-djah-kù.

13 Yi-sû yih tsaó-ch'üeh tòè hé-pie, chùng-nang oh tòè Gi mang-zie li, Gi zuih koà-shùng gi-dà-ko.

14 Tsaó-kù-ge z-'aò Gi ts'z-djah Ò-leh-fi-ge n-tsí Lì-vì, zó-z whú-lie-voa-de, zuih tai gi koá, Kang-jī Ng; gi zuih gé-ch'í kang-jī Yi-sû.

15 Yi-sû z gi uh-de zó zih-ge z-'aò, yaó shú-tu siu-die-lie nang tà zai-nang k'òa Yi-sû tà Gi mang-du ah sie-bó zó-zih; iang-'ù gi-dà-ko nang tu, pìng-ts'í kang-jī Yi-sû.

16 Duh-shī-nang tà Foh-lì-sè nang ts'z-djah Gi k'òa siu die-lie nang tà zai-nang sie-bó ch'ih, zuih tai Gi mang-du koá, Gi tsz-ñah-whai k'òa siu-die-lie nang tà zai-nang sie-bó ch'ih-hah ne?

17 Yi-sû t'ing-djah tai gi-dà-ko koá, Tsoà-djiè-ge fú yoà i-sæ, yaó bìng-ge è gi. Ng li, fú z chiàe tsìng-dzih-ge nang, z chiàe zai-nang hwaí-ké.

18 Iah-yüè-ge mang-du tà Foh-lì-sè-ge mang-du chàng-zih-ge z-'àò; gi-dà-ko tsaó-li tai Gi koá, Iah-yüè-ge mang-du tà Foh-lì-sè-ge mang-du chàng-zih, Nyí-ge mang-du fú chàng-zih z' tsz-ñah ne?

19 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Whù shí-ge k'ah, sang-loa wha k'oà gi-dà-ko sie-bó-ge z-'àò tsz-ñah nang-kaò chàng-zih ne? Sang-loa wha k'oà gi-dà-ko sie-bó z-ta gi-dà-ko fú nang-kaò chàng-zih;

20 Dà-z neh-tsz whaì tòè, sang-loa zuih li-k'e gi-dà-ko, zé hé-le neh-tsz gi-dà-ko zuih whaì chàng-zih.

21 N-naó nang yoà ih-löh sang-ge pú' pó djaò-ge i-zie pû'-ch'í: ch'óá-p'ò keh-löh pû'-tí sang-ge pú' pó djaò-ge pú' doh-goa, p'à-dòng kàè-djì dù-ch'í.

22 Ah n-naó nang pó sang tsiú tsì djaò-ge bi-dè tí; ch'óá-p'ò sang tsiú pó bi-dè choa-p'à-goa, tsiú yih liu-ch'üeh, bi-dè yih bà-whà-goa: dà-z pó sang-ge tsiú tsì sang-ge bi-dè tí.

23 Toa üe-sih-neh Yi-sû tsaó-kù mah-die-de; Gi mang-du kù-lû'-ge z-'àò tsah mah-diu.

24 Foh-lì-sè nang tai Gi koá, Ts'í-ts'z! üe-sih-neh gi-dà-ko tsz-ñah-whaì tsù paih k'ó-yí tsù-ge z-küè?

25 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Dà-bieh k'òa gi sie-bố-ge nang, yaó ch'üeh-shiáe dū¹-whai-ge z-
'aò só tsù-ge z-küè, nyí-dà-ko oh mì-zing duh-
kù moa ?

26 Ziù-z, Ò-pí-ò-t'ah tsù dù tsì-sz-tsié-ge z-
'aò, tsaó-tsàng Ziè-tì-ge uh tí-chüé, ch'ih hé-le
pá-da-ge píng, yih fang k'à Gi sie-bố-ge nang ;
keh-leh píng, dji-goa tsì-sz yí-whà, z paih k'ó-
yí ch'ih-ge.

27 Yi-sû yih tai gi-dà-ko koá, Üe-sih-neh z
'ù nang lieh-ch'í-ge, fú z nang 'ù üe-sih-neh.

28 Só-yí Nang-ge N-tsz ah-z üe-sih-neh-ge
Chí.

Mk 3.

1 Yi-sû tsaó-tsàng whai-doa-de ; boa-ta yaó
ih-kai nang, ih-tsih siú k'u-goa.

2 Gi-dà-ko ts'aó Gi ts'z üe-sih-neh whai i gi
fú ; ì-ts'z è köe Gi.

3 Yi-sû tai siú k'u-goa-ge nang koá, Gé-ch'í,
tsaó toa-chung li ;

4 Ziuh tai gi-dà-ko koá, Üe-sih-neh tsù-höé
tsù-oh, chàò-mìng 'è-mìng, nyah ih-yiè z k'ó-
yí-ge ne ? Gi-dà-ko fú shié.

5 Yi-sû foh-nù-ch'í dō-ch'üe ts'z-ts'z gi-dà-

ko, iao-màng gi-dà-ko sang ngè, ziuh tai keh-kaih nang koá, Nyí-ge siú ch'ung-ch'üeh. Gi pó siú ch'ung-ch'üeh : siú ziuh jüe-'ü, zié hé-tsih ih-yiè.

6 Foh-li-sè nang tsaó-ch'ueh, jī-siú k'òa Shī-lieh keh-toá-ge nang pí-ts'z sie-lie tsz-ñah hōe pó Gi djī-mieh-goa.

7 Yi-sū k'òa mang-du joa boa-ta t'ai-k'ì, tòe hé-pie li : yaó shū-shū-tu-tu-ge nang joa Kō-lì-lì, Yao-t'á, Yi-lū²-sà-láe, Yí-t'ú¹-má, Iah-dà koá-whà kang-jī Gi :

8 Wha-yaó T'ai-lu Si-tàng dö-ch'üe shū-shū-tu-tu-ge nang, t'ing-djah Gi só tsù-ge z-küè, ah tòe Gi boa-ta li.

9 Yi-sū chiæ mang-du bi-bà ih-tsih saí jüe táng Gi, iang-'ù nang tu, ch'óa-p'ò pó Gi tsáng-löe ;

10 Iang-'ù Gi i-hōe shū-tu nang, só-yí va-pah yaó bìng-ge oh 'ùng-li è moh Gi.

11 Wha-yaó zi-chū, ih ts'z-djah Gi, ziuh p'uh-loh Gi mang-zie, chiæ-ch'í, koá, Nyí z Ziè-tì-ge N-tsz.

12 Yi-sū ts'ieh-ts'ieh chàng-kà gi-dà-ko fai pó Gi shié-ch'üeh.

13 Yi-sū tsaó-zie sa-de k'ì, chiæ Gi só è-ge nang li : gi-dà-ko ziuh tòe Gi mang-zie li.

14 Gi zuih p'à zaih-n-kài, hōé k'òa Gi sie-bō,
yih hōé ts'a gi-dà-ko djüe-dōé;

15 Pìng-ts'í sz-teh gi-dà-ko yaó i bìng küé-
ch'üeh chū-ge djüe-pìng.

16 Ziù-z Si-mang, Yi-sû yih ch'aó gi ming-ž
chiàe Pí-teh;

17 Wha-yaó Si-pì-t'à-ge n-tsz Ngó-koh, tà
Ngó-koh-ge shung-dí lah-yüè; keh lăe-kai
Yi-sû yih ch'aó gi-dà-ko ming-ž chiàe Pō-nyie-
djī, ì-ts'ž ziù-z Lai-ge n-tsz;

18 Wha-yaó Üe-teh-lieh, Fi-lieh, Po-tu-lu-
má, Mó-t'à, 'Tu-mó, Ò-leh-fi-ge n-tsz Ngó-koh,
wha-yaó Dah-t'à tà Ko-nō-ge Si-mang;

19 Wha-yaó Ko-liæh-ge Yao-dà, ziù-z pó
Yi-sû mà-goa-ge.

20 Gi-dà-ko zuih tsaó-tsàng uh-de k'í; chùng-
nang yih jí-lúng, sz gi-dà-ko lie ch'ih píng ah
fú nang-kaò.

21 Yi-sû-ge ts'ang-nang t'ing-djah, zuih tsaó-
ch'üeh è boh-lōe Gi, koá, Gi tie-goa-bá.

22 Joa Yi-lû²-sà-lăe li-ge duh-shī-nang koá,
Gi ž k'à Bieh-si-puh mû²-djah-ge; Gi k'òè-
djah chū-ya kûé chū.

23 Yi-sû chiàe gi-dà-ko li, yoà pí-foa tai gi-
dà-ko koá, Sà-dà tsz-ñah nang-kaò küé-ch'üeh
Sà-dà ne?

24 Djah-ž ih kwaih ž lô ž, keh kwaih ziuh lieh-fú-löe.

25 Djah-ž ih ko ž lô ž, keh ko ziuh lieh-fú-löe.

26 Djah-ž Sà-dà ž lô ž ah ž lieh-fú-löe, whai mieh-go.

27 N-naó nang nang-kaò tsaó-tsàng yaó lih-nang-ge uh-de ts'íé-döh gi-ge ko-hú, djî-fi sie pó keh-kaih yaó lih-ge nang kw'áng-ch'í, yí-'áo ziuh hōé ts'íé-döh gi-ge uh-doá.

28 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, nang va-pah-ge zai tà só koá sih-duh-ge 'ò oh whai sì-go:

29 Dà-ž jî-nang sih-duh Sìng-Ling, iúng ah n-naó sì-go, gi na mié-de iúng-yüé-ge yang-voh.

30 Yi-sû só koá ž iang-'ù gi-dà-ko koá, Gi ž zi-chú mû²-djah-ge.

31 Hé nang-ka Yi-sû-ge shung-dí tà mú-ts'ang tsaó-li, gé-ž whà-chüé, ts'a nang chiaè Gi.

32 Chùng-nang oh zó Yi-sû dö-ch'üe; yaó nang ziuh tai Gi koá, Nyí mú-ts'ang tà Nyí shung-dí ž whà-chüé zang Nyí.

33 Yi-sû whai-töh gi-dà-ko koá, Ng mú-ts'ang, Ng shung-dí ž jî ne?

34 Ziuh ih-ch'üe ts'ž-tš'ž Gi dö-ch'üe zó-ta-ge nang, koá, Ts'í-tš'ž Ng mú-ts'ang, Ng shung-dí!

35 Iang-'ù jī-nang pó Ziè-tì-ge tsz-l tsù-ch'üeh, gi ziù-z Ng shung-dí, Ng tsz-maì, Ng mú-ts'ang.

Mk 4.

1 Yi-sū yih ž hé-pie koà-shùng: yaó shǔ-shǔ-tu tu-ge nang jí-lúng tòè Gi boa-ta, sz-teh Gi loh-jüe, zó hé-de; chùng-nang oh ž hé pie-sie gé yüè-ziè.

2 Gi ziuh yoà pí-foa koà-shùng gi-dà-ko shǔ-tu ž-küè: koà-shùng-ge z-'àò, tai gi-dà-ko koá:

3 Nyí-dà-ko è t'ing: yaó tsah-choá-ge nang tsaó-ch'üeh tsah choá.

4 Tsah-ge z-'àò, yaó-le dàng-loh lú²-pie, t'ie-de-ge tiè-n li pó gi ch'ih-goa.

5 Yaó-le dàng-loh zih-diu-güeh-ge uh-doá, nyie-t'ù¹ fú tu: iang-'ù nyie-t'ù¹ fú sang, jī-siú ts'iu-ch'í;

6 Nyieh-diu sà-ch'üeh ziuh sà iaó-goa, pìng-ts'í iang-'ù n-naó kō ziuh k'u-goa.

7 Yaó-le dàng-loh ts'ì-bùng toa-chung; ts'ì-bùng dù-ch'í pó gi tsi-goa, ziuh fú chieh-kú-tsž.

8 Yaó-le dàng-loh hōé nyie-t'û¹-de zihh ts'iu-miæ, dù-ch'í, chieh-kú-tsz, yaó-le sa-zaih baí; yaó-le liuh-zaih baí, yaó-le ih-pah baí.

9 Yih tai gi-dà-ko koá, Yaó n-tó whai t'ing-ge, iang-ke t'ing.

10 Yi-sû duh-ž-ge z-'aò, kang-jī-ge nang k'òa zaih-n-kai mang-du mǎng Gi keh-kaih pí-foa.

11 Gi zihh tai gi-dà-ko koá, Ziè-tì kwaih-ge òè-miæ ž sz-k'à nyí-dà-ko shá-tih, dà-ž tai whà-chüé-ge nang koá, oh ž yoà pí-foa ;

12 Chiæ gi-dà-ko ts'ž ž whai ts'ž, fú whai shá-tih ; t'ing ž whai t'ing, fú whai ming-bah ; ch'óa-p'ò gi-dà-ko lai-chüé, gi-dà-ko zai zihh teh sì-goa.

13 Yih tai gi-dà-ko koá, Keh-kaih pí-foa nyí-dà-ko fú shá-tih moa ? tsz-ñah nang-kaò shá-tih t'úng-t'úng-ge pí-foa ne ?

14 Tsah choá-ge ziù-ž tsah döé-lí.

15 Tsah ze lû²-pie, ziù-ž yaó döé-lí tsah-tí-ge ; gi-dà-ko ih-t'ing, Sà-dà jī-siú tsaó-li pó só tsah zé gi-dà-ko sang-naì-ge döé-lí daih-k'ì-goa.

16 Wha-yaó tsah zé zih-diu-güeh-ge uh-doá, ziù-ž, ih-t'ing-djah döé-lí jī-siú kw'à-'oh tsieh-ziú :

17 Dà-ž sang-naì n-naó kö, paih-kù ž dzà-z-

ge; 'aó-le, 'ù döé-lí p'ùng-djah k'ú-nà pieh-pah jī-siú tieh-töé.

18 Tsah zé ts'ì-bùng toa-chung-ge, ziù-z, t'ing-djah döé-lí-ge,

19 Dà-z chang-sì-ge sang-kò, tà ze-pöé-ge húng-p'ie, tà dji-'ü-ge sz-yoh tsàng-tí po döé-lí tsi-goa, ziuh n-naó chieh-ch'í.

20 Tsah zé höé nyie-t'û¹-ge, ziù-z t'ing-djah tsieh-ziú döé-lí-ge; ziuh chieh-ch'í, yaó-le sa-zaih baí, yaó-le liuh-zaih baí, yaó-le ih-pah baí.

21 Yi-sù yih tai gi-dà-ko koá, Ih-tsah tang na-döè tsó-li è k'oà zé foa-taó 'ó-chüé, whah-z joa o'-chüé ne? ch'í-fú-z è k'oà zé tang-de-ziè moa?

22 Iang-'ù n-naó ih-ch'í ò-zoa-ge z-küè fú whai yiè-ch'üeh; ah n-naó ih-ch'í iáng-zoa-ge z-küè fú whai töè ming-ge uh-doá li.

23 Yaó n-tó whai t'ing-ge, iang-ke t'ing.

24 Yih tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko só t'ing-ge è liu-sang; nyí-dà-ko yoà ga-nyie ch'ì-míng lie-ch'üeh, ah whai keh-nang lie-chüé k'à nyí; pìng-ts'í whai ko-ts'ao k'à nyí-dà-ko t'ing-ge nang.

25 Iang-'ù jī-nang yaó-ge, wha whai k'à gi; jī-nang n-naó-ge, lie gi só yaó ah whai tsó-k'ì-goa.

26 Yi-sû yih koá, Ziè-tì-ge kwaih z̄ keh-
ňang; zìe ih-kai nang tsah choá zé dì-zìe;

27 Neh-de síng-ch'í, yì-de k'üè-djah; choá
tsz-ňah-nang foh-ngo dù-ch'í gi fú shá-tih.

28 Iang-'ù dì-t'ü' z̄-zie whaì s̄e-ge, ch'í-sie
ts'iu-miæ, 'aó-le ch'üeh-diu, 'aó-le diu-tí-chüé
nyuh mō-ch'í.

29 Yí-chang juh-bá, jī-siú nyah döé-chieh k'ì
küeh; iang-'ù siu-küeh-ge z-'aò tòè-bá.

30 Yi-sû yih koá, Ziè-tì-ge kwaih hōé-pí ga-
nyie? hōé yoà ga-nyie pí-foa p'í gi ne?

31 Hōé-pí ih-löh kà-ts'è-ts̄; tsah zé dì-de-ge
z-'aò zìù-z̄ dì-zìe va-pah-ge choá-ts̄ toa-chung
tsè saí-ge:

32 Tsah-loh-bá zìuh dù-ch'í, tsù-tòè pí pah-
yìe-ge ts'è-su wha dù-le-ge; yih s̄e dù-ge tsi-
ts'ò, s̄z-teh t'ie-de-ge tiè-n nang-kaò shoh gi-
ge iang 'ó-chüé.

33 Yih yoà shū-tu keh-ňang-ge pí-foa tai gi-
dà-ko koá döé-lí, chiæ-djah gi-dà-ko só nang-
kaò t'ing-ge;

34 Djah fú yoà pí-foa, zìuh fú tai gi-dà-ko
koá; gi-dà-ko duh-z̄-ge z-'aò, Gi zìuh t'úng-
t'úng oh ká-shüeh k'à mang-du t'ing.

35 Toa-neh 'oa-hüé Yi-sû tai gi-dà-ko koá,
N̄g-dà-ko dū²-kù tai-yüè k'ì

36 Gi-dà-ko sà chùng-nang bá, zuih pó Yi-sù
ziù-nang zé jüe-de tà-k'í, wha-yaó-le bieh-tsih
jüe k'òa Gi sie-bó.

37 Hüeh-zie táe dù fung-ts'z ch'í, lòe p'iaë
jüe-de tí li, jue yí-chang mǒ-bá.

38 Yi-sù z jüe 'aó-pö-diu tsáng-diu ziè-chüé
k'üè-djah : gi-dà-ko zuih pó Gi chiæ síng-ch'í,
tai Gi koá, Sie-sæ, ng-dà-ko zuih mieh-goa,
Nyí ah fú kù-djah moa ?

39 Gi zuih 'æ-ch'í tsah-bì fung, yih tai hé
koá, Fai shié, iang-zíng. Fung zuih shieh-goa,
zuih dù-dù-nang bing-zíng-goa.

40 Yi-sù tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsz-ñah
whai keh-ñang tá-sai ? tsz-ñah whai n-naó sie-
sàng ?

41 Gi-dà-ko dù-dù-nang djù-p'ò, pí-ts'z koá,
Keh-kaih tòè-tí z jī, lie fung tà hé oh t'ing-
joa Gi ?

Mk 5.

1 Gi-dà-ko tòe hé tai-yüè li, Ko-dà-la-ge dì-kà.

2 Yi-sù tsaó-ch'üeh jüe, jī-siú yaó ih-kai k'á
zi-chú mû²-ge nang, joa vang-mù toa-chung li,
p'ùng-djah Gi ;

3 Keh-kaih nang-ge djì-ch'í z vang-mù toa-

chung, ah n-naó nang, ziù-z' yoà t'ieh-liè, nang-kaò pó gi kw'áng-löe :

4 Iang-⁴ù lû¹-ts'z yoà chah-liè t'ieh-liè pó gi kw'áng-ch'í, t'ieh-liè k'à gi doh-dáng-goa, chah-liè k'à gi p'à-sai-goa : n-naó nang yaó lih vuh-de gi loh.

5 Neh-yì, dzie-dzie, z' sa-de tà vang-mù-de, chiè-ch'í yih yoà zih-diu pó z' sie-só.

6 Gi yüé-yüé-nang ts'z-djah Yi-sû, zih zih-li pà Gi ;

7 Dù-dù-ge sing-ang chiè-ch'í, koá, Tíng kôe Ziè-tì-ge N-tsí Yi-sû, ng k'oà Nyí yaó ga-nyie sie-küe? Ng vúng Ziè-tì-ge ming-diu djao Nyí fai ch'ih-k'ú ng ;

8 Iang-⁴ù Yi-sû yí-chang tai gi koá, Nyí zi-chú, joa keh-kaih nang tí-mai tsaó-ch'üeh.

9 Yi-sû mǎng gi, Nyí chiè ga-nyie ming-z' ? Gi whai-tôh koá, Ng ming chiè, Djung, iang-⁴ù ng-dà-ko tu-ge.

10 Ziuh tsi'eh-ts'ieh djao Yi-sû fai pó gi-dà-ko küé-ch'üeh keh-kaih dì-kà.

11 Boa-ta hé-zò sa sie-djáng yaó ih dù dai tsi z'-ta ch'ih.

12 T'úng-t'úng-ge chú djao Yi-sû koá, Yung ng-dà-ko tòe tsi-dai-de k'í, hōé tsaó-tsàng gi-dà-ko tí-chüé.

13 Yi-sû jī-siú shǔ gi-dà-ko. Zi-chǔ zuih tsaó-ch'üeh, tòè tsi tí-chüé k'ì: keh-dai tsi zuih joa sa-nga ch'òa-loh hé-de, dà-iah lă-ts'ie diu, zé hé-de waih-sz.

14 Ié-tsi-ge nang döe-k'ì, t'ung-tsz zing-tí tà shie-'ó-ge nang: gi-dà-ko zuih tsaó-ch'üeh, è ts'z só tsù-ge z ga-nyie z-küè?

15 Tsaó-töè Yi-sû boa-ta, zuih ts'z-djah zie-siú k'à ih-dai chǔ mǔ²-ge hé-kai nang zó z-ta, i-zie chah-löe, yih ming-bah, gi-dà-ko zuih djǔ-p'ò.

16 Hé-le ts'z-djah-ge nang zuih pó k'à chǔ mǔ²-ge nang só p'ùng-djah-ge, k'òa hé-dai tsi-ge z-küè, koá k'à gi-dà-ko t'ing.

17 Chùng-nang zuih djao Yi-sû li-k'e gi-dà-ko-ge di-kà.

18 Yi-sû loh jüe-ge z-'àò, hé-kai chǔ mǔ²-ge nang djao Yi-sû è k'òa Gi sie-bó;

19 Dà-z Yi-sû fú shǔ gi, tai gi koá, Nyí tsaó-töè z uh-de, tòè z-ge nang boa-ta k'ì, pó Chí tsz-ñah nang dé nyí, tsz-ñah-nang è-lie nyí t'ung-tsz gi-dà-ko.

20 Gi zuih tsaó-k'ì, zé Ti-ko-pu-lì djüe-k'e Yi-sû só dè gi tsù-ge z-küè. Chùng-nang oh shī-dji-ch'í.

21 Yi-sû zé jüe-de, yih dǔ²-kù tai-yüè k'ì;

ziuh yaó shŭ-shŭ-tu-tu-ge nang tōè Gi boa-ta
jī-lúng : Gi zé-z hē pie-sie.

22 Küé whài-doa-ge nang toa-chung yaó ih-
kaì tsaó-li, ming-chiàè Nga-lú ; ts'è-djah Yi-sŭ
ziuh p'uh-loh Gi chah mang-zie ;

23 Ts'ieh-tsieh djao Gi, koá, Ng-ge saí na-n
ziuh ling-chung-bá : ts'ing Nyí li, siú k'òa gi
sang-zie, sz gi whài jue-'ü, gi ziuh whài 'oh.

24 Yi-sŭ k'òa gi sie-bó k'í ; yaó shŭ-shŭ-tu-
tu-ge nang kang-jī Gi, pó Gi tsáng-löe.

25 Yaó ih-kaì nyŭ-zang, zaih-n nyie yaó
shŭeh-laò-ge bìng,

26 Joa shŭ-tu i-sæ ziú-kù shŭ-tu k'ú, fi-goa
gi ih-ts'ieh só yaó-ge, 'öe-vu iaih-djah, fá möe-
le-goa :

27 Gi t'ing-djah Yi-sŭ-ge è-küè, ziuh zé pai-
'aó, chùng-nang toa-chung, tsaó-li moh Gi-ge
i-zie :

28 Iang-'ù gi koá, Ng ta-mang moh Gi-ge
i-zie ziuh whài teh-chaò.

29 Gi-ge shŭeh-laò jī-siú tsz-löe, sang-t'í-de
ziuh koh-djah bìng i-höé-bá.

30 Yi-sŭ sang-naí shá-tih yaó nang-kô joa Gi
tí-maì tsaó-ch'üeh-goa, jī-siú zé chùng-nang
toa-chung lai-chüé, koá, Jī-nang moh Ng-ge
i-zie ?

31 Mang-du tai Gi koá, Nyí ts'è-djah chùng-nang pó Nyí tsáng-löe, wha mǎng, jǐ-nang moh Ng?

32 Yi-sû dö-ch'üe ts'è-ts'è, è ts'è-djah tsù keh-ch'í è-küè-ge nyü-zang.

33 Nyü-zang shá-tih è sang-de só tsù-zing-ge è-küè, djü-p'ò ga-ga-táo, tsaó-li p'uh-loh Yi-sû mang-zie, pó zaih-zing oh tai Gi koá.

34 Yi-sû tai gi koá, Na-n, nyí-ge sie-sàng chǎo nyí bá, bing-bing-üe-üe tsaó-k'í, nyí-ge bing jüe-'ü-bá.

35 Wha koá-ge z-'àò, yaó nang joa küé whǎi-doa-ge nang-da li koá, Nyí-ge na-n sz-goa-bá; whu-yoà tsè löe-sang Sie-sæ ne?

36 Yi-sû t'ing-djah só koá-ge 'ò zuih tai küé whǎi-doa-ge nang koá, Fai p'ò, tsz è sàng.

37 Djǐ-goa Pí-teh, Ngó-koh, tà Ngó-koh-ge shung-dí Iah-yüè yí-whà, zuih fú shǔ bieh-nang sie-bó kang-jǐ Gi.

38 Töè-da küé whǎi-doa nang-ge uh-de, ts'è-djah gi-dà-ko ts'óá-noà, 'öe-döe, di-k'uh;

39 Zuih tsaó-tí-k'í, tai, gi-dà-ko koá, Tsz-ñah whǎi keh-ñang ts'óá-noà di-k'uh ne? keh-kaih mai-mai fú è sz-goa, è k'üè-djah.

40 Gi-dà-ko zuih ch'í-shiæ Gi. Yi-sû chiæ dà-ko-nang tsaó-ch'üeh, zuih tà mai-mai-ge

vū¹-mú, wha-yaó Gi sie-bó-ge nang tsaó-tsàng
 mai-mai só töé z-ta-ge dì-foa ;

41 Nyah mai-mai-ge siú, zuih tai gi koá, Dà-
 lì-dà, kú-mí, fa-ch'üeh zui-z, Yüè-chí, ng chiàe
 nyí 'æ-ch'í.

42 Yüè-chí jī-siú 'æ-ch'í tsaó-tsaó ; gi nyie-
 chí yaó zaih-ñ shì. Gi-dà-ko dù-dù-nang koh-
 yiè-ch'í.

43 Yi-sû ts'ieh-ts'ieh chàng-kà gi-dà-ko, fai
 k'à nang shá-tih keh-ch'í z-küè ; yih fang-fû²
 k'à yüè-chí ch'ih.

Mk 6.

1 Yi-sû li-goa boa-ta töè z-ge páng dì-foa li :
 mang-du ah kang-jī Gi.

2 Töè-da üe-sih-neh Gi zé whaì-doa-de koà-
 shùng : chùng-nang t'ing djah shī-djī-ch'í koá,
 Keh-kaih nang joa nyaoh-doá yaó keh-leh z-
 küè ne ? keh-kaih só sz-k'à Gi z ga-nyie ts'ung-
 ming, sz-teh yaó keh-ñang-ge djī-z joa Gi siú-
 de ch'üeh-li-ge ?

3 Keh-kaih fú z dù-muh löc-sz, Mó-lì-ò-ge
 N-tsz moa ? Ngó-koh, Iah-si, Yao-dà, Si-
 mang-ge shung-dí moa ? Gi tsz-maì fú z keh-
 li ng-dà-ko dì-foa-de moa ? Gi-dà-ko zuih 'ù
 Gi tieh-töé.

4 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Sie-tsz djî-goa ò-ge páng dì-foa, ò-ge ts'ang-ts'ih, ò-ge uh-de yí-whà, n-naó fú tsö-djoá.

5 Gi boa-ta zuih fú nang-kaò tsù ga-nyie djî-ò, djî-fi pó siú k'òa ké-kaì bing-nang sang-zie, i gi-dà-ko hòé.

6 Ping-ts'í shĭ-djĭ gi-dà-ko fú sie-sàng. Zuih tsaó-piè dö-ch'üe-ge shie-ts'ö koà-shùng.

7 Yi-sû chiè zaih-ñ-kaì mang-du li, læ-kaì læ-kaì ts'a gi-dà-ko k'ì; sz-k'à gi-dà-ko djüe-ping hòé chü-vuh zi-chü ;

8 Yih fang-fû' gi-dà-ko djî-goa boá-chì fai tà lû'-ziè yoà-ge mû-ò: whah-ò só-mó-dè, whah-ò lie-zih, whah-ò iæ-tà tí-chüé-ge dong-die ;

9 Tsz yoà chah 'a; yih fú chah læ-t'öè i-zie.

10 Yih tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko nyaoh-doá tsaó-tsàng ga-nyie uh, zuih shoh-ta dzih-töè tsaó-ch'üeh hé-kaì dì-foa.

11 Jĭ-nang fú tsieh-ziú nyí-dà-ko, fú t'ing nyí-dà-ko, joa boa-ta tsaó-ch'üeh-ge z-'aò, zuih pó nyí chah 'ó-chüé-ge bung-dzang taó-loh-goa, shiè gi-dà-ko tsù tai-tsing. Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Töè-da sàng-p'ö-ge neh-tsz Só-tu-mo tà Ng-mû-la-ge yang-voh pí hé-zò zing-ge wha hòé ziú-le-ge.

12 Mang-du tsaó-ch'üeh djüe-döé, chiæ nang hwaí-ké :

13 Ping-ts'í küé-ch'üeh shŭ-tu chŭ, yoà yao dzo shŭ-tu-ge bìng-nang, i gi-dà-ko höé.

14 Yi-sŭ-ge ming-sing djüe-k'e, Shĭ-lieh yoa ah t'ing-djah : zihh koá, Sž-sí-lí-ge Iah-yüè joa sz nang toa-chung vöè-'oh-bá, só-yí whai shié-ch'üeh keh-leh dji-ž.

15 Wha-yaó nang koá, Ž Yí-lì-ò, wha-yaó-le koá, Ž sie-tsz, whah-ž zié sie-tsz toa-chung ih-kai.

16 Dà-ž Shĭ-lieh t'ing-da-djah zihh koá, Keh-kaih ž íg só sah-diu-ge Iah-yüè, gi ž joa sz nang toa-chung vöè-'oh.

17 Iang-'ù Shĭ-lieh ž-chí tsöé-zie, 'ù gi shung-dí Fi-lieh-ge ts'í Shĭ-lu-tí-ge yüe-kù, ts'a nang choh Iah-yüè, zé löe-ka-de pó gi kw'áng-ch'í ; iang-'ù Shĭ-lieh ch'áo Shi-lu-tí.

18 Iah-yüè tai Shĭ-lieh koá, Nyí ch'áo nyí shung-dí-ge ts'í ž paih-k'ó-ge.

19 Só-yí Shĭ-lu-tí 'àng Iah-yüè, è sah gi ; ch'ah fú nang-kaò :

20 Iang-'ù Shĭ-lieh shá-tih Iah-yüè ž-kai tsìng-dzih-ge nang, yih ž-kai sìng-zang, só-yí p'ò gi, pöé-whù gi : wha-yaó t'ing gi só koá, yih tsù shŭ-tu-ge ž-küè, pìng-ts'í shí-hüè t'ing gi.

21 P'ùng-djah ih-kai yaó chī-whai-ge neh-tsú, zìu-z Shī-lieh zé gi sǎ-nyaih pá tsiú-yie, ts'ing shū-tu-ge dà-zang, ts'ie-tsung, tà Ko-lì-ge sang-chang;

22 Shī-lu-tí-ge na-n zìuh tsaó-tí-k'ì t'iaè-vú, sz Shī-lieh k'òa dong-zih-ge nang oh hūe-shí. Yoa zìuh tai keh yüè-chí koá, Nyí paih-lō .è ga-nyie djao ng, ng whai k'à nyí.

23 Yih tai gi shū-nyüè, Nyí paih-lō djao ga-nyie, zìu-z ng-ge kwaih ih-pō, ng whai k'à nyí.

24 Yüè-chí tsaó-ch'üeh, tai mú-ts'ang koá, Ng hōé djao ga-nyie? Gi koá, Sz-sí-lí Iah-yüè-ge diu.

25 Gi jī-siú kw'à-le tsaó-tí k'ì chiè yoa, djao gi, koá, Ng è nyí lieh-k'eh pó Iah-yüè-ge diu, k'òa z bö-de sz-k'à ng.

26 Yoa iao-màng-shié: dà-z iang-'ù gi só shū-ge nyüè, pìng-ts'í 'ù dong-zih-ge k'ah, fú k'áng whai-fuh gi.

27 Yoa jī-siú ts'a kw'ai-tsú-siú, fang-fû' pó Iah-yüè-ge diu tsó-li: gi zìuh tsaó-k'ì, zé löe-ka-de sah Iah-yüè-ge diu;

28 Pó diu, k'òa z bö-de, tsó-li k'à yüè-chí; yüè-chì k'à mú-ts'ang.

29 Iah-yüè-ge mang-du t'ing-djah zìuh tsaó-li pó gi sz-siú tsoà zé vang-mù-de.

30 Š-du jí-lúng tōè Yi-sû boa-ta, pó ih-ts'ieh-ge ž-küè, só tsù-ge, só koá-ge, oh t'ung-tsz Gi.

31 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko duh-ž tsaó k'òa-í-ge dī-foa li tsie-sih ih-ó-n; iang-ù le-yoá-ge nang tu, lie ch'ih ah n-naó chī-whai.

32 Gi-dà-ko zuih ts'àng jüe, sz-ó tōè k'òa-í-ge dī-foa k'ì.

33 Chùng-nang ts'z-djah gi-dà-ko k'ì, yaó shǔ-tu nyàng-djah Yi-sû; zuih joa koh zing-tí bû²-æ zih-lúng tōè boa-ta, pí gi-dà-ko sie tōè, jí-lúng Gi mang-zie.

34 Yi-sû tsaó-ch'üeh, ts'z-djah shǔ-shǔ-tu-tu-ge nang zuih è-lie gi-dà-ko, iang-ù gi-dà-ko zió yie-n n-naó yie-muh. Gi zuih pó shǔ-tu-ge ž-küè koà-shùng gi-dà-ko.

35 Z-àò yí-chang dz-goa-bá, mang-du zuih tsaó-li tai Gi koá, Ts'z-dì ž k'òa-í, z-àò yí-chang dz-bá;

36 Ts'ing sà-k'e gi-dà-ko, sz gi-dà-ko hōé tōè dō-ch'üe-ge shie-ts'ö k'ì dè ž má píng: iang-ù gi-dà-ko n-naó mû-ž ch'ih.

37 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko k'à gi-dà-ko ch'ih. Mang-du tai Gi koá, Ng-dà-ko tsaó má nyiè-lié nyang píng k'à gi-dà-ko ch'ih fú?

38 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko yaó ké-

kaì píng? tsaó-k'ì ts'z-ts'z. Gi-dà-ko ts'z-ts'z
ziuh koá, Ng-kaì, wha-yaó lăe-diă ngu.

39 Yi-sû ziuh fang-fû' gi-dà-ko chiă chùng-
nang ih-ba ih-ba zó ts'ing-ts'öé-de loh.

40 Gi-dà-ko ziuh ih-pa ih-pa zó-loh, ih-pah
ah yaó, ng-zaih ah yaó.

41 Yi-sû pó keh ng-kaì píng, lăe-diă ngu
tsó-li, diu nyié-ch'í ts'z t'ie, chuh-zì, ziuh p'ah
píng, dì-k'à mang-du, hōé pá zé chùng-nang
mang-zie; keh lăe-diă ngu ah fang k'à chùng-
nang.

42 Chùng-nang oh ch'ih, yih ch'ih-poá;

43 Siu-lung, píng tà ngu-ge ling-sai zaih-n-
kaì la-n mô.

44 Ch'ih ping-ge nō-zang, da-iah yaó ng-ts'ie.

45 Yi-sû jī-siú ts'ai mang-du loh-jüe, sie dû'-
kù tai-yüè, Pah-sè-dà-ge dì-foa k'ì, táng Gi-z-
chí sà chùng-nang.

46 Yi-sû tăe-foh gi-dà-ko yí-'aó, ziuh tsaó-zie
sa-de töé-kōè.

47 Tōè-da 'oa-hüe, jüe z hé toa-chung, Yi-sû
duh-z z yüè-zie.

48 Ts'z-djah mang-du 'o-jüe ch'ih-lih-shié,
iang-'ù z tōè-fung, yì-de dà-iah sz-kæ-z, Yi-sû
zé hé-miè-de tsaó-tōè mang-du boa-ta li, moh-
djah è tsaó-kù-k'ì.

49 Dà-z mang-du ts'z-djah Gi hé-miè-de tsaó, sié Gi z chũ-kwà, zihh chiè-ch'í.

50 Iang-'ù gi-dà-ko oh ts'z-djah Gi, yih chang-hoa. Yi-sû jī-siú k'òa gi-dà-ko koá, Gi koá, Foà-sang; z Ng; fai p'ò.

51 Zihh tsaó-zie jüe töè gi-dà-ko boa-ta; fung zihh shieh-goa. Gi-dà-ko sang-naì kah-whà koh-yiè-ch'í, shī-djī-ch'í.

52 Iang-'ù gi-dà-ko-ge sang ngæ, fú sié-töè keh p'ing-ge z-küè.

53 Gi-dà-ko dũ²-kù zihh töè Kah-nyie-sà-leh-ge dī-foa li, zihh boh-töe yüè-pie.

54 Joa jüe-de tsaó-zie, hé-le nang jī-siú nyàng-djah Gi,

55 Zihh töè dö-dö-ch'üe-ch'üe hé-kai dī-kà zih-k'í, pó yaó bing-ge nang yoà joa de-li, t'ing-djah Yi-sû z nyaoh-doá, zihh de töè nyaoh-doá.

56 Va-pah Yi-sû só tsaó-tsàng-ge dī-foa, whah-z ts'ö-de, whah-z zing-tí, whah-z shie-'ó, gi-dà-ko pó bing-nang foà-loh ka-lũ²-de; djao Gi ta-mang k'à gi-dà-ko moh Gi i-zie-ge chang, moh-djah-ge nang oh jüe-'ü-bá.

Mk 7.

1 Yaó Foh-lì-sè nang k'òa ké-kai duh-shī-nang, joa Yi-lû'-sà-láe li-ge, jí-lúng Yi-sû boata.

2 Ts'è-djah Gi ké-kai mang-du siú fú-zìng ch'ih-píng zuih p'i-bing, (fú-zìng zui-z wha-mì sí-goa;)

3 Iang-'ù Foh-lì-sè nang tà t'úng Yao-t'à nang oh tsaih kú-zang djüe-loh-li-ge kwai-chú, djah fú tsing-sì sí-siú zuih fú ch'ih;

4 Píng-ts'í joa ka-z-de tsaó-kwai, djah fú sí-yoh ah fú ch'ih: wha-yaó shū-tu bieh-kai kwai-chú gi-dà-ko tsieh-ziú tsaih-löe, zui-z sí pai-üé, dong-ge ch'i-míng, wha-yaó joa.

5 Foh-lì-sè nang tà duh-shī-nang zuih mǎng Yi-sû koá, Nyí-ge mang-du tsz-ñah whai fú chiè kú-zang djüe-loh-li-ge kwai-chú tsaó, wha-mì sí-siú ch'ih ne?

6 Yi-sû whai-töh gi-dà-ko koá, Yí-sè-ò di-djah nyí-dà-ko kó-höe nang só koá-ge z fú-ts'oh; jī-dong yaó sí-loh koá, Keh-kaih pah-sìng yoa chí-jung tsö-chàng Ng, gi-dà-ko-ge sang ch'ah yüé li Ng,

7 Dà-z gi-dà-ko du-zie vuh-z Ng; só koá-shùng-ge döé-lí z nang-ge fang-fû'.

8 Iang-‘ù nyí-dà-ko tiu-goa Ziè-tì-ge kà-mìng, pó nang só djüe-loh-li-ge kwai-chû tsaih-lõe, ziù-z sí pai sí üe, wha-yaó tsù shû-tu keh-ñang-ge ò-küè.

9 Yih tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko zaih-zé tai-goa Ziè-tì-ge kà-mìng, è pöé-siú nyí-dà-ko djüe-loh-li-ge kwai-chû.

10 Mû-si koá, Iang-ke hoà-chàng vû-mú; wha-yaó, Tsöe-t’ah vû-mú-ge iang-ke dîng gi sz-zai.

11 Dà-z nyí-dà-ko koá, djah yaó nang tai gi vû-mú koá, ng só iang-ke choa-chaih nyí-ge yí-chang z Koh-z-pá, (Koh-z-pá ziù-z lí-vaih-ge ò-ts’z,)

12 Nyí-dà-ko zihuh fú k’à gi tsè vuh-z vû-mú;

13 Keh-kaih ziù-z ‘ù nyí-dà-ko djüe-loh-li-ge kwai-chû, pó Ziè-tì-ge döé-lí fî-goa; wha-yaó tsù shû-tu keh-ñang-ge ò-küè.

14 Gi zihuh chiè chùng-nang li, tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko chùng-nang iang-ke t’ing Ng, ah iang-ke ming-bah.

15 Joa nang-ge whà-mài tsàng-tí, n-naó mû-z nang-kaò u-ü-djah gi; dà-z joa gi tí-mài ch’üeh-li-ge, keh-kaih whà u-ü-djah kaih nang.

16 Yaó n-tó whà t’ing-ge iang-ke t’ing.

17 Yi-sû li-goa chùng-nang tsaó-tsàng uh-de, mang-du zuih màng Gi khai pí-foa-ge ì-ts'z.

18 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko ah-z keh-ňang fú ming-bah moa? Ch'í fú ming-bah, va-pah joa whà-mai tsaó-tsàng nang tí-mai-ge fú nang-kaò u-ũ-djah gi?

19 Iang-ũ fú tsaó-tsàng gi sang tí-chüé, z 'æ-loh dû¹-de, zuih loh moa-sz-de goa: iang-ts'z va-pah-ge ch'ih-zih oh z chieh-zìng-ge.

20 Yih koá, Joa nang tí-chüé ch'üeh-li-ge keh-kaih whai u-ũ-djah nang.

21 Iang-ũ joa tí-miè, joa nang-ge nai-sang ch'üeh-li-ge, yaó oh-l, ka-yang, biæ-shì, shoasah,

22 T'ao-ts'ieh, t'ô-ze, oh-duh, chũ-tsò, sz-yoh, tũ²-djì, sih-duh, chia-ngöè, djoa-voá:

23 Keh ih-ts'ieh oh-ge z-küè z joa tí-miè ch'üeh-li-ge, pìng-ts'í u-ũ-djah nang.

24 Yi-sû joa boa-ta ch'í-sang, tòe T'ai-lu Si-tàng koa-kà k'ì: tsaó-tsàng ih-vàng nang-ko, fú è nang shá-tih: dà-z fú nang-kaò iáng-zoa.

25 Iang-ũ yaó ih-kai nyũ-zang, gi na-n k'à zi-chũ mũ²-djah, t'ing-djah Yi-sû-ge z-küè, zuih tsaó-li p'uh-loh Gi chah mang-zie.

26 Keh-kaih nyũ-zang z-kai Shī-lì-nyie-ge

nang, Jí-lì Fi-nyie-chĭ kwaih-de: gi djao Yi-sû
joa gi na-n sang-de pó chŭ küé-ch'üeh-goa.

27 Yi-sû tai gi koá, Sie k'à n-nyŭ ch'ih-poá:
pó n-nyŭ-ge píng gwà k'à kaó z fú hōe-ge.

28 Nyŭ-zang whai-tōh Gi koá, Chí, z-ge, dà-
z kaó, zé choh 'ó-chüé, ah ch'ih n-nyŭ-ge
ling-sai.

29 Yi-sû tai gi koá, Iang-'ù keh-chŭ 'ò,
nyí tsaó-k'ì, chŭ joa nyí na-n sang-de tsaó-
ch'üeh-goa-bá.

30 Nyŭ-zang tsaó-tōè z-ge uh-de, zihh ts'z-
djah chŭ küé-ch'üeh-goa-bá, gi-ge na-n fa z
joa-de.

31 Yi-sû li-k'e T'ai-lu Si-tàng-ge dì-kà, 'æ
Ti-ko-pu-lì-ge dì-kà toa-chung kù, yih tōè Ko-
lì-lì-ge hé-pie li.

32 Yaó nang tà ih-kaì lung-bàe yih z dù-zieh-
ge nang li, djao Yi-sû pó siú k'oà gi sang-zie.

33 Yi-sû líng gi duh-z li-k'e chùng-nang, pó
tsz-diu-n t'ōè gi n-tó tí-chüé, t'ù-t'ai moh-moh
gi-ge k'aó-zieh;

34 Diu nyié-ch'í ts'z t'ie, t'à-ch'ì, tai gi koá,
Yih-foh-dà, ziù-z K'e-ch'í.

35 Gi n-tó jī-siú k'e-ch'í, k'aó-zieh-ge chieh
ah ká-goa, 'ò zihh koá ming.

36 Yi-sù chàng-kà gi-dà-ko fai kōè-sŭ' bie-

nang; dà-^z Gi yüeh chàng-kà, gi-dà-ko yüeh djüe-k'e;

37 Pìng-ts'í kah-whà shĭ-djĭ-ch'í koá, Gi ih-ts'ieh oh tsù hòé; lung-bàe-ge k'à gi whà t'ing, ò-n-ge k'à gi whà koá.

Mk 8.

1 Toa hé-le neh-tsz, yaó shŭ-shŭ-tu-tu-ge nang ^z-ta, n-naó mŭ-^z ch'ih; Yi-sŭ zuih chiàe Gi mang-du li, tai gi-dà-ko koá,

2 Ng è-lie keh shŭ-tu nang, iang-^ù k'òa Ng sie-bó ^z-ta yí-chang yaó sa neh, yìe-zé n-naó mŭ-^z ch'ih;

3 Ng djah-^z chiàe gi-dà-ko dŭ¹-whà tsaó-kwai-k'ì, gi-dà-ko lŭ²-de whà djüè-nyüé-goa; iang-^ù yaó-le ^z yüé-ge uh-doá li-ge.

4 Mang-du whai-tōh Gi koá, Ts'^z-dì, k'òa-í-de, joa nyaoh-doá nang-kaò yaó pìng k'à keh-leh nang ch'ih-poá ne?

5 Yi-sŭ mǎng gi-dà-ko, Nyi-dá-ko yaó ké-le pìng ne? Gi-dà-ko koá, Ts'aih-kaì.

6 Yi-sŭ zuih fang-fŭ² chùng-nang zó zé dì-zìe, zuih pó keh ts'aih-kaì pìng tsó-li, chuh-zì, p'ah-k'e, dì-k'à mang-du, mang-du pá zé chùng-nang mang-zie.

7 Gi-dà-ko wha-yaó ké-diæ saí-ge ngŭ, Yi-sŭ yih chuh-zì zuih fang-fŭ' pá zé chùng-nang mang-zie.

8 Gi-dà-ko ch'ih, yih ch'ih-poá; wha-yaó siu-lúng ch'ih-dzìng-ge ling-sai ts'aih-kai la-n.

9 Ch'ih-ge nang dà-iah yaó sŭ-ts'ie. Yi-sŭ zuih sà-k'e gi-dà-ko.

10 Jī-siú k'òa mang-du loh jŭe, tòe Dá-mó-nu-dà koa-kà k'ì.

11 Foh-lì-sè nang tsaó-ch'üeh-li, k'òa Yi-sŭ bié-lô, è Gi shié-chueh ih-kai joa t'ie-zie-ge zang-tsih, ì-ts'z è sŭ-t'ô Gi.

12 Yi-sŭ sang-chung t'à-ch'í, tai gi-dà-ko koá, Keh-kaih sì-dè. tsz-ñah whai djao zang-tsih ne? Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Tò-tò n-naó zang-tsih k'à keh-kaih sì-dè.

13 Zuih li-k'e gi-dà-ko, yih loh jŭe tòe tai-yüè k'ì.

14 Mang-du mang-ch'í-goa tà píng, zé jŭe-de gi-dà-ko t'úng-t'úng tsz yaó ih-kai píng z-ta.

15 Yi-sŭ chàng-kà gi-dà-ko koá, Iang-ke liu-sang, voa-bì Foh-lì-sè nang-ge kà-shí tà Shí-lieh-ge kà-shí.

16 Mang-du zuih pí-ts'z n-lô, koá, Keh-kaih ziang-ù ng-dà-ko n-naó píng.

17 Yi-sŭ koh-djah, zuih tai gi-dà-ko koá,

Tsz-ñah whai iang-‘ù n-naó píng n-lô ne ?
 Nyí-dà-ko wha fú shá-tih, wha fú ming-bah
 moa ? nyí-dà-ko-ge sang wha ngè moa ?

18 Nyí-dà-ko yaó ngá, yih ts‘z-fú-djah moa ?
 yaó n-tó, yih t‘ing-fú-djah moa ? yih fú chī-
 löe moa ?

19 Ng p‘ah-k‘e ng-kai píng, fang-k‘à ng-ts‘ie
 nang, nyí-dà-ko siu-lúng ling-sai yaó ke-le la-n
 mō ne ? Gi-dà-ko tai Gi koá, Zaih-ñ-kai.

20 Wha-yaó keh ts‘aih-kai píng fang-k‘à sz-
 ts‘ie nang, nyí-dà-ko siu-lúng ling-sai yaó ké-
 le la-n mō ne ? Gi-dà-ko tai Gi koá, Ts‘aih-kai.

21 Gi zuih tai gi-dà-ko koá, Kah, nyí-dà-ko
 tsz-ñah whai fú ming-bah ?

22 Gi-dà-ko li tòè Pah-sè-dà ; zuih yaó nang
 tà ih-kai hah-ngá nang li, djao Yi-sû moh-
 moh gi.

23 Yi-sû ch‘ieh hah-ngá nang-ge siú, pó gi
 líng-ch‘üeh tòè shie-ts‘ö whà-chüé ; zuih t‘û¹-
 t‘ai t‘û¹ gi ngá-ziè, pó siú k‘oà ziè, zuih mǎng
 gi yaó ga-nyie ts‘z-djah n-naó.

24 Gi diu de-ch‘í ts‘z-ts‘z zuih koá, Ng ts‘z-
 djah nang, zìe jī-muh nang z-ta tsaó.

25 Yi-sû yih pó siú k‘oà gi ngá-ziè chiè gi
 diu de-ch‘í ts‘z-ts‘z ; gi zuih jüe-‘ü-bá, t‘úng-
 t‘úng oh ts‘z-djah ts‘ing-ts‘ú.

26 Yi-sû ts'a gi tsaó ò uh-de k'ì, koá, Fai tsaó-tsàng ts'ö-de, ah fai köè-sû² ts'ö-de-ge nang.

27 Yi-sû k'òa mang-du tsaó-ch'üeh töè Ke-sá-lì-ò Fi-lieh-pí koh shie-ts'ö k'ì; lû²-ziè màng Gi-ge mang-du koá, Nang koá Ngé ò jī ne?

28 Gi-dà-ko whai-töh Gi koá, Sz sí-lí-ge Iah-yüè; wha-yaó-le koá ò Yí-lí-ò; wha-yaó-le koá, ò sie-tsz toa-chung ih-'ù.

29 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko koá Ngé ò jī? Pí-teh whai-töh Gi koá, Nyí ò Chī-tuh.

30 Yi-sû zuih chàng-kà gi-dà-ko fai dè Gi köè-sû² bieh-nang.

31 Hé nang-kà Yi-sû koà-shuèng gi-dà-ko, koá, Nang-ge N-tsz iang-ke ziu shū-tu-ge k'ú, k'à tsié-löé, tsì-sz-tsié, duh-shī-nang ch'í-goa, yih sah-goa, kù-goa sa-neh vöè-'oh.

32 Yi-sû ming koá keh-chū 'ò. Pí-teh pó Gi boh-löe tsah-bì Gi.

33 Yi-sû lai-chüé, ts'ò-ts'ò mang-du, zuih tsah-bì Pí-teh, koá, Sà-dà, t'ai 'aó-k'ì; iang-'ù nyí fú liu-sang Ziè-tì-ge ò-küè, tsz liu-sang nang-ge ò-küè.

34 Zuih chiè chùng-nang k'òa mang-du lì, tai gi-dà-ko koá, Djah yaó nang è kang Ngé lì, iang-ke fú nyàng ò-chí, iang-ke pai ò-ge zaih-ò-kò kang-jī Ngé.

35 Iang-‘ù jī-nang è chàò ù-ge sǎ-mìng, whàì pò gi sǎih-goa : jī-nang ‘ù Ng tà fuh-iang sǎih-goa ù-ge sǎ-mìng whàì chàò gi.

36 Djah yaó nang teh-djah t’úng-t’ie-‘ó, wha sǎih-goa ù-ge sǎ-mìng yaó ga-nyie iaih-ch’í ?

37 Nang hòé pò ga-nyie mû-ù diè-whà ù-ge sǎ-mìng ne ?

38 Jī-nang zé keh-kaih ka-yang oh-ge sì-dè pò Ng tà Ng-ge döé-lí toà-tsù siu-ts‘z, Nang-ge N-ts‘z teh-djah Gi Vû-ge yung-‘o k’oà sìng-zié-ge t’ie-sz li-töè-ge z-‘àò, ah whàì pò gi toà-tsù siu-ts‘z.

Mk 9.

1 Yi-sû yih tàì gi-dà-ko koá, Ng zaih-zé tàì nyí-dà-ko koá, Ts‘z-dì yaó nang gé-tà, wha-mì sz yí-zie whàì ts‘z-djah Ziè-tì-ge kwaih yaó djüe-pìng li-töè.

2 Kù-goa liuh neh, Yi-sû tà Pí-teh, Ngó-koh, Iah-yüè, líng gi-dà-ko duh-ù tsaó kôe sa-zie k’í, ziuuh zé gi-dà-ko miè-zie piè-goa yang-zié.

3 Gi-ge i-zie foh-koa, tíng bah zìé shüeh, sì-ziè-ge p’iæ-pû² löé-sz fú nang-kaò p’iæ-de keh-ňang bah.

4 Gi-dà-ko ziuuh ts‘z-djah Yí-lì-ò tà Mû-si yiè-ch‘üeh-li, k’oà Yi-sû koá ‘ò.

5 Pí-teh zuih tai Yi-sû koa, Fu-tsz, ng-dà-ko keh-li tsang hōé; ng-dà-ko whai tsù sa-kai bæ, ih-kai k'à Nyí, ih-kai k'à Mú-si, ih-kai k'à Yí-lì-ò.

6 Gi fú shá-tih zé só koá-ge, iang-ù gi-dà-ko kah-whà p'ò.

7 Yaó ih-tó yung p'ó gi-dà-ko tsi-lōe : joa yung-de yaó sing-iang koá, Keh-kaih zé Ng ts'ang-è-ge N-tsz; nyí-dà-ko iang-ke t'ing Gi.

8 Gi-dà-ko hūeh-zie dö-chüe ts'z-ts'z, n-naó tsè ts'z-djah bieh-nang, tsz yaó Yi-sû duh-zé k'òà gi-dà-ko zé-ta.

9 Tsaó-loh sa-de-ge z-àò, Yi-sû chàng-kà gi-dà-ko, Nang-ge N-tsz wha-mì joa sz-nang toa-chung vōè-'oh, paih-k'ó pó só ts'z-djah-ge koá k'à nang t'ing.

10 Gi-dà-ko pó keh-chū 'ò chī zé sang-nai, pí-ts'z bié-lō joa sz-nang toa-chung vōè-'oh zé ga-nyie l-tsz'z.

11 Zuih mǎng Yi-sû koá, Duh-shī-nang tsz-ñah whai koá Yí-lì-ò iang-ke sie li?

12 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Yí-lì-ò zé-zie sie li, pó và-z tsing-táng-ch'í, pìng-ts'í yaó sí-loh koá, Nang-ge N-tsz whai zió shū-tu-ge k'ú, k'à nang ts'z-ch'ang-goa.

13 Dà-zé Ng tai nyí-dà-ko koá, Yí-lì-ò li-bá,

gi-dà-ko chiè-djah ù-ge ì-ts'z dè gi bá, zìe 'ù gi só sí-loh-ge.

14 Tsao-tóe mang-du boa-ta, ts'z-djah shŭ-shŭ-tu-tu-ge nang 'ü-löe gi-dà-ko, pìng-t'sí yaó duh-shŭ-nang k'òa gi-dà-ko bié-lô.

15 Chùng-nang ts'z-djah Yi-sŭ zuih dù-dù-nang koh-yiè-ch'í, jŭ-siú zih-li tsieh Gi.

16 Gi zuih mòng duh-shŭ-nang koá, Nyí-dà-ko k'òa gi-dà-ko bié-lô ga-nyie ?

17 Chùng-nang toa-chung yaó ih-kaì whai-tôh Gi koá, Sie-sæ, ng pó ng-ge n-tsz tà-li chiè Nyí, gi z k'à ó-ge chŭ mŭ²-djah-ge ;

18 Paih-lô ga-nyie dì-foa mŭ²-djah gi, zuih pó gi tæ-tóe, k'aó-de liu-lá, ngoá-ngo ts'ieh-ts'z, nang ah shŭ-zà-goa ; ng chiè Nyí-ge mang-du pó gi küé-ch'üeh, gi-dà-ko fú nang-kaò.

19 Yi-sŭ whai-tôh gi koá, Fú sie-sàng-ge sì-dè 'o ! Ng k'òa nyí-dà-ko tsù-dai tòè-da ké-z ne ? wha záng-nè nyí-dà-ko tòè-da ké-z ne ? Pó gi tà Ng keh-li li.

20 Gi-dà-ko zuih tà gi li : ts'z-djah Yi-sŭ, chŭ jŭ-siú pó gi ts'iu-lúng t'ùng ; fa-tóe dì-'ó, fa-li-fuh-k'í, k'aó-de oh liu-lá.

21 Yi-sŭ mòng gi-ge vŭ¹ koá, Gi keh-ňang yaó ké-le dzie-chaó ne ? Gi koá, Joa shiæ.

22 Lŭ¹-ts'z pó gi gwà hú-de shŭ-de, è dji-mieh

gi : dà-z Nyí djah nang-kaò tsù ga nyie, è-lie ng-dà-ko, poa-zù ng-dà-ko.

23 Yi-sû tai gi koá, Nyí djah-z nang-kaò sie-sàng; sie-sàng-ge nang va-pah-ge ò-küè oh nang-kaò-ge.

24 Si-n-ge vû¹ jī-siú liu ngá-lì chiè-ch'í koá, Chí, ng sàng, fú sie-sàng-ge uh-doá djao Nyí poa-zù.

25 Yi-sû ts'z-djah chùng-nang zih-li, zuih tsah-bì zi-ch'ú, koá, Nyí ó-ge lung-bà-ge chú, Ng fang-fû² nyí joa gi tí-mài tsaó-ch'üeh, fai tsè tsaó-tí k'ì.

26 Chú zuih chiè-ch'í, ts'iu-lung gi lì-'è-shié, zuih ch'üeh-k'ì; si-n zuih sz-goa siè-dzié, sz-teh sh'ú-tu nang koá, Gi sz-goa-bá.

27 Dà-z Yi-sû nyah gi-ge siú, pó gi toà-ch'í, gi zuih gé-ch'í.

28 Yi-sû tsaó-tsàng uh-de mang-du duh-z mòng Gi koá, Ng-dà-ko tsz-ñah fú nang-kaò pó gi küé-ch'üeh ne?

29 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Djah fú yoà töé-köè tà chàng-zih, keh-yiè fú nang-kaò küé-ch'üeh-goa.

30 Gi-dà-ko zuih joa boa-ta tsaó-k'ì, 'æ-kù Ko-lì-lì; Yi-sû fú è nang shá-tih.

31 Iang-'ù Gi koà-shùng Gi-ge mang-du, tai

gi-dà-ko koá, Nang-ge N-tsz zih mà k'à nang siú-de-goa, gi-dà-ko whai sah Gi, sah-goa yí-'áo dì-sa neh Gi whai vөө-'oh.

32 Mang-du fú ming-bah keh-chù 'ò, yih p'ò mǎng Gi.

33 Yi-sû tõe Ko-pah-nung li; tõe-da uh-de zih mǎng gi-dà-ko, Nyí-dà-ko lû²-ziè pí-ts'z bié-lõ ga-nyie?

34 Gi-dà-ko fú shié: iang-'ù lû²-ziè pí-ts'z bié-lõ jī z dù-le-ge.

35 Yi-sû zó-loh, chiæ zaih-ñ-kaì mang-du li, tai gi-dà-ko koá, Djah yaó nang-è tsù diu ih-kaì, gi iang-ke loh chùng-nang 'áo-põ; tsù chùng-nang-ge yoà-nang.

36 Zih tà ih-kaì mǎi-mǎi li, chiæ gi gé-zé gi-dà-ko toa-chung, yih pó gi du-lõe, zih tai mang-du koá,

37 Jī-nang 'ù Ng-ge ming-diu tsieh-ziú keh-ñang-ge mǎi-mǎi ih-kaì, ziù-z tsieh-ziú Ng; jī-nang tsieh-ziú Ng, fú z tsieh-ziú Ng, z tsieh-ziú Hé-'ù ts'a Ng li-ge.

38 Iah-yüè tai Yi-sû koá, Sie-sæ, ng-dà-ko ts'z-djah ih-kaì nang, yoà Nyí-ge ming-diu kúé-ch'üeh chũ; gi fú z kang-joa ng-dà-ko-ge; só-yí ng-dà-ko pó gi chàng-goa, iang-'ù gi fú kang-joa ng-dà-ko.

39 Dà-ž Yi-sû koá, Fai pó gi chàng-goa ; n-naó nang k'òè-djah Ngé-ge ming-diu tsù djī-ž, nang-kaò yung-yì tsöe-t'ah Ngé.

40 Iang-'ù jī-nang fú k'òa ngé-dà-ko tsù tai-diu, ziù-ž jùng-joa ngé-dà-ko.

41 Jī-nang 'ù Ngé-ge ming-diu k'à ih-pai shī nyí-dà-ko hah, iang-'ù nyí-dà-ko ž Chī-tuh-ge nang, Ngé zaih-že tai nyí-dà-ko koá, gi tō-tō fú whai sai-h-goa pōè-iàng.

42 Jī-nang 'è keh-leh sie-sàng Ngé-ge tsè sai-ge ih-kai tieh-tōé, nyang-k'ó yaó dù-ge mû-zih kò ž gi diu-cháng-de, ziuh gwà-loh hé-de-goa.

43 Djah-ž nyí-ge siú 'è nyí tieh-tōé, pó gi ts'ài-loh-goa ; nyang-k'ó shiá ih-tsih siú tsaó-tsàng 'oh-mìng, mié-teh yaó shoa siú tōè dì-nyoh u-fú-goa-ge hú-de k'ì ;

44 Zé boa-ta djung fú sz, hú ah fú u-goa.

45 Djah-ž nyí-ge chah 'è nyí tieh-tōé, pó gi ts'ài-loh-goa ; nyang-k'ó shiá ih-tsih chah tsaó-tsàng 'oh-mìng, mié-teh yaó shoa chah gwà-loh dì-nyoh u-fú-goa-ge hú-de k'ì ;

46 Zé boa-ta djung fú sz, hú ah fú u-goa.

47 Djah-ž nyí-ge ngá 'è nyí tieh-tōé po gi lao-ch'üeh-goa ; nyang-k'ó ta-tsih ngá tsaó-tsàng Ziè-tì-ge kwaih, mié-teh yaó shoa ngá gwà-loh dì-nyoh-ge hú-de ;

48 Zé boa-ta djung fú sz, hú ah fú u-goa.

49 Iang-‘ù va-pah-ge nang whai k’à hú sz-sz,
va-pah tsi-lí whai k’à yie yiè-ch’í.

50 Yie z hōé-ge ; dà-z yie djah-z sai-h-goa ‘a-
ge mì, wha yoà ga-nyie pó gi ‘a-de-ch’í ne ?
Nyí-dà-ko sang tí-mai iang-ke yaó yie ; ah
iang-ke pí-ts’z whu-muh.

Mk 10.

1 Yi-sû joa boa-ta ch’í-sang, kù Iah-dà koa
whà, tòè Yao-t’à-ge dì-kà li ; chùng nang yih
jí-lúng tòè Gi mang-zie, Yi-sû chiæ-zie yih
koà-shùng gi-dà-ko.

2 Yaó Foh-lì-sè nang tsaó-li mǎng Gi koá,
Nang shao-ts’i z k’ó-yí-ge fú ? ì-ts’z è sz-t’ò
Gi.

3 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Mû-si tsz-ñah-
nang fang-fú’ nyí-dà-ko ?

4 Gi-dà-ko koá, Mû-si shǔ ng-dà-ko sí shao-
shī, shao-ts’i.

5 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Iang-‘ù nyí-
dà-ko-ge ngæ-sang Mû-si sí keh-diæ kà-mǐng
k’à nyí-dà-ko.

6 Dà-z joa zōé t’ie-dì ch’í Ziè-tì zōé nang
iaih-nō iaih-nyū.

7 Iang-ts'z ih-kaì nang whàì li-k'e gi vù'-mú,
k'òa ts'i jī-koa-jī-ts'aih ;

8 Keh lăe-kaì nang zih zing iaih-t'í. Keh-
ňang gi-dà-ko fú tsè sô lăe-kaì, tsz sô iaih-t'í.

9 Sô-yí Ziè-tì sô p'ài-ö'h-ge, nang paih-k'ó
fang-k'e.

10 Töè-da uh-de mang-du yih pó keh-ch'í z-
küè mǎng Gi.

11 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Jī-nang shao ts'í
ch'áo bieh-kaì, ziù-z tai-djah gi vá ka-yang.

12 Djah-z ts'í pó dzié-fû shao-goa kò-k'à
bieh-nang ah-z vá-djah ka-yang.

13 Yaó nang tà mǎi-mǎi töè Yi-sû mang-zie,
è Gi moh-moh gi-dà-ko ; mang-du tsah-bì hé-
le tà gi li-ge nang.

14 Dà-z Yi-sû ts'z-djah zih na-kù-ch'í, tai
gi-dà-ko koá, Shû keh-leh mǎi-mǎi töè Ng
keh-li li, fai pó gi tsú-löe, iang-ü Ziè-tì kwaih-
de ziù-z keh-ňang-ge nang.

15 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Jī-nang fú
zié mǎi-mǎi nang tsieh-ziú Ziè-tì-ge kwaih,
tò-tò fú whàì tsaó-tí k'í.

16 Yi-sû zih pó gi-dà-ko du-löe, pó siú k'òa
gi-dà-ko diu-zie, chuh-fuh gi-dà-ko.

17 Yi-sû tsaó-ch'üeh töè lû²-de yaó ih-kaì
nang zih-li, djû-loh Gi mang-zie, mǎng Gi koá,

Höé Sie-sæ, ng iang-ke tsù ga-nyie ù-küè höé
teh-djah iúng-yüé-ge 'oh-mìng?

18 Yi-sû tai gi koá, Nyí tsz-ñah whai ts'ing-
hu Ng höé ne? Djï-goa Ziè-tì n-naó ih-kai
höé-ge.

19 Kà-mìng nyí shá-tíh-ge, Fai ka-yang, Fai
sah nang, Fai t'ao-ts'ieh, Fai tsù kó-ge tai-
tsing, Fai p'ie, Hoà-chàng vù'-mú.

20 Hé-kai nang zuih whai-töh Gi koá, Sie-
sæ, keh ih-ts'ieh ng joa shiæ siú-löe-bá.

21 Yi-sû ts'z-ts'z gi zuih è-sih gi, tai gi koá,
Nyí wha ch'üeh-shiæ ih-ch'í, tsaó-k'ì pó nyí só
yaó-ge mà-goa, sz-k'à bing-djung-ge, nyí zuih
yaó ze-pöé zé t'ie; pìng-ts'í tsaó-li pai zaih-ù-
kò kang-jï Ng.

22 T'ing-djah keh-chù 'ò, gi zuih tà zao-
yung-ch'í, iao-zao-nang tsaó-k'ì, iang-'ù gi yaó
shú-tu-ge ko-sz.

23 Yi-sû dö-ch'üe ts'z-ts'z zuih tai mang-du
koá, Yaó ko-sz-ge nang tsaó-tsàng Ziè-tì-ge
kwaih ké-le na!

24 Mang-du shĭ-djĭ Gi-ge 'ò; Yi-sû yih tai
gi-dà-ko koá, Shiæ-tsĭ, i-k'öè ko-sz-ge nang
tsaó-tsàng Ziè-tì-ge kwaih ké-le na ne!

25 Luh-du 'æ-kù tsang-ngá-de pí ze-chí tsaó-
tsàng Ziè-tì-ge kwaih wha yung-yì-le.

26 Mang-du kah-whà shĭ-djĭ-ch'í, pí-ts'z koá,
Kah, jĭ-nang nang-kaò teh-chaò ne?

27 Yi-sû ts'z-ts'z gi-dà-ko, koá, Zé-ü nang z
fú nang-kaò-ge, zé-ü Ziè-tì fú z keh-ňang,
iang-ü zé-ü Ziè-tì z vu-só-paih-nang-ge.

28 Pí-teh zuih tai Gi koá, Ng-dà-ko pó ih-
ts'ieh só yaó oh li-goa-bá kang-jĭ Nyí.

29 Yi-sû whai-tōh koá, Ng zaih-zé tai nyí-
dà-ko koá, N-naó nang, ü Ng tà fuh-iang, li-
goa uh-ü, shung-dí, tsz-mai, vû¹-mú, ts'i-tsz,
n-nyü, die-dì,

30 Chang-sì fú whai teh-djah ih-pah baí, uh-
ü, shung-dí, tsz-mai, mú-ts'ang, n-nyü, die-dì;
wha-yaó pieh-nah; le-sì wha-yaó iung-yüé-ge
'oh-mìng.

31 Dà-z shŭ-tu zé zie-ge whai zé 'aó, shŭ-tu
zé 'aó-ge whai zé zie.

32 Zié Yi-lŭ²-sà-lăe k'ì tsaó-lŭ²-ge z-'aò, Yi-sû
zé-z gi-dà-ko mang-zie tsaó; mang-du kang
'aó-pö yih shĭ-djĭ yih p'ò. Yi-sû yih pó zaih-
h-kaì mang-du ta-li pó Z-chí zuih whai p'ung-
djah-ge z-küè koá k'à gi-dà-ko t'ing.

33 Gi koá, Ng-dà-ko yiè-zé zié Yi-lŭ²-sà-lăe
k'ì, Nang-ge N-tsz zuih mà-goa k'à tsì-sz-tsié
tà duh-shĭ-nang; gi-dà-ko whai dĭng Gi sz,
whai pó Gi koa-dè k'à yì-kwaih-nang;

34 Gi-dà-ko whai sht-lùng Gi, yoà pie tǎe Gi, t'û¹-t'ài t'û¹ Gi sah Gi; dì-sa neh Gi whai vòè-'oh.

35 Si-pì-t'ǎ-ge n-tsz, Ngó-koh, Iah-yüè, tsaó-tòè Yi-sû mang-zie koá, Sie-sæ, ng-dà-ko só djao Nyí-ge, è Nyí dè ng-dà-ko tsù-zing.

36 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, E Ng dè nyí-dà-ko tsù ga-nyie ?

37 Gi-dà-ko tai Gi koá, E Nyí zé Nyí yung-'o-ge z-'àò, k'ǎ ng-dà-ko ih-kai zó Nyí yaò-pie, ih-kai zó Nyí tsú-pie.

38 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko só djao-ge nyí-dà-ko fú shá-tih. Ng só hah-ge pai nyí-dà-ko nang-kaò hah fú ? Ng só zió-ge sí-lí nyí-dà-ko nang-kaò zió fú ?

39 Gi-dà-ko tai Gi koá, Nang-kaò-ge. Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Ng só hah-ge pai nyí-dà-ko whai hah; Ng só zió-ge sí-lí nyí-dà-ko whai zió;

40 Dà-z zó Ng yaò-pie tsú-pie fú z Ng só sz-ge, z 'ü-bì k'ǎ jǐ-nang zuih k'ǎ jǐ-nang.

41 Zaih-kai mang-du t'ing-djah, zuih 'ù Ngó-koh Iah-yüè na-kù-ch'í.

42 Yi-sû zuih chiǎe gi-dà-ko li, koá, Yì-kwaih-nang tsù yoa-ge pó gi-dà-ko chü-ah-löe, gi-dà-ko-ge dà-zang yoà djue-pìng pó gi-dà-ko küé-djah; keh z nyí-dà-ko shá-tih-ge.

43 Dà-ž nyí-dà-ko toa-chung paih-k'ó keh-
ňang; jī-nang è tsù nyí-dà-ko toa-chung dù-
ge, iang-ke tsù nyí-dà-ko-ge yoà-nang;

44 Jī-nang è tsù nyí-dà-ko toa-chung diu ih-
kai, iang-ke tsù chùng-nang-ge nu-buh.

45 Iang-'ù Nang-ge N-tsz li, fú ž è nang
vuh-ž Gi, ž è vuh-ž nang; pìng-ts'í sí-goa
Z-ge mìnng 'ù chùng-nang chaò-joh.

46 Gi-dà-ko tòè Yi-lí-ko li. Yi-sû [k'òa
mang-du, wha-yaó shǔ-tu nang, tsaó-ch'üeh
Yi-lí-ko-ge z-'aò, yaó ih-kai hah-ngá nang Po-
tí-má, ž Tí-má-ge n-tsz, zó ž lǔ²-pie t'ōé-và.

47 T'ing-djah ž Nu-sà-leh-ge Yi-sû, zuih
chiàe-ch'í koá, Dà-bieh-ge Tsz-sǒ, Yi-sû, è-lie
ng.

48 Shǔ-tu nang tsah-bì gi, chiàe gi fai shié;
dà-ž gi kàe-ko chiàe-ch'í, Dà-bieh-ge Tsz-sǒ, è-
lie ng.

49 Yi-sû gé-ta, fang-fû chiàe gi li. Gi-dà-ko
zuih chiàe hah-ngá nang li, tai gi koá, Foà-
sang, bo-ch'í, Gi chiàe nyí.

50 Gi zuih pó i-zie gwà-ta-goa, gé-ch'í, tòè
Yi-sû mang-zie li.

51 Yi-sû tai gi koá, Nyí è Ng dè nyí tsù ga-
nyie? Hah-ngá nang koá, Ľa-pu-nyie! è Nyí
k'à ng whai ts'ž-djah.

52 Yi-sû tai gi koá, Nyí tsaó-k'í, nyí-ge sie-sàng chao nyí bá. Gi jī-siú ts'z-djah, lû²-ziè kang-jī Yi-sû.

Mk 11.

1 Gi-dà-ko djáng-lúng Yi-lû²-sà-læ-ge z-'aò, töè-da Pah-foh-djī tà Pah-dà-nyie, zé Kó-lá sa-pie, Yi-sû zuih ts'a læ-kaì mang-du k'í,

2 Tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsaó tai-miè-ge shie-ts'ô k'í, tsaó-tí-ge z-'aò jī-siú whai ts'z-djah ih-diu saí lû-n tiæ-lœe, z joa-zie oh n-naó nang djī-kù; pó gi ká-goa ch'ie li.

3 Djah yaó nang tai nyí-dà-ko koá, Tsz-ñah whai keh-ñang tsù? zuih hœé koá, Chí è yoà gi, gi jī-siú whai ts'a gi keh-li li.

4 Mang-du zuih k'í, ts'z-djah saí lû-n tiæ z mang whà-chüé zé ts'ò-lû² k'aó-de, zuih pó gi ká-goa.

5 Zé boa-ta gé-ta-ge nang yaó ké-kaì tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko ká lû-n choa ga-nyie?

6 Mang-du chiæ-djah Yi-sû só fang-fû² whai-tôh; gi-dà-ko zuih shǔ gi li.

7 Gi-dà-ko 'ch'ie lû-n töè Yi-sû boa-ta, pó z-ge i-zie k'oà ziè-chüé; Yi-sû zuih djī ziè-chüé.

8 Yaó shǔ-tu nang pó z-ge i-zie t'a lû²-de; wha-yaó-le pó jì-ge tsi-ts'ò chah-loh t'a lû²-de.

9 Zie-'aó-ge nang chiæ-ch'í koá, Whu-sà-ná !
vúng Chĭ-ge ming-diu li-ge z iang-ke ts'ing-
tsà-ge.

10 Ng-dà-ko tsû²-tsung Dà-bieh-ge kwaih
vúng Chĭ-ge ming-diu li-ge z iang-ke ts'ing-
tsà-ge; zé tĭng kôe-ge uh-doá Whu-sà-ná !

11 Yi-sû tõe-da Yi-lû²-sà-læ, tsaó-tsàng sĭng-
diè; dö-ch'üe t'úng-t'úng-ge mû-z ts'z-da-goa,
pĭng-ts'í z-'aò yí-chang z 'oa-hüe bá, zuih k'òa
zaih-n-kaì mang-du tsaó-ch'üeh tõe Pah-dà-
nyie k'í.

12 Mang-chiæ gi-dà-ko joa Pah-dà-nyie tsaó-
ch'üeh-ge z-'aò, Yi-sû dû¹-whaì-goa.

13 Yüé-yüé ts'z-djah ih-chĭ vu-ho-kú jĭ yaó
yieh-ge, zuih tsaó-tõe boa-ta, sih-whah zé jĭ-zĭe
yaó ga-nyie hœe zang-djah; tsaó-da-tõe tsz
yaó yieh zang-djah, iang-'ù fú-z vu-ho-kú-tsz-
ge z-'aò.

14 Yi-sû tai jì koá, Lúng-yüé n-naó nang
tsè ch'ih nyí-ge kú-tsz. Mang-du ah t'ing-
djah.

15 Gi-dà-ko tõe Yi-lû²-sà-læ li, Yi-sû tsaó-
tsàng sĭng-diè, zuih pó diè tí-chüé má-mà-ge
nang küé-ch'üeh goa, pó dai-whà dong-die—
nang-ge choh, tà mà bah-köh nang-ge tàng oh
dõe-tõe-goa ;

16 Yih fú shŭ nang pó ch'í-míng tà-kù sîng-diè.

17 Pîng-t'sí koà-shùng gi-dà-ko, koá, Sîng-shĭ-de ch'í n-naó koá, Ng-ge uh whai ts'ing-hu z và-kwaih-nang tõe-kõe-ge uh moa? dà-z nyí-dà-ko fá pó gi tsù ih-kaì zeh-k'u goa-bá.

18 Duh-shĭ-nang tà tsì-sz-tsié t'ing-djah, zuih tæ-sô tsz-ñah hœe sah Gi, iang-ù p'ò Gi, iang-ù chùng-nang oh shĭ-djĭ Gi-ge koà-shùng.

19 Tõe-da 'oa-hŭe Yi-sŭ ch'üeh zing k'ì.

20 T'ie-koa tsaó-kù-ge z-'aò, zuih ts'z-djah vu-ho-kú jĭ lie kô oh k'u-goa-bá.

21 Pí-teh chĭ-djah, zuih tai Yi-sŭ koá, Fu-tsŭ, ts'í-ts'z, nyí só tsiù-ts'à-ge vu-ho-kú jĭ yí-chang k'u-goa.

22 Yi-sŭ whai-tôh gi-dà-ko koá, Iang-ke sie-sàng Ziè-tì.

23 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Jĭ-nang tai keh-zò sa koá, Yi-k'ì gwà hé-de goa, sang-chung yih fú n-sang, tsz sie-sàng z só koá-ge whai tsù-zing, gi só koá-ge whai k'à gi tsù-zing.

24 Só-yí ng tai nyí-dà-ko koá, Toé-kõe-ge z-'aò, nyí-dà-ko va-pah só djao-ge, iang-ke sie-sàng z whai teh-djah, zuih whai teh-djah.

25 Pîng-ts'í gé-ta tõe-kõe z-'aò, djah nyí-dà-

ko k'òa bieh-nang yaó 'ó, iang-ke sì-mié gi;
sž nyí-dà-ko zé t'ie-ziè-ge Vú' ah hōé sì-mié
nyí-dà-ko-ge kù-ts'oh.

26 Nyí-dà-ko djah fú sì-mié bieh-nang, nyí-
dà-ko zé t'ie-ziè-ge Vú' ah fú whai sì-mié nyí-
dà-ko-ge kù-ts'oh.

27 Gi-dà-ko yih tōè Yi-lú²-sà-láe li, Yi-sù zé
sìng-diè tsaó-ge z-'aò, tsì-sz-tsié, duh-shī-nang
tà tsié-lōé tsaó tōè Gi boa-ta,

28 Tai Gi koá, Nyí yoà ga-nyie djüe-pìng tsù
keh-leh ò-küè? jī sž Nyí keh kaih djüe-pìng
hōé tsù keh-leh ò-küè ne?

29 Yi-sù whai-tōh gi-dà-ko koá, Ng ah whai
màng nyí-dà-ko ih-chù, nyí-dà-ko whai-tōh
Ng, Ng ah whai tai nyí-dà-ko koá Ng yoà ga-
nyie djüe-pìng tsù keh-leh ò-küè:

30 Iah-yüè-ge sí-lí whah-ž joa t'ie, whah-ž
joa nang? nyí-dà-ko whai-tōh Ng.

31 Gi-dà-ko pí-ts'ž í-lò-ch'í, koá, Djah-ž koá,
Joa t'ie, Gi whai koá, Hé, nyí-dà-ko tsz-ñah
fú sàng gi ne?

32 Djah-ž koà, Joa nang, yih p'ò pah-sìng,
iang-ù gi-dà-ko oh sō Iah-yüè zaih-zé z-kai
sie-tsz.

33 Ziuh whai-tōh Yi-sù koá, Ng-dà-ko fú
shá-tih. Yi-sù whai-tōh tai gi-dà-ko koá; Ng

ah fú k'à nyí-dà-ko koá Ng yoà ga-nyie djüe-pìng tsù keh-leh z-kuè.

Mk 12.

1 Yi-sù yoà pí-foa tai gi-dà-ko koá, Yaó ih-kai nang tsè bû-döe-yüe, dö-ch'üe taé li-po, djaih ih-kai tsiú-tsò, zöé ih-kai lao, shĭ-k'à nung-fû, zuih ch'üeh-mang k'ì.

2 Z-'àò töè-bá zuih ts'a ih-kai nu-buh töè nung-fû boa-ta höé joa nung-fû siu bû-döe-yüe-ge kú-tsí.

3 Nung-fû pó gi boh-löe táé gi, k'ung siú pó gi táé-foh-goa.

4 Yih ts'a ih-kai nu-bah; keh-kaih gi-dà-ko yoà zih-diu pó gi diu táé-sie-djah, töé-mai-nang táé-foh goa.

5 Yih t'sa ih-kai; keh-kaih gi-dà-ko sah-goa; wha-yaó shú-tu bieh-kai nu-buh; yaó-le k'à gi-dà-ko táé, yaó-le k'à gi-dà-ko sah.

6 Gi wha-yaó ih-kai n-tsí z gi ts'ang-è-ge; t'ah-lá ah ts'a gi k'ì, koá, Gi-dà-ko whai chàng-djoá Ng-ge n-tsí.

7 Dà-z keh-pa nung-fû pí-ts'í koá, Keh-kaih z tsieh-ziú sá-nyieh-ge; tsaó-li pó gi sah-goa, sá-nyieh zìu-z ng k'ò-ko-ge.

8 Ziuh boh-lõe, sah gi, pó gi gwà bû-dõe-yüe whà-chüé.

9 Só-yí bû-dõe-yüe-ge chí-ko whàl tsz-ñah nang bà-foh ne? Gi whàl tsaó-li pó nung-fû dji-mieh-goá, pó bû-dõe-yüe k'à bieh-nang goá.

10 Sìng-shĭ só koá, Ch'í-uh-ge löé-sz só fai-ge keh-kw'ài zih-diu z tsù-zing uh-koh-diu-de diu ih-kw'ài zih-diu.

11 Keh z Chí só tsù-ge, zé ng-dà-ko ngá-de z shĭ-dji : keh-tsieh shĭ nyí-dà-ko n-naó duh-kù moa?

12 Gi-dà-ko shá-tih Yi-su koá keh-kaih pí-foa z koá-djah gi-dà-ko, só-yí è pó Gi choh-lõe, dà-z p'ò chùng-nang, ziuh li-k'e Gi k'ì-bá.

13 'Aó-le gi-dà-ko ts'a ké-kai Foh-lì-sè nang tà Shĭ-lieh keh-toá-ge nang tòè Gi boa-ta li, Gi-ge 'ò toa-chung è pó Gi choh-lõe.

14 Ziuh tsaó-li tai Gi koá, Sie-sæ, ng-dà-ko shá-tih Nyí z zing-zaih-ge, ah fú jùng-zing nang, iang-'ù Nyí fú ts'z nang-ge miè, dà-z zing-zing-zaih-zaih koà-shùng Ziè-tì-ge dōé-lí; nōh die-lie k'à Ke-sà k'ó-yí fú k'ó-yí?

15 Ng-dà ko iang-ke tsó-ch'üeh fú tsó-ch'üeh ne? Yi-sû shá-tih gi-dà-ko ge kó-l, ziuh tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsz-ñah whàl sz-t'ò Ng ne? Tsó ih-kai nyang-die li k'à Ng ts'z.

16 Gi-dà-ko zihh tsó-li. Yi-sû tòi gi-dà-ko koá, Keh-kaih nang-diu tà chh'òè z jĭ-ge ne ? Gi-dà-ko koá, Ke-sà-ge.

17 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Ke-sà-ge mû-z kwai k'à Ke-sà; Ziè-tì-ge mû-z kwai kà Ziè-tì. Gi-dà-ko 'ù Yi-sû shĭ-djĭ-ch'í.

18 Sà-tû-ke nang, zihh-z koá vòè-'oh z n-naó-ge, tsao-li, mòng Gi koá,

19 Sie-sæ, Mû-si sí-loh k'à ng-dà-ko, koá, Djah yaó nang sz-goa liu-loh ts'í fú liu-loh n-nyŭ, gi shung-dí iang-ke ch'áo gi-ge ts'í sæ n-tsŭ, dè gi shung-dí djüe-'áo.

20 So-yí yaó ts'aih-kai shung-dí; diu ih-kai ch'áo ts'í, sz-goa, n-naó liu-loh n-tsŭ.

21 Dì ñ-kai ch'áo gi ah sz-goa, ah n-naó liu-loh n-tsŭ; dì sa-kai ah z keh-ñang.

22 Ts'aih-kai oh ch'áo gi, ah n-naó liu-loh n-tsŭ; t'ah-lá keh-kaih nyŭ-zang ah sz-goa.

23 Só-yí tòè-da vòè-'oh-ge z-'àò, gi-dà-ko oh vòè-'oh-ch'í, gi whai sŏ nyah-ih-kai nang-ge ts'í ne ? iang-'ù keh ts'aih-kai nang oh ch'áo gi bá.

24 Yi-sû whai-toh gi-dà-ko koá, Só-yí nyí-dà-ko, iang-'ù fú shá-tih sòng-shĭ, ah fú shá-tih Ziè-tì-ge nang-kŏ, ch'í fú-z dzà ne ?

25 Iang-'ù joa sz-nang toa-chung vòè-'oh-ge

z-ò, gi-dà-ko ah fú ch'áo ah fú kò; dà-ž jĭ-dong t'ie-zìe-ge t'ie-sz ih yìe.

26 Koá-djah sz-nang vòe-oh, zé Mû-si shĭ-de, ts'ì-bùng keh-tsie shĭ-de, nyí-dà-ko n-naó duh-kù moa? zìu-ž Ziè-tì tại Mû-si só koá, 'Ngé ž Ò-pah-là-hüé-ge Ziè-tì, Yí-sà-ge Ziè-tì, Ngó-koh-ge Ziè-tì.

27 Ziè-tì fú ž sz-nang-ge Ziè-tì, ž 'oh-nang-ge Ziè-tì; só-yí nyí-dà-ko dù-dù-nang dzà-ba.

28 Yaó ih-kai duh-shĭ-nang tsaó-li, t'ing-djah gi-dà-ko bié-lô, ts'ž-djah Yi-sû whai-tôh hōé, zìuh màng Gi, koá, Chùng kà-mìng toa-chung nyah-ih-diæ ž diu ih-diæ?

29 Yí-sû whai-tôh gi koá, Chùng kà-mìng diu ih-diæ zìu-ž, Yí-seh-lieh-ge pah-sìng iang-ke t'ing; Chĭ, ng-dà-ko-ge Ziè-tì, ž duh iaih-ù Chĭ;

30 Iang-ke záng-sang, záng-sìng, záng-ì, zang-lih è Chĭ nyí-ge Ziè-tì. Keh-kaih ž diu-ih-diæ kà-mìng.

31 Dì-n-diæ ah sie-dzié-ge, Iang-ke è zang jĭ chĭ. N-naó bieh-diæ kà-mìng dù ž keh-leh.

32 Kaih duh-shĭ-nang zìuh tại Gi koá, Hōé 'o, Sie-sæ, Nyí-ge 'ò zaih-zé-ge; iang-ù Ziè-tì tsz yaó ih-ù; djĭ-goa Gi yí-whà n-naó bieh-ù.

33 Pìng-ts'í záng-sang, záng-lì, záng-sìng, záng-lih è Gi, wha-yaó è zang jī chí, ziù-z pí va-pah-ge zing-kaì k'à hú shiæ-goa-ge tsì-lí tà bieh-kaì tsì-lí wha hòé-le-ge.

34 Yi-sù ts'è-djah gi whai-tòh z yaó tsz-'ù, ziuh tài gi koá, Nyí li Ziè-tì-ge kwaih fú yüé. Yí-'áo n-naó nang tsè kō bö-màng Gi.

35 Yi-sù ze sòng-diè-de koà-shùng-ge z-'àò, ziuh màng gi-dà-ko koá, Duh-shī-nang tsz-ñah whai koá Chī-tuh z Dà-bieh-ge Tsz-sō ne ?

36 Dà-bieh z-chí k'à Sòng-Ling kō-dong koá, Chí tài ng-ge Chí koá, zó zé Ng-ge yaò-pie, táng Ng sz Nyí-ge dziu-dieh tsù Nyí-ge dah-chah-tàng.

37 Só-yí Dà-bieh z-chí ts'ing-hu Chī-tuh z Chí, Chī-tuh joa nyaoh-doa z gi-ge Tsz-sō ne ? Chùng-nang oh shí-hüé t'ing Gi.

38 Yi-sù koà-shùng-ge z-'àò yih tài gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko iang-ke liu-sang duh-shī-nang ; gi-dà-ko è chah dzie-ge i-zie 'æ-tsaó, ka-z-de è nang ts'ing gi üe,

39 Whai-doa-de è zó ziè 'ù, tsiú-yie-ziè è zó diu-'ù ;

40 Yih pó kó-vù'-ge ko-sz t'òh-loh-goa, kó-ì tsù dzie-ge töé-kòè ; gi-dà-ko whai ziú zaí kè djoá.

41 Yi-sû zó-loh nyang-k'ù-ge tai-miè, ts'è-ts'è chùng-nang pó dong-die gwà-loh k'ù-de; shù-tu-ge ze-chí gwà-loh tu.

42 Yaó ih-kai bing-djung-ge kó-vû' gwà-loh lè-kai sai dong-die, tsz dzih ih-li nyang.

43 Yi-sû chiè mang-du li, tai gi-dà-ko koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Keh-kaih bing-djung-ge kó-vû' só gwà-loh nyang-k'ù-de, pí chùng-nang wha tu-le-ge.

44 Iang-ù gi-dà-ko oh z' z-chí yaó-ü-ge gwà-loh-ge; keh-kaih nyû-zang, z-chí ch'üeh-shiæ-ge, fá pó gi ih-ts'ieh só yaó, ziù-z' z-ge sæ-ming, gwà-tí-goa.

Mk 13.

1 Yi-sû tsaó-ch'üeh sîng-diè-ge z-'aò, yaó ih-kai mang-du tai Gi koá, Sie-sæ, ts'ing ts'è keh-ñang-ge zih-diu, keh-ñang-ge uh-ù!

2 Yi-sû whai-töh gi koá, Nyí ts'è-djah keh-leh dù uh-ù ne? Tsie-le n-naó ih-kw'ai zih-diu liu zé zih-diu ziè, oh whai ts'ah-goa.

3 Yi-sû zé Kô-lá sa, zó zé sîng diè tai-miè, Pí-teh, Ngó-koh, Iah-yüè, Üe-teh-lieh duh-è tsaó-li mâng Gi, koá,

4 Ts'ing k'à ng-dà-ko koá, Ké-z whai yaó

keh-leh ò-küè? pìng-ts'í keh ih-ts'ieh-ge ò-küè
ziuh tsù-zing yaó ga-nyie zang-tsih ne?

5 Yi-sū whai-tōh gi-dà-ko koá, Iang-ke liu-sang, fai k'à jī-nang mi-whaih-lōe.

6 Iang-'ù shū-tu nang mōe Ng-ge ming-diu whai li, koá, Ng ziù-z Gi, ah whai pó shū-tu nang mi-whaih-goa.

7 Nyí-dà-ko t'ing-djah yaó tǎe-tsiè tà tǎe-tsiè-ge fung-sing, fai p'ò; keh-leh tsúng yaó-ge; dà-z mōh-ge neh-tsí wha-mì-ge.

8 Iang-'ù pah-sìng k'òà pah-sìng, kwaih k'òà kwaih, whai sie-tsæ, tòe-ch'í yaó dì dǒng, chī-hoa, fá-lǒ; keh-leh í tse-nà-ge ch'í-diu.

9 Nyí-dà-ko iang-ke dè ò-chí liu-sang; iang-'ù nang whai sùng nyí-dà-ko tòe kung-whai-de k'í, zé whai-doa-de tǎe nyí-dà-ko, pìng-ts'í nyí-dà-ko iang-'ù Ng whai gé zé tsúng-tuh tà kwaih-ya mang-zie shiè gi-dà-ko tsù tai-tsìng.

10 Pìng-ts'í fuh-iang tsúng-è sie djüe k'à và-ming t'ing.

11 Pó nyí-dà-ko sùng-k'í kà-zie-ge z-'àò, fai yí-sie tà-sang-kò ga-nyie shwò hōe koá, ah fai tǎe-sǒ; tòe-da hé-kai z-'àò só sǜ-k'à nyí-dà-ko ge ziuh hōe koá; iang-'ù fú í nyí-dà-ko ò-chí koá-ge, í Sìng-Ling.

12 Shung-dí pó shung-dí, vū'-ts'ang pó n-nyū

whai sùng-sz; n-nyũ ah whai k'òa vŭ¹-mú lõ-ch'í 'è gi sz.

13 Nyí-dà-ko iang-'ù Ng-ge ming-diu whai k'à chùng-nang 'àng: dà-z záng-nè tõe-tí-ge gi whai teh-chaò.

14 Nyí-dà-ko ts'z-djah sie-tsz Dà-yí-lí só koá-ge, k'ó-ù ts'oa-mieh-ge mŭ-z, gé-z fú iang-ke gé-ta-ge dì-foa (duh keh-tsieh shĭ-ge nang iang-ke ming-bah), hé nang-kà, zé Yao-t'à-ge nang iang-ke dõe sa-de k'í;

15 Zé uh ziè-chüé-ge fú iang-ke tsaó-loh uh tí-chüé, ah fú iang-ke tsaó-tí pó uh tí-chüé ganyie mŭ-z tsó-ch'üeh:

16 Zé die-de-ge fu iang-ke tsaó-chüé tsó i-zie.

17 Toa hé-le neh-tsz yaó sang-t'í-ge whah-z yaó m̃ai-m̃ai ch'ih-ná-ge nyũ-zang yaó whú!

18 Nyí-dà-ko iang-ke tõe-kõe, sz-teh nyí-dà-ko dõe-tsaó fú whai zé tung-t'ie.

19 Iang-'ù zé hé-le neh-tsz yaó k'ú-nà, ziù-z joa Ziè-tì zõe t'ie-dì ch'í dzih-tõe jĭ-chang mì-zing yaó keh-ňang-ge k'ú-nà, yí-'áo ah tō-tō fú whai yaó-ge.

20 Djah-z Chĭ n-naó pó hé-le neh-tsz ká-shiæ-le-goā, n-naó ih-kai nang whai teh-chaò; dà-z 'ù Gi-z-chĭ só t'iaé-shüé-ge nang hé-le neh-tsz ká-shiæ-le-goā.

21 Hé nang-kà djah yaó nang tài nyí-dà-ko koá, Chĭ-tuh ź keh-lí, whah-ź, Chĭ-tuh ź boa-ta, fai sàng.

22 Iang-‘ù kó-ge Chĭ-tuh, kó-ge sie-tsz whai ch‘üeh-li, whai tsù zang-tsih tà djiaé; sz-teh t‘iæ-shüé-ge nang, djah-ź nang-kaò mi-whaih-de-goa, ah whai k‘à gi mi-whaih.

23 Nyí-dà-ko iang-ke liu-sang; Ng yí-sie pó va-pah-ge ź-küè tài nyí-dà-ko koá.

24 Toa hé-le neh-tsz, kaih k‘ú-nà yí-‘aó, nyieh-diu whai heh goa, nyüeh fú whai foh koa,

25 T‘ie-ziè-ge sing-taó whai dàng-loh, zé t‘ie-ziè yaó djüe-pìng-ge whai yiæ-dóng.

26 Hé nang-kà whai ts‘ź-djah Nang-ge N-tsz, yaó dù djüe-pìng tà yung-‘o zó zé yung-de li-tòè.

27 Gi zuih whai ts‘a Gi-ge t‘ie-sz, pó só ká-shüé-li-ge nang joa sz-koh jĭ-lúng, joa dì-tsz-djaih tòè t‘ie-tsz-djaih.

28 Nyí-dà-ko ts‘ź vu-ho-ku jì k‘ó-yí ‘oh ih-kai pí-foa: tsi-ts‘ò yí-chang nò-ch‘í ch‘üeh-yieh-ge z-‘aò, zuih shá-tih ‘o-t‘ie djáng-ba;

29 Jĭ-ts‘ź, nyí-dà-ko ts‘ź-djah yaó keh-leh ź-küè ah k‘ó-yí shá-tih z-‘aò djáng-ba, ziù-ź mang-diu ba.

30 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Keh-kaih sì-dè tō-tō fú whai kù-k'ì, dzih-tòè keh-leh ih-ts'ieh tsù-zing.

31 T'ie tà dì whai kù-k'ì, Ng-ge 'ò tō-tō fú whai kù-k'ì.

32 Dà-ž hé-kai neh-tsz, hé-kai z-zang n-naó nang shá-tih, zé t'ie-zie-ge t'ie-sz ah fú shá-tih, lie N-tsz ah fú shá-tih, tsz yaó Vú' shá-tih-ge.

33 Iang-ke liu-sang, iang-ke cháng-síng tōé-kōè; iang-'ù nyí-dà-ko fú shá-tih z-'àò ké-z whai tōè.

34 Nang-ge N-tsz jī-dong ih-kai nang li-goa ž-ge ko, tōè yué-ge dì-foa k'ì, pó djüe-píng sz-k'à nu-buh, fang-p'à koh-zang-ge ž-küè, yih fang-fú² küé-mang-ge nang cháng-síng.

35 Só-yí nyí-dà-ko iang-ke cháng-síng, iang-'ù nyí-dà-ko fú shá-tih Chí-ko ké-z whai li, whah-ž 'oa-hüè, whah-ž pō-yì, whah-ž chī-chiè, whah-ž t'ie-koa,

36 Ch'oa-p'ò Gi hüeh-zie li, ts'ž-djah nyí-dà-ko k'üè-djah.

37 Ng tai nyí-dà-ko só koá-ge, ah-ž tai chùng-nang koá-ge, Iang-ke cháng-síng.

Mk 14.

1 Kù-goa láe-neh z 'Ü-yüeh-tsieh tà djì-koà-tsieh; tsì-sz-tsié tà duh-shī-nang tǎe-sō tsz-ñah hōé yoà chū-chī choh Yi-sū sah Gi;

2 Dà-z koá, Siú-tsieh-ge z-'aò paih-k'ó, ch'óá-p'ò pah-sìng noà-z-ch'í.

3 Yi-sū zé Pah-dà-nyie-ge z-'aò, zé dù-mo-fung Si-mang-ge uh tí-chüé zó-zih, yaó ih-kai nyū-zang, tsó ih-kai nyoh-ge 'öh-n li, tí-chüé tsì tíng hōé tíng dzih-die-ge shie-yao, zuih pó 'öh-n k'e-goa, tòè zé Yi-sū-ge diu-zìè.

4 Yaó ké-kai nang sang tí-chüé na-kù-ch'í, koá, Keh shie-yao tsöe-t'ah-goa toa ga-nyie yoà ne?

5 Keh shie-yao k'ó-yí mà-goa sa-zaih tu lié nyang, sè-k'à djung-nang. Zuih 'ù keh-kaih nyū-zang na-kù-ch'í.

6 Dà-z Yi-sū koá, Zé gi; tsz-ñah whai na-'ù gi? gi shiè Ng só tsù-ge z ih-ch'í hōé-ge z-küè.

7 Iang-'ù djung-nang nyí-dà-ko dzie-dzie yaó z-ta, è dè gi-dà-ko hōé zuih nang-kaò tsù-tòè, dà-z Ng nyí-dà-ko n-náo dzie-dzie z-ta.

8 Gi z chiè-djah z-ge lih-liè tsù-ge; pó yao dzo Ng-ge sang-t'í z 'ù Ng soa-z yí-sie tsù-gé.

9 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, T'úng-t'ie-ó, paih-lô nyaoh-doá keh-kaih fuh-iang djüe-k'e, kaih nyũ-zang só tsù-ge ah whai koá-djah, chiè nang chh-höe gi.

10 Zaih-nè-kai mang-du toa-chung ih-kai, ziù-z Ko-lièh-ge Yao-dà, tsaó-tòè tsì-sz-tsié boa-ta, è pó Yi-sû mà-goa.

11 Gi-dà-ko t'ing-djah zuih kw'à-oh, shū gi dong-die-nyang. Yao-dà zuih zang chh-whai höe pó Yi-sû mà-goa.

12 Djī-koà-tsieh-ge diu ih-neh, t'ai 'Ü-yüeh-tsieh yie-n-ge z-'aò, mang-du tai Gi koá, Nyí è ng-dà-ko tsaó nyaoh-doá 'ü-bì 'ü-yüeh-tsieh k'à Nyí ch'ih?

13 Yi-sû zuih ts'a lè-kai mang-du, tai gi-dà-ko koá, Tsaó zing-tí k'ì, zuih whai p'ung-djah ih-kai nang ch'ieh ih-bing shí; kang gi k'ì;

14 Gi só tsaó-tí-ge uh-doá nyí-dà-ko zuih höe tai chh-nyang-ko koá, Sie-sæ koá, Ng k'oà Ng mang-du ch'ih 'ü-yüeh-tsieh hé-kai ka z nyaoh-doá?

15 Gi zuih whai k'à nyí-dà-ko ts'z ih-kai dù-ge lao-ka pá-ch'í 'ü-bì-ch'í ding-toà; keh-li nyí-dà-ko höe 'ü-bì.

16 Mang-du tsaó-ch'üeh, tsaó zing-tí k'ì,

p'ùng-djah jī-dong Yi-sū tòi gi-dà-ko só koá,
ziuh 'ü-bì 'ü-yüeh-tsieh.

17 Tòè-da 'oa-hüe, Yi-sū k'òa zaih-n-kai
mang-du sie-bō tsaó-li.

18 Gi-dà-ko zó-zih ch'ih-ge z-'aò Yi-sū koá,
Nǵ zaih-zé tòi nyí-dà-ko koá, Nyí-dà-ko toa-
chung yaó ih-kai, zìù-z k'òa Nǵ sie-bō ch'ih-ge,
whai pó Nǵ mà-goa.

19 Gi-dà-ko ziuh iao-zao-ch'í, ih-kai ih-kai
màng Gi, keh-kaih koá, 'Z nǵ fú? hé-kai ah
koá, 'Z nǵ fú?

20 Yi-sū whai-tōh gi-dà-ko koá, 'Z zaih-n-kai
mang-du toa-chung ih-kai, zìù-z k'òa Nǵ sie-
bō pó siú ch'ung bō tí-chüe-ge.

21 Nang-ge N-tsz ò-zie k'í, chiæ-djah sìng-
shī-de 'ù Gi só koá-ge, dà-z pó Nang-ge N-tsz
mà-goa hé-kai nang yaó whú! hé-kai nang
nyang-k'ó fú sæ zé sì-kà wha hōé-le.

22 Ch'ih-ge z-'aò, Yi-sū pó píng tsó-li, chuh-
zì, p'ah-k'e dì-k'à mang-du koá, Tsó-li, ch'ih;
keh-kaih 'Z Nǵ-ge sang-t'í.

23 Yih pó pai tsó-li, chuh-zì, dì-k'à gi-dà-
ko; gi-dà-ko oh hah.

24 Píng-ts'í tòi gi-dà-ko koá, Keh-kaih 'Z
Nǵ-ge shüeh, zìù-z sang-iah-ge shüeh, 'ù chùng-
nang liu-ch'üeh-ge.

25 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Ng fú tsè hah bù-döe-ge tsiú, dzih-töè Ng zé Ziè-tì kwaih-de hah sang-tsiú hé-kai neh-tsz.

26 Ts'ie ih-siú sz ba, gi-dà-ko zuih tsaó-ch'üeh töè Kó-lá sa-de k'ì.

27 Yi-sù tai gi-dà-ko koá, Chang-yì nyí-dà-ko oh whai 'ù Ng tieh-töé, iang'-ù sùng-shĭ-de yaó koá, Ng whai tæ Yie-muh, yie-n whai sà-k'e-k'ì.

28 Dà-z Ng vöè-'oh yí-'áo zuih sie-z nyí-dà-ko töè Ko-lì-lì k'ì.

29 Pi-teh tai Gi koá, Ziù-z dà-ko-nang 'ù Nyí tieh-töé, ng fú whai-ge.

30 Yi-sù tai gi koá, Ng zaih-zé tai nyí koá, keh-neh yì-de, chĭ læ-pie chiæ yí-sie, nyí whai sa-pie fú nyàng Ng.

31 Pí-teh kàe-ko záng-lih koá, Ziù-z Ng k'òa Nyí sie-bó sz, ng tō-tō fú whai fú nyàng Nyí. Mang-du dà-ko-nang ah-z keh-ňang koá.

32 Gi-dà-ko li-töè ih-kai dì-foa ming-chiæ K'ah-si-mó-nyie; Yi-sù tai mang-du koá, Nyí-dà-ko zó keh-li, táng Ng k'ì töé-köè.

33 Zuih tà Pí-teh, Ngó-koh, Iah-yüè, sie-bó k'ì, zuih koh yiè-ch'í, pai-sie-ch'í;

34 Tai gi dà-ko koá, Ng-ge sang iao-màng-

N

shié, chí-whu è sz; nyí-dà-ko táng keh-li, cháng-síng.

35 Ziuh tsàng-k'í ké bû², p'uh-loh dì-'ó, töé-köè djah-z nang-kaò-ge, pó Gi mié-goa keh-kaih z-'àò.

36 Gi koá, Ah-pa, Vù¹ 'o, Nyí z vu-só-paih-nang; chiè keh-kaih pai li-k'e Ng; dà-z fai ziù Ng-ge ì-ts'z, è ziù Nyí-ge ì-ts'z.

37 Tsaó-li ts'z-djah mang-du k'üè-djah, ziuh tai Pí-teh koá, Si-mang, nyí k'üè-djah moa! nyi fu nang-kaò cháng-síng ih-kai z-zang moa!

38 Iang-ke cháng-síng töé-köè, mié-teh tsaó-tsàng sz-t'ô. Sang z zing-nyüè-ge, dà-z sang-t'í z nú-jah.

39 Yih k'í töé-köè, yih koá keh-leh 'ò.

40 Tsaó-chüé-li, yih ts'z-djah gi-dà-ko k'üè-djah, iang-'ù gi-dà-ko ngá djüè-nyüé, gi-dà-ko ah fú shá-tih tsz-ñah-nang whai-tôh Gi.

41 Dì-sa pie tsaó-li, tai gi-dà-ko koá, Yiè-zé höé k'üè, höé tsie-sih; höé-bá, z-'àò tòè-ba; Nang-ge N-tsz mà oh-nang siú-de goa.

42 Bo-ch'í, tsaó-ba, mà Ng-ge nang djáng-ba.

43 Jī-siú, wha koá-ge z-'àò, zaih-ñ-kai mang-du toa-chung-ge Yao-dà tsaó-li, pìng-ts'í shǔ-shǔ tu-tu-ge nang nyah töe tà boá, joa tsì-sz-

tsié, duh-shī-nang, tsié-löé boa-ta k'òa Yao-dà sie-bô li.

44 Pó Yi-sû mà-goa-ge nang yí-chang yaó ô-
'òè k'à gi-dà-ko, koá, Ng k'òa jì-nang ts'ang-
chī, ziù-z Gí, hòé choh Gi, tsah-zaih-le yáng
Gi k'ì.

45 Tsaó-da-töè jì-siú tsaó Yi-sû mang-zie,
koá, Fu-tsz, fu-tsz; zihh k'òa Gi ts'ang-chī.

46 Gi-dà-ko zihh loh-siu choh Yi-sû.

47 Boa-pie gé-ta-ge yaó ih-kaì nang boh töe,
tæ dù tsì-sz-tsié-ge nu-buh, pó gi ih-tsih n-tó
shah-loh-goa.

48 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko nyah
töe tà boá tsaó-ch'üeh choh Ng, jì-dong choh
djie-döè moa?

49 Ng neh-neh z sîng-diè-de nyí-dà-ko toa-
chung koà-shùng, nyí-dà-ko ah fú choh Ng.
Dà-z keh-ch'í z-küè zing-ziù sz sîng-shī whai
tsù-zing.

50 Mang-du oh li-k'e Gi döe-k'ì.

51 Yaó ih-kaì 'aó-sæ, sang-de tsz chah ih-djié
sì-mo-pû', sie-bô kang-jì Gi; yaó-le ping zihh
choh gi.

52 Gi zihh li-k'e mo-pû', ch'í-poh-laí
döe-k'ì.

53 Gi-dà-ko pó Yi-sû yáng-töè dù tsì-sz-tsié

boa-ta k'ì, chùng tsì-sz-tsié, tsié-löé, duh-shĭ-nang oh k'òa gi sie-bó jĭ-lúng z-ta.

54 Pí-teh yüé-yüé-nang kang-jĭ Gi dzih-töè dù tsì-sz-tsié-ge ngo-mang tí-chüé, zuih k'òa ts'a-nang sie-bó zó-ta hung-hú.

55 Chùng tsì-sz-tsié tà jüé kung-whai oh zang tai-tsing köè Yi-sû, è dìng Gi sz; dà-z zang-fú-djah.

56 Iang-ù yaó shŭ-tu nang tsù kó-ge tai-tsing köè Yi-sû, dà-z gi-dà-ko-ge tai-tsing tai-fú-löe.

57 Yih yaó ké-kai nang gé-ch'í tsù kó-ge tai-tsing köè Gi,

58 Koá, Ng-dà-ko t'ing-djah Gi koá, Keh-kaih diè nang-ge siú só zöé-ch'í-ge Ng whai ts'ah-goa, sa-neh yí-nài tsè ch'í ih-kai, fú z nang siú só zöé-ge.

59 Ziù-z keh-ňang, gi-dà-ko-ge tai-tsing ah tai-fú-löe.

60 Dù tsì-sz-tsié zé toa-chung gé-ch'í, mǎng Yi-sû koá, Nyí oh fu whai-toh moa? keh-leh nang tsù tai-tsing köè Nyí z ga-nyie ne?

61 Yī-sû fú shié, ih-chŭ ah fú whai-tōh. Dù tsì-sz-tsié yih mǎng Gi, koá, Nyí z Chĭ-tuh, Hé-ù iang-ke ts'ing-tsà-ge Ziè-tì-ge N-tsŭ fu?

62 Yi-sû koá, Ng z-ge; pìng-ts'í nyí-dà-ko

whai ts'è-djah Nang-ge N-tsz zó Hé-'ù yaó djue-pìng-ge yaò-pie, k'òa t'ie-de-ge yung li-tòè.

63 Dù tsì-sz-tsié zuih pó è-ge i-zie sz-goa, koá, Ng-dà-ko whu-yaò bieh-nang tsù tai-tsing ne ?

64 Nyí-dà-ko t'ing-djah Gi sih-duh-ge shwò ba ; nyí-dà-ko ts'è tsz-ñah ? Gi-dà-ko oh dìng Gi í ke sz-ge.

65 Yaó-le nang t'ù'-t'ai t'ù' Gi, yih pó Gi miè tsi-löe, yaò djue-diu tæ Gi, tai Gi koá, Nyí í kai sie-tsz, k'à ng-dà-ko koá tæ Nyí í jī. Ts'a-nang ah yaò siú-tsié tæ Gi.

66 Pí-teh zé-í 'ó-chüé-ge loa-de, dù tsì-sz-tsié ih-kai si-na-n tsaó-li,

67 Ts'è-djah Pí-teh hung-hú, zuih ts'è-ts'è gi, koá, Nyí ah í k'òa Nu-sà-leh-ge Yi-sù sie-bó-ge.

68 Pí-teh fú nyàng, koá, Nyí só koá-ge ng ah fú shá-tih ah fú túng. Gi zuih tsaó-ch'üeh tòè mang-k'áo k'ì ; chí zuih chiè-ch'í.

69 Si-na-n ts'è-djah gi, yih tai hoa-pie gé-ta-ge nang koá, Keh-kaih ah í gi-dà-ko tsù-dai-ge.

70 Pí-teh yih fú nyàng. Kù-goa ih-ó-n, hoa-pie gé-ta-ge nang yih tai Pí-teh koá, Nyí zaih-zé í gi-dà-ko tsù-dai-ge ; iang-'ù nyí í Ko-lì-lì-ge nang, nyí-ge k'áo-iang djoà-yiè-ge.

71 Pí-teh zuih choa-ch'í voh-tsiù ts'à-nyüè, koá, Nyí só koá keh-kaih Nang, ng fú shá-tih.

72 Chī zuih dì-n piè chià-ch'í. Pí-teh zuih chī-djah Yi-sū tài gi só koá-ge 'ò, Chī chià dì-n piè yí-sie, nyí whai sa-piè fú nyàng Ng. Pí-teh sié-djah zuih k'uh-ch'í.

Mk 15.

1 Tòe-da t'ie-koa tsì-sz-tsié, tsié-löé, duh-shī-nang, tà jüé kung-whai jī-siú sie-lie, zuih pó Yi-sū kw'áng-ch'í, tà-k'í, koa-dè k'à Pí-la-tu.

2 Pí-la-tu mòng Gi koá, Nyí z Yao-t'à nang-ge Yoa fú? Yi-sū whai-töh gi koá, Nyí koá-djah-ba.

3 Tsì-sz-tsié köè Gi shū-tu-ge z-küè.

4 Pí-la-tu yih mòng Gi, koá, Nyí ih-chù ah fú whai-töh ne? gi-dà-ko yaó ké-le z-küè tsù tài-tsing köè Nyí moa!

5 Yi-sū zing-djàò ih-chù ah fú whai-töh, sè Pí-la-tu shī-djī.

6 Maí tòe tsieh-'àò tsúng-tuh foà ih-kài vá-nang k'à gi-dà-ko, jī gi-dà-ko só djao-ge.

7 Yaó ih-kai nang ming chià Po-la-po, k'òa gi sie-bō zöé-fá-ge nang kw'áng-ch'í z-ta; zöé-fá-ge z-'àò gi-dà-ko pó nang sah-goa.

8 Chùng-nang oh chiàe-ch'í djao Pí-la-tu chiàe-zie-nang tsù.

9 Pí-la-tu whai-tòh gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko è ng foà Yao-t'à nang-ge Yoa k'à nyí ne ?

10 Iang-ù gi shá-tih tsì-sz-tsié z 'ù tû'-djt pó Yi-sû kà-zie li.

11 Dà-z chùng tsì-sz-tsié t'iae-su chùng-nang nyang-k'ó è Po-la-po foà-goa.

12 Pí-la-tu yih whai-tòh gi-dà-ko koá, He, nyí-dà-ko só koá z Yao-t'à nang-ge Yoa è ng tsz-ñah-nang dé foh ne ?

13 Gi-dà-ko yih chiàe-ch'í, Tìng Gi zaih-ž-kò-de.

14 Pí-la-tu tai gi-dà-ko koá, Gi tsù ga-nyie oh-ge ž-küè ne ? Gi-dà-ko yüeh-foh chiàe-ch'í, Tìng Gi zaih-ž-kò-de.

15 Pí-la-tu è üe-ta chùng-nang, zihh foà Po-la-po k'à gi-dà-ko, yoà pie tá Yi-sû, pó Gi koa-dè k'à gi-dà-ko tìng zaih-ž-kò-de.

16 Ping-tìng yáng Gi tòe ngo-mang tí-chüé, ziù-ž küe-t'ing-de, chiàe-lúng t'úng-yung-ge ping.

17 Tsó tsz-ge bõe li k'à Gi chah, tsù ih-kai ts'ì-bùng-ge bing-t'ie-küe k'à Gi tà ;

18 Zihh choa-ch'í ts'ing-ts'ing Gi, koa, Yao-t'à nang-ge Yoa, ts'ing üe !

19 Yih yoà ih-dia̍ lû-ts'ôé tǎe Gi-ge diu, t'û'-t'ài t'û' Gi chah-k'üeh djû-loh pà Gi.

20 Shĭ-lùng Gi hōé-bá, pó tsz'-ge bōe poh-goa, k'à Gi chah Ĵ-ge i-zie, zuih pó Gi líng-ch'üeh-k'ì tìng zaih-ž-kò-de.

21 Yaó ih-kaì Kú-lì-nà-ge nang Si-mang, zui-ž Ò-lieh-sa-dà ta Lú-fu-ge vû'-ts'ang, joa die-de li tsaó-ta-kù; gi-dà-ko mié-djié gi pai Yi-sû-ge zaih-ž-kò.

22 Gi-dà-ko tà Yi-sû tòe Koh-koh-t'a-ge dī-foa, fa-ch'üeh zui-ž K'u-lao-ge dī-foa.

23 Tsó mōh-yah zōh-tí-ge tsiú li k'à Gi hah; Gi fú ziu.

24 Tìng zaih-ž-kò yí-'aó gi-dà-ko fang Gi-ge i-zie, mo-whang ts'ž jī-nang tsó ga-nyie.

25 Ze Ĵ-z ts'u, gi-dà-ko tìng Gi zaih-ž-kò-de.

26 Gi dīng-zaí-ge ba-de sí-loh koá, *Yao-t'à nang-ge Yoa.*

27 Yaó lǎe-kaì djie-dōè k'òa Gi sie-bō tìng zaih-ž-kò-de, ih-kaì zé yaò-pie, ih-kaì zé tsú-pie.

28 Sìng-shĭ só koá zuih tsù-zing, zui-ž koá, Nang sō Gi vá-nang zé-naì-ge.

29 Tsaó-kù-ge nang diu yiæ-yiæ sih-duh Gi koá, 'A! Nyí whai pó sìng-diè ts'áh-goa, sa-neh yí-naì yih pó-gi ch'í-ch'í-ge,

30 Yiè-zé chaò Nyí ù-chí moa! joa zaih-ù-kò-de tsaó-loh-li moa!

31 Tsì-sz-tsié tà duh-shī-nang ah keh-ňang pí-ts'z shí-lùng Gi, koá, Gi chaò bieh-nang, fú nang-kaò chaò Z.

32 Yí-seh-lieh-ge Yoa, Chī-tuh'ò! yiè-zé k'ó-yí joa zaih-ù-kò tsaó-loh-li, sz-teh ng-dà-ko ts'z-djah zuih sie-sàng. K'òà Gi sie-bó tìng zaih-ù-kò-ge ah zoh Gi.

33 Joa ng-z tsìng tòè sang-z ts'u piè dì heh-ò-goa.

34 Sang-z ts'u, Yi-sú dù-dù-ge sing-iang chiè-ch'í, koá, Yí-lu-i! Yí-lu-i! la-mo, sà-pah-dà-nyie? fa-ch'üeh-li zuiè-z, Ng Zìè-tì! Ng Zìè-tì! Nyí tsz-ňah whai pó Ng li goa?

35 Yaó-le boa-pie gé-ta-ge nang t'ing-djah zuih koá, Gi chiè Yí-lì-ò.

36 Yaó ih-kai nang zih-k'í, pó hé-mie-ho k'à tsiú sàng mó, ch'oh ih-diæ lû-ts'óé zìè-chüé k'à Gi hah, koá, Zé Gi, t'sz Yí-lì-ò whai li pó Gi foà-loh fú.

37 Yi-sú dù-dù-ge sing-iang chiè-ch'í, ch'í zuih dáng-goa.

38 Diè-de-ge pû'-lie, joa zìè tòè 'ó lieh-k'e læ-pô.

39 Pó-tsúng gé-z tai-miè, ts'z-djah Gi keh-

ňang chià-shié ch'í zuih dáng-goa, zuih koa,
Keh-kaih Nang zaih-zé z' Ziè-tì-gè N-tsz.

40 Yaó-le nyũ-zang yüé-yüé-nang gé-ta ts'z ;
nài-chung yaó Mõh-dà-la-ge Mó-lì-ò, wha-yaó
shiaé Ngó-koh tà Iah-si-ge mú-ts'ang Mó-lì-ò,
wha-yaó Sà-lu-mí ;

41 Ziù-z' Yi-sũ zé Ko-lì-lì-ge z-'aò, kang-jĩ
Gi, vuh-z' Gi-ge, wha-yaó shũ-tu biech-kai nyũ-
zang, ziù-z' k'òa Gi sie-bõ zìé Yi-lũ²-sà-læ-ge.

42 Iang-'ũ keh-neh z' 'ü-bì-ge neh, ziù-z' üe-
sih-neh tsöé i -neh, pìng-ts'í yí-chang z' 'oa-
hüe,

43 Yaó ih-kai Ò-lì-mó-t'à-ge nang Iah-saih
tsaó-li ; gi z' tsõ-djoá-ge n-z, ah-z' tsz-moà Ziè-
tì-ge kwaih ; gi foà-tá-dù tsaó Pí-la-tu mang-
zie, djao Yi-sũ-ge sang-t'í.

44 Pí-la-tu shĩ-djĩ Yi-sũ yí-chang sz-goa ;
zuih chià pó-tsúng li, mǎng gi sz-goa dzie-
chaó fú.

45 Yí-chang joa pó-tsúng shá-tih, zuih pó
sang-t'í sz-k'à Iah-saih.

46 Iah-saih má sì-mo-pũ' li, pó Yi-sũ foà-loh,
yoà sì-mo-pũ' poa-ch'í ; pó Gi üe-tàng zé vang-
mù-de, ziù-z' sa-nga-de zõh-ch'üeh-ge ; pìng-ts'í
lai ih-kw'ài zih-diu tòè vang-mang-k'aó-de.

47 Mõh-dà-la-ge Mó-lì-ò, k'òa Iah-si-ge mú-

ts'ang Mó-lì-ò, ts'z-djah Gi só üe-tàng-ge dì-foa.

Mk 16.

1 Kù-goa üe-sih-neh Möh-dà-la-ge Mó-lì-ò, tà Ngó-koh-ge mú-ts'ang Mó-lì-ò, tà Sà-lu-mí, pó shie-liæ má-li è li möh Yi-sû-ge sang-t'í.

2 Ts'aih-neh-ge diu ih-neh t'ie-koa tíng-tsöé, nyieh-diu sà-ch'üeh-ge z-'àò, gi-dà-ko tòè vang-mù-de li;

3 Pí-ts'z koá, Jī-nang whàì dè ng-dà-ko pó vang mang-k'aó-de-ge zih-diu lai-k'e ne ?

4 Iang-ù keh-kw'ài zih-diu z kah-whà dù-ge. Gi-dà-ko diu de-da-ch'í zih ts'z-djah z lai-k'e-k'ì-bá.

5 Tsaó-tsàng vang-mù-de ts'z-djah ih-kài 'aó-sæ zó zé yaò-pie, chah bah-ge i-zie; gi-dà-ko zih dù-dù-nang koh-yiè-ch'í.

6 'Aó-sæ tai gi-dà-ko koá, Fai shī-djī; nyí-dà-ko zang tìng zaih-z-kò-ge Nu-sà-leh Yi-sû; Gi z vòè-'oh-ch'í-bá, fú z keh-li; ts'í-ts'z só üe-tàng Gi-ge dì-foa.

7 Dà-z tsaó-k'í tai Gi-ge mang-du tà Pí-teh koá, Gi sie-z nyí-dà-ko tòè Ko-lì-lì k'í; nyí-dà-ko boa-ta whàì ts'z-djah Gi, chiæ-djah Gi tai nyí-dà-ko só koá-ge.

8 Gi-dà-ko kw'à-le tsaó-ch'üeh, joa vang-mù-de döe-k'ì, yih gá-gá-taó, yih koh-yiè-ch'í; ih-chù ah fú djiaë biehnang koá, iang-ù gi-dà-ko djù-p'ò.

9 Ts'aih-neh-ge diu ih-neh t'ie-koa, Yi-sû yí-chang vöe-'oh-ch'í bá, sie yiè-ch'üeh k'à Möh-dà-la-ge Mó-lì-ò ts'z; zì-ú yí-zie joa gi sang-de küé-ch'üeh ts'aih-kai chü-ge.

10 Gi zìuh k'ì t'ung-tsz hé-le sù-le k'òa Gi tsù-dai-ge, hé nang-kà gi-dà-ko tsing pai-sie k'uh-ch'í.

11 Gi-dà-ko t'ing-djah Yi-sû 'oh-ch'í-bá k'à gi ts'z-djah, fú sàng.

12 Keh-leh z-küè yí-'aó, gi-dà-ko toa-chung lăe-kai nang töè shie-'ó k'ì, tsaó-lü'-ge z-'aò, Yi-sû piè-goa yung-moà yiè-ch'üeh k'à gi-dà-ko ts'z.

13 Gi-dà-ko tsaó-k'ì t'ung-tsz djì-'ü-ge mang-du, mang-du ah fú sàng gi-dà-ko.

14 'Aó-le zaih-iaih-kai mang-du zó-zih-ge z-'aò Yi-sû yiè-ch'üeh k'à gi-dà-ko ts'z, tsah-bì gi-dà-ko fú sie-sàng ngà-sang; iang-ù fú sàng keh-leh ts'z-djah Gi z yí-chang vöe-'oh-ge nang.

15 Pìng-ts'í tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko töè t'ung-t'ie-'ó k'ì, djüë fuh-ang k'à và-ming t'ing.

16 Sie-sàng ziú-sí-lí-ge whài teh-chaò, fú sàng-ge whài dīng-zaí.

17 Sie-sàng-ge nang yaó keh-leh zang-tsih tsù-dai-ge, vúng Ng-ge ming-diu whài küé-ch'üeh chũ, koá tæ-sæ-ge 'ò;

18 Gi-dà-ko siú-de whài nyah-löe zi, djah-ž hah ga-nyie yaó duh-ge mû-ž ah fú whài sô-djah gi-dà-ko, siú k'òa bieh-nang sang-ziè, bīng-nang zīuh whài hōé.

19 Chí tài gi-dà-ko koá-hōé-bá, zīuh sing-zié t'ie, zó zé Zìè-tì-ge yaò-pie.

20 Mang-du tsaó-ch'üeh, koh-tòè-ch'í djüe-döé; Chí poa-zù gi-dà-ko, yoà só tsù-ch'üeh-ge zang-tsih dè döé-lí tsù tài-tsìng. Ò-mang.

LŪ-KO DJÜE FUH-IANG SHĬ.

Lk 1.

1 Chĭ-zie yaó shŭ-tu nang yí-chang pó ng-dà-ko toa-chung só tsù-ch'üeh-li-ge ò-küè sí zé shĭ-de ;

2 Chià-djah djüe-döé-ge nang joa ch'f-diu ts'ang-ngá só ts'ò-djah, yih djüe-loh k'à ng-dà-ko ;

3 Ng ah yí-chang joa ch'f-diu tsing-sì djung-chàò ih-ts'ieh-ge ò-küè, só-yí sié-è ts'ò-jĭ-nang sí-ch'f k'à nyí, tsè tsö-chù-ge Di-'à-fi-lu !

4 Sz-teh nyí höé shá-tih só 'oh-kù-ge döé-lí z tsah-zaih-ge.

5 Toa Yao-t'à-ge yoa, Shĭ-lieh-ge neh-tsĭ, Ò-pí-ò pa-de yaó ih-kài tsì-sz, ming chià Sà-ko-lì-ò ; gi-ge ts'í z Ò-lang-ge 'áo-dè, ming chià Yí-lì-so-pah.

6 Keh lăe-kài zé Ziè-tì miè-zie z tsing-dzih-ge nang, chià Chĭ ih-ts'ieh-ge kà-ming tà lí-n tsù-nang, n-naó k'ó p'í-bing.

7 Gi-dà-ko n-naó n-nyŭ, iang-‘ù Yí-lì-so-pah fú whàl sæ-iuh, pìng-ts’í lă-kaì nang nyie-chí yih lŏé.

8 Sà-ko-lì-ò, chiæ gi pa-de-ge ts’z-jŭ, zé Ziè-tì miè-zie bà tsì-sz-ge z-küè z-‘aò,

9 I tsì-sz-ge kwai-chŭ ts’iu-ts’ie ts’iu-djah gi tsaó-tsàng Chŭ-ge diè shiæ shie.

10 Shiæ-shie-ge z-‘aò, chùng pah-sìng z whà-chüé tŏé-kŏé.

11 Chŭ-ge t’ie-sz yiè-ch‘üeh gé z shie-da-ge yaò-pie.

12 Sà-ko-lì-ò ts’z-djah chang-hoa-ch‘ŭ, yih djŭ-p’ò.

13 T’ie-sz tai gi koá, Sà-ko-lì-ò, nyí fai p’ò iang-‘ù nyí-ge dji-djao t’ing-djah-bá; nyí-ge ts’í Yí-lì-so-pah whàl dè nyí sæ ih-kaì n-tsŭ k’à nyí, nyí iang-ke ch’áo gi ming-z chiæ Iah-yüè.

14 Nyí whàl kw’à-‘oh tìng hŭe-shŭ; pìng-ts’í iang-‘ù gi sæ-ch‘üeh, shŭ-tu nang whàl kw’à-‘oh.

15 Iang-‘ù gi zé Ziè-tì miè-zie whàl sŏ dù, lŏé-tsiú shiæ-tsiú gi fú whàl ch’ih, ziù-z joa ch‘üeh mú-t’eah whàl mŏ-choh teh-djah Sìng-Ling.

16 Gi whàl chiæ shŭ-tu Yí-seh-lieh-ge nang kwai-vuh Chŭ gi-dà-ko-ge Ziè-tì.

17 Gi whai yaó Yí-lì-ò-ge sòng-zing tà djüeping, tsaó zé Chí-ge miè-zie; whai chiæ tsù vù'-ge è-sih n-nyú; chiæ bai-nyaih-ge kwai tsòng-dzih nang-ge tsz-'ù; dè Chí 'ù-bì ih-pa bì-bà-ch'í-höé-ge pah-sòng.

18 Sà-ko-lì-ò tai t'ie-sz koá, Ng tsz-ñah höé shá-tih yaó keh-ch'í z-küè ne? Ng z löé nang, ng-ge ts'í nyie-chí ah löé-ba.

19 T'ie-sz whai-töh gi koá, Ng z Ko-pah-lieh, gé zé Ziè-tì-ge miè-zie, vúng ts'a-li k'òa nyí koá, pó kaih yaó fuh-ge sòng-sih t'ung-tsz nyí.

20 Nyí, iáng-'ù fú sòng ng-ge 'ò, yiè-zé whai ó-goa, n-pàng koá, dzih-töè keh-leh z-küè tsù-zing-ge neh-tsz; z-'àò töè ng-ge 'ò whai tsù-zing.

21 Pah-sòng táng-'àò Sà-ko-lì-ò, shī-djī gi ta-koh zé diè-de.

22 Tsaó-ch'üeh-li, n-pàng k'òa gi-dà-ko koá, zuih shá-tih gi zé diè-de yaó yì-zie tsz-djah: gi tsz whai tai gi-dà-ko choa siú-shī, z ó-ge.

23 Bà kung-z-ge neh-tsz mō-ba, gi zuih tsaó-kwai-k'í.

24 Kù-goa keh-leh neh-tsz, gi-ge ts'í Yí-lì-so-pah yaó sang-t'í, zuih iáng-zoa ng-kai nyüeh, koá,

25 Chí k'ò-kù ng-ge neh-tsz-de keh-ñang dé-

djah ng, pó ng zé nang toa-chung-ge siu-ts'z
tsó-k'ì-goa.

26 Tòè-da dì liuh nyüeh, t'ie-sz Ko-pah-lieh
vúg Ziè-tì ts'a tòè Ko-lì-lì ih-kaì zing-tí, chiàe
Na-sà-leh ;

27 Tòè-da ih-kaì dong-nyŭ, ziù-z p'ing-dìng
k'à Dà-bieh ko-de ih-kaì nang ming chiàe Iah-
saih ; dong-nyŭ ming chiàe Mó-lì-ò.

28 T'ie-sz tsaó-tsàng tai gi koá, Teh-djah ö-
'ù-ge dong-nyŭ, kung-shí ! Chí k'òa nyí tsù-
dai, nyŭ-zang toa-chung nyí z yaó fuh-ge.

29 Mó-lì-ò ts'z-djah, 'ù gi-ge 'ò shĭ-djĭ-ch'í,
ń-lò keh-ňang-ge ts'ing-foh z tsz-ňah nang-ge
ì-ts'z.

30 T'ie-sz tai gi koá, Mó-lì-ò, fai p'ò ; nyí zé
Ziè-tì miè-zie teh-djah ö-'ù.

31 Nyí whai yaó sang-t'í, sæ N-tsz, iang-ke
ch'aó Gi ming-z chiàe Yi-sŭ.

32 Gi tsie-le z dù-ge, whai ts'ing-hu z tĭng
kõe Ziè-tì-ge N-tsz, Chí Ziè-tì whai po Gi tsŭ-
tsung Dà-bieh-ge zò-'ù sz-k'à Gi.

33 Gi iúng-yüé whai tsù Ngó-koh ko-de-ge
Yoa ; Gi-ge kwaih vu djung-záng.

34 Mó-lì-ò tai t'ie-sz koá, Ng wha-mì ch'üeh-
ko, tsz-ňah whai yaó keh-ch'í z-küè ne ?

35 T'ie-sz whai-tòh tai gi koá, Sìng-Ling whai

ling-djah nyí, tíng kōe Ziè-tì-ge djüe-pìng
whai pó nyí tsi-lōe, iang-ts'z nyí só sǎe-ge Sìng-
zié-ge Mǎi-mǎi whai ts'ing-hu z Ziè-tì-ge N-
tsz.

36 Pìng-ts'í nyí-ge ts'ang-chüè Yí-lì-so-pah,
shĭ-dù-ba, yaó sang-t'í whai sǎe n-tsz; yí-zie
só ts'ing-hu z fú whai sǎe-ge keh-kaih z di-
liuh-kai nyüeh ba.

37 Iang-'ù zé-ü Ziè-tì z n-naó tsù-fú-li-ge z-
küè.

38 Mó-lì-dò tai gi koá, Ng z Chĭ-ge sz-nyü;
ng zing-nyüè chiǎe nyí-ge 'ò dè ng tsù-zing.
T'ie-sz zuih li-k'e gi k'í.

39 Toa hé-le neh-tsz Mó-lì-dò ch'í-sang, kw'à-
le tòe sa-tí k'í, tòe-da Yao-t'à ih-zò zing;

40 Tsaó-tsàng Sà-ko-lì-dò uh-de, ts'ing Yí-lì-
so-pah üe.

41 Yí-lì-so-pah t'ing-djah Mó-lì-dò ts'ing gi
üe, mǎi-mǎi zé gi t'e-de t'ǎe-dóng; Yí-lì-so-
pah mǎo-choh teh-djah Sìng-Ling,

42 Zuih dù-dù-ge sing-iang chiǎe-ch'í koá,
Nyü-zang toa-chung nyí z yaó fuh-ge; nyí t'e
só sǎe-ge ah z yaó fuh-ge.

43 Ng Chĭ-ge mú-ts'ang tòe ng-ta li; ng joa
nyaoh-doá teh-djah keh-kaih ne?

44 Iang-'ù nyí ts'ing-üe-ge sing-iang tòe ng

ń-tó-de li, m̄ai-m̄ai zé ng t'e tí-chüé zihh t́ng
hüe-shí t'íæ-dóng.

45 Nyí iang-ù sie-sàng ź yaó fuh-ge; iang-
ù Chĩ tài nyí só koá-ge whai tsù-zing.

46 Mó-lì-ò koá, Ng sang tsö Chĩ 'ù dù ;

47 Ng ling zé-ù Ziè-tì ng Chai-Chĩ t́ng hüe-
shí ;

48 Gi k'ò-kù Gi sz-nyũ-ge ti-vi; iang-ù joa
chang yí-'áo và dè whai koá ng yáo fuh.

49 Iang-ù Keh-ù yaó nang-kõ-ge dè ng tsù-
zing dù-ge z-küè; Gi ming-diu ź sùng-ge.

50 Gi-ge z-pai ling-djah p'ò Gi-ge nang tõe
sì-sì-dè-dè.

51 Gi-ge siú-kwæ shié-ch'üeh lieh-liè, pó sang-
nai chiæ-ngöè-ge nang sà-k'e.

52 Yaó djüe-pìng-ge joa zò-ù koà-loh; ti-vi-
ge sing-ch'í kõe.

53 Dũ'-whai-ge, sz gi-dà-ko hõé mù-z ch'ih-
poá; fũ'-choh-ge, sz gi-dà-ko k'ung-siú tsaó-
k'ì.

54 Gi poa-zù Gi nu-buh Yí-seh-lieh,

55 Chĩ-nyie è-lie Ò-pah-la-hüé tà gi tsz-sö
tõe sì-sì-dè-dè, chiæ-djah tai ng-dà-ko tsũ'-
tsung só koá-ge.

56 Mó-lì-ò k'òa Yí-lì-so-pah tsù-dai dji dà-
iah sa-kai nyüeh, zihh kwai ź uh-de k'ì.

57 Yí-lì-so-pah sæ-ts'á-ge neh-tsz mǝ-ba, ziuh sæ ih-kài n-tsz.

58 Ling-sì ts'ang-chüè t'ing-djah Chĭ sǝ gi dù-dù-ge z-pai, ah k'òa gi sie-bó kw'à-'oh.

59 Dì poh neh gi-dà-ko tsaó-li, dè mǝi-mǝi 'æ küeh-lí; è chiǝ-djah gi vŭ¹-ge ming-ž chiǝ gi Sà-ko-lì-ò.

60 Gi mú-ts'ang whai-tǝh koá, Paih-k'ó; iang-ke chiǝ gi Iah-yüè.

61 Gi-dà-ko koá, Nyí-ge ts'ang-chüè toa-chung n-naó nang chiǝ keh-kaih ming-ž.

62 Gi-dà-ko ziuh choa siú-shĭ mǝng gi vŭ¹-ts'ang è ch'aó gi ga-nyie ming-ž.

63 Gi vŭ¹-ts'ang è ih-lǝh sí-ž-ge pá, ziuh sí-loh, koá, Gi-ge ming-ž ž Iah-yüè. Gi-dà-ko oh shĭ-dĭ.

64 Gi-ge k'aó ta k'aó-zieh lieh-k'eh ziuh k'e-k'e, gi ziuh koá shwò, chuĭ-zì Ziè-tì.

65 Dǝ-foa ling-sì oh p'ò; pǝng-ts'í keh-leh ž-küè zé t'úng Yao-t'à-ge sa dì djüe-piè.

66 Chùng t'ing-djah-ge nang pó keh-leh ž-küè k'òa zé sang-naì, koá, Keh-kaih mǝi-mǝi tsie-le whai tsz-ñah ne? Pǝng-ts'í Chĭ-ge siú k'òa gi tsù-dai.

67 Gi vŭ¹-ts'ang Sà-ko-lì-ò mǝ-mǝ-nang teh-djah Sìng-Ling, ziuh koá 'ù-nyie, koá,

68 Chī, Yí-seh-lieh-ge Ziè-tì, z̄ iang-ke ts'ing-tsa-ge; iang-'ù Gi k'ò-kù yih chàò-joh Z-ge pah-sìng;

69 Zé Gi nu-buh Dà-bieh-ge ko-de dè ng-dà-ko jī-ch'ī ih-kai tsing-chàò-ge koh;

70 (Chiàe-djah Chī t'oh Gi joa-kú-yí-le-ge sìng sie-tsz k'aó-de só koá;)

71 Hōé tsing-chàò ng-dà-ko t'oh-goa dziu-dieh tà ih-ts'ieh 'àng ng-dà-ko nang siú-de.

72 Chī sz z-pai k'à ng-dà-ko tsú'-tsung, yih chī-nyìe Gi sìng-zie-ge iah;

73 Ziù-z̄ tai ng-dà-ko tsú'-tsung Ò-pah-la-hüé só shū-ge nyüè,

74 Whai sz-k'à ng-dà-ko t'oh-goa dziu-dieh-ge siú-de,

75 Chiàe ng-dà-ko ih-sæ ih-sì, zé Chī mié-zie, yoà sìng-zie tà kung-n̄-foà-tá-dù vuh-z̄ Gi.

76 Nyí, m̄ai-m̄ai, whai ts'ing-hu z̄ t̄ing kōe Ziè-tì-ge sie-tsz, iang-'ù nyí whai tsaó zé Chī-ge mié-zie, 'ü-bì Chī-ge lū';

77 Sz̄ Gi pah-sìng hōé shá-tih tsing-chàò-ge ò-'ù, ziù-z̄ zaí sì-goa,

78 K'òe-la ng-dà-ko Ziè-tì-ge z-pai, iang-ts'z̄ yaó keh-kaih Nyieh-diu joa ziè-chüé ling-djah ng-dà-ko,

79 Chiàe-djah zó zé heh-ò tà sz̄-voa-ge iáng

‘ó-chüé-ge nang, ling ng-dà-ko-ge chah tsaó-tsàng bing-üe-ge lŭ’.

80 Kaih mai-mai tsié-dù-ch’í, ling-sìng ah tsoà-djiè-ch’í; djt zé k’oà-í-de dzih-tòè shié-ch’üeh zé Yí-seh-lich nang miè-zie-ge neh-tsz.

Lk 2.

1 Toa hé-le neh-tsz, Ke-sà Ò-kú-ž-tuh yaó ziè-‘ù loh-li fang-fŭ’ t’úng-t’ie-‘ó zié ko-k’aó-ts’ah.

2 Chŭ-lí-nyaó tsù Jí-lì-ò tsúng-tuh-ge z-‘aò ž keh-kaih zié ko-k’aó-ts’ah-ge ch’í-diu.

3 Chùng-nang oh k’ì zié ko-k’aó-ts’ah, koh-nang kwai ž-ge páng-zing.

4 Iah-saih ah joa Ko-lì-lì Na-sà-leh-ge zing-tí tsaó-zié Yao-t’à k’ì tòè Dà-bieh-ge zing-tí, ming chiè Pah-lì-‘ang, iang-‘ù gi ž Dà-bieh voa-de-ge nang ;

5 È k’oà Mó-lì-ò gi só p’ing-dìng-ge ts’i, zié ko-k’aó-ts’ah ; Mó-lì-ò yaó sang-t’í ba.

6 Gi-dà-ko wha-ž boa-ta Mó-lì-ò sœ-ts’á-ge neh-tsz tòè-ba.

7 Zihh sœ diu ih-kaì N-tsz, k’à pŭ’ poa-ch’í, pó Gi fa zé mó-zœ-de, iang-‘ù k’ah-dzà-de n-naó uh-doá dzà.

8 Zé keh-kaih dī-kà yaó yie-muh, t'ie-ó siú-yì pó gi-dà-ko yie-n siú-löe.

9 Hüh-zie yaó Chī-ge t'ie-sz ling-djah gi-dà-ko, Chī-ge yung-ó dö-ch'üe chiä-djah gi-dà-ko; gi-dà-ko dù-dù-nang djù-p'ò.

10 T'ie-sz tai gi-dà-ko koá, Fai p'ò; ng pöe k'à nyí-dà-ko dù-dù kw'à-oh yaó fuh-ge sàng-sih, z kwa-yì-djah chùng ming.

11 Chang-zaih zé Dà-bieh-ge zing-tí, 'ù nyí-dà-ko sæ Chaò-Chí, zìù-z Chī Chī-tuh.

12 Wha-yaó keh-kaih k'à nyí tsù bing-chù, nyí-dà-ko whai ts'z-djah ih-kai Mái-mái, k'à pú² poa-ch'í, fa z mó-zöe-de.

13 Hüh-zie yao shǔ-shǔ-tu-tu-ge t'ie-ping k'òa t'ie-sz tsù-dai tsà-mí Ziè-tì, koá,

14 Zé t'ie-zìe yung-ó kwai-k'à Ziè-tì, zé dī-zìe bing-üe, nang mung ö.

15 T'ie-sz li-k'e gi-dà-ko sing-zìe t'ie goa, yie-muh zìuh pí-ts'z koá, Ng-dà-ko koh kù Pah-lì-ang k'ì, ts'z-ts'z Chī só t'ung-tsz ng-dà-ko keh-ch'í z-küè.

16 Zìuh küé-cháng 'æ-k'ì, zang-djah Mó-lì-ò tà Iah-saih, wha-yaó Mái-mái fa z mó-zöe-de.

17 Ts'z-da-djah, zìuh pó t'ie-sz tai gi-dà-ko só koá-töè Mái-mái keh-leh shwò oh koá-ch'üeh.

18 Va-pah t'ing-djah-ge nang oh shĭ-djĭ yie-muh só koá-ge ð-küè.

19 Dà-ž Mò-lì-ò chĭ-nyìè keh ih-ts'ieh-ge ð-küè, sang-naì dzie-dzie sz-sié.

20 Yie-muh, iang-ù só t'ing-djah só ts'ž-djah ih-ts'ieh-ge ð-küè tsìng-zié só t'ung-tsz gi-dà-ko, zuih yung-ò tsà-mí Ziè-tì tsaó-chüé-k'ĭ.

21 Poh neh mǒ-ba, zui-ž dè Mǎi-mǎi 'æ küeh-lí-ge z-'aò, Gi-ge ming-ž ch'aó ž Yi-sŭ: zui-ž t'e-de wha-mì yaó sang-t'í t'ie-sz só ch'aó-kù-bá-ge.

22 Chiè-djah Mŭ-si-ge lieh-foh, gi-dà-ko chieh-zìng-ge neh-tsz mǒ-ba, zuih tà Gi zìé Yi-lŭ²-sà-láé shiè-zié k'à Chĭ;

23 Chiè-djah Chĭ-ge lieh-foh só sí-loh-ge, Va-pah diu-t'e-ge nŏ-n iang-ke ts'ing 'ü sìng k'à Chĭ.

24 Pìng-ts'í è shiè tsì-lí chiè-djah Chĭ-ge lieh-foh só koá, Ih-shoa pa-chao, whah-ž lă-tsih bah-köh.

25 Zé Yi-lŭ²-sà-láé yaó ih-kai nang ming chiè Si-miè; keh-kaih nang yih ž tsìng-dzih yih ž djie-sang, tsz-moà Yí-seh-lieh pah-sìng-ge üe-ta li, Sìng-Ling ah kô-dóng gi.

26 Pìng-ts'í gi teh-djah Sìng-Ling-ge tsz-tié,

koá gi wha-mì sz yí-zie whài ts'ž-djah Chĭ-ge
Chĭ-tuh.

27 Si-miè k'à Sĭng-Ling kǝ-dóng tsaó-tsàng
diè tí-chüé; Yi-sû-ge vŭ¹-mú pó Mai-mai Yi-
sû tà tí li, è 'ù Gi chiàè-djah lieh-foh-ge kwai-
chŭ tsù-li;

28 Si-miè ziuh tsieh Gi zé siú-de, ts'ing-tsa
Ziè-tì, koá,

29 Chĭ-'o! jĭ-chang chiàè-djah Nyí-ge 'ò hǝé
sz Nyí-ge nu-buh bing-bing-üe-üe tsaó-k'í;

30 Iang-'ù ng ts'ang-ngá ts'ž-djah Nyí-ge
chad-sing;

31 Ziù-z Nyí zé và-ming miè-zie só 'ü-bì-
ch'í-ge;

32 Ž-kai liè-koa chiàè-djah yì-kwaih-nang, ž
Nyí Yí-seh-lieh pah-sĭng-ge yung-'o.

33 Iah-saih tà Yi-sû-ge mú-ts'ang shĭ-djĭ só
koá-djah Gi keh-leh 'ò.

34 Si-miè chuh-fuh gi-dà-ko, yih tai Gi-ge
mú-ts'ang Mó-lì-ò koá, Keh-kaih Iang-'e ž
lieh-ch'í-ge sz Yí-seh-lieh shŭ-tu nang tieh-tǝé
gé-ch'í, pĭng-ts'í tsù ih-kai chĭ-'ǝè k'à nang
koá 'ò;

35 Sz shŭ-tu nang-ge sang-sz whài shié-
ch'üeh-li; pĭng-ts'í yaó tǝe whài ch'oh-kù nyí
ž-ge sang.

36 Yaó ih-‘ù nyū sie-tsz ming chiæ Ò-na, z Ò-sih tsi-p‘à Foh-naì-lieh-ge na-n, nyie-chí lœé-ba; gi joa ch‘üeh-ko-tsz-‘áo k‘oà dzié-fû djt ts‘aih-nyie;

37 Tsù kó-vû¹ poh-zaih-sz nyie; fú li-k‘e sîng-diè, chàng-zih djí-djao neh-yì vuh-z Ziè-tì.

38 Toa hé-kai z-‘àò gi tsaó-zié li, tsà-mí Chí; tai Yi-lû²-sà-læ ih-ts‘ieh tsz-moà joh-zaí-ge nang koá kaih Iang-‘e-ge z-küè.

39 Iah-saih tà Mó-lì-ò chiæ-djah Chí-ge lieh-foh ih-ts‘ieh-ge z-küè bà-yüè, zih kwai Ko-lì-lì, tòè z-ge zing-tí Na-sà-leh k‘ì.

40 Mai-mai, tsié-dù-ch‘í, ling-sîng ah tsoà-djiè-ch‘í, ts‘ung-ming ah mǝ-choh; pîng-ts‘í Ziè-tì-ge ö-‘ù ling-djah Gi.

41 Gi-ge vû¹-mu mai-nyie tòè-da ‘ü-yüeh-tsieh zié Yi-lû²-sà-læ k‘ì.

42 Yi-sû zaih-n sht-ge z-‘àò gi-dà-ko chiæ tsieh-ge kwai-chú zié Yi-lû²-sà-læ;

43 Neh-tsz mǝ-ba kwai-k‘ì-ge z-‘àò, Si-n Yi-sû ta-koh zé Yi-lû²-sà-læ; Gi-ge mú-ts‘ang tà Iah-saih fú shá-tih;

44 Sié-sié Gi z dong-‘æ-ge nang toa-chung zih tsaó ih-neh-ge lû², ts‘ang-chüè sie-juh-ge nang toa-chung zang-foá Gi;

45 Zang-fú-djah zihh tsaó-chüé Yi-lŭ²-sà-láe k'í zang Gi.

46 Kù-goa sa neh ziù zé sùng-dìe-de zang-djah Gi, zó z sie-sæ toa-chung, yih t'ing gi-dà-ko, yih màng gi-dà-ko.

47 T'ing-djah Gi-ge nang oh shī-djī Gi-ge ts'ung-ming, tà Gi-ge tai-tōh.

48 Vŭ¹-mú ts'z-djah Gi zihh shī-djī-ch'í; Gi-ge mú-ts'ang tai Gi koá, N-tsz, Nyí tsz-ñah whai keh-ñang dè ng-dà-ko? Nyí-ge vŭ¹-ts'ang k'òà Ng iao-zao-nang zang Nyí.

49 Yi-sŭ tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsz-ñah whai zang Ng? ch'í fú shá-tih Ng iang-ke zé-z Ng Vŭ¹-ge dì-foa?

50 Gi-dà-ko fú ming-bah Yí-sŭ tai gi-dà-ko só koá-ge 'ò.

51 Yi-sŭ k'òà gi-dà-ko tsù-dai tsaó-loh tòe Na-sà-leh li; jùng-joa gi-dà-ko; Gi-ge mú-ts'ang pó keh ih-ts'ieh-ge z-kùe zō zé sang-naì.

52 Yi-sŭ yih dù-ch'í yih ts'ung-ming-ch'í; Ziè-tì tà nang yüeh-foh hŭe-shí Gi.

Lk 3.

1 Ke-sà Di-pì-liu zó 'ù dì zaih-ng nyie, Páng-tiu Pí-lá-tu tsù Yao-t'ài-ge tsung-tuh, Shí-lieh

zé Kó-lì-lì tsù fang-fung-ge Yoa, gi shung-dí
Fi-lieh ze Yi-t'û¹-lì-ò tà Deh-la-k'ó-nyie tsù
fang-fung-ge Yoa, Lû¹-sà-nyieh ze Ò-pí-lì-nyie
tsù fang-fung-ge Yoa,

2 O-nà tà Ke-ò-foh tsù dù tsì-sz-tsié-ge z-'aò,
Ziè-tì-ge fang-fû² ling-djah Sà-ko-lì-o-ge n-tsz
Iah-yüè zé k'òa-í-de.

3 Gi zihh tõe Iah-dà koa dö-dö-ch'üe-ch'üe li
djue hwaí-ké-ge sí-lí, sz-teh zaí hœè sì-goa ;

4 Zié sie-tsz Yí-sè-ò shĭ-de só koá-djah, K'òa-í
yaó nang-ge sing-iang chiæ-ch'í, 'Ü-bì Chĭ-ge
dù lû², pû-dzih Chĭ-ge shiæ-lû².

5 Va-pah sa-õe whai diè-ch'í mō, va-pah sa-
ling whai foà-loh á, wa-ch'oh-ge whai siu-ch'í
dzih, kœ-ti-shaih-döh-ge whai pû¹-ch'í bing ;

6 Va-pah yaó shüeh-ch'í-ge whai ts'z-djah
Ziè-tì-ge chaò-sing.

7 Só-yí Iah-yüè tai keh-leh tsaó-ch'üeh-li ziu
gi sí-lí-ge chùng-nang koá, Duh-zi ih-lû²-ge !
jĭ-nang tsz-tié nyí-dà-ko döe-goa tsie-le-ge foh-
nù ?

8 Só-yí iang-ke chieh kú-tsz 'öh-djah hwaí-
ké; sang-naì fai sié-sié koá, Ò-pah-la-hüé z
ng-dà-ko-ge tsû¹-tsung; ng tai nyí-dà-ko koá,
ziù-z keh-leh zih-diu, Ziè-tì ah nang-kaò chiæ
gi tsú Ò-pah-la-hüé-ge tsz-sö.

9 Yiè-zé fú-diu yí-chang k'òa' z̄ jī kō-de, só-yí va-pah fú chieh hōé kú-tsz-ge jī, ziuh chah-goa gwà hú-de.

10 Chùng-nang mǎng gi kóa, Kah, ng-dà-ko iang-ke tsù ga-nyie?

11 Iah-yüè whai-tōh gi-dà-ko kóa, Yaó lǎe-djié i-zie-ge hōé fang k'à n-naó-ge; yaó ch'ih-zih-ge ah è jī-ts'z tsù.

12 Ah yaó siu die-lie-ge nang tsaó-li è zió sí-lí, tài gi kóa, Sie-sæ, ng-dà-ko iang-ke tsù ga-nyie?

13 Ziuh tài gi-dà-ko kóa, Ngah-ding-tsz-wha-ge die-lie fai tsó.

14 Ping-ting ah mǎng gi kóa, Ng-dà-ko iang-ke tsù ga-nyie? Ziuh tài gi-dà-ko kóa, Fai djie-whæ, fai leh-soh; só teh-ge lie iang-ke tsz-choh.

15 He nang-kà pah-sìng oh tsz-moà, pìng-ts'í dà-ko nang sang-naì 'ù Iah-yüè n-lǒ gi tòe-tí z̄ Chī-tuh fú;

16 Só-yí Iah-yüè whai-tōh chùng-nang kóa, Ng yoà shī s̄ nyí-dà-ko sí-lí, dà-z̄ yaó Ih-'ù li-ge, nang-kō dù-z̄ ng, zió-z̄ ká Gi-ge 'a-tà ng ah fú p'ài. Gi whai yoà Sìng-Ling tà hú s̄ nyí-dà-ko sí-lí.

17 Gi siú-de nyah-lōe pu-chī, whai pài liæ

dzi Gi mah-dzie-de-ge mah; pó mah siu Gi ts'oa-de li; pó k'oa yoà u-fú-goa-ge hú shiæ-goa.

18 Iah-yüè yih yoà shŭ-tu bieh-yiè ch'üè-hò-ge 'ò djüe fuh-iang k'à pah-sìng t'ing.

19 Dà-ž fang-fung-ge Yoa Shŭ-lieh 'ù gi shung-dí Fi-lieh-ge ts'i Shŭ-lu-tí-ge ž-küè, pìng-ts'í 'ù Shŭ-lieh ž só tsù va-pah oh-ge ž-küè, k'à Iah-yüè p'í-bing;

20 Yih tsè ko-ts'aò ih-ch'í oh-ge ž-küè, ziù-ž pó Iah-yüè kwa lœ-ka-de.

21 Chùng pah-sìng ziù-kù sí-lí, Yi-sŭ ah ziú sí-lí; töé-kòe-ge z-'aò t'ie k'e-ch'í,

22 Sìng-Ling, yung-moà zié bah-köh, koà-loh ling-djah Gi; wha-yaó sing-iang joa t'ie-zié koá, Nyí ž Ng ts'ang-è-ge N-tsž, Ng só tìng hŭe-shŭ-ge.

23 Yi-sŭ koá döé-lí ch'í, dà-iah ž sa-zaih shŭ, ziù-ž nang só sié ž Iah-saih-ge N-tsž; Iah-saih ziù-ž Shŭ-lí-ge n-tsž,

24 Ziù-ž Mó-t'ah-ge n-tsž, ziù-ž Lì-vì-ge n-tsž, ziù-ž Mah-chŭ-ge n-tsž, ziù-ž Ngó-na-ge n-tsž, ziù-ž Iah-saih-ge n-tsž,

25 Ziù-ž Mó-dà-di-ò-ge n-tsž, ziù-ž Ò-mo-ž-ge n-tsž, ziù-ž Na-ong-ge n-tsž, ziù-ž Yí-ž-lí-ge n-tsž, ziù-ž Na-ke-ge n-tsž,

26 Ziù-ž Mó-ah-ge n-tsž, ziù-ž Mó-dà-di-ò-ge

n-tsz, ziù-z Si-mí-ge n-tsz, ziù-z Iah-saih-ge
n-tsz, ziù-z Yao-dà-ge n-tsz,

27 Ziù-z Iah-ò-na-ge n-tsz, ziù-z Lì-sá-ge
n-tsz, ziù-z So-lu-pó-pah-ge n-tsz, ziù-z Sà-la-
t'ieh-ge n-tsz, ziù-z Nyie-lì-ge n-tsz,

28 Ziù-z Mah-chī-ge n-tsz, ziù-z Ò-tí-ge n-tsz,
ziù-z Ku-soa-ge n-tsz, ziù-z Yí-mu-doa-ge n-tsz,
ziù-z Ž-ń-ge n-tsz,

29 Ziù-z Iah-sì-ge n-tsz, ziù-z Yí-lieh-sà-ge
n-tsz, ziù-z Iah-lìng-ge n-tsz, ziù-z Mó-t'ah-ge
n-tsz, ziù-z Lì-vì-ge n-tsz,

30 Ziù-z Si-miè-ge n-tsz, ziù-z Yao-dà-ge
n-tsz, ziù-z Iah-saih-ge n-tsz, ziù-z Iah-nö-ge
n-tsz, ziù-z Yí-lì-ò-chang-ge n-tsz,

31 Ziù-z Mí-lì-ò-ge n-tsz, ziù-z Má-nö-ge
n-tsz, ziù-z Mó-dah-t'a-ge n-tsz, ziù-z Na-ta-ge
n-tsz, ziù-z Dà-bieh-ge n-tsz,

32 Ziù-z Yi-si-ge n-tsz, ziù-z Ò-pah-ge n-tsz,
ziù-z Pu-z-ge n-tsz, ziù-z Sà-mang-ge n-tsz,
ziù-z Na-jùng-ge n-tsz,

33 Ziù-z Ò-mí-na-dah-ge n-tsz, ziù-z Ò-la-ge
n-tsz, ziù-z Yí-z-lang-ge n-tsz, ziù-z Foh-leh-z-
ge n-tsz, ziù-z Yao-dà-ge n-tsz,

34 Ziù-z Ngó-koh-ge n-tsz, ziù-z Yí-sà-ge
n-tsz, ziù-z Ò-pah-la-hüé-ge n-tsz, ziù-z T'oa-
la-ge n-tsz, ziù-z Na-ngoh-ge n-tsz,

35 Ziù-^z Sà-luh-ge n-ts^z, ziù-^z Ĭa-kaó-ge n-ts^z, ziù-^z Foh-leh-ge n-ts^z, ziù-^z Shĭ-pah-ge n-ts^z, ziù-^z Sà-la-ge n-ts^z,

36 Ziù-^z Ke-nö-ge n-ts^z, Ziù-^z Ò-foh-sà-ge n-ts^z, ziù-^z Sih-ge n-ts^z, ziù-^z Na-ò-ge n-ts^z, ziù-^z Ĭa-mah-ge n-ts^z,

37 Ziù-^z Mó-t'ûⁱ-sà-la-ge n-ts^z, ziù-^z Yí-noh-ge n-ts^z, ziù-^z Ngó-lieh-ge n-ts^z, ziù-^z Mó-leh-lieh-ge n-ts^z, ziù-^z Ke-nö-ge n-ts^z,

38 Ziù-^z Yí-nu-^z-ge n-ts^z, ziù-^z Sè-deh-ge n-ts^z, ziù-^z Ò-toa-ge n-ts^z, ziù-^z Ziè-tì-ge n-ts^z.

Lk 4.

1 Yi-sû, mǒ-ohoh yaó Sìng-Ling, joa Iah-dà tsaó-chüé, k'à Sìng-Ling yáng-tòè k'òa-í-de;

2 S^z-zaih neh ziú mû-chû-ge s^z-t'ò; keh-leh neh-ts^z oh n-naó ch'ih, 'aó-le dû'-whai.

3 Mû-chû zihuh tai Gi koá, Nyí djah-^z Ziè-tì-ge N-ts^z, hǒé fang-fû' keh-leh zih-diu piè tsù píng.

4 Yi-sû whai-tòh gi koá, Yaó sí-loh koá, Nang 'oh-da fi-dà-ts^z k'òè-djah píng, ^z k'òè-djah Ziè-tì ih-ts'ieh-ge 'ò.

5 Mû-chû yih tà Gi zìé ih-zò kǒe sá-zìé k'ì, ih-ó-ge kung-fû pó t'úng-t'ie-ó và-kwaih k'à Gi t's^z;

6 Mû-chú zihh tai Gi koá, Keh ih-ts'ieh-ge djüe-pìng tà yung-'o ng oh whai k'à Nyí, iang-'ù z koa-dè k'à ng-ge, ng è k'à jī-nang zihh k'à jī-nang,

7 Só-yí Nyí djah whai pà ng, t'úng-t'úng oh z Nyí-ge.

8 Yi-sû whai-tōh gi koá, Sà-dà, t'ai 'aó k'ì, iang-'ù yaó sí-loh koá, Iang-ke pà Chī nyí-ge Ziè-tì, ta-mang vuh-z Gi.

9 Mû-chú yih ling Gi tòe Yi-lû²-sà-láe, chiàe Gi gé-zé sîng-diè ih-kai tîng ziè-chüé, tai Gi koá, Nyí djah-z Ziè-tì-ge N-tsz, k'o-yí joa keh-li t'iaè-loh 'ó-chüé;

10 Iang-'ù yaó sí-loh koá, Gi whai 'ù Nyí fang-fû' Gi-ge t'ie-sz pöe-whù Nyí,

11 Gi-dà-ko siú-de whai pó Nyí toá-löe, ch'oa-p'ò Nyí-ge chah p'ùng-djah zih-diu.

12 Yi-sû whai-tōh Gi koá, Yaó koá, Paih-k'ó sz-t'ò Chī, nyí-ge Ziè-tì.

13 Mû-chú t'úng-t'úng sz-t'ò yüe-ba, zihh dzà-z li-k'e Gi.

14 Yi-sû, yaó Sîng-Ling-ge djüe-pìng, tsaó-chüé tòe Ko-lì-lì k'ì; Gi-ge ming-sing djüe-pìe dö-ch'üe-ge dì-kà;

15 Zé gi-dà-ko whai-doa-de koà-shùng; chùng-nang oh ts'ing-tsà Gi.

16 Yi-sû li-tòè Na-sà-leh, ziù-ž Gi ié-dù-ge dī-foa, lí-pà-neh chiàè-zie tsaó-tsàng whàì-doa-de; ziuh gé-ch'í duh-shĭ.

17 Yaó sie-tsz Yí-sè-ò-ge shĭ dī-k'à Gi. Pó shĭ t'ao-k'e, ziuh p'ùng-djah yaó dī-foa sí-loh koá :

18 Chĭ-ge Sìng-Ling ling-djah Ng, iang-ù Gi yoà yao fung Ng djüe fuh-iang k'à djung-nang t'ing; ts'a Ng i-hóé sang-t'ùng-ge nang,

19 Djüe sih-foà k'à lú-k'í-ge nang, teh-ts'ž k'à hah-ngá-ge; ts'a Ng pó 'è-djah-ge nang foà-goa, djüe-k'e Chĭ-ge shĭ-nyie.

20 Ziuh pó shĭ 'òh-lúng, k'à-wha küé-ž-ge nang, ziuh zó-loh; whàì-doa chùng-nang-ge ngá-tsing oh t'ing-löe ts'ž Gi.

21 Gi ziuh k'e-k'áo tai gi-dà-ko koá, Keh-p'ie shĭ chang-zaih zé nyí-dà-ko n-tó-de tsù-zing.

22 Chùng-nang oh dè Gi tsù tai-tsing, yih shĭ-djĭ Gi k'áo-de só koá-ch'üeh yaó ö-ù-ge 'ò; ziuh koá, Keh-kaih fú ž Iah-saih-ge N-tsz moa ?

23 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsúng whàì tai Ng koá keh-kaih pí-foa, I-sæ, pó Nyí-ž i-hóé: ng-dà-ko t'ing-djah Nyí zé Ko-pah-nung só tsù-ge, ah hóé tsù zé ts'ž-dì Nyí-ge páng-dì.

24 Gi yih koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, N-naó sie-tsz zé ù-ge páng-dì tsieh-ziú-ge.

25 Ng tsang-tsang tai nyí-dà-ko koá, Yí-lí-ò-ge neh-tsz t'ie seh-löe sa nyie ling liuh-kai nyüeh, piè-dì dà hoa, keh-kaih z-'àò Yí-seh-lieh-ge dì-foa yaó shū-tu-ge kó-vû¹:

26 Yí-lí-ò n-naó vúng-ts'a tòe gi-dà-ko ih-kai nang, tsz vúng-ts'a tòe Si-tàng-ge Sà-leh-dà ih-kai kó-vû¹-da k'ì.

27 Sie-tsz Yí-lí-sò-ge z-'àò, Yí-seh-lieh dì-foa yaó shū-tu-ge dù-mo-fung-ge, n-naó ih-kai teh chieh-zìng, tsz yaó Jí-lí-ò kwaih-ge Ná-mà i chieh-zìng.

28 Whai-doa-de-ge chùng-nang t'ing-djah keh-leh 'ò záng foh-nù;

29 Gé-ch'í, pó Gi küé-ch'üeh zing-whà, ling Gi tòà sa-nga, ziù-z' kaih zing só zöe-ch'í-ge dì-foa, è pó Gi gwà-loh 'ó-chüé k'ì;

30 Dà-z' Yi-sû tsaó dà-ko nang toa-chung kù tsaó-k'ì.

31 Yi-sû tsaó-loh tòe Ko-pah-nung, ziù-z' Ko-lí-lí ih-kai zing-tí, maí üe-sih-neh koà-shùng gi-dà-ko;

32 Chùng-nang shī-djī Gi-ge koà-shùng, iang-'ù Gi-ge shwò yaó djüe-pìng.

33 Whai-doa-de yaó ih-kai yaó zi-chū-ge

ling-ge nang, dù-dù-ge sing-ang chià-ch'í
koá,

34 Na-sà-leh-ge Yi-sû 'o! ng-dà-ko k'òa Nyí
yaó ga-nyie sie-küe? Nyí li djī-mieh ng-dà-
ko moa? ng shá-tih Nyí z̄ jī, ziù-z̄ Ziè-tì-ge
Sing-ge.

35 Yi-sû zuih tsah-bì koá, Iáng-zing, joa gi
sang-de tsaó-ch'üeh-li. Chū zé chùng-nang
toa-chung pó gi gwà-tōé zuih tsaó-ch'üeh-k'ì,
ah n-naó sō-djah gi.

36 Chùng-nang oh ts'z-chang-chí, pí-ts'z koá-
li-koá-k'ì, koá, Keh-kaih z̄ ga-nyie döé-lí? Gi
yoà djüe-ping tà nang-kō fang-fû² zi-chū, chú
zuih tsaó-ch'üeh.

37 Gi-ge fung-sing zuih djüe-k'e t'ung dö-
ch'üe-ge dì-foa.

38 Yi-sû gé-ch'í, joa whàì-doa-de tsaó-ch'üeh,
tsaó-tsàng Si-mang uh-de. Si-mang-ge dzié-
mú yaó nyieh-bing ting djoá, gi-dà-ko dè gi
djao Yi-sû.

39 Yi-sû gé gi-ge sang-pie tsah-bì nyieh-bing,
nyieh-bing zuih t'ai-k'ì; nyũ-zang lieh-k'eh
'æ-ch'í vuh-z̄ gi-dà-ko.

40 Nyieh-diu loh-k'ì-ge z-'aò, va-pah yaó
bing-nang-ge, paih-lō ga-nyie bing, tà gi-
dà-ko tōè Yi-sû mang-zie; Yi-sû pó siú k'òa

gi-dà-ko kai-kai nang sang-ziè i-höé gi-dà-ko.

41 Wha-yaó chŭ joa shŭ-tu nang tí-mai tsaó-ch'üeh, chiæ-ch'í koá, Nyí z Ziè-tì-ge N-tsz Chī-tuh. Yi-sŭ tsah-bì gi-dà-ko, fú shŭ koá iang-ù gi-dà-ko shá-tih Gi z Chī-tuh.

42 Töè-da t'íe-koa Yi-sŭ tsaó-ch'üeh töè k'oà-í-ge dì-foa k'í; chùng-nang oh zang Gi, tsaó-töè Gi boa-ta, è pó Gi liu-löe fú k'à Gi li-k'e gi-dà-ko.

43 Yi-sŭ tai gi-dà-ko koá, Ng ah iang-ke zé keh-leh bieh zing-tí djŭe Ziè-tì kwaih-ge fuh-iang; Ng z 'ù-ts'z ts'a-li-ge.

44 Ziuh zé Ko-lì-lì-ge keh-leh whai-doa djŭe-döé.

Lk 5.

1 Chùng-nang tsáng-löe Yi-sŭ è t'ing Ziè-tì-ge döé-lí Yi-sŭ gé-zé Kah-nyie-sà-leh-ge whu-pie;

2 Ts'z-djah lăe-tsih jŭe shieh z whu-pie; tsie ngŭ-ge nang tsaó-ziè sí moá k'í-ba.

3 Yi-sŭ ziuh loh ih-tsih jŭe, z Si-mang-ge, chiæ gi joa yŭè-de ts'æ-k'e líe-n; ziuh zó-loh, joa jŭe-de koà chùng-nang.

4 Koá shieh-ba zuih tòi Si-mang koá, Ts'æ tòe sang-ge dī-foa k'ì, pó nyí-dà-ko-ge moá foà-loh táe ngŭ.

5 Si-mang whai-tōh Gi koá, Sie-sæ, ng-dà-ko tsing yì lōe-lih n-naó teh-djah, zie-z; i Nyí-ge 'ò, ng whai pó moá foà-loh.

6 Keh-kaih tsù-dà-ch'í, zuih pó ngŭ 'ü-lōe záng tu, moá è p'ah-k'e.

7 Zuih yiæ siú chiè boá-tsih jüe-de-ge hù-chí li poa-zù; gi-dà-ko zuih li; lăe-tsih oh tsì-mó, zuih è dzang-loh.

8 Si-mang Pí-teh ts'z-dà-djah zuih p'uh-loh Yi-sŭ chah-k'üeh mang-zie, koá, Chí 'o! li-k'e ng, ng z-kai zai-zang.

9 Iang-'ù Si-mang tà k'oà gi tsù-dai-ge chùng-nang, 'ù só teh-djah-ge ngŭ oh shī-djì;

10 Si-mang-ge hù-chí Si-pì-t'a-ge n-tsí Ngó-koh tà Iah-yüè ah z jī-ts'z. Yi-sŭ tòi Si-mang koá, Fai p'ò, joa-chang yí-'áo nyí whai teh nang.

11 Jüe ts'æ tòe yüè, gi-dà-ko zuih pó ih-ts'ieh oh li-goa, kang-jī Yi-sŭ.

12 Yi-sŭ zé-z ih-kai zing-tí, yaó ih-kai nang, sang-de oh z dù-mo-fung, ts'z-djah Yi-sŭ zuih p'uh-loh djao Gi koá, Chí, Nyí djah-z k'áng, Nyí nang-kaò i ng chieh-zing.

13 Yi-sû ch'ung-ch'ueh siú moh gi, koá, Ng k'áng, nyí chieh-zìng-ba. Dù-mo-fung jī-siú t'ai-k'ì.

14 Yi-sû fang-fû' gi fai k'à nang koá, dà-z tsaó-k'ì pó z k'à tsì-sz ts'z; pìng-ts'í shiè-zie, 'ù nyí chieh-zìng-ch'í-ba, Mû-si só fang-fû'-ge lí-vaih, shiè gi-dà-ko tsù tai-tsìng.

15 Dà-z Yi-sû-ge ming-sing kà yie-k'e; shú shú-tu-tu-ge-nang jī-lúng t'ing döé-lí, ah sié Gi i gi-dà-ko-ge bìng.

16 Yi-sû t'ai tòè k'òa-í-de k'ì tòé-koè.

17 Yaó ih-neh Yi-sû koà-shùng-ge z-'aò, yaó Foh-lì-sè nang tà koà-foh-sz zó-ta, ziù-z joa Ko-lì-lì koh shie-ts'ö, wha-yaó Yao-t'à tà Yi-lû²-sà-læ li-ge; Chī-ge djüe-pìng shiè-ch'ueh i bìng.

18 Yaó nang zé joa ziè-maí de ih-kai t'a-fung-ge nang li, è de tí li foà zé Yi-sû miè-zie.

19 Iang-'ù nang tu, zang-fú-djah ga-nyie lû² de tí, zuih tsaó-zie uh ziè-maí, lie nang lie joa ts'í-loh ngó-pai-de kù tòè toa-chung Yi-sû miè-zie.

20 Yi-sû ts'z-djah gi-dà-ko-ge sie-sàng zuih tai gi koà, Nang, nyí-ge zai sì-goa-ba.

21 Duh-shī-nang tà Foh-lì-sè nang zuih í-lö-ch'í, koá, Keh-kaih koá sih-duh shwò-ge z

jī ne? djī-goa Ziè-tì tsz-whà jī nang-kaò sì-
zaí ne?

22 Yi-sû shá-tih gi-dà-ko-ge sang-sz zih
whai-tōh gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko sang-naì n-
lō ga-nyie?

23 Whah-ž`koá, nyí-ge zaí sì-goa, whah-ž
koá, bo-ch'í, 'æ-tsaó, nyah ih-ch'í yung-yì-le ne?

24 Dà-ž sz nyí-dà-ko whai shá-tih Nang-ge
N-tsz zé dì-ziè yaó djüe-pìng sì-zaí, (ziuh tai
t'a-fung-ge koá,) Ng chiæ nyí, bo-ch'í, tsó nyí-
ge joa tsaó nyí uh-de k'í.

25 Gi lieh-k'eh zé gi-dà-ko miè-ziè gé-ch'í,
pó ž só fa-ta-ge mû-ž tsó-ch'í, tsaó gi uh-de
k'í, kwaī yung-'o k'à Ziè-tì.

26 Chùng-nang oh koh-yiè-ch'í, kwai yung-'o
k'à Ziè-tì, pìng-ts'í mō-choh djù-p'ò, koá,
Chang-zaih ts'ž-djah djī-ž ba.

27 Keh-leh ž-küè yi-'áo Yi-sû tsaó-ch'üeh,
ts'ž-djah ih-kai siu die-lie-ge nang, ming chiæ
Lì-vì, zó ž whú-lie-voa-de, zih tai gi koá,
Kang-jī Ng.

28 Gi zih ih-ts'ieh oh li-goa, gé-ch'í kang-jī
Yi-sû.

29 Lì-vì zé ž uh-de 'ù Yi-sû pá ih-kai dù
tsiú-zih, yaó shŭ-shŭ-tu-tu-ge siu die-lie-ge tà
bieh-nang k'òa gi-dà-ko sie-bō zó-zih.

30 Duh-shĭ-nang tà Foh-lì-sè nang üe Gi-ge mang-du, koá, Nyí-dà-ko tsz-ñah whai k'òa siu die-lie-ge nang tà zai-nang sie-bó ch'ih-hah ne ?

31 Yi-sŭ whai-tòh gi-dà-ko koá, Tsoà-djĭe-ge nang fú yoà i-sæ, yaó bìng-ge è-ge.

32 Ng li fú z chiæ tsìng-dzih-ge nang, z chiæ zai-nang hwaí-ké.

33 Gi-dà-ko tai Yi-sŭ koá, Iah-yüè-ge mang-du lŭ¹-ts'z chàng-zih djĭ-djao; Foh-lì-sè-ge mang-du ah z jĭ-ts'z; dà-z Nyí-ge yih ch'ih yih hah; z tsz-ñah ì-ts'z ne ?

34 Yi-sŭ tai gi-dà-ko koá, Whù-shĭ-ge k'ah, sang-loa wha k'òa gi-dà-ko sie-bó z-ta, ie nang-kaò chiæ gi-dà-ko chàng-zih moa ?

35 Dà-z neh-tsŭ whai tòè, sang-loa zuih lí-k'è gi-dà-ko, hé-kaì z-'aò gi-dà-ko zuih whai chàng-zih.

36 Yih tai gi-dà-ko koá ih-kaì pí-foa, N-naó nang pó sang-ge i-zie tsó ih-lòh k'ì pŭ¹ djaò-ge i-zie, ch'òa-p'ò sang-ge pó djaò-ge doh-goa, pìng-ts'í pŭ¹-tì-ge keh-lòh sang-ge k'òa djaò-ge fú tai.

37 Ah n-naó nang pó sang tsiú tsì djaò-ge bi-dè tí; ch'òa-p'ò sang tsiú pó bi-dè p'à-goa, tsiú yih liu-ch'üeh, bi-dè yih bà-whà-goa :

38 Dà-z pó sang tsiú tsì sang bi-dè tí-chüé,
lâe-yiè oh pöé-jüe-ba.

39 Ah n-naó nang ch'ih löé-ge tsiú jī-siú è
sang-ge; iang-'ù gi koá, Löé-ge hōé-le-ge.

Lk 6.

1 'Ü-yüeh-tsieh-ge dī-n neh kù, diu ih-kai
üe-sih-neh, Yi-sū tsaó-kù mah-die-de, Gi-ge
mang-du tsah mah-diu, k'à siú ts'u-ts'u-goa
ch'ih.

2 Yaó ké-kai Foh-lì-sè nang tai gi-dà-ko koá,
Nyí-dà-ko tsz-ñah whai tsù üe-sih-neh paih
k'ó-yí tsù-ge z-küè?

3 Yi-sū whai-tōh gi-dà-ko koá, Dà-bieh k'òa
gi tsù-dai-ge nang dū'-whai-ge z-'àò só tsù-ge
z-küè nyí-dà-ko n-naó duh-kù moa?

4 Ziù-z tsaó-tsàng Ziè-tì-ge uh tí-chüé, pó
hé-le pá-da-ge píng tsó-li ch'ih, yih fang-k'à
tsù-dai-ge nang; keh-leh píng z paih-k'ó-yí
ch'ih-ge, tsz yaó tsì-sz k'ó-yí ch'ih.

5 Yi-sū yih tai gi-dà-ko koá, Nang-ge N-tsz
ah z üe-sih-neh-ge Chī.

6 Yih z ih-kai üe-sih-neh Yi-sū tsaó-tsàng
whai-doa koà-shùng; yaó ih-kai nang z-ta,
jùng-siú k'u-goa.

7 Duh-shĭ-nang Foh-lì-sè nang ts'áo Gi ts'z
 ũe-sih-neh whai i fú i, è zang laò kòè Gi.

8 Yi-sû shá-tih gi-dà-ko-ge sang-sz, zuih tai
 siú k'u-goa-ge nang koá, Gé-ch'í, gé toa-chung
 li; gi zuih gé-ch'í gé-ta.

9 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Ng mǎng nyí-dà-ko,
 ũe-sih-neh tsù-zie tsù-oh, chàò-mìng 'è-mìng,
 nyah ih-yiè z-ge?

10 Zuih dō-ch'ue ts'z-ts'z gi-dà-ko chùng
 nang, tai hé-kai nang koá, Nyí siú ch'ung-
 ch'ueh. Siú ch'ung-da-ch'ueh, zuih jüe-'ü
 k'òa hé-tsih ih-yiè.

11 Gi-dà-ko foh-nù záng; pí-ts'z sie-lie tsz-
 ñah-nang bà Yi-sû.

12 Toa hé-le neh-tsz Yi-sû tsaó-ch'ueh tòè
 sa-zie k'í tòé-kòè; jüe yì tòé-kòè Ziè-tì.

13 Tòè-da t'ie-koa zuih chiè Gi-ge mang-du
 tsaó-li, joa gi-dà-ko toa-chung ká-shüé zaih-
 ñ-kai nang, ts'ing-hu gi-dà-ko tsù sz-du;

14 Ziù-z Si-mang (Yi-sû yih ts'ing-hu gi
 Pí-teh), tà gi shung-dí Ũe-teh-lieh, wha-yaó
 Ngó-koh tà Iah-yüè, Fi-lieh tà Po-tu-lu-má,

15 Mó-t'à tà Tu-mó, Ò-leh-fi-ge n-tsz Ngó-
 koh, tà Si-mang ts'ing-hu Zaih,

16 Ngó-koh-ge shung-dí Yao-dà, wha-yaó
 Ko-liæh-ge Yao-dà, ziù-z pó Yi-sû mà-goa-ge.

17 Yi-sû k'òa gi-dà-ko sie-bô tsaó-loh sa, gé z bing-dì-de, yaó shû-tu Gi-ge mang-du, wha-yaó shû-shû-tu-tu-ge pah-sìng, joa piè Yao-t'à tà Yi-lû²-sa-láe, joa T'ai-lu Si-tàng-ge hé-pie, tsaó-li t'ing Gi, yih è gi-dà-ko-ge bìng i-hóe;

18 Wha-yaó k'á zi-chû só mû²-ge; gi-dà-ko oh i-hóe-ba.

19 Chùng-nang oh sié moh Gi, iang-'ù yaó nang-kô joa Gi sang-de tsaó-ch'ueh i-hóe chùng-nang.

20 Yi-sû ngá-tsing de-ch'í ts'z-ts'z Gi-ge mang-du zihh koá:—

Nyí-dà-ko bing-djung-ge yaó fuh, iang-'ù Ziè-tì-ge kwaih z nyí-dà-ko-ge.

21 Nyí-dà-ko yiè-zé dū¹-whai¹-ge yaó fuh, iang-'ù nyí-dá-ko whai¹ teh ch'ih-poá.

Nyí-dà-ko yiè-zé æ-k'uh-ge yaó fuh, iang-'ù nyí-dá-ko whai¹ shiæ-ch'í.

22 'Ū Nang-ge N-tsz djah yaó nang 'áng nyí-dà-ko, k'òa nyí-dà-ko jüeh-koa-goa, zoh nyí-dà-ko, pó nyí-dà-ko-ge ming-z toà tsù oh-ge kah-ch'üeh-goa, nyí-dà-ko yaó fuh-ge;

23 Hé-kai neh-tsz nyí-dà-ko höe kw'à-'oh t'iaè-vú, iang-'ù nyí-dà-ko-ge pöè-iàng zé t'ie-ziè z dù-ge; gi-dà-ko-ge tsû¹-tsung dé sie-tsz ah z jî-ts'z.

24 Dà-z nyí-dà-ko ze-chí yaó whú-ge; iang-‘ù nyí-dà-ko-ge üe-ta yí-chang teh-djah-bá.

25 Nyí-dà-ko ch‘ih-poá-ge yaó whú-ge; iang-‘ù nyí-dà-ko whai dû'-whai.

Nyí-dà-ko yiè-zé shiæ-ch‘í-ge yaó whú-ge; iang-‘ù nyí-dà-ko whai pai-sie æ-k‘uh.

26 Chùng-nang oh koá nyí hōé-ge z-‘aò, nyí-dà-ko yaó whú-ge; iang-‘ù gi-dà-ko-ge tsû'-tsung dé kó-ge sie-tsz ah-z jī-ts‘z.

27 Ng tai nyí-dà-ko t‘ing-ge nang koá, Iang-ke è nyí-ge dziu-dieh; ‘àng nyí-dà-ko-ge dé gi hōé;

28 Tsiù-ts‘à nyí-dà-ko-ge chuh-fuh gi; ch‘i-vù nyí-dà-ko-ge dè gi tōé-kōè.

29 Djah yaó nang tæ nyí keh-pō-ge miè-gō, boa-pō-ge ah lai-chüé k‘à gi; yaó nang tsó nyí whà-chüé-ge i-zie ah fai pó tí-chüé-ge i-zie liu-lōe.

30 Va-pah djao nyí-ge zihuh k‘à gi; pó nyí-ge mû-z tsó-k‘i-goá-ge fai mǎng gi wha.

31 Nyí-dà-ko è nang dé nyí-dà-ko tsz-ñah ah djah tsz-ñah dé gi-dà-ko.

32 Nyí-dà-ko djah-z è-sih è-sih nyí-ge nǎng, yaó ga-nyie hōé ne? Zai-nang ah è-sih è-sih gi-dà-ko-ge nang.

33 Nyí-dà-ko djah-z hōé dé hé-le hōé dé nyí-

ge nang, yaó ga-nyie hōé ne? Zaí-nang ah-
keh-ňang tsù-ge.

34 Djah-*z* nyí-dà-ko tsì k'à bieh-nang tsz-
moà tsó-chüé, yaó ga-nyie hōé ne? Zaí-nang
ah tsì-kà zaí-nang, è chiæ-sù tsó-chüé.

35 Dà-*z* nyí-dà-ko iang-ke è nyí-dà-ko-ge
dziu-dieh, yih tsù hōé, yih tsì-k'à nang fai tsz-
moà wha; nyí-dà-ko-ge pòè-iàng zuih dù-ge,
zuih tsù-de títg kōe Ziè-tì-ge n-tsz. Iang-*ù*
Gi è-lie voa-ö tà oh nang.

36 Nyí-dà-ko iang-ke z-pai zìé nyí-dà-ko-ge
Vù' *z* z-pai ih-yiè.

37 Ah fai n-lō bieh-nang, zuih fú whai
n-lō nyí-dà-ko; fai dítg bieh-nang yaó zaí,
zuih fú whai dítg nyí-dà-ko yaó zaí; nyí-dà-
ko iang-ke kw'a-shĭ, zuih whai kw'a-shĭ nyí-
dà-ko;

38 Iang-*ù* k'à nang, zuih whai k'à nyí-dà-ko;
pítg-ts'í sing-taó hōé-ge, nah-loh-ge, yia-zaih-
ge, mō-mō-ge, whai tao k'òa nyí-dà-ko gwà-de;
iang-*ù* nyí-dà-ko yoà ga-nyie ch'í-mítg lie-
ch'üeh k'à nang ah whai keh-ňang lie-chüé
k'à nyí.

39 Yih tai gi-dà-ko koá ih-kai pí-foa, Hah-
ngá-ge ie nang-kaò ling hah-ngà-ge? lăe-kai
nang fú oh dàng-loh k'æ-de-goa ne?

40 'Oh-sæ fú kù-ž sie-sæ, dà-ž va-pah tsù tòe jüe-bì zuih k'òa sie-sæ ih-yiè.

41 Nyí tsz-ñah whaì t'sz shung-dí ngá-de yao ts'ì, wha koh-fú-djah nyí ž-ge ngá-de yaó tùng-lie ž-tí?

42 Nyí tsz-ñah nang-kaò tai shung-dí koá, Shung-dí, nyí ngá-de-ge ts'ì k'à ng tsó-ch'üeh-goa, nyí ž ngá-de-ge tùng-lie nyí wha ts'ž-fú-ch'üeh? Nyí kó-höé nang, sie pó nyí ž ngá-de-ge tùng-lie tsó-ch'üeh-goa, yí-'áo höé ts'ž ming-bah pó shung-dí ngá-de-ge ts'ì tsó-ch'üeh-goa.

43 Iang-'ù n-naó höé jì chieh fú höé-ge kú-tsz, ah n-naó fú höé-ge jì chieh höé-ge kú-tsz.

44 Maí chī jì ts'ž gi-ž-ge kú-tsz zuih höé shá-tih gi. Iang-'ù ts'ì-bùng-de n-naó tsah vu-ho kú-tsz, ts'ì-ts'öe-de ah n-naó siu bū-döe.

45 Höé nang joa gi sang-naì só zö-djah-ge höé foh-ch'üeh höé li; oh-nang joa gi sang-naì só zö-djah-ge oh foh-ch'üeh oh li; iang-'ù mō-sang zö-djah ga-nyie, k'áo-de ah koá-ch'üeh ga-nyie.

46 Nyí-dà-ko tsz-ñah whaì ts'ing-hu Ng Chí! Chí! yih fú tsù Ng só koá-ge ž-küè?

47 Va-pah tòe Ng keh-li li t'ing Ng-ge 'ò yih

tsaó-k'í tsù-ge nang, Ng whai tai nyí-dà-ko
koá gi z hōé-pí ga-nyie.

48 Hōé-pí ih-kai nang ch'í ih-zò uh, sang-
sang-ge djaih dì, pó kō-chī tàng zé bö-zih ziè;
tōè-da dù shī mǝ-ch'í, dù liu oh tǝ-djah hé-zò
uh, ah fú nang-kào pó gi yǝ-dóng, iang-ù
tàng z bö-zih ziè.

49 Dà-z hé-kai t'ing-ge fú tsù-ge nang ziù-z
hōé-pí ih-kai nang ch'í ih-zò uh zé dì-ziè, n-
naó kō-chī; dú shī-liu tǝ-djah gi, jī-siú fa-
tōé; keh-zò uh-ge t'a-tōé dù-shié-ge.

Lk 7.

1 Yi-sû keh-leh ih-ts'ieh-ge 'ò k'à pah-
sìng t'ing koá-yüe, zuih tsaó-tsàng Ko-pah-
nung.

2 Yaó ih-kai pó-tsúng, gi só dzih-die-ge nu-
buh yaó bìng ling-sz-ba.

3 T'ing-djah Yi-sû-ge fung-sing, zuih ts'a ké-
kai Yao-t'à-ge tsié-lőé, djao Yi-sû li chǝd gi-ge
nu-buh.

4 Gi-dà-ko tsaó-tōè Yi-sû boa-ta zuih ts'ieh-
ts'ieh djao Gi koá, Nyí dè gi tsù keh-ch'í z-küè
gi ah sie-p'ài-ge;

5 Iang-‘ù gi è-sih ng-dà-ko-ge pah-sìng, ah ch‘í ih-zò whai-doa k‘à ng-dà-ko.

6 Yi-sû zuih k‘òà gi-dà-ko sie-bó k‘ì; li gi-ge uh fú yüé, pó-tsúng ts‘a hung-yaó li tai Yi-sû koá, Chī, fai löe-sang; Nyí tòè ng uh-de ng fú kó toa;

7 Iang-ts‘z ah fú sié z-chī sie-p‘ai tsaó chiè Nyí; dà-z Nyí koá ih-chū ‘ò ng-ge yoà-nang zuih whai jüe-‘ü.

8 Iang-‘ù ng ah k‘à nang küé, ah yaó ping z ng ‘ó chüé, ng chiè keh-kaih k‘ì, gi zuih k‘ì; chiè hé-kai li, gi zuih li; chiè ng-ge nu-buh tsù keh-ch‘í z-küè, gi zuih k‘í tsù.

9 Yi-sû t‘ing-djah keh-leh shwò shī-djī-ch‘í, zuih lai-chüé tai keh-leh kang-jī shū-tu-ge nang koá, Ng tai nyí-dà-ko koá, keh-nang dù-ge sie-sang, zió-z Yí-seh-lieh pah-sìng toá-chung Ng ah n-naó p‘ùng-djah-kù.

10 Ts‘a-li-ge nang tsaó-chüé uh-de k‘ì, ts‘z-djah hé-kai yaò bìng-ge nu-buh jüe-‘ü-ba.

11 Dì-n neh Yi-sû tsaó-tsang ih-kai zing-tí chiè Nu-ang; yaó shū-tu mang-du ta shū-tu-tu-ge nang k‘òà Gi sie-bó k‘ì.

12 Tsie-djáng zing-mang yaó ih-kai sz-nang de-ch‘üeh-li, gi mú-ts‘ang tsz sæ keh-kaih n-tsz,

yih z-kai kó-vû¹, yaó shŭ-shŭ-tu-tu zing-tí-ge nang k'òa gi sie-bô tsaó.

13 Chí ts'z-djah kó-vû¹ zuih è-lie gi, tai gi koá, Fai k'uh.

14 Zuih tsaó-tòè, siú k'òa küe-ze-ge kò zìè-mài, de-ge nang zuih gé-ta. Yi-sŭ koá, 'Aó-sæ, Ng chiæ nyi bo-ch'í.

15 Sz-nang zuih zó-chí, k'e k'aó koá shwò. Yi-sŭ zuih pó gi koa-dè k'à gi mú-ts'ang.

16 Chùng-nang oh p'ò, pó yung-'o kwai-k'à Ziè-tì, koá, Yaó dù-ge sie-tsz yiè-ch'üeh z ng-dà-ko toa-chung; wha-yaó, Ziè-tì k'ò-ku Gi-ge pah-sìng.

17 Keh-kaih fung-sing zuih djüe-k'e zé túng Yao-t'à tà dō-dō-ch'üe-ch'üe-ge dì-foa.

18 Iah-yüè mang-du pó keh-leh z-küè oh t'ung-tsz gi.

19 Iah-yüè zuih chiæ læ-kai mang-du li, ts'a gi-dà-ko tòè Yi-sŭ boa-ta, koá, Toa-li-ge z Nyí fú, whah-z ng-dà-ko tse tsz-moà bieh-kai ne?

20 Hé læ-kai nang li-tòè Yi-sŭ boa-ta zuih koá, Sz-sí-lí-ge Iah-yüè ts'a ng-dà-ko tòè Nyí-ta li, koá, Toa-li-ge z Nyí fú, whah-z ng-dà-ko tsè tsz-moà bieh-kai ne?

21 Hé-kai z-'àò Yi-sŭ i-höé shŭ-tu yaó bìng-

t'ùng, tsìng-'aò, tà yaó oh-chŭ-ge nang, yih sz-k'à shŭ-tu hah-ngá-ge whai ts'z-djah.

22 Yi-sŭ whai-tōh koá, Nyí-dà-ko só ts'z-djah só t'ing-djah tsaó-k'ì t'ung-tsz Iah-yüè; ziù-z hah-ngá-ge whai ts'z, p'ieh-chah-ge whai tsaó, dù-mo-fung-ge chieh-zìng, lung-bà-ge whai t'ing, sz-nang-vòè-'oh, bing-djung-ge yaó fuh-iang djüe-k'à gi.

23 Va-pah fú 'ù Ng tieh-tōé-ge yaó fuh.

24 Iah-yüè ts'a-li-ge nang tsaó-k'ì-goa, Yi-sŭ di-djah Iah-yüè tai chùng-nang koá, Nyí-dà-ko joa-zie tsaó-ch'üeh tòè k'oà-í-de e ts'z ga-nyie? ih-diaë k'à fung yiæ-dóng-ge lŭ-ts'öé moa?

25 Nyí-dà-ko tsaó-ch'üeh tòè-tí è ts'z ga-nyie? chah 'o-lì i-zie-ge nang moa? Keh-leh chah 'o-lì i-zie-ge, ch'ih tsiú-nyuh-ge nang djt zé yoa-chung-de.

26 Dà-z nyí-dà-ko tsaó-ch'üeh è ts'z ga-nyie? ih-'ù sie-tsz moa? Ng tai nyí-dà-ko koá, Ž-ge, pìng-ts'í wha kù-z sie-tsz.

27 Keh-kaih nang ziù-z shĭ-de só koá-djah-ge, Ng ts'a Ng-ge ts'a-sz zé Nyí mĕ-zie, gi whai bì-bà Nyí-ge lŭ?

28 Ng tai nyí-dà-ko koá, Nyŭ-zang só sæ-ge n-naó ih-'ù sie-tsz dù-z Sž-sí-lí-ge Iah-yüè; dà-z t'ie-kwaih-de tsè saí-ge pí gi wha dù-le.

29 Chùng pah-sìng tà siu die-lie-ge nang t'ing-djah, chh̄-zie zió-kù Iah-yüè-ge sí-lí, zió ts'ing-tsà Ziè-tì z kung-n̄.

30 Dà-z Foh-lì-sè nang tà koà-foh-sz, n-naó zió-kù Iah-yüè-ge sí-lí, pó Ziè-tì-ge tsz-l̄ tai-goa.

31 Chī yih koá, Só-yí Nḡ yoà ga-nyie höé pí-djah keh-kaih sì-dè-ge nang? gi-dà-ko höé-pí ga-nyie?

32 Ziù-z höè-pí m̄ai-m̄ai zó zé ka-z-de, pí-ts'z chiè-ch'í koá, Nḡ-dà-ko djiā nyí-le ch'í-shiè-ba, nyí-dà-ko n-naó t'ìè-vú; nḡ-dà-ko djiā nyí-le di-k'uh-ch'í-ba, nyí-dà-ko n-naó di-k'uh.

33 Iang-'ù Sz-sí-lí-ge Iah-yüè li, ah fú ch'ih-píng, ah fú hah tsiú, nyí-dà-ko koá, gi yaó chū-ge.

34 Nang-ge N-tsz li yih ch'ih yih hah, nyí-dà-ko koá, Gi z t'ö-ch'ih t'ö-tsiú-ge nang, siu die-lie tà zai-nang-ge bung-yaó!

35 Dà-z ts'ung-ming-ge nang whai ming-ch'üeh ts'ung-ming-ge l̄-ts'z.

36 Yaó ih-kai Foh-lì-sè nang ts'ing Yi-sû k'òa gi sie-bō ch'ih; Yi-sû zuih tsaó-tsàng Foh-lì-sè nang-ge uh zó-zih.

37 Hé-kai zing-tí yaó ih-kai nyū-zang, z-kai zai-nang, shá-tih Yi-sû z Foh-lì-sè nang-ge uh-

de zó-zih, zihh tsó ih-kai k'à shie-yao tsì-tí
nyoh-ge 'öh-n li,

38 Gé Gi chah 'aó-pō k'uh, gi ngá-lì tì-saih
Yi-sû-ge chah, zihh yoà ù-ge diu-foh chié-sòè,
k'oà Gi chah tsang-chí, pó yao dzo-dzo.

39 Ts'ing Yi-sû hé-kai Foh-lì-sè nang ts'z-
djah, sang-naì zihh koá, Keh-kaih Nang, djah-
z sie-tsz, ih-dìng whai shá-tih moh Gi z jī, z
tsz-ñah-nang-ge nyũ-zang; ziù-z kai zai-nang.

40 Yi-sû whai-tōh gi koá, Si-mang, Ng yaó
ih-chù 'ò tai nyí koá. Gi koá, Sie-sæ, ts'ing
koá.

41 Yi-sû koá, Yaó ih-kai tsà-chí; lă-kai
nang ch'ie gi tsà; ih-kai ch'ie ng-zaih lié
nyang, ih-kai ch'ie ng lié nyang.

42 Iang-'ù n-naó hōé ts'ah-wha, tsà-chí lă-
kai nang oh kw'a-shī. Nyí koá keh lă-kai
nang nyah ih-kai whai è tsà-chí tu-le ne?

43 Si-mang whai-tōh koá, Ng ts'z z kw'a-
shī tu-le-ge. Yi-sû tai gi koá, Nyí só ts'z-ge
z-ge.

44 Ziuh lai-chüé ts'z-ts'z nyũ-zang tai Si-
mang koá, Nyí ts'z keh-kaih nyũ-zang fú? Ng
tsaó-tsàng nyí-ge uh, nyí n-naó k'à Ng shī sí-
chah: gi yoà ngá-lì tì-saih Ng-ge chah, yoà
z-ge diu-foh chié-sòè;

45 Nyí n-naó k'òà Ng tsang-chí: gi joa Ng tsaó-tsàng-li-ge z-'àò k'òà Ng-ge chah tsang-chí fú shieh;

46 Nyí n-naó yoà kó-lá yao dzo Ng-ge diu: gi yoà shie-yao dzo Ng-ge chah.

47 Kù-ts'z, Ng tai nyí koá, gi shŭ-tu-ge zaí oh sì-mié-goa, iang-'ù gi-ge è-sang dù-ge; sì-mié shiæ-ge, gi è ah shiæ-ge.

48 Ziuh tai nyŭ-zang koá, Nyí-ge zaí sì-goa-ba.

49 Dong-zih-ge nang sang-naì koá, Keh-kaih z jĭ, zìù-z zaí ah whaì sì-goa?

50 Yi-sŭ tai nyŭ-zang koá, Nyí-ge sie-sàng chaò nyí ba; hòé bing-bing-ŭe-ŭe tsaó-k'ì.

Lk 8.

1 'Aó-le Yi-sŭ yao-kù koh zing koh shie-ts'ö, djŭe-k'e Ziè-tì kwaih-ge fuh-iang, zaih-n-kai mang-du ah tsù-dai;

2 Wha-yaó ké-kai nyŭ-zang, z zie-siú yaó oh-chŭ yaó bing i-hóé-ge, zìù-z Mōh-dà-la-ge Mó-lì-ò, joa gi sang-de yaó ts'aih-kai chŭ tsaó-ch'ùeh-goa;

3 Wha-yaó Shĭ-lieh ko-de-ge tsung-kŭe K'ú-sà-ge ts'ì lah-ò-na; wha-yaó Sŭ-sà-na, pìng-

ts'í shŭ-tu bieh-kai nyŭ-zang; gi-dà-ko yoà z-ge ko-sz vuh-z Yi-sŭ.

4 Shŭ-shŭ-tu-tu-ge nang jŭ-lung, wha-yaó nang joa koh zing-tí tsaó tòe Gi boa-ta, Yi-sŭ zuih yoà pí-foa tại gi-dà-ko koá :

5 Yaó ih-kai 'tsah-choá-ge nang tsaó-ch'üeh tsah choá; tsah-ge z-'àò yaó-le dàng-loh lŭ²-pie, dah-goa, k'à t'ie-de-ge tiè-n ch'ih-goa.

6 Wha yaó-le dàng-loh bö-zih ziè-chüé, ts'iu-da-ch'í zuih k'u-goa, iang-'ŭ n-naó sai-h-ch'í.

7 Wha-yaó-le dàng-loh ts'ì-bùng toa-chung, ts'ì-bùng sie-bổ ts'iu-ch'í, pó gi tsi-goa.

8 Wha-yaó-le dàng-loh hōé nyie-t'ŭ¹-de, zuih ts'iu-ch'í, chieh kú ih-pah bai. Keh-leh 'ò koá yŭe-ba Yi-sŭ zuih chiè-ch'í koá, Yaó n-tó whai t'ing, iang-ke t'ing.

9 Mang-du màng Gi koá, Keh-kaih pí-foa z ga-nyie ì-ts'z ?

10 Yi-sŭ koá, Ziè-tì kwaih-ge òè-miè z k'à nyí-dà-kò shá-tih; tại djì-'ü-ge nang yoà pí-foa-ge, chiè gi-dà-ko ts'z ah ts'z-fú-djah, t'ing ah fú ming-bah.

11 Keh-kaih pí-foa z keh-ňang: Choá-tsŭ zuih-z Ziè-tì-ge dōé-lí.

12 Dàng-loh lŭ²-pie zuih-z t'ing-djah dōé-lí-ge, 'aó-le mŭ-chŭ li pó dōé-lí joa gi-dà-ko sang-nai

daih-k'ì-goa, ch'oa-p'ò gi-dà-ko sie-sàng teh-chaò.

13 Dàng-loh bö-zih ziù-z t'ing-djah zuih kw'à-'oh tsieh-ziú döé-lí-ge; keh-leh n-naó kö, dzà-z sie-sàng, sz-t'ò-ge z-'aò zuih t'ai-ch'üeh-k'ì.

14 Dàng-loh ts'ì-bùng-de ziù-z t'ing-djah tsaó-k'ì-ge z-'aò k'à chang-sì-ge sang-kò, ze-pöé, kw'à-'oh tsi-goa, zuih n-naó döe-zing.

15 Dàng-loh höé nyíe-t'û¹-de, ziù-z yoà höé-ge zìe-ge sang t'ing döé-lí yih siú-löe, yih záng-nè chieh-kú.

16 N-naó nang tié-djah tang zuih yoà ch't-míng mö-goa, whah-z k'òa joa 'ó-chüe, tsúng k'òa tang-de zìe, sz-teh tsaó-tí-ge nang whai ts'è-djah koa.

17 Iang-'ù n-naó ò-zoa-ge z-küè fú whai shié-ch'üeh; ah n-naó iáng-zoa-ge z-küè fú whai shá-tih-ge, pìng-ts'í tòe míng-ge uh-doá li.

18 Só-yí iang-ke liu-sang tsz-ñah-nang t'ing; iang-'ù va-pah yaó-ge, wha whai k'à gi; va-pah n-naó-ge lie gi sié z yaó-ge ah whai tsó-k'ì-goa.

19 Yi-sû-ge mú-ts'ang tà shung-dí tsaó-töe Gi boa-ta, iang-'ù nang tu zuih fú nang-kaò k'òa Gi djáng-sang.

20 Yaó nang t'ung-tsz Gi koá, Nyí-ge mú-ts'ang tà Nyí-ge shung-dí gé-z wha-chüé è chiè Nyí.

21 Yi-sû whai-töh gi-dà-ko koá, Ng-ge mú-ts'ang tà Ng-ge shung-dí ziù-z t'ing Ziè-tì-ge döé-lí yih tsaó-k'ì tsù-ge nang.

22 Yaó ih neh Yi-sû k'òa mang-du loh-jüé, zuih tai gi-dà-ko koá, Ng-dà-ko dù'-kù tòè whu-ge tai-yüè k'ì; gi-dà-ko zuih k'e jüé.

23 Sá jüé-ge z-'àò Yi-sû k'üè-djah; whu-de hüeh-zie táé fung-ts'z-ch'í, shí mǒ jüé-de tí, shoa-shié-záng.

24 Gi-dà-ko tsaó-li pó Yi-sû chiè-síng-ch'í koá, Sie-sæ, Sie-sæ, ng-dà-ko zuih mieh-goa. Gi zuih bo-ch'í tsah-bì fung tà shí-pu-loà, fung loà zuih shieh-goa bing-zíng-goa.

25 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko sie-sàng z' nyaoh-doá? Gi-dà-ko djù-p'ò yih shī-djī, pí-ts'z koá, Keh-kaih z' Jī? Gi fang-fú' fung tà shí, zuih t'ing-joa Gi.

26 Gi-dà-ko zuih sá tòè Ko-dà-la-ge dì-kà, ziù-z Ko-lì-lì-ge tai-miè.

27 Tsaó-zíé yüè ba yaó ih-kai nang joa zing-tí tsaó-ch'üeh-ge p'ùng-djah Yi-sû, z' dzie-chaó yaó chú-ge, i-zie fú chah, uh-de fú djī, tsz djī zé vang-mù toa-chung.

28 Ts'z-djah Yi-sû zihh chiæ-ch'í, p'uh-loh Yi-sû mang-zie, dù-dù-ge sing-ang koá, Tíng kôe Ziè-tì-ge N-tsz Yi-sû, ng k'òa Nyí yaó ga-nyie sie-küe? Ng djao Nyí fai ch'ih-k'ú ng.

29 Iang-'ù Yi-sû yí-chang fang-fû² zi-chú joa keh-kaih nang sang-de tsaó-ch'üeh. Iang-'ù lû¹-ts'z pó gi boh-löe, shī-zie yoà t'ieh-lie tà chah-lie kw'áng-ch'í siú gi, gi pó lie p'ah-k'e k'à chú küé tòe k'òa-í-de.

30 Yi-sû mǎng gi koá, Nyí ga-nyie ming-z? Gi whai-töh koá, Djung; iang-'ù nyüe-le yaó shú-tu chú tsaó-tsàng gi sang-de.

31 Chú zihh djao Yi-sû fai fang-fu¹ gi-dà-ko tòe vu-tí-k'æ-de k'í.

32 Boa-ta yaó ih-dù-dàl tsi sa-de z-ta ch'ih. Chú djao Gi shú gi-dà-ko tsaó tsi tí-chüé k'í. Ziuh shú gi-dà-ko.

33 Chú zihh joa nang tsaó-ch'üeh, tsaó tsi tí-chüé k'í; keh-dàl tsi zihh joa sa-nga ch'òa-loh whu-de waih-sz.

34 Ié tsi-ge nang ts'z-djah keh-ch'í z-küè döe-k'í, t'ung-tsz zing-tí tà shie-'ó-ge nang.

35 Gi-dà-ko zihh tsaó-ch'üeh è ts'z só tsù-ge z-küè. Tsaó tòe Yi-sû boa-ta, ts'z-djah hé-kai nang, ziù-z joa gi sang-de yaó chú tsaó-ch'üeh-

ge, i-zie chah-löe yih ming-bah, zó z Yi-sû chah-pie, gi-dà-ko zihuh p'ò.

36 Hé-le tsz-djah-ge nang 'ziuh t'ung-tsz gi-dà-ko keh chú mŭ'-djah-ge nang tsz-ñah-nang i-höé.

37 Ko-dà-la dö-dö-ch'üe-ch'üe-ge chùng-nang djao Yi-sû li-k'e gi-dà-ko, iang-'ù gi-dá-ko dù-dù-nang dĩù-p'ó. Yi-sû zihuh loh-jüe chüé-k'ì.

38 Joa gi sang-de yaó chú tsaó-ch'üeh-ge hé-kai nang djao Yi-sû k'à gi tsú-dai k'ì; Yi-sû chiæ gi tsaó-k'ì,

39 Koá, Nyí tsaó-chüé uh-de k'ì, pó Ziè-tì só dè nyí tsù-ge z-küè koá k'à gi-dà-ko t'ing. Gi zihuh tsaó-k'ì, zé t'úng zing-tí djüe-k'e Yi-sû só dè gi tsù-ge z-küè.

40 Yi-sû tsaó-chüé-li chùng-nang oh tsieh-ziú Gi, iang-'ù chùng-nang oh tsie-moà Gi.

41 Yaó ih-kài küé whai-doa-ge nang tsaó-li, ming chiæ Nga-lú, zihuh p'uh-loh Yi-sû-ge chah-pie djao Gi tòe gi uh-de k'ì;

42 Iang-'ù gi yaó ih-kai duh-sæ-ge na-n, dà-iah zaih-n shĭ zihuh whai sz-ge. Yi-sû tsaó-k'ì-ge z-'àò chùng-nang po Gi tsáng-löe.

43 Yaó ih-kài nyŭ-zang, zaih-n nyie yaó shüeh-laò-ge bìng, ts'ing i-sæ ko-sz oh fi-goaba, ah n-naó ih-kai whai i gi höé,

44 Tsaó-tòè Yi-sû pai-'aó moh-moh Gi i-zie-ge chang; gi shüeh-laò lieh-k'eh tsz-löe.

45 Yi-sû koá, Jī-nang moh Ng? Chùng-nang oh fú nyàng; Pí-teh tà, tsù-dai-ge nang koá, Sie-sæ, chùng-nang oh pah Nyí yih tsáng Nyí, wha koá, Jī-nang moh Ng?

46 Yi-sû koá, Yaó nang moh-djah Ng, iang-'ù Ng koh-djah yaó nang-kô joa Ng sang-de tsaó-ch'üeh.

47 Nyû-zang ts'è-djah è mö-fú-k'ì, ga-ga-taó tsaó-li, p'uh-loh Yi-sû miè-zie, zé chùng pah-sìng toa-miè t'ung-tsz Gi moh-djah Gi-ge yüe-kù, yih tsz-ñah-nang lieh-k'eh i-höe.

48 Yi-sû tai gi koá, Na-n, foà-sang, nyí-ge sie-sàng chàò nyí ba, bing-bing üe-üe höé tsaó-k'ì.

49 Wha koá-ge z-'aò, yaó ih-kai nang joa küé whai-doa-ge nang-ta li, tai gi koá, Nyí-ge na-n sz-goa; fai löe-sang Sie-sæ.

50 Yi-sû t'ing-djah tai gi koá, Fai p'ò, tsz è sàng, gi zuih whai jüe-'ü.

51 Yi-sû tsaó-tsàng uh-de, djī-goa Pí-teh, Ngó-koh, Iah-yüè, wha-yaó keh yüe-chī-ge vū'-mú yí-whà, zuih fú shǔ bieh-nang sie-bó tsaó-tí.

52 Chùng-nang oh pai-sie di-k'uh. Yi-sû koá, Fai k'uh, gi fú z sz, z k'üè-djah.

53 Gi-dà-ko shá-tih í sz-goa, zihh ch'í-shià Yi-sû.

54 Yi-sû po chùng-nang oh küé-ch'üeh whà-chüé ba, zihh nyah yüe-chí-ge siú, chià-ch'í koá, Yüe-chí, bo-ch'í.

55 Gi-ge ling-yüe zihh chüé-li, lieh-k'eh zihh bo-ch'í; Yi-sû fang-fû' k'à gi ch'ih.

56 Yüe-chí-ge vû¹-mú koh-yiè-ch'í. Yi-sû fang-fû' gi-dà-ko fai pó só tsù-ge k'à bieh-nang koá.

Lk 9.

1 Yi-sû chià-lúng zaih-n-kai mang-du, sz-k'à gi-dà-ko nang-kô djüe-pìng hōé chü-vuh va-pah-ge chü, wha-yaó hōé i bìng;

2 Ts'a gi-dà-ko djüe Ziè-tì-ge kwaih, tà i yaó bìng-ge nang.

3 Tai gi-dà-ko koá, Fai tà lû²-ziè yoà-ge mû-ž, whah-ž boá-ch'í, whah-ž só-mó-dè whah-ž lie-zih, whah-ž nyang, whah-ž lă-t'ōè i-zie.

4 Paih-lô tsáo-tsàng ga-nyie uh zihh shoh-ta, yih joa boa-ta tsáo-ch'üeh.

5 Jī-nang fú tsieh-ziú nyí-dà-ko, joa hé-zò zing tsáo-ch'üeh-ge z-àò, pó nyí chah-de-ge búng-dzang taó-loh-goa, shiè gi-dà-ko tsù tai-tsìng.

6 Mang-du tsaó-ch'üeh k'ì, tsaó-kù keh-leh shie-ts'ö, koh-töè-ch'í djüe fuh-iang i-bìng.

7 Fang-fung-ge yoa Shĭ-lieh t'ing-djah ih-ts'ieh só tsù-ge ò-küè, zuih n-fú-ch'üeh, iang-'ù yaó-le nang koá, Iah-yüè joa sz-nang toa-chung vöè-'oh-ba;

8 Wha-yaó-le koá, Ź Yí-lì-ò yìè-ch'üeh; wha-yaó-le koá, Ź kú-nyüe-sie ih-'ù sie-tsz vöè-'oh-ba.

9 Shĭ-lieh koá, Iah-yüè ng sah-diu-goabá, dà-Ź yìè-zé só t'ing-djah keh-ñang-ge ò-küè, keh-kaih Ź jī-nang? Zuih è ts'ò Gi.

10 Sz-du tsaó-da-chüé zuih pó só tsù-ge ò-küè koá k'à Yi-sû t'ing. Yi-sû pó gi-dà-ko duh-ò tà-k'ì t'ai-töè Pah-sè-dà zing-ge k'oà-í dì-foa.

11 Chùng-nang shá-teh-ch'í zuih kang-jī Gi. Yi-sû tsieh-ziú gi-dà-ko, pó Ziè-tì-ge kwaih koá k'à gi-dà-ko t'ing, è i-ge nang i gi-dà-ko höé.

12 Nyieh-diu zuih bing-si-ge z-'aò, zaih-ñ-kai mang-du tsaó-li tai Gi koá, Ts'ing sà-k'e chùng-nang, k'à gi-dà-ko töè dö-ch'üe-ge shie-ts'ö k'ì dzà-shoh, zang ch'ih; iang-'ù ng-dà-ko ts'ò-dì Ź k'oà-í-ge dì-foa.

13 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko k'à gi-dà-ko ch'ih. Gi-dà-ko koá, Djah fú k'ì dè

keh-leh chùng pah-sìng má ch'ih-zih, ng-dà-ko
tsz yaó ng-kai píng lăe-diă ngu z-ta.

14 Iang-'ù dà-iah yaó ng-ts'ie nō-zang. Yi-
sû tai mang-du koá, Chiă gi-dà-ko ih-pa ih-pa
zó-loh, ng-zaih ih-pa.

15 Mang-du zih keh-nang tsù, k'à chùng-
nang zó-loh.

16 Yi-sû pó keh ng-kai píng lăe-diă ngu tsó-
li; diu nyié-ch'í ts'z t'ie, chuh-fuh, p'ah-k'e,
dì-k'à mang-du hōe pá chùng-nang mang-zie.

17 Chùng-nang oh ch'ih yih ch'ih-poá; siu-
lúng ch'ih-dzìng-ge ling-sai zaih-n-kai la-n.

18 Yaó ih-neh Yi-sû duh-z tōe-kōe, mang-
du ah sie-bó z-ta; Yi-sû mǎng gi-dà-ko koá,
Chùng-nang koá Ng z jī?

19 Gi-dà-ko whai-tōh Gi koá, S̄z sí-lí-ge Iah-
yüè; wha-yáo-le koá, Yí-lì-ò; wha-yaó-le koá,
Z kú-nyüe-sie ih-'ù sie-tsz vōe-'oh-ba.

20 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko koá Ng
z jī? Pí-teh whai-tōh Gi koá, Ziè-tì-ge Chī-
tuh.

21 Yi-sû zih chàng-kà gi-dà-ko, fang-fû'
gi-dà-ko fai pó keh-chù 'ò kōe-sû' bie-
nang,

22 Yih koá, Nang-ge N-tsz pieh-dìng whai
ziú shǔ-tu-ge k'ú, kà tsié-lōe, tsì-sz-tsié, duh-

shī-nang ch'ī-goa, yih sah-goa, 'dì sa-neh vöè-
'oh.

23 Tsè tai chùng-nang koá, Djah yaó nang è
kang Ng li, iang-ke fú nyàng ò-chí, iang-ke
neh-neh pai ò-ge zaih-ò-kò kang-joa Ng.

24 Iang-'ù va-pah è chàò ò-ge sǎ-mìng-ge,
whai pó gi sai-h-goa; va-pah 'ù Ng sai-h-goa
ò-ge sǎ-mìng whai chàò gi.

25 Djah yaó nang teh-djah t'úng-t'ie-'ó, wha
pó ò-chí sai-h-goa voa-goa, yaó ga-nyie iaih-
ch'ī?

26 Jī-nang pó Ng tà Ng-ge döé-lí toà tsù siu-
ts'ò-ge, Nang-ge N-tsí teh-djah Ò-chí-ge tà
Vú'-ge tà sǐng-zíe-ge t'ie-sz-ge yung-'o li-töè-
ge z-'àò, ah whai pó gi toà tsù siu-ts'ò-ge.

27 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, ts'ò-dì yaó
nang gé-ta, wha-mì ling sz yí-zie whai ts'ò-
djah Zìè-tì-ge kwaih.

28 Keh-leh shwò yí-'áo dà-iah poh neh, Yi-sù
tà Pí-teh, Iah-yüè, Ngó-koh tsaó-zíe sa-de töé-
köè.

29 Yi-sù töé-köè-ge z-'àò miè-de-ge yung-moa
koh-yíè-goa; i-zie ah bah-shié, shah-shah-koa-
ge.

30 Yaó lǎe-kai nang k'òa Gi koá 'ò, zìu-ò
Mû-si, Yí-lì-ò.

31 Gi-dà-ko zé yung-‘o toa-chung shié-ch‘üeh, koá-djah Yi-sû ch‘û-sì-ge ò-küè, zìù-z zé Yi-lû² sà-læ zìuh whàì tsù-zing-ge.

32 Pí-teh tà k‘oà gi tsù-dài-ge nang djüè-nyüé è k‘üè; gi-dà-ko síng-ch‘í-ba zìuh ts‘ò-djah Yi-sû-ge yung-‘o, tà keh læ-kai nang k‘oà Gi sie-bó gé-ta.

33 Læ-kai nang li-k‘e Yi-sû-ge z-‘aò, Pí-teh tai Yi-sû koá, Sie-sæ, ng-dà-ko keh-li tsang hòé: ng-dà-ko whàì tsù sa-kai bæ, ih-kai k‘à Nyí, ih-kai k‘à Mû-si, ih-kai k‘à Yí-lì-ò. Gi fú shá-tih ò só koá-ge.

34 Gi wha koá keh-leh shwò-ge z-‘aò, yaó ih-tó yung pó gi-dà-ko tsi-löe: tsaó-tsàng yung-ge z-‘aò gi-dà-ko djü-p‘ò.

35 Joa yung-de yaó sing-iang koá, Keh-kaih ò Ng ts‘ang-è-ge N-tsz, iang-ke t‘ing Gi.

36 Kaih sing-iang ih li, zìuh ts‘ò-djah Yi-sû duh-ò ò-ta. Gi-dà-ko toa hé-le neh-tsz fú shié, fú pó só ts‘ò-djah-ge ò-küè t‘ung-tsz bieh-nang.

37 Dì-ñ-neh, gi-dà-ko tsaó-loh sa-de ba, shú shú-tu-tu-ge nang p‘ùng-djah Yi-sû.

38 Chùng-nang toa-chung yaó ih-kai nang chiæ-ch‘í, koá, Sie-sæ, djao Nyí k‘ò-kù ng-ge n-tsz, gi ò ng duh-sæ tsz.

39 Yaó ih-kai chú mû²-djah gi, gi zìuh hüeh-

zie chiàe-ch'í, pìng-ts'í chū pó gi ts'iu-lúng lì-
'è-shié, k'áo zuih liu lá, yih fú yung-yì li-k'e
gi, sie-só gi lì-'è.

40 Ng djao Nyí-ge mang-du pó gi küé-ch'üeh,
gi-dà-ko fú nang-kaò.

41 Yi-su whai-tòh koá, Fú sie-sàng bai-nyaih-
ge sì-dè 'o! Ng k'òa nyí-dà-ko tsù-dai yih
záng-nè nyí-dà-ko tòè-da ké-z ne? nyí-ge n-tsz
líng keh-lí li.

42 Wha li-ge z-'àò, chū pó gi tæ-töé, ts'iu
gi lì-'è-shié, Yi-sû tsah-bì zi-chū, pó shiæ-'e-tsz
i-höé, koa-dè k'à gi vû¹-ts'ang.

43 Chùng-nang oh shī-djī Ziè-tì-ge dù nang-
kò. Chùng-nang shī-djī Yi-sû ih-ts'ieh só
tsù-ge z-küè z-'àò, Yi-sû tai mang-du kóa,

44 Keh-leh shwò höé zö zé nyí-dà-ko n-tó-de,
iang-'ù Nang-ge N-tsz zuih mà nang siú-de
goa.

45 Gi-dà-ko fú túng keh-chū shwò, ì-ts'z ah
iáng-zoa, sz gi-dà-ko fú ming-bah: ah fú kò
màng Gi keh-chū shwò-ge ì-ts'z.

46 Mang-du toa-chung bié-lò-ch'í nyah ih-
kai z dù-le-ge.

47 Yi-sû koh-djah gi-dà-ko sang-naì n-lò,
zuih líng ih-kai mai-mai li, chiæ gi gé Z-ge
pie-sie,

48 Tai gi-dà-ko koá, Djah yaó nang 'ù Ng'-ge ming-diu tsieh-ziú keh-kaih m̄ai-m̄ai, ziù-ž tsieh-ziú Ng; djah yaó nang tsieh-ziú Ng, ziù-ž tsieh-ziú Hé-'ù ts'a Ng li-ge. Nyí-dà-ko chùng-nang toa-chung-ge tsè sai-ge tsie-le ž du-ge.

49 Iah-yüè whai-töh koá, Sie-sæ, ng-dà-ko ts'ž-djah ih-kaí nang yoà Nyí-ge ming-diu küé-ch'üeh chũ. Ng-dà-ko pó gi chàng-goa, iang-'ù gi fú k'oà ng-dà-ko tsù-dai kang-jĩ.

50 Yi-sû whai-töh gi koá, Fai pó gi chàng-goa: va-pah fú k'oà ng-dà-ko tsù tai-diu-ge, ziù-ž k'oà ng-dà-ko tsù-dai.

51 Yi-su sing-zié-ge neh-tsz kw'à zuih töè, Gi dīng chí-ì shiè Yi-lu²-sà-læ k'ì;

52 Zuih ts'a nang sie k'ì; gi-dà-ko k'ì, tsaó-tsàng ih-kaí Sà-mó-lì-ò-ge shie-ts'ö, è dè Gi 'ü-bì.

53 Ts'ö-de-ge nang fú tsieh-ziú 'Gi, iang-'ù Gi miè moh-djah shiè Yi-lu²-sà-læ tsaó.

54 Gi-ge mang-du Ngó-koh tà Iah-yüè ts'ž-djah, zuih koá, Chí, Nyí è ng-dà-ko chiæ hú joa t'ie-ziè koà-loh djĩ-mieh gi-dà-ko, zié Yí-lì-ò só tsù ne?

55 Yi-sû lai-chüé tsah-bì gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko-ge sang-sìng tsz-ñah-nang k'ö-sih nyí-dà-ko fú shá-tih.

56 Nang-ge N-tsú fú í li è mieh nang-ge mǐng, í è chàò gi. Gi-dà-ko zuih tòè bieh-kai shie-ts'ò k'ì.

57 Gi-dà-ko lŭ²-ziè tsaó-ge z-'àò yaó ih-kai nang tai Gi koá, Chí, Nyí paih-lŏ tòè nyaoh-doá k'ì ng whai kang-joa Nyí.

58 Yi-sŭ tai gi koá, Whu-li yaó dòng, t'ie-de-ge tiè-n yaó k'u, dà-í Nang-ge N-tsú n-naó nyaoh-doá hŏé pó diú fa-loh.

59 Yih tai ih-kai nang koá, Kang-joa Ng. Gi koá, Chí, shŭ ng sie tsaó-k'ì pó vŭ¹-ts'ang tsoà-goa.

60 Yi-sŭ tai gi koá, K'à sŭ nang tsoà ò-ge sŭ-nang; nyí k'ì djue Ziè-tì-ge kwaih.

61 Wha-yaó ih-kai koá, Chí, ng whai kang-joa Nyí; dà-í sie shŭ ng tsaó-k'ì k'òà ng uh-de-ge nang fang-bieh-goa.

62 Yi-sŭ tai gi koá, Siú nyah-lŏe li, shiè 'aó-pŏ ts'ò-ge, í tai-fú-djah Ziè-tì-ge kwaih.

Lk 10.

1 Keh-leh ò-kŭe yí-'aó Chí yih lieh ts'aih-zaih-kai nang, ts'a gi-dà-ko lăe-kai lăe-kai zé Gi mang-zie, tòè Gi-ò só è k'ì-ge koh zing koh di-foa.

2 Tàì gi-dà-ko koá, Siu-küeh tu, dà-ž kung-zang shiáé, só-yí iang-ke djao siu-küeh-ge Chí ts'a-ch'üeh kung-zang siu-küeh.

3 Nyí-dà-ko tsaó-k'ì, Ng ts'a nyí-dà-ko zìé shiáé yie-n zé za-loa toa-chung.

4 Fai tà dong-die tao, whah-ž só-mo-dè, whah-ž 'a; lŭ²-ziè ah fai ts'íng bieh-nang-ge üe.

5 Paih-lŏ tsaó-tsàng ga-nyie uh, sie koá, Dà-nyüè keh-vàng nang-ko bing-üe.

6 Djah yaó teh bing-üe-ge nang ž-ta, nyí-dà-ko-ge bing-üe whai ling-djah gi; djah n-náo, whai kwai nyí-dà-ko ž-chí.

7 Ziuh shoh zé keh-kaih uh-de, ch'ih-hah gi-dà-ko só k'à nyí: iang-'ù kung-zang teh-djah kung-die ž lí-ke. Fai joa keh-vàng nang-ko bö-kù he-vàng nang-ko-de k'ì.

8 Paih-lŏ tsaó-tsàng ga-nyie zing-tí, djah-ž tsieh-ziú nyí-dà-ko, só pá zé nyí-dà-ko mang-zie-ge mŭ-ž hŏé ch'ih.

9 I-hŏé keh zing-tí-ge bing-nang pìng-ts'í tai gi-dà-ko koá, Ziè-tì-ge kwaih tsie-djáng nyí-dà-ko.

10 Paih-lŏ tsaó-tsàng ga-nyie zing-tí, djah fú tsieh-ziú nyí-dà-ko ziuh tsaó-ch'üeh tòè ka-lŭ²-de k'ì,

11 Koá, Ziù-ž nyí-dà-ko zing-tí pah-lŏe ng-

dà-ko-ge bung-dzang ng-dà-ko tai-djah nyí-dà-ko tá-goa : dà-ž nyí-dà-ko iang-ke shá-tih keh-kaih, ziù-ž Ziè-tì-ge kwaih ž tsie-djáng nyí-dà-ko.

12 Ng tai nyí-dà-ko koá, tǝ̀è-da hé-kai neh-tsz Só-tu-mó-ge yang-voh pí hé-zò zing-ge wha hǝ̀é ziú-le-ge.

13 Nyí, Ku-la-sáng, yaó whú yi! Nyí Pah-sè-dà yaó whú yi! iang-‘ù zé nyí-dà-ko toa-chung só tsù-ge dji-ž, djah-ž tsù zé T‘ai-lu ta Si-tàng, gi-dà-ko tsǝ̀é-tsǝ̀é yoà mo-i tà hwai-dzang zó-ta hwaí-ké.

14 Tǝ̀è-da sǎng-p‘ǝ̀-ge neh-tsz T‘ai-lu Si-tàng-ge yang-voh pí nyí-dà-ko-ge wha hǝ̀é ziú-le-ge.

15 Wha-yaó nyí, Ko-pah-nung, nyí yí-chang sing tǝ̀è t‘ie ba, tsie-le whai loh tǝ̀è iang-ka-de k‘ì.

16 T‘ing nyí-dà-ko-ge ziù-ž t‘ing Ng; tai-goa nyí-dà-ko-ge, ziù-ž tai-goa Ng; tai-goa Ng-ge ziù-ž tai-goa Hé-‘ù ts‘a Ng li-ge.

17 Keh ts‘aih-zaih-kai nang kw‘à-kw‘à-‘oh-‘oh tsaó-chüé li, koá, Chí, vúng Nyí-ge ming-diu, lie chü ah vuh ng-dà-ko.

18 Yi-su tai gi-dà-ko koá, Ng ts‘ž-djah Sà-dà zié shah-diè joa t‘ie-ziè dàng-loh.

19 Ng sz-k‘à nyí-dà-ko djüe-pìng hǝ̀é dah zé

duh-zi tà shieh-tsʰ zìè, yih hōé ah-lōe dziu-dieh
ih-tsʰieh-ge nang-kō, pìng-tsʰí n-naó ih-chʰí
whaì 'è-djah nyí-dà-ko.

20 Dà-z fai iang-'ù chū vuh nyí-dà-ko kw'à-
'oh; nyang-k'ó iang-'ù nyí-dà-ko-ge mǐng-z sí
zé t'ie-zìè kw'à-'oh.

21 Hé-kài z-'àò Yi-sū sang-naì tǐng hūe-shí,
koá, Vū¹-'o! t'ie-dì-ge Chī-tsé! Ng tsà-mí Nyí,
iang-'ù Nyí pó keh-leh z-küè tài-djah ts'ung-
mǐng t'ung-t'òè-ge nang iáng-zoa-chʰí-ba, pó gi
shié-ch'üeh k'à iang-'e. Vū¹-'o! z-ge; iang-'ù
Nyí z keh-ňang hūe-shí.

22 Và-vaih oh z Ng Vū¹ koa-dè k'à Ng; djī-
goa Vū¹ n-naó nang shá-tih N-tsʰ, djī-goa N-
tsʰ tà N-tsʰ só k'áng pó Vū¹ shié-ch'üeh-li-ge,
ah n-naó nang shá-tih Vū¹.

23 Ziuh lai-chüé tài mang-du duh-z koá,
Ts'z-djah nyí-dà-ko só ts'z-djah-ge z-küè keh-
leh ngá-tsing yaó fuh-ge.

24 Ng tài nyí-dà-ko koá, joa-zie yaó shū-tu-ge
sie-tsʰ tà 'oa-tì è ts'z nyí-dà-ko só ts'z-ge, n-naó
ts'z-djah; è t'ing nyí-dà-ko só t'ing-ge, ah n-
naó t'ing-djah.

25 Yaó ih-kài koà-foh-sz gé-chʰí sz-t'ò Yi-sū
koá, Sie-sæ ng iang-ke tsù ga-nyie z-küè hōé
teh-djah iúng-yüé-ge 'oh-mǐng?

26 Yi-sû tai gi koá, Lieh-foh-de tsz-ňah nang sí-loh? nyí tsz-ňah duh-foh?

27 Gi whai-töh koá, Iang-ke záng-sang, záng-sing, záng-lih, záng-ì, è Chī nyí-ge Ziè-tì; ah iang-ke è nyí-ge ling-sì jī-dong zè-chī.

28 Yi-su tai gi koá, Nyí whai-töh-ge z-ge; keh-ňang k'ì tsù, zuih yaó 'oh-ming.

29 Keh-kaih nang, è pó z ts'ing-de tsing-dzih, tai Yi-sû koá, Ng-ge ling-sì z jī?

30 Yi-sû whai-töh, Yaó ih-kai nang, joa Yi-lú²-sà-láe tsaó-loh tòe Yi-lì-ku, p'ung-djah djie-dòe, gi-dà-ko pó gi i-zie poh-goa, yih táe gi, pō-sz-là-'oh li-k'e gi tsaó-k'ì.

31 Ts'ao-k'oa yaó ih-kai tsì-sz tsaó-loh keh-diæ lú²; ts'z-djah gi, zuih tsaó-kù boa-pō kù.

32 Yih yaó ih-kai Lì-vì nang tsaó-tòe keh-kaih dì-foa, ts'z-dà-djah ah tsaó-kù boa-pō kù.

33 Yaó ih-kai kù-lú²-ge Sà-mó-lì-ò nang tsaó-tòe gi boa-ta, ts'z-djah zuih è-lie gi,

34 Tsaó-li, yoà yao tà tsiú tòe zé gi táe-sie-ge uh-doá, poa-ch'í, k'à gi djì zé z-ge sæ-k'áo ziè, líng gi tòe k'ah-dzà-de, chiæ-ang gi.

35 Dì-ñ neh tsaó-k'ì-ge z-'aò, tsó-ch'üeh læ-die nyang k'à k'ah-dzà-ge chí-ko, tai gi koá, Nyí ts'í chiæ-iàng gi: nyí só yoà-goa t'ie, ng chüé-li-ge z-'aò whai k'à-wha nyí.

36 Sô-yí, keh sa-kai nang toa-chung, nyí sié nyah ih-kai tsù daṅ-loh djie-döe toa-chung hé-kai nang-ge ling-sì ?

37 Gi koá, Dè gi foh z-pai-ge ziù-z. Yi-sù tai gi koá, Nyí ah k'ì keh-ṅang tsù.

38 Gi-dà-ko tsaó-lú²-ge z-'aò, Yi-sù tsaó-tsàng ih-kai shie-ts'ö: yaó ih-kai nyũ-zang, ming chiæ Mó-dà, tsieh-ziú Gi tòe Gi uh-de.

39 Gi yaó ih-kai tsz-mai, chiæ Mó-lì-ò, zó z Yi-sù-ge chah mang-zie, t'ing Gi-ge döe.

40 Mó-dà iang-'ù vuh-z gi-dà-ko z-küè tu-ge, moa-luh-shié, zihh tsaó mang-zie li koá, Chí, ng-ge tsz-mai k'à ng duh-z bà-z, Nyí fú küé-tsiè moa ? Höe chiæ gi tsaó-li poa-zù ng.

41 Yi-sù whai-töh gi koá, Mó-dà, Mó-dà, nyí 'ù shũ-tu-ge z-küè ta-sang-kò jiæ-lö-ge ;

42 Tsz yaó ih-ch'í iæ-cháng ; keh-ch'í höe-ge z-küè Mó-lì-ò yí-chang ká-shüé-bá ; ah fú whai tsó-k'ì-goa.

Lk 11.

1 Yi-sù zé-z ih-kai dì-foa töé-köè, töé-köè shieh-ba, yaó ih-kai mang-du tai Gi koá, Chí, koà ng-dà-ko töé-köè, zié Iah-yüè koà gi-ge mang-du.

2 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko töé-köè z-‘aò, höé koá:—Ng-dà-ko zé t’ie-ziè-ge Vú’, dà-nyüè Nyí-ge ming-diu tsö-chàng ‘ù sìng: dà-nyüè Nyí-ge kwaih whai li: da-nyüè Nyí-ge tsz-ì tsù-zing zé dì jī-dong zé t’ie.

3 Ng-dà-ko zaih-yaò-ge k’aó-lie, neh-neh sz ng-dà-ko.

4 Sì-mié ng-dà-ko-ge zai, iang-‘ù ng-dà-ko-ž ah sì-mié va-pah töé-zai ng-dà-ko-ge. Fai chiæ ng-dà-ko ziú sz-t’ò, chaò ng-dà-ko t’òh-
goa shoa-oh.

5 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko toa-chung jī-nang yaó bung-yaó, pō-yì-ka töè gi-ta k’i, tai gi koá, Bung-yaó, tsì ng sa-kai píng;

6 Iang-‘ù yaó ih-kai kù-lú²-ge bung-yaó töè ng-ta li, ng n-naó mù-ž pá gi mang-zie.

7 Keh kaih tí-mai-ge nang whai-tòh gi koá, Fai va-jiæ ng; mang yí-chang kwa-goa, ng-ge n-nyü k’oà ng z joa-de; fú nang-kaò bo-ch’í k’à nyí.

8 Ng tai nyí-dà-ko koá, shi-zie fú, ‘ù gi z bung-yaó, bo-ch’í k’à gi; ch’ah, ‘ù gi döe mang fú shieh, ih-dìng whai bo-ch’í, chiæ gi ih-ts’ieh só è-ge k’à gi.

9 Ng ah tai nyí-dà-ko koá, Djao, whai k’à

nyí; zang, whai zang-djah; k'oa mang, whai k'e k'à nyí.

10. Iang-ù va-pah jī-nang djao-ge whai teh-djah, zang-ge whai zang-djah, k'oa mang-ge whai k'é k'à gi.

11 Nyí-dà-ko toa-chung tsù vù¹-ge, jī yaó n-tsz djao píng, fa k'à ih-löh zih-diu gi ne? djao ngú, fa k'à gi ih-diæ zi toà ngú ne?

12 Djao ih-kai láng, fa k'à gi shieh-tsz ne?

13 Nyí-dà-ko shī-zie í oh-ge, wha shá-tih pó hōé mû-ž k'à n-nyú; whu-shoà t'ie-ziè-ge Vù¹ whai sz Sìng-Ling k'à djao Gi-ge nang?

14 Yi-sù küé-ch'üeh ih-kai ó-ge chú; chú tsaó-ch'üeh-goa, ó-n zuih koá shwò: chùng-nang oh shī-dji.

15 Dji-chung yaó-le nang koá, Gi k'òè-djah chú yoa Bieh-si-puh küé chú-ge.

16 Wha-yaó-le nang sz-t'ò Gi, è Gi joa t'ie-ziè shié-ch'üeh ih-kai zang-tsih.

17 Yi-sù shá-tih gi-dà-ko-ge sang-lì, tai gi-dà-ko koá, Va-pah-ge kwaih ž lô ž whai piè k'ung-dì-goa; ko-lô-ko whai lieh-fú-lōe.

18 Djah-ž Sà-dà ž-k'òa-ž sie-tsæ, gi-ge kwaih tsz-ñah whai lieh-de-lōe? iang-ù nyí-dà-ko koá Ng í k'òè-djah Bieh-si-puh küe-ch'üeh chú.

19 Ng djah-ž k'òè-djah Bieh-si-puh küé-ch'üeh chŭ, nyí-dà-ko-ge n-tsž k'òè-djah jī küé-ch'üeh ne? só-yí gi-dà-ko whai p'ò-tō nyí-dà-ko.

20 Ng djah-ž k'òè-djah Ziè-tì-ge tsž-diu küé-ch'üeh chŭ, kah, Ziè-tì-ge kwaih yí-chang ling-djah nyí-dà-ko.

21 Yaó lih-ge nang kw'ai-kah oh chah-ch'í siú-löe ž-ge uh-doá, gi ih-ts'ieh só yaó oh whai bing-üe :

22 Dà-ž djah yaó lih dù-ž gi-ge ling-djah tæ-yang gi, zihuh pó gi só k'òè-djah-ge kw'ai-kah oh daih-k'ì-goa, fang gi-ge ko-sz.

23 Fú k'òa Ng tsù-dai-ge ž Ng-ge tai-diù ; fú k'òa Ng siu-zaih ziù-ž sà-k'e.

24 Zi-chŭ joa nang-ge sang-de tsaó-ch'üeh-goa, ziù zé n-naó shĭ-ge dī-foa tsaó-li tsaó-k'ì zang üe-ta ; zang-fú-djah zihuh koá, Ng whai tsaó-chüé tōè ng só tsaó-ch'üeh-li-ge uh-de k'ì :

25 Tsáo-tōè-bá ts'ž-djah gi tá-sōè-goa, chang-lí-ch'í hōé :

26 Ling-whà tà li ts'aih-kai chŭ pí gi ž-chí wha oh-le, tsaó-tsàng tí-chüé, zihuh djī-ta : hé-kai nang-ge chieh-djoh pí ch'í-diu-sie kàè lì-è.

27 Yi-sû koá keh-leh shwò-ge z-aò chùng-

nang toa-chung yaó ih-kai nyŭ-zang sing-ang de-ch'í, koá, Ta Nyí keh-kaih t'e, Nyí só júng-ge ná-ná yaó fuh-ge.

28 Yi-sŭ koá, Wha-ŷ t'ing Ziè-tì-ge döé-lí, yih siú-löe-ge nang ŷ yaó fuh-ge.

29 Chùng-nang jĭ-lung-ge z-'aò, Yi-sŭ zuih koá, Keh-kaih ŷ oh-ge sì-dè, djao zang-tsih : djĭ-goa sie-tsz Iah-na-ge zang-tsih-tsz-whà, n-naó zang-tsih k'à gi.

30 Jĭ-dong Iah-na, tai-djah Nyie-nyie-vi-ge nang, ŷ-kai zang-tsih, Nang-ge N-tsz 'ù keh-kaih sì-dè ah whai jĭ-ts'ŷ.

31 Nö-pie-ge nyŭ-yoa töè-da sàng-p'ò-ge neh-tsz k'òa keh-kaih sì-dè-ge nang whai sie-bó ch'í-le dĭng gi-dà-ko-ge zai : iang-'ù gi joa dĭ-ge djaih-töè li t'ing Só-lu-mang-ge ts'ung-ming : ts'ŷ-dì pí Só-lu-mang wha dù-le-ge ŷ-ta.

32 Nyie-nyie-vi-ge nang, töè-da sàng-p'ò-ge neh-tsz, k'òa keh-kaih sì-dè whai sie-bó ch'í-le, dĭng gi zai : iang-'ù gi-dà-ko t'ing-djah Iah-na só djue, zuih hwaí-ké ; ts'ŷ-dì pí Iah-na wha dù-le-ge ŷ-ta.

33 N-naó nang tié-djah tang zuih k'òa zé ô-zoa-ge dĭ-foa, whah-ŷ foa-taó 'ó-chüé, tsúng k'òa tang-de ziè, sz-teh tsaó-tí-ge nang whai ts'ŷ-djah koa.

34 Sang-t'í-ge tang ziù-z ngá-tsing : só-yí nyí-ge ngá-tsing hōé-ge, jüe-sang yaó koa-liè ; ngá-tsing fú hōé-ge jüe-sang ô-ge.

35 Só-yí è liu-sang mié-teh nyí tí-chüé-ge koa z ô.

36 Só-yí nyi djah-z jüe-sang koa-ge, 'œ-vu ô-ge, t'úng-t'úng zihh koa-ba, ji-dong tang-ge ming-koa chiæ-djah nyí.

37 Wha koá-ge z-'aò yaó ih-kai Foh-lì-sè nang ts'ing Yi-sû tsaó gi-ta ch'ih. Yi-sû tsaó-tí-k'ì zó-zih.

38 Keh-kaih Foh-lì-sè nang ts'z-djah Yi-sû mì sí yí-zie ch'ih, zihh shī-dji-ch'í.

39 Chí tai gī koá, Nyí-dà-ko Foh-lì-sè nang pó pai-bō-ge whà-miè sí-goa chieh-zìng, dà-z nyí-dà-ko-ge tí-miè k'à leh-soh oh-duh tsì mǒ.

40 Bàng-ge nang ! zōé whà-miè-ge ah fú z zōé tí-miè moa ?

41 Iang-ke yoà nyí-dà-ko só yaó-ge pû²-sì bieh-nang, zihh 'ù nyí-dà-ko t'úng-t'úng oh z chieh-zìng-ba.

42 Nyí-dà-ko Foh-lì-sè nang yaó whú yi ! iang-'ù pó bu-hù, yung-shie tà pah-yiè-ge ts'è-su zaih-fang-tsz-iaih shié-zié ; fa fú kù-djah kung-è, tà è-chàng Ziè-tì : keh-leh z iang-ke tsù-ge, hé-le ah fú iang-ke fú tsù.

43 Nyí-dà-ko Foh-lì-sè nang yaó whú yi! iang-‘ù whai-doa-de shí-hüe zó ziè-‘ù, ka-ž-de shí-hüe nang ts’ing-üe.

44 Kó-hóe duh-shī-nang tà Foh-lì-sè nang, nyí-dà-ko yaó whú yi! iang-‘ù nyí-dà-ko jī-dong ts’ž-fú-ch‘üeh-ge vang-mù, ziè-chüé tsaó-ge nang koh-fú-djah.

45 Yaó ih-kài koà-foh-sz whai-tōh tai gi koá, Sie-sæ, keh-ňang koá ah-ž p’í-bing ng-dà-ko.

46 Yi-sû koá, Nyí-dà-ko koà-foh-sz ah yaó whú yi! iang-‘ù nyí-dà-ko pó na-tà-ge djoá ta chiæ nang tà: keh-leh djoá-ta nyí-dà-ko ž-chí lie ih-kài tsž-diu ah fú k’áng bæ.

47 Nyí-dà-ko yaó whú yi! iang-‘ù nyí-dà-ko pó sie-tsz-ge vang-mù tsù-ch’í, ž nyí-dà-ko-ge tsû¹-tsung pó gi-dà-ko sah-goa.

48 Kah, nyí-dà-ko tsù tai-tsing yih hüe-shí tsû¹-tsung só tsù-ge, tsû¹-tsung pó gi-dà-ko sah-goa, nyí-dà-ko pó gi-dà-ko vang-mù tsù-ch’í.

49 Só-yí Ziè-tì-ge ts’ung-ming ah koá-bá, ‘Ng whai ts’a sie-tsz tà sz-du tōe gi-dà-ko boa-ta k’í: yaó-le gi-dà-ko whai sah-goa, yaó-le gi-dà-ko whai pieh-nah.

50 Sz-teh joa zōe sì-kà ch’í, chùng sie-tsz só liu-ge shüeh, whai màng keh-kaih sì-dè:

51 Ziù-z joa Ò-pah-ge shüeh ch'í dzih-tòè Sà-ko-lì-ò (ziù-z nyí-dà-ko tsì-da tà diè toa-chung só sah-ge), 'ù tsz. Ng zaih-ze tai nyí-dà-ko koá, keh-leh z-küè oh whai màng keh-kaih sì-dè.

52 Nyí-dà-ko koà-foh-sz yaó whú yi! iang-'ù nyí-dà-ko pó tsz-sih-ge só-zi tsó-k'ì-goa: z-chí fú tsaó-tí, è tsaó-tí-ge nang ah pó gi tsú-löe.

53 Yi-sû tai gi-dà-ko koá keh-leh shwò-ge z-'àò duh-shī-nang t'ài Foh-lì-sè nang kung Gi lì-'è-shié, è chaih-dong Gi koá shū-tu-ge z-küè:

54 Sz-'ó ts'aó-ts'aó Gi, è pó Gi k'aó-de só koá-ge zang-laò höé köe Gi.

Lk 12.

1 Hé-kai z-'àò yaó ké-mà nang jí-lúng, záng-tsz pí-ts'z dah-djah, Yi-sû sie tai mang-du koá, Iang-ke voa-bì Foh-lì-sè nang-ge kà-shí, ziù-z kó-höé.

2 N-naó ih-ch'í iáng-zoa-ge fú whai shié-ch'üeh-li: n-naó ih-ch'í sz-'ó-ge fú whai shá-tih-ge.

3 Iang-'ù nyí-dà-ko zé ò-ge uh-doá va-pah só koá-ge, zé ming-ge uh-doá whai t'ing-djah-ge:

nyí-dà-ko zé nài-ka næ í-tó-de só koá, zé uh
ziè-chüé whài djüe-k'e:

4 Ng tái nyí-dà-ko Ng-gebung-yaó koá, Nang-
kaò sah sang-tí, yí-'áo fú nang-kaò tsè tsù
bieh ga-nyie-ge fai p'ò gi-dà-ko.

5 Ng whài tsz-tié nyí-dà-ko iang-ke p'ò jī :
iang-ke p'ò hé-'ù sah-goa nyí-dà-ko yí-'áo wha
yaó djüe-pìng pó nyí-dà-ko gwà dì-nyoh-de-
goa : Ng zaih-zé tái nyí-dà-ko koá, iang-ke p'ò
gi.

6 Ng-kai tsie-n fú z lée fang nyang mà-ge
moa? zé Ziè-tì miè-zie ih-tsih ah fú mang-chí-
goa.

7 Dà-z nyí-dà-ko-ge diu-foh t'úng-t'úng oh
shí-kù-ba. Só-yí fai p'ò; nyí-dà-ko pí shǔ-tu-
ge tsie-n chù-djoá-le-ge.

8 Ng tái nyí-dà-ko koá, Va-pah jī-nang ze
nang miè-zie nyàng Ng, Nang-ge N-tsz zé Ziè-
tì-ge t'ie-sz miè-zie ah whài nyàng gi;

9 Zé nang miè-zie fú nyàng Ng-ge, zé Ziè-tì-
ge t'ie-sz miè-zie Ng ah fú whài nyàng gi;

10 Va-pah jī-nang koá shwò tsöe-t'ah Nang-
ge N-tsz whài sì-goa : dà-z sih-duh Sìng-Ling-
ge fú whài sì-goa.

11 Pó nyí-dà-ko sùng tòè whài-doa-de, tòè
küe-fú¹ tà yaó djüe-pìng nang miè-zie-ge z-'ào

fai ta sang-kò tsz-ñah-nang foh-tsz, whah-ž ga-nyie shwò hòé fang-p'öé, whah-ž ga-nyie shwò hòé koá :

12 Iang-‘ù tòè-da hé-kai z-‘aò só iang-ke koá-ge, Sìng-Ling whai tsz-tié nyí-dà-ko.

13 Chùng-nang toa-chung yaó ih-kai tai Yi-sû koá, Sie-sæ, fang-fû' ng-ge shung-dí k'òa ng fang sá-nyieh.

14 Yi-sû tai gi koá, Nyí nang, jī-nang p'à Ng zè nyí-dà-ko toa-chung tsù küe, sáng-ž fang ko-sz ne ?

15 Ziuh tai gi-dà-ko koá, Liu-sang, voa-bì t'ö-sang, iang-‘ù nang-ge 'oh-mìng fú zé-ž ko-sz-ge kw'a-‘ü.

16 Ziuh tai gi-dà-ko koá ih-kai pí-foa koá, Yaó ih-kai ze-chí, gi die-di-ge nyie-zing fung-zing :

17 Gi sang-naì n-lö-ch'í koá, Ng-ge nyie-zing n-naó uh-doá siu-zaih, tsz-ñah choa-foh ?

18 Ziuh koá, Ng whai keh-ñang tsù : pó kuh-ts'oa ts'ah-goa, ch'í-ch'í dù-le-ge ; ng-ge nyie-zing tà hù-vaih ih-ts'ieh oh siu keh-tí lí :

19 Ng ziuh tai ž-ge ling-yüe koá, Ling-yüe ! nyí yaó shǔ-tu-ge hù-vaih zö-da tu nyie hòé yoà ; hòé üe-üe-ta-ta ch'ih-hah kw'à-'oh.

20 Dà-ž Ziè-tì tai gi koá, Bàng-ge nang !

chang-yì mǎng nyí wha ling-yüe ba : nyí só
 'ü-bì-ge zih kwai k'à jī ne ?

21 Va-pah dè ž tsieh-ze-ge, yih fú shiè-djah
 Ziè-tì tsù ze-chí-ge, ziù-ž jī-ts'ž.

22 Gi zih tai mang-du koá, Só-yí Nǧ tai
 nyí-dà-ko koá, Fai 'ù sæ-mìng ta sang-kò, yaó
 ga-nyie ch'ih ; ah fai 'ù sang-t'í ta sang-kò
 yaó ga-nyie chah :

23 Sæ-mìng pí k'aó-lie chù-djoá-le-ge, sang-
 t'í ah pí i-zie chù-djoá-le-ge.

24 Sié-sié tòè lǒé-o, yih fú hó choá, yih fú
 siuküeh, yih n-naó voa-uh, yih n-naó kuh-
 ts'oa, Ziè-tì ah ié gi : nyí-dà-ko pí tiè-n
 chù-djoá ké-le ne ?

25 Nyí-dà-ko toa-chung jī-nang ta sang-kò
 nang-kaò pó ž-ge dzie-tó ko-ts'aò ih-ts'ih ne ?

26 Só-yí tsè shiæ-ge ž-küè ah fú nang-kaò
 tsù, tsz-ñah whai dè djī-'ü ta sang-kò ?

27 Sié-sié tòè pah-'öh ho tsz-ñah-nang dù-
 ch'í, yih fú lǒe-k'ú, yih fú tsih-pú' : zie-z Nǧ
 tai nyí-dà-ko koá, ziù-ž Só-lu-mang, djaih
 yung-'o-ge z-'aò, chah-tà pí-fú-tih keh ho ih tó.

28 Nyí-dà-ko shiæ sie-sàng-ge nang, sa-de-ge
 ts'óé keh-neh ž-ta, mang-chiæ gwà hú-lû-de-
 goa, Ziè-tì ah keh-ñang pó gi choa-pà-ch'í,
 whu-shoà nyí-dà-ko ne ?

29 Nyí-dà-ko fai djao ga-nyie ch'ih, ga-nyie hah; ah fai n-whaih.

30 Keh-leh oh z sì-kà-ge yì-kwaih-nang só djao, nyí-dà-ko-ge Vu¹ shá-tih nyí chüeh-è keh-leh.

31 Dà-z nyí-dà-ko iang-ke djao Ziè-tì-ge kwaih, keh-leh oh whài ko-ts'ao k'à nyí.

32 Nyí-dà-ko shiæ-shiæ ih-dai, fai p'ò; nyí-dà-ko-ge Vú¹ shí-hüe pó kwaih sz-k'à nyí-dà-ko.

33 Nyí-dà-ko höé mà-goa z só yaó-ge pû²-sì bieh-nang; dè z tsù-ch'í djaò-fú-goa-ge dong-die taó, t'ie-ziè yoà-fú-yüe-ge ze-pöé, ziù-z zeh fú li-töè, djung ah fú chī-ge dī-foa;

34 Iang-'ù nyí-ge'ze-pöé z nyaoh, nyí-ge sang ah z nyaoh.

35 Nyí-dà-ko dzie-dzie iæ-bû²-de tà è chī-löe, tang ah tié-da;

36 Nyí-dà-ko-z ah è jī-dong nang tsie-moà chī-ko joa ch'ao-ts'ang-ge tsiú-zih kwai li; gi li k'oa mang jī-siú höé k'e k'à gi.

37 Chī-ko kwai li ts'z-djah gi-dà-ko cháng-síng z-ta, keh-leh nu-buh yaó fuh. Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, gi-z whai chī-ch'í tà, k'à gi-dà-ko zó-zih, z-chī tsaó-li vuh-z gi-dà-ko.

38 Whah-z ng-kæ li, whah-z sa-kæ li, ts'z-

djah gi-dà-ko keh-ňang, keh-leh nu-buh yaó fuh.

39 Chĭ-nyang-ko djah-ž shá-tih zeh ga-nyie z-zang whài li, ih-dìng whài cháng-síng, fú shǔ gi lao dòng uh tí-chüé li; keh-kaih nyí-dà-ko shá-tih-ge.

40 Só-yí nyí-dà-ko ah è 'ü-bì, iang-'ù sié-fú-djah-ge z-'àò Nang-ge N-tsž li-tòè.

41 Pí-teh tài Gi koá, Chĭ, keh-kaih pí-foa whah-ž 'ù ng-dà-ko koá-ge ne, whah-ž 'ù chùng-nang ne?

42 Chĭ koà, Chĭ-ko só yoà, chung-sàng ts'ung ming-ge tsiè-voa, só p'à küé ko-de-ge nang, chiè z-'àò sà k'aó-lie-ge, ziù-ž jĭ-nang ne?

43 Chĭ-ko kwai li, ts'ž-djah gi keh-ňang tsù, hé-kài nu-buh yaó fuh.

44 Ng zaih-zé tài nyí-dà-ko koá, Chĭ-nyang-ko whài p'à gi küé gi ih-ts'ieh só yaó-ge.

45 Djah-ž hé-kài nu-buh sang-naì koá, Ng chí-nyang-ko li wha-mì-ge, zuih choa-ch'í tæ keh-leh nō-nyú-ge yoà-nang, ch'ih-hah, pìng-ts'í ch'ih-chĭ-goa,

46 Hé-kài nu-buh-ge chí-nyang-ko zé sié-fú-djah-ge neh-tsž, shá-fú-tih-ge z-'àò whài li, djoá-djoá nang bà gi, p'à gi k'oà fú sie-sàng-ge nang tsù-dài

47 Shá-tih gi chí-nyang-ko-ge tsz-lì, yih fú 'ü-bì, fú chiæ chí-nyang-ko-ge tsz-lì só tsù-ge, keh-kaih nu-buh whai tæ shǔ-tu-ge pá.

48 Fú shá-tih-ge djah tsù ke-tæ-ge z-küè, gi whai shiæ ziú tæ. Va-pah yaó tu k'à gi, ah whai è gi tu : yaó tu koa-dè-ge kà tu whai mǎng gi.

49 Ng li gwà hú zé dì-ziè ; djah-z yí-chang djah-ch'í-bá, Ng-ge ì-ts'z tsz-ñah-ge ?

50 Ng yaó ih-kai sí-lí z iang-ke ziú-ge ; whamì tsù-zing, Ng tsz-ñah-nang cháng-chaih ne !

51 Nyí-dà-ko sié Ng li sè dì-ziè bing-üe moa ? Ng tai nyí-dà-ko koá, Fú-z ; z sè sie-tsæ :

52 Joa-chang-yí-'áo ih-ko ng-kai nang whai sie-tsæ, sa-kai k'òa lǎe-kai, lǎe-kai k'òa sa-kai.

53 Vú¹-ts'ang k'òa n-tsí, n-tsí k'òa vú¹-ts'ang ; na-n k'òa mú-ts'ang, mú-ts'ang k'òa na-n ; dì-ko-nyie k'òa sang-vú¹, sang-vú¹ k'òa dì-ko-nyie, oh whai sie-tsæ.

54 Yi-sú zuih tai chùng-nang koá, Nyí-dà-ko ts'z-djah yung zé si-pie ch'üeh-li zuih koá, whai loh-'ü-ba : ah yáo-ge.

55 Ts'z-djah foh nō-fung zuih koá, t'ie-seh whai yie-nyieh : ah yáo-ge.

56 Kó-hōé nang ! t'ie tà dì-ge yang-zié nyí-

dà-ko ts'z-de-ch'üeh : yìè-zé-ge z-'àò tsz-ñah
whai ts'z-fú-ch'üeh ne ?

57 Nyí-dà-ko Ż-chí tsz-ñah fú bié-ch'üeh
kung-ñ ?

58 K'oà nyí-ge tai-diù sie-bó tsaó chiè küe-ge
z-'àò, wha zé lŭ²-ziè-ge z-'àò è záng-lih t'öh-
ch'üeh gi siú-de : ch'óá-p'ò sùng nyí k'à küe-
fŭ¹, küe-fŭ¹ pó nyí koa-dè k'à zöé-lì, zöé-lì pó
nyí kwa löe-ka-de : Ng tai nyí koá, T'ah-lá ih-
kai dong-die wha-mì ts'ah-yüè nyí tō-tō fú
whai joa boa-ta tsaó-ch'üeh.

Lk 13.

1 Hé-kai z-'àò yaó nang z-ta, pó Pí-la-tu dè
Ko-lì-lì hé-le nang-ge shüeh k'oà gi-dà-ko-ge
tsì-lí zöh-lung keh-ch'í z-küé t'ung-tsz Yi-sŭ.

2 Yi-sŭ whai-tōh gi-dà-ko koá, Keh-leh Ko-
lì-lì nang ziú-djah keh-ñang-ge k'ú-diu, nyí-
dà-ko sié z pí chùng Ko-lì-lì nang kæ yaó zai
moa ?

3 Ng tai nyí-dà-ko koá, Fú-z ; dà-z nyí-dà-
ko djah fú hwaí-ké oh whai jī-ts'z mieh-goa.

4 Whah-z joa-zie Si-lu-ò-ge kōe lao fa-tōé
pó he-le zaih-poh-kai nang tsò-sz, nyí-dà-ko

sié keh-leh nang pí djt zé Yi-lŭ²-sà-læ-ge chùng-nang kàe yaó zai moa?

5 Ng tai nyí-dà-ko koá, Fú-z; dà-z nyí-dà-ko djah fú hwaí-ké oh whai jī-ts'z mieh-goa.

6 Ziuh koá keh-kaih'pí-foa: Yaó ih-kai nang yaó vu-ho-kú jt tse z gi bū-dōe yüe-de, tsaó-li zang gi kú-tsí, ah zang-fú-djah.

7 Ziuh tai kŭe-yüe-ge nang koá, Ng sa nyie li tōe keh-chī vu-ho-kú jt, zang gi kú-tsí ah zang-fú-djah; pó gi chah-goa, tsz-ñah whai pó di bah-bah tsōe-goa?

8 Kŭe-yüe-ge nang whai-tōh gi koá, Chí, keh-nyie ts'í shŭ gi, táng ng dō-ch'üe djaih-djaih ioà-ioà gi;

9 Djah-z chieh kú-tsí, ziuh hōé; djah-z n-naó, yí-'áo hōé chah-goá.

10 Üe-sih-neh Yi-sŭ zé z ih-kai whai-doa-de koà-shùng.

11 Yaó ih-kai nyŭ-zang k'à chŭ mŭ²-djah, bìng zaih-poh nyie ba, nang oh gao-lúng-goa, ih lié-n ah næ-fú-dzih.

12 Yi-sŭ ts'z-djah gi, ziuh chiæ gi li, tai gi koá, Nyŭ-zang, nyí t'ōh-goa nyí-ge bìng ba.

13 Ziuh pó læ-tsih siú k'òa gi sang ziè: gi lieh-k'eh ziuh dzih-ba, pó yung-'o kwai k'à Ziè-tì.

14 Kūé-whai-doa-ge nang, iang-‘ù Yi-sū zé ūe-sih-neh i bing, na-kù-ch‘í; zuih whai-tōh tai chùng-nang koá, Yaó liuh neh iang-ke tsù kung: keh liuh neh toa-chung pyí-dà-ko tsaó-li i-bing, zé ūe-sih-ge neh-tsú fai li.

15 Chí zuih whai-tōh gi koá, Kó-hóé nang! nyí-dà-ko zé ūe-sih-neh jī-nang fú joa zōe mang-zie pó ngao whah-á lū-n ká-goa, yáng-k‘ì hah shī ne?

16 Keh-kaih nyū-zang, zui-á Ò-pah-la-hué-ge tsú-sō, k‘à Sà-dà kw‘áng-ch‘í yí-chang zaih-poh nyie ba, ch‘í fú iang-ke zé ūe-sih-neh joa keh-kaih chieh ká-goa moa?

17 Yi-sū koá keh-leh shwò Gi t‘úng-t‘úng-ge tai-diu oh tōé-mai-goa: chùng-nang ‘ù Gi só tsù va-pah koa-ming-ge á-küè oh kw‘à-‘oh.

18 Yi-sū yih koá, Ziè-tì-ge kwaih hóé-pí ga-nyie? Ng yoà ga-nyie hóé pí gi ne?

19 Hóé-pí ih-löh kà-ts‘è-tsú, nang tsó-li hó á gi yüe-de: zuih dù-ch‘í-le zing ih-chī dù-ge jī; t‘ie-de-ge tiè-n shoh gi-ge tsi-ts‘ò-de.

20 Yih koá, Ziè-tì-ge kwaih Ng yoà ga-nyie hóé pí gi ne?

21 Hóé-pí kà-shī nyū-zang tsó-li foà zé sa taó fi-miè toa-chung dzih-tōè t‘úng-t‘úng oh foh-ch‘í.

22 Yi-sû tsaó-kù koh zing koà-shùng, shiè Yi-lú²-sà-láe tsaó.

23 Yaó ih-kai nang tai Gi koá, Chí, teh-chaò-ge nang shiæ fú?

24 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Iang-ke záng-lih tsaó-tsàng 'ah-tsah-ge mang: Ng tai nyí-dà-ko koá, yaó shǔ-shǔ-tu-tu-ge nang whai è tsaó-tsàng ah fu nang-kaò-ge.

25 Chí-nyang-ko gé-ch'í pó mang kwa-goa yí-'aó, nyí-dà-ko zuih gé zé whà-chüé, k'oa mang, koá, Chí, Chí, k'e k'à ng-dà-ko; Gi whai tai nyí-dà-ko koá, Nyí-dà-ko joa nyaoh-doá li? Ng fú shá-tih nyí-dà-ko.

26 Nyí-dà-ko zuih whai koá, Ng-dà-ko joa-zie zé Nyí miè-zie ch'ih-hah, Nyí ah zé ng-dà-ko ka-z-de koà-shùng-ba.

27 Gi whai koá, Ng tai nyí-dà-ko koá, Ng fú shá-tih nyí-dà-ko joa nyaoh-doá li-ge: nyí-dà-ko tsù fi-lí-ge t'úng-t'úng-ge nang, li-k'e Ng k'í.

28 Nyí-dà-ko ts'z-djah Ò-pah-la-hüé, Yí-sà, Ngó-koh, tà chùng sie-tsz zé Ziè-tì kwaih-de-ge z-'aò, nyí-dà-ko z-chí yih küé-ch'üeh whà-chüé boa-ta zuih yaó di-k'uh ts'ieh-ts'z.

29 Joa tung, joa nö, joa si, joa paih, yaó nang whai li zé Ziè-tì-ge kwaih-de zó-zih.

30 Pìng-ts'í yaó zé 'aó-ge whàì zé zie; yaó zé zie-ge whàì zé 'aó.

31 Toa-neh yaó-le Foh-lì-se nang li tai Yi-sù koá, Li-k'e keh-li tsaó-k'ì, iang-'ù Shí-lieh è sah Nyí.

32 Yi-sù tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsaó-k'ì, kòè-sù² keh-kaih whu-li, Ng keh-neh tà mang-chiæ küé-ch'üeh chú, i bìng, tòè dì sa neh Ng yüe-jüe-ba.

33 Dà-z keh-neh, mang-chiæ tà 'aó-neh Ng iang-ke 'æ-tsaó; iang-'ù sie-tsz fú nang-kaò mieh-goa zé Yi-lù²-sà-læ-tsz whà.

34 Yi-lù²-sà-læ 'o! Yi-lù²-sà-læ 'o! nyí pó sie-tsz sah-goa, zih-diu k'ò-sz keh-leh vúng-ts'a nyí-ta li-ge nang. Ng ké-le piè-sù è jǐ-lúng nyí-ge tsz-ming, jǐ-dong mú-chǐ pó chǐ-n jǐ-lúng gi yaih-p'oa 'ó ne? Dà-z nyí-dà-ko fú k'áng.

35 Yiè-ze nyí-dà-ko-ge uh whàì piè tsù hoa-dà. Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, joa-chang yí-'aó nyí-dà-ko fú whàì tsè ts'ž-djah Ng, dzih-tòè nyí-dà-ko koá, Vúng Chǐ-ge ming-diu li-ge, z iang-ke ts'ing-tsa-ge.

Lk 14.

1 Yaó ih-kai üe-sih-neh Yi-sû tsaó-tsàng ih-kai Foh-lì-sè nang küe-ge uh-de ch'ih ping: gi-dà-ko ts'aó-ts'aó Gi.

2 Toa Yi-sû-ge miè-zie yaó ih-kai sæ shí-ku-tsiè bing-ge nang.

3 Yi-sû tai koà-foh-sz tà Foh-lì-sè nang koá, Üe-sih-neh i bing k'ó-yí-ge fú?

4 Gi-dà-ko fú shié, Yi-sû pó gi i-hóé, k'à gi tsaó-k'ì.

5 Ziuh tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko toa-chung jì-nang yaó lû-n whah-ž ngao dàng-loh tsíng-de, fú whai jì-siú ziù-ž li-pà-neh pó gi boh-ch'í ne?

6 Gi-dà-ko fú nang-kaò tai-tòh keh-leh ž-küè.

7 Yi-sû ts'ž-ts'ž só ts'ing-ge k'ah oh ká ziè-ù, ziuh yoà ih-kai pí-foa tai gi-dà-ko koá,

8 Yaó nang ts'ing nyí ch'ih ch'aó-ts'ang-ge tsiú-zih, fai zó diu-ù; ch'oá-p'ò yaó k'ah pí nyí tsö-djoá-le k'à gi ts'ing-li;

9 Ts'ing nyí k'oà gi hé-kai nang ziuh tsaó-li, tai nyí koà, Nyí nyiè k'à keh-ù; nyí ziuh töé-mai-nang t'ai-töè t'ah-lá-ge 'ù.

10 Dà-ž ts'ing-k'ì-ge z-'àò, tsaó-k'ì zó t'ah-lá-ge 'ù: ts'ing nyí hé-kai nang tsaó-da-li, gi

ziuh whai tai nyí koá, Bung-yaó, nyí zó zìe-chüé k'ì-le: nyí ziuh zé dong-zih-ge nang miè-zie yaó t'í-miè.

11 Iang-'ù va-pah pó z kōe-ch'í whai koà-loh ti-vi, pó z ti-vi-goa whai sing-ch'í kōe.

12 Yih tai ts'ing Gi li-ge nang koá, Nyí, whah-z neh-tsiu, whah-z 'oa-hüe, ts'ing-tsiú, fai ts'ing z-ge bung-yaó, shung-dí, ts'ang-chüé, whah-z fû²-choh-ge ling-sì; ch'oa-p'ò gi-dà-ko ts'ing nyí chüé, pòe-tòh nyí.

13 Dà-z ts'ing-tsiú-ge z-'aò, hòe ts'ing bing-djung-ge, zaih-paih-jüe-ge, p'ieh-chah-ge, hah-ngá-ge:

14 Nyí ziuh yaó fuh; iang-'ù gi-dà-ko n-naò hòe pòe-tòh nyí: tòe-da tsing-dzih nang vòe-'oh-ge z-'aò, nyí whai teh-djah pòe-tòh.

15 Dong-zih-ge nang toa-chung yaó ih-kài nang t'ing-djah keh-leh shwò, ziuh tai Yi-sù koá, Zé Zìe-tì kwaih-de ch'ih-ping-ge nang yaó fuh-ge.

16 Yi-sù tai gi koá, Yaó ih-kai nang, 'oa-hüe pá dù tsiú-zih ts'ing shū-tu-ge k'ah;

17 Ch'ih 'oa-hüe z-'aò tòe-ba, ziuh ts'a nu-buh tai ts'ing-li-ge k'ah koá, Ts'ing li; t'ung-t'ung oh yí-chang 'ü-bì-ch'í-ba.

18 Gi-dà-ko oh ih-yiè t'ai-z. Diu ih-kai tai

gi koá, Ng yaó-lé die-dì má-li, tsúng-djah tsaó-k'ì ts'z: ts'ing k'à ng t'ai-z.

19 Wha-yaó ih-kai koá, Ng yaó ng-tai ngao má-li, ng k'ì s̄z-s̄z-ts'z: ts'ing k'à ng t'ai-z.

20 Wha-yaó ih-kai koá, Ng ch'aó ih-kai ts'i li-ba, só-yí ng fú nang-kaò li.

21 Keh-kaih nu-buh tsaó-chüé pó keh-leh z-küé t'ung-tsz chí-ko. Chí-nyang-ko zuih foh-nù tai nu-buh koá, Kw'à-le tsaó-ch'üeh tõe zing-tí-ge ka-lû² 'oà-lùng-de k'ì, pó bing-djung-ge, zaih-paih-jüe-ge, p'ieh-chah-ge, hah-ngá-ge oh tà-tí ts'z-dì li.

22 Nu-buh koá, Chí, chiæ nyí-ge fang-fû² tsù-zing-bá, ah wha yaó k'ung-ge dì-foa.

23 Chí-ko tai nu-buh koá, Tsaó-ch'üeh tõe dù lû² tà li-po-de k'ì, mié-djié gi-dà-ko tsaó tí li, sz ng-ge uh whai zó mǎ.

24 Ng tai nyí-dà-ko koá, keh-leh ts'ing-li-ge nang, ih-kai ah fú whai zie-djah 'ng-ge tsiú-yie.

25 Yaó shŭ-shŭ-tu-tu-ge nang k'oà Yi-sŭ sie-bō-ge: Yi-sŭ zuih lai-chüé tai gi-dà-ko koá,

26 Djah yaó nang tõe Ng-ta li djah fú è Ng kù-z è z-ge vŭ¹-mú, ts'i-tsz, n-nyŭ, shung-dí, tsz-mai lie z-ge sæ-mìng, gi fú nang-kaò tsù Ng-ge mang-du.

27 Va-pah fú pai zaih-ž-kò kang Ng li-ge ah fú nang-kaò tsù Ng-ge mang-du.

28 Nyí-dà-ko toa-chung jī è zōé ih-kài lao, fú whài sie zó-loh p'à gi-ge fī-yoà, yaó lié-tih zing kung fú ?

29 Ch'oa-p'ò kō-chī tsù-ch'ī-bá, 'aó-le fú nang-kaò zing-kung, va-pah ts'ž-djah-ge nang ziuh ch'ī-shiè gi,

30 Koá, keh-kaih nang ch'ī-kung, fú nang-kaò zing-kung.

31 Whah-ž ga-nyie 'oa-tì tsaó-ch'ueh k'òa bieh-kài 'oa-tì tǎe-tsiè fú whài sie zó-loh sie-lie, tà ih-mà ping tí-dieh hé-kài tà lǎe-mà ping li-ge, nang-kaò fú nang-kaò ?

32 Fú-tih, hé-kài wha yüé-shié-ge, whài ts'a nang k'ī djao whu.

33 Jī-ts'ž nyí-dà-ko va-pah jī-nang fú bieh-goa gi ih-ts'ieh só yaó-ge, fu nang-kaò tsù Ng-ge mang-du.

34 Yie ž hōé-ge : dà-ž yie djah-ž sai-h-goa 'a-ge mì, wha yoà ga-nyie pó gi 'a-de-ch'ī ne ?

35 Ioà die, whah-ž tòè-loh moa-sz-de, oh yoà-fú djah ; tsz hōé tòè-goa whà-chüé. Yaó n-tó whài t'ing-ge iang-ke t'ing.

Lk 15.

1 Siu die-lie-ge nang tà zaí nang oh tsaó-li è t'ing Yi-sû.

2 Foh-lì-sè nang tà duh-shī-nang üè Gi, koá, Keh-kaih Nang tsieh-ziú zaí-nang, k'òa gi-dà-ko sie-bô ch'ih.

3 Yi-sû tai gi-dà-ko koá keh-kaih pí-foa, koá,

4 Nyí-dà-ko toa-chung jī-nang yaó ih-pah diu yie-n, djah-ž saih-goa ih-diu, fú pó keh chaó-zaih-chaó diu li-k'e zé k'òa-í-de, k'ì zang hé-diu saih-goa-ge dzih-tòè zang-djah moa?

5 Zang-djah ziuh kw'à-kw'à-'oh-'oh k'òa chie-kah-diu.

6 Tsaó tòè uh-de, ziuh chiè-lúng bung-yaó ling-sì tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko k'òa ng sie-bô kw'à-'oh, ng saih-goa-ge yie-n zang-djah-bá.

7 Ng tai nyí-dà-ko koá, ih-kai zaí-nang hwaí-ké, ziuh zé t'ie-ziè 'ù gi ah ž jī-ts'ž kw'à-'oh, kù-ž 'ù chaó-zaih-chaó-kai tsing-dzih fú yoà hwaí-ké-ge nang.

8 Whah-ž ga-nyie nyŭ-zang, yaó zaih-kai nyang-die, djah-ž saih-goa ih-kai, fú whai tié-djah tang, tá-sòè uh-de, sì-sì-nang zang dzih-tòè zang-djah?

9 Zang-djah zuih chiæ-lúng bung-yaó ling-sì, koá, K'òa ng sie-bó kw'à-'oh, ng sai-h-go-a-ge nyang-die zang-djah-bá.

10 Ng tai nyí-dà-ko koá, ih-kai zai-nang hwaí-ké, zuih zé Ziè-tì-ge t'ie-sz miè-zie, 'ù gi ah z jī-ts'z kw'à-'oh.

11 Yi-sū koá, Mú-zang yaó lă-kai n-tsz :

12 Shiæ n-tsz tai vū¹ koá, Vū¹ ng mang-vàng whai p'à-djah-ge ko-sz hōe fang k'à ng. Vū¹ zuih pó ko-sz fang k'à gi-dà-ko.

13 Kù-goa n-naó ké-neh shiæ n-tsz t'úng-t'úng oh siu-zai-h ch'üeh-mang tōe yüé-yüé-ge dì-foa k'í, zé boa-ta yao-shī-loa-doà pó ko-sz tsōe-goa.

14 T'úng-t'úng ho-fī yüe-ba keh-kai-h dì-foa zuih p'ùng-djah dù-dù-ge hoa-nyie, gi zuih ch'üeh-shiæ.

15 Zuih tsaó-k'í pah-lōe keh-kai-h dì-foa ih-vàng nang-ko, keh-kai-h nang zuih ts'a gi tōe gi die-de k'í ié tsi.

16 Gi po fú nang-kaò pó tsi só ch'ih-ge diù-bi dè z-ge dū¹ ch'ih-poá; ah n-naó nang yaó ga-nyie k'à gi.

17 Gi zuih síng-ch'í, koá, Ng vū¹ yaó ké-le kung-zang, k'aó-lie yaó-'ü-ge, ng ts'z-dì zuih whai-sz-ba.

18 Ng whai ch'í-sang tsaó ng vū¹-da k'ì, tai gi koá, Vū¹, ng tōé-zaí-djah t'ie, zé nyí miè-zie ah yaó zái-ge :

19 Ng ah fú p'ai tsè ts'ing-ü nyí-ge n-tsí; pó ng toà tsù nyí ih-kai kung-zang.

20 Ziu^h ch'í-sang tōè gi vū¹-da k'ì. Wha kah yüé-shié-ge, gi vū¹ ts'z-djah gi, yih è-lie gi, zih-k'ì, pó gi diu-cháng bōe-lōe, k'òa gi tsang-chí.

21 N-tsí ziu^h tai gi koá, Vū¹, ng tōé-zaí-djah t'ie, zé nyí miè-zie ah yaó zái-ge, ng ah fú p'ai tsè ts'ing-ü nyí-ge n-tsí.

22 Vū¹ ziu^h tai keh-leh nu-buh koá, Hé-djié tíng hōé-ge bōe tsó-li k'à gi chah, siú-de k'à gi tà kà-tsí-n, chah-de k'à gi chah 'a :

23 Wha-yaó choà-choà-ge ngao-n tsó-li t'ai-goa; ng-dà-ko hōé ch'ih, hōé kw'à-'oh :

24 Iang-ü ng keh-kaih n-tsí sz-goa, yih 'oh-ba; sai^h-goa, yih zang-djah. Gi-dà-ko ziu^h choa-ch'í kw'à-'oh.

25 Dù-ge n-tsí z die-de, kwai-li djáng uh-de z-'àò ziu^h t'ing-djah da-ts'ie t'iaè-vú-ge sing-iang :

26 Ziu^h chià ih-kai 'yoà-nang; bō-màng gi keh-leh z ga-nyie z-küè.

27 Yoà-nang ziu^h tai gi koá, Nyí-ge shung-dí

li-ba; nyí-ge vū¹ pó choà-choà-ge ngao-n t'ai goa, iang-‘ù siu gi chüé jüe-‘ü-ba.

28 Gi zihuh foh-nù, fú k'áng tsaó-tí: vū¹ tsaó-ch'üeh ch'üè-ch'üè gi.

29 Gi whai-töh vū¹ koá, Ng vuh-ž nyí ké-le nyie ba, oh mì-zing vá-djah nyí-ge fang-fū²; nyí oh mì-zing k'à ng ih-kài saí yie-n, sz ng k'oà bung-yaó höé kw'à-‘oh;

30 Nang-ka, nyí keh-kaih n-tsz, ziù-ž pó nyí-ge ko-sz k'oà djt-nyú ch'ih-goa, gi tsaó-da-li nyi zihuh ù gi t'ai-goa choà-choà-ge ngao-n.

31 Vū¹ tai gi koá, Ng-ge n-tsz! nyi ih-ch'üeh k'oà ng tsù-dài; ng ih-ts'ieh só yaó oh ž nyi-ge.

32 Dà-ž ng-dà-ko iang-ke kw'à-‘oh hüe-shí: iang-‘ù keh-kaih nyí-ge shung-dí sz-goa, yih ‘oh-ba; saih-goa, yih zang-djah.

Lk 16.

1 Yi-sū tai mang-du koá, Yaó ih-kài nang, ž-kài ze-chí, gi yaó ih-kài küé-tsiè-ge sie-sæ; yaó ih-kài nang djiaé chí-nyang-ko köè gi tsöe-goa chí-nyang-ko-ge ko-sz.

2 Chí-nyang-ko zihuh chiæ gi li, tai gi koá, Ng tsz-ñah whai t'ing-djah nyí keh-chí ž-küè

ne? nyí chang-siú-ge tsiè-muh k'e-li k'à ng;
iang-ù nyí fú nang-kaò tsè küé-tsiè.

3 Küé-tsiè sie-sæ sang-naì zuih koá, Ng küé-tsiè-ge tsieh-vàng chí-nyang-ko pó ng tsó-k'ì-goa; tsz-ñah choa-foh ne? choà die n-naó lih, ch'aó ch'ih yih p'ò siu-ts'z.

4 Ng shá-tih tsz-ñah tsù foh, sz ng küé-tsiè-ge tsieh-vàng djì-goa yí-'aó, zuih whàì tsieh-ziú ng tòè gi-dà-ko uh-de k'ì.

5 Zuih chiàè yaó tsiè ch'ie chí-nyang-ko-ge dà-ko nang tsáo-li, tàì diu ih-kai koá, Nyí ch'ie ng chí-nyang-ko ké-le?

6 Gi koá, Ih-pah láó yao. Zuih tàì gi koá, Nyí p'iaè tsó-lí, kw'à-le zó-loh sí ng-zaih.

7 Zuih tàì bieh-kai nang koá, Nyí ch'ie ké-le? Gi koá, Ih-pah zih mah. Zuih tàì gi koá, Nyí p'iaè tsó-li sí poh-zaih.

8 Chí-nyang-ko ts'ing-tsà keh-kaih fi-lí-ge küé-tsiè sie-sæ z tsù z-küè ling-k'oa; iang-ù yiè-zé z-sì-ge nang, zé chang-sì z pí koa-ming-ge nang ling-k'oa-le.

9 Ng ah tàì nyí-dà-ko koá, Nyí-dà-ko iang-ke yoà keh-kaih fi-lí-ge ze-vaih chieh-koa bung-yaó, sz-teh nyí-dà-ko shieh-da-goa, gi-dà-ko whàì tsieh nyí tòè iúng-yüé-ge djì-ch'í.

10 Zé tsè shiæ z-küè chung-sàng-ge zé dù-ge

ẓ-küè ah ẓ chung-sàng; zé tsè shiæ-ge ẓ-küè
fú tsìng-dzih-ge, zé dù-ge ẓ-küè ah ẓ fú tsìng-
dzih.

11 S6-yí djah zé shü-voe-ge ze-vaih nyí-dà-ko
fú chung-sàng, jī-nang whai pó tsang-ge ze-
vaih koa-t'oh nyí-dà-ko ne?

12 Djah-ẓ bieh-nang-ge mû-ẓ toa-chung fú
chung-sàng jī whai pó nyí ẓ-ge mû-ẓ k'à
nyí.

13 N-naó yoà-nang nang-kaò vuh-ẓ lăe-kai
chī-nyang-ko; whah-ẓ whai ù keh-kaih, è hé-
kai; whah-ẓ ts'ang-djańg keh-kaih, ts'ẓ-ch'ang.
hé-kai. Nyí-dà-ko fú nang-kaò yih vuh-ẓ Ziè-
tì, yih vuh-ẓ M6-mang.

14 Foh-lì-sè nang ẓ t'ö-ze-ge, t'ing-djah keh-
leh shwò zih shiæ Gi.

15 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko zé nang
miè-zie pó ẓ ts'ing-de tsìng-dzih; dà-ẓ nyí-dà-
ko-ge sang Ziè-tì shá-tih-ge: iang-ù nang só
chû-djoá-ge zé Ziè-tì miè-zie ẓ k'ó-ù-ge.

16 Dzih-t6e Iah-yüè-ge z-'aò yaó lieh-foh tà
sie-tsz; joa-ts'ẓ-yí-'aó Ziè-tì kwaih-ge fuh-iang
djüe-k'e, chùng-nang oh záng-lih tsaó-tí-lì.

17 Lieh-foh-de ih tié fī-goa whah-ẓ t'ie-dì kù-
k'ī yung-yì-le.

18 Va-pah shao-goa ẓ-ge ts'ī yih ch'aó bieh-

kaì z va-djah ka-yang : va-pah pó shao-goa-ge
ts'i ch'aó-li ah-z vá-djah ka-yang.

19 Yaó ih-kaì nang z-kaì ze-chí, chah-ch'í
tsz-böe tà sì-mo-pû²-ge i-zie, neh-neh kw'a-'oh-
tsz djaih ;

20 Ah yaó ih-kaì k'ö-n, ming chiàe Ľa-sà-lû²,
piè-sang sæ ch'oa, foà z gi mang-k'aó-de,

21 È ch'ih ze-chí choh-de dàng-loh-ge ling-
sai; pìng-ts'í kaó ah tsaó-li t'íe-t'íe gi-ge
ch'oa.

22 'Aó-le k'ö-n sz-goa, t'ie-sz pó gi tà-k'í :
foà zé Ò-pah-Ľa-hüé gwa-de : ze-chí ah sz-goa,
üe-tsoà-goa.

23 Zé iang-ka-de ch'ih-k'ú-ge z-'aò gi ngá de-
ch'í yüé-yüé-nang ts'z-djah Ò-pah-Ľa-hüé, wha-
yaó Ľa-sà-lû² z gi gwa-de ;

24 Ziuh chiàe-ch'í koá, Ng-ge tsû¹-tsung Ò-
pah-Ľa-hüé 'o ! è-lie ng, ts'a Ľa-sà-lû² pó tsz-
diu-tsie tsà zé shí-de, lie-lie ng-ge k'aó-zieh ;
iang-'ù ng zé keh-kaih hú-yie k'ú-shié.

25 Ò-pah-Ľa-hüé ziuh koá, Tsz-sö ! nyí è ch'í-
tih, nyí-ge höe-ch'í, 'oh-da-ge z-'aò nyí teh-
djah bá, Ľa-sà-lû²-ge k'ú-ch'í ah z jì-ts'z : yiè-
chang gi üe-ta, nyí ch'ih-k'ú.

26 Fi-dà-tsz keh-ňang, ng-dà-ko tà nyí-dà-ko
toa-chung yaó ih-kaì dù-dù-ge k'æ kah-löe :

sí-teh keh-li è tsaó-kù nyí-ta k'ì fú nang-kaò,
zé boa-pò è tsaó-kù ng-ta-li-ge ah fú nang-kaò.

27 Gi zihh koá, Hé, djao nyí, ng-ge tsú¹-tsung,
ts'a Ľa-sà-lú² tòe ng vú¹-ts'ang uh-de k'ì :

28 Iang-‘ù ng yaó ng-kài shung-dí, sí gi hòe
shìe gi-dà-ko tsù tai-tsing, mié-teh gi-dà-ko ah
tòe keh-kaih ch'ih-k'ú-ge dì-foa li.

29 Ò-pah-la-hüé tai gi koá, Gi-dà-ko yaó Mú-
si tà sie-tsz, iang-ke t'ing gi-dà-ko.

30 Gi koá, Ng tsú¹-tsung Ò-pah-la-hüé 'o !
fú whai-ge ; dà-z djah yaó nang joa sí nang
toa-chung vòe-'oh tòe gi-ta k'ì, gi-dà-ko whai
hwaí-ké.

31 Ò-pah-la-hüé tai gi koá, Djah fú t'ing
Mú-si tà sie-tsz, zìù-z yaó nang joa sí-nang
toa-chung vòe-'oh, ah fú whai sie-sàng.

Lk 17.

1 Yi-sù tai mǎng-du koá, 'È nang tieh-tòe-
ge z-küè fú nang-kaò n-náo-ge ; dà-z sí gi li-ge
nang yaó whú !

2 Sí keh-leh shiáe mang-du toa-chung ih-kài-
tieh-tòe, nyang-k'ó yoà dù-ge mǔ-zih kò z gi
diu-cháng-de gwà-loh hé-de.

3 Nyí-dà-ko z-chí è liu-sang. Nyí-ge shung-

dí djah-*z* tōé-*zai* nyí, tsah-bì gi ; djah-*z* hwaí-ké, sì-mié gi.

4 Djah-*z* ih-neh toa-chung yaó ts'aih-ts'è tōé-*zai* nyí, yih toa-neh lài-chüé *taì* nyí koá, Ng hwaí-ké, nyí iang-ke sì-mié gi.

5 Sz-du *taì* Chí koá, Ko-ts'aò ng-dà-ko-ge sie-sàng.

6 Chí zuih koá, Nyí-dà-ko djah yaó sie-sàng jī-dong ih-lōh kà-ts'è-tsí zuih hōé *taì* keh-chī soa-jī koá, Lie kō boh-ch'í tse hé-de-goa, zuih whai t'ing-joa nyí.

7 Nyí-dà-ko toa-chung jī-nang yaó nu-buh kae die, whah-*z* ié yie-n, joa die-de kwai li, zuih whai *taì* gi koà, Nyí jī-siú tsaó-li zó-loh ch'ih ?

8 Ch'í fú *z* *taì* gi koá, Nyí 'ü-bì k'à ng ch'ih 'oa-hüe, tà ah chī-ch'í vuh-*z* ng, táng ng ch'ih-hah, yí-'áo nyí hōé ch'ih, hōé hah ?

9 Nu-buh i gi fang-fû² tsù, chí-nyang-ko whai zì-zì gi fú ? Ng sié fú whai-ge.

10 Jī-ts'í, nyí-dà-ko tsù-zing ih-ts'ieh só fang-fû² nyí-dà-ko-ge *z*-küè, ah iang-ke koá, Ng-dà-ko *z* vu-yoà-ge nu-buh, só tsù-ge *z*-küè *z* mang-vàng iang-ke tsù-ge.

11 Yi-sù tōé Yi-lú²-sà-lé k'í tsaó-kù Sà-mó, lì-ò tà Ko-lì-lì-ge toa-chung.

12 Tsáo-tsàng ih-kai shie-ts'ö yaó zaih-kai dù-mo-fung-ge nang p'ùng-djah Gi, yüé-yüé-nang gé-ta,

13 Kōe-kōe-ge sing-ang koá, Yi-sû, Sie-sæ, è-lie ng-dà-ko.

14 Yi-sû ts'z-djah tai gi-dà-ko koá, Tsaó-k'ì pó z k'à tsì-sz ts'z. Tsaó-k'ì-ge z-'aò zuih chieh-zìng-ba.

15 Djì-chung yaó ih-kai ts'z-djah z i-höé-ba zuih tsaó-chüé, dù-dù-ge sing-ang kwai yung-'o k'à Ziè-tì;

16 Yih p'uh-loh Yi-sû-ge chah-pie, k'ò-zì Gi: keh-kaih nang z-kai Sà-mó-lì-d-ge nang.

17 Yi-sû whai-tōh koá, Ch'í-fú-z zaih-kai chieh-zìng-ba moa? keh chaó-kai z nyaoh-doà.

18 Djì-goa keh-kaih whà-lú²-nang n-naó ts'z-djah jì-nang chüé-li kwai yung-'o k'à Ziè-tì.

19 Zuih tai keh-kaih nang koá, Gé-ch'í, tsaó-k'ì; nyi-ge sie-sàng chàò nyí ba.

20 Foh-lì-sè nang mòng Yi-sû Ziè-tì-ge kwaih ké-z li; Gi zuih whai-tōh gi-dà-ko koá, Ziè-tì-ge kwaih li-töè, fú-z ts'z-de-djah-ge:

21 Ah fú whai koá, Z keh-lì, whah-z, Z boa-ta; iang-'ù Ziè-tì-ge kwaih zé-z nyí-dà-ko tí-mai.

22 Yih tai mang-du koá, Neh-tsí whai li, nyí

dà-ko whaì è ts'z-djah Nang-ge N-tsz ih-kai
neh-tsz, ah fú nang-kaò ts'z-djah.

23 Yaó nang whaì tai nyí-dà-ko koá, Ź keh-
li, whah-z, Ź boa-tá: fai tsaó-ch'üeh, ah fai
kang-joa gi-dà-ko.

24 Iang-'ù zìe shah-diè joa t'ie keh-põ shah-
ch'üeh ih-dzih töè t'ie-ge boa-põ, Nang-ge N-
tsz li-töè-ge neh-tsz ah whaì jī-ts'z.

25 Dà-z Gi iang-ke sie zìú shǔ-tu-ge k'ú, k'à
keh-kaih sì-dè tai-goa.

26 Jī-dong zé Nu-ò-ge neh-tsz, zé Nang-ge
N-tsz-ge neh-tsz ah whaì ih-seh;

27 Gi-dà-ko ch'ih, hah, ch'aó-ts'ang, kò-
ch'üeh, dzih-töè Nu-ò tsaó-tsàng foa-tsiu-ge
neh-tsz, 'ong-shí zìuh li pó gi-dà-ko t'úng-
t'úng oh mieh-goa.

28 Yih jī-dong zé Lu-teh-ge neh-tsz, gi-dà-ko
ch'ih, hah, má mà, choà die, ch'í uh,

29 Töè-da Lu-teh joa Só-tu-mó tsaó-ch'üeh
hé-neh, hú-choá tà liu-'oa joa t'ie-zìe koà-loh
pó gi-dà-ko t'úng-t'úng oh mieh-goa:

30 Zé Nang-ge N-tsz shié-ch'üeh-li-ge neh-
tsz ah whaì jī-ts'z.

31 Toa hé-kai neh-tsz zé uh zìe-chüé-ge, gi-
ge ko-hú z uh-de, fú iang-ke tsaó-loh tsó: zé
die-de-ge ah jī-ts'z fú iang-ke tsaó-chüé.

32 Iang-ke ch̄t-lōe Lu-teh-ge ts'í.

33 Va-pah è chaò z̄-ge s̄e-mìng-ge whai pó gi sai-h-goá ; va-pah sai-h-goá s̄e-mìng-ge whai pōé gi jüe.

34 Nḡ tai nyí-dà-ko koá, hé-kai yì-de yaó l̄e-kai nang fa ih-tsih joa, ih-kai whai siu-k'ì, ih-kai whai dzìng-loh.

35 Yaó l̄e-kai nyũ-zang sie-bō a-mũ² ; ih-kai whai siu-k'ì, ih-kai whai dzìng-loh.

36 Yaó l̄e-kai nang z̄ die-de ; ih-kai whai siu-k'ì, ih-kai whai dzìng-loh.

37 Gi-dà-ko whai-tōh Gi koá, Chī 'o ! nyaoh-doá ne ? Yi-sũ tai gi-dà-ko koá, Sz-siú z̄ nyaoh-doá, tōe-ang ah whai jí-lúng nyaoh-doá.

Lk 18.

1 Yi-sũ yih tai gi-dà-ko koá ih-kai pí-foa, ì-ts'z̄ koà-shùng gi-dà-ko iang-ke dzie-dzie tōe-kōe fai djüè-nyüé.

2 Gi koá, Mú zing-tí yaó ih-kai küe, fú p'ò 'Ziè-tì, ah fú chàng-djoá nang.

3 Hé-kai zing-tí yaó ih-kai kó-vũ¹ dzie-dzie tsaó-li tai gi koá, Djao nyí sing nḡ-ge üe, chaò nḡ mié-goá tai-diù.

4 Gi dzie-chaó fú k'áng; 'aó-le sang-naì koá,
Ng shī-zie fú p'ò Ziè-tì, ah fú chàng-djoá nang;

5 Dà-z iang-'ù keh-kaih kó-vú¹ 'è ng va-shié,
ng whàì sing gi-ge üe, mié-teh dzie-dzie tsaó-li
whàì ts'oa-noà ng.

6 Chī zuih koá, Nyí t'ing keh-kaih fi-lí-ge
küe só koá.

7 Ziè-tì só ká-shüe-ge pah-sing, ziù-z neh-yì
djao Gi, shī-zie Gi dzie-chaó záng-nè, ch'í fú
whàì sing gi-dà-ko üe moa?

8 Ng tai nyí-dà-ko koá, Gi kw'à-kw'à whàì
sing gi-dà-ko-ge üe. Dà-z Nang-ge N-tsz li-ge
z-'aò, zé dì-zie whàì ts'z-djah sie-sàng moa?

9 Yaó nang, z k'oè z z tsing-dzih yih pó djì-
'ü-ge nang ts'z-ch'ang. Yi-sù zuih tai gi-dà-ko
koá keh-kaih pí-foa:

10 Yaó lă-kai nang tsaó zîe diè-de töé-kôe,
ih-kai z Foh-lì-sè nang, ih-kai z siu-die-lie-ge
nang.

11 Foh-lì-sè nang duh-z gé-ta töé-kôe, keh-
ňang koá, Ziè-tì 'o! ng kô-zì Nyí, ng fú zîe
djì-'ü-ge nang, whàì leh-soh, fú tsing-dzih, vá
ka-yang, ah fú zîe keh-kaih siu die-lie-ge nang.

12 Ng ts'aih neh toa-chung chàng-zih lă piè;
va-pah só teh-djah-ge zaih-fang-tsz-iaih shié-zîe.

13 Siu die-lie-ge nang yüé-yüé-nang gé-ta, lie

ngá-tsing ah fú kô de-ch'í ts'z t'ie, djì-djì z̄-ge sang-diu koá, Ziè-tì 'o! è-lie ng zai-nang.

14 Ng tai nyí-dà-ko koá, keh-kaih nang tsaó kwai k'í pí hé-kai nang wha ts'ing-de tsing-dzih: iang-'ù va-pah pó z̄ kôe-ch'í whai koà-loh ti-vi, pó z̄ ti-vi-goa whai sing-ch'í kôe.

15 Yaó nang pó m̄ai-m̄ai tà li, è Yi-sû moh-moh gi-dà-ko: mang-du ts'z-djah tsah-bì gi-dà-ko.

16 Yi-sû chiè gi-dà-ko li, koá, Shŭ keh-leh shiè-'e-tsz tòe Ng keh-lì li, fai tsú-löe; iang-'ù t'ie-kwaih-de ziù-z̄ keh-ňang-ge nang.

17 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Va-pah fú zié shiè-'e-tsz tsieh-ziú Ziè-tì-ge kwaih tō-tō fú nang-kaò tsaó-tsàng k'í.

18 Yaó ih-kài küe m̄ang Gi koá, Hōé Sie-sæ, ng iang-ke tsù ga-nyie z̄-küè hōé teh-djah iung-yüé-ge 'oh-m̄ing?

19 Yi-sû tai gi koá, Nyí tsz-ňah whai ts'ing-hu Ng hōé ne? Djì-goa Ziè-tì tsz whà n-naó ih-kai hōé-ge.

20 Kà-m̄ing nyí shá-tih-ge, Paih-k'ó ka-yang, Paih-k'ó sah nang, Paih-k'ó t'ao-ts'ieh, Paih-k'ó kó tsù tai-tsing, Hoà-chàng vū¹-mú.

21 Gi koá, Keh ih-ts'ieh ng joa shiè siù-löe-bá.

22 Yi-sû t'ing-djah keh-leh shwò tài gi koá, Nyí wha ch'üeh-shiáe ih-ch'í: nyí ih-ts'ieh só yaó tsaó-k'í mà-goa, fang-k'à djung-nang, nyí zuih yaó ze-pöé zé t'ie; pìng-ts'í tsaó-li kang-jī Ng.

23 Gi t'ing-djah keh-leh shwò zuih iao-màng-shié; iang-ù gi í kah-whà dù-ge ze-chí.

24 Yi-sû ts'z-djah gi iao-màng-shié, zuih koá, Yaó ko-sz-ge nang tsaó-tsàng Ziè-tì-ge kwaih ké-le na ne?

25 Luh-du 'æ-kù tsang-ngá pí ze-chí tsaó-tsàng Ziè-tì-ge kwaih wha yung-yì-le.

26 T'ing-djah-ge nang zuih koá, Kah, jī-nang hòe teh-chaò ne?

27 Yi-sû koá, Nang só fú nang-kaò-ge, Ziè-tì í nang-kaò-ge.

28 Pí-teh koá, Ng-dà-ko ih-ts'ieh só yaó oh li-goa-ba kang-jī Nyí.

29 Yi-sû tài gi-dà-ko koá, Ng zaih-zé tài nyí-dà-ko koá, n-naó nang, 'ù Ziè-tì-ge kwaih, li-goa uh-ù, vù¹-mú, shung-dí, ts'í-tsí, n-nyü,

30 Fú whaí zé chang-sì teh-djah shǔ-tu-ge baí-sù, pìng-ts'í zé le-sì iúng-yüé-ge 'oh-mìng.

31 Yi-sû chiæ zaih-n-kaí mang-du li, tài gi-dà-ko koá, Ng-dà-ko zìe Yi-lú²-sà-læ k'í; sie-

tsz 'ù Nang-ge N-tsz só sí-loh-ge shwò oh whai tsù-zing.

32 Nang whai pó Gi koa-dè k'à yì-kwaih nang, shĭ-lùng Gi, tsöe-t'ah Gi, t'û¹-t'ai t'û¹ Gi,

33 Pìng-ts'í yoà pie tæ Gi, yih sah Gi; dì sa neh Gi whai vöè-'oh.

34 Keh-leh ù-küè gi-dà-ko oh fú ming-bah; keh-chù shwò zé gi-dà-ko miè-zie í iáng-zoa-ge, só koá-ge gi-dà-ko fú shá-tih.

35 Tsie-djáng Yi-lì-ku-ge z-'àò, yaó ih kai hah-ngá nang zó í lû²-pie t'öé-và:

36 T'ing-djah keh shŭ-tu nang tsaó-kù, zuih bö-màng keh-kaih í ga-nyie ù-küè.

37 Gi-dà-ko t'ung-tsz gi, Na-sà-leh Yi-sû tsaó-kù.

38 Gi zuih chiæ-ch'í koá, Dà-bieh-ge Tsí-sö Yi-sû, è-lie ng.

39 Mang-zie tsaó-ge nang tsah-bì gi, chiæ gi fai shié; gi kà-djĭ kah-whà chiæ-ch'í, Dà-bieh-ge Tsí-sö, è-lie ng.

40 Yi-sû zuih gé-ta fang-fû² gi-dà-ko ling gi li: tsie-djáng li-bá, Yi-sû zuih mòng gi koá,

41 Nyí è Ng dè nyí tsù ga-nyie? Gi koá, Chĭ, è ng-ge ngá nang-kaò whai ts'z.

42 Yi-sû tai gi koá, K'ó-yí whai ts'z, nyí-ge sie-sàng chàò nyí ba.

43 Hah-ngà nang lieh-k'eh zihh ts'z-djah, kang-joa Yi-sû, pó yung-'o kwai-k'à Ziè-tì : chùng pah-sùng só ts'z-djah keh-ch'í z-küè-ge oh tsà-mí Ziè-tì.

Lk 19.

1 Yi-sû tsaó-tsàng Yi-lì-ku tsaó-kù-ge z-'àò,

2 Yaó ih-kài nang ming chiàè Sà-ke, z siu die-lie-ge diu-n, yih z-kai ze-chí ;

3 È ts'z Yi-sû z tsz-ñah nang-ge nang ; dà-z fú nang-kaò, iang-'ù nang yih tu, gi-z yih á ;

4 Zihh zih mang-zie, bo ih-chī soa-jī ziè è ts'z Yi-sû, iang-'ù Yi-sû zihh whai tsaó keh-die lū'-de kù.

5 Yi-sû tōè-da keh-kaih dì-foa, ngá de-ch'í ts'z gi, Zihh tai gi koá, Sà-ke, küé-cháng tsaó-loh ; Ng chang-zaih iang-ke shoh nyí uh-de.

6 Gi zihh küé-cháng 'ae-loh kw'à-kw'à-'oh-'oh tsieh-ziú Gi.

7 Chùng-nang ts'z-djah zihh üè Gi koá, Gi tsaó-tsàng zái-nang uh-de dzà-shoh.

8 Sà-ke gé-ta, tai Chí koá, Chí, ng só yaó-ge ng fang ih-pō kà djung nang ; djah yaó leh-soh bieh-nang, ng k'à-wha gi sè-bái.

9 Yi-sû tai gi koá, Chang-zaih chao-sing ling-djah keh-vàng nang-ko, iang-‘ù gi ah z kai Ò-pah-la-hüé-ge tsz-sö.

10 Nang-ge N-tsz li ziù-z è zang è chao saih-goa-ge nang.

11 Chùng-nang t’ing-djah keh-leh shwò-ge z-‘ao Yi-sû ling-whà koá ih-kai pí-foa, iang-‘ù yí-chang djáng Yi-lú²-sà-læ, chùng-nang yih sié Ziè-tì-ge kwaih lieh-k’eh zuih whai shié-ch‘üeh; só-yí Gi koá,

12 Yaó ih-kai tsö-djoá-ge nang zuih töè yüé-ge dì-foa k’i, è tsieh-ziú ih-kai kwaih yih kwai-li.

13 Zuih chiæ gi zaih-kai nu-buh li, koa-dè k’á gi-dà-ko zaih-löh nyang, tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko k’i tsù sæ-ì táng ng li.

14 Gi-ge pah-sing ‘àng gi, ts’a nang gi ‘áo-pö k’i koá, Ng-dà-ko fú k’ang keh-kaih nang tsù ng-dà-ko-ge yoa.

15 Tsieh-ziú keh kwaih yih chüé-li-ba, gi zuih fang-fû² chiæ keh-leh nu-buh, ziù-z gi só koa-dè nyang-ge, töè gi mang-zie li, è shá-tih gi-dà-ko koh-nang yaó ké-le djáng-li.

16 Diu ih-kai tsaó-li koá, Chí, nyí keh-löh nyang djáng zaih-löh li ba.

17 Zuih tai gi koá, Höé; höé-ge nu-buh;

nyí tsè shiæ-ge ù-küè chĭ-zie yaó chung-sàng,
yaó zaih-kai zing k'à nyí küé.

18 Dì ù-kai ah tsaó-li koá, Chĭ, nyí keh-löh
nyang djáng ng-löh li ba.

19 Ziuh tai gi koá, Ah yaó ng-kai zing k'à
nyí küé.

20 Wha-yaó ih-kai tsaó-li koá, Chĭ, nyí-ge
nyang z keh-li; ng k'à siú-chang poa-ch'í;

21 Iang-ù ng p'ò nyí, nyí z kai lih-cháng-ge
nang, fú z nyí só foà-loh-ge è tsó-ch'í, fú z nyí
só choà-ge è siu-küeh.

22 Ziuh tai gi koá, Nyí oh-ge nu-buh, ng pó
nyí ù-ge k'aó-choa p'ò-tò nyí. Nyí shá-tih ng
z lih-cháng-ge nang, fú z ng só foà-loh-ge è
tsó-ch'í, fú z ng só choà-ge è siu-küeh;

23 Hé! ng-ge nyang nyí tsz-ñah whai fú
koa-dè k'à dong-die tiè-de, sz ng li-ge z-àò
páng-die lie lì-sih ah höé ch'aó li?

24 Ziuh tai boa-pie gé-ta-ge nang koá, Gi
keh-löh nyang tsó-k'í, k'à hé-kai yaó zaih-löh-
ge.

25 Gi-dà-ko koá, Chĭ, gi yí-chang yaó zaih-
löh bá!

26 Gi koá, Ng tai nyí-dà-ko koá, Va-pah
yaó-ge wha whai k'à gi; n-naó-ge, lie gi só
yaó ah whai tsó-k'í-goa.

27 Dà z ng hé-le dziu-dieh fú k'áng ng tsù gi-dà-ko-ge yoa, tà keh-li li, toa ng miè-zie sah-goa.

28 Keh-leh shwò koá hōé-ba, zuih tsaó mang-zie, zié Yi-lŭ²-sà-láe k'ì.

29 Tsie-djáng Pah-foh-djī tà Pah-dà-nyie-ge z-'àò, tòè-da ih-zò sa, chiàe z Kō-lá sa, zuih ts'a láe-kai mang-du, koá,

30 Nyí-dà-ko tòè tai-miè-ge shie-ts'ō k'ì; tsaó-tí-ge z-'àò zuih whai ts'z-djah ih-diu saí lŭ-n tiàe-lōe, z joa-zie oh n-naó nang djī-ge: pó gi ká-goa ch'ie-li.

31 Djah yaó nang mǎng nyí-dà-ko, Tsz-ñah whai ká-goa? hōé keh-nang tai gi koá, Chī è yoà gi.

32 Ts'a-k'ì-ge nang tsaó-k'ì, kú-zie p'ùng-djah chiàe Yi-sŭ tai gi-dà-ko só koá.

33 Saí lŭ-n ká-goa-ge z-'àò lŭ-n keh-leh chí-nyang-ko tai gi-dà-ko koá, Tsz-ñah whai pó lŭ-n foà-goa?

34 Mang-du koá, Chī è yoà gi.

35 Zuih ch'ie tòè Yi-sŭ boa-ta li, pó gi-dà-ko z-ge i-zie p'ì zé lŭ-n ziè-chüé, k'à Yi-sŭ djī.

36 Tsaó-ge z-'àò chùng-nang pó z-ge i-zie t'a lŭ²-de.

37 Tsie-djáng Yi-lŭ²-sà-láe yí-chang è tsaó-loh

Kó-lá sa-ge z-‘aò, chùng mang-du, iang-‘ù só
ts‘è-djah ih-ts‘ieh-ge djì-ž, kw‘à-kw‘à-‘oh-‘oh-
ch‘í, dù-dù-ge sing-iang tsà-mí Ziè-tì,

38 Koá, Vúng Chī-ge mīng-diu li-ge Yoa z
iang-ke ts‘ing-tsà-ge, zé t‘ie-ziè bīng-üe, zé tīng
kōe-ge uh-doá yung-‘o.

39 Chùng-nang toa-chung yaó-le Foh-lì-sè
nang tai Yi-sû koá, Sie-sæ, tsah-bì nyí-ge
mang-du.

40 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Ng tai nyí-
dà-ko koá, Djah-ž gi-dà-ko fú shié, zih-diu
ziuh whai chià-ch‘í.

41 Tsie-djáng-ba, ts‘è-djah zing Yi-sû ziuh
dè gi k‘uh-ch‘í koá,

42 Yiè-chang, wha-ž nyí-ge neh-tsž, nyí djah-
ž shá-tih kwa-yì-djah nyí-ge bīng-üe keh-leh
ž-küè! dà-ž yiè-zé keh-leh zé nyí-ge ngá-zie z
iáng-zoa-goa.

43 Iang-‘ù neh-tsž whai li nyí-ge dziu-dieh
pó nyí dö-dö-ch‘üe-ch‘üe tæ ih-kai nyie-ge zing,
yih pó nyí ‘ü-löe, yih sž-miè pó nyí la-löe;

44 Pó nyí-ž tà nyí tí-chüé-ge tsž-mīng gwà-
loh-goa, fú liu ih-kw‘ai zih-diu zé zih-diu ziè,
iang-‘ù nyí fú shá-tih kai k‘ò-kù nyí-ge neh-tsž.

45 Yi-sû tsaó-tsàng sīng-diè, pó má-mà-ge
nang küé-ch‘üeh-goa,

46 Tàì gi-dà-ko koá, Yaó sí-loh koá, Ng-ge uh z töé-köè-ge uh ; nyí-dà-ko fá pó gi tsù ih-kài zeh-k'ú goa-ba.

47 Yi-sû neh-neh zé sîng-diè-de koà-shùng. Tsì-sz-tsié, duh-shī-nang, wha-yaó pah-sîng-ge diu-nöé sié-è sah Gi ;

48 Dà-z síé-fú-ch'üeh tsz-ñah tsù foh ; iang-ù pah-sîng oh iaih-sang iaih-ì t'ing Gi.

Lk 20.

1 Hé nang-kà yaó ih-neh, Yi-sû zé sîng-diè-de koà-shùng pah-sîng yih djüe fuh-ang-ge z-àò, tsì-sz-tsié, duh-shī-nang tà tsié-löé tsaó-li, tàì Gi koá,

2 Nyí yoà ga-nyie djüe-pìng tsù keh-leh z-küè? sz Nyí keh-kaih djüe-pìng z jī? höé köè-sû² ng-dà-ko.

3 Yi-sû whai-töhh gi-dà-ko koá, Ng ah whai mòng nyí-dà-ko ih-chù ; nyí-dà-ko höé köè-sû² Ng :

4 Iah-yüè-ge sí-lí whah-z joa t'ie, whah-z joa nang ne ?

5 Gi-dà-ko pí-ts'z í-lö, koá, Djah-z koá, joa t'ie, Gi whai koá, Hé, nyí-dà-ko tsz-ñah whai fú sàng gi ne ?

6 Djah-*z* koá, Joa nang, chùng pah-sing whai yoà zih-diu k'ó ng-dà-ko : iang-*'ù* gi-dà-ko oh sàng Iah-yüè *z*-kai sie-tsz.

7 Ziuh whai-töh koá fú shá-tih *z* nyaoh-doá li-ge.

8 Yi-sû ziuh tai gi-dà-ko koá, Ng ah fú k'à nyí-dà-ko koá Ng yoà ga-nyie djüe-ping tsù keh-leh *z*-küe.

9 Ziuh koá keh-kaih pí-foa k'à pah-sing t'ing, Yaó ih-kai nang tse bú-döe-yüe, shí-k'à nung-fû, ziuh ch'üeh-mang k'í dzie-chaó.

10 Z-*'àd* tòe-ba ts'a ih-kai nu-buh tòe nung-fû boa-ta, è gi-dà-ko pó yüe-de-ge kú-tsz k'à gi : nung-fû táe gi, yih ts'a gi k'ung-siú tsaó-k'í.

11 Tsè ts'a bieh-kai nu-buh k'í; keh-kaih gi-dà-ko yih táe, yih töe-mai gi, yih ts'a gi k'ung-siú tsaó-k'í.

12 Dì sa piè ts'a ih-kai k'í; gi-dà-ko táe-sie keh-kaih, yih pó gi küé-ch'üeh-goá.

13 Yüe-ge chí ziuh koá, Ng tsz-ñah choa-foh ? Ng whai ts'a ng ts'ang-è-ge n-tsz k'í : ts'*z*-djah gi sih-whah whai chàng-djoá gi.

14 Nung-fû ts'*z*-djah gi ziuh pí-ts'*z* bié-lô koá, Keh-kaih *z* tsieh-ziú sá-nyieh-ge; tsaó-li pó gi sah-goá, sá-nyieh ziù tsù ng-dà-ko-ge.

15 Ziuh pó gi küé-ch'üeh yüe-whà sah gi.
Kaih yüe-ge chí whàì tsz-ñah-nang bà gi-dà-ko
ne?

16 Gi whàì tsaó-li pó nung-fû djî-mieh-goa,
pó bù-döe-yüe k'à biehnang. Gi-dà-ko t'ing-
djah, ziuh koá, Dà-nyüè fú whàì jî-ts'z.

17 Yi-sû ts'z-ts'z gi-dà-ko, koá, Hé-me, shĭ-
de só sí-loh, Ch'í uh löé-sz só fai-ge keh-kw'ai
zih-diu z tsù-zing koh-loh-de diu ih-kw'ai zih-
diu, keh-chû shwò tsz-ñah ne?

18 Va-pah dàng-loh keh-kw'ai zih-diu-ziè-ge
whàì p'à-goa yüe; dà-z keh-kw'ai zih-diu dàng
jĭ-nang-de loh whàì jĭ fáng nang pó gi sà-k'e.

19 Tsì-sz-tsié tà duh-shĭ-nang shá-tih Yi-sû
koá keh-kaih pí-foa z koá-djah gi-dà-ko, toa-z
ziuh è loh-siú choh Gi: tsz-z p'ò pah-sing.

20 Ziuh ts'aó-ts'aó Gi, ts'a ka-sì, toà z tsù
tsing-dzih-ge nang, Gi-ge shwò toa-chung è
pó Gi ch'ieh-löe, höé sùng tòè tsúng-tuh-ge
sì-döé djüe-ping k'ì.

21 Gi-dà-ko mâng Gi koá, Sie-sæ, ng-dà-ko
shá-tih Nyí só koá-ge só djüe-ge oh z tsing-döé,
Nyí yih fú t'í jĭ-nang-ge miè, dà-z zing-zing-
zaih-zaih koà-shùng Ziè-tì-ge döé-lí;

22 Ng-dà-ko nöh die-lie k'à Ke-sà k'ó-yí fú
k'ó-yí?

23 Yi-sû koh-djah gi-dà-ko-ge chŭ-chŭ, tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsz-ñah whai sz-t'ô Ng;

24 Nyang-die k'à Ng ts'z. Keh-kaih nang-diu tà chŭ-'öè z jĭ-ge? Gi-dà-ko whai-tôh koá, Ke-sà-ge.

25 Zihh tai gi-dà-ko koá, Só-yí Ke-sà-ge mŭ-z kwai k'à Ke-sà, Ziè-tì-ge mŭ-z kwai-k'à Ziè-tì.

26 Gi-dà-ko toa pah-sing miè-zie fú nang-kaò pó Gi-ge shwò ch'ieh-löe, yih shĭ-djĭ Gi-ge whai-tôh, zihh fú shié.

27 Yaó-le Sà-tŭ-ke nang, ziù-z koá vöè-'oh z n-naó-ge, tsaó-li mǎng Gi koá,

28 Sie-sæ, Mŭ-si sí-loh k'à ng-dà-ko koá, Jĭ-nang-ge ah-du djah-z sz-goa, yaó ts'i-ge, sz-goa n-naó n-tsŷ, gi ah-dí iang-ke ch'aó gi-ge ts'i, dè ah-dí djŭe choá tsieh dè.

29 Yaó ts'aih-kai shung-dí; diu ih-kai ch'aó ts'i, sz-goa n-naó n-tsŷ.

30 Dì ò-kai ah ch'aó keh-kaih ts'i, ah sz-goa n-naó n-tsŷ.

31 Dì sa ah ch'aó gi, ts'aih-kai oh z jĭ-ts'z, n-naó liu-loh n-tsŷ sz-goa.

32 'Aó-le nyŭ-zang ah sz-goa.

33 Tòè-da vöè-'oh-ge z-'aò gi whai sŏ nyah-

ih-kaì nang-ge ts'í ? iang-ù ts'aih-kaì nang oh ch'áo gi ba.

34 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Chang-sì-ge tsz-ming ch'áo-tí kò-ch'üeh :

35 Dà-ž sie-p'ài teh-djah boa-sì, yih joa sz nang toa-chung vöè-'oh-ge, ah fú ch'áo ah fú kò ;

36 Ah fú nang-kaò tsè sz, ž k'òa t'ie-sz djoà-yiè, yih ž Ziè-tì-ge n-tsz, ziù-ž vöè-'oh-ge nang.

37 Zie-z lõ-töè sz-nang vöè-'oh, ziù-ž Mû-si, zé-ž ts'ì-bùng keh-tsie shĭ-de, yí-chang tsz-tié ming-bah ; gi ts'ing-hu Chí ž Ò-pah-la-hüé-ge Ziè-tì, Yí-sà-ge Ziè-tì, Ngó-koh-ge Ziè-tì.

38 Ziè-tì fú ž sz-nang-ge Ziè-tì, ž 'oh-nang-ge Ziè-tì : iang-ù chùng-nang oh zé-ü Gi 'oh-ge.

39 Yaó-le duh-shĭ-nang whai-tōh koá, Sie-sæ, Nyí koá ž-ge.

40 Yí-'áo gi-dà-ko ih-chũ fú tsè kó mǎng Gi.

41 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nang tsz-ñah whai koá Chĭ-tuh ž Dà-bieh-ge Tsz-sö ne ?

42 Sz-p'ie-de Dà-bieh ž-chí koá, Chí tai ngé-ge Chí koá, Zó zé Ngé-ge yaò-pie,

43 Táng Ngé sz Nyí-ge dziu-dieh tsù Nyí-ge dah-chah-tàng.

44 Só-yí Dà-bieh ò-chí ts'ing-hu Chī-tuh í
Chí, Chī-tuh tsz-ñah whàì í gi-ge tsz-sō ne?

45 Chùng pah-sìng t'ing-ge z-'àò Gí zìuh tàì
mang-du koá,

46 Nyí-dà-ko iang-ke voa-bì duh-shī-nang;
gi-dà-ko è chah dzie-ge i-zie 'æ-tsaó, ka-ž-de
shí-hüe nang ts'ing gi üe, whàì-doa-dè è zó
ziè-'ù, tsiù-yie-ge 'ù è zó diu-'ù;

47 Yih pó kó-vû¹-ge ko-sz t'öh-loh-goa, kó-ì
tsù dzie-ge töé-köè; gi-dà-ko whàì zìú zàì kàè
djoá.

Lk 21.

1 Yi-sû ngá de-chí ts'ò-djah keh-leh ze-chí
pó só chüe-li-ge nyang gwà-loh nyang-k'ù-de:

2 Yih ts'ò-djah ih-kài djung-k'ú-ge kó-vû¹
pó lăe-kài saí dong-die-n gwà-tí-loh:

3 Zìuh koá, Ng zaih-zé tàì nyí-dà-ko koá,
Keh-kaih bing-djung-ge kó-vû¹ gwà-tí pí
chùng-nang wha tu-le-ge.

4 Iang-'ù keh-leh oh í ò-chí yaó-'ü-ge gwà-
tí Ziè-tì-ge nyang toa-chung: keh-kaih nyŭ-
zang ò-chí ch'üeh-shiæ-ge, fá pó gi só yaó ié
sæ-mìng-ge ih-ts'ieh oh gwà-tí-goa.

5 Yaó nang koá-djah diè, koá gi k'à hōé-ge
zih-diu tà shiè-zié-ge lí-vaih choa-pà-ch'í,

6 Yi-sû zihuh koá, Nyí-dà-ko só ts'è-djah keh-leh mŭ-ž, neh-tsž whai li, ziù-ž n-naó ih-kw'ai zih-diu liu zé zih-diu ziè, oh whai ts'ah-goa.

7 Gi-dà-ko mǎng Gi koá, Sie-sæ ké-z yaó keh-leh ž-küè? pǐng-ts'í zihuh yaó keh-leh ž-küè yaó ga-nyie zang-tsih ne?

8 Yi-sû koá, Iang-ke liu-sang fai k'à nang mi-whaih-löe. Iang-'ù shŭ-tu nang möè Ng-ge ming whai li, koá, Ng ziù-ž Chī-tuh; z-'àò djǎng-ba. Só-yí fai kang-joa gi-dà-ko.

9 Nyí-dà-ko t'ing-djah yaó tǎe-tsiè fá-lǒ fai hoh: keh-leh tsúng-ž sie yaó-ge, dà-ž möh-zaih fú-ž jī-siú tòe-ge.

10 Yih zihuh tai gi-dà-ko koá, Pah-sǐng k'òa pah-sǐng, kwaih k'òa kwaih, oh whai sie-tsæ:

11 Tòe-ch'í dì whai dù-dù yiæ-dóng, wha-yaó chī-hoa, üe-yüeh, pǐng-ts'í t'ie-ziè yaó k'ó p'ò dù-dù-ge zang-tsih.

12 Keh-leh ih-ts'ieh-ge ž-küè yí-sie, nang whai loh siú choh nyí-dà-ko, pieh-nah nyí-dà-ko, sǔng nyí-dà-ko tòe whai-doa-de, tòe löe-ka-de k'í, iang-'ù Ng-ge ming-diu pó nyí-dà-ko tà tòe kwaih-ya tsúng-tuh mang-zie:

13 Nyí-dà-ko zihuh yaó chī-whai tsù tai-tsǐng.

14 Só-yí nyí-dà-ko höé dǐng ž-ge sang fú yòà yí-sie tǎe-sǒ tsz-ñah-nang fang-p'öé,

15 Iang-‘ù Ng whai s̄-k’ à nyí-dà-ko k’áo-ze
tà ts’ung-ming, ziù-z nyí-dà-ko ih-ts’ieh-ge tai-
diu fú nang-kaò bié-poh tí-dieh-ge.

16 Nyí-dà-ko whai k’ à vū¹-mú, shung-dí,
ts’ang-chüè, bung-yaó sùng-goa; nyí-dà-ko
yaó-le whai k’ à gi-dà-ko sah;

17 Pìng-ts’í iang-‘ù Ng-ge ming-diu whai k’ à
chùng-nang ‘àng:

18 Zie-z nyí-dà-ko-ge diu-foh ih-diæ tǒ-tǒ fú
whai sai-h-goa.

19 Nyí-dà-ko iang-ke záng-nè pǒé z-ge sæ-
mìng.

20 Nyí-dà-ko ts’z-djah Yi-lū²-sà-læ k’ à ping-
mó ‘ü-lœ, ziuh hœé shá-tih gi hoa-goa-ge z-‘ào
djáng ba.

21 Hé nang-kà zé Yao-t’ à-ge nang iang-ke
dœ sa-de k’i; zé zing-tí-ge iang-ke tsaó-chüeh,
zé shie-‘ó-ge fu iang-ke tsaó-tí li.

22 Iang-‘ù keh-leh z̄ sing-üe-ge neh-ts̄, s̄z
ih-ts’ieh só sí-loh-ge whai tsù-zing.

23 Toa hé-le neh-ts̄ yaó sang-t’í-ge, whah-z̄
yáo m̄ai-m̄ai ch’ih-ná-ge nyũ-zang yaó whú!
Iang-‘ù dì-foa-de yaó dù tse-ie, dù nù-ch’i ling-
djah keh-kaih pah-sìng.

24 Gi-dà-ko whai s̄z z̄ tœ-k’áo-de, whai lú
tœè koh-kwaih-de k’i. Yi-lū²-sà-læ whai k’ à

yì-kwaih nang dah-djah, dzih-tòè yì-kwaih nang-ge neh-tsz mǝ-ba.

25 Zé nyieh-diu, nyüeh-koa, sing-taó-de whai yaó zang-tsih, zé dì-ziè koh-kwaih kw'àng-k'ú ka-na, hé-pu-loà ts'oa-noà,

26 Chùng-nang, iang-'ù p'ò, yih iàng-'ù sié-tòè zuih ling-djah t'úng-t'ie-'ó-ge ò-küè oh sai-h-yüe-goa : iang-'ù t'ie-ziè yaó 'djüe-pìng-ge whai yiæ-dóng.

27 Hé-nang-kà gi-dà-ko whai ts'z-djah Nang-ge N-tsz, yaó djüe-pìng dù yung-'o, zó zé yung-de li-tòè.

28 Keh-leh ò-küè foh-ch'í-ge z-'aò, nyí-dà-ko zuih hǝe næ-ch'í, diu hǝe de-ch'í, iang-'ù nyí-dà-ko-ge chàò-joh djáng-ba.

29 Ziuh tai gi-dà-ko koá ih-kai pí-foa, koá, Nyí-dà-ko hǝe ts'z vu-ho-kú jĭ tà pah-yiè-ge jĭ-muh :

30 Yí-chang poà-ch'í-ge z-'aò, nyí-dà-ko ts'z-djah zuih shá-tih 'ò-t'ie djáng-ba.

31 Jĭ-ts'z, nyí-dà-ko ts'z-djah keh-leh ò-küè, ah k'ó-yí shá-tih Ziè-tì-ge kwaih djáng-ba.

32 Ng zaih-ze tai nyí-dà-ko koá, Keh-kaih sì-dè tò-tò fú whai kù-k'ì, dzih-tòè ih-ts'ieh tsù-zing.

33 T'ie tà dì whai kù-k'ì, Ng-ge shwò tò-tò fù whai kù-k'ì.

34 Nyí-dà-ko dè ù-chí voa-bì, ch'oa-p'ò 'ù tu ch'ih tu hah, yih 'ù chang-sì-ge sang-kò, nyí-dà-ko-ge sang zihh djüè-nyüé-goa, hé-kai neh-tsz zihh hüh-zie ling-djah nyí-dà-ko ;

35 Iang-ù hé-kai neh-tsz, jì-dong ch'üe-t'öè, whai ling-djah t'úng-t'úng djí zé dì-zie-ge nang.

36 Só-yí iang-ke cháng-sing, dzie-dzie töé-köè, sz-teh nyí-dà-ko nang-kaò tú-bì keh-leh ih-ts'ieh tsie-le whai li-ge ù-küè, yih hōé gé-zé Nang-ge N-tsz miè-zie.

37 Yi-sû neh-neh zé sòng-diè koà-shùng, yì-de oh tsaó-ch'üeh tòè-da ih-zò sa, chiæ Kó-lá sa, kù-yì.

38 Chùng pah-sing t'ie-koa tsöé tòè sòng-diè-de k'ì è t'ing Gi.

Lk 22.

1 Djì-koà-tsieh, zìù-z chiæ tsù 'ü-yüeh-tsieh djáng-ba :

2 Tsì-sz-tsié tà dùh-shí-nang tæ-sò tsz-ñah hōé sah Yi-sû : iang-ù p'ò pah-sing.

3 Sà-dà tsaó-tsàng ts'ing-hu z Kò-liæh-ge

Yao-dà, ziù-z zaih-nè-kai mang-du-ge sù-muh toa-chung ih-kai.

4 Yao-dà tsaó-k'ì, k'òa tsì-sz-tsié tà vù-küe sie-lie tsz-ñah hōé pó Yi-sù mà k'à gi-dà-ko.

5 Gi-dà-ko kw'à-oh, zuih iàng-shú k'à gi dong-die-nyang.

6 Yao-dà iang-zing, zuih zang chùng-nang n-naó tsù-dai-ge chī-whai hōé pó Yi-sù koa-dè k'à gi-dà-ko.

7 Djì-koà-tsieh iang-ke t'ai 'ü-yüeh yie-n-ge neh-tsz tòè-ba.

8 Yi-sù zuih ts'a Pí-teh tà Iah-yüè, koá, Tsaó-k'ì 'ü-bì 'ü-yüeh-tsieh k'à ng-dà-ko ch'ih.

9 Gi-dà-ko tai Gi koá, È ng-dà-ko k'òa nyaoh-doá 'ü-bì ?

10 Yi-sù tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsaó-tsàng zing-tí k'ì-ba zuih whai p'ùng-djah ih-kai nang ch'ieh ih-bing shí; gi só tsaó-tsàng-ge uh nyí-dà-ko kang gi tsaó-tí k'ì;

11 Zuih tai, keh-kaih-nang-ge chí-nyang-ko koà, Sie-sæ tai nyí koá, Ng k'òa Ng mang-du ch'ih 'ü-yüeh-tsieh hé-kai ka z nyaoh-dóa ?

12 Gi zuih whai k'à nyí-dà-ko ts'z ih-kai dù-ge lao-ka pá-ch'í chang-lí-ch'í z-ta: keh-lí nyí-dà-ko hōé 'ü-bì-ch'í.

13 Gi-dà-ko tsaó-k'ì, p'ùng-djah jī-dong Yi

sū tai gi-dà-ko só koá; zih 'ü-bì 'ü-yüeh-tsieh.

14 Z-'aò töè-ba Yi-sū zó-zíh, zaih-n-kai sz-du ah k'òa Gi sie-bō zó-zih.

15 Yi-sū tai gi-dà-ko koá, Ng' z ts'ieh-sang è, wha-mì zió k'ú tsz sie, k'òa nyí-dà-ko sie-bō ch'ih keh-kaih 'ü-yüeh :

16 Iang-'ù Ng' tai nyí-dà-ko koá, Ng' fú tsè ch'ih keh-kaih 'ü-yüeh dzih-tōè zé Ziè-tì-ge kwaih-de tsù-zing.

17 Pó pai tsó-li, chuh-zì, koá, Nyí-dà-ko tsó keh-kaih, dà-ko-nang fang :

18 Iang-'ù Ng' tai nyí-dà-ko koá, Ng' fú wha hah bù-dōe-ge tsiú dzih-tōè Ziè-tì-ge kwaih li-tōè.

19 Yih pó píng tsó-li chuh-zì p'ah-k'e, dì-k'à gi-dà-ko koá, Keh-kaih z Ng'-ge sang-t'í 'ù nyí-dà-ko sz-sì-ge : nyí-dà-ko è tsù keh-kaih ch'nyie Ng'.

20 Vá-ts'a 'aó ah jī-ts'z tōh pai, koá, Keh-kaih pai z Ng' shüeh-de lieh-ch'í-ge sang-iah, z 'ù nyí-dà-ko liu-ch'üeh-ge.

21 Dà-z pó Ng' mà-goa hé-kai nang-ge siú k'òa Ng' sie-bō z choh-de.

22 Nang-ge N-ts'z z-zie k'í, chiæ yí-zie só dng-loh-ge : dà-z pó Gi mà-goa hé-kai nang yaó whú !

23 Gi-dà-ko zihuh pí-ts'z bié-lô z nyah-ih-kai nang whai tsù keh-kaih.

24 Mang-du toa-chung tsæ-lô-ch'í nyah-ih-kai z dù-le-ge.

25 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Yì-kwaih nang-ge yoa pó gi-dà-ko ah-löe; gi-dà-ko yaó djüe-pìng-ge ts'ing z ö-zang.

26 Dà-z nyí-dà-ko paih-k'ó jì-ts'z : nyí-dà-ko toa-chung-ge dù-le-ge iang-ke tsù jì sht-shiæ-ge, tsù diu-ge iang-ke jì-dong vuh-ž-ge nang.

27 Jì z dù-le-ge, whah-z zó-zih-ge nang, whah-z vuh-ž-ge nang ne? fú z zó-zih-ge dù moa? dà-z Ng z nyí-dà-ko toa-chung jì-dong vuh-ž-ge nang.

28 Ng ziu sz-t'ô-ge z-'aò, nyí-dà-ko dzie-dzie k'oà Ng sie-bô :

29 Ng ah p'à ih-kai kwaih k'à nyí-dà-ko, jì-dong Ng Vù' k'à Ng ;

30 Sz nyí-dà-ko zé Ng kwaih-de höé zó Ng-ge choh-de ch'ih-hah ; yih höé zó zé 'ù-ziè p'ô-tô Yí-seh-lieh zaih-n-kai tsi-p'à.

31 Chí yih koá, Si-mang, Si-mang, Sà-dà è nyí-dà-ko, è jì-dong mah nang pù nyí-dà-ko :

32 Dà-z Ng yí-chang dè nyí töé-köè, sz-teh nyí-dà-ko-ge sie-saṅg fú whai shieh-goà : nyí, lai-da-chüé, zihuh chie-kù nyí-ge shung-dí.

33 Pí-teh tòi Gi koá, Chí, zìu-z k'òa Nyí sie-bō tōe lōe-ka-de, yih sie-bō sz, ng ah zing nyüè-ge.

34 Yi-sū koá, Pí-teh, Ng tòi nyí koá, Chang-zaih chī wha-mì chiàe yí-zie nyí sa-pie whai fú nyàng z shá-tih Ng.

35 Yi-sū yih tòi gi-dà-ko koá, Ng zie-siú ts'a nyí-dà-ko n-naó dong-die-táo, whah-z só-mo-dè, whah-z 'a tà-k'ì, nyí-dà-ko yaó ga-nyie ch'üeh-shiàe n-naó? Gi-dà-ko koá, N-naó-ge.

36 Zihh tòi gi-dà-ko koá, Yiè-chang yaó dong-die-táo-ge hōe tà-k'ì, yaó só-mo-dè-ge ah hōe tà-k'ì, n-naó tōe-ge hōe pó i-zie mà-goa má ih-pó li.

37 Ng tòi nyí-dà-ko koá, Shī-de só koá, Gi whai sō vá-nang zé nài-ge, keh-chū shwò iang-ke zé Ng sang-zie tsù-zing; iang-'ū só chī-djah Ng-ge z-küè zihh tsù-zing-ge.

38 Mang-du koá, Chí, keh-lī yaó lăe-pó tōe. Yí-sū tòi gi-dà-ko koá, Kaò-ba.

39 Yi-sū tsaó-ch'üeh, chiàe-zie tōe Kó-lá sa-de k'ì; mang-du ah kang-jī Gi.

40 Tōe-da keh-kaih dī-foa zihh tòi gi-dà-ko koá, Iang-ke tōe-kōe mié-teh tsaó-tsàng sz-t'ō.

41 Zihh li-k'e gi-dà-ko dà-iah gwà ih-lōh zih-diu nang yüé, chah-k'üeh djū-loh tōe-kōe,

42 Koá, Vû¹ 'o! Nyí djah-*z* k'áng, chià keh-kaih pai li-k'e Ng, dà-*z* fú è Ng-ge tsz-ì, è Nyí-ge tsz-ì tsù-zing.

43 Yaó ih-kai t'ie-sz shiè Gi joa t'ie-ziè yiè-ch'üeh ko-ts'aò Gi lih-liè.

44 Yi-sû djaih-djī pai-sie, zuih k'áng-ts'ieh töé-köè: Gi-ge yüè jī dù tié-ge shüeh tì-loh dī-de.

45 Töé-köè yí-'aó zuih gé-ch'í, tsaó töè mang-du boa-ta, ts'z-djah gi-dà-ko iang-'ù iao-zao k'üè-djah,

46 Zuih tai gi-dà-ko koá, Tsz-ñah whai k'üè-djah? bo-ch'í töé-köè, mié-teh tsaó-tsàng sz-t'ò.

47 Gi wha koá-ge z-'aò yaó shū-tu nang, wha-yaó zaih-ñ-kai mang-du toa-chung ih-kai chià Yao-dà, tsàng-zie li, gi zuih tsaó-djáng Yi-sû è k'oà Gi tsang-chí.

48 Yi-sû tai gi koá, Yao-dà, nyí yoà tsang-chī tsù chī-'öè pó Nang-ge N-tsz mà-goa moa?

49 Yi-sû sang-pie-ge nang ts'z-djah zuih li-ge z-küè tai Gi koá, Chí, ng-dà-ko yoà töe táé fú?

50 Djī-chung yaó ih-kai nang táé dù tsì-sz-tsié-ge nu-buh, pó gi jùng-tsih n-tó shah-loh-goa.

51 Yi-sû whai-tōh koá, Ziù nang hōé-ba; zuih pó gi n-tó moh-ih-moh i gi hōé.

52 Yi-sû zuih tai li choh Gi keh-leh tsì-sz-tsié, sîng-diè-de-ge vú-küe, tsié-lōé, koá, Nyí-dà-ko nyah tōe-boá tsaó-ch'üeh-li jì-dong choh djie-dōe moa?

53 Ng neh-neh k'òa nyí-dà-ko sie-bō z diè-de-ge z-'aò, nyí-dà-ko fú loh-síu choh Ng: dà-z keh-kaih z nyí-dà-ko-ge z-'aò, heh-ō-ge djüe-pìng.

54 Gi-dà-ko choh Yi-sû ba, zuih tà Gi k'ì, tà Gi tōe dù tsì-sz-tsié ngo-mang-de. Pí-teh yüé-yüé-nang kang-jī.

55 Loa-de yaó hú sæ-da-djah, gi-dà-ko yih sie-bō zó-loh z-ta, Pí-teh ah zó gi-dà-ko toa-chung.

56 Yaó ih-kai si-na-n ts'z-djah Pí-teh shiè hú-ge koa zó-ta, ngá zuih tîng gi koá, Keh-kaih ah-z k'òa Gi tsù-dai-ge.

57 Pí-teh fú nyàng Gi koá, Nyű-zang, ng fú shá-tih Gi.

58 Kù-goa ih ó-n, yih yaó ih-kai nang ts'z-djah gi, koá, Nyí ah-z gi-dà-ko dong-dai-ge. Pí-teh koá, Nyí nang, ng fú z.

59 Tsè táng dà-iah ih-pō-kai z-zang kù, yih yaó ih-kai nang záng-lih koá, Keh-kaih zaih-

zé ah-ž k'òa Gi tsù-dai-ge : iang-ù gi ž-kaì
Ko-lì-lì nang.

60 Pí-teh koá, Nyí nang, nyí só koá-ge, ng
fú shá-tih. Gi wha koá-ge z-àò chī lieh-k'eh
ziuh chiàe-ch'í.

61 Chī lai-chüé ts'ž-ts'ž Pí-teh : Pí-teh ziuh
chī-djah Chī-ge shwò, ziù-ž tai gi só koá, Chī
wha-mì chiàe yí-sie, nyí sa-pie fú nyàng
Ng.

62 Pí-teh ziuh tsaó-ch'üeh whà-chüé, k'ú-
k'ú-nang k'uh-ch'í.

63 Pó Yi-sû nyah-löe-ge nang shī-lùng Gi táe
Gi :

64 Pó Gi ngá-tsing tsi-löe ziuh táe Gi-ge miè,
màng Gi koá, Nyí ž sie-tsz, k'à ng-dà-ko koá
táe Nyí ž jī ?

65 Wha-yaó koá shū-tu bieh-yiè-ge shwò sih-
duh Gi.

66 Tòe-da t'ie-koa, pah-sìng-ge tsié-löé, tsì-
sz-tsié tà duh-shī-nang oh jī-lung, tà Yi-sû zìe
gi-dà-ko kung-whai-de k'í,

67 Koá, Nyí djah-ž Chī-tuh k'à ng-dà-ko
koá. Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Djah-ž k'à nyí-dà-
ko koá, nyí-dà-ko fú sàng ;

68 Djah-ž màng, nyí-dà-ko fú whai-töh, ah
fú pó Ng foà-goa.

69 Joa-chang yí-'áo Nang-ge N-tsz whai zó zé yaó djüe-pìng-ge Ziè-tì-ge yaò-pie.

70 Chùng-nang koá, Hé, Nyí z Ziè-tì-ge N-tsz moa? Ziuh tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko koá-djah, Ng z-ge.

71 Gi-dà-ko koá, Ng-dà-ko whu-yaò bieh-kai tai-tsing ne? Gi ts'ang-k'áo só koá, ng-dà-ko z-chí t'ing-djah-ba.

Lk 23.

1 Chùng-nang oh gé-ch'í pó Yi-sû tà-tòè Pí-la-tu boa-ta,

2 Ziuh kòè Gi, koá, Ng-dà-ko ts'z-djah keh-kaih Nang mi-whaih pah-sing, chàng-löe gi-dà-ko nöh die-lie k'à Ke-sà, yih Z ts'ing Z z Chī-tuh, z-kai Yoa.

3 Pí-la-tu mòng Gi koá, Nyí z Yao-t'à nang-ge Yoa fú? Yi-sû whai-töh gi koá, Nyí koá-djah-ba.

4 Pí-la-tu tai tsì-sz-tsié tà chùng-nang koá, Ng dzo-fú-ch'üeh keh-kaih Nang z yaó zaí-ge.

5 Chùng-nang záng-lih koá, Gi t'iaè-sù pah-sing, zé Yao-t'à piè dì djüe-koà, joa Ko-lì-lì ch'í dzih-tòè ts'z-dì.

6 Pí-la-tu t'ing-djah Ko-lì-lì, zuih màng keh-kaih Nang ʒ Ko-lì-lì nang fú.

7 Chh̄-zie shá-tih ʒ joh Shí-lieh ke-küé-ge, zuih ts'a Gi tòe Shí-lieh boa-ta k'ì; hé-nang-kà Shí-lieh tsìng ʒ Yi-lû²-sà-láe.

8 Shí-lieh ts'z-djah Yi-sû zuih t'ing kw'à-'oh; dzie-chaó è ts'z Gi, iang-'ù t'ing-djah Gi shŭ-tu-ge ʒ-küè: yih tsie-moà ts'z Gi tsù ga-nyie djĩ-ʒ.

9 Zuih màng Gi shŭ-tu-ge shwò. Yi-sû ih-chù fú whai-tōh gi.

10 Tsì-sz-tsié, tà duh-shī-nang gé-ta lì-'è-nang köè Gi.

11 Shí-lieh tà gi-ge ping ts'z-ch'ang Yi-sû, shŭ-lùng Gi, pó 'o-lì-ge i-zie k'à Gi chah, ts'a Gi tòe Pí-la-tu chüé.

12 Shí-lieh k'oà Pí-la-tu zie-siú ʒ dziu-dieh, toa-neh zuih tsù bung-yaó bà.

13 Pí-la-tu chiæ-lúng tsì-sz-tsié tà küe-fû' tà pah-sìng,

14 Tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko pó keh-kaih Nang tà ng' miè-zie li, koá Gi mi-whaih pah-sìng: nyí-dà-ko só köè Gi-ge ʒ-küè zé nyí-dà-ko toa-miè ng' sáng-kù-bá, ng' ah dzo-fú-ch'üeh keh-kaih Nang ʒ yaó-zaí-ge:

15 Ziù-ʒ Shí-lieh ah-ʒ keh-ňang, iang-'ù ng'

ts'a nyí-dà-ko tõe Shí-lieh boa-ta k'ì; gi ah sǒ Yi-sû só tsù-ge n-naó ke-sz-ge ò-küè.

16 Só-yí ng whàl tǎe Gi, zih pó Gi foà-goa.

17 Tõe-da tsieh-'àò gi tsúng-djah foà ih-kai vá-nang k'à gi-dà-ko.

18 Gi-dà-ko ih-zi chiǎe-ch'í koá, Keh-kaih Nang boh-k'ì, Po-la-po foà k'à ng-dà-ko.

19 Po-la-po ziù-z 'ù zing-tí zǒé-fá sah-nang kwa lǒe-ka-de goa.

20 Pí-la-tu è foà Yi-sû, só-yí tsè k'òà gi-dà-ko koá.

21 Gi-dà-ko chiǎe-ch'í koá, Tìng Gi zaih-ò-kò-de, tìng Gi zaih-ò-kò-de.

22 Pí-la-tu dì sa-pie tai gi-dà-ko koá, Gi tsù ga-nyie oh-ge ò-küè ne? ng dzo-fú-ch'üeh Gi yaó ke-sz-ge zai; ng whàl tǎe Gi, pó Gi foà-goa.

23 Gi-dà-ko yüeh-foh dù-dù-ge sing-iang chiǎe Pí-la-tu tìng Gi zaih-ò-kò-de: chùng-nang tà tsì-sz-tsié-ge sing-iang yang-ba.

24 Pí-la-tu zih i gi-dà-ko só djao p'ò-tǒ:

25 Pó 'ù zǒé-fá sah-nang kwa lǒe-ka-de hé-kai nang foà-k'à gi-dà-ko, ziù-z gi-dà-ko só djao-ge; pó Yi-sû koa-dè k'à gi-dà-ko i gi-dà-ko-ge ò-ts'ò tsù.

26 Gi-dà-ko pó Yi-sû yáng-k'ì-ge z-'àò, zih

choh ih-kaì Kú-lì-nà-ge nang, Si-mang, ʒ joa die-de tsaó-li, pó zaih-ž-kò k'òa gi chie-kah-diu, pai Yi-sû 'aó-pò k'ì.

27 Yaó shŭ-shŭ-tu-tu-ge pah-sìng tà nyŭ-zang kang-jĩ Gi, nyŭ-zang pai-sie di-k'uh.

28 Yi-sû lai-chüé tai gi-dà-ko koá, Yi-lŭ'sà-læ-ge nyŭ-zang 'o! fai 'ù Ng k'uh, è 'ù ž-chí tà ž-chí-ge n-nyŭ k'uh ;

29 Iang-'ù neh-tsz zuih töè, nang whai koá, Mì-zing sæ-ge, mì tà sang-t'í-ge t'e, mì júng-kù-ge ña-ña yaó fuh-ge.

30 Hé nang-kà gi-dà-ko whai tai sa koá, Töé-loh ng-dà-ko sang-ziè ; yih tai shiæ sa koá, Pó ng-dà-ko tsi-goa.

31 Iang-'ù ts'ing-jĩ-de djah whai tsù keh-leh ž-küè, jĩ k'u-goa-ba tsz-ñah choa-foh ?

32 Wha-yaó læ-kaì vá-nang tà-li, k'òa Yi-sû sie-bó ziu sah.

33 Töè-da ih-kaì dì-foa chiæ K'u-lao, zuih zé boa-ta tìng Gi zaih-ž-kò-de, wha-yaó keh læ-kaì vá-nang, ih-kaì zé yaò-pie, ih-kaì zé tsú-pie.

34 Yi-sû koá, Vŭ' 'o! kw'a-shŭ gi-dà-ko ; gi-dà-ko só tsù-ge gi-dà-ko fú shá-tih. Gi-dà-ko mo-whang fang Gi-ge i-zie.

35 Pah-sìng gé-ta ts'ž-ts'ž, küe-fŭ' k'òa gi-

dà-ko ah ch'í-shiè Gi koá, Gi chàò bieh-nang ;
Gi djah-ž Chī-tuh Ziè-tì só ká-shüé-ge, hōé
chàò ž.

36 Ping-ting ah-ž keh-ňang shĭ-lùng Gi, tsao
mang-zie li, dì tsiú k'à Gi,

37 Koá, Nyí djah-ž Yao-t'à nang-ge Yoa,
Nyí-ž chàò Ž moa !

38 Gi ziè-chüé yaó ih-kai ba, yoà Shĭ-lì-nyie,
Lu-mó, Shĭ-pah-le-ge ž-ngá sí-loh, koá, *Keh-*
kaih ž Yao-t'à nang-ge Yoa.

39 Sie-bó kò-da-ge vá-nang ih-kai sih-duh
Yi-sú koá, Nyí djah-ž Chī-tuh hōé chàò Ž-chĭ
tà ng-dà-ko.

40 Dì ñ-kai whai-tōh tsah-bì gi koá, Nyí ziu
djoà-yiè-ge zaí wha fú p'ò Ziè-tì moa ?

41 Ping-ts'í ng-dà-ko ž lí-ke-ge, iang-'ù ng-
dà-ko teh-djah 'æ-'ü-ge pōè-iàng : dà-ž keh-
kaih Nang n-naó ih-ch'í tsù dzà-ge.

42 Gi zuih tai Yi-sú koá, Chĭ ! Nyí teh-djah
Nyí-ge kwaih, chĭ-lōe ng moa.

43 Yi-sú tai gi koá, Ng zaih-zé tai nyí koá,
Chang-zaih nyí whai k'òa Ng zé loh-yüe-de.

44 Dà-iah ng-z tsìng piè dì heh-ō dzih-tōè
sang-z ts'u.

45 Nyieh-diu ah heh-ō-ge, diè-de-ge pŭ²-lie
zé toa-chung lieh-k'e.

46 Yi-sû dù-dù-ge sing-iang chiàe-ch'í koá,
Vù¹ o! Ng-ge ling-yüe t'oh Nyí siú-de. Koá-
djah keh-ňang-ba ch'í zuih dáng-goa.

47 Pó-tsúng ts'z-djah keh-ch'í z-küè zuih
kwai yung-'o k'à Ziè-tì koá, Keh-kaih zaih-zé
z tsing-dzih-ge Nang.

48 Jí-lúng ts'z-ts'z-ge chùng-nang, ts'z-djah
keh-leh z-küè oh dji-dji z-ge sang-diu tsaó-
kwai-k'í.

49 Yi-sû t'úng-t'úng sie-juh-ge nang, wha-
yaó joa Ko-lì-lì kang Gi li-ge nyũ-zang, oh
yüé-yüé-nang gé-ta ts'z-ts'z keh-leh z-küè.

50 Yaó ih-kai nang, ming chiàe Iah-saih,
z-kai n-z-küè, tsù nang yih hōé yih tsing-
dzih;

51 Gi-dà-ko só sie-lie só tsù-ge z-küè gi fú
k'áng yaó vâng; gi z joa Yao-t'à-ge Ò-lì-mó-t'à
li-ge, ah-z tsz-moà Ziè-tì-ge kwaih-ge;

52 Keh-kaih nang tsaó-tōè Pí-la-tu mang-zie,
djao Yi-sû-ge sang-t'í.

53 Zuih pó gi foà-loh, yoà sì-mo-pú² poa-ch'í,
pó Gi üe-tàng zih nga zōh-ch'üeh-ge vang-mù,
ziù-z joa-zie oh mì-zing yaó nang tsoà-kù.

54 Hé-neh z 'ü-bì-ge neh; üe-sih-neh kw'à
zuih li-ba.

55 Joa Ko-lì-lì k'òa Yi-sû sie-bō li hé-le nyũ-

zang, ah kang-jī 'aó-pö, ts'z-djah vang-mù tà Gi-ge sang-t'í tsz-ñah-nang tsoà-foh.

56 Ziuh tsaó-chüe-k'ì 'ü-bì shie-liè tà möh-yah ; üe-sih-neh chiè kà-mìng üe-sih.

Lk 24.

1 Ts'aih-neh-ge diu ih neh, t'ie-koa jüè tsöé, gi-dà-ko pó só 'ü-bì-ge shie-liè tà-töè vang-mù-de li ; wha-yaó-le nang sie-bö-ge.

2 Gi-dà-ko ziuh ts'z-djah zih-diu joa vang-mù-de lài-k'e-k'ì-ba ;

3 Tsaó-tí-k'ì zang-fú-djah Chí Yi-sû-ge sang-t'í.

4 Gi-dà-ko 'ù keh-ch'í z-küè n-sang-ge z-'aò, yaó làe-kai nang ling-djah gi-dà-ko, i-zie koa-shah-shah-ge.

5 Nyû-zang djü-p'ò, pó diu kw'aih-loh dì-de ; hé làe-kai nang tai gi-dà-ko koá, Sz-nang toa-chung tsz-ñah whai zang 'oh-nang ne ?

6 Gi fú z keh-li, z vöè-'oh-ba : nyí-dà-ko è chh-löe wha zé Ko-lì-lì-ge z-'aò Gi tsz-ñah-nang koá,

7 Gi koá, Nang-ge N-tsz iang-ke mà zai-nang siú-de goa, yih tìng zaih-z-kò-de, yih dì sa neh vöè-'oh.

8 Nyŭ-zang zih chĭ-djah Yi-sŭ-ge shwò;

9 Zih joa vang-mù tsaó-chüé-k'ì, pó keh ih-ts'ieh-ge ò-küè t'ung-tsz zaih-iah-kai sz-du tà djĭ-'ü-ge mang-du.

10 Kòè-sŭ' sz-du keh-leh ò-küè, ziù-z Mòh-dà-la-ge Mò-lì-ò, Iah-ò-na, Ngó-koh-ge mú-ts'ang Mò-lì-ò, wha-yaó djĭ-'ü k'òà gi-dà-ko sie-bó-ge nyŭ-zang.

11 Chiè sz-du ts'z-li, gi-dà-ko-ge shwò z shü-k'ung-ge, zih fú sàng gi-dà-ko.

12 Dà-z Pí-teh ch'f-sang zih tòè vang-mù-de, kw'aih-loh ts'z-djah mo-pŭ' ling-whà k'òà-da; zih tsaó-kwai-k'ì, shĭ-djĭ keh-ch'f ò-küè.

13 Toa-neh yaó lă-kai mang-du tòè ih-kai shie-ts'ò k'ì, ming chiè Yí-mó-ng-sz, li Yi-lŭ'-sà-lă dà-iah nyiè-ng lí.

14 Gi-dà-ko pí-ts'z da-lŏ keh-ih-ts'ieh só p'ùng-djah-ge ò-küè.

15 Da-da bié-lŏ-ge z-'àò Yi-sŭ Z djáng-lúng k'òà gi-dà-ko sie-bó tsaó.

16 Gi-dà-ko-ge ngá-tsing mi-lŏe nyàng Gi fú djah.

17 Yi-sŭ tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsaó-lŭ', tà zao-yung pí-ts'z koá-li-koá-k'ì z ga-nyie shwò ne?

18 Ih-kaì, ming-ž chià Kah-liu-po, whai-tōh tai Gi koá, Dzá zó Yi-lú²-sà-láé tsz yaó Nyí fú shá-tih keh læh-neh zing-tí só tsù-ge ž-küè moa?

19 Yi-sù tai gi koá, Ga-nyie ž-küè? Gi-dà-ko tai Gi koá, Na-sà-leh Yi-sù-ge ž-küè: ziù-ž ih-‘ù sie-tsz, zé Ziè-tì tà chùng pah-sing miè-zie koá shwò tsù ž-küè yaó nang-kō-ge;

20 Ng-dà-ko-ge tsì-sz-tsié tà küe-fù¹ tsz-ňah-nang pó Gi sùng-goa, dǐng Gi sz zaí, tǐng zaih-ž-kò-de-goa.

21 Dà-ž ng-dà-ko joa-zie tsz-moà ž Gi whai chà-joh Yí-seh-lieh-ge pah-sing. Ah fi-dà-tsz keh-ňang, keh-leh ž-küè tsù-zing keh-neh ž dì sa neh ba:

22 Ping-ts‘í ng-dà-ko toa-chung yaó-le nyű-zang pó ng-dà-ko choa koh-yiè-ch‘í; gi-dà-ko t‘ie-koa tsöé tòè vang-mù-de k‘ì,

23 Zang-fú-djah Gi-ge sang-t‘í, zuih tsaó-li koá ž ts‘ž-djah t‘ie-sz yiè-ch‘üeh koá Yi-sù ‘oh-ch‘í-bá.

24 Ng-dà-ko toa-chung ah yaó-le nang tòè vang-mù-de k‘ì, ah p‘ùng-djah jǐ-dong nyű-zang só koá; dà-ž ts‘ž-fú-djah Yi-sù.

25 Yi-sù zuih tai gi-dà-ko koá, Bàng-ge nang ‘o! nyí-dà-ko-ge sang-nà tsz-ňah-whai

keh-ňang na sie-sàng sie-tsz ih-ts'ieh só kóa-ge shwò!

26 Chī-tuh zió keh-leh k'ú-nà, yih teh Gi-ge yung-'o ch'í-fú-í iang-ke-ge moa?

27 Ziuh joa Mû-si tà chùng sie-tsz pó va-pah sòng-shī-de 'ù Gi só sí-djah-ge ò-küè ká-shüeh k'à gi-dà-ko t'ing.

28 Tsie-djáng gi-dà-ko só tsaó-ge shie-ts'ò, Yi-sû moh-djah è ih-dzih tsaó-kù-k'ì;

29 Gi-dà-ko mié-djié Gi, koá, K'òa ng-dà-ko shoh kù-yì, 'oa-hüe kw'à-ba, nyieh-diu loh-si-goa. Ziuh tsaó-tí-k'ì k'òa gi-dà-ko sie-bó dzà-shoh.

30 Yi-sû k'òa gi-dà-ko zó-zih-ge z-'àò pó píng tsó-li, chuh-zì p'ah-k'e, dì-k'à gi-dà-ko.

31 Gi-dà-ko-ge ngá-tsing ziuh k'e-ba, nyàng-djah Gi: Gi hüeh-zie ziuh ts'ò-fú-djah-goa.

32 Gi-dà-ko pí-ts'í koá, Lû²-ziè k'òa ng-dà-ko kóa, dè ng-dà-ko ká-shüeh sòng-shī-ge z-'àò, ng-dà-ko-ge sang fú jì hú nang shiæ-ch'í moa?

33 Gi-dà-ko toa-z ziuh ch'í-sang tsaó-chüe Yi-lû²-sà-læ; p'ùng-djah zaih-iaih-kai sz-du k'òa sie-bó-ge nang jì-lúng í-ta,

34 Oh koá, Chí zaih-zé í vöè-'oh-ba, í yiè-ch'üeh k'à Si-mang.

35 Keh læ-kai nang ziuh pó lû²-ziè-ge ò-küè

tà Yi-sù p'ah píng chung-ie k'à gi-dà-ko nyàng-djah-ge z-küè oh koá-ch'üeh-li.

36 Tsìng z-ta koá keh-leh z-küè Yi-sù Z-chí gé-z gi-dà-ko toa-chung, tai gi-dà-ko koá, Nyüè nyí-dà-ko bing-üe.

37 Gi-dà-ko djaih-djī p'ò-hoh, sié só ts'z-djah-ge z-kaì ling-yüe.

38 Yi-sù tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko tsz-ñah whai chang-hoa, sang tí-chüé tsz-ñah whai yaó n-whaih næ-ch'í?

39 Ts'z-ts'z Ng-ge siú, Ng-ge chah, z Ng z-chí: moh-moh Ng ts'z; ling-yüe z n-naó nyuh n-naó küeh zìe nyí-dà-ko ts'z-djah Ng yaó-ge.

40 Koá-djah keh-ñang zìuh pó siú pó chah k'à gi-dà-ko ts'z.

41 Mang-du iang-'ù kw'à-'oh wha fú sàng, yih shī-djī, Yi-sù tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko keh-li yaó ga-nyie ch'ih n-naó?

42 Gi-dà-ko zìuh k'à ih-löh t'ah-juh-ge ngû Gi, wha-yaó-le mieh-fung-ge k'u.

43 Yi-sù zé gi-dà-ko miè-zie tsó-li ch'ih.

44 Zìuh tai gi-dà-ko koá, Ng joa-zie wha k'oà nyí-dà-ko tsù-dai-ge z-'aò, keh-leh zìu-z Ng tai nyí-dà-ko koá-ge shwò, zìu-z, Mû-si-ge lieh-foh-de, sie-tsz shī-de, sz-p'ie-de, 'ù Ng só sí-loh-ge oh iang-ke tsù-zing.

45 Gi zuih k'e-döè gi-dà-ko-ge sang, sz gi-dà-ko whai ming-bah sèng-shĭ :

46 Tai gi-dà-ko koá, Yaó sí-loh jĭ-ts'z, Chĭ-tuh ah iang-ke jĭ-ts'z ziu k'ú, yih dì sa neh joa sz nang toa-chung vöè-'oh :

47 Pìng-ts'í, k'öè-djah Gi-ge ming, djüe-k'e hwaí-ké sì-zai-ge döé, joa Yi-lŭ²-sà-læ ch'í dzih-töè và-kwaih.

48 Nyí-dà-ko z 'ù keh-leh z-küè tsù tai-tsèng-ge nang.

49 Ng pó Ng Vŭ¹ só iàng-shŭ-ge sz-loh k'à nyí-dà-ko : dà-z nyí-dà-ko iang-ke shoh Yi-lŭ²-sà-læ zing-tí, táng k'à nyí-dà-ko chah-ch'í joa ziè-chüé li-ge djüe-pìng.

50 Yi-sŭ pó gi-dà-ko ling-ch'üeh töè Pah-dà-nyie, siú chŭ-ch'í chuh-fuh gi-dà-ko.

51 Chuh-fuh-ge z-'àò, li-k'e gi-dà-ko, sing-zié t'ie k'í.

52 Gi-dà-ko pà Gi, zuih dù-dù-nang kw'à-'oh tsaó-chüé Yi-lŭ²-sà-læ k'í :

53 Zuih dzie-dzie zé sèng-diè-de tsà-mí chuh-zì Ziè-tì. Ò-mang.

IAH-YÜÈ DJÜE FUH-ANG SHÌ.

I. 1.

1 Ch'í-ts'u yaó Döé, Döé 'ù Ziè-tì dong-zé,
Döé ziù-z Ziè-tì.

2 Kaih Döé ch'í-ts'u 'ù Ziè-tì dong-zé.

3 Và-vaih z k'öè Gi só zöé-ge; va-pah só
zöé-ge n-naó ih-ch'í fú-z k'öè Gi só zöé-ge.

4 'Oh-mìng z zé-ü Gi, kaih 'oh-mìng ziù-z
nang-ge liè-koa;

5 Kaih koa chàæ zé heh-ô toa-chung, heh-ô
ch'ah koh-fú-djah Gi.

6 Yaó ih-kai nang joa Ziè-tì ts'a-li-ge ming
chàæ Iah-yüè.

7 Gi li tsù tai-tsìng, ziù-z 'ù koa tsù tai-tsìng,
sz-teh chùng-nang k'öè-djah gi höé sie-sàng.

8 Gi fú-z kaih koa, z 'ù koa tsù tai-tsìng.

9 Yaó tsang-ge koa, ziù-z chàæ-djah va-pah-
ge nang, tòè sì-kà li.

10 Gi zé-z sì-kà, sì-kà z k'öè Gi zöé-ge, sì-kà
ah fú sih Gi.

11 Gi tòè Ž-ge dì-foa li, Gi Ž-ge-nang ah fú tsieh-ziú Gi.

12 Va-pah tsieh-ziú Gi-ge, ziù-z sie-sàng Gi ming-diu-ge nang, Gi zihh sè-k'à gi-dà-ko djüe-pìng tsù Ziè-tì-ge n-nyũ ;

13 Keh-leh fú-z joa shüeh-mah, ah fú-z joa zing-yoh, ah fú-z joa nang-ge ì-ts'z, z joa Ziè-tì sæ-ge.

14 Döe zing tsù nyuh-sang, djĩ zé ng-dà-ko toa-chung, ö-ù tsang-lí mǝ-choh-ge ; ng-dà-ko ah ts'ž-djah Gi-ge yung-'o, tsìng-zié Vû¹ duh-sæ N-tsž-ge yung-'o ;

15 Iah-yüè 'ù Gi tsù tàl-tsìng, chiæ-ch'í, koá, Keh-kaih z ng só koá-ge, 'Aó-z ng li-ge tsù zé ng yí-zie ; iang-'ù Gi páng-le sie-z ng.

16 Joa Gĩ-ge mǝ-choh ng-dà-ko oh teh-djah, ö-ziè ko ö.

17 Iang-'ù lieh-foh z k'öè Mû-si sè-loh-ge ; ö-ù tsang-li z k'öè Yi-sû Chĩ-tuh li-ge.

18 Ziè-tì mì yaó nang ts'ž-djah-kù ; duh-sæ-ge N-tsž, ziù-z zé Vû¹-ge gwa-de, z Gi pó Gi ming-ch'üeh-li.

19 Iah-yüè-ge tàl-tsìng z keh-ňang ; Yao-t'à-nang joa Yi-lû²-sà-laé ts'a tsì-sz tà Lì-vì nang, màng gi koá, Nyí z ji ?

20 Gi nyàng ah fú t'ai-z ; gi nyàng, Ng fú z Chī-tuh.

21 Yih màng gi, Hé-me, nyí z Yí-lì-ò fú ?
Gi koá, Ng fú z. Yih màng z hé-ù sie-tsz fú ?
Gi whai-töh, Fú z.

22 Ziuh tai gi koá, Nyí töè-tí z ji ? sz ng-dà-ko hōe whai-pōè ts'a ng-dà-ko li-ge nang. Nyí z koá z tsz-ñah ne ?

23 Gi koá, Ng ziù-z jī-dong Yí-sè-ò só koá, K'oà-í-de ih-kai sing-ang chiàe-ch'í, P'û-dzih Chī-ge lû².

24 Keh-leh ts'a-li-ge z Foh-lì-sè nang.

25 Gi-dà-ko yih màng Gi, koá, Nyí chī-zie fú-z Chī-tuh, yih fú-z Yí-lì-ò, yih fú-z hé-ù sie-tsz, tsz-ñah whai sz sí-lí ne ?

26 Iah-yüè whai-töh gi-dà-ko koá, Ng yoà sh'í sz-sí : dà-z yaó ih-ù gé z nyí-dà-ko toa-chung, z nyí-dà-ko fú sih-ge :

27 Gi 'aó-z ng li, fá tsù zé ng yí-zie ; ziù-z ká Gi-ge 'a-tà ng ah fú p'ai.

28 Keh-leh z-küè z zé Iah-da koa-whà-ge Pah-dà-po-la tsù-ge, ziù-z Iah-yüè sz-sí-ge dì-foa.

29 Dì-ñ neh Iah-yüè ts'z-djah Yi-sû töè gi boa-ta li, ziuh koá, Ts'í-ts'z Ziè-tì-ge Kōe-yie, z pó sì-kà-ge zaí tsó-k'ì-goa-ge.

30 Keh-kaih z ng só koá-djah-ge, Yaó ih-kai nang 'aó-z ng li, tsù zé ng yí-zie; iang-'ù Gi páng-le sie-z ng.

31 Ng su-le fú sih Gi: dà-z ng li yoà shí sz-sí, ziù-z 'ù è Gi shié-ch'üeh k'à Yi-seh-lieh-ge pah-sìng.

32 Iah-yüè yih tsù tai-tsìng koá, Ng ts'z-djah Sìng-Ling zìe bah-köh joa t'ie koà-loh, shieh Gi-ge diu-zìe.

33 Ng su-le ah fú sih Gi; dà-z Hé-'ù ts'a ng li yoà shí sz-sí-ge, tai ng koá, Nyì ts'z-djah Sìng-Ling koà-loh shieh ji-nang-ge diu-zìe, z Gi whai yoà Sìng-Ling sz-sí.

34 Ng yih ts'z-djah, yih tsù tai-tsìng Keh-'ù z Zìe-tì-ge N-tsí.

35 Dì-n neh Iah-yüè yih gé-ta, wha-yaó laé-kai gi-ge mang-du:

36 Ts'z-ts'z Yi-sù tsaó-ge, zìuh koá, Ts'í-ts'z, Zìe-tì-ge Kōe-yie.

37 Keh laé-kai mang-du t'ing-djah gi koá, zìuh kang-jì Yi-sù.

38 Yi-sù lai-chüé, ts'z-djah gi-dà-ko kang-jì tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko zang ga-nyie? Gi-dà-ko tai Gi koà, Ĺa-pí; Nyí djt nyaoh-doá? Ĺa-pí fa-ch'üeh ziù-z Fu-tsí.

39 Yi-sù tai gi-dà-ko koá, Tsaó-li ts'z. Gi-dà-

ko zihh tsaó-li ts'ž Gi só djĭ-ge uh-doá, hé-neh zihh k'òa Gi shoh-ta; z-'àò dà-iah ž sang-z tsìng.

40 Keh lăe-kaì t'ing Iah-yüè-ge shwò kang-jĭ Yi-sû-ge, ih-kaì ž Si-mang Pí-teh-ge shung-dí, Üe-teh-lieh.

41 Gi sie p'ùng-djah ž-ge shung-dí Si-mang, taì gi koá. Ng-dà-ko p'ùng-djah Mí-sè-ò ba: Mí-sè-ò fa-ch'üeh, ziù-ž Chĭ-tuh.

42 Zihh ling gi chiè Yi-sû. Yi-sû ts'ž-djah gi, koá, Nyí ž Iah-na-ge n-tsž Si-mang; nyí whaì ts'ing-hu ž Chĭ-foh. Chĭ-foh fa-ch'üeh ziù-ž Pí-teh.

43 Dì-n̄ neh Yi-sû è tsaó-ch'üeh tòè Ko-lì-lì k'ì, p'ùng-djah Fi-lieh, zihh taì gi koá, Kang-jĭ Ng.

44 Fi-lieh ž joa Pah-sè-dà, ziù-ž Üe-teh-lieh Pí-teh-ge páng zing.

45 Fi-lieh p'ùng-djah Na-dà-nyieh, taì gi koá, Mû-si zé lieh-foh-de só sí-djah-ge, wha-yaó chùng sie-tsž só sí-loh-ge, ng-dà-ko p'ùng-djah-ba; ziù-ž Iah-saih-ge N-tsž Na-sà-leh Nang Yi-sû.

46 Na-dà-nyieh koá, Na-sà-leh nang-kaò ch'üeh ga-nyie hòé ne? Fi-lieh koá, Tsaó-li ts'ž.

47 Yi-sû ts'z-djah Na-dà-nyieh tsaó-li, zihh lö-töè gi, koá, Ts'í-ts'z ih-kaì zaih-zé-ge Yí-seh-lieh nang, z n-naó chû-tsò-ge.

48 Na-dà-nyieh taì Gi koá, Nyí joa nyaoh-doá shá-tih ng? Yi-sû whai-töhh gi koá, Fielieh wha-mì chiàè nyí, nyí zé-z vu-ho-kú jì 'ó, Ng ts'z-djah nyí ba.

49 Na-dà-nyieh whai-töhh Gi koá, Fú-tsí, Nyí z Zìè-tì-ge N-tsí; Nyí z Yí-seh-lieh-ge Yoa.

50 Yi-sû whai-töhh koá, Iang-'ù Ng koá, Vu-ho-kú jì 'ó Ng ts'z-djah nyí, nyí zihh sàng moa? Nyí whai ts'z-djah pí keh-leh kàè dù-ge z-küè.

51 Yih taì gi koá, Ng zaih-zé taì nyí-dà-ko koá, Nyí-dà-ko whai ts'z-djah t'ie k'e, Zìè-tì-ge t'ie-sz sing-zìé koà-loh zé Nang-ge N-tsí sang-zìè.

I. 2.

1 Dì sa-neh zé Ko-lì-lì-ge Ko-Na, yaó ch'aó-ts'ang-ge tsiú-zih; Yi-sû-ge mú-ts'ang z ta.

2 Yi-sû tà Gi-ge mang-du ah ts'ing tsiú-zih-de k'í.

3 Tsiú yoà yüe-ba Yi-sû-ge mú-ts'ang taì Gi koá, Gi-dà-ko tsiú n-naó ba.

4 Yi-sû tai gi koá, Mú-ts'ang, Ng k'òa nyí yaó ga-nyie sie-kue? Ng-ge z-aò wha-mì tòè.

5 Gi-ge mú-ts'ang tai yoà-nang koá, Gi tsz-ñah-ñang fang-fû' nyí-dà-ko zihuh k'ì tsù.

6 Chiaè Yao-t'à nang chieh-zìng-ge kwai-chú, yaó liuh k'aó zih shí-koa tang z-ta, maí-k'aó hòé tsi-de lée-sa dóng shí.

7 Yi-sû tai yoà-nang koá, Shí-koa k'à shí tsi-mó. Gi-da-ko zihuh tsi mó-k'aó-ba.

8 Yih tai gi-dà-ko koá, Koh iáe-ch'üeh, tōh-k'à tsiú-zih-ge tsúng-küe, gi-dà-ko zihuh tōh-k'ì.

9 Keh-kaih piè tsù tsiú-ge shí tsiú-zih-ge tsúng-küe zie-da-djah, gi fú shá-tih z nyaoh-doá li-ge, tsz iaé-shí-ge yoà-nang shá-tih-ge, tsúng-küe zihuh chiaè sang-loa,

10 Tai gi koá, Va-pah-ge nang oh sie pá hòé-ge tsiú; k'ah ch'ih tu-ba, zihuh pá möe-le-ge; nyí fá pó hòé tsiú liu tòè keh-nang-kà.

11 Keh-kaih z Yi-sû diu ih-kaí só tsù-ge djì-z, z zé Ko-lì-lì-ge Ko-na tsù-ge, shié-ch'üeh Gi-ge yung-'o; mang-du zihuh sàng Gi.

12 Keh-ch'í z-küè yí-'áo Yi-sû k'òa mú-ts'ang, shung-dí, mang-du, tsaó-löh tòè Ko-pah-nung k'ì; shoh boa-ta fú tu ké-neh.

13 Yao-t'à-nang-ge 'Ü-yüeh-tsieh djáng-ba, Yi-sû zuih zié Yi-lû²-sà-láe k'ì.

14 Zé sîng-diè-de ts'z-djah mà ngao, yie-n, bah-köh, wha-yaó dai-wha dong-die nyang-ge nang zó-ta :

15 Zuih tsó zîng tsù ih-kai pie, pó gi-dà-ko lie yie-n lie ngao oh küé-ch'üeh sing-diè-dé, pó dai-wha nang-ge dong-die nyang töè-goa, pó choh döe-töé-goa ;

16 Yih tai mà bah-köh nang koá, Keh-leh mô-z tsó-k'ì ; fai pó Ng Vû¹-ge uh toà tsù má-mà-ge uh-doá.

17 Mang-du zuih chî-tih yaó sí-loh koá, 'Ü Nyí-ge uh Ng sang jî hú ñang djah-ch'í.

18 Yao-t'à nang zuih whai-töh Gi koá, Nyí tsù keh-leh z-küè, yaó ga-nyie zang-tsih k'à ng-dà-ko ts'z?

19 Yi-sû whai-töh koá, Nyí-dà-ko ts'ah keh-kaih diè, Ng sa neh yí-nai whai pó gi ch'í-ch'í.

20 Yao-t'à-nang zuih koá, Keh-kaih diè yoà sz-zaih liuh nyie zöé-zîng, Nyí sa-neh yí-nai whai pó gi ch'í-ch'í moa ?

21 Dà-z Yi-sû z koá-djah Gi sang-t'í-ge diè.

22 Yi-sû joa sz nang toa-chung vöè-'oh tsz-'áo, Gi mang-du chî-tih Gi yaó koá keh-chù

shwò ; zihh sie-sàng Sìng-shĭ tà Yi-sû so koá-ge shwò.

23 Toa 'Ü-yüeh-tsieh-ge z-'àò, Yi-sû zé-ž Yi-lû'-sà-læ, yaó shŭ-tu nang ts'ž-djah Gi só tsù-ge zang-tsih, zihh sàng Gi-ge ming-diu.

24 Dà-ž Yi-sû fú pó ž-chĭ t'oh-fŭ' gi-dà-ko, iang-'ù Gi shá-tih t'úng-t'úng-ge nang ;

25 Ah fú yoà jĭ-nang dè bieh-nang tsù tai-tsìng, iàng-'ù nang sang tí-mài tsz-ñah-ge Gi shá-tih-bá.

I. 3.

1 Yaó ih-kai Foh-lì-sè-nang, ming chiæ Nyie-ku-tí-mú, ž Yao-t'à-nang-ge küe.

2 Gí yì-de li chiæ Yi-sû koá, Fu-tsž, ng-dà-ko shá-tih Nyí ž joa Ziè-tì-da li-ge Sie-sæ, iang-'ù Nyi só tsù-ge zang-tsih, djah fú-ž Zie-tì sie-bó, n-naó nang nang-kaò tsù.

3 Yi-sû whai-tòh koá, Ng zaih-zé tai nyí koá; Nang djah n-naó djoa-sæ, fú nang-kaò ts'ž-djah Ziè-tì-ge kwaih.

4 Nyie-ku-tí-mú tai Gi koá, Nang yí-chang löé-ba, tsz-ñah nang-kaò djoa-sæ ne? Ch'ĭ nang-kaò djoa-sang zaih mú-t'e-de sæ-ch'üeh-li ne?

5 Yi-sû whai-tòh koá, Ng zaih-zé tai nyí koá, Nang djah fú z joa shí ta Sìng-Ling sæ-ge, fú nang-kaò tsaó-tsàng Ziè-tì-ge kwaih.

6 Joa nyuh-sang sæ-ge z nyuh-sang, joa Ling sæ-ge z ling.

7 Ng tai nyí só koá, Nyí-dà-ko iang-ke djoa-sæ, fai toà tsù shĭ-djĭ.

8 Fung jĭ-l ch'ĭ-ge, nyí t'ing-djah fung-ge sìng-iang, ch'ah fú shá-tih joa nyaoh-doá li, tòè nyaoh-doá k'ì: va-pah joa Sìng-Ling sæ-ge ziù-z jĭ-ts'z.

9 Nyie-ku-tí-mú whai-tòh Gi koá, Tsz-ñah nang-kaò yaó keh-leh z-küè ne ?

10 Yi-sû whai-tòh koá, Nyí z koà Yí-seh-lieh pah-sìng-ge sie-sæ, wha fú shá-tih keh-leh z-küè moa ?

11 Ng zaih-zé tai nyí koá, Ng-dà-ko só koá-ge z ng-dà-ko só shá-tih-ge, ng-dà-ko só tai-tsìng-ge z ng-dà-ko só ts'z-djah kù; nyí-dà-ko ah fú ziú ng-dà-ko-ge tai-tsìng.

12 Ng tai nyí-dà-ko koá dl-'ó-ge z-küè nyí-dà-ko ah fú sàng, djah-z koá t'ie-ziè-ge z-küè, tsz-ñah nang-kaò sàng ne ?

13 Dji-goa joa t'ie-ziè koà-loh-li yih zing-djaò zé-z t'ie-ziè Nang-ge N-tsž, n-naó nang sing-zié t'ie kù.

14 Ji-dong Mû-si zé k'òa-í-de chú-ch'í zi, nang-ge N-tsz ah ji-tsz whai chú-ch'í :

15 Chiàè va-pah sàng Gi-ge nang fú whai mieh-voa, whai teh-djah iúng-yüé-ge 'oh-mìng.

16 Iang-‘ù Ziè-tì è-sih sì-kà, záng-tsž-ü sz Gi duh-sæ N-tsz, chiàè va-pah sàng Gi-ge nang fú whai mieh-voa, whai teh-djah iúng-yüé-ge 'oh-mìng.

17 Iang-‘ù Ziè-tì ts'a Gi N-tsz tõe sì-kà-ziè, fú-z è dǐng sì-kà-ge zaí, z è sì-kà k'õe-djah Gi teh-chaò.

18 Sàng Gi-ge nang fú dǐng zaí ; fú sàng-ge, zaí yí-chang dǐng-loh-bá, iang-‘ù fú sàng Ziè-tì duh-sæ N-tsz-ge ming-diu.

19 Koa tõe sì-kà li ; nang è heh-ò kù-z è koa, iang-‘ù gi-dà-ko 'æ-‘ü z oh-ge ; só-yí dǐng zaí ziù-z keh-tí.

20 Va-pah tsù oh-ge 'àng koa, ah fú tõe koa-liè li, ch'oa-p'ò gi-ge 'ae-‘ü ziu tsah-bì.

21 'Ae tsang lí-ge tõe koa-liè li, sz gi-ge 'æ-‘ü hõe shié-ch'ueh z zé-ü Ziè-tí tsù-ge.

22 Keh-leh z-küè yí-'áo, Yi-sú k'òa Gi mang-du tõe Yao-t'à li ; k'òa gi-dà-ko sie-bó dǐt boa-ta, sz sí-lí.

23 Iah-yüè ze-z Sa-læ sie-djáng-ge Æ-nö, ah

s̄ s̄ lí, iang-‘ù boa-ta shĭ tu-ge ; chùng-nang tsaó li zió s̄ lí.

24 Iah-yüè wha-mì kwa löe-ka-de.

25 Hé-nang-kà Iah-yüè-ge mang-du k’òà Yao-t’à-nang bié-lö chieh-zìng-ge lí.

26 Ziuh li chiè Iah-yüè koá, Fu-ts̄, joa-zie k’òà nyí sie-bō zé Iah-dà koa whà, Nyí só tai-tsìng-ge hé-kai Nang, Gi yiè-zé s̄ s̄ lí, chùng nang oh tòè Gi boa-ta.

27 Iah-yüè whai-tōh koá, Djah fú-ž joa tieziè s̄-k’à gi, nang fú nang-kaò teh-djah ganyie.

28 Ng fú-ž Chĭ-tuh, ng ž Gi yi-zie ts’a-li-ge, keh-chù ‘ò ng yí-chang yaó koá-kù, nyí-dà-ko ž-chĭ k’ó-yí dè ng tsù tai-tsìng.

29 Yao sang-jĭ-nyang-ge zió-ž sang-loa : sang-loa-ge bung-yaó gé-ta t’ing, t’ing-djah sang-loa-ge sing-ang ziuh kw’à-kw’à-‘oh-‘oh : ng keh-kaih kw’à-‘oh jĭ-chang tsù-zing-ba.

30 Gi iang-ke shang-‘òà ; Ng iang-ke sai-ba.

31 Joa ziè-chüé li-ge zió-ž zé và-vaih tsz ziè : ch’üeh-ü dì-ge, ž ch’üeh-ü dì-ge, ah ch’üeh-ü dì nang koá : joa t’ie-ziè li-ge ž zé và-vaih tsz ziè.

32 Gi ‘ù só ts’ž-djah só t’ing-djah tsù tai-tsìng ; pìng-ts’í n-naó nang zió Gi-ge tai-tsìng.

33 Ziú Gi tai-tsing-ge nang, zuih taé-iáng ih-seh tai-tsing Ziè-tì z tsang-ge.

34 Iang-'ù Ziè-tì só ts'a-ge, koá Ziè-tì-ge shwò : iang-'ù Ziè-tì sz Sìng-Ling k'à Gi vu-'á-vu-liè-ge.

35 Vù¹ è N-tsz, pó và-vaih koa-dè Gi siú-de.

36 Sie-sàng N-tsz-ge yaó iúng-yüé 'oh-ming ;
fú sàng N-tsz-ge fú whai ts'z-djah 'oh-ming ;
Ziè-tì-ge nù-chĭ shoh z gi sang-zie.

I. 4.

1 Chĭ chĭ-zie shá-tih Foh-lì-sè-nang t'ing-djah Gi sz sí-lí siu mang-du pí Iah-yüè wha tu ; .

2 Djĭ-zaih fú z Yi-sù Z, z Gi mang-du sz-sí ;

3 Gi zuih li-k'e Yao-t'à, yih tòè Ko-lì-lì k'ì.

4 Tsung-djah kù Sà-mó-lì-ò.

5 Tòè-da Sà-mó-lì-ò-ge ih-zò zing, ming-chiè Jí-ko, z sie-djáng Ngo-koh sz gi n-tsz Iah-saih hé-kw'ài dī.

6 Ngo-koh-ge tsing zé-z boa-ta. Yi-sù iang-'ù tsaó-lŭ² djüè-nyüé-goa zui-nang zó tsing-pie : z-'àò dà-iah z ng-z tsing.

7 Yaó ih-kaì Sà-mó-lì-ò-ge nyŭ-zang tsaó-li táe-shĭ : Yi-sù tai gi koà, K'à Ng hah.

8 Gi mang-du ź tsaó zing-tí má ch'ih-zih k'ì-ba.

9 Sà-mó-lì-ò-ge nyũ-zang tai Gi koá, Nyí chī-zie ź-kai Yao-t'à-nang, tsz-ñah whai mǎng ng Sà-mó-lì-ò-ge nyũ-zang ch'aó shí hah ne? Iang-ù Yao-t'à-nang k'òa Sà-mó-lì-ò nang n-naó le-yoá.

10 Yi-sũ whai-tōh koá, Nyí djah shá-tih Ziè-tì só s̄-ge, yih shá-tih tai Nyí koá, K'à Ng hah ź Jì, nyí tsúng whai djao Gi, Gi zihuh s̄ nyí 'oh-ge shí.

11 Nyũ-zang tai Gi koá, Chī, Nyí n-naó tǎe-shí-ge m̄-ž, tsíng yih ź sang-ge, joa nyaoh-doá yaó keh 'oh-ge shí ne?

12 Keh-k'aó tsíng ź ng-dà-ko tsũ¹-tsung Ngo-koh k'à ng-dà-ko; gi ž, tà gi-ge n-tsž, tà sǎe-k'aó oh hah keh-kaih shí. Nyí pí gi dù-le moa?

13 Yi-sũ whai-tōh koá, Va-pah hah keh-kaih shí-ge yih whai k'aó-k'üeh:

14 Djah-ž hah Ng só s̄ gi-ge shí, iúng-yüé fú whai k'aó-k'üeh; Ng só s̄ gi-ge shí whai zé gi tí-mai tsù-zing shí-nyüé, yoá-ch'í-li dzih-iúng-yüé-ge 'oh-mìng.

15 Nyũ-zang tai Gi koá, Chī, keh-kaih shí k'à ng, chiǎe ng fú k'aó-k'üeh, yih fú tsaó keh-li li tǎe-shí.

16 Yi-sû tai gi koá, Nyí k'ì chiàe nyí dzié-fû sie-bó tsaó keh-li li.

17 Nyũ-zang whai-tōh koá, Ng n-naó dzié-fû. Yi-sû tai gi koá, Nyí koá n-naó dzié-fû, koá z-ge;

18 Iang-'ù nyí yí-chang yaó ng-kai dzié-fû, nyí yiè-zé só yaó-ge fú-z nyí-ge dzié-fû; nyí keh-chù 'ò z tsang-ge.

19 Nyũ-zang tai Gi koá, Chī, ng ts'z Nyí z-kai sie-tsz;

20 Ng-dà-ko-ge tsû¹-tsung zé keh-zò sa-de zung-pà; nyí-dà-ko koá, iang-ke zung-pà-ge dì-foa ziù-z zé Yi-lû²-sà-láe.

21 Yi-sû tai gi koá, Nyũ-zang, nyí è sàng Ng, z-'àò zihh tōè, nyí-dà-ko pà Vû¹ ah fú zé keh-zò sa-de, ah fú zé Yi-lû²-sà-láe.

22 Nyí-dà-ko só pà-ge, nyí-dà-ko fú shá-tih; ng-dà-ko só pà-ge ng-dà-ko shá-tih, iang-'ù chàò-sing z ch'üeh-ü Yao-t'à nang.

23 Z-'àò zihh tōè, yiè-zé ziù-z-ba, tsang-tsang pà-ge nang whai yoà ling-sing tà zing-zaih pà Vû, iang-ù Vû¹ è keh-ňang-ge nang pà Gi.

24 Zié-tì z Ling: pà Gi-ge nang iang-ke yoà ling-sing tà zing-zaih pà Gi.

25 Nyũ-zang tai Gi koá, Ng shá-tih Mí-sè-ò, ziù-z Chī-tuh, li-ge; Gi li, zihh pó va-pah-ge döé-lí köè-sû² ng-dà-ko.

26 Yi-sû tai gi koá, Ng, k'òa nyí koá-ge, ziù-
 z Gi.

27 Toa-ó mang-du tsaó-li; shĭ-dji Yi-sû k'òa
 nyŭ-zang koá 'ò: dà-z n-naó nang koá, È ga-
 nyie? whah-z, K'òa nyŭ-zang koá ga-nyie?

28 Nyŭ-zang zihuh pó shĭ-dóng liu-ta, tòe
 zing-tí k'ì, tai chùng-nang koá,

29 Tsaó-li ts'z ih-kai Nang, ziù-z pó ng ih-
 ts'ieh só tsù-ge oh tai ng koá ba; Keh-kaih
 fú-z Chĭ-tuh moa?

30 Gi-dà-ko zihuh ch'üeh zing, tòe Yi-sû boa-
 ta li.

31 Nyŭ-zang tsaó-k'ì-goa, mang-du ts'ing Gi,
 koá, Fu-tsġ ch'ih.

32 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Ng yaó k'áo-lie
 ch'ih z nyí-dà-ko fú shá-tih-ge.

33 Mang-du pí-ts'z zihuh koá, Yaó nang tsó-li
 k'à Gi ch'ih fú?

34 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Chùng-'ae ts'a Ng-
 li-ge Vŭ'-ge tsġ-ì, tsù-zing Gi-ge kung, keh-
 kaih ziù-z Ng-ge ch'ih-zih.

35 Nyí-dà-ko ch'í fú koá, Wha-yaó sġ-kai
 nyüeh-neh, siu-küeh-ge z-'àò zihuh tòe ba?
 Ng tai nyí-dà-ko koá, Ngá de-ch'í ts'z die-dì
 yí-chang z bah-ge hōe siu-küeh.

36 Siu-küeh-ge nang teh kung-die, siu-zaih

Z

kú-tsz tòè iúng-yüé-ge 'oh-mìng : chià tsah choá-ge, tà siu-küeh-ge hòe sie-bó kw'à-'oh.

37 Iang-'ù joh-nyŭ keh-tí z tsang-ge, ziù-z koá, Keh-kaih nang tsah-choá, hé-kai siu-küeh.

38 Fú-z nyí-dà-ko só löe-k'ú-ge, Ng ts'a nyí-dà-ko siu-küeh ; bieh-nang löe-k'ú, nyí-dà-ko tsieh-ziú gi-dà-ko só löe-k'ú-ge.

39 Hé-kai zing-tí yaó shŭ-tu Sà-mó-lì-ò nang sàng Yi-sŭ, iang-'ù nyŭ-zang tsù tai-tsing koá, Gi pó ng ih-ts'ieh só tsù-ge oh tai ng koá-ch'üeh-li.

40 Só-yí Sà-mó-lì-ò nang tsaó-tòè Yi-sŭ boa-ta, zuih djao Gi shoh gi-dà-ko boa-ta : Yi-sŭ zuih shoh-ta lă neh.

41 Iang-'ù Gi-z-ge shwò sie-sàng-ge nang zuih kaè-ko tu-ba ;

42 Gi-dà-ko zuih tai nyŭ-zang koá, Ng-dà-ko yiè-zé sie-sàng, fú-z 'ù nyí-ge shwò : ng-dà-ko z-chí t'ing-djah yih shá-tih Gi zaih-zé z Chaò-si-chí, Chŭ-tuh.

43 Kù-goa lă-neh Yi-sŭ joa boa-ta tsaó-ch'üeh tòè Ko-lì-lì k'ì.

44 Iang-'ù Yi-sŭ Z tsù tai-tsing, Sie-tsz zé z-ge páng-dì n-naó tsö-djoá-ge.

45 Tòè-da Ko-lì-lì, Ko-lì-lì-ge nang tsieh-ziú Gi, iang-'ù gi-dà-ko zìé-kù Yi-lŭ²-sà-lă siu

tsieh, siu-tsieh-ge z-‘aò, ts‘è-djah Yi-sû só tsù ih-ts‘ieh-ge è-küè.

46 Yi-sû yih tsaó-tòè Ko-lì-lì-ge Ko-na, ziù-z pó shĭ piè tsù tsiú-ge dì-foa. Yaó ih-kai dzang-tsí, gi-ge n-tsí, zé Ko-pah-nung yaó bìng.

47 T‘ing-djah Yi-sû joa Yao-t‘à tòè Ko-lì-lì li-ba, zuih tsaó chiè Yi-sû ts‘ing Gi tsaó-loh i gi-ge n-tsí ; iang-‘ù gi zuih sz-ge.

48 Yi-sû tai gi koá, Djah fú ts‘è-djah zang-tsih djĭ-è, nyí-dà-ko tsúng fú sàng.

49 Kaih dzang-tsí tai Gi koá, Chĭ, ng-ge n-tsí mì sz yí-zie, djao Nyí loh li.

50 Yi-sû tai gi koá, Tsaó-k‘ĭ ; nyí-ge N-tsí ‘oh ba. Keh-kaih nang sàng Yi-sû tai gi só koá-ge ‘ò tsaó-k‘ĭ.

51 Tsing tsaó-ge z-‘aò, gi-ge nu-buh p‘ùng-djah gi, köè-sû’ gi koá, Nyí-ge n-tsí ‘oh-ba.

52 Gi zuih mòng gi-dà-ko, Ké nang-kà höé-le-ch‘ĭ. Gi-dà-ko koá, Zo-yì mì-z-ts‘u nyieh t‘ai-k‘ĭ.

53 Vū¹-ts‘ang zuih shá-tih ziù-z keh-kaih z-‘aò Yi-sû tai gi só koá, Nyí-ge N-tsí ‘oh-ba : gi-è tà gi jüe-ko oh sie-sàng.

54 Keh-kaih z Yi-sû joa Yao-t‘à li tòè Ko-lì-lì só tsù dì-n-kai zang-tsih.

I. 5.

1 Keh-leh ò-küé yí-'aó, yaó Yao-t'à nang ih-kai tsieh-'aó ; Yi-sû zîé Yi-lû²-sà-láé k'ì.

2 Zé Yi-lû²-sà-láé, Yie-mang sie-djáng-ge, yaó ih-kai dzi, Shĭ-pah-le-ge 'ò chiàè Pieh-í-dà, í yaó ng-kai loa-ge.

3 Keh-leh tí-mai yaó shŭ-shŭ-tu-tu-ge nang fa-ta, yaó bìng-ge, hah-ngá-ge, p'ieh-chah-ge, fung-goa-ge, oh táng shĭ dóng-ch'í.

4 Iang-'ù yaó z-'aó t'ie-sz loh dzi-de li, dóng shĭ ; shĭ dóng-kù 'aó diu ih-kai nang bæ-tí-ge, paih-lò í ga-nyie bìng, zuih jüe-'ü.

5 Boa-ta yaó ih-kai nang, bìng sa-zaih poh nyie.

6 Yi-sû ts'è-djah gi fa í-ta, shá-tih gi yí-chang dzie-chaó yaó bìng, zuih tai gi koá, Nyí è jüe-'ü fú ?

7 Bìng nang whai-tòh koá, Chĭ, shĭ dóng-ge z-'aó, ng n-naó nang toà ng loh dzi ; ng wha k'ì-ge z-'aó, biehnang pí ng yí-sie bae-loh.

8 Yi-sû tai gi koá, Bo-ch'í, tsó nyí-ge joa, tsaó-ba.

9 Keh-kaih nang jĭ-siú jüe-'ü, tsó ò-ge joa tsaó-k'ì. Hé neh í üe-sih-neh.

10 Yao-t'à nang zuih tai i-höé-ge nang koá,
 Ż üe-sih-neh; nyí fú k'ó-yí tà joa-ge.

11 Gi whai-töh koá, Pó ng i jüe-'ü-ge Nang
 tai ng koá, Tsó nyí-ge joa, tsaó.

12 Gi-dà-ko mòng gi koá, Tai nyí koá, Tsó
 nyí-ge joa tsaó, ż jī ne?

13 I-höé-ge nang fú shá-tih ż jī: iang-'ù
 boa-ta nang tu, Yi-sû yí-chang bì-k'ì-goa.

14 'Aó-le Yi-sû zé sòng-diè-de p'ùng-djah gi,
 tai gi koá, Nyí koh jüe-'ü-ba: fai tsè vá-zaí,
 ch'óá-p'ò p'ùng-djah djoá-le-ge k'ú-nà.

15 Keh-kaih nang zuih k'ì t'ung-tsz Yao-t'à
 nang, i gi jüe-'ü-ge ż Yi-sû.

16 Só-yí Yao-t'à nang pieh-nah Yi-sû, è sah
 Gi, iang-'ù Gi zé üe-sih-neh tsù keh-leh ž-küè.

17 Yi-sû whai-töh gi-dà-ko koá, Ng Vû¹ tsù
 ž-küè dzih-tòè jī-chang, Ng ah tsù-ge.

18 Só-yí Yao-t'à-nang zuih kàe-ko è sah Gi,
 iang-'ù fi-dà-tsz va-djah üe-sih-neh, wha koá
 Ziè-tì ż Gi-ge Vû¹, pó Ż k'òa Ziè-tì tsù bing-
 táng.

19 Yi-sû zuih whai-töh gi-dà-ko koá, Ng
 zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, N-tsz djah fú ts'ž-
 djah Vû¹ tsù-ge, Gi ž ih-ch'í ah fú-nang-kaò
 tsù; Vû¹ va-pah só tsù-ge N-tsz ah chiè-yiè
 tsù.

20 Iang-‘ù Vû¹ è N-tsz, Gi-ž ih ts’ieh só tsù-ge oh k’à Gi ts’z: wha-yaó dù-ž keh-leh ž-küè ah whaì k’à Gì ts’z, chiàè nyí-dà-ko whaì shĭ-dji.

21 Ji-dong Vû¹ chiàè sz-nang ch’í-le k’à gi-dà-ko ‘oh; N-tsz ah jĭ-ts’z pó Ž só zing-nyüè-ge k’à gi vòè-‘oh.

22 Iang-‘ù Vû¹ fú sáng-p’ò nang, dá-ž pó ih-ts’ieh sáng-p’ò-ge ž-küè koa-dè k’à N-tsz.

23 Chiàè chùng-nang whaì tsö-chàng N-tsz: ji-dong tsö-chàng Vû¹. Fú tsö-chàng N-tsz-ge, ziù-ž fú tsö-chàng ts’a Gi li-ge Vû¹.

24 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Jĭ-nang t’ing Ng-ge ‘ò, yih sàng Hé-‘ù ts’a Ng li-ge gi yaó iúng-yüé-ge ‘oh-mìng, ah fú whaì tòè-da dìng zaí, ž yí-chang ch’üeh-sz zaih sæ-ba.

25 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Z-‘àò ziuh tòè, yiè-zé ziù-ž ba, sz-nang whaì t’ing-djah Ziè-tì N-tsz-ge sing-iang: t’ing-djah-ge nang whaì ‘oh.

26 Iang-‘ù ji-dong Vû¹ zé-ü Ž-chí yaó ‘oh-mìng, Gi sz-k’à N-tsz ah jĭ-ts’z zé-ü Ž-chí yaó ‘oh-mìng;

27 Pìng-ts’í pó sáng-p’ò-ge djüe-pìng sz-k’à Gi, iang-‘ù Gi ž Nang-ge N-tsz.

28 Fai pó keh-ch’í ž-küè toà tsù shĭ-dji:

iang-ù z-'aò zihh tōè, va-pah zé vang-mù-de
oh-whai t'ing-djah Gi-ge sing-iang, zihh tsaó-
ch'üeh-li,

29 'Æ zié-ge vōè-'oh teh iúng 'oh; tsù oh-ge
vōè-'oh zió zai.

30 Ng-ž ih-ch'í ah fú nang-kaò tsù: Ng tsz-
ňah nang t'ing, zihh tsž-ňah nang sáng-p'ô:
Ng-ge sáng-p'ô ah-ž kung-bing-ge, iang-'ù Ng
fú djao Ž-ge ì-ts'ž, tsz djao ts'a Ng li Vù'-ge
ì-ts'ž.

31 Ng djah-ž dè Ž tsù tai-tsing, Ng-ge tai-
tsing zihh fú tsang-ge.

32 Yaó Bieh-'ù dè Ng tsù tai-tsing; Ng ah
shá-tih Gi dè Ng só tsù-ge tai-tsing ž tsang-ge.

33 Nyí-dà-ko yí-chang ts'a nang tōè Iah-yüè
boa-ta, gi ah dè tsang-lí tsù-kù tai-tsing.

34 Djì-zaih Ng só zió-ge tai-tsing fù-ž joa
nang; Ng koá keh-leh shwò chiæ nyí-dà-ko
hōé teh-chaò.

35 Iah-yüè ž-kaì tié-da-ge ming-tang: nyí-
dà-ko dzà-z shí-hüè gi-ge kōa.

36 Dà-ž Ng yaó tai-tsing dù-ž Iah-yüè-ge:
iang-'ù Vù' só sž k'à Ng tsù-zing-ge ž-küè, zì-
ž Ng só tsù-ge ž-küè, keh-leh dè Ng tsù tai-
tsing Ng ž Vù' ts'a li-ge.

37 Pìng-ts'í ts'a Ng li-ge Vù'-Z ah dè Ng

tsù-kù tai-tsing. Nyí-dà-ko joa-zie mì-zing t'ing-djah Gi-ge sing-iang, ah mì-zing ts'z-djah Gi-ge yung-moà.

38 Gi-ge döé-lí ah n-naó zö zé nyí-dà-ko tí-mai: iang-'ù Gi só ts'a-li-ge nang nyí-da-ko fú sang.

39 Nyí-dà-ko k'öé-chaò Sìng-shĭ, iang-'ù sié tí-mai yaó iung-yüé-ge 'oh-mìng: dè Ng tsù tai-tsing-ge ah ziù-z keh-leh:

40 Zie-z nyí-dà-ko fú k'áng tòè Ng keh-li li höé teh-djah 'oh-mìng.

41 Joa nang Ng fú ziú yung-'o.

42 Ng shá-tih nyí-dà-ko n-naó è Ziè-tì-ge sang.

43 Ng k'öè Ng Vŭ¹-ge ming-diu li, nyí-dà-ko ah fú tsieh-ziú Ng: djah yaó bieh-nang k'öè z-ge ming-diu li-ge, nyí-dà-ko whai tsieh-ziú gi.

44 Nyí-dà-ko pí-ts'z ziú yung-'o, ah fú djao joa duh iaih-'ù Ziè-tì li-ge yung-'o, tsz-ñah nang-kaò sàng ne?

45 Fai sié Ng ze Vŭ¹ miè-zie whai köè nyí-dà-ko, yaó ih-kai köe nyí-dà-ko-ge, ziù-z nyí-dà-ko só i-k'öè-ge Mŭ-si.

46 Nyí-dà-ko djah-z sàng Mŭ-si, ah whai sàng Ng: iang-'ù gi shĭ-de sí-djah Ng.

47 Djah-z fú sàng gi-ge shĭ, tsz-ñah hōé sàng Ng-ge 'ò ne ?

I. 6.

1 Keh-leh z-küè yí-'aó, Yi-sû dù'-kù Ko-lì-lì hé, ziù-z Di-pí-lí-ò-ge hé.

2 Yaó shŭ-shŭ-tu-tu-ge nang, iang-'ù ts'z-djah Yi-sû zé bĭng-nang sang-ziè so tsù-ge djĭ-z zihuh kang-jĭ Gi.

3 Yi-sû tsaó-zié sa, k'oà mang-du sie-bō zó-ta.

4 Yao-t'à nang-ge 'ü-yüeh-tsieh sie-djáng-ba.

5 Yi-sû ngá-tsing zihuh de-ch't, ts'z-djàh shŭ-shŭ-tu-tu-ge nang tōè Gi boa-ta li, tai Fi-lieh koá, Joa nyaoh-doá hōé má píng k'à keh-leh nang ch'ih ne ?

6 Yi-sû koá keh-chù 'ò è sž-sž gi ; Gi-z shá-tih Ž whai tsù ga-nyie.

7 Fi-lieh whai-toh Gi koá, Nyiè-lié nyang-ge píng, k'à dà-ko nang tsó ih lié-n, wha fú kaò.

8 Yaó ih-kai mang-du, ziù-z Si-mang Pí-teh-ge shung-dí Ŭe-teh-lieh, tai Yi-sû koá,

9 Ts'z-dì yaó ih-kai si-n, yaó ng-kai dù-mah píng, læ-diæ shiæ ngû ; dà-z keh-leh k'à keh shŭ-tu nang yao ga-nyie yoà ?

10 Yi-sû koá, chià chùng-nang zó-loh. Keh-kaih dì-foa ts'óe tu-ge. Chùng-nang zuih zó-loh, sù-muh dà-iah yaó ng ts'ie.

11 Yi-sû píng tsó-li, chuh-zì, fang-k'à mang-du, mang-du fang-k'à zó-ta-ge nang; ngú ah jī-ts'z, záng gi-dà-ko só è-ge.

12 Ch'ih-poá-ba, Yi-sû tai mang-du koá, Ch'ih-dzìng-ge ling-sai siu-zaih-ch'í, ch'oa-p'ò yaó tsöe-goa.

13 Gi-dà-ko zuih siu-zaih-ch'í, pó chùng-nang ch'ih-dzìng-ge keh ng-kai dù-mah píng-ge ling-sai tsi mǒ zaih-n-kai la-n.

14 Só-yí keh-leh nang, ts'z-djah Yi-sû só tsù-ge djī-z, zuih koá, Keh-kaih zaih-zé z Hé-ù toa-ke tòe sì-kà li-ge Sie-tsz.

15 Yi-sû shá-tih gi-dà-ko è li mié-djié Gi tsù yoa, zuih t'ai-k'í duh-z yih tsaó-zie sa-de k'í.

16 Tòe-da 'oa-hüe, Gi mang-du tsaó-loh hé-pie;

17 Loh jüe, è kù hé tòe Ko-pah-nung k'í. Yí-chang z ò-ba, Yi-sû wha-mì tòe gi-dà-ko boa-ta li.

18 Yaó dù-fung tæ-li, hé-loà foh-tsoh.

19 Gi-dà-ko yí-chang yiae jüe dà-iah zaih lí tu lú', zuih ts'z-djah Yi-sû hé miè-zie-de tsaó, yih djáng-lung jüe-de li, gi-dà-ko zuih djù-p'ò.

20 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Z Ng ; fai p'ò.

21 Gi-dà-ko zuih kw'à-'oh tsieh Gi zìe jüe :
jüe ji-siú tòe gi-dà-ko só è k'ì-ge dì-foa.

22 Dí-n neh, gé zé hé tai-yüè-ge chùng-nang,
ts'z-djah djì-goa mang-du só ts'ang-ge jüe yí-
whà n-naó bieh-tsih jüe z-ta, pìng-ts'í shá-tih
Yi-sû n-naó k'òà mang-du sie-bó loh-jüe, tsz
yaó mang-du duh-z tsaó-k'ì-ge ;

23 (Zie-z wha-yaó-le jüe joa Di-pí-lí-dè li tòe
Chí chuih-zì ch'ih pìng-ge dì-foa sie-djáng :)

24 Só-yí chùng-nang ts'z-djah Yi-sû, tà
mang-du fú z-ta, gi-dà-ko ah loh-jüe, tòe Ko-
pah-nung k'ì zang Yi-sû.

25 Hé tai-yüè-de zang-djah Yi-sû ba, zuih
tai Gi koá, Fu-tsz, ké-z tòe ts'z-dì li ?

26 Yi-sû whai-tòh gi-dà-ko koá, Ng zaih-zé
tai nyí-dà-ko koá, Nyí-dà-ko zang Ng, fú z
iang-'ù ts'z-djah djì-z, z iang-'ù ch'ih pìng
ch'ih-poá.

27 Fai ù whai bà-whà-goa-ge lie-zih lœ-k'ú,
è 'ù zò tòe iung-yüé 'oh-mìng-ge lie-zih lœ-
k'ú, zìu-z Nang-ge N-tsz whai sz-k'à nyí-dà-
ko-ge : iang-'ù Vù¹ Ziè-tì pó Gi tæ-iàng-ňang
iàng-ch'í-ba.

28 Gi-dà-ko zuih tai Gi koá, Ng-dà-ko iang-
ke tsz-ňah-ňang tsù-foh hœ tsù Ziè-tì-ge z-küè.

29 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Sàng Gi só ts'a-li-ge Nang, keh-kaih z tsù Ziè-tì-ge z-küè.

30 Gi-dà-ko zuih tai Gi koá, Nyí tsù ga-nyie zang-tsih sz ng-dà-ko ts'z-djah zuih sàng Nyí? Nyí tòe-tí tsù ga-nyie z-küè?

31 Ng-dà-ko-ge tsû¹-tsung zé k'oà-í-de ch'ih mó-ná, jī-dong yaó sí-loh koá, Gi pó joa t'ie-zie li-ge píng sz gi-dà-ko ch'ih.

32 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Mû-si fú pó joa t'ie-zie li-ge píng sz-k'à nyí-dà-ko; dà-z Ng-ge Vû¹ pó joa t'ie-zie li-ge tsang píng sz-k'à nyí-dà-ko.

33 Ziè-tì-ge píng z joa t'ie-zie koà-loh-li, sz 'oh-mìng k'à sì-kà-ge hé-kai Nang.

34 Gi-dà-ko zuih koá, Chí, dzie-dzie sz ng-dà-ko keh-kaih píng.

35 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Ng zui-z 'oh-mìng-ge píng; tòe Ng keh-li li-ge nang tō-tō fú dū¹-whai; sàng Ng-ge iung-yüé fú k'aók'üeh.

36 Dà-z Ng yí-chang tai nyí-dà-ko koá, Nyí-dà-ko ts'z-djah Ng zing-djaò fú sàng.

37 Va-pah Ng Vû¹ sz-k'à Ng-ge nang whai tòe Ng keh-li li; tòe Ng keh-li li-ge Ng tō-tō fú whai küé-ch'üeh-goa.

38 Iang-‘ù Ng joa t’ie-ziè koà-loh-li fú z è
chiaè Ž-ge ì-ts’z tsù, z è chiaè Hé-‘ù ts’a Ng li-
ge ì-ts’z tsù.

39 Va-pah Vû¹ só sž-k’à Ng-ge nang Ng fú
saih ih-kaì goa, tõe-da mōh-zaih chiaè gi võe-
‘oh, keh-kaih ziù-z ts’a Ng li Vû¹-ge ì-ts’z.

40 Va-pah ts’z-djah N-tsz yih sie-sàng Gi-ge
hōé teh-djah iúng-yüé-ge ‘oh-mìng; tõe-da
mōh-zaih Ng ah whai chiaè gi võe-‘oh, keh-
kaih ziù-z ts’a Ng li Vû¹-ge ì-ts’z.

41 Yao-t’à-nang iang-‘ù Yi-sû koà, Ng z joa
t’ie-ziè koà-loh li-ge píng, zihh üè Gi,

42 Koá, Keh-kaih fú-z Iah-saih-ge N-tsz Yi-
sû moa? Gi-ge vû¹-mú ng-dà-ko fú shá-tih
moa? Gi tsz-ñah whai koá, Ng z joa t’ie-ziè
koà-loh-li-ge ne?

43 Yi-sû whai-tōh gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko
pí-ts’z fai üè.

44 Djah fú-z ts’a Ng li-ge Vû¹ yáng-líng n-
naó nang nang-kaò tõe Ng keh-li li: va-pah
li-ge tõe-da mōh-zaih Ng whai chiaè gi võe-
‘oh.

45 Sie-tsz shī-de yaó sí-loh koá, Gi-dà-ko oh
whai ziú Ziè-tì-ge koà-shùng. Só-yí va-pah
t’ing-djah Vû¹-ge koà-shùng yih ‘oh-zaih-ge
whai tõe Ng keh-li li.

46 Ah fú ʒ koá yaó nang ts'ž-djah-kù Vù¹, tsz yaó joa Ziè-tì boa-ta li-ge, gi ts'ž-djah-kù Vù¹.

47 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Sàng Ng-ge yaó iúng-yüé-ge 'oh-mìng.

48 Ng ʒ 'oh-mìng-ge píng.

49 Nyí-dà-ko-ge tsû¹-tsung zé k'oà-í-de ch'ih mó-ná yih sz-goa :

50 Keh-kaih ʒ joa t'ie-ziè koà-loh-li-ge píng, sz-teh nang ch'ih gi zuih fú sz.

51 Ng ʒ joa t'ie-ziè koà-loh-li 'oh-ge píng : djah yaó nang ch'ih keh-kaih píng, iúng-yüé whai 'oh-da : Ng só sz-ge píng ʒ Ng-ge nyuh, ʒ Ng 'ù sì-kà-ge 'oh-mìng só sz-ge.

52 Yao-t'à nang zuih pí-ts'ž tsæ-lô koá, Keh-kaih nang tsz-ñah nang-kaò pó Ž-ge nyuh k'à ng-dà-ko ch'ih ne ?

53 Yi-sû zuih tai gi-dà-ko koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Nyí-dà-ko djah fú ch'ih nang-ge N-tsz-ge nyuh, fú hah Gi-ge shüeh, zuih n-naó 'oh-mìng zé nyí-dà-ko tí-mai.

54 Ch'ih Ng-ge nyuh hah Ng-ge shüeh, keh-kaih nang yaó iúng-yüé-ge 'oh-mìng ; tòè-da möh-zaih Ng whai chiæ gi vöè-'oh.

55 Iang-'ù Ng-ge nyuh zaih-zé ʒ ch'ih-zih Ng-ge shüeh zaih-zé ʒ iáng-zih.

56 Ch'ih Ng nyuh hah Ng shüeh-ge nang zé-z Ng tí-maì, Ng ah zé-z gi tí-maì.

57 Ji-dong 'oh-ge Vû¹ ts'a Ng li, Ng ah k'òè-djah Vû¹ 'oh-da : jì-ts'z ch'ih Ng-ge nang ah z k'òè-djah Ng 'oh.

58 Keh-kaih ziù-z joa t'ie-ziè koà-loh-ge píng : fú zìe nyí-dà-ko-ge tsû¹-tsung ch'ih mó-ná yih sz-goà : ch'ih keh-kaih píng iúng-yüé whaì 'oh-da.

59 Keh-leh shwò z Yi-sû zé Ko-pah-nung, 'zé whaì-doa-de koà-shùng-ge z-'aò, koá-ge.

60 Shû-tu-ge mang-du t'ing-djah, zìuh koá, Keh-chù shwò na-ge ; jì nang-kaò t'ing ne ?

61 Yi-sû sang-naì shá-tih mang-du üè keh-chù 'ò, zìuh tai gi-dà-ko koá, Keh-chù shwò 'è nyí-dà-ko tieh-töé moa ?

62 Sie-whah Nyí-dà-ko ts'z-djah nang-ge N-tsz sing töè ch'í-ts'u só zé-ge dì-foa tsz-ñah ne ?

63 Sz 'oh-mìng-ge ziù-z ling, nyuh-t'í z vu-iaih-ge ; Ng tai nyí-dà-ko só koá-ge shwò, ziù-z ling, ziù-z 'oh-mìng.

64 Dà-z nyí-dà-ko toa-chung yaó-le fú sàng-ge. Iang-ù Yi-sû joa ch'í-diu shá-tih keh-leh fú sàng-ge z jì, pìng-ts'í z jì whaì pó Gi mà-goà.

65 Yi-sû yih koá, Kú-ts'z Ng yí-chang tai nyí-dà-ko koá, Djah fú z Ng Vú¹ sž-k'à gi, n-naó nang nang-kaò tòè Ng keh-li li.

66 Joa-ts'z shŭ-tu Gi-ge mang-du tòé-t'ai, fú tsè kang-joa Gi.

67 Yi-sû zihh tai zaih-ñ-kaì mang-du koá, Nyí-dà-ko ah è k'ì ne?

68 Si-mang Pí-teh whai-tòh Gi koá, Chí, ng-dà-ko kwai jì-nang k'ì ne? Nyí yaó iúng-yüé 'oh-mìng-ge döé;

69 Pìng-ts'í ng-dà-ko yih sàng, yih shá-tih, Nyí z Chī-tuh, z 'oh-ge Ziè-tì-ge N-tsž.

70 Yi-sû whai-tòh koá, Ng fú z ká-shüé nyí-dà-ko zaih-ñ-kaì moa? zie-z nyí-dà-ko toa-chung ih-kaì z mŭ²-chŭ.

71 Yi-sû koá-djah Ko-liæh Si-mang-ge n-tsž Yao-dà; ziù-z zaih-ñ-kaì mang-du toa-chung ih-kaì; iang-'ù z gi whai tsie-le pó Yi-sû mà-goa.

I. 7.

1 Keh-leh z-küè yí-'áo Yi-sû tsaó zé Ko-lì-lì, fú è zé Yao-dà tsaó, iang-'ù Yao-t'à-nang è sah Gi.

2 Yao-t'â-nang-ge Tsie-bung-tsieh sie-djáng-ba.

3 Yi-sû-ge shung-dí tai Gi koá, Nyí li-k'e ts'z-dì tòè Yao-tà k'ì, sz Nyí-ge mang-du ah höé ts'z-djah Nyí só tsù-ge z-küè.

4 Iang-'ù n-naó nang è z shié-ch'üeh, fá zé ô-ge uh-doá tsù z-küè, Nyí chî-zie tsù keh-leh z-küè, iang-ke pó Z shié-ch'üeh k'à sì-kà ts'z.

5 Iang-'ù Gi-z-ge shung-dí ah fú sàng Gi.

6 Yi-sû zihh tai gi-dà-ko koá, Ng-ge z-'àò wha-mì tòè; nyí-dà-ko-ge z-'àò n-naó fú biè-ge.

7 Sì-kà fú nang-kaò 'àng nyí-dà-ko; z 'àng Ng, iang-'ù Ng tsù tai-tsing gi-ge 'æ-'ü z oh-ge.

8 Nyí-dà-ko höé zié-k'ì siú tsieh; Ng wha-mì zié-k'ì siú kaih tsieh, iang-'ù Ng-ge z-'àò wha-mì tòè.

9 Tai gi-dà-ko koá keh-leh 'ò-ba, zihh zing-djaò shoh z Ko-lì-lì.

10 Gi-ge shung-dí zié-k'ì tsz-'aó, Yi-sû z-chí ah zié-k'ì siú-tsieh, fú z ming-toa-toa, z ô-ô-ñang-ge.

11 Siú tsieh-ge z-'aò, Yao-t'â nang zang Gi, koá, Gi z nyaoh-doá?

12 Chùng nang iang-'ù Yi-sû, í-lò fang-fang; yaó-le koá, Gi z höé nang; wha-yaó-le koá, Fú-z; z mi-whaih pah-sing-ge.

A A

13 Zie-z n-naó nang ming koá-djah Gi, iang-
 'ù p'ò Yao-t'à nang.

14 Tòè-da tsieh toa-chung-ge z-'aò, Yi-sû zié
 sèng-diè-de koà-shùng.

15 Yao-t'à nang zihh shī-djī-ch'í koá, Keh-
 kaih Nang wha-mì 'oh-kù tsz-ñah whai shá-tih
 shī ne?

16 Yi-sû whai-tòh gi-dà-ko koá, Ng-ge döé
 fú-z Ng-ge, z Hé-'ù ts'a Ng li-ge Vù'-ge.

17 Djah yaó nang k'áng chiè Gi-ge tsz-ì tsù,
 gi whai shá-tih kaih döé whah-z joa Ziè-tì-da
 li, whah-z Ng joa Z-ge ì-ts'z koá-ge.

18 Joa z-ge ì-ts'z koá-ge, kaih nang djao z-ge
 yung-ó: djao ts'a gi li-ge yung-ó, kaih nang z
 tsang-ge, gi sang-naì n-naó fú kung-ñ.

19 Mû-si ch'í-fú pó lieh-foh sz-k'à nyí-dà-ko?
 dà-z nyí-dà-ko toa-chung n-naó nang siú lieh-
 foh. Nyí-dà-ko tsz-ñah whai è sah Ng ne?

20 Chùng-nang whai-tòh koá, Nyí yaó chû-
 ge: jì-nang è sah Nyí?

21 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Ng tsù-kù ih-
 ch'í z-küè nyí-dà-ko oh shī-djī.

22 Mû-si djüe küeh-lí k'à nyí-dà-ko (ch'ah
 fú-z joa Mû-si, z joa tsû'-tsung-da li-ge); nyí-
 dà-ko zé üe-sih-neh dé nang 'æ-küeh-lí.

23 Nang djah zé üe-sih-neh höé zió küeh-lí

mié-teh 'ü-bai Mu-si-ge lieh-foh, Ng zé üe-sih-neh sz ih-kai-nang jüe-sang yüe-jüe nyí-dà-ko zuih 'àng Ng ne ?

24 Fai chiè whà-miè p'ò-tō, tsúng è p'ò-tō kung-bing-ge p'ò-tō.

25 Hé nang-ka yaó-le Yi-lü²-sà-læ-ge nang koá, Keh-kaih fú-z gi-dà-ko è sah-ge moa ?

26 Yiè-zé gi ming-ming koá-ge, gi-dà-ko n-naó ga-nyie tai Gi koá ; na-döé küe-fü¹ shá-tih Gi zaih-zé z Chī-tuh moa ?

27 Zie-z keh-kaih Nang ng-dà-ko shá-tih z joa nyaoh-doá li-ge : Chī-tuh li-ge z-'àò, n-naó nang shá-tih Gi joa nyaoh-doá li.

28 Yi-sü, zé sìng-diè-de koà-shùng, chiè-ch'í koá, Nyí-dà-ko yih shá-tih Ng, yih shá-tih Ng joa nyaoh-doá li : Ng ah fú-z joa Z-ge ì-ts'z li-ge ; Hé-'ù ts'a Ng li-ge z tsang-ge, nyí-dà-ko fú shá-tih Gi :

29 Dà-z Ng shá-tih Gi, iang-'ù Ng z joa Gi-ta li, ah-z Gi ts'a Ng li.

30 Gi-dà-ko zuih è choh Gi : dà-z n-naó nang loh siú, iang-'ù Gi-ge z-'àò wha-mì tòè.

31 Chùng-nang toa-chung yaó shü-tu sàng Gi yih koá, Chī-tuh li-ge z-'àò, na-döé whai tsù zang-tsih tu-z keh-kaih Nang só tsù-ge ne ?

32 Foh-lì-sè nang t'ing-djah chùng-nang keh-

ňang n-lô-djah Gi, zih k'òa tsì-sz-tsié tǎ-foh
ts'a-nang k'ì choh Gi.

33 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Ng wha-yaó fú tu
kung-fú k'òa nyí-dà-ko sie-bó, zih tòè Hé-ù
ts'a Ng li-ge boa-ta k'ì.

34 Nyí-dà-ko whai zang Ng, ah zang-fú-djah ;
pìng-ts'í Ng só zé-ge uh-doá, nyí-dà-ko fú
nang-kaò tòè.

35 Yao-t'ǎ nang zih pí-ts'z koá, Gi whai
tòè nyaoh-doá k'ì k'ǎ ng-dà-ko zang Gi fú
djah ? Gi è tòè keh-leh sà zé Shí-li-nyie nang
toa-chung-ge pah-sìng boa-ta k'ì, koà-shùng
Shí-li-nyie nang ne ?

36 Gi só koá, Nyí-dà-ko whai zang Ng ah
zang-fú-djah ; Ng só zé-ge uh-doá nyí-dà-ko
fú nang-kaò tòè, keh-kaih z ga-nyie shwò ne ?

37 Tòè-da siú-tsieh t'ah-lá-ge neh, zìù-z tsè dù-
ge neh, Yi-sû gé-ch'í, chiè-ch'í koá, Djah yaó
nang k'aó-k'üeh, iang-ke tòè Ng keh-li li hah.

38 Sie-sàng Ng-ge, jì sòng-shī só koá, joa gi
dū¹-de 'oh-shī jì koá whai liu-ch'üeh-li.

39 Yi-sû keh-chù 'ò z koá-djah sàng Gi-ge
nang tsie-le whai teh-djah-ge Sòng-Ling. Hé
nang-ka Sòng-Ling wha-mì koà-loh, iang-ù
Yi-sû wha-mì zìú yung-ó.

40 Chùng-nang toa-chung t'ing-djah keh-

chù 'ò-ge, yaó shǔ-tu zihh koá, Keh-kaih zaih-zé z Hé-'ù sie-tsz.

41 Wha-yaó-le koá, Keh-kaih z Chī-tuh. Wha-yaó-le koá, Chī-tuh ch'í nang-kaò ch'üeh-ü Ko-lì-lì moa ?

42 Sìng-shī ch'í fú yaó koá, Chī-tuh z Dà-bieh-ge 'aó-dè, z ch'üeh-ü Pah-lì-'ang, Dà-bieh só djì-ge shie-ts'ö ?

43 Só-yí chùng-nang iang-'ù Yi-sû fang-tsæ-ch'í.

44 Djì-chung yaó-le nang è choh Gi, dà-z n-naó nang loh-siú.

45 Hé-le ts'a-nang tsaó-chüé; tsì-sz-tsié Foh-lì-sè nang zihh mǎng gi-dà-ko koá, Tsz-ñah whài n-naó ta Gi li ?

46 Ts'a-nang whai-töh koá, Joa-le mì yaó nang zìe keh-kaih Nang koá 'ò.

47 Foh-lì-sè nang koá, Nyí-dà-ko ah mi-whaih-goa moa ?

48 Kùe-fû' tà Foh-lì-sè nang toa-chung yaó nang sàng Gi moa ?

49 Dà-z keh-leh fú shá-tih lieh-foh-ge pah-sìng z k'ó tsiù-ts'à-ge.

50 Nyie-ku-tí-mú, zìu-z joa-zie yì-de li chiè Yi-sû-ge ah-z gi-dà-ko toa-chung-ge, gi zihh tài gi-dà-ko koá,

51 Mì t'ing-djah nang-ge k'aó-choa, yih fú shá-tih gi só tsù-ge, ng-dà-ko lieh-foh ch'í k'ó-yí dīng nang-ge zai ne?

52 Gi-dà-ko whai-tōh gi koá, Nyí ah-z Ko-lì-lì nang moa? Dzo-dzo-ts'z zuih whai shá-tih, joa Ko-lì-lì n-naó ch'üeh sie-tsz.

53 Koh-nang oh kwai z uh-de k'ì.

I. 8.

1 Yi-sû tòè Kó-lá sa-de k'ì.

2 T'ie-koa tsöe yih tòè sīng-diè-de li, chūng pah-sīng tòè Gi boa-ta li; Gi zuih zó-loh koà gi-dà-ko.

3 Duh-shī-nang k'oà Foh-lì-sè nang ta ih-kai nyū-zang tòè Yi-sû miè-zie li, z vá ka-yang-ge z-'àd choh-löe-ge; k'à gi gé zé toa-chung.

4 Tai Yi-sû koá, Sie-sæ, keh-kaih nyū-zang tsīng-z vá ka-yang-ge z-'àd choh-löe-ge.

5 Mû-si zé lieh-foh-de fang-fû² ng-dà-ko yoà zih-diu k'ô-sz keh-ñang-ge nyū-zang; Nyí tsz-ñah koá ne?

6 Gi-dà-ko koá keh-chū 'ò sz-t'ô Yi-sû, sz gi-dà-ko teh pó-pīng köe Gi. Yi-sû kw'aih-loh, yoà tsz-diu sí zé dī-de.

7 Iang-'ù gi-dà-ko fú shieh-goā mǎng Gi, Gi

ziuh naé-ch'í, tài gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko toa-chung jī n-naó zaí, jī hōé sie gwà zih-diu k'ó gi.

8 Yih kw'aih-loh sí zé dī-de.

9 Gi-dà-ko t'ing-da-djah, ziuh k'à lie-sang tsah-bì, joa lōé tōè shiáe ih-kaì ih-kaì tsaó-ch'üeh; tsz dzìng Yi-sû duh-ž ž-ta, wha-yaó nyũ-zang gé-zé toa-chung.

10 Yi-sû năe-ch'í, djī-goa nyũ-zang n-naó ts'ž-djah bieh-nang, ziuh tài gi koá, Nyũ-zang, kōè nyí keh-leh nang ž nyaoh-doá? n-naó nang dīng nyí-ge zaí moa?

11 Gi koá, Chī, n-naó. Yi-sû tài gi koá, Ng ah fú dīng nyí-ge zaí: tsaó-k'ì, joa-chang fai tsè vá-zaí.

12 Yi-sû yih tài chùng-nang koá, Ng ž sì-kà-ge Koa; kang-jī Ng-ge ziuh fú zé heh-ō toa-chung tsaó, whai teh-djah 'oh-ming-ge koa.

13 Foh-lì-sè nang ziuh tài Gi koá Nyí dè Ž tsù tài-tsìng, Nyí-ge tài-tsìng fú tsang-ge.

14 Yi-sû whai-tōh koá, Ng shī-zie dè Ž tsù tài-tsìng, Ng-ge tài-tsìng ž tsang-ge; iang-'ù Ng shá-tih Ng ž joa nyaoh-doá lì, tōè nyaoh-doá k'ì; nyí-dà-ko fú shá-tih Ng joa nyaoh-doá lì, tōè nyaoh-doá k'ì.

15 Nyí-dà-ko chiáe nyuh-sang p'ō-tō; Ng fú p'ō-tō nang.

16 Ng' ziù-z' p'ô-tô, Ng'-ge p'ô-tô z' tsang-ge :
iang- 'ù Ng' fú z' duh-z'-ge, wha-yaó ts'a Ng' li-ge
Vû' k'òa Ng' sie-bô-ge.

17 Nyí-dà-ko-ge lieh-foh-de ah yaó sí-loh,
lâe-kai nang-ge tai-tsing z' tsang-ge.

18 Ng' dè Z' tsù tai-tsing, ts'a Ng' li-ge Vû' ah
dè Ng' tsù tai-tsing.

19 Gi-dà-ko tai Gi koá, Nyí-ge Vû' z' nyaoh-
doá? Yi-sû whai-tôh koá, Nyí-dà-ko ah fú
shá-tih Ng', ah fú shá-tih Ng'-ge Vû' : djah-z'
shá-tih Ng', ah whai shá-tih Ng'-ge Vû'.

20 Yi-sû keh-leh shwò z' zé sîng-diè, nyang-
k'ù voa-de, koà-shùng-ge z- 'àò, só koá-ge : ah-
n-naó nang choh Gi, iang- 'ù Gi-ge z- 'àò wha-
mì tòè.

21 Yi-sû yih tai gi-dà-ko koá, Ng' k'ì ; nyí-
dà-ko whai zang Ng' : nyí-dà-ko ah whai sz zé
z'-ge zaí-oh toa-chung : Ng' só k'ì-ge uh-doá,
nyí-dà-ko fú nang kaò tòè.

22 Yao-t' à nang zuih koá, Gi koá, Ng' só k'ì-
ge uh-doá nyí-dà-ko fú nang-kaò tòè, ie-nang-
kaò è po Z' záng-goa ne ?

23 Yi-sû yih tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko z' joa
'ó-chüé-ge, Ng' z' joa ziè-chüé-ge ; nyí-dà-ko z'
joh-ü kaih sì-kà-ge, Ng' fú-z' joh-ü kaih sì-kà-
ge.

24 Sô-yí Ng̤ tai nyí-dà-ko koá, Nyí-dà-ko whai sz zé ž-ge zai-oh toa-chung: iang-‘ù djah fú sie-sàng Ng̤ z Chī-tuh, nyí-dà-ko whai sz zé ž-ge zai-oh toa-chung.

25 Gi-dà-ko zuih tai Gi koá, Nyí z ji? Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Ng̤ zui-ž Ng̤ ch‘í-ts‘u tai nyí-dà-ko só koá-ge.

26 Ng̤ wha-yaó shŭ-tu-ge ž-küè koá-djah yih p‘ô-tô-djah nyí-dà-ko: dà-ž ts‘a Ng̤ li-ge z tsang-ge, Ng̤ joa Gi só t‘ing-djah-ge, Ng̤ koá k‘à sì-kà t‘ing.

27 Gi-dà-ko fú shá-tih Yi-sû só koá-ge z koá-djah Vû¹.

28 Yi-sû yih tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko pó Nang-ge N-tsž chŭ-ch‘í yí-‘aó, zuih whai shá-tih Ng̤ z Chī-tuh; ah whai shá-tih Ng̤ joa Ž-ge ì-ts‘ž n-naó só tsù-ge; Ng̤ Vû¹ tsz-ňah-ňang koà-shùng Ng̤, Ng̤ zuih tsz-ňah-ňang koá.

29 Ts‘a Ng̤ li-ge ah k‘oà Ng̤ sie-bó; Vû¹ n-naó li-k‘e Ng̤ duh-ž, iang-‘ù Ng̤ dzie-dzie tsù Gi só shí-hŭe-ge ž-küè.

30 Koá keh-leh shwò-ge z-‘aò, shŭ-tu nang sàng Gi.

31 Yi-sû zuih tai keh-leh sàng Gi-ge Yao-t‘à nang koá, Nyí-dà-ko djah-ž dzie-dzie zé-ü Ng̤-ge döé-li, zuih zaih-zé z Ng̤-ge mang-du;

32 Ah whai shá-tih tsang döé, tsang döé whai sz-teh nyí-dà-ko ò tsù ò-ge chí.

33 Gi-dà-ko whai-töh koá, Ng-dà-ko ó O-pah-la-hüé-ge 'aó-dè, oh mì-zing tsù jī-nang-ge nu-ze: nyí tsz-ñah whai koá, Nyí-dà-ko whai ò tsù ò-ge chí.

34 Yi-sû whai-töh gi-dà-ko, koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Va-pah vá-zaí-ge ziù-ó zai-ge nu-ze.

35 Nu-ze n-naó iúng-yüé shoh ó ko-de: n-tsz iúng-yüé shoh ó-ta.

36 Só-yí N-tsz djah-ó pó nyí-dà-ko foà-goa, nyí-dà-ko ziuh zaih-zé whai ò tsù ò-ge chí ba.

37 Ng shá-tih nyí-dà-ko ó O-pah-la-hüé-ge 'aó-dè; dà-ó nyí-dà-ko è sah Ng, iang-'ù Ng-ge döé-lí fú zé-ó nyí-dà-ko tí-mai.

38 Ng koá zé Ng Vû¹ boa-ta só ts'ò-djah-kù; nyí-dà-ko tsù zé nyí-dà-ko-ge vû¹-ta só ts'ò-djah-kù.

39 Gi-dà-ko whai-töh Gi koá, O-pah-la-hüé ó ng-dà-ko-ge vû¹. Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko djah-ó O-pah-la-hüé-ge tsz-sö nyí-dà-ko whai tsu O-pah-la-hüé só tsù-ge ò küè.

40 Yiè-zé Ng pó joa Ziè-tì-da só t'ing-djah tsang-ge döé-lí koá k'à nyí-dà-ko t'ing, nyí-

dà-ko fá è sah Ng : O-pah-la-hüé n-naó keh-
ňang tsù.

41 Nyí-dà-ko tsù nyí-dà-ko-ge vù¹ só tsù-ge.
Gi-dà-ko zihh tai Gi koá, Ng-dà-ko fú-ž joa
ka-yang sæ-ge : ng-dà-ko tsz yaó ih-kai Vù¹,
ziù-ž Ziè-tì.

42 Yi-sù tai gi-dà-ko koá, Ziè-tì djah ž nyí-
dà-ko-ge Vù¹, nyí-dà-ko whai è Ng ; iang-‘ù
Ng ž joa Ziè-tì boa-ta ch‘üeh-li-ge : ah fú-ž
joa Ž-ge ì-ts‘ž li-ge, ž Gi ts‘a Ng lì.

43 Nyí-dà-ko tsz-ňah whai fú ming-bah Ng-
ge shwò ne ? ž iang-‘ù fú nang-kaò t‘ing Ng-
ge döé-lí.

44 Nyí-dà-ko ž joa nyí-dà-ko-ge vù¹ mù-chú
ch‘üeh-li-ge, ah shí-hüe chiè nyí-dà-ko vù¹-ge
sz-yoh tsù. Gi joa ch‘í-ts‘u ž sah-nang-ge, ah
fú siú tsang-döé, iang-‘ù tsang-döé n-naó ž gi
sang-naì. Gi koá hoá-‘ò, ž joa ž-ge sèng-zing
koá-ge, iang-‘ù gi ž koá hoá-‘ò-ge, yih ž koa
hoá-‘ò-ge vù¹.

45 Só-yí iang-ù Ng koá tsang-döé, nyí-dà-ko
fú sàng Ng.

46 Nyí-dà-ko toa-chung jì-nang whai tsah-
bì Ng yaó zaí ? Ng chī-zie koá tsang-döé,
nyí-dà-ko tsz-ňah whai fú sàng Ng ne ?

47 Ch‘üeh-ü Ziè-tì-ge nang whai t‘ing Ziè-tì-

ge shwò : só-yí nyí-dà-ko fú t'ing, iang-'ù fú-
ch'üeh-ü Ziè-tì-ge.

48 Yao-t'à nang whai-tōh koá, Ng-dà-ko koá
Nyí z Sà-mó-lì-ò nang, pìng-ts'í yaó chủ-ge,
fú z koá z moa ?

49 Yi-sû koá, Ng n-naó chủ-ge; Ng tsö-chàng
Ng-ge Vû¹, nyí-dà-ko siú-juh Ng.

50 Ng fú djao Ž-ge yung-'o; yaó Ih-'ù yih
djao yih p'ò-tò-ge.

51 Ng zaih-zé tài nyí-dà-ko koá, Nang djah-z
siú Ng-ge döé-lí, gi iúng-yüé fú chiè sz.

52 Yao-t'à nang tài Gi koá, Yiè-zé ng-dà-ko
shá-tih Nyí z yaó chủ-ge. O-pah-la-hüé sz-ba,
chùng sie-tsz ah sz-ba; Nyí fá koá, Nang
djah-z siú Ng-ge döé-lí gi iúng-yüé fú chiè sz.

53 Nyí dù z ng-dà-ko tsû¹-tsung O-pah-la-
hüé moa ? Gi ah sz-ba, sie-tsz ah sz-ba : Nyí
pó Ž toa tsù jì-nang ne ?

54 Yi-sû whai-tōh koá, Ng djah-z yung-'o
Ž-chí, Ng-ge yung-'o zih fú-z yung-'o : yung-
'o Ng-ge z Ng Vû¹, zì-ž nyí-dà-ko só koá z
nyí-dà-ko-ge Ziè-tì ;

55 Nyí-dà-ko ch'ah n-naó shá-tih Gi; Ng
shá-tih Gi; Ng djah koá Ž fú shá-tih Gi, Ng
zih jì-dong nyí-dà-ko, koá hoá-'ò-ge : dà-z Ng
shá-tih Gi, ah siú Gi-ge döé-lí.

56 Nyí-dà-ko-ge tsû¹-tsung O-pah-la-hüé tsz è ts'è-djah Ng-ge neh-tsí; gi ts'è-djah zih kw'à-'oh-ba.

57 Yao-t'à nang zih tai Gi koá, Nyí wha-mì yaó ng-zaih shĭ, Nyí ah ts'è-djah O-pah-la-hüé moa?

58 Yi-sû koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Mì yaó O-pah-la-hüé Ng í-ta.

59 Gi-dà-ko zih zih-diu nyah-ch'í è k'ó Gi; Yi-sû tú-goa, tsaó-ch'üeh sìng-diè, tsaó-kù chùng nang toa-chung, jĭ-ts'í tsaó-k'ì.

I. 9.

1 Yi-sû tsaó-kù-ge z-'aò, ts'è-djah ih-kai nang, sæ-li í hah-ngá-ge.

2 Mang-du màng Gi koá, Fu-tsí, keh-kaih nang sæ-li hah-ngá-ge í jĭ-nang vá zaí, gi è, whah-í gi vû¹-mú ne?

3 Yi-sû whai-tòh koá, Ah fú-í gi è vá-zaí, ah fú-í gi vû¹-mú, í sz-teh Ziè-tì-ge è-küè whai shié-ch'üeh í gi sang-ziè.

4 Wha í neh-de, Ng iang-ke tsù ts'a Ng li-ge Vû¹-ge è-küè: yì-de zih li, zih n-naó nang nang-kaò tsù è-küè.

5 Ng zé sì-kà-ge z-‘aò z sì-kà-ge koa.

6 Keh-leh shwò koá-höé, zuih t’û²-t’ài zé dì-de, yoà t’ài tsù la-whu-nyie, pó la-whu-nyie dzo hah-ngá nang-ge ngá-tsing ziè,

7 Zuih tai gi koá, Tsaó Si-lu-ò dzi-de sí-sí; Si-lu-ò, ká-sh‘üeh zui-z vúng-ts’a. Gi zuih k’i sí, tsaó-chüé-li whai ts’z-djah.

8 Gi-ge ling-sì tà joa-zie ts’z-djah gi z hah-ngá-ge zuih koá, Keh-kaih fú z hé-kai zó-ta ch’áo-ch’ih-ge nang ne?

9 Yaó-le koá, z gi; wha-yaó-le koá, z gi siè-dzié-ge. Gi-z koá, z ng.

10 Gi-dà-ko zuih koá, Nyí-ge ngá tsz-ňah-nang k’e-foh ne?

11 Gi whai-töhh koá, Yaó ih-kai nang ming-chiè Yi-sû, tsù la-whu-nyie, dzo ng-ge ngá-ziè, tai ng koá, Tsaó Si-lu-ò dzi-de sí-sí, ng tsaó-k’i, ih sí zuih ts’z-djah.

12 Gi-dà-ko koá, Hé-kai Nang z nyaoh-doá? Gi koá, Ng fú shá-tih.

13 Gi-dà-ko pó joa-zie hah-ngá-ge nang líng tòè Foh-lì-sè nang boa-ta.

14 Yi-sû tsù la-whu-nyie k’e gi-ge ngá-tsing hé neh, zui-z üe-sih-neh.

15 Foh-lì-sè nang ah mǎng gi tsz-ňah-ňang whai ts’z-djah; zuih tai gi-dà-ko koá, Gi pó

la-whu-nyie k'òa ng ngá-tsing-de, ng ih-sí, ziuh ts'z-djah.

16 Foh-lì-sè nang toa-chung yaó-le koá, Keh-kaih Nang fú siú üe-sih-neh, fú-z Ziè-tì-da li-ge. Wha-yaó-le koá, Zaí-nang tsz-ñah nang-kaò tsù keh-ñang-ge zang-tsih ne? Gi-dà-ko ziuh fang-tsæ.

17 Yih tai hah-ngá-nang koá, Gi whai pó nyí-ge ngá-tsing k'e-ch'i-ba, nyí koá Gí z tsz-ñah-ge ne? Gi koá, Z kai sie-tsz.

18 Yao-t'à nang fú sàng gi yí-zie z hah-ngá koh whai ts'z-ge, ziuh chiè gi vù¹-mú li,

19 Màng gi-dà-ko koá, Keh-kaih z nyí-dà-ko-ge n-tsz fú, ziù-z nyí-dà-ko koá sæ-li z hah-ngá-ge ne? gi ji-chang tsz-ñah whai ts'z-djah?

20 Gi vù¹-mu whai-tòh koá, Keh-kaih z ng-dà-ko-ge n-tsz, sæ-li z hah-ngá-ge, keh-kaih ng-dà-ko shá-tih-ge;

21 Yiè-chang tsz-ñah whai ts'z-djah ng-dà-ko fú shá-tih, ji-nang k'e gi-ge ngá-tsing ng-dà-ko ah fú shá-tih: gi z dù nang ba; màng gi, gi whai dè z koá.

22 Gi vù¹-mú koá keh-leh shwò, z iang-ù p'ò Yao-t'à nang; iang-ù Yao-t'à nang yí-chang sie-lie dèng djah yaó nang nyàng Yi-sù z Chì-tuh, ziuh whai pó gi küé-ch'üeh whai-doa.

23 Sô-yí gi vû¹-mú koá, Gi z dù nang ba, mâng gi.

24 Gi-dà-ko yih chiè joa-zie hah-ngá-ge nang li, tài gi koá, Nyí iang-ke kwai yung-‘o k’â Ziè-tì: ng-dà-ko shá-tih keh-kaih Nang z zaí-nang.

25 Gi whai-tôh koá, Z zaí-nang ah fú, ng fú shá-tih: yaó ih-ch’í z-küè ng shá-tih-ge, ng joa-zie z hah-ngá-ge, jī-chang whai ts’z-djah.

26 Gi-dà-ko yih tài gi koá, Gi tài nyí tsù ga-nyie z-küè? Tsz-ñah-ñang k’e nyí-ge ngá-tsing ne?

27 Gi whai-tôh koá, Ng yí-chang tài nyí-dà-ko koá-bá, nyí-dà-ko ah fú t’ing; tsz-ñah whai yih è t’ing ne? Nyí-dà-ko ah è tsù Gi-ge mang-du moa?

28 Gi-dà-ko zuih zoh gi, koá, Nyí z Gi-ge mang-du: ng-dà-ko z Mû-si-ge mang-du.

29 Ziè-tì k’oà Mû-si koá, ng-dà-ko shá-tih-ge; dà-z keh-kaih Nang ng-dà-ko fú shá-tih z nyaoh-doá li-ge.

30 Kaih nang whai-tôh koá, Gi pó ng-ge ngá-tsing k’e-ch’í, nyí-dà-ko wha fú shá-tih Gi z nyaoh-doá li-ge, keh-kaih z djī-kwà!

31 Ng-dà-ko shá-tih Ziè-tì fú t’ing zaí-nang;

dà-ž va-pah pà Gi, yih chiè Gi-ge tsz-l tsù-ge, Ziè-tì zuih whai t'ing gi.

32 Joa ts'òa-sì yí-le, n-naó t'ing-djah yaó nang whai k'e sœ-li ž hah-ngá-nang-ge ngá-tsing.

33 Keh-kaih Nang djah fú-ž joa Ziè-tì-da li-ge, Gi ih-ch'í ah fú nang-kaò tsù.

34 Gi-dà-ko whai-tòh koá, Nyí jüe-sang oh ž zaí-nyieh toa-chung sœ-ge, nyí wha koà-shùng ng-dà-ko moa? Ziuh pó gi küé-ch'üeh-goa.

35 Yi-sù t'ing-djah gi-dà-ko pó gi küé-ch'üeh wha-chüé goa, zuih zang-djah gi, tai gi koá, Nyí sàng Ziè-tì-ge N-tsz fú?

36 Gi whai-tòh koá, Ch'í, jǐ ž Ziè-tì-ge N-tsz chiè ng hœe sàng Gi?

37 Yi-sù koá, Nyí yí-chang ts'ž-djah Gi, k'òa nyí koá-ge zuiž-ž Gi.

38 Gi koá, Ch'í, ng sàng; zuih pà Yi-sù.

39 Yi-sù koá, Ng 'ù sàng-p'ò tòe keh sì-kà li, chiè fú whai ts'ž-djah-ge whai ts'ž-djah, whai ts'ž-djah-ge fá hah-ngá-goa.

40 Yaó-le Foh-lì-sè nang k'òa Gi sie-bô-ge t'ing-djah keh-leh shwò, zuih tai Gi koá, Ng-dà-ko ah-ž hah-ngá-ge moa?

41 Yi-sù tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko djah-ž hah-ngá-ge, zuih n-naó zaí ba; jǐ-chang nyí-

dà-ko koá ò whàì ts'è-djah, só-yí nyí-dà-ko-ge
zai wha í-ta.

I. 10.

1 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Tsaó-tsàng
yie-ch'üe, djah fú joa mang tsaó-kù, fá bieh
uh-doá bo-tí-ge, keh-kaih nang ò-kai zeh, í kai
djie-döè.

2 Joa mang tsaó-tí-ge zìù-í yie-muh.

3 K'üè-mang-ge k'e k'à gi: yie-n ah t'ing gi-
ge sing-ang: gi chiè ò yie-n-ge ming-ò, yih
pó yie-n líng-ch'üeh.

4 Pó ò-ge yie-n foà-da-ch'üeh, zìuh tsaó zé
mang-zie: yie-n ah kang-jí 'gi, ang-'ù shá-tih
gi-ge sing-ang.

5 Tæ-sæ nang yie-n fú kang-jí, whàì tú-bì
gi, ang-'ù fú shá-tih tæ-sæ nang-ge sing-ang.

6 Yi-sù koá keh-kaih pí-foa k'à gi-dà-ko
t'ing: dà-í gi-dà-ko fú ming-bah Gi só koá-ge
í ga-nyie ò-ts'ò.

7 Yi-sù yih tai gi-dà-ko koá, Ng zaih-zé tai
nyí-dà-ko koá, Ng zìù-í yie-ge Mang.

8 Va-pah zé Ng yí-sie li-ge, í zeh í djie-döè;
yie-n ah fú t'ing gi-dà-ko.

9 Ng zìù-í Mang, djah yaó nang joa Ng

tsaó-tí-ge, gi whài teh-chaó, pìng-ts'í tsàng-ch'üeh teh lie-ts'óé.

10 Zeh tsaó-li vu-fi è t'ao-ts'ieh, è sah, è dji-mieh. Ng li sz gi-dà-ko teh 'oh-mìng, pìng-ts'í teh 'oh-ming yaó 'ü.

11 Ng z höé Yie-muh : höé Yie-muh 'ù yie-n sì-goa Ž-ge mìng.

12 Kung-zang cḥt-zie fú-z Yie-muh, yie-n ah fú-z gi ž-ge, ts'ž-djah za-loa li zuih pó yie-n li-goa döe-k'ì ; za-loa pó yie-n yih t'a-k'ì, yih sà-k'e.

13 Kung-zang döe-k'ì iang-'ù z kung-zang, fú kù-djah yie-n.

14 Ng z höé Yie-muh : Ng shá-tih Ng-ge yie, Ng-ge yie ah shá-tih Ng ;

15 Ziù-z jī-dong Vù¹ shá-tih Ng, Ng shá-tih Vù¹ sié-dzié ; pìng-ts'í Ng 'ù yie sì-goa Ž-ge mìng.

16 Ng ling-whà yaó yie fú-z kaih yie-ch'üe-de-ge ; keh-leh Ng ah iang-ke líng li, gi-dà-ko ah whài t'ing Ng-ge sing-iang ; tsù-zing ih-dai, kwai ih-kai Yie-muh.

17 Só-yí Ng Vù¹ è Ng, iang-'ù Ng sì-goa Ž-ge mìng, sz Ng höé siu gi chüé-li.

18 Ng-ge mìng n-naó nang daih-k'ì-ge, z Ng-ž sì-goa ; Ng yaó djüe-pìng sì-goa, ah yaó

djüe-pìng tsó-chüé. Keh-kaih fang-fû' Ng joa Ng Vû' boa-ta teh-li-ge.

19 Yao-t'à nang, 'ù keh-leh shwò, yih fang-tsæ.

20 Dji-chung yaó shú-tu nang koá, Gi yaó chú, í tie-ge; tsz-ñah whai t'ing Gi?

21 Wha-yaó-le koá, Keh-leh fú í chú mû²-djah nang-ge shwò; chú whai k'e hah-ngá nang-ge ngá ne?

22 Zé Yi-lû²-sà-læ yaó Siu-diè-ge tsieh, í tung t'ie ba.

23 Yi-sû zé sèng-diè, Só-lu-mang-ge loa-de, 'æ-tsaó.

24 Yao-t'à nang zuih 'ü-löe Gi, tai Gi koá, Nyí chiæ ng-dà-ko sang-nai n-whaih töè-da ké-z ne? Nyí djah í Chī-tuh, höe ming-bah tai ng-dà-ko koá.

25 Yi-sû whai-töh koá, Ng yí-chang tai nyí dà-ko koá bá, nyí-dà-ko ah fú sàng: Ng k'öè-djah Ng Vû¹-ge ming-diu só tsù-ge ù-küè, keh-leh de Ng tsù tai-tsing.

26 Dà-í nyí-dà-ko fú sàng, iang-'ù fú-í Ng-ge yie-n, zìe Ng tai nyí-dà-ko só koá-ba.

27 Ng-ge yie t'ing Ng-ge sing-iang, Ng ah shá-tih gi-dà-ko, gi-dà-ko ah kang-jī Ng;

28 Ng ah sz-k'à gi-dà-ko iung-yüé-ge 'oh-

mìng, gi-dà-ko iúng-yüé fú whai mieh-goa, ah n-naó nang joa Ng siú-de nang-kaò pó gi-dà-ko daih-k'ì.

29 Ng Vù¹, zìù-z sè yie k'à Ng-ge, pí va-pah wha dù : n-naó nang joa Ng Vù¹ siú-de nang-kaò daih-k'ì-goa.

30 Ng k'òa Vù¹ z ih-kaì.

31 Yao-t'à nang yih nyah zih-diu è k'ò Gi.

32 Yi-sù whai-tòh koá, Ng vúng Vù¹ yí-chang pó shǔ-tu hòé z-küè k'à nyí-dà-ko ts'z; nyí-dà-ko 'ù keh-leh-ge nyah-ih-ch'í z-küè yoà zih-diu k'ò Ng ne ?

33 Yao-t'à nang whai-tòh Gi koá, Ng-dà-ko yoà zih-diu k'ò Nyí fú z 'ù hòé z-küè, z 'ù sih-duh-ge shwò, iang-'ù Nyí ih-kaì nang, pó Z toa tsù Ziè-tì.

34 Yi-sù koá, Nyí-dà-ko lieh-foh-de, ch'í fú yaó sí-loh koá, Ng yí-chang ts'ing-hu nyí-dà-ko z Ziè-tì ?

35 Sìng-shī z fú nang-kaò fì-goa-ge; só-yí teh-djah Ziè-tì-ge fang-fû²-ge nang chī-zie Sìng-shī ts'ing-hu gi-dà-ko z Ziè-tì,

36 Ng yih z Vù¹ zing tsù Sìng-ge, yih z Gi só ts'a tòè sì-kà li, Ng koá, Ng z Ziè-tì-ge N-tsǔ, nyí-dà-ko zihuh koá, Nyí sih-duh móa ?

37 Ng djah fú tsù Ng Vù¹-ge ù-küè, nyí-dà-ko fai sàng Ng :

38 Djah-ù tsù-ge, nyí-dà-ko shĭ-zie fú sàng Ng, iang-ke sie-sàng só tsù-ge ù-küè; sz nyí-dà-ko hòe shá-tih yih hòe sàng Vù¹ ù Ng tí-mài, Ng ù Vù¹ tí-mài.

39 Gi-dà-ko yih è choh Gi; Yi-sû t'öh-goa gi-dà-ko-ge siú tsaó-k'ì.

40 Yih tòe Iah-da koa-whà k'ì, tòe Iah-yüè ch'í-ts'ú sz sí-lí-ge dì-foa: zuih shoh boa-ta.

41 Yaó shŭ-tu nang tòe Gi boa-ta k'ì; gi-dà-ko koá, Iah-yüè zang-tsih n-naó tsù-kù; zie-z Iah-yüè só koá-djah keh-kaih Nang ih-ts'ieh oh ù tsang-ge.

42 Boa-ta zuih yaó shŭ-tu nang sàng Gi.

I. 11.

1 Yaó ih-kai nang yaó bìng, ming chiàe Ĺa-sà-lŭ², dĵt zé Pah-dà-nyie, zui-ù Mó-lì-ò tà Mó-lì-ò-ge tsz-mài Mó-dà-ge shie-ts'ö.

2 Zui-ù keh-kaih Mó-lì-ò toa-z yoà shie-yao dzo-dzo Chĭ Yi-sû, yih yoà diu-foh chiàe Chĭ-ge chah; yaó bìng-ge Ĺa-sà-lŭ² ù gi-ge shung-dí.

3 Keh lăe-kai tsz-mài zuih ts'a nang tòe Yi-

sû boa-ta koá, Chĭ, Nyí só è-ge nang yaó bing.

4 Yi-sû t'ing-djah zuih koá, Keh-kaih bing fú whai tòè-da sz, z 'ù Ziè-tì-ge yung-'o, chiè Ziè-tì-ge N-tsz iang-ts'z teh yung-'o.

5 Yi-sû è Mó-dà, tà gi-ge tsz-maì, tà Ĺa-sà-lù².

6 Yi-sû t'ing-djah gi yaó bing, zing-djaò shoh Gi só zé-ge dì-foa læ neh.

7 'Aó-le tai mang-du koá, Ng-dà-ko tsè tòè Yao-t'à k'ì,

8 Mang-du tai Gi koá, Fu-tsz; Yao-t'à nang djáng-le è yoà zih-diu k'ó Nyí, Nyí tsè k'ì boa-ta moa?

9 Yi-sû whai-tòh koá, Neh-de fú yaó liuh-kai z-zang moa? Nang zé neh-de tsaó, zuih fú tieh-tóé, iang-'ù ts'z-djah kaih sì-kà-ge koa:

10 Nang djah z yì-de tsaó, zuih tieh-tóé, iang-'ù gi n-naó koa.

11 Keh-leh shwò koá-bá, 'aó-le yih tai gi-dà-ko koá, Ng-dà-ko bung-yaó Ĺa-sà-lù² k'üè-djah, Ng k'ì chiè gi síng-ch'í.

12 Mang-du koá, Chĭ, djah-z k'üè-djah gi zuih whai hòé-ba.

13 Yi-sû z koá-djah gi sz; dà-z gi-dà-ko sié Gi koá-djah chiè-zie-ňang k'üè.

14 Yi-sû zihuh ming-toa-toa tai gi-dà-ko koá,
Ĺa-sà-lŭ' sŷ-goa.

15 Ng' fú' z ta, Ng' ch'ah 'ù nyí-dà-ko kw'à-
'oh, sŷ nyí-dà-ko hōé sàng; yìè-zé ng-dà-ko
tōè gi boa-ta k'ì.

16 Tu-mó ts'ing-hu Ti-t'ŭ¹-mó, zihuh tai dong-
dai mang-du koá, Ng-dà-ko ah k'ì, k'òa Gi
sie-bō sŷ.

17 Yi-sû tōè-da boa-ta, zihuh shá-tih Ĺa-sà-lŭ'
yí-chang z vang-mù-de sŷ neh ba.

18 Pah-da-nyie z Yi-lŭ²-sà-láé sie-djáng, dà-
iah yaó liuh lí lŭ'.

19 Yaó shŭ-tu Yao-t'à nang tōè Mó-dà Mó-lì-ò
boa-ta li, è 'ù gi-dà-ko shung-dí ũe-ta gi-dà-ko.

20 Mó-dà t'ing-djah Yi-sû li-ba, zihuh k'ì
tsieh Gi; Mó-lì-ò zing-djaò zó z uh-de.

21 Mó-dà tai Yi-sû koá, Chí, Nyí djah-z
keh-lì, ng' shung-dí n-naó sŷ;

22 Ziù-z yìè-zé ng' ah shá-tih Nyí paih-lō
djao Ziè-tì ga-nyie, Ziè-tì whai sŷ-k'à Nyí.

23 Yi-sû tai gi koá, Nyí-ge shung-dí whai
vōè-'oh.

24 Mó-dà koá, Ng' shá-tih tōè-da mōh-zaih
vōè-'oh-ge z-'aò gi whai vōè-'oh.

25 Yi-sù tai gi koá, Vōè-'oh, sæ-mìng, ziù-z
Ng'; sàng Ng-ge, ziù-z sŷ yih whai 'oh;

26 Va-pah 'oh-da-ge, sàng Ng'-ge, iúng-yüé fú sz. Keh-kaih nyí sàng fú ?

27 Mó-dà tài Gi koá, Chí, z'-ge : Ng sàng Nyí z Ziè-tì-ge N-tsz, z' iang-ke tòè sì-kà li-ge Chī-tuh.

28 Mó-dà koá keh-chù 'ò ba, zuih k'ì, sz-'ó' chiàe gi-ge tsz-mài Mó-lì-ò, koá, Sie-sæ z' keh-li, chiàe nyí.

29 Mó-lì-ò t'ing-da-djah, kw'à-le ch'í-sang tòè Yi-sû boa-ta k'ì.

30 Hé nang-ka Yi-sû wha-mì tsaó-tsàng ts'ö-de, zing-djaò z' Mó-dà tsieh Gi-ge dì-foa.

31 K'òa Mó-lì-ò sie-bó z' uh-de üe-ta gi keh-leh Yao-t'à nang, ts'z'-djah Mó-lì-ò kw'à-kw'à ch'í-sang tsaó-ch'üeh, zuih kang-jì gi, koá, Gi tòè vang-de k'ì k'uh.

32 Mó-lì-ò tòè-da Yi-sû só zé-ge uh-doá, ts'z'-djah Gi zuih p'uh-loh Gi chah-zie, koá, Chí, Nyí djah-z' keh-li, ng shung-dí n-naó sz.

33 Yi-sû ts'z'-djah Mó-lì-ò k'uh, wha-yaó sie-bó-ge Yao-t'à nang ah k'uh, Gi sang-naì na-kù, pai-sie,

34 Zuih koá, Nyí-dà-ko k'òa gi nyaoh-doá ? Gi-dà-ko koá, Chí, tsaó-li ts'z'.

35 Yi-sû k'uh-ch'í.

36 Yao-t'à nang zuih koá, Ts'í-ts'z' Gi tsz-ñah-ñang è gi.

37 Djī-chung yaó-le nang koá, Keh-kaih Nang, whài k'e hah-ngá nang-ge ngá, ch'í fú nang-kaò chiàè keh-kaih nang n-naó sz moa?

38 Yi-sû yih sang-naì na-kù tòè vang-de li. Vang z-kaì nga-dòng, yaó ih-kw'ai zih-diu k'òa ziè-maì.

39 Yi-sû koá, Nyí-dà-ko pó zih-diu bö-k'ì. Kaih sz-nang-ge tsz-maì Mó-dà tai Gi koá, Chí, yí-chang yaó sz-neh ba, gi koh ts'íu-ge.

40 Yi-sû tai gi koá, Ng fú tai nyí koá, nyí djah-z sàng, zuih whài ts'z-djah Ziè-tì-ge yung-o ne?

41 Gi-dà-ko zuih jōa sz-nang tsoà-goa-ge uh-doá bö-k'ì zih-diu. Yi-sû ngá-tsing de-ch'í koá, Vú', Nyí chī-zie t'ing-djah Ng, Ng kō-zi Nyí.

42 Ng ah shá-tih Nyí dzie-dzie t'ing Ng; dà-z Ng keh-ňang koá z 'ù dö-ch'üe ge-ta-ge chùng-nang, chiàè gí-dà-ko sie-sàng z Nyí ts'a Ng li.

43 Keh-ňang koá-ba, zuih dù-dù-ge sing-iang chiàè-ch'í koá, Ĺa-sà-lû², tsaó-ch'üeh.

44 Sz-nang zuih tsaó-ch'üeh, siu-chah k'à mo-pû² kw'áng-ch'í, miè k'à siú-chang poa-ch'í. Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Ká-goa, k'à gi tsaó.

45 Sô-yí tòè Mó-lì-ò boa-ta li-ge Yao-t'à

nang, ts'ž-djah Yi-sû só tsù-ge yaó shŭ-tu sàng Gi.

46 Dà-ž djĭ-chung yaó-le tōè Foh-lì-sè nang boa-ta k'ì, pó Yi-sû só tsù-ge ž-küè kōè-sŭ' gi-dà-ko.

47 Tsì-sz-tsié tà Foh-lì-sè nang zuih pó kung-whai jĭ-lúng, koá, Keh-kaih Nang tsù shŭ-tu zang-tsih ng-dà-ko tsz-ñah choa-foh ne?

48 Djah-ž ziu-nang zé Gi, chùng-nang oh whai sàng Gi: Lu-mó nang zuih li pó ng-dà-ko dì-foa lie pah-sìng oh daih-k'ì-goa.

49 Djĭ-chung yaó ih-kai nang ming chiè Ke-ò-foh, keh nyie tsù dù tsì-sz-tsié, tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko ž 'öe-vu shá-tih-ge;

50 Ah fú sié, ih-kai nang 'ù pah-sìng sz, chiè t'úng kwaih fú mieh-goa, ž 'ù ng-dà-ko yaó iaih.

51 Keh-chù 'ò fú ž joa gi ž-chĭ koá-ge; ž iang-'ù keh nyie gi tsù dù tsì-sz-tsié, só-yí yí-sie koá Yi-sû 'ù pah-sìng whai sz:

52 Yih fi-dà-tsz 'ù keh-kaih pah-sìng sz, ž è chiè sá-k'e sz-foa Ziè-tì-ge n-nyŭ ah hōé jĭ-lúng tsù iaih.

53 Só-yí joa keh neh yí-'áo gi-dà-ko sie-lie è sah Yi-sû.

54 Yi-sû zuih fú tsè ming-toa-toa zé Yao-t'à

nang toa-chung 'æ-tsaó, joa boa-ta tōè k'òà-í siè-djáng-ge dì-foa k'ì, tōè-da ih-zò zing-tí chiàè z Yi-foh-lie, zuih k'òà mang-du sie-bó shoh-ta.

55 Yao-t'à nang-ge 'ü-yüeh-tsieh siè-djáng-ba: yaó shǔ-tu nang, zé tsieh yí-zie, joa shie-ó zié Yi-lú²-sà-láe k'ì, è pó z-chí chieh-zìng-ch'í.

56 Gi-dà-ko zuih zang Yi-sû, gé sòng-diè-de pí-ts'z koá, Nyí-dà-ko ts'z tsz-ñah? Gi fú li siú tsieh ne?

57 Tsì-sz-tsié tà Foh-lì-sè nang yí-chang ch'üeh fang-fû², djah yaó nang shá-tih Yi-sû z nyaoh-doá, iang-ke li köè-sû², sz gi-dà-ko hōé choh Gi.

I. 12.

1 'Ü-yüeh-tsieh liuh-neh yí-zie, Yi-sû tōè Pah-dà-nyie li, zui-z Ła-sà-lú² sz-goa, Yi-sû chiàè gi vōè-'oh-ge dì-foa.

2 Gi-dà-ko boa-ta zuih dè Gi pá tsiú-yie: Mó-dà vuh-z, Ła-sà-lú³ z dong-zih-ge nang toa-chung.

3 Mó-lì-ò zuih tsó ih-chang tíng hōé tíng dzih-diè-ge shie-yao li, dzo Yi-sû-ge chah, yoà z-ge diu-foh pó Gi-ge chah chiàè-sòè: mó uh oh z shie-yao-ge shie.

4 Mang-du toa-chung yaó ih-kaì, Ko-liaeh-ge Yao-dà, Si-mang-ge n-tsí, ziù-í whai pó Yi-sû mà-goa-ge,

5 Gi koá, Keh-kaih shie-yao tsz-ñah fú mà-goa sa-zaih lié nyang, pû³-sì djung-nang?

6 Yao-dà koá keh-chù shwò, fú-í iang-‘ù kù-djah djung-nang, í iang-‘ù gi í zeh, dong-die de-n í gi küé-ge, só k’oà-tí-ge í gi tsó-k’i?

7 Yi-sû koá, Zé gi, gi zö keh-kaih shie-yao í ‘ù Ng tsoà-soa-ge neh-tsí.

8 Iang-‘ù djung-nang nyí-dà-ko dzie-dzie yaó sie-bó-ge, dà-í Ng nyí-dà-ko n-naó dzie-dzie sie-bó-ge:

9 Yaó shǔ-shǔ-tu-tu-ge Yao-t’á nang t’ing-djah Yi-sû í boa-ta, zuih li, fi-dà-tsz iang-‘ù Yi-sû í-ta, í è ts’í-djah Yi-sû joa sz-nang toa-chung só chiæ vöè-‘oh-ge Ĺa-sà-lǔ’.

10 Tsì-sz-tsié zuih sie-lie è lie Ĺa-sà-lǔ’ ah sah-goa;

11 Iang-‘ù shǔ-tu Yao-t’á nang, ‘ù Ĺa-sà-lǔ’ yüe-kù, zuih k’i, sàng Yi-sû.

12 Dí-ñ neh shǔ-shǔ-tu-tu-ge tsaó-li siú-tsieh-ge nang, t’ing-djah Yi-sû töè Yi-lǔ²-sà-læ li,

13 Zuih tsó tsöé-jǐ-ge tsi-ts’ò, tsaó-ch’üeh tsieh Gi, chiæ-ch’í koá, Whu-sà-ná, vúng Chǐ-

ge ming-diu li-ge Yi-seh-lieh-ge Yoa, z' iang-ke ts'ing-tsa-ge.

14 Yi-sû p'ùng-djah ih-diu sai-ge lû-n, zihh djï ziè-chüé, jï-dong só sí-loh,

15 Koá, Shùng-ge na-n, fai p'ò: ts'í-ts'z', nyí-ge Yoa djï-djah sai-ge lû-n li-ge.

16 Mang-du ch'í-ts'u fú ming-bah keh-leh z'-küè; tòè-da Yi-sû ziu yung-'o yí-'aó, dze-sang chh-djah keh-leh z'-küè z' 'ù Gi sí-loh-ge, pìng-ts'í chùng-nang ah yáo keh-leh z'-küè dè Gi tsù-ge.

17 Yi-sû chiè Lâ-sà-lû² tsaó-ch'üeh vang-mù, k'à gi joa sz-nang toa-chung vöè-'oh hé-kai z-'àò sie-bö-ge chùng nang, yiè-zé tsù tai-tsing.

18 Chùng-nang t'ing-djah Yi-sû yaó keh-kaih zang-tsih tsù-kù, só-yí k'í tsieh Gi.

19 Foh-lì-sè nang zihh pí-ts'z' koá, Ts'í-ts'z', nyí-dà-ko bah-bah tæ-sö, t'úng sì-kà oh kang-joa Gi.

20 Toa tsieh-ge z-'àò, zié-li lí-pà-ge nang toa-chung yaó-le Shí-lì-nyie-ge nang.

21 Keh-leh tsaó chiè Ko-lì-lì Pah-sè-dà-ge Fi-lieh, djao gi koá, Sie-sæ, ng-dà-ko è chiè Yi-sû.

22 Fi-lieh tsaó-k'í k'òa Üe-teh-lieh koá, Üe-teh-lieh k'òa Fi-lieh tsaó-li köè-sû² Yi-sû.

23 Yi-sû whai-töh koá, Nang-ge N-tsz zió yung-'o-ge z-'àò tòè-ba.

24 Ní zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Ih löh mah-choá djah-í fú däng-loh dì-de sz, zing-djaò tsz ih löh; djah-í sz, zih chieh-ch'üeh shū-tu löh.

25 È-sih ò-ge sæ-mìng-ge whai !pó gi sai-hgoa: zé keh-kaih sì-kà fú è-sih ò-ge sæ-mìng-ge, whai pó gi pöé-löe tòè iúng-yüé-ge 'oh-mìng.

26 Djah yaó nang vuh-ò Ng, iang-ke kang-jī Ng; Ng í nyaoh-doá, vuh-ò Ng-ge ah whai í nyaoh-doá: djah yaó nang vuh-ò Ng, Vū' whai tsö-djoá gi.

27 Yiè-zé Ng-ge sang iao-zao-ch'í; Ng tsz-ñah-ñang höé koá? Vū', chàò Ng t'öh-goa keh-kaih z-'àò? dà-í Ng deh-deh-nang 'ù keh-kaih z-'àò li-ge.

28 Vū', yung-'o Nyí-ò-ge mìng-diu. Ziuh yaó sing-iang joa t'ie-ziè li-ge, koá, Ng yí-chang yung-'o Ng-ge mìng-diu bá, pìng-ts'í yih whai yung-'o-ge.

29 Gé-ta t'ing-djah-ge chùng-nang koá, Shié-lai-ch'í; wha-yaó-le koá, Í t'ie-sz k'òa Gi koá-ge.

30 Yi-sû whai-töh koá, Kaih sing-iang fú-í 'ù Ng, í 'ù nyí-dà-ko.

31 Yiè-zé z kaih sì-kà zió sǎng-p'ò-ge z-'àò ;
 yiè-zé kaih sì-kà-ge chí zuih küé-ch'üeh-goa.

32 Pìng-ts'í Ng, djah-z joa dì-zìè chú-ch'í-ge,
 zuih whai yáng chùng nang tòè Ng-ta li.

33 Yi-sû koá keh-chù shwò tsz-tié-djah Z-chí
 tsz-ñah-ñang sz.

34 Chùng-nang whai-tòh koá, Ng-dà-ko t'ing-
 djah lieh-foh-de koá, Chí-tuh iúng-yüé zò z-
 ta ; Nyí tsz-ñah whai koá, Nang-ge N-tsz iang-
 ke chú-ch'í-ge? Kaih Nang-ge N-tsz z jī?

35 Yi-sû zuih tai gi-dà-ko koá, Koa-liè wha-
 yaó ih ó-n kung-fû k'òa nyí-dà-ko z-ta ; nyí-
 dà-ko yaó koa-ge z-'àò iang-ke tsaó, ch'oa-p'ò
 heh-ò ling-tòè nyí-dà-ko : zé heh-ò toa-chung
 tsaó-ge fú shá-tih z tsaó nyaoh-doá k'ì.

36 Nyí-dà-ko ts'ang yaó koa-liè iang-ke sie-
 sàng kaih koa-liè, sz-teh nyí-dà-ko hòé tsù koa-
 liè-ge n-tsz. Yi-sû koá keh-leh shwò, zuih li-
 k'e gi-dà-ko iáng-zoa-goa.

37 Yi-sû shī-zie zé gi-dà-ko miè-zie tsù keh-
 leh shú-tu-ge zang-tsih, gi-dà-ko wha fú sàng
 Gi :

38 Sz-teh sie-tsz Yí-sè-ò-ge shwò whai tsù-
 zing, zió-z koá, Chí, ng-dà-ko só djüe-ge, jī-
 nang sàng ne? Chí-ge siú-lih shié-ch'üeh k'à
 jī ne?

39 Só-yí gi-dà-ko fú nang-kaò sàng iang-‘ù
Yí-sè-ò yih koá,

40 Gi sz gi-da-ko ngá-tsing hah-goa, sz gi-dà-
ko sang ngàè, mié-teh gi-dà-ko ngá-tsing ts‘ž-
djah, sang-nai ming-bah, zuih lai-chüé, Ng
zuih pó gi-dà-ko i-höé.

41 Yí-sè-ò ts‘ž-djah Gi-ge yung-‘o, yih koá-
djah Gi, zuih koá keh-leh shwò.

42 Zie-z lie küe-fû' toa-chung ah yaó shǔ-tu
sie-sàng Gi; dà-ž, iang-‘ù Foh-lì-sè nang, zuih
fú nyàng Gi, ch‘oá-p‘ò küé-ch‘üeh kung-whai.

43 Iang-‘ù gi-dà-ko shǐ-hüe nang-ge ts‘ing-
tsà kù-ž Ziè-tì-ge ts‘ing-tsà.

44 Yi-sǔ chiè-ch‘í koá, Sàng Ng-ge, fú ž
sàng Ng, ž sàng Hé-‘ù ts‘a Ng li-ge;

45 Ts‘ž-djah Ng-ge, ziù-ž ts‘ž-djah Hé-‘ù ts‘a
Ng li-ge.

46 Ng tòè sì-kà li ž-kai koa-liè, sz va-pah
sàng Ng-ge fú shoh heh-ò toa-chung.

47 Djah yaó nang t‘ing Ng-ge shwò ah fú
sàng, Ng fú p‘ò-tò gi: iang-‘ù Ng li fú ž è p‘ò-
tò sì-kà, ž è chàò sì-kà.

48 Ch‘í-goa Ng, fú tsieh-ziú Ng shwò-ge nang,
yaó só p‘ò-tò gi-ge; ziù-ž Ng yí-chang só koá-
ge ‘ò, tòè-da möh-zaih keh-kaih whai p‘ò-tò gi.

49 Iang-‘ù Ng fú-ž joa Ž-ge ì-ts‘ž koá-ge;

C C

ts'a Ng li-ge Vû¹, Gi yaó fang-fû² k'à Ng tsz-
ñah nang koá tsz-ñah-nang shüeh.

50 Ng ah shá-tih Gi-gè fang-fû² ziù-z íung-
yüé-ge 'oh-mìng: só-yí Ng só koá-ge, z chià-
djah Vû¹ só kòè-sû² Ng, Ng zihh koá-ge.

I. 13.

1 'Ü-yueh tsieh yí-zie Yi-sû shá-tih Gi li sì-
kà kwai Vû¹-ge z-'àò tòè-ba, chī-zie è Gi zé sì-
kà keh-leh nang, tòè-tí wha è gi-dà-ko.

2 Ch'ih vá-ts'a-ge z-'àò, mû-chū yí-chang pó
mà Yi-sû-ge ì-ts'z, k'òa zé Si-mang-ge n-tsí
Ko-liaeh-ge Yao-dà-ge sang-naì;

3 Yi-sû shá-tih Vû¹ yí-chang pó và-vaih koa-
dè Gi siú-de, yih shá-tih Ž-chí z joa Ziè-tì-da
ch'üeh-li, yih tòè Ziè-tì-da chüé-k'ì,

4 Zihh joa vá-ts'a gé-ch'í, t'aih-goa i-zie, tsó
ih-diæ pû² pó Ž-chí 'ü-löe;

5 Yih pó shí tòé 'ü-de, zihh sí mang-du-ge
chah, yoà só 'ü-löe-ge pû² chiè-sòè.

6 Tòè-da Si-mang Pí-teh, Pí-teh tai Gi koá,
Chí, Nyí sí ng-ge chah moa?

7 Yi-sû whai-tòh koá, Ng só tsù-ge, nyí jī-
chang fú shá-tih, 'aó-le whai shá-tih.

8 Pí-teh koá, Nyí íung ah fú k'ó-yí sí ng-ge

chah. Yi-sû whai-töh koá, Ng djah fú sí nyí, nyí k'òa Ng n-naó vàng.

9 Si-mang Pí-teh tài gi koá, Chĭ, fi-dà-tsz ng-ge chah, wha-yaó siú tà diu.

10 Yi-sû koá, Sí-yoh-kù-bá-ge nang, djĭ-goa chah fú yoà sí-ge, t'úng-sang oh ź chieh-zìng; nyí-dà-ko ź chieh-zìng, zie-z fú-ź dà-ko nang.

11 Iang-à Yi-sû shá-tih jĭ whai po gi mà-goa, só-yí koá, Fú-ź dà-ko nang chieh-zìng.

12 Yi-sû sí-goa gi-dà-ko-ge chah, i-zie chah-ch'í-ba, Gi yih zó-loh, tài gi-dà-ko koá, Ng tài nyí-dà-ko só tsù-ge nyí-dà-ko shá-tih fú ?

13 Nyí-dà-ko ts'ing Ng ź Sie-sæ, ź Chĭ; ah ts'ing ź, iang-ù Ng ź-ge.

14 Ng, yih-ź Chĭ yih-ź Sie-sæ, chĭ-zie sí nyí-dà-ko-ge chah; nyí-dà-ko ah iang-toa pí-ts'ź sí chah.

15 Ng tsù poa-yiè k'à nyí-dà-ko ts'ź, sz Ng tài nyí-dà-ko só tsù-ge, nyí-dà-ko ah whai k'í tsù.

16 Ng zaih-zé tài nyí-dà-ko koá, nu-buh fú dù-ź gi chĭ-ko, ts'a-sz fú dù-ź ts'a gi-ge nang.

17 Nyí-dà-ko djah-ź shá-tih keh-leh ź-küè, yih k'í tsù-ge yaó fuh.

18 Ng fú ź koá-djah 'nyí-dà-ko chùng nang : Ng só ká-shüé-li-ge Ng shá-tih-ge: dà-ź sz

Sìng-shĭ tsù-zing, ziù-z koá, K'òa Ng sie-bó
ch'ih-píng-ge nang pó chah t'ieh-ch'í t'ih Ng.

19 Wha-mì tsù-zing yí-zie, Ng sie tai nyí-dà-
ko koá, sz-teh tsù-zing-bá nyí-dà-ko hòe sàng
Ng z Chĭ-tuh.

20 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá, Tsieh-ziú
Ng só ts'a-ge ziù-z tsieh-ziú Ng; tsieh-ziú Ng-
ge, ziù-z tsieh-ziú Hé-'ù ts'a Ng li-ge.

21 Yi-sû keh-leh shwò koá-bá, zuih iao-zao-
ch'í, tsù tai-tsing koá, Ng zaih-zé tai nyí-dà-
ko koá, Nyí-dà-ko toa-chung yaó ih-kai whai
pó Ng mà-goa.

22 Mang-du dà-ko ts'z-ts'z, n-sang Gi koá jĭ-
nang.

23 Yaó Yi-sû só è-ge ih-kai mang-du fa z
Yi-sû gwa-de.

24 Si-mang Pí-teh tié-tié diu, è gi mâng Yi-
sû só koá-djah-ge z jĭ.

25 Gi zuih k'òè Yi-sû-ge sang-diu, tai Gi
koá, Chĭ, z jĭ ne ?

26 Yi-sû koá, Ng tsà píng k'à jĭ-nang ziù-z.
Zuih pó píng tsà-tí dih-k'à Si-mang-ge n-tsá
Ko-liaeh-ge Yao-dà.

27 Yao-dà zuih kai tsà-tí-ge píng yí-'áo, Sà-
dà zuih tsaó-tsàng gi-ge sang. Yi-sû tai gi
koá, Nyí só tsù-ge, kw'à-le tsù.

28 Zó-zih-ge n-naó nang shá-tih z 'ù-ga-nyie z-küè tai gi koá keh-chù shwò.

29 Yaó-le nang, iang-'ù dong-die de-n z Yao-dà ta-ge, sié Yi-sû chiæ gi pó kù tsieh só yoà-ge mû-z mà-li; whah-z pó ga-nyie pû²-sì djung-nang.

30 Yao-dà zió-djah kaih tsà-tí-ge píng, jī-siú tsaó-ch'üeh; z-'aò z yì-de ba.

31 Gi tsaó-da-ch'üeh, Yi-sû koá, Jī-chang Nang-ge N-tsz teh-djah yung-'o ba, Ziè-tì zé-ü Gi ah teh-djah yung-'o.

32 Zié-tì chī-zie zé-ü Gi teh-djah yung-'o, Ziè-tì zuih zé-ü Z-chī whai yung-'o Gi, pìng-ts'í jī-siú whai yung-'o Gi.

33 Shiæ-tsz 'o, Ng wha yaó fú dzie-chaó k'òa nyí-dà-ko sie-bó. Nyí-dà-ko whai zang Ng: Ng só k'í-ge uh-doá nyí-dà-ko fú nang-kaò tòè; Ng yí-chang tai Yao-t'à nang só koá, Ng jī-chang ah tai nyí-dà-ko koá-ge.

34 Ng sz-k'à nyí-dà-ko ih-die sang-ge kà-mìng, zió-z chiæ nyí-dà-ko pí-ts'z sie-è; tsìng-zie Ng è nyí-dà-ko, chiæ nyí-dà-ko pí-ts'z sie-è.

35 Nyí-dà-ko djah-z pí-ts'z sie-è, chùng-nang zuih iang-ts'z whai shá-tih nyí-dà-ko z Ng-ge mang-du.

36 Si-mang Pí-teh tại Gi koá, Chí, Nyí tòè nyaoh-doá k'ì? Yi-sû koá, Ng só k'ì-ge uh-doá, nyí yìè-zé fú nang-kaò kang Ng k'ì, 'aó-le nyí whàì kang Ng k'ì.

37 Pí-teh koá, Chí, Ng tsz-ñah whàì jì-chang fú nang-kaò kang Nyí k'ì? Ng 'ù Nyí whàì sì-goa mìnng.

38 Yi-sû koá, Nyí 'ù Ng whàì sì-goa mìnng moa? Ng zaih-zé tại nyí koá, Chí wha-mì chiè yí-zie, nyí whàì sa-piè fú nyàng Ng.

I. 14.

1 Nyí-dà-ko sang-naì fai iao-zao: nyí-dà-ko sàng Ziè-tì, ah iang-ke sàng Ng.

2 Zé Ng Vù¹-ge uh-de yaó shǔ-tu dǐt-ch'í; djah n-naó, Ng yí-chang k'à nyí-dà-ko koá: Ng k'ì 'ù nyí-dà-ko 'ü-bì dì-foa.

3 Pìng-ts'í Ng djah-z k'ì 'ù nyí-dà-ko 'ü-bì dì-foa, Ng tsè li tsieh nyí-dà-ko tòè Ng boa-ta k'ì; sz Ng z nyaoh-doá nyí-dà-ko ah z nyaoh-doá.

4 Ng tòè nyaoh-doá k'ì nyí-dà-ko shá-tih-ge, lù' ah shá-tih-ge.

5 Tu-mó tại Gi koá, Chí, Nyí tòè nyaoh-dóa

k'î ng-dà-ko fú shá-tih, tsz-ňah nang-kaò shá-tih lú² ne ?

6 Yi-sû tai gi koá, Ng zìu-z lú², z tsang-lí, z 'oh-ming : djah fú-z joa Ng n-naó nang hōe tòe Vú¹-da li.

7 Nyí-dà-ko djah-z shá-tih Ng, zìuh shá-tih Ng-ge Vú¹ : joa-chang yí-'aó nyí-dà-ko shá-tih Vú¹, pìng-ts'í yí-chang ts'z-djah Gi.

8 Fi-lieh koá, Chí, k'à ng-dà-ko ts'z-djah Vú¹, zìuh choh-ba.

9 Yi-sû tai gi koá, Fi-lieh, Ng k'òa nyí-dà-ko sie-bó keh-leh dzie-chaó, nyí wha fú shá-tih Ng moa ? Ts'z-djah Ng-ge, zìu-z ts'z-djah Vú¹ ; nyí tsz-ňah whaì koá, K'à ng-dà-ko ts'z-djah Vú¹ ?

10 Ng z Vú¹ tí-maì, Vú¹ z Ng tí-maì, nyí fú sàng moa ? Ng tai nyí-dà-ko só koá-ge 'ò, fú z joa Ng-z-ge ì-ts'z koá-ge : djt zé Ng tí-maì-ge Vú¹, keh-leh z-küè z Gi tsù-ge.

11 Ng z Vú¹ tí-maì, Vú¹ z Ng tí-maì, nyí-dà-ko iang-ke sàng Ng keh-chù shwò : fú tih, iang-'ù só tsù-ge z-küè iang-ke sàng Ng.

12 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koà, Ng só tsù-ge z-küè, sàng Ng-ge nang ah whaì tsù, pìng-ts'í whaì tsù dù-z keh-leh, iang-'ù Ng tòe Ng Vú¹ boa-ta k'î.

13 Nyí-dà-ko k'òè Ng-ge ming-diu va-pah só djao-ge, Ng whai tsù-zing, chiaè Vû' zé-ü N-tsz yaó yung-'o.

14 Djah-z k'òè Ng-ge ming djao ga-nyie, Ng whai tsù-zing.

15 Nyí-dà-ko djah-z è Ng, iang-ke siú Ng-ge kà-mìng.

16 Ng whai djao Vû', Gi whai sz biech-'ù Pöe-'ù-sz k'à nyí-dà-ko, höe iung-yüé k'oà nyí-dà-ko sie-bó.

17 Ziù-z tsang-lí-ge Sìng-Ling; sì-kà fú nang-kaò tsieh-ziú Gi, iang-'ù ts'z-fú-djah Gi, ah fú shá-tih Gi: nyí-dà-kō shá-tih Gi, iang-'ù z k'oà nyí-dà-ko djt-ge, yih whai zé nyí-dà-ko tí-maì.

18 Ng fú whai ch't-goa nyí-dà-ko zìe ku-n; Ng whai tòe nyí-dà-ko-da li.

19 Wha-yaó fú tu dzie-chaó sì-kà zìuh fú ts'z-djah Ng; dà-z nyí-dà-ko ts'z-djah Ng: iang-'ù Ng 'oh-da nyí-dà-ko ah whai 'oh-da.

20 Tòe-da hé-kaì neh-tsz nyí-dà-ko whai shá-tih Ng z Ng Vû' tí-maì, nyí-dà-ko z Ng tí-maì, Ng z nyí-dà-ko tí-maì.

21 Yaó Ng-ge kà-mìng yih siú-löe-ge nang keh-kaih ziù-z è Ng-ge nang: è Ng-ge nang,

Ng Vû¹ whai è gi, Ng ah whai è gi, pìng-ts'í
Ng whai pó Ž-chí shié-ch'üeh k'à gi.

22 Yao-dà, fú ź Ko-liaeh-ge Yao-dà, tai Gi
koá, Chí, tsz-ňah whai pó Ž-chí shié-ch'üeh
k'à ng-dà-ko, fú shié-ch'üeh k'à sì-kà ne ?

23 Yi-sû whai-töhh koá, Djah yaó nang è Ng,
gi whai siú Ng-ge döé: Ng-ge Vû¹ whai è gi;
Ng-dà-ko ah whai töè gi-ta li, k'òa gi sie-bó djt.

24 Fú è Ng-ge, zuih fú siú Ng-ge döé: nyí-
dà-ko só t'ing-djah-ge döé, ah fú ź Ng-ge, ź
ts'a Ng li-ge Vû¹-ge döé.

25 Ng wha k'òa nyí-dà-ko sie-bó ź-ta, yí-
chang pó keh-leh ž-küè tai nyí-dà-ko kóa:

26 Dà-ź Pöé-'ù-sz, ziù-ź Sìng-Ling, Vû¹ vúng
Ng-ge mìn-g-diu só ts'a-li-ge, Gi whai pó t'úng-
t'úng-ge döé-lí oh koà-shùng nyí-dà-ko, yih sz
nyí-dà-ko cht-tih Ng va-pah tai nyí-dà-ko só
koá-ge.

27 Ng sz nyí-dà-ko bing-üe, Ng-ge bing-üe
Ng sz-k'à nyí-dà-ko; Ng só sz-k'à nyí-dà-ko
fú ź zìe sì-kà só sz-ge: nyí-dà-ko sang-naì fai
iao-zao, ah fai p'ò.

28 Nyí-dà-ko t'ing-djah Ng koá, Ng k'ì, yih
tsè töè nyí-dà-ko-da li; nyí-dà-ko djah-ź è Ng
zuih whai kw'à-'oh, iang-'ù Ng koá, Ng töè
Vú¹-da k'ì, Ng Vû¹ dù-ź Ng.

29 Jī-chang, ò-küè wha-mì tsù-zing, Ng sie tai nyí-dà-ko koá-ba, sz-teh tsù-da-zing nyí-dà-ko whai sie-sàng.

30 Yí-'áo Ng n-naó tu 'ò k'òa nyí-dà-ko koá, iang-'ù chang-sì-ge chí-tsé zuih li ; gi zé-ü Ng n-naó ò-küè :

31 Dà-z chiàè sì-kà shá-tih Ng è Vù¹, yih jī-dong Vù¹ só fang-fû' Ng, Ng só-yí tsù-ge. Ch'í-sang, ng-dà-ko tsaó-ba.

I. 15.

1 Ng í tsang-ge bù-döe jī, Ng-ge Vù¹ í choà-yüè-ge Nang.

2 Va-pah zé-'ü Ng fú chieh kú-tsí-ge tsi-ts'ò, Gi tsó-k'í ; va-pah chieh kú-tsí-ge, Gi cháng-lí-ch'í chieh-zìng, chiàè gi chieh kú-tsí kà tu.

3 Nyí-dà-ko iang-'ù Ng tai nyí-dà-ko só koá-ge döé yí-chang chieh-zìng-ba.

4 Nyí-dà-ko iang-ke shoh Ng tí-mài, Ng ah shoh nyí-dà-ko tí-mài. Jī-dong tsi-ts'ò, djah fú shoh bù-döe jī-de fú nang-kàò ò-chí chieh kú-tsí, nyí-dà-ko djah fú shoh Ng tí-mài ah í jī-ts'í.

5 Ng í bù-döe jī, nyí-dà-ko í tsi-ts'ò : va-pah shoh Ng tí-mài, Ng ah shoh gi tí-mài-ge nang,

gi tu-tu chieh kú-tsí : nyí-dà-ko k'òà Ng lí-k'e, ih-ch'í ah fú nang-kaò tsù.

6 Djah yaó nang fú shoh Ng tí-maì, zìuh jī-dong tsi-ts'ò tiu zé whà-chüé k'u-goa; nang siu-zaih-ch'í tiu hú-de shiæ-goa.

7 Nyí-dà-ko djah-í shoh Ng tí-maì, Ng-ge döé yih shoh nyí-dà-ko tí-maì, nyí-dà-ko vapah só è-ge, djao, whàì k'à nyí tsù-zing.

8 Nyí-dà-ko tu chieh kú-tsí, Ng Vû¹ yaó yung-ò; nyí-dà-ko zìuh tsù Ng-ge mang-du.

9 Jī Vû¹ è Ng, Ng ah è nyí-dà-ko : nyí-dà-ko fai sai-h-loh Ng-ge è.

10 Nyí-dà-ko djah-í siú Ng-ge kà-mìng, zìuh fú whàì sai-h-loh Ng-ge è : jī-dong Ng siú Ng Vû¹-ge kà-mìng, ah fú sai-h-loh Gi-ge è.

11 Ng tài nyí-dà-ko koá keh-leh ò-küè, chiæ Ng-ge kw'à-'oh whàì zé nyí-dà-ko tí-maì, yih chiæ nyí-dà-ko-ge kw'à-'oh whàì mǝ-choh.

12 Nyí-dà-ko iang-ke pí-ts'í sie-è, jī Ng è nyí-dà-ko ih-yiè : keh-kaih í Ng-ge kà-mìng.

13 Nang 'ù gi bung-yaó sì-goa ò-ge mìng, tsè 11-naó dù-í keh-ňang-ge è.

14 Ng só fang-fû²-ge, nyí-dà-ko djah-í tsù, zìuh tsù Ng-ge bung-yaó.

15 Ng yí-'aó fú ts'ing nyí-dà-ko í nu-buh, iang-'ù nu-buh fú sha-tih gi chí-nyang-ko só

tsù-ge : Ng ts'ing nyí-dà-ko z bung-yaó, iang-
'ù Ng va-pah joa Ng Vù¹ só t'ing-djah-ge yí-
chang t'ung-tsz nyí-dà-ko ba.

16 Fú-z nyí-dà-ko ká-shüé Ng, z Ng ká-shüé
nyí-dà-ko, yih p'à nyí-dà-ko k'ì chieh kú-tsz,
pìng-ts'í chiè nyí-dà-ko-ge kú-tsz whai zö-löe :
sz-teh nyí-dà-ko k'oè-djah Ng-ge mìnng, paih-lö
djao Vù¹ ga-nyie, Vù¹ whai sz-k'à nyí-dà-ko.

17 Ng keh-leh z-küè fang-fú² nyí-dà-ko, chiè
nyí-dà-ko whai pí-ts'z sie-è.

18 Sì-kà djah-z 'àng nyí-dà-ko, nyí-dà-ko
shá-tih z yí-chang 'àng Ng sie-z 'àng nyí-
dà-ko.

19 Nyí-dà-ko djah-z sì-kà-ge, sì-kà whai è z-
ge nang dà-z nyí-dà-ko fú-z sì-kà-ge, z Ng joa
sì-kà ká-shüé-ch'üeh-li-ge, só yí sì-kà 'àng nyí-
dà-ko.

20 Ng tai nyí-dà-ko só koá-ba, Nu-buh fú
dù-z chí-nyang-ko, keh-chù shwò nyí-dà-ko è
chí-löe : gi-dà-ko djah-z pieh-nah-djah Ng, ah
whai pieh-nah nyí-dà-ko ; djah-z siú-djah Ng-
ge shwò, ah whai siú nyí-dà-ko-ge shwò.

21 Gi-dà-ko 'ù Ng-ge ming-diu whai shiè
nyí-dà-ko tsù keh-leh ih-ts'ieh-ge z-küè, z
iang-'ù fú shá-tih Hé-'ù ts'a Ng li-ge.

22 Ng djah n-naó li tai gi-dà-ko koá, gi-dà-

ko n-naó zaí: yìè-zé gi-dà-ko-ge zaí n-naó hòé t'ai-z.

23 'Àng Ng'-ge ah z 'àng Ng'-ge Vû¹.

24 Ng' djah n-naó zé gi-dà-ko toa-chung tsù-kù bieh-nang mì-zing tsù-ge z-küè, gi-dà-ko zuih n-naó zaí; yìè-zé gi-dà-ko yí-chang ts'z-djah yih 'àng lie Ng' lie Ng'-ge Vû¹.

25 Keh-kaih ziù-z chiè gi-dà-ko lieh-foh-de só sí-loh-ge shwò tsù-zing, ziù-z koá, Gi-dà-ko vu-yüè vu-kù 'àng Ng'.

26 Dà-z Ng' joa Vû¹ só ts'a tòè nyí-dà-ko-da li-ge Pöé-'ù-sz, ziù-z joa Vû¹ ch'üeh-li-ge tsang-lí-ge Sìng-Ling, Gi li-ba zuih whai 'ù Ng' tsù tai-tsing.

27 Nyí-dà-ko ah whai tsù tai-tsing, iang-'ù joa ch'í-ts'u z k'oà Ng' sie-bó-ge.

I. 16.

1 Ng' tai nyí-dà-ko koá keh-leh z-küè, mié-teh nyí-dà-ko tieh-töé.

2 Gi-dà-ko whai pó nyí-dà-ko küé-ch'üeh kung-whai: pìng-ts'í z-'àd zuih li, va-pah sah nyí-dà-ko-ge whai sié z vuh-z Ziè-tì.

3 Gi-dà-ko shiè nyí-dà-ko tsù keh-leh z-küè, z iang-'ù fú shá-tih Vû¹, ah fú shá-tih Ng'.

4 Ng̃ tòi nyí-dà-ko koá keh-leh ò-küè, sz-teh z-‘aò li-da-tòè, nyí-dà-ko whai chí-tih Ng̃ yaó keh-leh shwò tòi nyí-dà-ko só koá. Ng̃ yí-zie n-naó tòi nyí-dà-ko koá keh-leh ò-küè, iang-‘ù Ng̃ wha k’òà nyí-dà-ko sie-bó.

5 Yiè-zé Ng̃ tòè Hé-‘ù ts’a Ng̃ li-ge boa-ta k’i; nyí-dà-ko ah n-naó nang màng Ng̃ tòè nyaoh-doá k’i?

6 Iang-‘ù Ng̃ tòi nyí-dà-ko koá keh-leh ò-küè, nyí-dà-ko fá mǝ sang iao-zao.

7 Zié-z Ng̃ zaih-zé tòi nyí-dà-ko koá, Ng̃ k’i, z ‘ù nyí-dà-ko yaó iaih: iang-‘ù Ng̃ djah fú k’i, Pǝé-ù-sz zuih fú tòè nyí-dà-ko keh-li li; Ng̃ djah-z k’i, Ng̃ whai ts’a Gi tòè nyí-dà-ko keh-li li.

8 Gi li-da-tòè, ‘ù zaí, ‘ù kung-è, ‘ù sáng-p’ò whai tsah-bì sì-kà:

9 ‘Ũ zaí, iang-‘ù gi-dà-ko fú sàng Ng̃;

10 ‘Ũ kung-è, iang-‘ù Ng̃ tòè Ng̃ Vú¹-da k’i, nyí-dà-ko ah fú tsè ts’è-djah Ng̃;

11 Ũ sáng-p’ò, iang-‘ù chang-sì-ge chí-tsé ziu sang-p’ò.

12 Ng̃ wha-yaó shǝ-tu-ge ò-küè tòi nyí-dà-ko koá, dà-z nyí-dà-ko yiè-zé ta-toa-fú-ch’i.

13 Zie-z tsang-lí-ge Sìng-Ling li-da-tòè, Gi whai líng nyí-dà-ko tsaó-tsàng ih-ts’ieh-ge

tsang-lí: iang-‘ù fú whai joa Ž-chí koá-ge, dà-ž va-pah só t’ing-djah Gi whai koá-ch‘üeh-li, p’ing-ts’í pó tsie-le-ge ž-küè whai t’ung-tsz nyí-dà-ko.

14 Gi whai yung-‘o Ng, iang-‘ù Gi joa Ng só tsieh-ziú-ge whai t’ung-tsz nyí-dà-ko.

15 Va-pah Vù¹ só yaó-ge ž Ng-ge: só-yí Ng koá, Gi joa Ng só tsieh-ziú-ge whai t’ung-tsz nyí-dà-ko.

16 Táng fú tu-ge z-‘àò nyí-dà-ko fú ts’ž-djah Ng; tsè táng fú tu-ge z-‘àò nyí-dà-ko yih ts’ž-djah Ng: iang-‘ù Ng tòè Vù¹-da k’ì.

17 Yaó-le mang-du zuih pí-ts’ž koá, Gi koá, Táng fú tu-ge z-‘àò nyí-dà-ko zuih fú ts’ž-djah Ng, tsè táng fú tu-ge z-‘àò nyí-dà-ko yih ts’ž-djah Ng; wha-yaó, Iang-‘ù Ng tòè Vù¹-da k’ì, keh-kaih ž ga-nyie ì-ts’ž?

18 Gi-dà-ko koá, Gi só koá, Táng fú tu-ge z-‘àò keh-chù ‘ò ž ga-nyie ì-ts’ž? Ng-dà-ko fú shá-tih Gi só koá-ge.

19 Yi-sù shá-tih gi-dà-ko è mǎng Gi, zuih tai gi-dà-ko koá, Ng koá, Táng fú tu-ge z-‘àò nyí-dà-ko fú ts’ž-djah Ng, tsè táng fú tu-ge z-‘àò nyí-dà-ko yih ts’ž-djah Ng, nyí-dà-ko ‘ù keh-chù ‘ò pí-ts’ž sie-mǎng moa?

20 Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koà, Nyí-dà-ko

whai k'uh whai ch'aih, sì-kà fá whai kw'à-'oh;
nyí-dà-ko whai iao-zao, dà-z nyí-dà-ko-ge iao-
zao whai piè tsù kw'à-'oh.

21 Nyú-zang sæ-ts'á-ge z-'àò iao-zao-ch'í,
iang-'ù z-'àò tòè-ba : iang-'e sæ-li-tsz 'aó, iang-
'ù sì-kà yaó ih-kai nang sæ-li, zuih kw'à-'oh,
fu chī-lōe joa-zie-ge k'ú-nà.

22 Yiè-zé nyí-dà-ko iao-zao : zie-z Ng whai
tsè ts'z-djah nyí-da-ko, nyí-dà-ko sang-naì
zuih whai kw'à-'oh, nyí-dà-ko-ge kw'à-'oh ah
n-naó nang whai tsó-k'í-goa.

23 Zé hé-kai neh-tsz nyí-dà-ko ih-ch'í ah fú
whai mǎng Ng. Ng zaih-zé tai nyí-dà-ko koá,
Nyí-dà-ko k'òè Ng-ge ming-diu va-pah só
djao Vú¹-ge, Vú¹ whai sz-k'à nyí-dà-ko.

24 Joa-zie nyí-dà-ko n-naó k'òè-djah Ng-ge
ming-diu djao ga-nyie ; djao, nyí-dà-ko whai
teh-djah, sz nyí-dà-ko-ge kw'à-'oh whai mǎ-
choh.

25 Keh-leh z-küè Ng yoà p'í-'ù tai nyí-dà-ko
koá : z-'àò zuih tòè Ng fú tsè yoà p'í-'ù tai
nyí-dà-ko koá, whai ming-bah 'ù Vú¹ t'ung-tsz
nyí-dà-ko.

26 Toà hé-kai neh-tsz, nyí-dà-ko whai k'òè-
djah Ng-ge ming-diu djī-djao ; Ng ah fú tai
nyí-dà-ko koá Ng whai dè nyí-dà-ko djao Vú¹ ;

27 Vû¹ Ž-chí è nyí-dà-ko, iang-‘ù nyí-dà-ko è Ng, yih sàng Ng z joa Ziè-tì ch‘üeh-li-ge.

28 Ng z joa Vû¹ ch‘üeh-li-ge, tòè sì-kà li : yih li-k‘e sì-kà tòè Vû¹-da k‘ì.

29 Mang-du tai Gi koá, Yiè-zé Nyí koá ming-ge, n-naó koá p‘í-‘ù.

30 Yiè-zé ng-dà-ko shá-tih Nyí z t‘úng-t‘úng oh shá-tih-ge, ah fú yoà jī-nang mǎng Nyí : só-yí, ng-dà-ko sàng Nyí z joa Ziè-tì ch‘üeh-li-ge.

31 Yi-sû whai-tōh koá, Yiè-zé nyí-dà-ko sie-sàng moa ?

32 Z-‘àò zuih tòè, jī-chang li-bá, nyí-dà-ko whai sà-k‘e, koh-zang oh tòè z-ta k‘ì, li-k‘e Ng duh-z : Ng ch‘ah fú-z duh-z, iang-‘ù Vû¹ k‘oà Ng sie-bō.

33 Ng keh-leh z-küè tai nyí-dà-ko koá, chiàè nyí-dà-ko zé-ü Ng yaó bing-üe. Zé sì-kà nyí-dà-ko yaó k‘ú-nà ; dà-z foà-sang, Ng yí-chang táè-yang sì-kà.

I. 17.

1 Yi-sû koá-yüè keh-leh z-küè, zuih ngá de-ch‘í ts‘z t‘ie koá, Vû¹, z-‘àò tòè-ba ; hōé yung-‘o Nyí-ge N-tsá, chiàè Nyí-ge N-tsá hōé yung-‘o Nyí.

2 Iang-‘ù Nyí yí-chang s̄-k’à Gi djüe-pìng küé-djah va-pah yaó shüeh-ch‘t-ge, chiæ Gi whaì pó iúng-yüé-ge ‘oh-mìng s̄-k’à va-pah Nyí só s̄-k’à Gi-ge nang.

3 Shá-tih Nyí duh-iah tsang Ziè-tì, pìng-ts‘í shá-tih Nyí só ts’a-li-ge Yi-sù Chī-tuh, keh-kaih ziù-z iúng-yüé-ge ‘oh-mìng.

4 Ng zé s̄-kà yí-chang yung-‘o Nyí; Nyí só koa-dè k’à Ng tsù-ge z̄-küè Ng tsù-yüe-ba.

5 Vù¹ ‘o! jī-chang s̄ Ng k’oà Nyí Ž-chī ziu yung-‘o, ziù-z ts’oà-sì yí-sie Ng k’oà Nyí só yaó-ge yung-‘o.

6 Nyí joa s̄-kà só ká-shüé k’à Ng-ge nang, Ng yí-chang pó Nyí-ge ming-diu shié-ch‘üeh k’à gi-dà-ko: gi-dà-ko nyüe-z Nyí-ge, Nyí ah pó gi-dà-ko s̄-k’à Ng; gi-dà-ko ah siú-löe Nyí-ge döé ba.

7 Jī-chang gi-dà-ko shá-tih Nyí va-pah só s̄-k’à Ng-ge, oh z̄ joa Nyí-ta li:

8 Iang-‘ù Nyí só s̄-k’à Ng-ge döé, Ng s̄-k’à gi-dà-ko; gi-dà-ko yí-chang tsieh-ziú-ba, ah zaih-zé shá-tih Ng z̄ joa Nyí-ta ch‘üeh-li, yih sàng Ng z̄ Nyí ts’a-li.

9 Ng ‘ù gi-dà-ko djao; fú z̄ ‘ù s̄-kà djao, z̄ ‘ù Nyí só s̄-k’à Ng-ge nang; iang-‘ù gi-dà-ko z̄ Nyí-ge.

10 Va-pah ź Ng-ge ah-ź Nyí-ge, ź Nyí-ge ah ź Ng-ge; pìng-ts'í Ng zé-ü gi-dà-ko yaó yung-'o.

11 Joa-chang yí-'áo Ng' fú zé sì-kà, gi-dà-ko zé sì-kà, Ng tòè Nyí-ta li. Djao Sìng Vù', pöe-siú Nyí só sz-k'à Ng-ge nang, whai zé-ü Nyí-ge ming-diu, sz gi-dà-ko whai 'öh-iaih, zié Ng k'òa Nyí ih-yiè.

12 Ng k'òa gi-dà-ko sie-bó zé sì-kà-ge z-'àò, yí-chang pöe-siú gi-dà-ko zé-ü Nyí-ge ming-diu. Nyí só sz-k'à Ng-ge nang, Ng oh pöe-siú-löe-ba, pìng-ts'í gi-dà-ko toa-chung n-naó sai-hloh ih-kaì, paih-kù hé-kaì mieh-voa-ge nang: sz-teh Sìng-shi whai tsù-zing.

13 Yiè-zé Ng tòè Nyí-ta li: Ng zé sì-kà koá keh'-leh z-küè, sz Ng-ge kw'à-loh zé gi-dà-ko sang-naì höé mǒ-choh.

14 Ng yí-chang pó Nyí-ge döé djüe k'à gi-dà-ko; sì-kà yih 'àng gi-dà-ko, iang-'ù gi-dà-ko fú ź sì-kà-ge nang, jǐ-dong Ng ah fú ź sì-kà-ge nang.

15 Ng fú djao Nyí pó gi-dà-ko siu-ch'üeh sì-kà, ź djao Nyí pöe-siú-löe gi-dà-ko t'öh-goa zaí-oh.

16 Gi-dà-ko fú ź sì-kà-ge, jǐ-dong Ng ah fú ź sì-kà-ge.

17 Djao Nyí yoà Nyí-ge tsang-lí sz gi-dà-ko whai sèng-chieh. Nyí-ge döé zìù-z tsang-lí.

18 Jì-dong Nyí ts'a Ng töè sì-kà li, Ng ah ts'a gi-dà-ko töè sì-kà k'ì.

19 Ng ah 'ù gi-dà-ko pó Ž-chī sèng-chieh-ch'í, chiè gi-dà-ko k'öè-djah tsang-lí ah whai sèng-chieh.

20 Ng ah fi-dà-tsz 'ù keh-leh nang djao; ah 'ù hé-le whai t'ing gi-dà-ko-ge shwò zìuh sie-sàng Ng-ge nang djì-djao,

21 Chiè gi-dà-ko oh whai 'öh-iaih, jì-dong Nyí, Vù¹, z Ng tí-mai, Ng ah z Nyí tí-mai, chiè gi-dà-ko zé Ng-dà-ko tí-mai ah whai 'öh-iaih : sz sì-kà höé sàng Ng z Nyí ts'a-li-ge.

22 Nyí só sz-k'à Ng-ge yung-'o, Ng yí-chang sz-k'à gi-dà-ko, chiè gi-dà-ko whai 'öh-iaih, jì-dong Ng-dà-ko 'öh-iaih ;

23 Ng zé gi-dà-ko tí-mai, Nyí zé Ng tí-mai, sz gi-dà-ko whai yüe-jüe 'öh-iaih ; sì-kà zìuh höé shá-tih Nyí ts'a Ng li, ah z è gi-dà-ko jì-dong è Ng ih-yiè.

24 Vù¹, Ng z nyaoh-doà, Ng ah è Nyí só sz-k'à Ng-ge nang ah whai k'òa Ng sie-bö z nyaoh-doá ; chiè gi-dà-ko whai ts'z-djah Nyí só sz-k'à Ng-ge yung-'o : iang-'ù zöé sì-kà yí-zie Nyí yí-chang è Ng.

25 Kung-ñ-ge Vû¹, sì-kà fú shá-tih Nyí, Ng shá-tih Nyí; keh-leh nang ah shá-tih Nyí ts'a Ng li.

26 Ng yí-chang pó Nyi-ge ming-diu shié-ch'üeh k'à gi-dà-ko, wha whaì shié-ch'üeh: sz Nyí só è Ng-ge è whaì zé gi-dà-ko tí-maì, Ng ah zé gi-dà-ko tí-maì.

I. 18.

1 Yi-sû keh-leh shwò koá höé-ba, zuih k'òa mang-du sie-bô tsáo-ch'üeh, tsáo-kù Chaih-lang-ge ch'í-k'æ; boa-ta yaó ih-kaì yüe, Gi k'òa mang-du zuih tsao-tí k'ì.

2 Mà Yi-sû-ge Yao-dà ah shá-tih keh-kaih-dì-foa: iang-'ù Yi-sû lû¹-ts'z k'òa mang-du jí-lúng boa-ta.

3 Yao-dà zuih líng ih-daì ping, wha-yaó tsì-sz-tsié Foh-lì-sè nang-ge ts'a, nyah-löe tang-koa hú-pó töe-ts'ie, töè boa-ta k'ì.

4 Yi-sû shá-tih só whaì ling-djah Gi ih-ts'ieh-ge z-küè, só-yí tsáo-ch'üeh taì gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko zang jī?

5 Gi-dà-ko whaì-töh, koá, Na-sà-leh-ge Yi-sû. Yi-sû koá, Ng züè-z. Mà Gi-ge Yao-dà ah k'òa gi-dà-ko sie-bô gé-ta.

6 Yi-sû tòi gi-dà-ko ih koá, Ng zìu-z, gi-dà-ko zìuh t'ai-'áo, fá-tòè dī-de.

7 Yi-sû yih mǎng gi-dà-ko, Nyí-dà-ko zang jī? Gi-dà-ko koá Na-sà-leh-ge Yi-sû.

8 Yi-sû whai-tōh, Ng yí-chang tòi nyí-dà-ko koá, Ng zìu-z. Nyí-dà-ko djah-z zang Ng, shŭ keh-leh nang tsaó-k'ì.

9 Keh-kaih z sz Gi só koá-ge shwò whai tsù-zing, zìu-z koá Nyí só sz-k'à Ng-ge nang Ng n-naó sai-h-loh ih-kai.

10 Si-mang Pí-teh yaó ih-pó tòe, zìuh pó gi boh-ch'üeh, táè dù tsì-sz-tsié-ge nu-buh, pó gi jùng-siú á-tó shah-loh-goa. Kaih nu-buh-ge ming-z chiè Mó-leh-kú.

11 Yi-sû zìuh tòi Pí-teh koá, Pí-teh, nyí-ge tòe siu shiæ-de; Ng Vù' só sz k'à Ng-ge pai, Ng ch'í fú iang-ke hah moa?

12 Hé nang-ka keh-dai ping, tà ts'ie-tsúng, tà Yao-t'à nang-ge ts'a choi Yi-sû, pó Gi kw'áng-ch'í,

13 Sie yáng tòè Ò-ná mang-zie, zìu-z keh-nyie tsu du tsì-sz-tsié Ke-ò-foh-ge dzié-nyang.

14 Ke-ò-foh zìu-z joa-zie k'òa Yao-t'à nang só sie-lie koá, Ih-kai nang 'ù pah-sing sz z yaó iaih-ge.

15 Si-mang Pí-teh kang-jī Yi-sû, wha-yaó

ih-kai mang-du ah kang-jī; keh-kaih mang-du
 z dù tsì-sz-tsié sih-ge, gi k'òa Yi-sû sie-bô tsaó
 dù tsì-sz-tsié ngo-mang tí-mai k'í :

16 Dà-z Pí-teh gé z mang whà. Hé-kai dù
 tsì-sz-tsié só sih-ge mang-du zihh tsaó-ch'üeh
 k'òa siú mang-ge nang koá, pó Pí-teh ta-tí li.

17 Siú-mang-ge si-na-n tai Pí-teh koá, Nyí
 ah fú z keh-kaih Nang-ge mang-du môa?
 Pí-teh koá, Ng fú z.

18 Nu-buh tà ts'a-sz iang-'ù t'ie-seh lă, sê
 kai t'à-hú, gé z-ta hung hú. Pí-teh ah k'òa gi-
 dà-ko sie-bô gé-ta hung-hú.

19 Dù tsì-sz-tsié zihh pó Yi-sû-ge mang-du,
 tà Gi-ge dôé-lí mâng Yi-sû.

20 Yi-sû whai-tôh koá, Ng z ming-toa-toa
 tai sì-kà koá-ge; Ng dzie-dzie z whai-doa-de
 tà sîng-dle-de koà-shùng, zìù-z Yao-t'à nang
 dzie-dzie jí-lúng-ge uh-doá; sz-'ó Ng oh n-naó
 koá.

21 Nyí tsz-ñah whai mâng Ng? hôé mâng
 hé-le t'ing-djah-ge nang Ng tai gi-dà-ko koá
 ga-nyie, Ng só koá-ge gi-dà-ko shá-tih-ge.

22 Gi ih koá keh-chù 'ò, boa-pie gé-ta-ge
 ts'a, yaó ih-kai yoà siú-tsié tæ Yi-sû koá, Nyí
 keh-ñang whai-tôh dù tsì-sz-tsié môa?

23 Yi-sû whai-tôh koá, Djah Ng koá fú z,

k'ó-yí tai-tsing nyaoh-doá fú z; Ng djah-z koá z-ge, tsz-ñah whai tæ Ng ne?

24 Ò-ná zuih pó Yi-su, wha kw'áng-ch'í z-ta, kà tòè dù tsì-sz-tsié Ke-ò-foh boa-ta k'ì.

25 Si-mang Pí-teh gé z-ta hung-hú: yaó nang tai gi koá, Nyí ah fú-z Gi-ge mang-du moa? Pí-teh fú nyàng, koá, Ng fú z.

26 Dù tsì-sz-tsié-ge nu-buh toa-chung yaó ih-kai nang, zìù-z Pí-teh só shah-loh n-tó hé-kai nang-ge ts'ang-ch'üè, tai gi koá, Ng zé yüè-de fú ts'z-djah nyí k'oà Gi tsù-dai moa?

27 Pí-teh yih fú nyàng; chī jī-siú chiæ-ch'í.

28 Gi-dà-ko zuih tà Yi-sū, joa Ke-ò-foh boa-ta tòè-da kung-doa-de k'ì: hé nang-kà z t'ie-koa tsöé: gi-dà-ko fú tsaó-tsàng ngo-mang, mié-teh pó z u-ü-djah, è ch'ih 'ü-yüeh tsieh.

29 Pí-la-tu zuih tsaó-ch'üeh tòè gi-dà-ko boa-ta, koá, Nyí-dà-ko köè keh-kaih Nang z ga-nyie z-küè ne?

30 Gi-dà-ko whai-töh koá, Keh-kaih Nang djah fú z tsù oh-ge ng-dà-ko fú whai kà-zie k'à nyí.

31 Pí-la-tu koá, Nyí-dà-ko-z pó Gi tà-k'ì, chiæ nyí-dà-ko-ge lieh-foh p'ò-tô Gi. Yao-t'à nang tai gi koá, Ng-dà-ko n-naó sah nang-ge djüe-ping.

32 Keh-kaih zihuh sz Yi-sû-ge shwò whai tsù-zing, ziù-z Gi só koá z tsz-ñah ñang sz-foh.

33 Pí-la-tu yih tsaó ngo-mang tí-chüé k'í, chiàè Yi-sû li, tai Gi koá, Nyí z Yao-t'à nang-ge Yoa fú?

34 Yi-sû whai-tòh koá, Keh-çhù shwò z nyí z-chí koá-ch'üeh-li-ge ne? whah-z yaó bieh nang 'ù Ng köè-sû² nyí ne?

35 Pí-la-tu koá, Ng ch'í z Yao-t'à nang moa? Z Nyí-z páng-kwaih nang tà tsì-sz-tsié pó Nyí kà-zie k'à ng: Nyí tsù-kù ga-nyie z-küè ne?

36 Yi-sû koá, Ng-ge kwaih fú z kaih sì-kà-ge kwaih: Ng-ge kwaih djah-z keh-kaih sì-kà-ge, Ng 'ó-chüé-ge nang whai tsæ-taò, mié-teh Ng sùng k'à Yao-t'à nang: zie-z Ng-ge kwaih fú z keh-li-ge.

37 Pí-la-tu zihuh koá, Hé-me, Nyí z-kaì Yoa moa? Yi-sû whai-tòh, Nyí koá-djah, Ng z-kaì Yoa; Ng ziù-z 'ù keh-kaih sæ-ge, yih z 'ù keh-kaih tòè sì-kà li, è 'ù tsang-lí tsù tai-tsing: va-pah z tsang-lí-ge nang whai t'ing Ng-ge shwò.

38 Pí-la-tu koá, Tsang-lí z ga-nyie ne? Koá-djah keh-ñang, yih tsaó-ch'üeh tòè Yao-t'à nang boa-ta, tai gi-dà-ko koá, Ng dzo-fú-ch'üeh Gi yaó ga-nyie zaí.

39 Dà-z nyí-dà-ko yaó ih-kaì kwai-chú, tõe-da 'ü-yüeh-tsieh, ng foà ih-kaì nang k'à nyí-dà-ko: nyí-dà-ko è ng foà Yao-t'à nang-ge Yoa k'à nyí fú?

40 Chùng-nang yih chiàe-ch'í, koá, Fú è keh-kaih Nang, è Po-la-po. Po-la-po z-kaì djie-döè.

I. 19.

1 Hé-nang-kà Pí-la-tu zuih pó Yi-sû yoà pie tæ Gi.

2 Ping-ting yoà ts'í-bung tsù ih-kaì bing-t'ie-küe, tà Gi diu-zie, yih pó tsz-seh-ge böe k'à Gi chah,

3 Tai Gi koá, Yao-t'à nang-ge Yoa, ts'ing-üe! yih yoà siú-tsié tæ Gi.

4 Pí-la-tu yih tsaó-ch'üeh, tai gi-dà-ko koá, Ts'í-ts'z, ng tà Gi ch'üeh-li nyí-dà-ko mang-zie, chiàe nyí-dà-ko höé shá-tih Ng dzo-fú-ch'üeh Gi yaó zai.

5 Yi-sû zuih tsaó-ch'üeh, ts'í-bung-ge bing-t'ie-küe tà-löe, chah tsz-ge böe. Pí-la-tu tai gi-dà-ko koá, Ts'í-ts'z, Keh-kaih Nang;

6 Tsì-sz-tsié tà ts'a-sz ts'z-djah Yi-sû, zuih chiàe-ch'í koá, Tìng Gi zaih-z-kò-de, tìng Gi

zaih-ž-kò-de. Pí-la-tu koá, Nyí-dà-ko ž-chí pó
Gi tìng zaih-ž-kò-de: ng dzo-fú-ch'üeh Gi yaó
zaí.

7 Yao-t'à nang whai-töh koá, Ng-dà-ko yaó
lieh-foh, chiæ-djah ng-dà-ko-ge lieh-foh Gi
iang-ke sz, iang-ù Gi toa Ž tsù Ziè-tì-ge
N-tsž.

8 Pí-la-tu t'ing-djah keh-chù shwò, zuih kà-
ko djù-p'ò;

9 Yih tsaó-tsàng kung-doa-de tai Yi-sù koá,
Nyí ž nyaoh-doá li-ge? Yi-sù fú whai-töh.

10 Pí-la-tu zuih tai Gi koá, Nyí fú tai ng
koá moa? Nyí ch'í fú shá-tih ng yaó djüe-
pìng pó Nyí tìng zaih-ž-kò-de, ah yaó djüe-
pìng pó Nyí foà-goa?

11 Yi-su whai-töh koá, Djah fú ž joa ziè-
chüé sz-k'à nyí, nyí 'öe-vu djüe-pìng 'è Ng:
só-yí pó Ng sùng-k'à nyí hé-kai nang-ge zaí
kà djóa.

12 Joa-ts'ž Pí-la-tu è pó Yi-sù foà-goa; dà-ž
Yao-t'à nang chiæ-ch'í koá, Nyí djah-ž foà
keh-kaih Nang, zuih fú ž Ke-sà-ge chung
dzang: va-pah pó ž ts'ing tsù yoa-ge, ziù-ž
bai-nyaih Ke-sà.

13 Pí-la-tu t'ing-djah keh-chù shwò, tà Yi-sù
whà-chüé, tòè-da ih-kai dì-foa, chiæ P'û-'o-zih,

Shī-pah-le-ge shwò z̄ Kà-po-dà, ziù zé boa-ta zó-doa.

14 Hé-neh z̄ 'ü-yüeh-tsieh-ge 'ü-bì neh, dà-iah z̄ ng-z. Pí-la-tu tai Yao-t'à nang koá, Ts'í-ts'z̄ nyí-dà-ko-ge Yoa.

15 Gi-dà-ko chiè-ch'í koá, Boh-k'í, boh-k'í, tìng Gi zaih-z-kò-de. Pí-la-tu tai gi-dà-ko koa, Ng k'ó-yí pó nyí-dà-ko-ge Yoa tìng zaih-z-kò-de moa? Chùng tsì-sz-tsié whai-tòh koá, Djì-goa Ke-sà ng-dà-ko n-naó Yoa.

16 Pí-la-tu zuih pó Yi-sû koa-dè k'à gi-dà-ko tìng zaih-z-kò: gi-dà-ko pó Yi-sû yáng-k'í.

17 Yi-sû pai-djah zaih-z-kò tsaó-ch'üeh tòè-da ih-kai dì-foa ming chiè K'u-lao-ge dì-foa, Shī-pah-le-ge shwò chiè z̄ Koh-koh-t'a;

18 Zuih zé boa-ta tìng Gi zaih-z-kò-de, wha-yaó læ-kai bieh-nang k'òa Gi sie-bó, keh-mai ih-kai, boa-mai ih-kai, Yi-sû zé toa-chung.

19 Pí-la-tu sí ih-kai ba, k'òa zaih-z-kò ziè-chüé: sí-loh-ge ziù-z̄, Na-sà-leh-ge Yi-sû, Yao-t'à nang-ge Yoa.

20 Yaó shū-tu Yao-t'à nang duh keh-kaih ba, iang-'ü Yi-sû tìng zaih-z-kò-ge dì-foa z̄ sie-djáng zing-tí: pìng-ts'í ba-de yoà Shī-pah-le, Shī-lì-nyie, tà Lu-mó-ge z̄-ngá sí-ch'í-ge.

21 Yao-t'à nang-ge chùng tsì-sz-tsié tai Pí-

la-tu koá, Fai sí Yao-t'à nang-ge Yoa; è sí Gi-ž koá, Ng ž Yao-t'à nang-ge Yoa.

22 Pí-la-tu whai-tòh koá, Ng só sí-ge Ng sí-loh-ba.

23 Ping-ting yí-chang tìng Yi-sù zé zaih-ž-kò, zìuh pó Gi i-zie tsó-li, fang tsù sž vàng, dà-ko nang ih-vàng; wha-yaó ih-djié tí-maì-ge i-zie: keh-djié i-zie n-naó vùng, ž joa zìè tòè 'ó zing djié tsih-ch'í-ge.

24 Gi-dà-ko zìuh pí-ts'ž koá, Fai pó gi ze-goa, ng-dà-ko dè gi mo-whang, ts'ž jì-nang whai teh-djah; keh-kaih zìuh sž Sìng-shĭ só koá. whai tsù-zing, zìù-ž koá, Ng whà-chüé-ge i-zie gi-dà-ko pí-ts'ž fang, 'ù Ng tí-maì-ge i-zie gi-dà-ko mo-whang. Ping-ting tsìng tsù keh-ch'í ž-küè.

25 Yi-sù-ge mú-ts'ang, wha-yaó Gi mú-ts'ang-ge tsž-maì Kah-liu-po-ge ts'í Mò-lì-ò, ta Mòh-dà-la-ge Mò-lì-ò gé ž Yi-sù zaih-ž-kò boa-pie.

26 Yi-sù, ts'ž-djah Gi mú-ts'ang, wha-yaó Gi só è-ge hé-kai mang-du gé ž boa-pie, zìuh tai Gi mú-ts'ang koá, Mú-ts'ang ts'í-ts'ž nyí-ge n-tsž.

27 Yih tai keh-kaih mang-du koá, Ts'í-ts'ž nyí-ge mu-ts'ang. Joa hé-kai z-'aó keh-kaih mang-du zìuh tsih gi tòè gi ž ko-de k'ì.

28 'Aó-le Yi-sû shá-tih ih-ts'ieh-ge ò-küè yí-chang zing-jüe, yih sz-teh sìng-shĭ whaì tsù-zing, zuih koá, Ng k'aó-k'üeh.

29 Boa-ta yaó ih-bing tsiú mō-ge táng z-ta : gi-dà-ko zuih tsó hé-miè-ho tsàng tsiú-de, poa zé ngao-saih-ts'öé-de, sùng tòè Gi k'aó-de.

30 Yi-sû tsiú ziu-da-djah, zuih koá, Zing-jüe-ba, diu zuih ti-loh, ling-yüe koa-dè k'à Ziè-tì.

31 Keh-neh, iang-'ù z 'ü-bì neh, keh üe-sih neh yih z-kai dù-ge üe-sih neh, Yao-t'à nang, ch'óá-p'ò keh-leh sang-t'í zé üe-sih-neh wha zé zaih-ò-kò-de, só-yí k'ì djao Pí-la-tu táé-dáng gi-dà-ko chah-küeh, yih siu-k'ì-goa.

32 Ping-ting zuih li, pó k'òa Yi-sû sie-bó tìng-ge nang diu ih-kai dí-n-kai chah-küeh táé-dáng-goa,

33 Tòè da Yí-sû, ts'ò-djah Gi yí-chang sz-goa, zuih fú táé-dàng Gi-ge chah-küeh :

34 Dà-z yaó ih-kai ping yoà tsie-töe-ts'ie ch'oh Gi-ge nyüé-shaih-tí, jĭ-siú yaó shüeh tà shĭ liu-ch'üeh.

35 Ts'ò-djah-ge nang tsù tai-tsìng, gi-ge tai-tsìng ah z tsang-ge : gi ah shá-tih só koá z tsang-ge, hōé chiè nyí-dà-ko sie-sàng.

36 Keh-leh ò-küè zing-zuih sz sìng-shĭ tsù-

zing, ziù-z koá, Gi-ge küeh, ih-diæ ah fú whai
tæ-dáng-goa.

37 Sìng-shĭ yih yaó bieh uh-doá koá, Gi-dà-
ko whai ts'z-djah gi-dà-ko só ch'oh-djah-ge
Nang.

38 Yaó ih-kai, Ò-lì-mó-t'à-ge nang Iah-saih,
(ah z tsù Yi-sû-ge mang-du, paih-kù iang-'ù
p'ò Yao-t'à nang z sz-'ó tsù-ge,) keh-leh z-küè-
tsz 'aó zuih djao Pí-la-tu k'à gi tsó Yi-sû-ge
sang-t'í. Pí-la-tu shŭ gi. Gi zuih li, pó Yi-
sû-ge sang-t'í siu-k'ì.

39 Wha-yaó Nyie-ku-tí-mú, ziù-z joa-zie yì-
de li chiè Yi-sû-ge, gi pó möh-yah köh lu-whai,
dà-iah ih pah chang tsó-li.

40 Gi-dà-ko zuih chiè Yao-t'à nang tsoà-soa-
ge kwai-chŭ, pó Yi-sû-ge sang-t'í yoà sì-mo-
pŭ' tà shie-liè kw'áng-ch'í.

41 Zé Yi-sû tìng zaih-z-kò-ge dì-foa yaó ih-
kai yüe, yüe-de yaó ih-kai sang-ge vang-mù, z
joa-zie n-naó nang tsoà-tí-ge.

42 Keh-neh z Yao-t'à nang-ge 'ù-bì-neh,
pìng-ts'í keh-kaih vang-mù z sie-djáng, só-yí
zé boa-ta tsoà Yi-sû.

I. 20.

1 Ts'aih-neh-ge diu-ih neh, t'ie-koa tsöe wha ô-ge z-'aò, Möh-dà-la-ge Mò-lì-ò tòe vang-mù-de li, ts'z-djah zih-diu yí-chang joa vang-mù bö-k'e.

2 Gi zih zih-k'ì tòe Si-mang Pí-teh k'òa Yi-sû só è hé-kai mang-du boa-ta, tai gi-dà-ko koá, Yaó nang pó Chí joa vang-mù-de tsó-ch'üeh-goa, ng-dà-ko fú shá-tih foà z nyah-doà.

3 Pí-teh k'òa hé-kai mang-du tsaó-ch'üeh tòe vang-mù-de k'ì.

4 Laé-kai nang sie-bó zih-k'ì : hé-kai mang-du pí Pí-teh zih kw'à-le sie tòe vang-mù ;

5 Kw'aih-loh, zih ts'z-djah mo-pû² k'òa z-ta, zie-z fú tsaó-tí-k'ì.

6 Si-mang Pí-teh kang li, tsaó-tsàng vang-mù-de : ts'z-djah mo-pû² k'òa z-ta,

7 Wha-yaó poa Yi-sû diu-de-ge siú-chang, fú z k'òa mo-pû² k'òa-ta-ge, z ling-whà bieh uh-doá tsieh-lúng-ge.

8 Sie tòe vang-mù-de hé-kai mang-du zih tsaó-tí-k'ì, ts'z-djah, zih sàng.

9 Gi-dà-ko wha fú ming-bah chiè-djah sùng-shī Gi iang-ke joa sz nang toa-chung vöe-'oh.

10 Só-yí lăe-kai mang-du yih kwai-k'í.

11 Dà-z Mó-lì-dò gé z vang-mù whà-chüé k'uh. K'uh-ge z-'aò, kw'aih-loh vang-mù-de ts'z-ts'z,

12 Ts'z-djah lăe-kai t'ie-sz, chah bah-ge i-zie, zó z Yi-sû-ge sang-t'í só foà-ge dî-foa, ih-kai z diu-de, ih-kai z chah-de.

13 T'ie-sz tai gi koá, Nyû-zang, nyí tsz-ñah whai k'uh? Gi koá, Yaó nang pó Ng Chî tsó-k'í-goa, Ng fú shá-tih pó Gi foà z nyaoh-doá.

14 Koá-djah keh-chû shwò, zuih lai-chüé, ts'z-djah Yi-sû gé-ta, fú shá-tih z Yi-sû.

15 Yi-sû tai gi koá, Nyû-zang, nyí tsz-ñah whai k'uh? Nyí zang jî-nang? Mó-lì-dò, sié Gi z küé-yüe-ge nang, tai Gi koá, Sie-sæ, nyí djah-z pó Gi bö-k'í-goa, k'à ng koá foà z nyaoh-doá, ng zuih whai dè Gi tsó-k'í.

16 Yi-sû koá, Mó-lì-dò! Mó-lì-dò lai-chüé tai Yi-sû koá, Ľa-pu-nyie, zui-z Sie-sæ.

17 Yi-sû tai gi koá, Fai moh Ng, iang-'ù Ng wha-mì sing tòè Ng Vû¹-da k'í: nyí tòè Ng shung-dí boa-ta k'í, tai gi-dà-ko koá, Ng sing tòè Ng Vû¹-da k'í, zui-z nyí-dà-ko-ge Vû¹; tòè Ng Ziè-tì-da k'í, zui-z nyí-dà-ko-ge Ziè-tì.

18 Mōh-dà-la-ge Mó-lì-dò zuih li t'ung-tsz

E E

mang-du, koá ž ts'ž-djah Chí, pìng-ts'í Chí yaó keh-leh ž-küè tai gi koá.

19 He neh, ziù-ž ts'aih neh-ge diu ih neh, yí-chang ž 'oa-hüe, mang-du só jī-lúng-ge uh-doá, iang-'ù p'ò Yao-t'à nang, mang ah kwa-lúng-goa, Yi-sû li, gé ž gi-dà-ko toa-chung, tai gi-dà-ko koá, Dà-nyüè nyí-dà-ko bing-üe.

20 Keh-chù shwò koá-bá, zuih pó Ž-ge siú Ž-ge nyüé-shaih k'à gi-dà-ko ts'ž. Mang-du ts'ž-djah Chí, zuih kw'à-'oh.

21 Yi-sû yih tai gi-dà-ko koá, Dà-nyüè nyí-dà-ko bing-üe; jī-dong Vû' ts'a Ng, Ng ah jī-ts'ž ts'a nyí-dà-ko.

22 Koá-djah keh-kaih, zuih shiè gi-dà-ko hu ih-k'aó ch't, koá, Nyí-dà-ko tsieh-ziú Sìng-Ling.

23 Nyí-dà-ko sì jī-nang-ge zaí, zuih whai k'à gi-dà-ko sì-goa; nyí-dà-ko pó jī-nang-ge zaí liu-löe, zuih liu-löe-ge.

24 Yi-sû li-ge z-'àò, zaih-n mang-du toa-chung ge Tu-mó, yíh chiè ž Ti-t'û¹-mó, n-naó k'òa gi-dà-ko ž-ta.

25 Hé-le bieh-kai mang-du zuih tai gi koá, Ng-dà-ko ts'ž-djah Chí ba. Tu-mó koá, Ng djah fú ts'ž-djah Gi siú-de-ge ting-iàng, yih pó ng tsž-diu t'òè tíng-ge iàng tí-chüé, pìng-ts'í

pó siú k'òa Gi nyüé-shaih tí-chüé, ng tsúng fú sàng.

26 Kù-goa poh neh, mang-du yih í tí-chüé, Tu-mó ah sie-bó; mang ah kwa í-ta, Yi-sû li, gé í toa-chung, koá, Dà-nyüè nyí-dà-ko bing-üe;

27 Zihh tai Tu-mó koá, Nyí-ge tsz-diu tsó keh-li li, ts'z-tsz Ng-ge siú: nyí-ge siú ch'ung-li k'òa Ng nyüé-shaih tí-chüé; ah fai n-sang, tsúng è sàng.

28 Tu-mó koá, Ng Chī, Ng Ziè-tì.

29 Yi-sû tai gi koá, Tu-mó, nyí iang-'ù ts'z-djah Ng zihh sàng; hé-le n-naó ts'z-djah wha sàng-ge yaó fuh.

30 Yi-sû zé mang-du miè-zie wha yaó tsù shū-tu-ge zang-tsih n-naó sí zé keh-páng shī-de.

31 Keh-leh z-küè í sí-loh-ge, chiè nyí-dà-ko sàng Yi-sû í Chī-tuh Ziè-tì-ge N-tsz; pìng-tsz'í sie-sàng zihh 'ù Gi-ge ming-diu hōé teh-djah 'oh-mìng.

I. 21.

1 Keh-leh z-küè yí-'áo, Yi-sû zé Di-pí-lí-ò hé-pie, yih yìè-ch'üeh k'à mang-du ts'z: Gi yìè-ch'üeh í keh-ñang-ge.

2 Yaó Si-mang Pí-teh, tà Tu-mó (ts'ing-hu Ti-t'û¹-mó), wha-yaó Ko-lì-lì Ko-na-ge Na-dà-nyieh, tà Si-pí-t'â læ-kai n-tsz, wha-yaó læ-kai mang-du, oh z-ta.

3 Si-mang Pí-teh tai gi-dà-ko koá, Ng k'í táe ngú. Gi-dà-ko koá, Ng-dà-ko ah sie-bó k'í. Dà-ko zuih ch'üeh-k'í, loh jue; ih-yì oh n-naó táe ga-nyie.

4 T'ie koa-ba Yi-sû gé z yüè-zie; mang-du fú shá-tih z Yi-sû.

5 Yi-sû zuih tai gi-dà-ko koá, Shiæ-tsz, nyí-dà-ko yaó ga-nyie mû-z ch'ih n-naó? Gi-dà-ko whai-tôh koá, N-naó.

6 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Pó moá foà-loh jue-de-ge yaò-mai, zuih whai teh-djah? Gi-dà-ko foà-loh moá, zuih bo gi fú ch'í iang-ù ngú tu-záng:

7 Yi-sû só è-ge hé-kai mang-du tai Pí-teh koá, Z Chí. Si-mang Pí-teh, t'ing-djah z Chí, po pû'-sa chah-ch'í (gi yí-zie z ch'í-poh-lai-ge), zuih t'ie-loh hé-de.

8 Djí-ù-ge-mang-du, iang-ù li yüè fú yüé, dà-iah tsz nyie-dzié, zuih ts'àng sai jue, pó ih-moá-ge ngú la-zie li.

9 Zie yüè ba, gi-dà-ko ts'z-djah yaó kai t'â-ge hú z-ta, wha-yaó ngú k'oà zie-chüé, wha-yaó píng.

10 Yi-sû tòi gi-dà-ko koá, Pó yie-zé tá-li-ge ngú tsó-le li.

11 Si-mang Pí-teh zuih k'ì, pó moá boh yüè-zie, mǝ-mǝ oh í dù ngú, ih-pah ng-zaih sa diae; shĭ-zie keh-ňang tu, moá ah n-naó lieh-goa.

12 Yi-sû tòi gi-dà-ko koá, Tsaó-li ch'ih. Mang-du ih-kai ah n-tá mǎng Gi, Nyí í jĭ? iang-ù shá-tih í Chĭ.

13 Yi-sû li, pó píng fang-k'à gi-dà-ko, ngú ah jĭ-ts'í.

14 Yi-sû joa sĭ nang toa-chung vǝè-'oh yí-'áo yie-ch'üeh k'à mang-du ts'í, keh-kaih í dí sa piè.

15 Gi-dà-ko ch'ih-bá, Yi-sû tòi Si-mang Pí-teh koá, Iah-na-ge n-tsĭ Si-mang, nyí pí keh-leh nang kǎe-ko è Ng moa? Pí-teh tòi Gi koá, Chĭ, í-ge; Nyí shá-tih ng è Nyí. Yi-sû tòi gi koá, Ié Ng-ge saí yie-n.

16 Yih tòi gi dí-ň piè koá, Iah-na-ge n-tsĭ Si-mang, nyí è Ng fú? Pí-teh tòi Gi koá, Chĭ, í-ge; Nyí shá-tih ng è Nyí. Yi-sû koá, Muh Ng-ge yie-n.

17 Dí sa piè tòi gi koá, Iah-na-ge n-tsĭ Si-mang, nyí è Ng fú? Pí-teh, iang-ù Yi-sû dí sa piè mǎng gi, Nyí è Ng fú? zuih iao-zao-

ch'í; tài Gi koá, Chí, Nyí t'úng-t'úng oh shá-tih, Nyí shá-tih ng è Nyí. Yi-sû tài gi koá, Ié Ng-ge yie-n.

18 Ng zaih-zé tài nyí koá, nyí shĭ-shiá-ge z-'aò, z chĭ z-ge tà, i z-ge ì-ts'z tsaò nyaoh-doá k'ì. Táng tòè lōé-ge z-'aò, nyí whai pó siú ch'ung-ch'üeh, bieh-nang whai pó nyí-ge tà chĭ-ch'í, yih pó nyí líng-tòè nyí só fú è tsaó-ge uh-doá.

19 Keh-chù shwò z tsz-tié Pí-teh tsie-le tsz-ñah-ñang sz, kwai yung-'o k'à Ziè-tì. Keh-chù 'ò koá-bá, zuih tài gi koá, Kang-jĭ Ng.

20 Pí-teh zuih lai-chüé, ts'z-djah Yi-sû só è-ge hé-kai mang-du kang-jĭ-ge, ziù-z hé-kai joa-zie vá-ts'a-ge z-'aò k'òè-djah Yi-sû-ge gwa-de koá, Chí, mà Nyí-ge nang z jĭ ?

21 Pí-teh ts'z-djah gi kang-li, zuih tài Yi-sû koá, Chí, keh-kaih nang tsz-ñah ne ?

22 Yi-sû whai-tōh koá, Ng djah-z è gi shoh-ta táng Ng li, k'òa nyí yaó ga-nyie sie-küe ne ? Nyí kang-jĭ Ng.

23 Keh-chù shwò zuih djüe z shung-dí toa-chung, koá, Keh-kaih mang-du fú sz: dá-z Yi-sû n-naó koá, Gi fú sz. Gi koá, Ng djah-z è gi shoh-ta táng Ng li, k'òa nyí yaó ga-nyie sie-küe ?

24 'Ŭ keh-leh ž-küè tsù tàì-tsìng-ge, yih pó
keh-leh ž-küè sí-loh-ge, ziù-ž keh-kaih mang-
du: ng-dà-ko ah shá-tih gi-ge tàì-tsìng ž
tsang-ge.

25 Yi-sû só tsù-ge ž-küè wha-yaó shŭ-tu
djah-ž ih-ch'í ih-chí oh sí-loh-ge, ng ts'ž só sí-
loh-ge shĭ ziù-ž sì-kà ah k'óá fú-loh-ge. Ò-
mang.

SZ-DU 'AE-DJÜE.

Sd 1.

1 Di-à-fi-lu 'o! Ng yí-chang sí yí-zie-ge shī,
koá-djah Yi-sû va-pah só tsù-ch'í só koà-
shúng-ch'í-ge ò-küè,

2 Dzih-tòè Gi sing-zie-ge neh-tsí, ziù-z yí-
chang k'òè-djah Sìng-Ling fang-fû² Gi só ká-
shüé-ge sz-du yí-'áo.

3 Gi, ziú nà yí-'áo, yoà shû-tu bing-chù, pó
Z-chí 'oh-da-ge shié-ch'üeh gi-dà-ko miè-zie, sè-
zaih neh toa-chung k'à gi-dà-ko ts'ò-djah, yih
koá Ziè-tì kwaih-de-ge ò-küè.

4 Yi-sû k'òà gi-dà-ko jî-lúng-ge z-'àò, ah
fang-fû² gi-dà-ko, koá, Fai li-k'e Yi-lû²-sà-
læ, è táng-'àò Vû¹ só iàng-shû, ziù-z nyí-dà-ko
joa Ng só t'ing-djah-ge.

5 Iah-yüè yoà shí sè-sí, nyí-dà-ko n-naó tu
neh kù, whai ziú Sìng-Ling-ge sí-lí.

6 Gi-dà-ko jî-lúng-ge z-'àò, mǎng Yi-sû koá,

Chí, Nyí wha-whaì kwaih-ko k'à Yí-seh-lieh
 z yìè-zé fú?

7 Yi-sû tai gi-dà-ko koá, Vû¹ yoà Ž-ge djüe-
 pìng, só dìng loh-ge neh-tsí tà z-'àò, fú-z nyí-
 dà-ko k'ó shá-tih-ge.

8 Dà-z Sìng-Ling ling-djah nyí-dà-ko, nyí-
 dà-ko zìuh yaó nang-kò; pìng-ts'í whaì dè Ng
 tsù tai-tsìng zé Yi-lû²-sà-láé, t'úng Yao-t'à, Sà-
 mó-lì-ò, yih tòè dì-tsz djaih.

9 Keh-leh shwò koá-bá, gi-dà-ko wha ts'ž-ge
 z-'àò, Yi-sû sing-zié k'ì; yaó ih-tó yung tsieh-
 zìú Gi, zìuh ts'ž Gi fú djah.

10 Yi-sû sing-zié-ge z-'àò, gi-dà-ko ngá tíng-
 lœ ts'ž t'ie, yaó láé-kaì nang chah bah-ge i-zie,
 gé z gi-dà-ko pie-sie, koá,

11 Ko-lì-lì nang, nyí-dà-ko tsz-ñah whaì gé-
 ta ts'ž t'ie? Keh-'ù li-k'e nyí-dà-ko sing t'ie-
 ge Yi-sû, zìé nyí-dà-ko ts'ž-djah Gi sing t'ie
 djoa-yiè, tsie-le ah whaì jì-ts'ž li.

12 Gi-dà-ko zìuh joa sa-de (chiè z Kó-lá sa),
 tsaó-chüé Yi-lû²-sà-láé k'ì; keh-zò sa li Yi-lû²-
 sà-láé dà-iah üe-sih-neh só k'ó tsaó-ge lû²-
 dzing.

13 Tòè-ba, zìuh tsáo-zié só dzà-ge lao-ka :
 yaó Pí-teh, Ngó-koh, Iah-yüè, Üe-teh-lieh,
 Fi-lieh, Tu-mó, Po-tu-lu-má, Mó-t'à, Ò-leh-fi-

ge n-tsʒ Ngó-koh, Si-mang, ts'ing-hu Zaih,
Ngó-koh-ge shung-dí Yao-dà.

14 Keh-leh nang, wha yaó-le nyũ-zang, tà
Yi-sũ-ge mú-ts'ang Mó-lì-ò, wha-yaó Yi-sũ-ge
shung-dí, oh dong-sang-òh-ì fú shieh-goa töé-
köè.

15 Toa hé-le neh-tsʒ, mang-du jí-lúng z-ta,
dà-iah ih-pah nyiè-kai nang, Pì-teh gé-ch'í
toa-chung, koá,

16 Shung-dí dà-ko nang, Sìng-Ling k'òè Dà-
bieh k'aó-de yí-sie só-koá-ge keh-chũ sìng-shĩ,
z iang-ke tsù-zing, zìù-z koá-djah he-kai ling
nang choi Yi-sũ-ge Yao-dà.

17 Gi toá-z sò z ng-dà-ko zé-naì-ge, keh-kaih
tsih-vàng gi ah teh-djah yaó vàng ba.

18 (Keh-kaih nang yoà fi-lí-ge ze má ih-kw'ài
die, 'aó-le p'uh-töé, dũ¹ lieh-goa, dũ¹-dzie oh
liu-ch'üeh.

19 T'úng Yi-lũ²-sà-láe djĩ-tí-ge pah-sìng oh
shá-tih-ge, só-yí keh-kw'ài die t'ũ¹ ming chiè
z Ò-kah-dà-mó, zìù z Shüeh-die.)

20 Iang-ũ Sz-p'ie-de yaó sí-loh koá, Gi-ge
uh hœ piè tsù hoa-dì, paih-k'ó yaó nang djĩ-tí;
wha-yaó, Gi-ge tsih-vàng k'à bieh-nang tsieh-
ziú.

21 Só-yí ng-dà-ko keh-leh tsù-dai-ge nang

toa-chung, zìu-í Chí Yi-sû wha zé ng-dà-ko
toa-chung ch'üeh-zaih-ge z-'aò,

22 Joa Iah-yüè sè-sí ch'í dzih tòè li-k'e ng-
dà-ko sing-zié-ge neh-tsz 'ü-tsz, keh-leh nang
toa-chung tsúng-djah ih-kai lieh-ch'í, k'òa ng-
dà-ko sie-bó tsù Gi vöè-'oh-ge tai-tsing.

23 Gi-dà-ko zuih pó lée-kai nang chü-ch'í;
ih-kai í Iah-saih, chiè í Po-sà-po, yih chiè
Yao-í-tû; ih-kai í Mó-di-ò.

24 Gi-dà-ko zuih töé-köè koá, Chí, Nyí shá-
tih chùng nang-ge sang, djao Nyí tsz-tié keh
lée-kai nang toa-chung, nyah ih-kai í Nyí só
ká-shüé,

25 Hőé tsieh-ziú keh-kaih tsih-vàng tà sz-
du-ge tsah-zang, iang-'ù Yao-dà pó gi saih-goa,
töè ð-ge dì-foa k'ì-ba.

26 Gi-dà-ko zuih mo-whang, mo-djah Mó-
di-ò: gi zuih k'òa zaih-iaih-kai sz-du sie-bó
sô-ge.

Sd 2.

1 Ng-jung tsieh-ge neh-tsz yi-chang töè-ba,
mang-du oh dong-sang-'öh-ì zé í ih-kai dì-foa.

2 Hüeh-zie joa t'ie-ziè yaó sing-shié jì-dong
ih-dzàng dù fung ch'í-kù, ch'ung-mó gi-dà-ko
só zó-ge uh.

3 Gi-dà-ko zihh ts'z-djah k'aó-zieh jī hū nang, fang-k'e, tàng z dà-ko nang-ge diu-zhè.

4 Gi-dà-ko oh k'à Sìng-Ling ch'ung-mó, koá-ch'í bieh-yiè-ge 'ò chià-djah Sìng-Ling só sè-k'à gi-dà-ko whài koá-ge.

5 Hé nang-kà yaó djie-sang-ge Yao-t'à nang, joa t'ie-ó koh kwaih li, dzà z Yi-lú-sà-láe.

6 Keh-kaih fung-sing ih djüe-k'e chùng-nang oh jī-lung; t'ing-djah mang-du koá gi-dà-ko chùng-nang z-chí-ge t'ú'-ò zihh shī-djī.

7 Gi-dà-ko oh koh-yiè-ch'í shī-djī-ch'í pí-ts'z koá, Ts'í-ts'z, keh-leh koá shwò-ge, fú oh z Ko-lì-lì nang moa ?

8 Ng-dà-ko tsz-ñah whài koh-nang t'ing-djah zé z-chí páng-dì-ge shwò ne ?

9 Ziù-z P'ò-di-ò nang, Mi-t'à nang, Yí-la nang; djī zé Mí-só-pu-dà-mí, Yao-t'à, Ko-pò-tu-ko, Sàng-tù, Ò-si-ò,

10 Faih-lú'-ko, Boa-fi-lì-ò, I-djah, p'ing-ts'í Kú-lì-na-ge Lú'-pí-ò koa-kà nang; wha-yaó joa Lu-mó li-ge k'ah, whah-z Yao-t'à nang, whah-z zaih-koà-ge nang,

11 Kah-lí-tí nang, Ò-la-pah nang; oh t'ing-djah gi-dà-ko yoà ng-dà-ko z-ge shwò koá Ziè-tì dù-dù-ge z-küè.

12 Chùng-nang oh koh-yiè-ch'í, n-sang-ch'í, pí-ts'z koá, Keh-kaih z tsz-ñah ì-ts'z ?

13 Wha-yaó-le nang ch'í-shiàe koá, Keh-leh z sang-tsiú ch'ih-ch'í-ge.

14 Pí-teh zihuh k'òa zaih-iaih-kai sz-du gé-ch'í, dù-dù-ge sing-iang koá, Nyí-dà-ko Yao-t'à-ge nang, tà va-pah dzà zé Yi-lû²-sà-læ-ge nang, keh-ch'í z-küè nyí-dà-ko iang-ke shá-tih, iáng-ke t'ing ng-ge shwò.

15 Nyí-dà-ko sié keh-leh nang z tsiú-ch'ih-ch'í-ge; fú z tsiú-ch'í-ge, iang-'ù neh wha tsz z-z ts'u.

16 Keh-ch'í z-küè ziù-z sie-tsz Iah-z só di-djah koa,

17 Ziè-tì koá, Tòè-da möh-ge neh-tsz, Ng-whai pó Ng-ge Sìng-Ling koà-loh k'à va-pah yaó shüeh-ch'í-ge: nyí-dà-ko-ge n-nyü whai koá 'ù-nyie; nyí-dà-ko-ge 'aó-sæ whai ts'z-djah yì-zie; nyí-dà-ko-ge löé-nang whai mùng-djah mùng.

18 Pìng-ts'í toa hé-le neh-tsz Ng whai pó Ng-ge Sìng-Ling koà-loh k'à Ng-ge nu-buh Ng-ge bì-nyü; gi-dà-ko zihuh whai koá 'ù-nyie.

19 Zé t'ie-zie Ng whai shié-ch'üeh dji-z, zé di-'ó zang-tsih; yaó shüeh, yao hú, yao ie.

20 Nyieh-diu' whai piè tsù heh-ò, nyüeh whai

piè tsù shüeh, zé Chī dù yung-'o-ge neh-tsz li-töe yí-zie.

21 Ping-ts'í va-pah djao Chī ming-diu-ge nang whai teh-chaò.

22 Yí-seh-lieh-ge pah-sìng, iang-ke t'ing keh-leh shwò : Na-sà-leh-ge Yi-sù, ziù-z Ziè-tì só tai-tsìng-ge, yoà Gi zé nyí-dà-ko toa-chung shié-ch'üeh djüe-pìng, djì-z, zang-tsih, (jì nyí-dà-ko z-chí ah shá-tih,)

23 Keh-kaih Nang, chiæ-djah Ziè-tì só d'ing-loh, só yí-sie shá-tih-ge tsz-l, yí-chang mà-goa ba, nyí-dà-ko yoà fi-lí nang-ge siú t'ing Gi zaih-z-ko-de sah Gi.

24 Zie-z Ziè-tì pó sz-ge k'ú-ts'ú ká-goa, chiæ Gi vòè-'oh, iang-'ù sz-voa fú nang-kaò pó Gi nyah-löe.

25 Iang-'ù Dà-bieh di-djah Gi koá, Ng ts'z-djah Chī dzie-dzie zé ng-ge ngá-zie, Chī zé-z ng-ge yaò-pie, sz ng fú whai yia-dong ;

26 Só-yí ng-ge sang hüe-shí, ng-ge k'aó-zieh ah kw'à-'oh ; p'ing-ts'í ng-ge nyuh-sang dzie-dzie yaó tsz-mòà :

27 Iang-'ù Nyí fú whai tiu-goa ng-ge ling-yüe zé iang-ka-de, ah fú whai k'à Nyí-ge Sìng-zie-ge shaó-whà.

28 Nyí yí-chang tsz-tié-djah ng 'oh-mìng-ge

lú'; ah whai sz ng zé Nyí-ge miè-zie mǝ-choh hǝ-shǝ.

29 Shung-dí dà-ko nang, ng k'ó-yí 'ù tsù¹-tsung Dà-bieh tai nyí-dà-ko ming koá, gi yí-chang sz-goa yih tsoà-goa, gi-ge vang-mù dzih-tòe keh-neh wha z ng-dà-ko keh-li.

30 Chǝ-zie z kai sie-tsz, yih shá-tih Ziè-tì yí-chang tai gi shǝ-goa nyüè, iàng-shǝ joa gi 'áo-dè, i nyuh-sang ts'z-li, whai pó Chǝ-tuh lieh-ch'í, zó gi zò-'ù-de;

31 Gi yí-sie shá-tih, só-yí koá-djah Chǝ-tuh vòe-'oh, koá Gi-ge ling-yüè fú tiu-goa zé iang-ka-de, Gi-ge nyuh-sang ah fú whai shaó-whà.

32 Keh-'ù Yi-sù, Ziè-tì yí-chang chià Gi vòe-'oh, ng-dà-ko oh 'ù Gi tsù tai-tsing.

33 Só-yí Gi yí-chang chǝ-ch'í zé Ziè-tì-ge yaò-pie, pìng-ts'í zió-djah Vù¹ só iàng-shǝ-ge Sìng-Ling, yìe-zé pó nyí-dà-ko só ts'z-djah só t'ing-djah koà-loh-li.

34 Iang-'ù Dà-bieh n-naó sing-zie t'ie, dà-z gi koá, Chǝ tai ng-ge Chǝ koá, Zó zé Ng-ge yaò-pie,

35 Táng Ng sz Nyí-ge üe-ko tsù Nyí-ge dah-chah-tàng.

36 Só-yí Yí-seh-lieh jüe-ko tsah-zaih è shá-

tih, nyí-dà-ko só tìng zaih-ž-ko-ge Yi-sû, Ziè-tì yí-chang lieh Gi tsù Chí, tsù Chī-tuh.

37 Chùng-nang t'ing-djah keh-chù shwò, sang-naì ch'oh-djah, zuih tai Pí-teh tà djī-'ü-ge sz-du koá, Shung-dí, ng-dà-ko iang-ke tsz-ñah ñang tsù-foh?

38 Pí-teh tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko koh-nang iang-ke hwaí-ké, vúng Yi-sû Chī-tuh-ge ming-diu ziu sí-lí, sz nyí-dà-ko-ge zaí hōé sì-goa; zuih whai teh-djah Sìng-Ling sz-k'à nyí-dà-ko.

39 Iang-'ù keh-kaih iàng-shú z iàng-shú nyí-dà-ko, tà nyí-dà-ko-ge n-nyú, tà va-pah dji z yué dì-ge nang, ziu-z Chí ng-dà-ko-ge Ziè-tì va-pah só djiè-li-ge.

40 Pí-teh yih yoà shú-tu bieh shwò tsù tai-tsing, ch'üè gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko iang-ke chaò ž-chí, t'oh-goa keh-kaih wa-ch'oh-ge sì-dè.

41 Hüe-shí tsieh-zíu gi shwò-ge nang oh ziu sí-lí: he-neh ko-ts'adà dà-iah sa-ts'ie nang.

42 Gi-dà-ko zuih ih-diæ sang pòè-síu sz-du-ge koà-shùng, dong-sang 'oh-ì p'ah ping, töé-kòè.

43 Chùng-nang oh djü-p'ò: ping-ts'í sz-du tsù-ch'üeh shú-tu djī-ž zang-tsih.

44 Chùng sie-sàng-ge nang oh sie-bồ z-ta, và-
z oh sie-t'ung;

45 Mả-goa ko-sz hủ-vaih, zuih chiề dà-ko
nang-ge ch'üeh-shiề fang-k'à dà-ko nang.

46 Neh-neh dong-sang-ö-h-l dzie-dzie zé sùng
diề-de, zé ko-chung p'ah p'ing, hũe-hũe-shí-shí,
sang-chung zing-zaih, ch'ih-hah,

47 Ts'ing-tsà Ziề-tì, chùng pah-sùng shí-hũe
gi-dà-ko. Chí pồ teh-chaò-ge nang neh-nh
ko-ts'ào koà-whaì-de.

Sd 3.

1 Sang-z ts'u, tồe-kồe-ge z-'àò, Pí-teh Iah-
yüè sie-bồ tsaó-ziề sùng-diề.

2 Yaó ih-kai nang, joa ch'üeh mú-t'e z p'ieh-
chah-ge, k'à nang de li, neh-nh foà zé sùng-
diề-ge mang-diu, hé-kai mang chiề z Mí-
mang, è djao ziề diề-ge nang tsù hỏe-z:

3 Gi ts'z-djah Pí-teh Iah-yüè è tsaó-tsàng
sùng-diề zuih djao gi-dà-ko tsù hỏe-z.

4 Pí-teh k'òa Iah-yüè, ngá-tsing t'ing gi, koá,
Ts'z-ts'z ng-dà-ko.

5 Hé-kai nang zuih ts'z-ts'z gi-dà-ko, siề yaó
ga-nyie joa gi-dà-ko teh-djah.

6 Pí-teh koá, Chang nyang ng n-naó; dà-z

F F

só yaó-ge ng k'à nyí; k'öè Na-sà-leh Yi-sû
Chī-tuh-ge ming-diu ng chiæ nyí gé-ch'í tsaó.

7 Ziuh nyah-löe gi jùng-tsih siú, pó gi toà
ch'í: gi-ge chah tà chah-tsæ lieh-k'eh tsoà-
djiè:

8 Gi ziuh t'iaè-ch'í, gé-ch'í, 'æ-tsaó: k'òa gi-
dà-ko sie-bó tsaó-tsàng sùng-diè, yih tsaó, yih
t'iaè, yih ts'ing-tsà Ziè-tì.

9 Chùng pah-sùng oh ts'z-djah gi 'æ-tsaó
ts'ing-tsà Ziè-tì,

10 Pìng-ts'í koh-djah keh-kaih nang z joa-zie
zó-zé sùng-diè Mí-mang-diu djao nang tsù hōé-
z, ziuh iang-ù gi só p'ùng-djah-ge z-kùe kah-
whà shī-djī-ch'í, koh-yiè-ch'í.

11 Hé-kai i-hōé p'ieh-chah-ge nang pó Pí-teh
Iah-yüè boh-löe z-ta, chùng pah-sùng oh shī-
djī, zih-lúng tòè Só-lu-mang-ge loa-de ts'z-ts'z
gi-dà-ko.

12 Pí-teh ts'z-djah, ziuh tai pah-sùng koá,
Yí-seh-lieh-ge nang, nyí-dà-ko tsz-ñah whai
pó keh-ch'í z-kùe toà tsù shī-djī? tsz-ñah whai
ngá-tsing tít ng-dà-ko, ts'z z ng-dà-ko yoá
z-ge djüe-pìng z-ge djie-sang, chiæ keh-kaih
nang whai tsaó ne?

13 Ò-pah-la-hüé, Yí-sà, Ngó-koh-ge Ziè-tì,
ng-dà-ko tsù'-tsung-ge Ziè-tì tsù keh-ch'í

ž-küè yung-'o Gi-ge N-tsz Yi-sû, ziù-z nyí-dà-ko só kà-zié-ge, Pí-la-tu dīng-loh è foà Gi, nyí-dà-ko zé gi miè-zie fú nyàng Gi.

14 Nyí-dà-ko keh-'ù Sìng-ge Tsìng-dzih-ge fú nyàng, fá djao ih-kai shoa-siú foa-k'à nyí-dà ko,

15 Pó 'oh-mìng-ge Chí-tsé sah-goa, Ziè-tì ch'ah-z chiè Gi joa sz-nang toa-chung vòè-'oh; ng-dà-ko 'ù keh-ch'í ž-küè tsù tai-tsìng.

16 Yi-sû-ge ming-diu, iang-'ù sie-sàng Gi-ge ming-diu, yí-chang chiè keh-kaih-nang, ziù-z nyí-dà-ko só ts'ž-djah só shá-tih-ge, whai djiè-tsoà : ž Yi-sû só sz-ge sie-sàng chiè keh-kaih nang zé nyí-dà-ko chùng-nang toa-miè whai jue-'ü-ba.

17 Shung-dí, ng shá-tih nyí-dà-ko só tsù-ge ž iang-'ù fú ming-bah; nyí-dà-ko-ge küe-fú¹ ah ž ji-ts'ž.

18 Dà-z Ziè-tì t'oh Gi chùng sie-tsz-ge kaó, só yí-sie koá-djah Chī-tuh whai ziú 'è, Gi jī-ts'ž tsù-zing.

19 Só-yí nyí-dà-ko iang-ke hwaí-ké lài-chüé, sz nyí-dà-ko-ge zai hōé dû-mōh, ji-ts'ž joa Chī-ge miè-zie vòè-shang-ge neh-tsz hōé li :

20 Pìng-ts'í Chí whai pó joa-zie tai nyí-dà ko só djüe-ge Yi-sû Chī-tuh ts'a-li.

21 T'ie-ziè iang-ke tsieh-ziú Gi, dzih-tòè và-vaih vuh-chüe-ge z-'àò li; ziù-ž Ziè-tì t'oh Gi joa-kú-yí-le-ge chùng sùng-zié sie-tsz-ge k'aó só koá-ge.

22 Iang-'ù Mû-si yí-chang tai ng-dà-ko tsû¹-tsung koá, Chí nyí-dà-ko-ge Ziè-tì, joa nyí-dà-ko-ge shung-dí toa-chung whai dè nyí-dà-ko lieh-ch'í ih-'ù Sie-tsz k'oà ng sie-dzié-ge; va-pah Gi tai nyí-dà-ko só koá-ge, oh iang-ke t'ing.

23 Va-pah fú t'ing hé-'ù Sie-tsz, joa pah-sùng toa-chung whai djì-mieh-goa.

24 Joa Sá-mó-ž ih-dzih loh-li, va-pah yaó shwò koá-ge sie-tsz, ah koá-djah keh-leh neh-tsz.

25 Nyí-dà-ko ž sie-tsz-ge tsz-sò, zing-ziù Ziè-tì k'oà ng-dà-ko-ge tsû¹-tsung só lieh-ge iah, ziù-ž tai Ò-pah-la-hüé só koá, T'ie-'ó va-pah-ge kwaih-ko zé-ù nyí-ge tsz-sò whai teh fuh.

26 Ziè-tì yí-chang pó Ž-ge N-tsz Yi-sû lieh-ch'í, sie ts'a Gi chuh-fuh nyí-dà-ko, ziù-ž sz nyí-dà-ko koh nang li-goa zaí-oh.

Sd 4.

1 Gi-dà-ko k'oà pah-sùng koá-ge z-'àò, tsì-sz tà küé sùng-diè-ge küe tà Sà-tû-ke-nang oh li;

2 Fú shí-hüe sz-du koà-shùng pah-sìng, yih pó Yi-sû-ge ù-küè djüe joa sz vöè-'oh-ge döé-lí.

3 Zih loh-siú choh gi-dà-ko, kwa pa-voa-de táng tòè mang-chiæ, iang-'ù yí-chang z 'oa-hüe ba.

4 Zie-z t'ing döé-lí-ge yaó shû-tu nang sie-sàng; nō-zang-ge sù-muh dà-iah yaó ng ts'ie.

5 Mang-chiæ gi-dà-ko-ge küe-fû¹, tsié-löé, duh-shī-nang,

6 Dù tsì-sz-tsié Ò-na, wha-yaó Ke-ò-foh, Iah-yüè, Oh-lieh-sà-dà tà va-pah dù tsì-sz-tsié voa-juh-ge nang oh jí-lúng zé Yi-lû²-sà-læ,

7 Chiæ sz-du gé-zé toa-chung, mǎng gi-dà-kó koá, Nyí-dà-ko vúng ga-nyie nang-kô ga-nyie ming-diu, tsù keh-ch'í ù-küè ne?

8 Pí-teh mǒ-choh teh-djah Sìng-Ling, zihh tài gi-dà-ko koá,

9 Pah-sìng-ge küe-fû¹, Yí-seh-lieh-ge tsié-löé, keh-neh djah-z iang-'ù dè bìng-nang só tsù-ge hōé-z, sàng-máng ng-dà-ko z tsz-ñah-ñang i jüe-'ü:

10 Nyí-dà-ko chùng nang, tà Yí-seh-lieh-ge chùng pah-sìng hōé shá-tih, z vúng Na-sà-leh-ge Yi-sû Chī-tuh-ge ming-diu, nyí-dà-ko só t'ing zé zaih-ù-kò, Ziè-tì joa sz só vöè-'oh-ge, z

vúng Gi-ge ming-diu keh-kaih nang gé z nyí-dà-ko miè-zie jüe-'ü.

11 Keh-kaih ziù-z nyí-dà-ko ch'í-uh-ge löé-sz só ch'í-goa-ge zih-diu, yí-chang tsù-zing koh-loh-de diu ih-kw'ài zih-diu.

12 Zé-ü bieh-nang n-naó teh-chaò; iang-'ù t'ie-'ó zé nang toa-chung n-naó sz-loh bieh-kai ming-diu, k'à ng-dà-ko k'òè-djah teh-chaò.

13 Chùng-nang ts'z-djah Pí-teh Iah-yüè foà-tá-dù, yih ts'z-djah gi-dà-ko z fú sih-z ts'û-nang, zihuh shī-djī; pìng-ts'í nyàng-djah gi-dà-ko z k'òa Yi-sû tsù-dai-ge.

14 Dà-z ts'z-djah hé-kai i-höé-ge nang, k'òa gi-dà-ko sie-bó gé-ta, zihuh n-naó höé bié-poh;

15 Zihuh fang-fû² gi-dà-ko tsaó-ch'üeh kung-whai, pí-ts'z sie-lie koá,

16 Keh-leh nang ng-dà-ko tsz-ñah nang ba-foh? Gi-dà-ko yaó ming-diu-ge zang-tsih tsù-ch'üeh, Yi-lû²-sà-læ djī-ta-ge nang oh shá-tih, ng-dà-ko ah fú nang-kaò koá n-naó-ge.

17 Dà-z mié-teh kàe-ko djüe-k'e pah-sìng toa-chung, ng-dà-ko whai hōh gi-dà-ko paih-k'ó tsè vúng keh-kaih ming-diu koà-shùng nang.

18 Zihuh chiæ gi-dà-ko li, chàng-kà gi-dà-ko

tò-tò paih-k'ó vúng Yi-sû-ge ming-diu djüe döé-lí koà-shùng.

19 Pí-teh Iah-yüè whai-tòh koá, T'ing nyí-dà-ko kù-z t'ing Ziè-tì, nyí-dà-ko ts'z-ts'z zé Ziè-ti miè-zie z 'òh-lí fú 'òh-lí ?

20 Iang-'ù ng-dà-ko só ts'z-djah só t'ing-djah fú nang-kaò fú koá.

21 Yí-chang hōh gi-dà-ko zuih foà-goa, sié-fú-djah tsz-ñah-ñang hōé bà gi-dà-ko, iang-'ù p'ò pah-sìng: iang-'ù chùng-nang ts'z-djah só tsù-ge z-küè, kwai yung-'o k'à Ziè-tì.

22 Sz-du tsù djì-z i-hōe-ge hé-kaì nang, yaó sz-zaih tu shí.

23 Sz-du foà-goa-bá tòè z-ge nang boa-ta k'ì, pó tsì-sz-tsié tà tsié-lōé só koá-ge shwò oh t'ung-tsz gi-dà-ko.

24 Gi-dà-ko t'ing-da-djah zuih dong-sang-'òh-ì sing-iang de-ch'í koá, Chí, Nyí z zōé t'ie dì hé tà djì-chung và-vaih-ge Ziè-tì:

25 Nyí t'oh Nyí-ge nu-buh Dà-bieh-ge k'aó-de koá, Yì-kwaih nang tsz-ñah whai ts'oa-noà? pah-sìng tsz-ñah whai du-zie tæ-sò?

26 Dì-zìe-ge chung-yoa ba-dzàng-ch'í, küe-fú¹ ah jì-luंग, ti-dieh Chí tà Gi-ge Chī-tuh.

27 Iang-'ù Shí-lieh tà Páng-tiu Pí-la-tu, wha-yaó yì-kwaih-nang tà Yí-seh-lieh-ge pah-

sìng, zaih-zé jî-luáng è tí-dieh Nyí fu yao
só lieh-ch'î-ge sìng-zié N-tsz Yi-sû ;

28 Ziù-z tsù-zing Nyí-ge siú Nyí-ge tsz-ì yí-
sie só dîng-loh-ge ò-küè.

29 Chî, yie-ze ts'z-ts'z gi-dà-ko hōh ng-dà-ko ;
sz-k'à Nyí-ge chùng nu-buh foà-tá-dù djue
Nyí-ge döé-lí ;

30 Pîng-ts'í ch'ung-ch'üeh Nyí-ge siú i bìng ;
yih sz-teh zang-tsih tà djî-z t'oh Nyí sìng-zié
N-tsz Yi-sû-ge ming-diu hōé tsù-ch'üeh-li.

31 Tōé-kōé hōé-ba, gi-dà-ko jî-luáng-ge dî-foa
yiaé-dóng-ch'í ; chùng-nang oh mō-choh ziu
Sìng-Ling, foà-tá-dù koá Ziè-tì-ge döé-lí.

32 Sie-sàng-ge chùng-nang oh iaih-sang iaih-
ì ; n-naó nang koá z só yaó-ge ga-nyie z z-ge ;
gi-dà-ko và z sie-t'ung.

33 Sz-du yoà dù-dù-ge nang-kō tsù tai-tsìng
Chî Yi-sû vōè-'oh-ba : chùng-nang oh mung
dù-dù-ge ö-'ù.

34 Gi-dà-ko toa-chung ah n-naó ch'üeh-
shiaé-ge nang : iang-'ù va-pah yaó die-dì uh-'ù-
ge mà-goa, pó só mà-goa mû-z-ge kò-die tsó-li,
foà zé sz-du-ge chah-de ;

35 Chiæ-djah koh-nang só è yoà-ge zihh fang-
k'à gi.

36 Yaó ih-kai Lì-vì nang, z zé Chü-pí-lû' sæ-

ge, ming chiàe Iah-si, sz-du ts'ing-hu gi Po-na-po, fa-ch'üeh-li ziù-z ch'üè-ŭ-ge n-tsz,

37 Gi yaó die-dì ziùh mà-goa, pó kò-die tsó-li foà zé sz-du-ge chah-de.

Sd 5.

1 Yaó ih-kai nang ming chiàe Ò-na-nyie-ò, k'òa gi ts'i Sà-fi-lah, yaó sá-nyieh mà-goa;

2 Pó kò-die liu ké-fang, gi-ge ts'i ah shá-tih-ge; dji-'ü ké-fang tsó-li foà zé sz-du-ge chah-de.

3 Pí-teh koá, Ò-na-nyie-ò, Sà-dà tsz-ñah whai ch'ung-mô nyí-ge sang, chiàe nyí p'ie Sìng-Ling, pó die-dì-ge kò-die liu-löe ké-fang ne?

4 Die wha z-ta, ch'i fú z nyí-ge moa? mà-goa-bá, ch'i fú z nyí-z tsù chí moa? Nyí sang-naì tsz-ñah whai sœ keh-ch'í z-küè ne? Nyí fú z p'ie nang, z p'ie Ziè-tì.

5 Ò-na-nyie-ò t'ing-djah keh-leh shwò ziuh fa-töé, ch'í ziuh däng-goa; t'ing-djah keh-leh z-küè-ge nang oh dù-dù-nang djù-p'ò.

6 Keh-leh 'aó-sœ ziuh ch'í-le, pó gi poa-löe, de-ch'üeh tsoà-goa.

7 Kù-goa dà-iah ih-kai pò z-zang, gi-ge ts'i tsaó-tí li, wha fú shá-tih só tsù keh-ch'í z-küè.

8 Pí-teh tai gi koá, Nyí-dà-ko mà die-ge kò-die z keh-kaih fú? Nyí kòe-sù² ng. Gi koá, Ż-ge, z keh-kaih.

9 Pí-teh tai gi koá, Nyí-dà-ko tsz-ñah whai sie-lie sz-t'ò Chí-ge Sîng-Ling? Ts'í-ts'z, tsoà nyí dzié-fû keh-leh nang-ge chah z mang-diu-ba, ah whai pó nyí de-ch'üeh-goa.

10 Nyũ-zang lieh-k'eh fa-töé zé gi-ge chah-zie, ch'í zuih dáng-goa. Keh-leh 'aó-sæ tsaó-tí-li, ts'z-djah gi yí-chang sz, zuih de-ch'üeh tsoà gi dzié-fû pie-sie.

11 Jüe koà-whai, tà va-pah t'ing keh-ch'í z-küè-ge nang, oh dù-dù-nang djù-p'ò.

12 Sz-du zé pah-sîng toa-chung tsù-ch'üeh shũ-tu zang-tsih djĩ-z; (chùng-nang dong-sang-'òh-ì jí-lung zé Só-lu-mang-ge loa-de.

13 Djĩ-'ü-ge, n-naó nang kó k'òa gi-dà-ko tsù-dai; dà-z pah-sîng oh tsö-djoá gi-dà-ko.

14 Sàng Chĩ-ge nò-nyũ kàe-ko ko-ts'ad, sù-muh kah-whà tu;)

15 Záng-tsz-ü de-ch'üeh bìng-nang tòe ka-lũ²-de, foà zé joa-ziè ze t'ah-ziè, sz Pí-teh tsaó-da-kù gi-ge iáng sih-whah hōé iàng-djah gi-dà-ko jĩ-nang.

16 Wha-yaó shũ-tu nang joa dō-ch'üe-ge zing-tí jí-lung tòe Yi-lũ²-sà-láe li, pó bìng-nang

k'òa zi-chú mû²-na-ge nang tà-li: t'úng-t'úng
oh i-höé.

17 Dà-z dù tsì-sz-tsié k'òa t'úng-t'úng k'òa
gi tsù-dai-ge, ziù-z Sà-tû-ke koà-ge nang, oh
mô-choh tû²-djî,

18 Ziuh ch'í-le loh-siú choh sz-du, pó gi-dà-
ko siu-ka-goa.

19 Dà-z Chí-ge t'ie-sz yì-de pó lœ-ka-ge
mang k'e-goa, ling gi-dà-ko ch'üeh,

20 Koá, Nyí-dà-ko k'ì, gé sîng-diè-de, po
kaih 'oh-mîng ih-ts'ieh-ge döé-lí, koá k'à pah-
sîng t'ing.

21 Gi-dà-ko t'ing-da-djah, t'ie-koa tsöé zuih
tsaó-tsàng sîng-diè koà-shùng. Dù tsì-sz-tsié
dong k'òa gi tsù-dai-ge nang tsaó-li, pó kung-
whai k'òa Yí-seh-lieh pah-sîng-ge chùng tsié-
lœé djiæ-lúng, zuih ts'a nang tòè lœ-ka-de k'ì
po sz-du ta-li.

22 Ts'a-sz töe-da lœ-ka zang gi-dà-ko fú-
djah; zuih chüé-li köè-sû² koá,

23 Lœ-ka ng-dà-ko ts'z-djah só-lúng lœ-lœ
k'öè-k'öè z-ta, k'ö-siú-ge nang ah gé z mang-
whà; tsz k'e-da-ch'í, tí-chüé zang-fú-djah ih-
kai nang.

24 Dù tsì-sz, k'òa küé sîng-diè-ge küé,
k'òa chùng tsì-sz-tsié t'ing-djah keh-leh shwò,

ziuh n-sang keh-ch'í ù-küè tsie-le whai tsz-
ñah-ge.

25 Yaó ih-kai-nang tsaó-li t'ung-tsz gi-dà-
ko koá, Ts'í-ts'ù nyí-dà-ko só siu ka-goa-ge
nang yiè-zé gé z Sùng-diè-de koà-shùng pah-
sùng.

26 Küé sùng-diè-ge küe k'òa ts'a-sz ziuh k'í,
tà sz-du li, fú-z mié-djié-ge, iang-'ù p'ò pah-
sùng, vì-mié whai yoà zih-diu k'ó gi-dà-ko.

27 Tà-da-li ziuh chiè gi-dà-ko gé-zé kung-
whai toa-chung. Dù tsì-sz-tsié ziuh mòng gi-
dà-ko koá,

28 Ng-dà-ko fú-z lih-chàng chàng nyí-dà-ko
paih-k'ó vúng keh-kaih ming-diu koà-shùng
moa? nyí-dà-ko fá pó nyí-dà-ko-ge koà-shùng
djüe-piè Yi-lù'-sà-láé, yih è pó keh-kaih Nang-
ge shüeh kwai-ü ng-dà-ko.

29 Pí-teh ta chùng sz-du whai-tòh koá, T'ing-
joa Ziè-tì kù-z t'ing-joa nang z iang-ke-ge.

30 Ng-dà-ko tsù¹-tsung-ge Ziè-tì yí-chang
chiè Yi-sù vòè-'oh, zìù-z nyí-dà-ko só kò zé jì-
zie sah-goa.

31 Ziè-tì yoà ù-ge yao-siú pó Gi chũ-ch'í kõe,
tsù Chung-yoa, tsù Chàò-chí, hòé sz Yí-seh-
lieh-ge nang hwaí-ké, zai-oh sì-mié.

32 Ng-dà-ko z 'ù keh-leh ù-küè tsù tai-tsùng.

ge: wha yaó Sìng-Ling ah tsù tai-tsìng, ziù-z
Ziè-tì só s̄z-ká t'ing-joa Gi-ge nang.

33 Gi-dà-ko t'ing-da-djah ziuh s̄æ-ch'ì-záng,
sie-lie è sah sz-du.

34 Dà-z yaó ih-kài Foh-lì-sè nang, ming chiàe
Ko-mó-lieh, z̄ chùng pah-sìng só tsö-chàng-ge
koà-foh-sz, gi, zé kung-whai toa-chung gé-
ch'í, fang-fû' pó sz-du dzà-z tà-ch'ueh whà-
chüé.

35 Ziuh tai chùng-nang koá, Yí-seh-lieh-ge
nang, nyí-dà-ko táe-s̄ tsz-ñah-ñang bà keh-leh
nang, è dè z̄-ch'í liu-sang.

36 Iang-'ù joa-zie Tiu-dà ch'í-le, z̄ tsö z̄ dù,
dà-iah yaó s̄z-pah nang kang-löe gi; gì sah-
goa-ba, va-pah t'ing-joa gi-ge nang oh sà-k'e,
kwai-ü n-naó-goa.

37 Keh-kaih nang yí-'aó, zìe koh-k'aó-ts'ah-
ge neh-ts̄, Ko-lì-lì-ge Yao-dà ch'í-le, yáng-yaò
shŭ-tu pah-sìng kang-jì gi: keh-kaih nang ah
djì-mieh-goa, va-pah t'ing-joa gi-ge nang oh
sà-k'e.

38 Yiè-zé ng ch'üè nyí-dà-ko, Keh-leh nang
fai küè-'a-z̄, zé gi: iang-'ù keh-kaih ch'í-möe
keh-kaih z̄-küè djah-z̄ ch'üeh-ü nang, z̄-zie
whai bà-goa;

39 Djah-z̄ ch'üeh-ü Ziè-tì nyí-dà-ko fú nang-

kaò pó gi bà-goa; ch'oa-p'ò nyí-dà-ko whai
k'òa Ziè-tì sie-tsæ.

40 Chùng-nang zihh t'ing-joa gi: pó sz-du
chiè-li, táe gi-dà-ko, fang-fû' paih-k'ó vúng Yi-
sû-ge ming-diu djüe koà, zihh pó gi-dà-ko foà-
goa.

41 Sz-du zihh joa kung-whai-ge miè-zie tsaó-
k'ì; pìng-ts'í iang-ù Chí sǝ gi-dà-ko sie-p'ai 'ù
Gi ming-diu zió töé-mai, só-yí kw'à-'oh.

42 Maí neh zé sǝng-diè zé nang-ko uh, fú
shieh-goa koà-shùng, djüe Yi-sû z Chǝ-tuh.

Sd 6.

1 Toa hé-le neh-tsz, mang-du tu-ch'í-ba, yaó
koá Shǝ-lì-nyie 'ò-ge Yao-t'à nang ùe Shǝ-pah-
le-ge nang, iang-ù neh-neh fang k'aó-lie-ge
z-'aò, gi-dà-ko-ge kó-vû¹ n-naó fang-djah.

2 Zaih-ñ-kaì sz-du zihh pó chùng mang-du
chiè-li, koá, Ng-dà-ko li-k'e fú djüe Ziè-tì-ge
döé-lí, fá küé iáng-zih-ge z-küè z fú iang-
toa-ge.

3 Só-yí, shung-dí, nyí-dà-ko toa-chung höe
ká-ch'üeh ts'aih-kaì yaó höe ming-sing, yaó
Sǝng-Ling tà ts'ung-ming mǝ-choh-ge nang,

só-yí ng-dà-ko hōé lieh gi-dà-ko küè keh-ch'í
 z-küè :

4 Ng-dà-ko z whaì chüe-sang töé-köè, 'ù döé-
 lí löe-lih.

5 Keh-chù shwò chùng mang-du oh hūe-shí :
 zuih t'iaé-shüé Sz-di-fá, gi z yaó sie-sàng tà
 Sìng-Ling mǒ-choh-ge nang, wha-yaó Fi-lieh,
 Pah-lu-ku-lu, Nyie-ko-na, Di-mang, Po-mí-na,
 wha-yaó zaih-koà-ge Ũe-di-ah nang Nyie-ku-
 la ; zuih chiè gi-dà-ko gé zé sz-du miè-
 zie :

6 Sz-du töé-köè, zuih pó siú k'òa gi-dà-ko
 diu-zie.

7 Ziè-tì-ge döé-lí shang-'òa-ch'í : mang-du-ge
 sù-muh zé Yi-lú²-sà-lé kah-whà tu-ch'í : ah
 yaó shǔ-shǔ-tu-tu-ge tsì-sz jùng-joa sàng-vuh.

8 Sz-di-fá, sie-sàng tà nang-kǒ mǒ-choh, zé
 pah-sìng toa-chung tsù-ch'üeh dù djì-z zang-
 tsih.

9 Yaó-le ts'ing-hu z Lì-pah-di-nu-ge kung-
 whaì, wha-yaó Kú-lì-na, Ò-lih-sa-dà, Chǐ-lì-ko,
 Ò-si-ò kung-whaì-ge nang ch'í-le, k'òa Sz-di-fá
 bié-lǒ.

10 Sz-di-fá koá-ge shwò yaó ts'ung-ming yaó
 Sìng-Ling, sz gi-dà-ko n-ch'í tí-dieh gi.

11 Gi-dà-ko zuih t'iaé-su nang koá, Ng-dà-ko

t'ing-djah gi koá sih-duh Mû-si tà Ziè-tì-ge shwò.

12 Gi-dà-ko zuih t'iaé-dóng pah-sing, tà tsié-lóé tà duh-shī-nang ; zuih li choh gi, tà gi tōe kung-whai-de k'ì,

13 Pó tsù kó tai-tsing-ge nang lieh-ch'í, koá, Keh-kaih nang fú shieh-goa koá shwò sih-duh keh-kaih sing-zié dì-foa tà lieh-foh :

14 Iang-'ù ng-dà-ko t'ing-djah gi koá, Keh-kaih Na-sà-leh Yi-sû whai bà-whà keh-kaih dì-foa, ké-goa Mû-si só djue k'à ng-dà-ko-ge kwai-chú.

15 Zó zé kung-whai-de-ge chùng-nang ngá-tsing t'ing gi, zuih ts'è-djah gi-ge miè-moà, jī-dong z' t'ie-sz-ge miè-moà.

Sd 7.

1 Dù tsì-sz-tsié zuih koá, Keh-leh z-küè tòe-tí z' keh-ñang fú ?

2 Sz-di-fá zuih koá : Koh-'ù shung-dí, vù¹-ts'ang, dà-ko-nang, ts'ing t'ing. Ng-dà-ko-ge tsù¹-tsung Ò-pah-la-hüé, wha zé Mí-só-pu-dà-mí, wha-mì djì zé Ha-la-ge z-'aò, yung-'o-ge Ziè-tì shiè gi yiè-ch'üeh.

3 Tai gi koá, Nyí iang-ke li-goa páng-dì ts'ang-chüè, tòè Ng só whai tsz-tié nyí-ge dì li.

4 Gi zih li-goa Ko-leh-tí-ge dì, djt zé Hala; gi vŭ¹-ts'ang sz-goa-tsz 'aó, Ziè-tì bö gi joa boa-ta tòè keh-kaih nyí-dà-ko yiè-ze só djt-ge dì :

5 Pìng-ts'í zé ts'z-dì n-naó sz gi sá-nyieh, ziù-z gé-chah-ge dì ah n-naó k'à gi : ch'ah iàng-shú whai pó ts'z-dì sz-k'à gi ta gi-ge tsz-sö tsù sá-nyieh, hé nang-kà gi wha-mì yaó n-tsz.

6 Ziè-tì koá, Gi-ge tsz-sö whai dzà ze whà-lŭ³-ge dì, boa-ta-ge nang whai pó gi-dà-ko tsù nu-buh yih k'ú-dé gi-dà-ko sz-pah nyie.

7 Ziè-tì yih koá, Ng whai p'ò-tò hé-kai pó gi-dà-ko tsù nu-buh-ge kwaih; 'aó-le gi-dà-ko whai tsaó-ch'üeh zé keh-kaih dì-foa vuh-z Ng.

8 Ziè-tì yih pó küeh-lí-ge iah sz-k'à gi : 'aó-le Ò-pah-lá-hüé sæ Yí-sà, dì poh neh dè gi 'æ küeh-lí; Yí-sà sæ Ngó-koh; Ngó-koh sæ zaih-n 'ù sz-tsŭ¹.

9 Sz-tsŭ¹ tŭ²-djt Iah-saih, mà gi I-djaih-de goa : dà-z Ziè-tì k'oà gi sie-bó,

10 Chaò gi ch'üeh ih-ts'ieh-ge k'ú-nà, sz gi zé I-djaih Yoa Foh-löé-ge miè-zie yaó ö-ŭ

G G

yaó ts'ung-ming ; Foh-löé zuih p'à gi küé
I-djaih kwaih tà Foh-löé-ge jüe-ko.

11 I-djaih tà Ko-nö-ge t'úng-dì p'ùng-djah
hoa-nyie du k'ú-nà : ng-dà-ko tsû¹-tsung zang-
fu-djah k'aó-lie.

12 Ngó-koh t'ing-djah zé I-djaih yaó k'aó-lie
zuih sie ts'a-ch'üeh ng-dà-ko-ge tsû¹-tsung k'ì.

13 Dì ò-pie Iah-saih k'à gi shung-dí nyàng-
djah : Iah-saih-ge voa-juh zuih k'à Foh-löé
shá-tih.

14 Iah-saih ts'a nang pó gi vû¹ Ngó-koh, k'oà
gi t'úng voa-juh, ts'aih-zaih-ng-kai nang,
ts'ing-li.

15 Ngó-koh zuih tsaó-loh I-djaih ; gi-z k'oà
ng-dà-ko-ge tsû¹-tsung oh sz zé boa-ta ;

16 De-kù tòè Jí-chiè k'ì, tsoà zé Ò-pah-la-
hüé yoà nyang joa Jí-chiè-ge Vû¹ Ha-möh-ge
tsz-só só má-ge vang-mù.

17 Dà-z Ziè-ti shû-nyüè só iàng-shû Ò-pah-
la-hüé-ge neh-tsz sie-djáng-ch'í, pah-sing zé
I-djaih kwaih tu-ch'í-li shang-'oà-ch'í ;

18 Dzh-tòè yaó bieh-kai Yoa ch'í-le, z fú
shá-tih Iah-saih-ge.

19 Gi yoà chú-cht 'è ng-dà-ko-ge voa-juh,
k'ú-dé ng-dà-ko-ge tsû²-tsung, chiæ gi-dà-ko
tiu-goa iang-'e, fú zö gi 'oh-da.

20 Keh-kaih z-'àò Mû-si sæ-li, höé-ts'z fi-va ;
zé vû¹-ge uh-de ié-ch'í sa-kaì nyüeh.

21 Tiu-ch'üeh-ge z-'àò, Foh-löé-ge na-n siu
gi li, ié gi tsù z-ge n-tsí.

22 Mû-si 'oh-zaih I-djah nang ih-ts'ieh-ge
'oh-vàng ; koá-'ò tsù z-küè oh yaó nang-kô.

23 Töè-da sz-zaih-hò shí, sang-naì sié-ch'í k'í
ts'z z-ge shung-dí Yí-seh-lieh tsí-sö.

24 Ts'z-djah ih-kaì nang zió üe-ch'üeh ziu
pöé-whù gi, dè zió üe-ch'üeh-ge nang pöè-üe,
pó I-djah nang táé-sí.

25 Gi sié shung-dí whàì ming-bah Ziè-tì t'oh
gi siú sí gi-dà-ko teh-chaò ; gi-dà-ko ch'ah fú
ming-bah.

26 Dì-n neh p'ùng-djah lè-kaì Yí-seh-lieh
nang tsæ-lö, ziu ch'üè gi-dà-ko whu-muh,
koá, Bung-yaó, nyí-dà-ko z shung-dí, tsz-ñah-
whàì pí-ts'z sie-'è ne ?

27 Hé-kaì üe-ch'üeh shung-dí-ge nang, pó
Mû-si döe-k'e, koá, Jì-nang lieh nyí tsù ng-dà-
ko-ge küe, sàng ng-dà-ko-ge üè ne ?

28 Nyí è sah ng, k'òa zò-yì sah I-djah nang
sie-dzié ne ?

29 Mû-si t'ing-djah keh-chù shwò ziu döe-
k'í, dzà zé Mí-die, zé boa-ta sæ lè-kaì n-tsí.

30 Kù-goa sz-zaih nyie, zé Si-ná sa-ge k'óa-í,

zé ts'ì-bùng-de hú-koa toa-chung, Chī-ge t'ie-sz shiè Mû-si yiè-ch'üeh.

31 Mû-si ts'z-djah ziuh shī-djī keh-ch'í-ž-küè; tsaó-k'ì ts'z-ts'z, ziuh yaó Chī-ge sing-iang tai gi koá,

32 Ng z nyí tsû¹-tsung-ge Ziè-tì, Ò-pah-lahüé-ge Ziè-tì, Yí-sà-ge Ziè-tì, Ngó-koh-ge Ziè-tì. Mû-si ga-ga-taó, fú kó ts'z.

33 Chī yih tai gi koá, Nyí chah-de-ge 'a ká-loh-goa, iang-ŭ nyí só gé-ta-ge dì-foa z sìng-dì.

34 Ng-ge pah-sìng zé I-djahì só zió-ge k'ú-ts'ú Ng ts'z-djah-bá, gi-dà-ko-ge t'à-sih Ng ah t'ing-djah-bá; Ng ah koà loh chàd gi-dà-ko: yiè-zé nyí li, Ng whai ts'a nyí tòè I-djahì k'ì.

35 Gi-dà-ko yí-chang fú nyàng Mû-si, koá, Jī-nang lieh nyí tsù ng-dà-ko-ge küe, sàng ng-dà-ko-ge üè ne? Ziè-tì ch'ah t'oh ts'ì-bùng-de só yiè-ch'üeh-ge t'ie-sz ts'a gi tsù küe-fû¹ tsù chàd-chí.

36 Gi líng gi-dà-ko ch'üeh, zé I-djahì, zé 'Ong-hé, zé k'oà-í, sz-zaih nyie kung-fû tsù djī-ž zang-tsih.

37 Ziù-ž keh-kaih Mû-si tai Yí-seh-lieh-ge tsz-sö só koá, Chī, nyí-dà-ko-ge Ziè-tì, joa nyí-dà-ko shung-dí toa-chung whai lieh ih-ù

Sie-tsz k'à nyí-dà-ko, k'òà ng sie-dzié; iang-ke t'ing Gi.

38 Keh-kaih nang toa-z ze-z k'òà-í-de-ge koà-whaì, k'òà Si-ná sa tai gi só koá-'ò-ge t'ie-sz sie-bó, wha-yaó k'òà ng-dà-ko-ge tsù¹-tsung sie-bó: gi tsieh-ziú 'oh-mìng-ge dōe-li sz-k'à ng-dà-ko:

39 Ng-dà-ko-ge tsù¹-tsung fú k'áng t'ing-joa gi, pó gi dōe-k'e-k'ì; sang-naì lai-chüé sié I-djaih,

40 Tai Ò-lang koá, Nyí dè ng-dà-ko zōé zang-ming, hōé 'æ ze ng-dà-ko mang-zie: iang-'ù keh-kaih líng ng-dà-ko ch'üeh I-djaih-ge Mû-si, ng-dà-ko fú shá-tih z nyaoh-doá.

41 Toa hé-le neh-tsz gi-dà-ko zuih zōé ih-kai sai ngao-n, yih shiè-tsi k'à zang-zie, yih hūe-shí z siú só tsù-ge mû-z.

42 Ziè-tì zuih lai-chüé, k'à gi-dà-ko vuh-z t'ie-zie-ge zaih-nyüeh sing-tao; jī-dong sie-tsz shī-de só sí-loh, koá, Yí-seh-lieh-ge ko-de, nyí-dà-ko sz-zaih nyie ze k'òà-í shiè-zie ch'uh-sæ shiè-zie tsì-li, ch'í z shiè k'à Ng moa?

43 Nyí-dà-ko de-djah Mû-loh-ge tsiè-bung, de-djah nyí-dà-ko-ge zang-ming Lié-fa keh-löh sing, ziù-z nyí-dà-ko só zōé è pà-ge yang-zie:

Ng whai pó nyí-dà-ko bō-tōè Po-pí-lang-ge
boa-maì k'ì.

44 Ng-dà-ko-ge tsù¹-tsung, zé k'òà-í-de, yaó
tsù tai-tsing-ge tsiè-bung z-ta, jī-dong Hé-¹ù
tai Mû-si koá-¹ò-ge fang-fû¹ gi, iang-ke chiàè só
ts-¹z-djah-ge yiè-sih tsù keh-kaih tsiè-bung.

45 Tōè-da Ziè-tì zé ng-dà-ko tsù¹-tsung miè-
zie küé-ch'üeh yì-kwaih nang, ng-dà-ko-ge
tsù¹-tsung zuih k'òà lah-shī-ò, pó keh-kaih tsiè-
bùng tà-tsàng yì-kwaih-nang-ge sá-nyieh, dzih
zō tōè Dà-bieh-ge neh-tsz ;

46 Dà-bieh zé Ziè-tì miè-zie teh-djah ò-¹ù, è
¹ù Ngó-koh-ge Ziè-tì zōé djt-ch'í ;

47 Dà-z Só-lu-mang ¹ù Gi ch'í uh.

48 Ziè-z Tíng-Kōe fú djt zé nang siú só zōé-
ge diè, jī sie-tsz só koá,

49 Chí koá, T'ie z Ng-ge zò-¹ù, dì z Ng-ge
dah-chah-tàng ; nyí-dà-ko è dè Ng ch'í tsz-ñah
nang-ge uh ne ? Ng üe-sih-ge dì-foa z nyaoh-
doá ?

50 Keh-leh và-vaih fú z Ng siú só zōé moa ?

51 Nyí-dà-ko djie-diu djie-nōé-ge, sang-naì
tà í-tó mì zió küeh-lí-ge, nyí-dà-ko dzie-dzie
baì-nyaih Sìng-Ling ; nyí-dà-ko jī-dong tsù¹-
tsung ih-yiè.

52 Nyah-ih-kai sie-tsz nyí-dà-ko tsù¹-tsung

mì pieh-nah-kù ne? Va-pah tsz-tié keh-ù
Tsing-dzih-ge whà li-ge nang gi-da-ko oh sah-
goa, nyí-dà-ko yiè-zé ah pó Gi-ž mà-goa sah-
goa.

53 Nyí-dà-ko teh-djah t'ie-sz só djüe-ge lieh-
foh, ah n-naó siú-löe.

54 Gi-dà-ko t'ing-djah keh-leh shwò, sang-naì
jī tõe ch'oh, ts'ieh-ts'ž 'àng Sz-di-fá.

55 Sz-di-fá mǝ-choh ž Sìng-Ling, ngá-tsing
tíng t'ie, ts'ž-djah Ziè-tì-ge yung-'o, wha-yaó
Yi-sù gé-zé Ziè-tì-ge yaò-pie,

56 Ziuh koá, Ng ts'ž-djah t'ie k'e-ch'í, Nang-
ge N-tsz gé-zé Ziè-tì-ge yaò-pie.

57 Chùng-nang dù-dù-ge sing-iang chiæ-ch'í,
seh-goa n-tó, ih-zi ch'òa-li;

58 Pó gi küé-ch'üeh zing-whà, zih-diu k'ó
gi: tsù tai-tsing-ge nang pó i-zie foà zé ih-kai
'áo-sæ-ge chah pie-sie, ming chiæ Söè-lu.

59 Gi-dà-ko zih-diu k'ó Sz-di-fá-ge z-'àò, Sz-
di-fá ziuh djao, koá, Chí Yi-sù 'o! tsieh-ziú
ng-ge ling-yüe.

60 Yih chah-k'üeh djú-loh, dù-dù-ge sing-
iang chiæ-ch'í, Chí, fai pó keh-kaih zaí kwai-ü
gi-dà-ko. Keh-chù shwò koá-bá, ziuh k'üè-
djah. Söè-lu ts'ž gi sz ah shí-hüe-ge.

Sd 8.

1 Hé nang-kà zé Yi-lû²-sà-læ-ge koà-whai
p'ung-djah dù-dù-ge pieh-nah: djì-goa sz-du
yí-whà, mang-du oh sà-k'e zé Yao-t'à tà Sà-
mó-lì-ò-ge dì-kà.

2 Yaó djie-sang-ge nang pó Sz-di-fá tsoà-goa,
dù-dù-nang dè gi pai-sie.

3 Sòe-lu pó koà-whai ts'oa-goa, tsaó-tsàng
nang-ko uh, choh nō-nō-nyŭ-nyŭ sùng lœ-
ka-de.

4 Sà-k'e-ge nang zuih tõe koh-ch'í djüe fuh-
iang.

5 Fi-lieh tsaó-loh tõe Sà-mó-lì-ò ih-kai zing-
tí tai gi-dà-ko djüe Chī-tuh.

6 Chùng-nang ts'z-djah t'ing-djah Fi-lieh só
tsù-ge djì-z zuih dong-sang-'òh-ì liu-sang gi só
koá.

7 Iang-'ù yaó shŭ-tu zi-chŭ mŭ²-djah-ge
nang, zi-chŭ dù-dù-ge sing-iang chiæ-ch'í,
zuih ch'üeh-k'ì; shŭ-tu t'a-fung-ge tà piéh-
chah-ge ah i-hœé.

8 Hé-kai zing-tí zuih dù-dù-nang kw'à-'oh.

9 Yaó ih-kai nang, ming-chiæ Si-mang, su-le
zé hé-kai zing-tí 'æ zi-jüeh, mi-whaih Sà-mó-
lì-ò-ge pah-sing, koá z z ga-nyie dù nang:

10 Chùng-nang dù-dù-sai-sai oh t'ing-sàng gi, koá, Keh-kaih nang z Ziè-tì-ge dà nang-kô.

11 Gi-dà-ko t'ing-sàng gi, iang-ù gi dzie-chaó yoà zi-jüeh mi-whaih gi-dà-ko.

12 Dà-z Fi-lieh djüe Ziè-tì kwaih-ge fuh-iang, tà Yi-sû Chī-tuh-ge ming-diu, chung-nang zuih sie-sàng gi, nõ-nyũ oh ziu sí-lí.

13 Si-mang z-chí ah sàng, ziu sí-lí kù 'áo dzie-dzie k'òa Fi-lieh sie-bô; ts'z-djah só tsù-ge zang-tsih djī-z zuih koh-yiè-ch'í.

14 Zé Yi-lû²-sà-læ-ge sz-du t'ing-djah Sà-mó-lì-ò tsieh-zui-djah Ziè-tì-ge dôé-lí, zuih ts'a Pí-teh Iah-yüé tòè gi-dà-ko boa-ta;

15 Tsaó-da-loh zuih 'ù gi-dà-ko tòé-kòè, sz gi-dà-ko hòé ziu Sìng-Ling;

16 Iang-ù Sìng-Ling wha-mì koà-ling gi-dà-ko ih-kai nang; gi-dà-ko tsz vúng Yi-sû-ge ming-diu ziu-kù sí-lí.

17 Sz-du zuih pó siú k'òa gi-dà-ko diu-zie, zuih teh-djah Sìng-Ling.

18 Si-mang ts'z-djah iang-ù sz-du-ge siú k'òa-zie, zuih yaó Sìng-Ling sz-loh, pó nyang tsó-li è k'à gi-dà-ko,

19 Koá, Pó keh-kaih djüe-pìng sz-k'à ng, chiæ ng siú k'òa-zie jī-nang, jī-nang whai teh-djah Sìng-Ling.

20 Pí-teh tai gi koá, Nyí-ge nyang lie nyí-ž mieh-goa, iang-'ù nyí sié Ziè-tì só sz-ge, hōé yoà nyang má-ge.

21 Nyí, keh-kaih döé-lí, n-naó fang n-naó vâng : iang-'ù zé Ziè-tì miè-zie nyí-ge sang fú tsing.

22 Só-yí iang-ke hwaí-ké keh-kaih zaí-oh, djao Ziè-tì sih-whah nyí sang-naí-ge nyiè-diu hōé sì-goa.

23 Ng ts'ž nyí ž k'ú-ta toa-chung, k'à 'oh-duh kw'áng-ch'í.

24 Si-mang whai-tōh koà, Nyí-dà-ko dè ng djao Chí, sz nyí-dà-ko só koá-ge ž-küè fú whai ling-djah ng.

25 Sz-du yí-chang tsù tai-tsing djüe Chí-ge döé-li, zuih chüé Yi-lú²-sà-láé k'í, zé shǔ-tu Sà-mó-lì-ò-ge shie-ts'ö djüe fuh-iang.

26 Chí-ge t'ie-sz tai Fi-lieh koá, Ch'í-sang shiè nō-pie k'í, tòè joa Yi-lú²-sa-láé loh Ko-sah hé-diæ lú²-de k'í ; keh-diæ lú² ž k'oà-í.

27 Gi zuih ch'í-sang k'í, Yaó ih-kai A-di-ah-pah nang, ž A-di-ah-pah nyũ-yoa Küe-dà-chī yaó dù djüe-ping-ge t'à-kà, küé gi ih-ts'ieh-ge nyang-k'ù, gi yí-chang zié Yi-lú²-sà-láé pà Ziè-tì,

28 Yiè-zé chüé-li, zó ž ts'í-de, duh sie-tsz Yí-sè-ò-ge shī.

29 Sìng-Ling tai Fi-lieh koá, Tsaó-zié, pah-djang hé-pó ts'í.

30 Fi-lieh zih-k'í, t'ing-djah gi duh sie-tsz Yí-sè-ò-ge shí, zih koá, Só duh-ge nyí ming-bah fú ?

31 Gi koá, Djah n-naó nang k'e-döè, ng tsz-ñah nang-kaò ming-bah ne ? Zih ts'ing Fi-lieh zié-li sie-bó zó.

32 Só duh keh-p'ie shí koá, Gi zié yie-n líng tòè sah-ge dì-foa k'í; zié sai yie-n zé tsié-möe-ge nang siú-de fú shié, ah fú k'e k'aó.

33 Gi ti-vi-ge z-'aò, fú teh-djah kung-ñ-ge p'ò-tò. Gi-ge sì-dè jī-nang whai koá-ch'üeh-li ? iang-'ù Gi-ge 'oh-mìng joa dì-zie daih-k'í-goa.

34 T'à-kà tai Fi-lieh koá, Ts'ing-màng, sie-tsz keh-chù shwò z koá-djah jī ne ? z koá-djah z-chí, whah-z koá-djah bieh-nang ne ?

35 Fi-lieh zih k'e-k'aó, joa keh-tsie shí koá-ch'í pó Yi-sú-ge fuh-iang djüe-k'à gi.

36 Gi-dà-ko 'æ lú'-ge z-'aò, li-töè yaó shí-ge dì-foa; t'à-kà zih k'á, Ts'í-ts'z, keh-li yao shí : ng zió sí-lí yaó ga-nyie tsú-kah ne ?

37 Fi-lieh koá, Nyí djah-z záng-sang sie-sàng, zih k'ó-yí. Gi whai-töh koá, Ng sàng Yi-sú Chī-tuh z Ziè-tì-ge n-tsí.

38 Gi zih chiæ ts'í ding-ta : Fi-lieh k'òa

t'à-kà læ-kai oh tsaó-loh shí-de; Fi-lieh sz gi sí-lí.

39 Joa shí-de zió-li, Chí-ge Sìng-Ling hüeh-zie pó Fi-lieh tà-k'í; t'à-kà n-náo tsè ts'è-djah gi, kw'à-kw'à-'oh-'oh tsaó z-ge lû².

40 Dà-z Fi-lieh zuih zé-z Ò-só-tû; gi tsaó-kù-k'í djüe fuh-iang zé koh zing-tí, ih dzih töè Ke-sà-lì-ò.

Sd 9.

1 Söè-lu zing-djao t'û²-ch'üeh shoa-shié-ge shwò, è sah-'è Chí-ge mang-du, zuih k'í chiè dù tsì-sz-tsié,

2 Djao gi sí vang-shī k'à gi tà töè Dà-mó-seh koh whai-doa, sz gi, djah-z p'ùng-djah keh-kaih Döé-lû² ga-nyie nang, paih-lô nö-nyü, zuih höé kw'áng-ch'í tà Yi-lû²-sà-læ li.

3 Tsaó-lû²-ge z-'ad, zuih töè Dà-mó-seh sie-djáng; hüeh-zie joa t'ie-zie yaó koa-liè dö-ch'üe chiæ-djah gi:

4 Gi zuih fa töé dî, t'ing-djah yaó sing-iang tai gi koá, Söè-lu, Söè-lu, nyí tsz-ñah whai pieh-nah Ng?

5 Gi koá, Chí, Nyí z ji ne? Chí koá, Ng z nyí só pieh-nah-ge Yi-sû; nyí chah t'ih ts'ì z na-ge.

6 Gi ga-ga-taó, yih shī-djī-ch'í, koá, Chī, Nyí è ng tsù ga-nyie? Chí tai gi koá, Ch'í-le, tsaó-tsàng zing-tí, nyí só iang-ke tsù-ge ò-küè, whai k'à nyí koá.

7 Dong 'æ-ge nang gé-ta ó-k'aó-vu-nyie, t'ing-djah sing-iang, n-naó ts'ò-djah nang.

8 Sòè-lu joa dì-ziè bo-ch'í; ngá k'e-de-ch'í 'òe-vu ts'ò-djah: gi-dà-ko zih tai gi-ge siú tà gi tsaó-tsàng Dà-mó-seh.

9 Sa neh ts'ò-fú-djah, ah fú ch'ih ah fú hah.

10 Dà-mó-seh yaó ih-kai mang-du, ming chiè Ò-na-nyie-ò; Chí zé maih-ò toa-chung tai gi koá, Ò-na-nyie-ò. Gi koá, Chí, ng ó keh-li.

11 Chí tai gi koá, Ch'í-sang, tòè hé-diæ chiæ Dzih-ka k'ì, zé Yao-dà uh-de zang ih-kai Dà-sù nang ming chiæ Sòè-lu; iang-'ù gi yiè-zé tòé-kòè,

12 Pìng-ts'í zé maih-ò toa-chung, gi yí-chang ts'ò-djah ih-kai nang, ming chiæ Ò-na-nyie-ò tsaó-tí pó siú k'òà ziè, chiæ gi whai ts'ò.

13 Ò-na-nyie-ò whai-tòh koá, Chí, ng joa shú-tu nang t'ing-djah keh-kai nang zé Yi-lú²-sa-læ kah-whà k'ú-dé Nyí-ge sòng du,

14 Pìng-ts'í ts'ò-dì, joa chùng tsì-sz-tsié-da yaó djue-pìng pó va-pah tòé-kòè Nyí ming-diu-ge nang kw'áng-ch'í.

15 Chī tài gi koá, Nyí k'í, gi z Ng só t'iaé-shué-ge ch'í-míng, zé yì-kwaih-nang, zé Chung-yoa, zé Yí-seh-lieh-ge tsz-sò miè-zie, whàì djüe-yie Ng-ge ming-diu.

16 Ng whàì tsz-tié gi, tsie-le 'ù Ng-ge ming-diu só iang-ke zió-ge k'ú-nà.

17 Ò-na-nyie-ò zuih k'í, tsaó-tsàng hé-zò uh-de; pó siú k'òa-zie koá, Shung-dí Sòè-lu, nyí li-ge z-'aò zé lû²-zie shiè nyí só yie-ch'üeh-ge Chī Yi-sû, ts'a ng li, chiè nyí hōé ts'z-djah, yih hōé mō-choh teh-djah Sìng-Ling.

18 Joa gi ngá-tsing jī-dong yaó ngü-ling jī-siú dàng-loh, gi lieh-k'eh zuih ts'z-djah, pìng-ts'í ch'í-le zió sí-lí:

19 Ch'ih-kù iáng-zih zuih tsoà-djiè-ch'í. Sòè-lu k'òa Dà-mó-seh-ge mang-du tsù-dai yaó sù neh;

20 Jī-siú zé koh whàì-doa djüe Chi-tuh z Zie-tì-ge N-tsz:

21 Va-pah t'ing-djah-ge nang zuih koh-yie-ch'í, koá, Keh-kaih fú z zé Yi-lû²-sà-læ möe-'è töé-köè keh-kaih ming-diu-ge nang moa? Gi töè ts'z-dì li fú z deh-deh-ñang è pó gi-dà-ko kw'áng-ch'í tà töè chùng tsì-sz-tsié boa-ta.

22 Dà-z Sòè-lu nang-kō kæ-djī ko-ts'ao, pó .

• djĩ ze Da-mo-seh-ge Yao-t'a nang bié tòè, bié-ch'üeh ming Yi-sû z Chĩ-tuh.

23 Kù-goa shŭ-tu-ge neh-tsz, Yao-t'à nang sie-lie è sah gi :

24 Dà-z gi-dà-ko-ge cht-möe k'à Söè-lu shá-tih. Gi-dà-ko neh-yì pó zing-mang siú-löe, è sah gi.

25 Mang-du, yì-de, yoà la-n, joa zing-ziè pó gi ts'i-loh.

26 Söè-lu tòè-da Yi-lŭ'-sà-læ, è k'oà mang-du chieh-koa: gi-dà-ko oh p'ò gi, fu sàng gi z mang-du.

27 Po-na-po ch'ah tà gi tòè sz-du mang-zie, pó gi lŭ'-ziè tsz-ňah-ňang ts'z-djah Chĩ, Chĩ yih tai gi koá shwò, pìng-ts'í zé Dà-mó-seh gi tsz-ňah-ňang vúng Yi-sû-ge ming-diu foà-tá-du djŭe-döe, oh koá k'à gi-dà-ko t'ing.

28 Söè-lu zuih zé Yi-lŭ'-sà-læ k'oà mang-du le-yoá.

29 Vúng Chĩ Yi-sû-ge ming-diu foà-tá-dù djŭe-döe: yih k'oà koá Shĩ-lì-nyie shwò-ge Yao-t'à nang koá-ò bié-lô; dà-z gi-dà-ko dû-möe è sah gi.

30 Shung-dí teh-tsz zuih pó gi tà-loh tòè Ke-sà-lì-ò, ts'a gi tòè Dà-sù k'í.

31 Toa-z jŭe Yao-t'à, Ko-lì-lì, Sà-mó-lì-ò-ge

koà-whaì yaó bing-üe, yih chie-kù-ch'í; djà-p'ò
Ziè-ti 'æ-ž, yih yáo Sìng-Ling üe-ű, ko-ts'aò
sù-muh.

32 Pí-teh piè-'æ sž-foa-ge z-'aò, tsaó-loh töè
djt zé Lù¹-dà-ge sìng-du boa-ta;

33 Ziuh p'ùng-djah ih-kai nang, ming chiaè
Yí-nyie-ngó, poh nyie töè ž joa-de, sæ t'a-fung
bìng.

34 Pí-teh tai gi koá, Yí-nyie-ngó Yi-sù Chī-
tuh pó nyí i-höé; ch'í-le, pó ž-ge joa chang-lí-
ch'í, Gi jī-siú ch'í-le.

35 Djt zé Lù¹-dà tà Sá-làng-ge chùng-nang
ts'ž-djah gi, ziuh kwai-vuh Chī.

36 Zé Iah-p'ò yaó ih-kai nyű mang-du, ming
chiaè Dà-pí-dà, fa-ch'üeh Shí-lì-nyie-ge shwò
ziù-ž Tu-ko, gi koa-'æ höé-ž tsiu-tsì djung-nang.

37 Toa hé-le neh-tsž gi sæ-bìng sž-goa; gi-
dà-ko sí-goa ziuh k'òa gi lao-ka-de.

38 Lù¹-dà k'òa Iah-p'ò sie-djáng, mang-du
t'ing-djah Pí-teh ž boa-ta ziuh ts'a lă-kai nang
djao gi li fai ta-koh.

39 Pí-teh ziuh ch'í-sang, k'òa gi-dà-ko sie-bó
k'í. Töè-ba, ziuh tà gi lao-ka-de. k'í; chùng
kó-vù¹ 'ü-löe Pí-teh k'uh-ch'í, pó Tu-ko wha
k'òa gi-dà-ko ž-ta-ge z-'aò só tsù-ge tí-whà-ge
i-zie k'à gi ts'ž.

40 Pí-teh chiàe chùng-nang oh tsaó-ch'üeh k'í, zuih djú-loh töé-köè; 'aó-le lai-chüé tai-djah sang-t'í, koá, Dà-pí-dà, ch'í-le. Nyú-zang zuih k'e ngá; ts'z-djah Pí-teh zuih zó-ch'í.

41 Pí-teh dì siú k'à gi, pó gi toà-ch'í: pìng-ts'í chiàe sìng-du tà kó-vú¹, k'à gi-dà-ko ts'z gi 'oh z-ta.

42 T'úng Iah-p'ò oh shá-tih; yaó shú-tu nang sie-sàng Chí.

43 Pí-teh shoh zé Iah-p'ò, zé ih-kai tsù bi löé-sz-ge ko-de, shú-tu-ge neh-tsá.

Sd 10.

1 Ke-sà-lì-ò yaó ih-kai nang, ming chiàe Ku-nyie-liu, z Yí-dà-lì yung-de-ge pó-tsúng,

2 Gi nang djie-sang, lie jüe-ko oh chàng-p'ò Ziè-tì, shiè pah-sìng tu tsù höé-z, dzie-dzie töé-köè Ziè-tì.

3 Neh dà-iah z sang-z ts'u, gi zé maih-z toa-chung, ming-ming ts'z-djah Ziè-tì-ge t'ie-sz tsaó-tsàng gi boa-ta li, yih tai gi koá, Ku-nyie-liu.

4 Ku-nyie-liu ngá-ting tìng-löe ts'z gi, yih

H H

djù-p'ò, koá, Chí, ga-nyie ò-küè? T'ie-sz tai gi koá, Nyí-ge töé-köè, tsiu-tsi, yí-chang sing-zie mung Ziè-tì chī-nyie.

5 Nyí yìè-zé ts'a nang Iah-p'ò k'ì, ts'ing Si-mang ts'ing-hu z Pí-teh li;

6 Gi dzà zé tsù bi löé-sz Si-mang uh-de, ziù-z hé pie-sie; nyí iang-ke tsù-ge ò-küè gi whai tai nyí koá.

7 Tai gi koá-ge t'ie-sz tsaó-da-k'ì, Ku-nyie-liu zuih chiæ læ-kai sie-poa, wha-yaó dzie-dzie vuh-z gi ih-kai djie-sang-ge ping-ting,

8 Pó keh-leh ih-ts'ieh oh köè-sù¹ gi-dà-ko, zuih ts'a gi-dà-ko toè Iah-p'ò k'ì.

9 Dì-n neh, 'æ-lù¹-ge z-'àò, sie-djáng zing-tí, Pí-teh da-iah ng-z tsing töè uh zìè-chüé k'ì töé-köè;

10 'Aó-le dū¹-whai è ch'ih: gi-dà-ko wha 'ü-bì-ge z-'àò, Pí-teh-ge yüe yao zé whà-chüé,

11 Ts'z-djah t'ie k'e-ch'í, yaó ch'í-ming koà-loh, jī-dong ih-p'ieh dù pū², sz-koh voh-ch'í-ge, foà-loh z dī-zìè;

12 Tí-chüé yaó dī-zìè ih-ts'ieh-ge sz-tsih chah-ge ch'uh-sæ, í-siù, kwang-djung, tà t'ie-de-ge tiæ-n.

13 Zuih yaó sing-iang tai gi koá, Pí-teh, ch'í, le t'ai-goa ch'ih.

14 Pí-teh koá, Chí, paih-k'ó-ge; va-pah u-ú fú chieh-zìng-ge mû-z ng oh mì-zing ch'ih-kù.

15 Sing-iang dì-n piè tsè tai gi koá, Ziè-tì só chieh-zìng-ch'í-ge, nyí fai toà tsù u-ú.

16 Keh-kaih yaó sa-pie tsù-ge; keh ch'í-míng zuih siu-zíe t'ie-de chüé.

17 Pí-teh sang-nài tsìng n-sang só ts'z-djah-ge maih-z z ga-nyie ì-ts'z, Ku-nyie-liu só ts'a-li-ge nang yí-chang màng tòe Si-mang-ge uh-de, gé zé mang-diu,

18 Chiè-ch'í màng-màng keh-li yaó Si-mang, ts'ing-hu Pí-teh, dzà-ta fú.

19 Pí-teh 'ù maih-z ts'ó-ts'ó-ge z-'aò, Sìng-Ling tai gi koá, Yaó sa-kai nang zang nyí;

20 Ch'í-le, tsaó-loh, k'òa gi-dà-ko sie-bó k'ì, fai n-sang, z Ng ts'a gi-dà-ko li.

21 Pí-teh zuih tsaó-loh chiè Ku-nyie-liu ts'a-li-ge nang, koá, Ng z nyí-dà-ko só zang-ge; nyí-dà-ko z 'ù-ga-nyie z-küè li ne?

22 Gi-dà-ko koá, Pó-tsúng Ku-nyie-liu, z-kai tsìng-dzih-ge nang, chàng-p'ò Ziè-tì, 'ù Yao-t'à t'úng kwaih só ts'ing-tsà-ge, gi mung sìng t'ie-sz tsz-tié, chiè gi ts'ing nyí tòe gi uh-de k'ì, t'ing nyí-ge shwò.

23 Pí-teh zuih ts'ing gi-dà-ko tsaó-tí li dzà-

shoh. Dì-nè neh k'òà gi-dà-ko sie-bó k'ì, wha-yaó ké-kai lah-p'ò shung-dí ah sie-bó k'ì.

24 Tsè dì-nè neh tsaó-tsàng Ke-sà-lì-ò. Ku-nyie-liu yí-chang chiè-lúng z-ge ts'ang-chüè tà tsz-chí bung-yaó, táng-'àò gi-dà-ko.

25 Pí-teh tsaó-tsàng-ge z-'àò, Ku-nyie-liu tsieh gi, p'uh-loh gi chah-de pà gi.

26 Pí-teh pó gi toà-ch'í, koá, Gé-ch'í, ng-z ah z-kai nang.

27 Ziuh k'òà gi sie-bó koá-'ò tsáo-tí-k'ì, ts'z-djah shú-tu nang jí-lúng z-ta,

28 Ziuh tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko shá-tih Yao-t'à nang k'òà whà-lû²-nang chieh-koa ts'ang-djáng z fú 'òh-lí-ge: dà-z Ziè-tì yí-chang tsz-tié ng, paih-lò jī-nang fú k'ó-yí koá gi z u-ú fú chieh-zìng-ge.

29 Só-yí nyí ts'a nang li ts'íng ng, ng fú t'ai-z ziuh li. Yiè-zé mǎng nyí-dà-ko 'ù ga-nyie ì-ts'z ts'íng ng li ?

30 Ku-nyie-liu koá, Sž neh yí-zie, ng chàng-zih, tòè-da keh-kaih z-'àò, sang-z ts'u zé-z uh-de tòé-kòè; hüh-zie yaó ih-kai nang, chah-ch'í koa-liè-ge i-zie, gé-z ng mang-zie, koá,

31 Ku-nyie-liu, nyí-ge tòé-kòè yí-chang t'ing-djah-ba, nyí-ge hòé-z yí-chang zé Ziè-tì mang-zie chī-löe.

32 Só-yí höé ts'a nang töè Iah-p'ò k'ì, pó Si-mang, ts'ing-hu z Pí-teh, ts'ing li; gi dzà-z tsù bi löé-sz Si-mang uh-de, z hé pie-sie : gi li whai tai nyí koá.

33 Ng jī-siú ts'a töè nyí boa-ta : nyí li z t'ing höé. Yiè-zé ng-dà-ko oh zé ts'z-dì, Ziè-tì miè-ziè, è t'ing Ziè-tì va-pah só fang-fû² nyí-ge.

34 Pí-teh zuih k'e k'ao koá, Yiè-zé ng zaihzé koh-djah Ziè-tì z fú ts'z nang-ge whà-moà,

35 Dà-z koh-kwaih toa-chung chàng-p'ò Gi yih 'æ ts'ing-dzih-ge nang z Gi só tsieh-ziú-ge.

36 Ziè-tì k'òè và yaó-ge Chí Yi-sù Chī-tuh, djue bing-ue fuh-iang-ge döé-lí k'à Yí-seh-lieh-ge pah-s'ing ;

37 Keh-kaih döé-lí, zé Iah-yüè só djue-ge sí-lí-tsz 'áo, joa Ko-lì-lì ch'í, djue-piè zé jüe Yao-t'à.

38 Ziè-tì yoà Sìng-Ling tà nang-kò lieh Nasà-leh-ge Yi-sù tsù Chī-tuh. Keh-kaih nyí-dà-ko shá-tih-ge. Yi-sù tsaó-li tsaó-k'ì tsù höé-ge z-küè, i-höé va-pah k'à mû-chú só ah-tsì-löe-ge, iang-'ù Ziè-tì k'òà Gi sie-bó.

39 Gi zé Yao-t'à jüe-dì, zé Yi-lû²-sà-læ va-pah só tsù-ge z-küè ng-dà-ko z tsù tai-ts'ing-ge. Dà-z gi-dà-ko pó Gi kò zé jī-muh zìé, sah Gi.

40 Dì sa neh Ziè-tì chiè Gi vòè-'oh, pó Gi shié-ch'üeh k'à nang ts'z,

41 Fú z k'à chùng pah-sìng ts'z, z k'à Ziè-tì yí-sie só ká-shüé tsù tai-tsìng-ge nang ts'z, ziù-z ng-dà-ko keh-leh zé Gi vòè-'oh yí-'aó k'òa Gi sie-bó ch'ih-hah-ge nang.

42 Gi ah fang-fû' ng-dà-ko djüe-k'à pah-sìng t'ing, tsù tai-tsìng Ziè-tì só lieh-dìng p'ò-tò 'oh-nang tà sz-nang ziù-z Gi.

43 Chùng sie-tsz dè Gi tsù tai-tsìng koá, va-pah sàng Gi-ge, k'òè-djah Gi-ge ming-diu whai teh-djah sì-zái.

44 Pí-teh wha koá keh-leh shwò-ge z-'àò Sìng-Ling koà-ling chùng t'ing döé-lí-ge nang.

45 K'òa Pí-teh sie-bó li-ge vúng küeh-lí sie-sàng-ge nang, ts'z-djah Sìng-Ling ah sz-loh k'à yì-kwaih nang, zuih koh-yiè-ch'í;

46 Iang-'ù t'ing-djah gi-dà-ko koá koh-ch'í-ge shwò ts'ing-tsà Ziè-tì 'ü dù.

47 Pí-teh zuih koá, Keh-leh nang ch'í-zie teh-djah Sìng-Ling, k'òa ng-dà-ko ih-yiè, jī nang-kaò chàng-löe yoà shí sz gi-dà-ko sí-lí?

48 Zuih fang-fû' vúng Ch'í-ge ming-diu sz gi-dà-ko sí-lí. Gi-dà-ko zuih ts'ing Pí-teh shoh ké neh.

Sd 11.

1 Sz-du k'òa shung-dí zé Yao-t'à ah t'ing-djah yì-kwaih-nang tsieh-ziú-djah Ziè-tì-ge döé-lí.

2 Pí-teh zìé Yi-lú²-sà-læ-ge z-'aò, vung küeh-lí-ge mang-du zuih tsah-bì gi,

3 Koá, Nyí tsaó-tsàng mì ziu küeh-lí nang-ge ko-de, k'òa gi-dà-ko sie-bó ch'ih.

4 Pí-teh zuih k'e-k'áo, chiæ ts'z-jí pó keh-ch'í z-küè joa ch'í-diu köè-sú² gi-dà-ko, koá,

5 Ng zé-z lah-p'ò zing-tí töé-köè-ge z-'aò, yüe yao zé whà-chüé, ng teh-djah maih-z, yaó ih-kai ch'í-ming koà-loh, jī-dong ih-p'ieh dù pû,² sz-koh voh-ch'í, joa t'ie-ziè foà-loh, ih-dzih töè ng mang-zie li.

6 Ng ngá-tsing tíng-löe ts'z-ts'z, ts'z-djah dì-ziè sz-tsih chah-ge ch'uh-sæ, í-siù, kwang-djung tà t'ie-de-ge tiæ-n.

7 Yih t'ing-djah sing-iang tai ng koá, Pí-teh, ch'í-le, t'ai-goa ch'ih.

8 Ng zuih koá, Chī, paih-k'ó-ge, va-pah u-ú fú chieh-zìng-ge mù-z oh mì-zìng tsàng ng-ge k'áo.

9 Sing-iang joa t'ie-ziè yih tai ng koá, Ziè-tì só chieh-zìng-ch'í-ge, nyí fai toà-tsù u-ú.

10 Keh-kaih yaó sa pie tsù-ge; t'úng-t'úng
ziuh siu-zié t'ie-de chüé.

11 Jì-siú yaó sa-kai nang gé-ž ng só zé-ge
uh mang-zie, ž joa Ke-sà-lì-ò ts'a tòè ng boa-
ta li-ge.

12 Sìng-Ling ziuh chiè ng k'òa gi-dà-ko sie-
bó k'ì, fai n-sang: keh-leh liuh-kai shung-dí
ah k'òa ng sie-bó k'ì; ziuh tsaó-tsàng hé-kai
nang-ge uh.

13 Gi ziuh köè-sû² ng-dà-ko ž tsz-ñah-ñang
ts'ž-djah ih-ù t'ie-sz, gé-ž gi uh-de tai gi koá,
Ts'a nang tòè Iah-p'ò k'ì pó Si-mang, ts'ing-hu
ž Pí-teh, ts'ing-li;

14 Gi whai pó nyí k'òa nyí jüe ko teh-chaò-
ge shwò tai nyí koá.

15 Ng tsz koá-da-ch'í Sìng-Ling ziuh koà-
ling-djah gi-dà-ko, jì-dong ch'í-ts'u ling-djah
ng-dà-ko ih-yè.

16 Ng ziuh ch'í-löe Ch'í-ge shwò, koá, Iah-yüè
ž yoà shí sž-sí, nyí-dà-ko whai zió Sìng-Ling-
ge sí-lì.

17 Ziè-tì ch'í-zie só sž-k'à gi-dà-ko, ž k'òa sž-
k'à ng-dà-ko sie-sàng Ch'í Yi-sú Ch'í-tuh-ge
nang djoà-yiè-ge, ng ž jì-nang whai tsù-kah
Ziè-tì ne?

18 Gi-dà-ko t'ing-djah keh-leh ž-küè ziuh fú

koá, kwai yung-'o k'à Ziè-tì koá, Kah, Ziè-ti ah sẏ-k'à yì-kwaih-nang hōé hwaí-ké teh-djah 'oh-mìng.

19 'Ŭ Sz-di-fá keh-leh ziú pieh-nah sà-k'e-ge mang-du, piè-'æ koh-ch'í tòè-da Fi-nyie-chī, Chū-pí-lû², Ŭe-di-ah, djüe döé-lí ta-mang k'à Yao-t'à nang t'ing.

20 Nài-chung yaó Chū-pí-lû² nang ta Kú-lì-nà nang, tòè-da Ŭe-di-ah, djüe Chí Yi-sú-ge fuh-iang, k'à koá Shī-lì-nyie 'ò-ge Yao-t'à nang t'ing.

21 Chí-ge siú k'oà gi-dà-ko sie-bō : shǔ-tu nang sie-sàng kwai-vuh Chí.

22 Zé Yi-lû²-sà-láe-ge koà-whai, t'ing-djah keh-leh sàng-sih, zuih ts'a Po-na-po tòè Ŭe-di-ah k'ì.

23 Gi tsaó-da-tòè, ts'z-djah Ziè-tì-ge ö-'ù, zuih kw'à-'oh; yih ch'üè chùng-nang chie-sang ts'ang-djáng Chí.

24 Po-na-po z-kai hōé nang, yih mǒ-choh yaó Sìng-Ling tà sie-sàng. Yaó shǔ-tu nang kwai-vuh Chí.

25 Po-na-po tòè Dà-sù k'ì zang-foá Sōè-lu,

26 Zang-djah, zuih tà gi tòè Ŭe-di-ah k'ì. Gi-dà-ko ih-nyie kung-fú k'oà koà-whai sie-bō jí-lung, yih koà-shùng shǔ-tu nang. Mang-

du ts'ing-hu Chī-tuh-du zé-z Üe-di-ah ts'ing-ch'f.

27 Toa hé-le neh-tsz yaó-le sie-tsz joa Yi-lú'-sà-læ tòè Üe-di-ah li.

28 Nài-chung yaó ih-kaì, ming chiæ Ò-ko-pû', gé-ch'f, k'à Sìng-Ling kǒ-dóng, koà t'ie-ó zuih yaó dù hoa-nyie. Keh-kaih tòè-da Kah-löe-tiu Ke-sà-ge z-'aò ku-zie yaó-ge.

29 Mang-du koh-nang chiæ ò-ge lieh-liè zuih lieh-dìng chí-l, sùng-k'ì choa-iáng djì zé Yao-t'à-ge shung-dí.

30 Gi-dà-ko zuih keh-náng tsù, t'oh Po-na-po tà Sòè-lu siú-de sùng-k'à tsié-löe.

Sd 12.

1 Hé-kai z-'aò Shi-lieh Yoa loh-siú k'ú dé koà-whai-de ké-kaì nang.

2 Sah Iah-yüè-ge shung-dí Ngó-koh.

3 Ts'z-djah Yao-t'à nang shí-hüe keh-ch'í ò-küè yih choh Pí-teh; hé-nang-kà tsìng z djì-koà-tsieh.

4 Choh-löe-bá zuih siu ka-goa, koa-dè k'à zaih-liuh-kaì ping-ting k'ò-siú, tæ-sǒ 'Ü-yüeh-tsieh yí-'aó tà-ch'üeh k'à pah-sìng.

5 Sô-yí Pí-teh siu-löe zé löe-ka-de : dà-ž
koà-whài ts'ieh-ts'ieh 'ù gi töé-köè Ziè-tì.

6 Shi-lieh zuih è pó gi di-ch'üeh hé-neh yì-
de, Pí-teh k'à læ-diæ t'ieh-lie kw'áng-ch'í, k'üè
zé læ-kaì ping-ting chung-ie ; mang-whà wha-
yaó siú-ping k'ò-siú löe-ka.

7 Hüeh-zie yaó Chí-ge t'ie-sz gé-ž gi pie-sie,
uh-doá yaó koa-liè chiæ-djah ; t'ie-sz zuih tah
Pi-teh-ge iæ-shieh chiæ síng-ch'í, koá, Kw'à-le
ch'í-le. T'ieh-liè zuih joa gi siú-de dàng-loh.

8 T'ie-sz yih tai gi koá, Tà ch'í-ch'í, 'a chah-
ch'í. Pí-teh zuih keh-ňang tsù. Yih tai gi
koá, I-zie chah-ch'í, kang-jí ng.

9 Pí-teh zuih tsaó-ch'üeh kang-jí gi ; ah fú
shá-tih t'ie-sz só tsù ž tsang-ge, sié ž ts'ž-djah
maih-z.

10 Tsaó-kù dì-iaih dì-ň zang-ge siú-ping,
zuih töè ling zing-tí-ge t'ieh-mang, mang ž-
ch'í k'e k'à gi-dà-ko : tsaó-ch'üeh kù-goa ih-
diæ ka-lû', t'ie-sz jī-siú li-k'e gi k'ì-ba.

11 Pí-teh síng-da-ch'í zuih koá, Jī-chang ng
zaih-zé shá-tih Chí ts'a Gi-ge t'ie-sz chaò ng
ch'üeh Shī-lieh-ge siú-de, ch'üeh Yao-t'à pah-
sìng ih-ts'ieh só tsz-moà-ge.

12 Sié-sié-ge z-'àò li-töè Mó-lì-ò-ge uh-de,
ziù-ž Iah-yüè yih ts'ing-hu Mó-k'ó-ge mú-

ts'ang-da: boa-ta yaó shǔ-tu nang jǐ-lúng
töé-köè.

13 Pí-teh k'oa-k'oa whà mang, yaó ih-kai
si-na-n, ming chiàe Lú-dà, tsaó-li t'ò-t'ing.

14 Nyàng-djah z Pí-teh-ge sing-iang, iang-ù
kw'à-'oh mang ah fú k'e, zih-tí-k'ì köè-sù' z
Pí-teh gé-z mang-diu.

15 Chung-nang tai gi koá, Nyí tie-ge. Gi
záng-lih koá z keh-ňang-ge. Gi-dà-ko koá, Z
gi-ge t'ie-sz.

16 Pí-teh fú shieh-goa k'oa-mang: gi-dà-ko
k'e-goa mang, ts'z-djah gi zuih koh-yiè-záng.

17 Pí-teh yiæ-siú, chiàe gi-dà-ko fai shié,
zuih pó Chǐ tsz-ňah nang líng gi ch'üeh löe-ka
koá k'à gi-dà-ko t'ing: yih koá, Keh-leh z-
küè höé köè-sù' Ngó-koh tà chùng shung-dí.
Gi zuih tsaó-ch'üeh töè bieh dì-foa k'ì.

18 Töè-da t'ie-koa ping-ting toa-chung ts'oa-
noà fú shiæ, fú shá-tih Pí-teh z nyaoh-doá.

19 Shǐ-lieh zang gi, zang-fú-djah, zuih sá-
màng siú-ping, fang-fú' yáng-k'ì sah; 'aó-le
Shǐ-lieh joa Yao-t'à tsaó-loh töè Ke-sà-lì-ò k'ì
djǐ.

20 Shǐ-lieh 'ù T'ai-lu Si-tàng-ge pah-sìng
foh-nù: gi-dà-ko zuih dong-sang-öh-ì töè gi
boa-ta li, ts'ang-djáng Yoa-ge djáng-sang-küè

Pah-lá-*z*-tû, zih djao-whu, iang-*'*û gi-dà-ko-ge dî-kà *z* k'òe Yoa-ge dî-kà teh lie-zih.

21 Tòe-da dîng-loh-ge neh-tsz, Shī-lieh djiaevuh chah-ch*'*i, zó zé zò-*'*û, tai pah-sing kóa ih-t'òe shwò.

22 Pah-sing chiè-ch*'*i koá, *Z* Ziè-tì-ge sing-*iang*, fú-*z* nang-ge sing-*iang*.

23 Iang-*'*û Shi-lieh n-naó kwai yung-*'*o k'à Ziè-tì, Chí-ge t'ie-sz lieh-k'eh tæ gi, gi k'à djung ngoá-goa, ch*'*i ah dáng-goa.

24 Dà-*z* Ziè-tì-ge döé-lí shang-*'*oà, yih ko-ts'aò.

25 Po-na-po tà Söe-lu pû²-sì-ge *z*-küè tsu-*zing*, joa Yi-lû²-sà-læ tsaó-chüé Üe-di-ah, pó Iah-yüè, ts'ing-hu Mó-k'ó sie-bó tà-li.

Sd 13.

1 Üe-di-ah koà-whai-de yaò ké-kai sie-tsz tà koà-sz, ziù-*z* Po-na-po, Si-miè (yih ts'ing-hu *z* Nyie-chieh), Kú-lì-nà nang Lû²-djao, fang-fung-ge Yoa Shī-lieh sie-bó ié-du-ge Mó-nyie, wha-yaó Söe-lu.

2 Gi-dà-ko vuh-*z* Chí chàng-zih-ge *z*-*'*aò, Sìng-Ling koá, Nyí-dà-ko dè Ng fang-p'à Po-

na-po, Sòe-lu, tsù Ng yí-chang djiaë gi-dà-ko
k'ì tsù-ge ò-küè.

3 Ziuh chàng-zih töé-köè, siú k'òa gi-dà-ko
diu-ziè, ts'a gi-dà-ko k'ì.

4 Gi-dà-ko k'à Sing-Ling ts'a-k'ì, tsaó-loh
töè Si-liu-chi, joa boa-ta sá-jüè töè Chü-pí-lú'.

5 Töè-da Sà-la-mí zé Yao-t'à nang-ge koh
whai-doa djüè Ziè-tì-ge döé-lí: pìng-ts'í yaó
Iah-yüè tsu poa-siú.

6 Tsaó-kù keh-kaih hé-töé ih-dzih töè P'ò-
faih, ziuh p'ùng-djah ih-kai yoà zi-jüeh-ge kó
sie-tsz, z-kai Yao-t'à nang, ming-chiæ Po-yi-
sü;

7 Keh-kaih nang k'òa tsúng-tuh Ž-djao-Pöé-
lu tsù dai-ge, Ž-djao-Pöé-lu z-kai t'ung-dah-ge
nang, gi ts'ing Po-na-po Sòe-lu li, è t'ing Ziè-
tì-ge döé-lí.

8 Dà-z keh-kaih nang Yí-lú'-mó, (fa-ch'üeh-
li ziù-z yoa zi-jüeh-ge,) tí-dieh gi-dà-ko, è mi-
whaih tsúng-tuh fú sàng döé-lí.

9 Sòe-lu, yih ts'ing-hu z Pöé-lu, mó-choh
yaó Sing-Ling, ngá-tsing tíng gi,

10 Koá, Nyí mó-choh ih-ts'ieh chú-tsò oh-
duh-ge nang, mú-chü-ge n-tsz, k'òa ih-ts'ieh-
ge tsing-dzih tsù tai-diu-ge, nyí è jiæ-lô Chí-
ge tsing-döé fú shieh ne?

11 Yiè-zé Chí-ge siú zé-z nyí-ge sang-ziè, nyí whai hah-ngá-goa, dzà-z fú whai ts'z-djah nyieh-diu. Gi ngá-tsing zihw hwang-goa heh-õ, moh-li-moh-k'í è nang líng gi.

12 Tsúng-tuh ts'z-djah só tsù-ge z-küè, zihw shí-djì Chí-ge koà-shùng, yih sie-sàng.

13 Pöé-lu k'òa tsù-dai-ge nang joa P'ò-faih k'e-jüè tòè Boa-fi-lì-ò-ge Bieh-ko li. Iah-yüè bieh-goa gi-dà-ko, chüé Yi-lú²-sà-læ k'í.

14 Gi-dà-ko joa Bieh-ko kù-k'í tòè Pì-si-ti-ge Üe-di-ah li; zé üe-sih-neh tsaó-tsàng whai-doa zó-loh.

15 Lieh-foh tà sie-tsz-ge shí duh-kù-bá, küè whai-doa-ge nang ts'a nang tai gi-dà-ko koá, Shung-dí, nyí-dà-ko djah yaó ch'üè pah-sìng-ge shwò ts'ing koá.

16 Pöé-lu gé-ch'í, sing-ch'í siú, koá, Yí-seh-lieh-ge nang, wha-yaó nyí-da-ko djù-p'ò Ziè-tì-ge nang ts'ing t'ing.

17 Keh-kaih Yí-seh-lieh pah-sìng-ge Ziè-tì ká-shüé ng-dà-ko-ge tsû'-tsung; pah-sìng dzà zé I-djaih dì-ge z-'àò, ah sz gi-dà-ko shang-'òà, yoà jüè-nang-ge siú pó gi-dà-ko líng-ch'üeh li.

18 Zé k'òa-í ié gi-da-ko, dà-iah sz-zaih nyie kung-fû.

19 Yih mieh-goa Ko-nö dì-de ts'aih-kai kwaih, pó hé-kai dì s̄z-k'à gi-dà-ko tsù sá-nyieh.

20 Keh-leh ù-küè yí-'aó gi-dà-ko Ž-sz dzih töe sie-tsz Sà-mú-ž-ge z-'aò, dà-iah yaó s̄z-pah ng-zaih nyie.

21 'Aó-le pah-sìng djao ih-kai Yoa; Ziè-tì s̄z gi-dà-ko Biè-ngó-míng tsi-p'à-ge nang, Dji-ž-ge n-tsz Sòè-lu, s̄z-zaih nyie tsù gi-dà-ko-ge Yoa.

22 Fì-goa Sòè-lu yí-'aó, pó Dà-bieh chú-ch'í tsù gi-dà-ko-ge Yoa; pìng-ts'ì dè gi tsù tai-tsìng koá, Ng teh-djah Yi-si-ge n-tsz Dà-bieh, ž 'òh-djah Ng sang-ge nang, gi whai pó Ng ih-ts'ieh-ge tsz-ì tsù-ch'üeh.

23 Zé keh-kaih nang-ge 'aó-dè, Ziè-tì chiè-djah só iàng-shú-ge, 'ù Yí-seh-lieh-ge pah-sìng yí-chang lieh-ch'í Chaò-Chí, ziù-ž Yi-sù.

24 Yi-sù li yí-zie, Iah-yüè sie pó hwaí-ké-ge sí-lí djüè k'à chùng Yí-seh-lieh-ge pah-sìng.

25 Iah-yüè zihh tsù-yüè gi-ge tsah-zàng, koá, Nyí-dà-ko ts'e ng ž jì? Ng fú-ž Chī-tuh; yaó ih-'ù 'aó-ž ng li-ge, ziù-ž ká Gi chah-de-ge 'a-tà, ng ah fú p'ai-ge.

26 Shung-dí, Ò-pah-la-hüé-ge tsz-sò, wha-yaó nyí-dà-ko toa-chung chàng-p'ò Ziè-tì-ge nang,

keh-kaih teh-chaò-ge döé-lí z sz-k'à nyí-dà-ko.

27 Keh-leh djì zé Yi-lû²-sà-læ-ge nang tà gi-dà-ko-ge küe-fû¹, iang-‘ù fú shá-tih Gi, ah fú shá-tih maí üe-sih-neh só duh sie-tsz-ge shwò, dīng Gi yaó zái, zīuh tsù-zing sie-tsz-ge shwò.

28 Shī-zie dzo-fú-ch‘üeh Gi yaó ke-sz-ge zái, wha djao Pí-la-tu sah Gi.

29 Yí-chang tsù-zing va-pah ‘ù Gi só sí-loh-ge, zīuh joa jī-zìe tsò Gi loh, foà zè vang mù-de.

30 Zìe-tì ch‘ah chiæ Gi joa sz vòe-‘oh.

31 ‘Aó-le tu neh k'à joa Ko-lì-lì k'oà Gi sie-bó zìe Yi-lû²-sà-læ-ge nang ts‘z-djah : gi-dà-ko jī-chang zé pah-sìng toa-chung ‘ù Gi tsù tai-tsìng.

32 Ng-dà-ko ah pòe hòe sàng-sih k'à nyí-dà-ko,

33 Zìe-tì só iàng-shú tsû¹-tsung, z yí-chang shiè ng-dà-ko keh-leh tsù tsz-sö-ge tsù-zing-ba, zìu-z chiæ Yi-sû vòe-‘oh ; jī-dong Sz-p‘ie, dī-n siú, só sí-loh, koá, Nyí z Ng-ge N-tsz, Ng chang-zaih sæ Nyí!

34 Lõ-tòe Zìe-tì sz Gi joa sz vòe-‘oh, fú tsè kwai-ü shaó-whà, yaó keh-nàng sí-loh, Só iàng-shú Dà-bieh sīng-zìe k'oh-zaih-ge ö-‘ù, Ng whai sz-k'à nyí-dà-ko.

35 Sô-yí wha-yaó ih-siú koá, Nyí fú whai k'à nyí Keh-'ù sìng-zie-ge shaó-whà.

36 Dà-bieh zé gi-ž-ge sì-dè, tsù-zing Ziè-ti-gè i-ts'ž, zuih k'üè-djah, tsoà zé gi tsû¹-tsung boa-ta, shaó-whà-goa;

37 Dà-ž Ziè-ti só vöè-'oh-ch'í-bá-ge, Gi n-naó shaó-whà.

38 Sô-yí, shung-dí, nyí-dà-ko höé shá-tih, k'öè-djah keh-kaih Nang, yaó sì-zaí-ge döé djüe k'à nyí-dà-ko.

39 Nyí-dà-ko zé-ü Mu-si-ge lieh-foh só fú-nang-kaò sì-mié-ge zaí, zé-ü keh-kaih nang va-pah sie-sàng-ge höé teh-djah sì-mié.

40 Sô-yí iang-ke liu-sang mié-teh sie-tsz só koá-ge ling-djah nyí-dà-ko.

41 Sie-tsz koá, Nyí-dà-ko ch'ang-mà-ge nang, è ts'ž-ts'ž, è shī-dji, è voa-goa: iang-'ù Ng zé-ü nyí-dà-ko-ge neh-tsz whai tsù ih-ch'í ž-küè, keh-ch'í ž-küè shī-zie yaó nang köè-sû' nyí-dà-ko, nyí-dà-ko ah fu sàng.

42 Yao-t'à-nang tsaó-ch'üeh whai-doa yí-'aó, yì-kwaih-nang djao sz-du, töè-da boa-kai üe-sih-neh, tsè tai gi-dà-ko koá keh-leh shwò.

43 Whai-doa-ge nang sà-goa, Yao-t'à-nang tà djie-sang tsàng-koà-ge nang, yaó shū-tu kang-jī Pöé-lu tà Po-na-po: lée-kai sz-du yih

k'òa gi-dà-ko koá, ch'üè gi-dà-ko shoh-zé Ziè-tì-ge ö-'ù toa-chung.

44 Tòè-da boa-kai üe-sih-neh, t'úng zing-tí chí-chí-whu oh jí-lúng, è t'ing Ziè-tì-ge döé-lí.

45 Yao-t'à-nang ts'z-djah nang keh-ňang tu, zihuh mǝ-sang tǝ'-djǝ, bié-poh Pöé-lu só koá-ge shwò; yih bié-poh, yih sih-duh.

46 Pöé-lu tà Po-na-po zihuh foà-tá dù, koá, Ziè-tì-ge döé-lí tsúng è sie tai nyí-dà-ko koá; chí-zie nyí-dà-ko pó gi döe-k'e-k'i, z dǝng z fú sie-p'ai teh iúng-yüé-ge 'oh-mǝng, só-yí ng-dà-ko lai-chüé shiè yì-kwaih-nang.

47 Iang-'ù Chí ji-ts'z fang-fǝ' ng-dà-ko, koá, Ng pó Nyí lieh-ch'í tsù yì-kwaih-nang-go koa-liè, sz Nyí tsù Chao-chí dzih-töè dì-tsz-djaih.

48 Yì-kwaih-nang t'ing-djah keh-kaih, zihuh kw'à-'oh, ts'ing-tsà Chí-ge döé-lí; só dǝng teh iúng-yüé 'oh-mǝng-ge nang oh sie-sàng.

49 Chí-ge döé-lí djüe-piè keh-kaih dì-kà.

50 Dà-z Yao-t'à-nang t'iaè-su djie-sang tsö-chù-ge nyú-zang, tà zing-tí yaó ming-voà-ge nang, choa-ch'í pieh-nah Pöé-lu Po-na-po, pó gi-dà-ko küé-ch'üeh gi-dà-ko-ge dì-kà.

51 Keh lǝe-kai nang tai-djah gi-dà-ko tao-loh chah-de-ge bung-dzang, zihuh töe Yí-ku-nyìè li.

52 Mang-du mǝ-sang kw'à-'oh, choh-choh
yaó Sing-Ling.

Sd 14.

1 Zé Yí-ku-nyie gi-dà-ko tsù-dai tsaó-tsàng
Yao-t'à-nang-ge whai-doa, koá döé-lí sz-teh
Yao-t'à-nang Shī-lì-nyie nang sie-sàng tu-záng.

2 Dà-z fú sie-sàng-ge Yao-t'à-nang t'iae-su
yì-kwaih-nang chiæ gi-dà-ko sang-naì 'àng
shung-dí.

3 Læ-kai sz-du dzie-chaó dzà-zé boa-ta, k'öe-
djah Chí foà-tá-dù djüe-döé; Chí t'oh gi-dà-ko
siú-de 'æ zang-tsih djī-ž, tai-tsing Gi ö-'ù-ge
döé-lí.

4 Zing-tí-ge chùng-nang fang-k'e-ba; yaó-le
joa Yao-t'à-nang, yaó-le joa sz-du.

5 Yì-kwaih-nang, tà Yao-t'à-nang, tà gi-dà-
ko-ge küe-fû¹ 'ùng-zie-li, è siu-juh gi-dà-ko,
zih-diu k'ó gi-dà-ko,

6 Gi-dà-ko shá-tih zuih döe töè Lû¹-kõe-nyie-
ge Lû²-sz-teh Deh-pì læ-kai zing, k'òa dö-ch'üe-
ge dì-kà k'ì;

7 Zé boa-ta djüe fuh-iang.

8 Lû²-sz-teh yaó ih-kai nang zó-ta, chah n-
pàng tsaó, joa ch'üeh mú-té z p'ieh-chah-ge, oh
mí-zing tsaó-kù.

9 Gi t'ing Pöé-lu koá: Pöé-lu ngá-tsing t'ing-höe ts'z gi, ts'z-djah gi yaó sie-sàng teh i-höe,

10 ZiuH dù-dù-ge sing-iang koá, Nyí chah-dè gé-ch'í dzih. Gi ziuH ti'æ-ch'í-li 'æ-tsaó.

11 Chùng-nang ts'z-djah Pöé-lu só tsù, ziuH yoà Lú¹-kõe-nyie t'ú¹-ò, sing-iang chiæ-ch'í, koá, Zang-ming yoà nang-ge siè-moà, koà-ling ng-dà-ko toa-chung.

12 Gi-dà-ko ziuH ts'ing-hu Po-na-po z Tiu-sz, Pöé-lu iang-ù gi líng-diu koá-ge, ts'ing-hu Shī-z-mí.

13 Zing mang-zie Tiu-sz miæ-de-ge tsì-sz ch'ie ngao, tsó ho-ch'üe, tòè mang-k'aó li, è k'oà chùng-nang shiè-tsì.

14 Sz-du Po-na-po Pöé-lu t'ing-da-djah, ziuH pó i-zie sz-goa, zih chùng-nang toa-chung, chiæ-ch'í, koá,

15 Koh-ù, tsz-ñah whài tsù keh-leh z-küè? Ng-dà-ko ah-z nang, s'ing-zing k'oà nyí-dà-ko djoà-yiè-ge, ng-dà-ko djüe fuh-iang k'à nyí-dà-ko, è nyí-dà-ko li-goa keh-leh shü-kó-ge, kwai-vuh ts'oà-zöé t'ie dì hé tà djì-chung va-vaih 'oh-ge Ziè-tì.

16 Gi zé joa-zie-ge sì-dè, shú và-kwaih tsaó gi-dà-ko z-ge lú²:

17 Zie-z Gi ah vu fi 'ù Z-chí shié-chüeh tai-

tsìng, dzie-dzie dé nang hōé, joa t'ie-ziè sz-loh
'ú, tà fung-juh nyie-zing, sz-k'à ng-dà-ko lie-
zih ch'ih-poá, mō-sang hūe-shí.

18 Koá keh-leh shwò, ah na pó chùng-nang
liu-lōe, fú tsì gi-dà-ko.

19 Dà-z yaó-le Yao-t'à-nang joa Ũe-di-ah
k'òa Yí-ku-nyie li, ch'üè chùng-nang, zih
yoà zih-diu k'ó Pōé-lu, ts'z gi z sz-goa, boh gi
zing-whà k'í.

20 Mang-du 'ü-lōe gi z-'ad, gi gé-ch'í tsaó-
tsàng zing-tí: dī-n neh k'òa Po-na-po li-k'e
boa-ta tōè Deh-pì k'í.

21 Gi-dà-ko zé hé-kai zing-tí djüe fuh-iang,
sz shū-tu nang tsù mang-du, zih tsaó-chüé
Lú²-sz-teh, Yí-ku-nyie, Ũe-di-ah k'í.

22 Chie-kù mang-du-ge sang, ch'üè gi-dà-ko
siú-lōe só sie-sàng-ge dōé; pìng-ts'í koá, Ng-
dà-ko tsaó-tsàng Ziè-tì-ge kwaih tsúng chang-
kù shū-tu-ge k'ú-nà.

23 Zé koh koà-whai-dè ká-shüé tsié-lōé, zih
chàng-zih tōé-kōè, pó gi-dà-ko koa-dè k'à gi-
dà-ko só sie-sàng-ge Chí.

24 Tsaó-kù Pí-si-ti, tōè Boa-fí-lì-ò li.

25 Zé Bieh-ko koá-kù dōé-lí, zih loh tōè Ò-
dà-lì k'í;

26 Joa boa-ta sá jüe tōè Ũe-di-ah, ziù-z keh-

li-ge koà-whai ch'í-ts'u pó gi-dà-ko t'oh Ziè-tì-ge ö-'ù k'ì tsù yiè-zé só tsù-zing-ge ò-küè.

27 Tsaó-da-toè zuih jí-lúng koà-whai, pó Ziè-tì yoà gi-dà-ko só tsù ih-ts'ieh-ge ò-küè, pìng-ts'í Ziè-tì tsz-ñah-ñang k'e sie-sàng-ge mang k'à yì-kwaih-nang, oh köè-sù' gi-dà-ko.

28 Zuih zé boa-ta, k'òa mang-du sie-bó dzà dzie-chaó.

Sd 15.

1 Yaó ké-kai nang joa Yao-t'à loh-li, koà-shùng shung-dí, koá, Nyí-dà-ko djah fú i Mú-si-ge kwai-chú zió küeh-lí, fú nang-kaò teh-chaò.

2 Pöé-lu Po-na-po k'òa gi-dà-ko fang-tsæ bié-lô fú shiæ, chùng mang-du dīng-ì ts'a Pöé-lu, Po-na-po k'òa gi-dà-ko toa-chung ké-kai biehnang, 'ù keh-ch'í ò-küè zió Yi-lû²-sà-læ, chiè sz-du tà tsié-löé.

3 Koà-whai zuih sùng gi-dà-ko k'ì; gi-dà-ko tsaò-kù Fí-nyie-chī, tà Sà-mó-lì-ò, djüe yì-kwaih-nang kwai-vuh Chí-ge ò-küè, sz chùng shung-dí dù-dù kw'à-oh.

4 Töè-da Yi-lû²-sà-læ, koà-whai tà sz-du tà tsié-löé tsieh-zíu gi-dà-ko: gi-dà-ko zuih pó

Ziè-tì k'òà gi-dà-ko só tsù-ge ò-küè k'òè-sù²
chùng nang.

5 Yaò-le sie-sàng Chí Foh-lì-sè koà-mang-ge
nang gé-ch'í, koá, Iang-ke dè gi-dà-ko 'æ
küeh-lí, pìng-ts'í fang-fû² gi-dà-ko p'öe-siú Mû-
si-ge lieh-foh.

6 Sz-du tà tsié-l'öe jí-lúng sie-lie keh-ch'í ò-
küè.

7 Yí-chang tu-tu yaó bié-l'ö ba, Pí-teh zuih
gé-ch'í tai gi-dà-ko koá, Chùng shung-dí, nyí-
dà-ko shá-tih Ziè-tì ts'öe-neh zé nyí-dà-ko toa-
chung ká-shüé ng, sz yì-kwaih-nang joa ng-ge
k'áo whai t'ing-djah fuh-iang-ge döe-lí, yih sie-
sàng.

8 Pìng-ts'í Keh-'ù shá-tih nang-ge sang-ge
Ziè-tì, sz Sìng-Ling k'à gi-dà-ko, jì sz-k'à ng-
dà-ko ih-yiè, 'ù gi-dà-ko tsù tai-tsing;

9 Ah n-náo fang-pieh ng-dà-ko gi-dà-ko,
iang-'ù sie-sàng zuih sz gi-dà-ko-ge sang
chieh-zìng.

10 Yiè-zé nyí-dà-ko tsz-ñah whai sz-t'ò Ziè-
tì, è pó ng-dà-ko-ge tsù¹-tsung k'òà ng-dà-ko
ò-chí só pai-fú-dóng-ge ah, foà zé mang-du-ge
diu-cháng-de?

11 Ng-dà-ko sie-sàng í k'òè Chí Yi-sù Chì-
tuh-ge ö-'ù teh-chaò, k'òà gi-dà-ko ih-yiè. . .

12 Chùng-nang ziuh oh fai-shié, t'ing Po-na-po Póé-lu ká-shüeh Ziè-tì zé yì-kwaih-nang toa-chung yoà gi-dà-ko só tsù-ge zang-tsih dji-ž.

13 Gi-dà-ko koá-shieh, Ngó-koh whai-töh koá, Chùng shung-dí, t'ing ng :

14 Si-mang yí-chang ká-shüeh Ziè-tì ch'í-ts'u tsz-ñah-ñang k'ò-kù yì-kwaih-nang, joa gi-dà-ko toa-chung ká-ch'üeh ih-pa pah-sìng, kwai-vuh Gi-ge ming-diu.

15 Chùng sie-tsz-ge shwò ah ž whu-'öh-ge ;

16 Jī-dong yaó sí-loh koá, Keh-leh ž-küè yí-'áo, Ng whai chüé-li, djoa-sang pó Dà-bieh töé-loh-ge uh-'ü ch'í-ch'í, djoa-sang pó gi t'a-loh-ge uh-doá ch'í-ch'í tàng-ch'í tsìng :

17 Sz-teh dji-'ü-ge nang, tà va-pah vúng ng ming-diu-ge yì-kwaih-nang, oh whai zang-djao Chí. Keh-chü shwò ž pó keh-leh ž-küè tsù-zing-ge Chí só koá-ge.

18 Ziè-tì va-pah só tsù-ge, Gi joa zóé sì-kà-ch'í oh shá-tih-ge.

19 Só-yí chiè ng-ge ì-ts'ž, paih-k'ó koá-jiè keh-leh joa yì-kwaih-nang kwai-vuh Ziè-tì-ge nang ;

20 Tsz yoà sí sàng chiè gi-dà-ko chàng-goa zang-zié-ge u-ü, tà ka-yang, wha-yaó ts'ih-sz-ge djang-siù, tà shüeh.

21 Iang-'ù Mû-si-ge lieh-foh, joa-kú-yí-le koh-zing yaó nang djüe-k'e, maí-vúng üe-sih-neh zé whai-doa-de duh-ge.

22 Hé-nang-kà sz-du, tsié-löé, tà jüe koà-whai, dǐng-lì joa gi-dà-ko toa-chung ká-shüé nang, ts'a gi-dà-ko k'oà Pöé-lu, Po-na-po töe Üe-di-ah k'ì; ziù-z ts'ing-hu Po-Sà-po-ge Yao-dà tà Si-la, z shung-dí toa-chung yaó ming-voà-ge nang. Ziuh sí sàng t'oh gi-dà-ko siú-de koá :

23 Sz-du, tsié-löé, shung-dí, ts'ing Üe-di-ah, Jí-lì-ò, Chǐ-lì-ko yì-kwaih-ge chùng shung-di-ge üe.

24 Chǐ-zie ng-dà-ko t'ing-djah yaó nang joa ng-dà-ko toa-chung tsaó-ch'üeh, koá shwò ts'oa-lǒ nyí-dà-ko, mi-whaih nyí-dà-ko-ge sang, koá nyí-dà-ko iang-ke ziú küeh-lí, pöé-siú lieh-foh; djǐ-zaih ng-dà-ko n-naó fang-fú' gi-dà-ko :

25 Só-yí ng-dà-ko dong-sang-'öh-lì, dǐng-lì ká-shüé ké-kai nang, ts'a gi-dà-ko k'oà ng-dà-ko ts'ang-è-ge Po-na-po Pöé-lu, sie-bǒ töe nyí-dà-ko boa-ta k'ì;

26 Keh lǎe-kai nang 'ù ng-dà-ko Chǐ Yi-sù Chǐ-tuh-ge ming-diu, yí-chang sì-goa z-ge sìng-mìng.

27 Só-yí ng-dà-ko ts'a Yao-dà tà Si-là; gi-dà-ko whai k'aó-djüe keh-leh ò-küè.

28 Iang-'ù Sìng-Ling k'oà ng-dà-ko dìng-ì fú pó bieh-kai djoá-tà ko k'à nyí-dà-ko, ziù-tsz keh-leh iè-cháng-ge ò-küè;

29 Ziù-z iang-ke chàng-goa zang-zié-ge tsì-lí tà shüeh, wha-yaó ts'ih-sz-ge djang-siù tà ka-yang; nyí-dà-ko djah-z voa-bì keh-leh, ziuh höé. Dà-nyüe nyí-dà-ko bing-üe.

30 Só-yí gi-dà-ko tæ-foh-k'ì-goa, tòè Üe-di-ah lì; ziuh jì-luáng chùng-nang, pó sàng dì-k'à gi-dà-ko.

31 Duh-höé-ba, ziuh 'ù keh-leh üe-ta-ge shwò kw'à-'oh.

32 Yao-dà tà Si-là, ò-chí ah-z sie-tsz, koá shú-tu-ge shwò ch'üè-ü shung-dí, chie-kù gi-dà-ko.

33 Kù-goa dzie-chaó, shung-dí ziuh tæ-foh gi-dà-ko bing-bing-üe-üe tòè ts'a gi-dà-ko li-ge nang boa-ta k'ì.

34 Dà-z Si-là dìng-ì shoh-ta.

35 Pöé-lu Po-na-po djí zé Üe-di-ah, k'oà shú-tu bieh shung-dí, koà-shùng nang, djüe Chí fuh-iang-ge döé-lí.

36 Kù-goa ké-neh Pöé-lu tai Po-na-po koá, Ng-dà-ko joa-zie djüe Chí döé-lí-ge koh zing-

tí, jī-chang hōé chüé-k'ì tsie-tsie ng-dà-ko
shung-dí, z tsz-ñah koa-cháng.

37 Po-na-po tæ-sǝ tà lah-yüè, ts'ing-hu z
Mó-k'ó, sie-bǝ k'ì:

38 Dà-z iang-'ù Mó-k'ó joa-zie zé Boa-fi-lì-ò
li-k'e gi-dà-ko, fú k'òa gi-dà-ko sie-bǝ k'ì tsù
keh-kaih sæ-'oh, Pöé-lu zuih ts'z z paih-k'ó tà
gi k'ì.

39 Zuih choa-dzæ-ch'í, só-yí pí-ts'z fang-k'e;
Po-na-po pó-Mó-k'ó tà-k'ì, sá-jüè tòè Chü-
pí-lû².

40 Pöé-lu ká-shüé Si-la, tsaó-ch'üeh-k'ì;
shung-dí pó gi-dà-ko t'oh Ziè-tì-ge ö-'ù.

41 Gi zuih tsaó-kù Jí-lì-ò tà Chī-lì-ko chie-
kù chùng koà-whai.

Sd 16.

1 Poé-lu tòe Deh-pì Lû²-sz-teh li: boa-ta yaó
ih-kai mang-du ming chiæ Di-mo-t'à, gi mú-
tsáng z Yao-t'à sie-sàng-ge nyũ-zang, gi vù¹-
ts'ang z Shī-lì-nyie nang:

2 Lû²-sz-teh tà Yí-ku-nyie-ge shung-dí oh
ts'ing-tsà gi.

3 Pöé-lu è gi sie-bǝ k'ì zuih, iang-'ù dji zé
hé-le dì-foa-ge Yao-t'à-nang, pó gi 'æ küeh-lí:

gi-dà-ko oh shá-tih gi vû¹-ts'ang z Shī-lì-nyie nang,

4 Gi-dà-ko tsaó-kù keh-leh zing-tí, pó Yi-lû²-sà-læ-ge sz-du tà tsié-löé só dîng-loh-gé diæ-chü, koa-fû² gi-dà-ko siú-löe.

5 Só-yí chùng koá-whai-ge sie-sàng chie-kù-ch'í, neh-neh ko-ts'ad sù-muh.

6 Gi-dà-ko tsaó-kù Faih-lû¹-ko, tà Ko-la-t'à-ge di-kà, Sìng-Ling chàng-goa fú k'à gi-dà-ko tòe Ò-si-ò k'ì djüe-döé;

7 Tòe-da Maí-si-ò tæ-sô tòe Pì-t'ai-nyie k'ì, Sìng-Ling ah fú shú gi-dà-ko;

8 Tsaó-kù Maí-si-ò loh tòe Deh-lu-ò k'ì.

9 Pöé-lu yì-de tsz-djah maih-z: yaó ih-kai Mó-djì-tàng nang gé-ta djao gi koá, Tsaó-kù Mó-djì-tàng li poa-zù ng-dà-ko.

10 Pöé-lu keh-kaih maih-z ts'z-da-djah, ng-dà-ko jì-siú tæ-sô tòe Mó-djì-tàng k'ì, ts'z Chí ih-dìng djæ ng-dà-ko djüe fuh-iang k'à gi-dà-ko.

11 Ziuh joa Deh-lu-ò k'e jüe, ih-dzih tòe Sá-mû-deh-lah k'ì, dì-n neh tòe-da Nyie-ò-pu-li;

12 Joa boa-ta li-tòe Fi-lieh-pí, ziù-z Mó-djì-tàng keh-mai diu zò zing, z Lu-mó nang-ge zing; ng-dà-ko zé keh-kaih zing-tí dzà ké-neh.

13 Tòe-da üe-sih-neh ng-dà-ko tsaó-ch'üeh.

zing-whà töè koa-pie, töè-da ih-kai töé-köè-ge di-foa; zih zó-loh tai só jî-lùng-ge nyû-zang koá döé-lí.

14 Yaó ih-kai mà tsz-seh pû²-ge nyû-zang, ming chiàe Lû¹-tí-ò, z T'ai-ngó-t'ai-lah zing-ge nang, yih z pà Ziè-tì-ge, gi z-ta t'ing: Chí k'é-döè gi-ge sang, chiàe gi liu-sang Pöé-lu só koá.

15 Gi z k'òa gi 'òh-ko ziu sí-lí, zih djao ng-dà-ko, koá, Nyí-dà-ko chî-zie sô ng z sàng Chí-ge, ts'ing töè ng uh-de li dzà. Zih mié-djié ng-dà-ko.

16 'Aó-le ng-dà-ko tsaó töè töé-köè-ge di-foa-ge z-'aò, yaó ih-kai si-na-n z k'à sô-ming-ge chú mû²-djah, p'ùng-djah ng-dà-ko; gi koá ling ku, dè chí-nyang-ko djáng-li shû-tu-ge nyang.

17 Gi kang Pöé-lu tà ng-dà-ko 'aó-pö, chiàe-ch'í koá, Keh-leh nang z t'ing köe Ziè-tì-ge nu-buh, z djüe teh-chaò-ge lû² k'à ng-dà-ko.

18 Gi tu neh z keh-ňang tsù. Pöé-lu ngöe-fú-löe, lai-chüé tai chú koá, Ng vúng Yi-sû Chî-tuh-ge ming-diu, fang-fû² nyí joa gi tí-mai ch'üeh-li. Chú toa-z zih ch'üeh-li.

19 Si-na-n ge chí-nyang-ko ts'z-djah gi-dà-ko djáng-diu-ge tsz-moà shieh-go-a-ba, zih pó Pöé-lu Si-la choh-löe, boh töè ka-z-de chiè küe.

20 Yih sùng tõe tsie-chung mang-zie, koá,
Keh-leh nang, yih z Yao-t'à nang, ts'oa-lõ ng-
dà-ko zing-tí;

21 Yih djue ng-dà-ko Lu-mó nang fú iang-ke
tsieh-ziú, fú iang-ke siú-ge kwai-chũ.

22 Chùng-nang oh zi-ch'í, kung gi-dà-ko :
küe-fû¹ poh-goa gi-dà-ko i-zie, fang-fû² yoà
kwàng táé.

23 Tæ-goa shũ-tu-ge pá kwa lœ-ka, fang-fû²
lœ-diu siu gi-da-ko tsah-zaih.

24 Gi teh-djah keh-nang-ge fang-fû², pó gi-
dà-ko kwa zé nài lœ-de, chah zîé muh-kaó-de
lœ-k'œè.

25 Tõe-da pô yì Pœé-lu Si-la tœé-kœè, ts'îè-sz,
tsà-mí Ziè-tì; vá-nang ah t'ing gi-dà-ko.

26 Hüeh-zie dì dù-dù tsàng-dóng, sz lœ-ka-
de dì-chĩ yîæ-dóng-ch'í; koh mang lieh-k'eh
oh k'e-ch'í, koh-nang-ge yang-djũ t'aih-loh-
goa.

27 Lœ-diu k'üè síng-da-ch'í, ts'z-djah lœ-ka-
ge mang oh k'e-da, ts'e chùng vá-nang dœe-
ch'üeh-goa, ziuh boh tõe è pó z sah-goa.

28 Pœé-lu dù-dù-ge sing-iang chiæ-ch'í, koá,
Fai pó z 'è-djah; ng-dà-ko oh z keh-li.

29 Lœ-diu chiæ nang tsó tang zih-tí-li, ga-
ga-táo p'uh-loh Pœé-lu Si-la mang-zie;

30 Pó gi-dà-ko tà whà-chüé k'ì, koá, Sie-sæ, ng iang-ke tsz-ñah-ñang tsù-foh hōé teh-chaò ?

31 Gi-dà-ko koá, Sàng Chí Yi-sû Chī-tuh, nyí z k'òa nyí jüe-ko oh whai teh-chaò.

32 Ziuh pó Chí-ge döé-lí, koá k'à gi tà gi uh-de-ge chùng-nang t'ing.

33 Toa hé-kai z-'aò yì-de, gi ziuh pó gi-dà-ko tæ-sie-ge uh-doá sí-goa; pìng-ts'í gi z koà gi ih-ko-ge nang lieh-k'eh oh zió sí-lí.

34 Ziuh tà gi-dà-ko tòè z-ge uh-de pá-ch'í ch'ih-zih, k'òa gi jüe-ko, iang-'ù yí-chang sie-sàng Ziè-tì, ziuh kw'à-kw'à 'oh-'oh.

35 Tòè-da t'ie-koa küe-fû¹ tæ-foh ts'a-sz, koá, Hé læ-kai nang hōe foà-goa.

36 Lōe-diu pó keh-leh shwò köè-sû² Pōé-lu, koá, Küe-fû¹ ts'a nang pó nyí-dà-ko foà-goa; ji-chang nyí-dà-ko hōé bing-bing-üe-üe tsaó-ch'üeh k'ì.

37 Dà-z Pōé-lu tai gi-dà-ko koá, Ng-dà-ko z Lu-mó nang, gi-dà-ko mì dīng-kù zaí, zé chùng-nang miè-zie tæ ng-dà-ko, yih kwa lōe-ka-de; yìè-zé sz-'ó è pó ng-dà-ko foà-ch'üeh k'ì moa? tō-tō fú k'ó-ge; gi-dà-ko z djah li pó ng-dà-ko ling-ch'üeh.

38 Ts'a pó keh-leh shwò whai-píng küe-fû¹. Küe-fû¹ t'ing-djah z Lu-mó nang, ziuh djù-p'ò;

39 Tsaó li ch'üè gi-dà-ko, pó gi-dà-ko líng-ch'üeh, zihuh ts'ing gi-dà-ko li-k'e hé-kai zing.

40 Zihuh tsaó-ch'üeh löe-ka, tsaó-tsàng Lú-tí-ò ko-de, ts'z-djah shung-dí, ch'üè-ü gi-dà-ko, zihuh tsaó-k'ì.

Sd 17.

1 Pöé-lu tà Si-la chang-kù Ō-fi-pu-lí, tà Ō-pu-lu-nyie-ò zihuh tòè T'ieh-sà-lu-nyie-ko: boa-ta yaó Yao-t'à-nang-ge whai-doa.

2 Pöé-lu chiæ-zie tsaó-tí-k'ì, sa-kai üe-sih-neh yoà Sìng-shī k'oà gi-dà-ko bié-lô,

3 Ká-shüeh yih tai-tsing Chī-tuh tsung-djah ziú k'ú, joa sz vöè-'oh; yih koá, Ng só djue k'à nyí-dà-ko, keh-'ù Yi-sū ziù-z Chī-tuh.

4 Djī-chung yaó-le nang sie-sàng, zihuh k'oà Pöé-lu Si-la tsù-dai, wha-yaó djie-sang-ge Shī-lì-nyie nang záng tu, pìng-ts'í tsō-chù-ge nyú-zang fú shiæ.

5 Dà-z fú sie-sàng-ge Yao-t'à-nang, sang-chung tū'-djì, pó ka-z-de oh-nang tà-li, jí-lung ih-pa nang, chiæ t'úng zing-tí ts'oa-lô-ch'í: zi-ch'í zé Yi-sō uh-de è pó gi-dà-ko tà-ch'üeh k'à pah-sìng.

6 Zang-fú-djah, zihuh boh Yi-sō k'oà ké-kai

K K

shung-dí tòè dì-foa küe boa-ta k'ì, chiæ-ch'í
koá, Keh-leh fá-lô t'ie-ó-ge nang ah tòè keh-li
li-ba;

7 Yi-sö siu-liu gi-dà-ko : keh-leh nang oh z
'ü-bai Ke-sà-ge mîng-lîng, koá yaó bieh-kai
Yoa Yi-sû.

8 Chùng-nang tà dì-foa küe, t'ing-djah keh-
leh z-küè, k'à gi-dà-ko shoá-dóng-ch'í.

9 Pó Yi-sö k'oà djî-'ü-ge nang teh-djah pöé-
joà, zuih pó gi-dà-ko foà-goa.

10 Shung-dí jî-siú kà-yì ts'a Pöé-lu Si-la tòè
Pì-li-ò k'í : tsaó-da-tòè zuih tsaó-tsàng Yao-
t'à-nang-ge whai-doa.

11 Keh-leh nang pí T'ieh-sà-lu-nyie-ko-ge
nang sîng-zing höé-le-ge ; gi-dà-ko nyüè-sang
ziú döé, neh-neh k'öé-chaò Sîng-shî, è shá-tih
tòè-tí keh-leh z-küè yaó jî-ts'z fú.

12 Só-yí djî-chung yaó shû-tu sie-sàng ; wha-
yaó Shî-lì-nyie chû-djoá-ge nyü-zang tà nō-
zang fú shiæ.

13 Dà-z T'ieh-sà-lu-nyie-ko-ge Yao-t'à-nang,
t'ing-djah Pöé-lu zé Pì-li-ò djüe Ziè-tì-ge döé-
lî, zuih tòè boa-ta li, shoá-dóng pah-sîng.

14 Shung-dí jî-siú ts'a Pöé-lu tòè hé-pie k'ì :
Si-la, Di-mû-t'à zing-djàò shoh boa-ta.

15 Sùng Pöé-lu-ge nang, tà gi tòè Ngó-tié :

ziú-djah Pöé-lu-ge fang-fû², chiæ Si-la Di-mû-t'à suh-suh töè gi boa-ta li, zuih kwai-k'ì.

16 Pöé-lu zé Ngó-tié táng-'àò gi-dà-ko, ts'z-djah 'öh-zing-ge nang oh vuh-ž ngao-zié, sang-nai zuih chaih-ch'í.

17 Só-yí zé whai-doa-de k'òà Yao-t'à-nang tà djie-sang-ge nang sie-bó bié-lô; wha-yaó maí-neh zé ka-ž-de k'òà só p'ùng-djah-ge nang ah-ž keh-ňang.

18 Hé-nang-kà yaó-le Yí-pí-kú-lu tà Sz-tu-ò læ-mang-ge duh-shī-nang k'òà gi bié-lô. Yaó-le koá, Keh-kaih lô-nyie-lô-nyũ-ge nang è koá ga-nyie? Wha-yaó-le koá, Gi k'ô-sih ž djüe whà-lũ²-ge zang-chũ-ge: keh-ňang koá ž iang-'ũ Pöé-lu djüe Yi-sũ tà vòè-'oh-ge döé-lí.

19 Gi-dà-ko zuih pó gi tà töè Ò-liæh-po-kú, koá, Nyi só koá-ge kaih sang döé-lí ng-dà-ko k'ó-yí shá-tih fú?

20 Iang-'ũ nyí yaó koh-yì-ge ž-küè djüe töè ng-dà-ko n-tó-de: só-yí ng-dà-ko è shá-tih keh-leh ž-küè ž tsz-ňah-ňang ì-t'sz.

21 Chùng Ngó-tié-nang, k'òà djì-ta-ge whà-lũ²-nang, fú küè bieh ž-küè, tsz koá-koá t'ing-t'ing ga-nyie sàng-vang.

22 Pöé-lu gé-zé Ò-liæh-pó-kú toa-chung koá,

Koh-'ù Ngó-tié nang, ng ts'z nyí-dà-ko va-pah-ge z-küè chàng-p'ò zang-chú t'à-kù-goa-ba.

23 Iang-'ù ng tsaó-kù-ge z-'aò, ts'z-ts'z nyí-dà-ko só pà-ge ng p'ùng-djah ih-zò da, yaó sí-ziè koá, *Vi-sih-tsz zang*. Nyí-dà-ko só fú-sih wha pà-ge, ziù-z ng só kòè-sù' nyí-dà-ko-ge.

24 Ts'oà-zóé sì-kà, k'oà djì-chung và-vaih-ge Zang, chĩ-zie z t'ie-dì-ge Chĩ, fú djì zé nang siú só zóé-ge diè ;

25 Ah fú ch'üeh-shiæ ga-nyie, è nang-ge siú vuh-z Gi, fá pó 'oh-mìng, tà sæ-ch'í, tà va-pah-ge mù-z, sz-k'à chùng-nang.

26 Gi joa ih-diæ-ge shüeh-mah, zóé và-kwaih-ge nang, höé djì zé t'úng-dì-ge ziè-maì ; yí-chang dìng-loh gi-dà-ko bà-dìng-ge z-'aò, tà gi-dà-ko só djì-ge koa-kà :

27 È gi-dà-ko zang-djao Chĩ, whah-tsæ k'ó-yí ts'ai-mû-teh-djah : djì-zaih Chĩ li ng-dà-ko koh-nang fú yüé ;

28 Iang-'ù ng-dà-ko 'oh-da, 'æ-dóng, tsù nang, oh z k'òè-djah Gi : ji nyí-dà-ko z-chí yaó-le tsù sz-ge yí-chang koá, Ng-dà-ko ah-z Gi so sæ-ge.

29 Chì-zie z Ziè-tì só sæ, ng-dà-ko fú iang-toa ts'z Ziè-tì-ge t'í, z k'oà chang, nyang, zih-

diu sie-dzié, k'à nang-ge siú-dô tà ling-k'oa só tiæ-ch'í-ge.

30 Keh-leh mung-maì-paih-tsz-ge z-'aò Ziè-tì fú chī-chaò ; ji-chang fang-fû² koh-ch'í va-pah-ge nang oh iang-ke hwaí-ké :

31 Iang-'ù Gi yí-chang dīng-loh ih-kai neh-tsz è yoà Gi só lieh-ch'í-ge Nang, chiæ kung-nh sáng-p'ô t'ie-'ó ; só-yí chiæ Gi joa sz vöè-'oh, tsù bing-chù chiæ chùng-nang höé sie-sàng.

32 Gi-dà-ko t'ing-djah joa sz vöè-'oh-ge shwò, yaó-le ch'í-shiæ, wha-yaó-le koá, Ng-dà-ko whai tsè t'ing nyí koá-lô keh-leh ð-küè.

33 Pöé-lu zuih joa gi-dà-ko toa-chung tsaó-ch'üeh.

34 Yaó-le nang ts'ang-djáng gi, yih sie-sàng : djī-chung yaó Ò-liæh-po-kú nang Tiu-nyie-siu, pīng-ts'í ih-kai nyū-zang ming-chiæ Dà-mó-li, wha-yaó bieh-nang k'oa gi-dà-ko sie-bô.

Sd 18.

1 Keh-leh ð-küè yí-'aó Pöé-lu li-k'e Ngó-tié, tòè Ku-ling-tu li ;

2 Boa-ta p'ùng-djah ih-kai Yao t'à-nang, ming-chiæ Ò-chü-la, ð zé Páng-tû sæ-ge ; gi k'oa gi ts'í Pah-chī-la dze-sang joa Yí-dà-lì li,

iang-‘ù Kah-löé-tiu fang-fû’ t’ung-t’ung-ge
 • Yao-t’â nang li-k’e Lu-mó; Pöé-lu töè gi-dà-ko-da li;

3. Pìng-ts’í iang-‘ù z djoà-yiè-ge siú-nyieh, zuih shoh gi-dà-ko-ta tsù sœ-‘oh: gi-dà-ko z tsù tsiè-bùng ‘ù siú-nyieh-ge.

4 Maí vúng üe-sih-neh Pöé-lu zé whai-doa-de bié-lö, ch’üè Yao-t’â nang tà Shī-lì-nyie nang.

5 Si-lâ k’oà Di-mû-t’â joa Mó-djī-tàng tsaó-da-loh, Pöé-lu sang-naì pieh-pah, zuih shiè Yao-t’â nang tsù tai-tsìng Yi-sû z Chī-tuh.

6 Yao t’â nang t’í-dieh yih sih-duh, gi zuih taó-taó z-ge i-zie, tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko-ge shüeh kwai nyí-dà-ko z-ge diu-zie; ng z ts’ing-chieh-ge; joa-chang yí-‘aó ng töè yì-kwaih nang-da k’ì.

7 Zuih li-k’e boa-ta, tsaó-tsàng ih-kai nang-ge uh-de, gi ming-chiè. Yao-z-tû, z pà Ziè-tì-ge nang, gi-ge uh z zé whai-doa kah-pieh.

8 Küè whai-doa-ge nang Kah-lí-z-pû’, k’oà gi jüe-ko oh sie-sàng Chí: yaó shǔ-tu Ku-ling-tu nang t’ing-djah zuih sie-sàng, yih zió sí-lí.

9 Yì-de maih-z toa-chung Chí tai Pöé-lu koá, Fai p’ò, iang-ke koá, fai pì-k’áo:

10 Ng k’oà nyí sie-bó; n-naó nang loh-siú ‘è

nyí, iang-‘ù zé keh-kaih zing-tí Ng yaó shǔ-tu pah-sìng.

11 Gi zih dzà-ta ih-nyie ling liuh-kai nyüeh, zé gi-dà-ko toa-chung koà-shùng Ziè-ti-gè döé-lí.

12 Töè-da Ko-liu tsù Ò-ke-ò tsúng-tuh-ge z-‘aò, Yao-t’àn nang dong-sang ‘òh-ì kung Pöé-lu, tà gi töè tsúng-tuh-ge doa-ziè,

13 Koá, Keh-kaih nang ch’üè nang fú jùng lieh-foh pà Ziè-tì.

14 Pöé-lu zih è k’e-k’áo, Ko-liu tai Yao-t’àn nang koá, Nyi-le Yao-t’àn-nang, djah-z ‘ù fi-lí ‘ù shoa-oh-ge ò-küè, ng lí-ke záng-nè nyí-dà-ko :

15 Djah-z ‘ù döé-lí, ‘ù ming-z, ‘ù nyí-dà-ko-ge lieh-foh bié-lǒ nyí-dà-ko ò-ch’í iang-ke lí-ch’í ; ng fú p’ò-tǒ keh-leh ò-küè.

16 Zih pó gi-dà-ko küé-ch’üeh doa-ziè.

17 Chùng Shǐ-lì-nyie nang zih pó küé whai-doa-de Só-di-nyie choh-lǒe, zé doa mang-zie táe gi. Keh-leh ò-küè Ko-liu oh fú küè ‘a-ò.

18 Pöé-lù whà shoh-ta tu neh, zih bieh-goa shung-dí, sá jüè töè Jǐ-lì-ò k’ì ; Pah-chǐ-la Ò-chü-la ah k’òà gi sie-bǒ. Pöé-lu iang-‘ù shǔ-kù nyüè zé Chie-kah-li yí-chang tsié-goa diu-foh.

19 Tòè-da Yí-faih-só, zuih li-k'e gi-dà-ko : gi ò tsaó-tsàng whai-doa, k'òa Yao-t'à-nang bié-lò.

20 Gi-dà-ko ts'ing gi k'òa gi-dà-ko shoh-ta dzie-chaó-le, gi fú iang-zing ;

21 Bieh-goa gi-dà-ko, koá, Keh-kaih zuih tòè-ge tsieh-'aò, ng tsúng-djah tòè Yi-lû²-sà-láe k'ì siú : Ziè-tì djah-ó k'áng ng whai chüé-li chiè nyí-dà-ko ; zuih joa Yí-faih-só k'e jüe.

22 Tòè-da Ke-sà-lì-ò, zuih zìe Yi-lû²-sà-láe ts'ing koa-whai-ge üe ; 'aó-le loh Ūe-di-ah k'ì.

23 Shoh boa-ta dzie-chaó, zuih tsaó-ch'üeh, chiè ts'ò-jí tsaó-kù Ko-là-t'à tà Faih-lû¹-ko-ge dì-kà, chie-kù chùng mang-du.

24 Yaó ih-kai Yao-t'à-nang ming chiè Ò-pu-lu, tòè Yí-faih-só li, gí ó zé Ò-lieh-sa-ta sæ-ge, gi nang yaó k'aó-ze, zé Sìng-shī toa-chung ó yaó nang-kò-ge.

25 Keh-kaih nang yí-chang 'oh-zaih Chí-ge döé-lû² ; yih ó nyieh-sang-ge, só-yí pó Chí-ge ò-küè tsz-sì koá-ch'üeh koà-shùng : gi ta-mang shá-tih Iah-yüè-ge sí-lí.

26 Gi zé whai-doa-de foà-tá dù koá-ch'í. Ò-chü-là, Pah-chī-là t'ing-djah gi zuih tà gi kwai k'ì, pó Ziè-tì-ge döé-lû² dè ge ká-shüeh kàe-ko tsz-sì.

27 Ò-pu-lu táe-sǒ kù tǒe Ò-ke-ò k'í, shung-dí
 zuih sí sàng ch'üè mang-du tsieh-ziú gi : gi
 tsaó-da-tǒe, dù-dù-nang poa-zù keh-leh mung
 ö-'ù sie-sàng-ge nang ;

28 Iang-'ù gi zé chùng-nang miè-zie, tsah-
 chàng pó Yao-t'à-nang bié-tǒe, yoà Sìng-shī
 shie-ming Yi-sū z Chī-tuh.

Sd 19.

1 Ò-pu-lu zé Ku-ling-tu-ge z-'aò, Pǒé-lu yí-
 chang 'æ-kù ziè-maì-ge koá-kà, lì tǒe Yí-faih-
 só ; p'ùng-djah ké-kai mang-du,

2 Zuih mǎng gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko sie-
 sàng-ge z-'aò, ziú-kù Sìng-Ling n-naó ? Gi-
 dà-ko tai gi koá, Ziù-z yaó Sìng-Ling ng-dà-
 ko n-naó t'ing-djah-kù.

3 Pǒé-lu yih mǎng gi-dà-ko koá, Hé-me nyí-
 dà-ko ziú ga-nyie sí-lí ? gi-dà-ko koá, Iah-yüè-
 ge sí-lí.

4 Pǒé-lu koá, Iah-yüè sǜ hwaí-ké-ge sí-lí, tai
 pah-sìng koá, iang-ke sie-sàng Hé-'ù 'aó-z gi
 z-chí li-ge, ziù-z Chī-tuh Yi-sū.

5 Gi-dà-ko t'ing-da-djah, zuih vúng Chī Yi-
 sū-ge ming-diu ziú sí-lí.

6 Pǒé-lu siú k'òà gi-dà-ko diu-ziè, Sìng-Ling

ziuh ling-töè gi-dà-ko; gi-dà-ko ziuh koá koh-ch'í-ge shwò, yih koá 'ù-nyie.

7 T'úng-t'úng dà-iah yaó zaih-ñ-kaì nang.

8 Pöé-lu tsaó-tsàng whai-doa, sa-kaì nyüeh-neh kung-fû foà-tá-dù djüe-koà, 'ù Ziè-tì kwaih-ge ù-küè bié-lô ch'üè nang.

9 'Aó-le yaó-le sang-ngæ fú sie-sàng-ge nang, zé chùng-nang miè-zie shù-poà döé-lû²; Pöé-lu ziuh li-k'e gi-dà-ko, yih pó mang-du fang-ch'üeh, neh-neh zé T'ai-lah-nu-ge shī-yüe-de bié-lô.

10 Keh-nang yaó læ-nyie; sz-teh va-pah dji zé Ò-si-ò-ge, paih-lô Yao-t'à nang, Shī-lì-nyie nang, oh t'ing-djah Chí Yi-sû-ge döé-lí.

11 Ziè-tì yoà Pöé-lu-ge siú tsù-ch'üeh kah-whà-ge dji-ù:

12 Sz-teh pó siú-chang, whah-z 'ü-djung, joa Pöé-lu-ge sang-zie tà-k'ì, k'oà bìng-nang sang-zie, bìng ziuh t'ai-k'ì, oh-ge chú ziuh tsaó-ch'üeh.

13 Hé-nang-kà yaó-le yao-'æ küé-chú-ge Yao-t'à-nang, shiè yaó oh-chú-ge nang chiè Chí Yi-sû-ge ming-diu, koá, Ng vúng Pöé-lu só djüe-ge Yi-sû, fang-fû' nyí tsaó-ch'üeh.

14 Yaó ih-kaì Yao-t'à-ge tsì-sz-tsié Ž-chī-ngo-ge ts'aih-kaì n-tsz keh-nang tsù-ge.

15 Oh-ge chú whai-tōh koá, Yi-su ng shá-tih, Pöé-lu ng ah sih; dà-z nyí-dà-ko z jī?

16 Keh-kaih yaó oh-chú-ge nang zihuh t'iaè gi-dà-ko sang-ziè, tæ-yang gi-dà-ko, chü-vuh gi-dà-ko, sz-teh gi-dà-ko yih ch'i-poh-laí, yih tæ-sie-djah döe-ch'üeh hé-zò uh-de k'i.

17 Dji zé Yi-faih-só-ge Yao-t'à-nang, tà Shī-lì-nyie-nang, oh shá-tih keh-ch'í z-küè; gi-dà-ko oh djü-p'ò; Chí Yi-sû-ge ming-diu zihuh dù-ge.

18 Yaó shû-tu sie-sàng-ge nang tsaó-li, zing-nyàng koá-ch'üeh z-ge 'æ-'ü.

19 Shû-tu 'æ zi-jüeh-ge pó gi-dà-ko-ge shī tsó-li, zé chùng-nang miè-zie shiæ-goa: pó kò-die sô-ch'í, zìù-z dzih ng-mà nyang-die.

20 Chí-ge döé-lí jī-ts'z dù-dù-nang shang-'òa teh-sìng.

21 Keh-leh z-küè tsù-zing, Pöé-lu lieh-dìng chí-ì, chang-kù Mó-dji-tàng, Ò-ke-ò, tòè Yi-lú²-sà-læ k'i, koá, Tòè-da boa-ta yí-'áo, ng iang-ke ts'z Lu-mó k'i.

22 Zihuh ts'a læ-kai vuh-z gi-ge nang, Di-mû-t'a, Yí-la-tû tòè Mó-dji-tàng k'i; gi-z dza-ts'í ta-koh zé Ò-si-ò.

23 Hé-kai z-'àò, 'ù keh-kaih döé-lú², ts'óa-lò-ch'í fú shiæ.

24 Iang-'ù yaó ih-kai tæ nyang löé-sz, ming-chiæ Ti-mí-tiu, z tsù Ò-ti-mí ge nyang-ge zang-doa, z chiæ keh-kaih siú-nyieh-ge nang djang nyang fú shiæ.

25 Gi zuih pó gi-dà-ko jì-lúng, wha-yaó dong-'oa-ge nang, koá, Koh-'ù, nyí-dà-ko shá-tih ng-dà-ko k'öè keh-kaih siú-nyieh djang nyang.

26 Yiè-zé nyí-dà-ko yih ts'z-djah, yih t'ing-djah, keh-kaih Pöé-lu, fi-dà-tsz zé Yí-faih-só, ziù-z chī-chī-whu zé piè Ò-si-ò ch'üè-hò tà-k'ì shǔ-tu-ge nang, koá, nang siú só tsù-ch'í-ge fú-z zang-ming:

27 Keh-nang, fi-dà-tsz ng-dà-ko-ge z-nyieh k'úng-p'ò whai toè-mai-goa, ziù-z dù-dù-ge nyũ Zang-ming Ò-ti-mí-ge diè ah whai ts'z-ch'ang-goa; shī-zie piè Ò si-ò tà t'ie-'o pà gi, gi-ge ü-nyie whai sai-h-loh-goa.

28 Gi-dà-ko t'ing-da-djah zuih mǒ-sang nù-ch'í, chiæ-ch'í koá, Dà tse, Yí-faih-só nang-ge Ò-ti-mí.

29 T'úng zing oh noa-z-ch'í, pó Pöé-lu dong-'æ-ge Mó-djì-tàng nang Ke-yao tà Ò-lí-dah-kú boh-loe, zuih ih-zi 'ung-toè tsù shì-ge dzie-de k'ì.

30 Pöé-lu è tsao-tsàng pah-sìng toa-chung, mang-du fú shǔ gi.

31 Ò-si-ò yaó-le küe-fû' z Pöé-lu-ge bung-yaó, ah ts'a nang li ch'üè gi tō-tō fai tōè shì-dzie k'ì.

32 Whai-lúng-ge nang oh lō-ch'í, yaó-le chiè keh-kaih, yaó-le chiè boa-kai, dù-pō fú shá-tih z 'ù ga-nyie z-küè jí-lúng-li.

33 Yaó nang pó Ò-lieh-sa-dà joa chùng-nang toa-chung tà-ch'üeh-li, Yao-t'à-nang dè gi t'ai mang-zie li, O-lieh-sa-dà yiaé-yiaé siú, è shiè pah-sìng fang-p'öé.

34 Chùng-nang nyàng-djah gi z Yao-t'à-nang, zi-sing chiè-ch'í koá, Dà-tse, Yí-faih-só nang-ge Ò-ti-mí! Jì-ts'z chiè dà-iah ih-kai z-zang kung-fû.

35 Yüè-küè li ch'üè chùng-nang, ch'üè-shieh-ba zuih koá, Yí-faih-só-ge nang, jì-nang fú shá-tih Yí-faih-só-ge zing z k'üè-siú tìng dà nyú zang-ming Ò-ti-mí-ge diè, tà joa 'Tiu-sz só koà-loh-ge zang-zie?

36 Keh-leh z-küè cht-zie z dzæ-fú-goa-ge, nyí-dà-ko iang-ke bing-zíng, paih-k'ó ts'òè-ts'z.

37 Keh-leh nang yih fú-z t'ao-döè miè-'ü-ge mù-z, yih n-naó sih-duh nyí-dà-ko-ge nyú zang-ming, nyí-dà-ko chàng z pó gi-dà-ko tà keh-li li.

38 Djah-z Ti-mí-tiu tà k'òa gi tsù-dai-ge löé-

sz, yaó z-küè köè jī-nang, foh-doa z k'e-da, ah yaó küe-fû¹; k'ó-yí pí-ts'z dzing-sû².

39 Nyí-dà-ko djah-z mǎng bieh-yiè z-küè, k'ó-yí zé chiè-djah lieh-foh-ge kung-whai chüeh-tō.

40 Ng-dà-ko 'ù keh-neh-ge noa-z tsz p'ò bì köè, iang-'ù ng-dà-ko n-naó shwò ká-shüeh keh dù dai nang jī-lúng-ge yüe-kù.

41 Keh-nang koá hōé-ba, zuih pó chùng-nang sà-k'è.

Sd 20.

1 Noa-z shieh-goa-tsz 'aó, Pōé-lu chiè mang-du li, k'òa gi-dà-ko bieh-goa, ch'í-sang tòè Mó-djī-tàng k'ì.

2 Chang-kù hé-le dì-kà, yoà shǔ-tu dōé-li ch'üè mang-du, zuih tòè Shi-lah,

3 Shoh-ta kù sa-kai nyüeh-neh, zuih è k'e jüè tòè Jí-lì-ò k'ì, Yao-t'à-nang yaó dzang bach'í mōe gi, gi zuih dīng-l kù Mó-djī-tàng chüé-k'ì.

4 Bai gi tòè Ò-si-ò k'ì yaó Pí-lí-ò nang Só-po-deh, T'ieh-sà-lu-nyie-ko-nang Ò-lí-dah-kú tà Si-kung-tū, Deh-pí-nang Ko-yao wha-yaó Di-mū-t'a, ah yaó Ò-si-ò nang T'ai-chī-kú, Deh-lu-fi-mū.

5 Keh-leh nang sie k'ì, zé Deh-lu-ò táng-'àò ng-dà-ko.

6 Kù-goa dji-koà-tsieh ng-dà-ko joa Fi-lih-pí sá-jüe; ng-neh kung-fû tòè Deh-lu-ò tòè-da gi-dà-ko li; zuih dza-ta ts'aih-neh.

7 Ts'aih-neh-ge diu ih-neh, mang-du jì-lúng p'ah-píng-ge z-'àò, Pöé-lu mang-chiæ zuih è ch'í-sang, tai gi-dà-ko koá döé-lí, ká dzie-chaó, dzih-töè pö-yì.

8 Zé gi-dà-ko só jí-lúng-ge lao-ka yaó shü-tu-ge tang tié-da.

9 Yaó ih-kai 'áo-sæ ming chiæ Yao-t'ai-kú zó-zé ch'oa-mang-de, djüé-nyüe k'üè sang-shié: Pöé-lu wha koá dzie-chaó 'áo-sæ k'üè-juh-ba, zuih joa sa zang-ge lao-ziè lai-loh 'ó-chüe-k'ì; toá-da-ch'í yí-chang sz-ba.

10 Pöé-lu tsaó-loh, p'uh gi sang-ziè, pó gi böé-löe, koá, Fai hoa, gi-ge sìng-ming wha zé.

11 Zuih tsaó zié k'ì p'ah-píng, yih ch'ih, píng-ts'í da-lö dzie-chaó, dzih-töè tie-liè, zuih k'ì.

12 Gi-dà-ko po keh-kaih 'áo-sæ 'oh-da-ge tà-li, sang-naì kah-whà üe-ta.

13 Ng-dà-ko sie loh-jüe k'e tòè Ò-shuh, è zé boa-ta tsieh Pöé-lu: iang-'ù gi z keh-ñang ba-dìng, gi z è bù-'æ k'ì.

14 Zé Ò-shuh djoa-djah ng-dà-ko, zihh tsieh gi loh-jüe, sá tòè Mí-t'ai-lì-nyie k'ì.

15 Joa boa-ta sá-k'ì, dì-ñ neh tòè Chī-ah tai-miè; tsè ih-neh tòè-da Sà-mû, zé Tu-chī-lié dīng-boh, tsè ih-neh tòè-da Mí-lì-tu.

16 Iang-ù Pöé-lu dīng-loh sá-kù Yí-faih-só, mié-teh zé Ò-si-ò tà-koh kung-fû; iang-ù gi küé-tæ-küé, pó-fú-nang-kaò ng-jung-tsieh hé-neh k'ó-yí zé Yi-lú²-sà-læ.

17 Pöé-lu joa Mí-lì-tû ts'a nang tòè Yí-faih-só, pó koà-whai-ge tsié-löe ts'ing-li.

18 Gi-dà-ko tsaó-da li, Pöé-lu zihh tai gi-dà-ko koá, Nyí-dà-ko shá-tih ng tòè Ò-si-ò li-ge diu ih neh dzih-töe jī-chang ng dzie-dzie zé nyí-dà-ko toa-chung tsz-nah tsù nang;

19 Vuh-z Chī yaó ih-ts'ieh pai-vi-ge sang, tu-tu liu ngá-lì, yīh iang-ù Yao-t'à-nang-ge dzang, chang-kù sz-lie;

20 Va-pah 'ù nyí-dà-ko yaó iaih-ge, ng 'öe-vu iáng-zoa, zé chùng-nang miè-zie, zé koh-nang-ge uh-de, tsz-tié koà-shung nyí-dà-ko;

21 Shié Yao-t'à nang, Shi-lì-nyie nang, pó hwaí-ké kwai Ziè-tì, sie-sàng ng-dà-ko Chī Yí-sû Chī-tuh döé-lí tsù tai-tsing.

22 Yiè-zé ng sang-naì cháng-löe z-ta paih

teh paih k'ì Yi-lû²-sà-læ, fú shá-tih boa-ta
whai p'ùng-djah ga-nyie ò-küè :

23 Tsz shá-tih Sìng-Ling zé koh zing-tí tsz-
tié ng koá yaó yang-djú yaó k'ú-nà táng-'ào
ng.

24 Dà-z keh-leh ò-küè ng oh fú zé-whu, ah fú
sò ò-ge sìng-ming pöé-pai, tsz sié kw'à-kw'à-
'oh-'oh tsaó-yüè ng-ge lû²-dzing, tsù-zing joa
Chí Yi-sû só zió-ge tsah-zàng, zió-z tai-tsing
Ziè-tì ö-'ù-ge fuh-iang.

25 Ng joa-zie zé nyí-dà-ko toa-chung le-yaó
djüè Ziè-tì-ge kwaih, jí-chang ng shá-tih nyí-
dà-ko yí-'áo oh fú whai tsè tsz-djah ng-ge
miè.

26 Só-yí chang-zaih chiæ nyí-dà-ko dè ng tsù
tai-tsing, chùng-nang-ge shüeh Ng z chieh-
zing-ge ;

27 Iang-'ù Ziè-tì ih-tsieh-ge ì-ts'z ng oh mì-
zing iáng-zoa fú djüè k'à nyí-dà-ko.

28 Sìng-Ling p'à nyí-dà-ko tsù kà-tuh, só-yí
nyí-dà-ko iang-ke ù z-chí, ù chùng-dai è liu-
sang, muh-ié Ziè-tì-ge koà-whai, zió-z Gi yoà
Z-ge shüeh só má-li-ge.

29 Iang-'ù ng shá-tih ng k'ì tsz-'áo, lì-'è-ge
za-loa whai tsaó-tsàng nyí-dà-ko toa-chung, fú
whai fú sih-tih yiè-dai :

30 Ziù-z nyí-dà-ko z toa-chung yaó nang
whai ch'í-le koá zi-ge shwò, è yáng-yaò mang-
du kang-joa gi-dà-ko.

31 Só-yí iang-ke cháng-síng, ch'í-lòè ng sa-
nyie kung-fú neh-yí fú shieh-goa, ziù-z liu
ngá-lì ch'üè nyí-dà-ko koh-zang.

32 Shung-dí, ng yiè-zé pó nyí-dà-ko koa-t'oh
Ziè-tì, yih pó nyí-dà-ko koa-t'oh Gi o-'ù-ge
dōé-lí, ziù-z nang-kaò chie-kù nyí-dà-ko, yih
nang-kaò sz-k'à nyí-dà-ko yaó sá-nyieh zé
chùng zing sìng-ge nang toa-chung.

33 Ng oh-mì t'ò jì-nang-ge chang nyang
i-zie :

34 Nyí-dà-ko-z ah shá-tih ng keh lăe-tsìh siú
choa-chaih ng-z só yoà, wha-yaó k'òa ng tsù-
dai-ge nang.

35 Ng va-pah-ge z-küè tsù poà-yiè k'à nyí-
dà-ko, iang-'ù nyí-dà-ko iang-ke ji-ts'z lōe-k'ú,
poa-zù nu-jah-ge nang, yih sz nyí-dà-ko ch'í-
lòè Ch'í Yi-sù-ge shwò, iang-'ù Gi-z koá, Sz
pí zió kà z yaó fuh.

36 Keh-leh shwò koá hōé-ba, zìuh djũ-loh,
k'òa chùng-nang tōé-kōè.

37 Gi-dà-ko oh t'ùng-k'uh, bōè-lōe Pōé-lu-ge
diu-cháng, k'òa gi tsàng-ch'í :

38 Gi-dà-ko tsè iao-màng z iang-'ù gi só koá,

Yí-'áo fú whàì tsè ts'z-djah ng-ge miè. Ziuh sùng gi loh-jüe.

Sd 21.

1 Ng-dà-ko bieh-goà chùng-nang, k'e jüe goa-ba, ziuh ih-dzih tòè Ku-z, dì-n neh toè Lu-ti, joa boa-ta yih tòè P'ò-dà-lah.

2 P'ùng-djah ih-tsih tòè Fi-nyie-chī k'ì-ge jüe, ziuh loh jüe k'e-k'ì.

3 Ts'z-djah Chū-pí-lú², ziuh zé tsú-siú sá-kù k'ì tòè Jí-lì-ò, zé T'ai-lu zìé yüè, iang-'ù jüe boa-ta ch'í hù.

4 Zang-djah mang-du ziuh shoh-ta ts'aih-neh: gi-dà-ko k'à Sùng-Ling kó-dóng, chiàe Póe-lu fai zìé Yi-lú²-sà-læ k'ì.

5 Neh-tsz mó-ba ng-dà-ko ch'í-sang tsaó-k'ì; gi-dà-ko chùng-nang lie ts'i-tsz n-nyũ, sùng ng-dà-ko tòè zing-whà; ng-dà-ko ziuh zé hé dū-zìé djũ-loh tòè-köè;

6 Pí-ts'z bieh-goà, ng-dà-ko loh-jüe, gi-dà-ko kwai k'ì.

7 Joa T'ai-lu tòè-da Tu-lì-má, shí-lú² hòé-ba: ziuh ts'ing boa-ta shung-dí-ge üe, k'òa gi-dà-ko shoh-ta ih-neh.

8 Dì-nè neh ng-dà-ko Pöé-lu dong-dai-ge nang ch'í-sang li-töè Ke-sà-lì-ò; tsaó-tsàng djüé fuh-iang Fi-lieh-ge uh-de, k'òa gi dzà-shoh, Fi-lieh ziù-z ts'aih-kai tsié-löé ih-kai.

9 Gi yaó sè-kai na-n, z dong-nyü, whai koá 'ü-nyie-ge.

10 Ng-dà-ko shoh boa-ta tu neh, yaó ih-kai sie-tsz, ming chiæ Ò-ko-pü², z joa Yao-t'à tsaó-loh-ge.

11 Gi töè-dà ng-dà-ko boa-ta, tsó Pöé-lu-ge iæ-tà, pó z-ge siú-chah kw'áng-ch'í, koá, Sìng-Ling koá, Yao-t'à-nang zé Yi-lü²-sà-læ, ah whai jì-ts'z pó keh-diæ iæ-tà-ge chí-nyang-ko, kw'áng-ch'í, koa-dè yì-kwaih nang siú-de.

12 T'ing-djah keh-leh z-küè, lie ng-dà-ko lie hé-kai dì-foa-ge nang, zuih ch'üè gi fai zié Yi-lü²-sà-læ k'í.

13 Pöé-lu whai-töh koá, nyí-dà-ko tsz-nah whai keh-nang k'uh, sie-só Ng-ge sang? Ng 'ü Chí Yi-sü-ge ming-diu fi-dà-tsz kw'áng-ch'í, ziù-z sz zé Yi-lü²-sà-læ, ah zing-nyüè-ge.

14 Gi chí-zie fú t'ing ch'üè, ng-dà-ko zuih shieh-goa, koá, Dà-nyüè Chí-ge tsz-ì tsù-zing.

15 Kù-goa keh-leh neh-tsz ng-dà-ko siu-zaih 'æ-kí, zié Yi-lü²-sà-læ k'í.

16 Yaó-le Ke-sà-lì-ò-ge mang-du, k'òa ng-

dà-ko sie-bô k'ì, yih líng ng-dà-ko tòe ih-kai
lôé mang-du ko-de dji; z kai Chü-pí-lú² nang
ming chiè Na-sô.

17 Tòe-da Yi lú²-sà-læ shung-dí hüe-shí tsieh-
ziú ng-dà-ko.

18 Dì-n neh Pöé-lu k'òa ng-dà-ko tsaó-tsang
chiè Ngo-koh; chùng tsié-lôé ah z-ta.

19 Pöé-lu ts'ing gi-dà-ko üe, zuih pó Ziè-tì
yoà gi djüe-koà zé yí-kwaih-nang toa-chung só
tsù-ge z-küè, ih-ch'í ih-ch'í oh koá-ch'üeh.

20 Gi-dà-ko t'ing-djah zuih kwai yung-'o k'à
Chí, pìng-ts'í tai Pöé-lu koá, Shung-dí, Nyí ts'z-
djah sie-sàng-ge Yao-t'à-nang yaó ké-le mà-sù;
gi-dà-ko oh 'ù lieh-foh z nyieh-sang-ge.

21 Gi-dà-ko t'ing-chiè koá, nyí koà-shùng
yí-kwaih-nang toa-chung-ge chùng Yao-t'à-
nang 'ü-bal Mü-si, chiè gi-dà-ko fai dè n-tsá
'æ küeh-lí, ah fai chiè lôé kwai-chú tsaó.

22 Só-yí tsz-ñah ne? Gi-dà-ko chùng-nang
whai t'ing-djah nyí li-ba, tsúng whai jí-lúng.

23 Nyí hōé i ng-dà-ko-ge shwò tsù: ng-dà-
ko yaó sz-kai nang z yaó nyüè shú-kù-ge;

24 Nyí pó gi-dà-ko tà-k'ì k'òa gi-dà-ko sie-bô
'æ chieh-zìng-ge lí, pìng-ts'í 'ù gi-dà-ko ch'üeh
fi-yoà, chiè gi-dà-ko hōé t'ì-diu: chùng nang
zuih whai shá-tih só t'ing-chiè koá nyí-ge z-

küè z shü-ge ; zìu-z nyí z-chí ah chiæ-zie siú lieh-foh.

25 Koá-tòe sie-sàng ge yì-kwaih nang, ng-dà-ko yí-chang ng-ding, yih sí sàng chiæ gi-dà-ko fú yoà pöe-siú keh-ňang-ge z-küè, tsz yoà voa-bì zang-zié-ge tsì-lí, tà shüeh, wha-yaó ts'ih sz-ge djang-siù tà ka-yang.

26 Pöé-lu pó keh sz-kai nang tà-kì, dì-ñ neh k'òa gi-dà-ko sie-bó 'æ chieh-zìng-ge lí, zìuh tsaó-tsàng sòng-diè, pó chieh-zìng mǝ-ge neh-tsz pöe-zié, táng tòe 'ù gi-dà-ko koh-nang tsì-lí shié-zié ba.

27 Keh ts'aih-neh zìuh yüe-ba, joa Ò-si-ò li-ge Yao-t'à nang, ts'z-djah Pöé-lu zé sòng-diè-de, zìuh shoá-dóng chùng nang, loh-siú choh gi.

28 Chiæ-ch'í koá, Yí-seh-lieh-ge nang tsaó-li poa-zù ! Keh-kaih zìu-z zé koh-ch'í djüe-koà tí-dieh ng-dà-ko-ge pah-sòng, tà lieh-foh, tà keh-kaih Sòng-dì-ge nang : gi pìng-ts'í pó Shi-lì-nyie nang tà-tsàng sòng-diè, u-ũ-djah keh-kaih sòng dì-foa.

29 Iang-'ù gi-dà-ko yí-zie ts'z-djah Yí-faih-só nang, Deh-lu-fi-mû k'òa Pöé-lu sie-bó zé zìng-tí, yih k'u-k'u Pöé-lu yaó tà gi tsaó-tsàng sòng-diè.

30 T'úng zìng-tí oh shoá-dóng-ch'í, pah-sòng

oh zih-lúng; zuih choh Pöé-lu, boh-ch'üeh
sìng-diè : mang ji-siú kwa-goa.

31 Tsìng tæ-sô sah gi, yaó sàng djüe tòe
yung-de-ge ts'ie-tsung, koá, t'úng Yi-lú²-sà-læ
oh noa-ž-ch'í.

32 Gi ji-siú tà ping, wha-yaó-le pó-tsung, zih-
loh gi-dà-ko boa-ta: chùng-nang ts'ž-djah ts'ie-
tsung k'òa ping, zuih shieh-goa fú tsè tæ Pöé-lu.

33 Ts'ie-tsung zuih ts'ang-zie choh gi, fang-
fû² k'à læ-diæ t'ieh-lie kw'áng-ch'í; zuih mâng
gi ž ji-nang, tsù ga-nyie ž-küè.

34 Chùng-nang yaó-le chiæ keh-kaih, yaó-le
chiæ boa-kai; ts'ie-tsung iang-ù ts'oa-noà fú
nang-kaò shá-tih zaih-zing, zuih fang-fû² tà gi
tòe yung-de k'í.

35 Tòe-da dah-bû-chaih, iang-ù chùng-nang
'ùng-li záng shang, yung-ping tsz k'ó-yí pai gi
tí-k'í :

36 Iang-ù chùng pah-sìng kang 'áo-pö chiæ-
ch'í koá, Pó gi sah-goa !

37 Zuih è tà-tsàng yung-de Pöé-lu tài ts'ie-
tsung koà, Ng tài nyí koá ih-chù k'ó-yí fú ?
Ts'ie-tsung koá, Shī-lì-nyie shwò nyí shá-tih fú ?

38 Nyí ch'í-fú-ž hé-kai Yí-djaih-nang, tsöé-
neh zöé-fá-ge, pó sz-ts'ie shoa-siú tà-ch'üeh
k'òa-í-de k'í moa ?

39 Pöé-lu koá, Ng' z Yao-t'à-nang, sæ zé Chī-lì-ko-ge Dà-sù, fú-z' vu ming-ge shiæ zing-tí nang : djao nyí chúng ng' tại pah-sìng koá.

40 Ts'ie-tsung chúng gi, Pöé-lu zuih gé zé dah-bû-chaih ziè, tại pah-sìng yiæ-siú : gi-dà-ko dù-dù nang zing-loh-ba, Pöé-lu zuih yoà Shī-pah-le-ge shwò k'é-k'aó, koá :

Sd 22.

1 Kóh-'ù shuh-pah tà shung-dí, ts'ing t'ing ng' yiè-zé shiè nyí-dà-ko dè z' fang-p'öé-ge shwò.

2 Chùng-nang t'ing-djah gi koá Shī-pah-le-ge shwò, kàe-ko zing-loh.

3 Pöé-lu zuih koá, Ng' z Yao-t'à-nang, sæ zé Chī-lì-ko-ge Dà-sù, zé keh Yi-lû²-sà-læ zing-tí Ko-mó-lieh-ge mang-'ó tsié-dù-ch'í-li, tsìng-sì 'oh-zaih tsú¹-tsung-ge lieh-foh, nyieh-sang vuh-z' Ziè-tì jī-dong chang-zaih nyí-dà-ko chùng-nang ih-yiè.

4 Ng' ah pieh-nah keh-kaih döé-lû²-ge nang dzih tòe sz-ge dì-bû², paih-lò nō-nyũ kw'áng-ch'í siu-ka-goa :

5 Dù tsì-sz-tsié fà chùng tsié-löé oh höé jī-

ts'z dè ng tsù tai-tsing. Ng ah joa gi-dà-ko
ziú sàng sí k'à shung-dí, zuih tòe Dà-mó-seh
k'ì, è pó boa-ta-ge nang kw'áng-ch'í tà tòe Yi-
lù²-sà-læ li ziú yang-voh.

6 Ng tsié-djáng Dà-mó-seh tsing tsaó-ge z-'aò,
dà-iah z neh-tsiù, hüh-zie joa t'ie-zie yaó dù-
dù-ge koa-liè dö-ch'üe chiàe-djah ng.

7 Ng zuih fa-töé zé dì, t'ing-djah yaó sing-
iang tai ng koá, Söè-lu, Söè-lu, nyí tsz-ñah
whai pieh-nah Ng?

8 Ng whai-töih koá, Chí, nyí z ji? Gi koá,
Ng ziù-z nyí só pieh-nah-ge Na-sà-leh-ge
Yi-sù.

9 K'òa ng tsù-dai-ge nang ts'z-djah koa,
zuih djü-p'ò; tsz-z n-náo t'ing-djah Hé-'ù tai
ng só koá-ge sing-iang.

10 Ng zuih koá, Chí, ng höé tsù ga-nyie?
Chí tai ng koá, Ch'í-le tsàng Dà-mó-seh k'ì:
va-pah só p'à k'à nyí tsù-ge, boa-ta whai k'à
nyí koá.

11 Iang-'ù hé-kai koa-liè-ge yung-'o, ng zuih
ts'z-fú-djah, dong-dai-ge nang tà ng-ge siù
líng ng tsàng Dà-mó-seh.

12 Yaó ih-'ù Ò-na-nyie-ò, i lieh-foh ts'z-li z
dje-sang-ge nang, z 'ù dji-ta-ge chùng Yao-
t'à-nang ts'ing-tsà-ge,

13 Gi töè ng boa-ta li, gé ng pie-sie, tai ng koá, Shung-dí Söè-lu, nyí k'ó-yí ts'z-djah. Ng toa-z zihh ts'z-djah gi.

14 Gi yih koá, Ng-dà-ko tsû¹-tsung-ge Ziè-tì yí-chang ká-shué nyí chiæ nyí shá-tih Gi-ge tsz-l, höe ts'z-djah Hé-'ù Tsing-dzih-ge, t'ing Gi k'aó-de-ge shwò.

15 Iang-'ù nyí whai pó só ts'z-djah só t'ing-djah-ge zé chùng-nang mang-zie, 'ù Gi tsù tai-tsing.

16 Nyí yiè-zé tsz-ñah whai ta-koh ne? ch'í-le, töé-köè Chí-ge ming-diu, zió sí-lí sì-goa nyí-ge zaí.

17 'Aó-le ng chüé töè Yi-lû²-sà-læ li zé sùng-diè-de töé-köè-ge z-'àò, yüe yao zé whà-chüé,

18 Zihh ts'z-djah Chí tai ng koá, Küé-cháng, kw'à-le tsaó-ch'üeh Yi-lû²-sà-læ, iang-'ù gi-dà-ko fú whai tsieh-zió nyí 'ù Ng só tsù-ge tai-tsing.

19 Ng zihh koá, Chí, gi-dà-ko shá-tih ng joa-zie pó sàng Nyi-ge nang siu ka-goa, zé koh whai-doa-de tæ gi-dà-ko :

20 Ping-ts'í 'ù Nyí tsù tai-tsing-ge Sz-di-fá liu-shüeh-ge z-'àò, Ng ah gé-z pie-sie shí-hüe gi sz, yih siú-löe sah gi keh-leh nang-ge i-zie.

21 Chí yih tài ng koá, Nyí k'í, Ng è yüé-yüé ts'a nyí tòè yì-kwaih nang k'í!

22 Chùng-nang t'ing Pöé-lu dzih-tòè keh-chù shwò, zuih sing-iang de-ch'í koá, Keh-ñang-ge nang joa sì-kà dji-mieh-goa; gi fú toa-ke 'oh-da.

23 Gi-dà-ko tæ há t'aih-goa i-zie, nyie-fáng gwa t'ie-de;

24 Ts'ie-tsung zuih fang-fû² tà Pöé-lu tsàng yung-de, yoà pie dzo-màng gi, è shá-tih 'ù ga-nyie yüé-kù shiè gi keh-ñang tæ-há.

25 Yoà bi-tà pó gi voh-löe-ge z-'àò, Pöé-lu zuih tài gé-z pie-sie-ge pó-tsung koá, Lu-mó nang, mì-zing dèng zaí, nyí-dà-ko k'ó-yí hòe tæ gi moa?

26 Pó-tsung t'ing-da-djah zuih k'í kòè-sû² ts'ie-tsung, koá, Nyí só tsù-ge djah liu-sang: keh-kaih nang z Lu-mó nang.

27 Ts'ie-tsung tsaó-li tài Pöé-lu koá, Kòè-sû² ng, nyí z Lu-mó nang fú? Pöé-lu koá, Z-ge.

28 Ts'ie-tsung whai-töh koá, Ng tsù Lu-mó nang z yoà shü-tu-ge nyang chüe-li-ge. Pöé-lu koá, Ng sæ-li züè-z-ge.

29 Tæ-sô dzo-màng Pöé-lu keh-leh nang zuih li-k'e gi k'í: ts'ie-tsung shá-tíh gi z Lu-

mó nang, iang-‘ù pó gi kw‘áng-ch‘í-ba, ah djũ-p‘ò.

30 Dì-ñ neh ts‘ie-tsung è shá-tih Yao-t‘à-nang kòè gi-ge zaih-zing, zih joa yang-djũ dè gi ká-loh-goa, fang-fû² chùng tsì-sz-tsié tà jüe kung-whai oh li; pó Pöé-lu tà-loh, chiè gi gé-zé chùng-nang miè-zie.

Sd 23.

1 Pöé-lu ngá-tsing tìng-löe ts‘z-ts‘z kung-whai koá, Koh-‘ù shung-dí, ng zé Ziè-tì miè-zie, vúng hòe lie-sang tsù nang, dzih tòe jì-chang.

2 Dù tsì-sz-tsié Ò-na-nyie-ò zih fang-fû² pie-sie gé-ta-ge nang tæ gi-ge k‘áo.

3 Pöé-lu tai gi koá, Nyí fáng-bah-ch‘í-ge pìng-zie! Ziè-tì whai tæ nyí. Nyí zó-ta chiè lieh-foh toa sáng ng, wha nyaih lieh-foh chiè nang tæ ng moa?

4 Gé-z pie-sie-ge nang koá, Nyí whai zoh Ziè-tì-ge dù tsì-sz-tsié moa?

5 Pöé-lu zih koá, Shung-dí, ng fú shá-tih gi z dù tsì-sz-tsié: iang-‘ù yaó sí-loh koá, pah-sìng-ge küe-fû¹ paih-k‘ó shù-poà.

6 Pöé-lu koh-djah chùng-nang, ih-pô z Sà-tù-ke nang, ih-pô z Foh-lì-sè nang, zih zé kung-

whai toa-chung chiaè-ch'í koá, Koh-'ù shung-dí, ng-í Foh-lì-sè nang, yih í Foh-lì-sè nang-ge n-tsí; í 'ù sít-nang-ge tsí-moà tà vòè-'oh ng yiè-zé zió sáng-p'ò.

7 Koá keh-chù shwò ba, Foh-lì-sè nang Sà-tù-ke nang zuih tsæ-lò; chùng-nang fang-k'e.

8 Iang-'ù Sà-tù-ke nang koá n-naó vòè-'oh, n-naó t'ie-sz, n-naó ling-yüe; Foh-lì-sè nang koá læ-yiè oh yaó-ge.

9 Zuih dù-dù-ňang ts'oa-noa-ch'í: Foh-lì-sè nang keh-pò-ge duh-shí-nang gé-ch'í dzæ-ch'í koá, Ng-dà-ko dzo-fú-ch'üeh keh-kaih nang yaó ga-nyie oh: sih-whah yaó ling-yüe whah í t'ie-sz tai gi koá kù; ng-dà-ko paih-k'ó k'òa Ziè-tì sie-tsæ.

10 Chí-zie dù-dù-ňang tsæ-lò, ts'ie-tsung ch'oa-p'ò Pöé-lu k'à gi-da-ko doh-læ-pò-goa, fang-fû² ping-ting tsaó-loh, pó gi joa gi-da-ko toa-chung boh-ch'üeh-li tà yung-de tí k'ì.

11 Tòè-da yì-de Chí gé-í gi pie-sie koá, Pöé-lu, foà-sang: nyí jì-dong zé Yi-lû²-sà-læ' ù ng tsù tai-tsing, ah iang-ke zé Lu-mó jì-ts'í tsù tai-tsing.

12 Tòè-da neh-de, yaó-le Yao-t'à-nang chieh-toá, voh-tsiù, koá í wha-mì pó Pöé-lu sah-goa, fú whai ch'ih, fú whai hah.

13 Sie-bó voh keh-kaih tsiù-ge yaó sz-zaih tu nang.

14 Gi-dà-ko li chiè tsì-sz-tsié tà tsié-löé koá, Ng-dà-ko yí-chang voh-goa tsiù, wha-mì pó Pöé-lu sah-goa, ih-tié ah fú whaì ch'ih.

15 Yiè-zé djao nyí-dà-ko k'òa kung-whaì, ts'ing ts'ie-tsung mang-chiæ pó Pöé-lu tà-loh nyí-dà-ko keh-li li, mo-djah è dzo-ch'üeh gi-ge z-küè tsing-sì-le: ng-dà-ko yí-chang 'ü-bì, ts'ang gi wha-mì tsaó-töè-ge z-'àò pó gi sah-goa.

16 Pöé-lu-ge whà-sæ t'ing-djah keh-kaih mavuh, zuih k'ì tsaó-tsàng yung-bö köè-sù' Pöé-lu.

17 Pöé-lu ts'ing ih-kai pó-tsung li, koá, Keh-kaih 'aó-sæ höé yáng-k'ì chiè ts'ie-tsung; gi yaó ih-ch'í z-küè köè-sù' gi.

18 Pó-tsung zuih pó gi tà-k'ì chiè ts'ie-tsung, koá, Vá-nang Pöé-lu chiæ ng, djao ng pó keh-kaih 'aó-sæ tà-li chiè nyí, gi yaó ih-ch'í z-küè tài nyí koá.

19 Ts'ie-tsung zuih tai gi-ge siú, t'ai-k'e sz-'ó ñang, mâng gi koá, Nyí yaó ga-nyie z-küè köè-sù' ng?

20 Gi koá, Yao-t'à nang yí-chang sie-lie ts'ing nyí mang-chiæ tà Pöé-lu loh kung-whaì.

de k'î, mo-djah è dzo-ch'üeh gi-ge z-küè tsing-sì-le.

21 Fai t'ing gi-dà-ko : iang-'ù nai-chung yaó sè-zaih tu nang ma-vuh ; yí-chang voh-goa tsiù, koá z wha-mì sah Pöé-lu fú whai ch'ih fú whai hah : yìè-zé 'ü-bì höé-ba, tsz táng nyí iàng-shú.

22 Ts'ie-tsung zuih k'à 'aó-sæ tsaó-k'î, fang-fú² gi, Fai k'à ih-kai nang koá nyí yaó keh-leh z-küè köè-sú² ng.

23 Zuih chiæ læ-kai pó-tsung li, koá, 'Ü-bì læ-pah bú'-ping, wha-yaó mó-ping ts'aih-zaih, wha-yaó dzie-ts'ie-siú læ-pah, yì-de 'é-z ts'u, tòè Ke-sà-lì-ò k'î :

24 Wha-yaó bì-ba sæ-k'aó k'à Pöé-lu djì, whù-sùng gi tòè tsúng-tuh Fi-lieh-sz boa-ta k'î.

25 Ts'ie-tsung yih sí vang-shī,

26 Dà-liæh ñang koá : Kah-löe-tiu Lû¹-sì-ò ts'ing tsúng-tuh Fi-lieh-sz dà-zang üe.

27 Keh-kaih nang k'à Yao-t'à-nang boh-löe, zuih whai sah gi ; ng t'ing-djah gi z Lu-mó-nang, zuih tà ping k'î chàò gi.

28 È shá-tih gi-dà-ko köè gi-ge yüe-kù, zuih tà gi tòè gi-dà-ko kung-whai-de :

29 Zuih shá-tih, z 'ù gi-dà-ko lieh-foh-ge bié-

lô só kôè-ge, bíng n-naó ke-sz ke-kw'áng-ge
zai-ming.

30 'Aó-le yaó nang kôè-sû' ng, Yao-t'à-nang
ba dzang 'è keh-kaih nang, ng jī-siú sùng-zie
k'à nyí, yih fang-fû' kôè gi-ge nang zé nyí
miè-zie kôè gi. Dà-nyüè nyí bing-üe.

31 Ping-ting i só fang-fû' gi-dà-ko, zuih pó
Pöé-lu kà yì tà tòè Üe-di-p'o-ti.

32 Dì ñ neh k'à mó-ping sùng k'ì, gi-dà-ko-ž
tsaó-chüé yung-bö.

33 Mó-ping tòè-dà Ke-sà-lì-ò, pó vang-shī di-
zié k'à tsúng-tuh, ah k'à Pöé-lu gé-zé gi miè-
zie.

34 Tsúng-tuh ts'ž-kù-bá, zuih mǎng gi ž
nyah ih-sé nang, t'ing-djah gi ž Chī-lì-ko
nang,

35 Zuih koá, Táng kôè nyí-ge nang li, ng
zuih whai t'ing nyí. Zuih fang-fû' ze Shī-
lieh-ge ngo-mang pó gi siú-löe.

Sd 24.

1 Kù-goa ng neh, dù tsì-sz-tsié Ò-na-nyie-ò,
k'òa tsié-löé, wha-yaó ih-kai joa-sz T'ieh-t'û'-lu
loh-li; zé tsúng-tuh miè-zie kôè Pöé-lu.

2 Pöé-lu chiæ-li-ba, T'ieh-t'û¹-lu köè gi koá,
Fi-lieh-sz dà-zang, ng-dà-ko chī-zie k'öè nyí
teh-djah t'à-t'à-bing-bing, pìng-ts'í k'öè nyí-ge
siè-chiè keh-kaih kwaih teh shū-tu-ge höé-ch'í,

3 Só-yí ng-dà-ko koh-ch'í-koh-dì dzie-dzie
kō-zì líng zió.

4 Jī-chang ch'oa-p'ò 'è nyí fi-va, djao nyí
kw'a-shī t'ing ng-dà-ko ké-chū shwò.

5 Ng-dà-ko shá-tih keh-kaih nang ziù-z üeh-
tsìng ih-yiè, z ts'oa-lō t'úng-t'ie-ó-ge Yao-t'à
nang, z Na-sà-leh keh-toá-ge líng-diu;

6 Gi ah tæ-sō tōè-zaí-djah sìng-diè: ng-dà-ko
pó gi choh-lōe, è chiæ ng-dà-ko-ge lieh-foh
p'ò-tō gi:

7 Dà-z ts'ie-tsung Lû-si-ò tsaó-li, joa ng-dà-
ko siú-de ngàe-djié pó gi daih-k'ì-goa;

8 Fang-fû² köè gi-ge nang tōè nyí keh-li li:
nyí-z djah-z sáng-màng gi-dà-ko, zuih k'ó-yí
shá-tih ng-dà-ko só köè gi ih-ts'ieh-ge
z-küè.

9 Yao-t'à nang ah sie-bō köè gi, koá keh-leh
z-küè zaih-zé z jī-ts'z.

10 Tsúng-tuh tié-tié diu, chiæ Pöé-lu koá.
Pöé-lu zuih koá, Ng shá-tih nyí zé keh-kaih
kwaih tō-z tu nyie, só-yí kà-ko kw'à-'oh dè z
fang-p'öé:

11 Nyí hōé shá-tih joa ng zió Yi-lú²-sà-láé k'í lí-pà, paih-kù yaó zaih-ñ neh.

12 Gi-dà-ko bíng n-naó ts'z-djah ng zé sòng-diè, whah zé whai-doa, whah zé zing-tí k'òa jī-nang bié-lō, whah-z ts'oa-lō pah-sòng;

13 Pìng-ts'í gi-dà-ko yiè-zé só kōè ng-ge z-küè, ah n-naó bíng-chū.

14 Dà-z yaó ih-ch'í z-küè ng zé nyí miè-zie zing-nyàng, ziù-z gi-dà-ko só kōá z yì-tō, ng tsòng chiè keh-kaih döé-lú³ vuh-z tsû¹-tsung-ge Ziè-tì, yih sie-sàng lieh-foh-de tà sie-tsz shī-de só sí-loh ih-ts'ieh-ge shwò :

15 Pìng-ts'í tsz-moà Ziè-tì tsie-le whai chiè sz-nang vōè-'oh, paih-lō z tsòng-dzih-ge fú tsòng-dzih-ge; keh-kaih ah z gi-dà-ko z-chí só tsz-moà-ge.

16 Ng iang-ts'z mié-lì, tai-djah Ziè-tì, tai-djah nang, dzie-dzie è zō n-ch'í k'ó p'í-bing-ge lie-sang.

17 Kù-goa tu nyie ng kwai-li, tà chüé-tsz è pû²-sì ng páng-kwaih-ge nang, ah è shiè tsì-lí.

18 Ng zé sòng-diè, yí-chang z chieh-zìng-ba, ah n-naó ih-pa nang tsù-dai, ah n-naó noà-z, yaó-le Ò-si-ò li-ge Yao-t'à nang p'ùng-djah ng;

19 Keh-leh nang, djah k'òa ng yaó ga-nyie üè, iang-toa yí-chang zé nyí miè-zie kōè ng.

20 Fú tih, keh-leh gé-ta-ge nang ò-chí, k'ó-yí koá-ch'üeh-li, ng gé-zé kung-whai miè-zie-ge z-'aò, tòè-tí yaó ga-nyie fi-lí-ge ò-küè ts'ò-djah n-naó,

21 Sih-whah yaó, ah paih-kù ih-chù shwò; ò ng gé-zé gi-dà-ko toa-chung só chiè-ch'í-ge, koá, Ng chang-zaih ò 'ù sz-nang vòè-'oh k'à nyí-dà-ko p'ò-tò.

22 Fí-lieh-sz yí-chang tsing-sì shá-tih keh-dia döé-lú'-ge ò-küè, t'ing-djah keh-leh ò-küè zuih tà-koh koá, Táng ts'ie-tsung Lú-si-ò tsaó-loh, ng whai k'öé-chaó nyí-dà-ko-ge ò-küè.

23 Zuih fang-fú' ih-kai pó-tsung pó Pöé-lu siú-löe, kw'a-yung gi, ping-ts'í gi-ò-ge nang djah yaó è vuh-ò gi, whah-ò tsaó-li tsie-tsie gi, fai la-tsú-löe.

24 Kù-goa ké neh, Fi-lieh-sz k'òa gi-ge ts'í T'ü'-si-la, ò-kai Yao-t'à nang tsaó-li, zuih chiè Pöé-lu, t'ing gi koá-djah sie-sàng Chī-tuh-ge döé-lí.

25 Pöé-lu bié-lò kung-n, tsieh-tsì, tà tsie-le-ge sàng-p'ò, Fí-lieh-sz djú-p'ò-záng, whai-tòh koá, Jī-chang nyí ts'í tsaó-k'ì; táng ng yaó biè ng whai tsè chiè nyí.

26 Gi ah tsz-mòà Pöé-lu whai k'à dong-die-

nyang gi, sz-teh sih-foa-goa; só-yí lû¹-ts'è
chiæ gi li, k'òa gi da-lô.

27 Kù-goa læ nyie Pû-djao Fi-sz-tû tsieh
Fi-lieh-sz-ge zàng: Fi-lieh-sz è jùng Yao-t'à
nang-ge zing, zihh liu Pöé-lu zé löe-ka.

Sd 25.

1 Fi-sz-tû töè-da sæ-de, kù-goa sa-neh joa
Ke-sà-lì-ò zié Yi-lû²-sà-læ k'ì.

2 Dù tsì-sz-tsié k'òa Yao-t'à-ge sang-chang
ziuh zé gi miè-zie köè Pöé-lu; yih djao gi,

3 T'öe zang-zing è gi chiæ Pöé-lu zié Yi-lû²-
sà-læ li: gi-dà-ko è zé lû¹-ziè ma-vuh sah gi.

4 Fi-sz-tû whai-töhh koá, Pöé-lu iang-ke siú-
löe ze Ke-sà-lì-ò, pìng-ts'í ng è-chí kw'à zihh
töè boa-ta k'ì.

5 Yih koá, Nyí dà-ko toa-chung yaó djüe-
pìng-ge, k'òa ng sie-bô loh-k'ì; keh-kaih nang
djah yaó ga-nyie zaí, höé köè gi.

6 Zé gi-dà-ko toa-chung tà-koh zaih-ké-neh,
ziuh loh Ke-sà-lì-ò k'ì: dì-ñ neh zó-doa, fang-
fû² tà Pöé-lu li.

7 Tsaó-da-li, keh-leh joa Yi-lû²-sà-læ loh-li-ge
Yao-t'à-nang dö-ch'üe ge-ta, pó shû-tu djoá-

ge zai-ming köè Pöé-lu, zie-z fú nang-kaò tsó
tai-whai.

8 Pöé-lu fang-p'öé, koá, Ng bíng n-naó töé
zai-djah Yao-t'à-nang-ge lieh-foh, whah-ž sìng-
diè, whah-ž Ke-sà.

9 Fi-sz-tû è jùng Yao-t'à-nang-ge zing, whai-
tòh Pöé-lu koá, Nyí k'áng zió Yi-lú²-sà-láé, boa-
ta zé ng miè-zìè p'ò-tò keh-leh ž-küè fú ?

10 Pöé-lú koá, Ng gé-zé Ke-sà-gè doa-zíé, ng
iang-toa p'ò-tò-ge dì-foa : ng shiè Yao-t'à-nang
mì-yaó fi-lí-ge ž-küè tsù-kù, jì nyí ah ming-
ming shá-tih-ge.

11 Ng djah yaó fi-lí-ge ž-küè, whah-ž tsù ga-
nyie ke-sz-ge ž-küè, zìù-ž sz ng ah fú t'ai-z :
djah-ž gi-dà-ko só köè ng-ge ž shü-ge, zìuh n-
naó nang hòé pó ng koa-fû' gi-dà-ko. Ng
djao Ke-sà p'ò-tò.

12 Fi-sz-tû k'òa kung-whai sie-lie-ba, zìuh
whai-tòh, Nyí djao Ke-sà p'ò-tò moa? Nyí
k'ó-yí tòè Kè-sà boa-ta k'ì.

13 Kù-goa ké-neh, Ò-chī-p'ò yoa k'òa Pah-
nyie-chī li-tòè Ke-sà-lì-ò, tsiè-tsiè Fi-sz-tû.

14 Yí-chang shoh boa-ta tu neh, Fi-sz-tû pó
Pöé-lu-ge ž-küè köè-sú' Yoa, koá, Ts'ž-dì yaó
ih-kaì nang, ž Fi-lieh-sz liu zé löe-ka ;

15 Ng zé Yi-lú²-sà-láé-ge z-'aò, chùng tsì-sz-

tsié tà Yao-t'à-nang-ge tsié-löe köe gi, djao ng òng gi zai.

16 Ng whai-töh gi-dà-ko koá, Bí-köe wha-mí k'òa nyüe-köe tai miè, wha-mì yaó chī-whai p'öe-bah só köe gi-ge ò-küè, zuih sùng gi sz, keh fú-z Lu-mó-nang-ge kwai-chū.

17 Só-yí gi-dà-ko tòe-da ts'z-dì jī-lúng, ng oh n-naó tà-koh, dì-n neh zuih zó-doa, fang-fû' pó hé-kai nang tà-ch'üeh-li.

18 Dà-z köe gi-ge nang gé-da-ch'í, bíng n-naó pó ng só lièh-de-töe-ge ò-küè köe gi:

19 Zuih tsz 'ù gi-dà-ko ò-chī chàng chū-zang-ge ò-küè, yih 'ù ih-kai sz-goa-bá-ge nang Yi-sù, Pöe-lu fá koá Gi z 'oh-ge, bié-lò-ch'í köe gi.

20 Keh-leh ò-küè ng fú záng ming-bah, só-yí mòng gi k'áng tòe Yi-lú'-sà-láé, zé boa-ta 'ù keh-leh ò-küè p'ò-tò fú?

21 Dà-z Pöe-lu djao ng pó gi liu-löe k'à Ke-sà p'ò-tò, só-yí ng fang-fû' pó gi liu-löe, táng ng ts'a gi Ke-sà boa-ta k'í.

22 Ò-chī-p'ò tai Fi-sz-tù koá, Ng-z ah è t'ing keh-kaih nang. Fi-sz-tù koá, Mang-chiæ k'ó-yí t'ing gi.

23 Dì-n neh Ò-chī-p'ò k'òa Pah-nyie-chī pá dù sì-döe tsaó-li, tsaó-tsàng kung-doa, wha-yaó chùng ts'ie-tsung k'òa zing-tí tsö-chū-ge nang

sie-bó; Fi-sz-tû ch'üeh fang-fû², gi-dà-ko zihh tà Pöé-lu li.

24 Fi-sz-tû koá, Ò-chī-p'ó Yoa, tà k'oà ng-dá-ko sie-bó z-ta-ge chùng nang, ts'ing ts'z keh-kaih nang, ziù-z Yao-t'à-ge chùng-nang zé Yi-lú²-sà-lé, ah zé ts'z-dì, djao ng, chiè-ch'í koá, fú iang-ke shú gi 'oh-da.

25 Dà-z ng dzo keh-kaih nang, shá-tih gi n-naó tsù ga-nyie ke-sz-ge z-küè: pìng-ts'í gi-z djao Ò-kú-sz-tuh p'ò-tò, só-yí dīng-loh ts'a gi k'ì.

26 Ng 'ù keh-kaih nang n-naó ga-nyie zai-hzing hōé tsaó-páng Chí-tsé: iang-ts'z ng tà gi tòè nyí-dà-ko mang-zie, deh-deh-nang tòè nyí Ò-chi-p'ó Yoa mang-zie, sz-teh p'ò-tò yí-'áo ng k'ó-yí yaó ga-nyie hōé sí.

27 Iang-'ù ng ts'z, pó vá-nang kà-zie, yih fú chī-ming gi-ge zaí-üè z 'òh-fú-djah lí-ge.

Sd 26.

1 Ò-chi-p'ó tài Pöé-lu koá, Chùng nyí dè z-chí koá. Pöé-lu zihh síng-ch'í siú fang-p'öé koá:

2 Ò-chī-p'ó Yoa o! Yao-t'à-nang só köè ng

ih-ts'ieh-ge ò-küè, chang-zaih teh zé nyí miè-zie fang-p'öé, ng sǝ ò yaó fuh :

3 Kǝ-ko iang-'ù nyí tíng ming-bah Yao-t'à-nang ih-ts'ieh-ge kwai-chú tà ñ-lǝ : só-yí ng djao nyí nè-nè-sìng t'ing ng.

4 Ng joa ch'í-ts'u zé Yi-lú²-sà-lǝ ng páng-kwaih nang toa-chung, joa shiǝ tòè dù tsz-ñah tsú-nang chùng Yao-t'à-nang oh shá-tih.

5 Gi-dà-ko djah-z k'áng tsù tai-tsìng, ih-ch'üeh shá-tih ng, ò chiǝ-djah ng-dà-ko döé-lí tsè nyiè-cháng-ge koà-mang tsù Foh-lì-sè nang.

6 Ng ji-chang gé-zé ts'z-dì zió p'ò-tǝ, ò iang-'ù tsz-moà Ziè-tì só iàng-shǝ ng-dà-ko tsù¹-tsung-ge :

7 Ziù-z ng-dà-ko zaih-ñ tsi-p'à neh-yì iang-djang vuh-ò Ziè-tì só tsz-moà teh-djah-ge. Ò-chì-p'ò Yoa ò ! ziù-z 'ù keh-kaih tsz-moà ng k'à Yao-t'à-nang köè-djah.

8 Ziè-tì chiǝ sz-nang vöè-'oh, nyí-dà-ko tsz-ñah whai sǝ ò fú-k'ó sie-sàng-ge ne ?

9 Joa-zie ng ò-chí sié ò iang-ke tsù shǝ-tu-ge ò-küè kung-chaih Na-sà-leh Yi-sù-ge ming-diu.

10 Zé Yi-lú²-sà-lǝ ng ziù-z keh-ñang tsù-ge : joa chùng tsì-sz-tsié-de teh-djah djue-pìng pó shǝ-tu sìng-dù kwa zé löe-ka : gi-dà-ko sah-ge z-'aò, ng ah koá sah.

11 Pìng-ts'í zé koh whai-doa lû¹-ts'z yang-voh gi-dà-ko, è mié-djié gi-dà-ko sih-duh: pìng-ts'í ts'ieh-ts'z t'ùng-àng gi-dà-ko, ziù-z pieh-nah gi-dà-ko tòè whà-lû² zing-tí.

12 Ng 'ù keh-ch'í z-küè vúng tsì-sz-tsié-ge djüe-pìng mìnng-lìng tòè Dà-mó-seh k'ì-ge z-'aò:

13 Yoa ò! ng zé lû²-ziè, tsing z neh-tsiù, ts'z-djah joa t'ie-ziè yaó koa-liè, pí nyieh-diu wha koa-le-ge, dö-ch'üe chiæ-djah ng tà k'oà ng dong-æ-ge nang.

14 Ng-dà-ko oh p'uh-tòè dì-'ó, ng zuih t'ing-djah sing-iang yoà Shī-pah-le-ge t'û¹-ò tai ng koá, Söè-lu, Söè-lu, nyí tsz-ñah whai pieh-nah Ng? Nyí chah t'ieh ts'ì z na-ge.

15 Ng zuih koá, Ch'í, Nyí z jī? Gi koá, Ng ziù-z nyí só pieh-nah-ge Yì-sû.

16 Ch'í-le gé chah-de, Ng iang-ts'z shié-ch'üeh k'à nyí, ziù-z è ká-shüé nyí tsù ts'a-sz, yih tsù tai-tsing nyí só yí-chang ts'z-djah-ge, tà ng tsie-le whai shié-ch'üeh k'à nyí ts'z-ge.

17 Ng whai chàò nyí ch'üeh Yí-seh-lieh pah-sing tà yì-kwaih-nang siú-de, ziù-z Ng jì-chang só ts'a nyí k'ì-ge dì-foa,

18 È nyí k'e-döè gi-dà-ko-ge ngá-tsing, chiæ gi-dà-ko ch'í ò ziu koa, tōh Sà-dà-ge djüe-pìng

kwai-vuh Ziè-tì; sz-teh gi-dà-ko iang-‘ù sie-sàng Ng, teh-djah zaí sì-goa, zé chùng zing-sing-ge nang toa-chung teh-djah sá-nyieh.

19 Ò-chī-p’o Yoa ò! Ng zih n-naó bai-nyaih joa t’ie-ziè só teh-djah-ge maih-ž:

20 Sie zé Dà-mó-seh, Yi-lû²-sà-læ, tà Yao-t’à piè-dì-ge nang toa-chung, ‘aó-le zé yì-kwaih-nang toa-chung, ch’üè gi-dà-ko hwaí-ké, kwai-vuh Ziè-tì, tsù ž-küè ‘öh-djah hwaí-ké.

21 Iang-ts’z Yao-t’à nang zé sing diè-de pó ng boh-löe è sah ng.

22 Zie-z mùng Ziè-tì pöe-yaò, ng zô tòe chang-zaih tai-djah fû²-chü,bing-zie tsù tai-tsing, só koá-ge vu-fi ž chùng sie-tsz tà Mû-si só koá tsie-le whai li-ge ž-küè:

23 Ziú-ž, Chī-tuh whai ziú k’ú, tsù joa sz chung vöè-‘oh-ge diu-ih-kai, djüe koa-liè k’à Yí-seh-lieh-ge pah-sing tà yì-kwaih nang.

24 Pöé-lu keh-ňang fang-p’öé-ge z-‘aò, Fi-sz-tû dù-dù-ge sing-iang koá, Pöé-lu nyí tie-ge; nyí ‘oh-vang tu po nyí choa tie-goa.

25 Pöé-lu koá, Fi-sz-tû dà-zang, ng fú-ž tie-ge, ng só koá-ch’üeh-ge shwò ž tsang-ge, ž ‘öh-lí-ge.

26 Yoa ah shá-tih keh-leh ž-küè, só-yí ng zé gi miè-zie foà-tá dù koá: iang-‘ù ng ts’ó-ts’ó

keh-leh ð-küè Yoa n-naó ih-ch'í fú shá-tih-ge ;
iang-'ù fú-ð zé koh-loh-de tsù-ge.

27 Ò-chī-p'ó Yoa ò ! nyí sie-sàng sie-tsz fú ?
Ng shá-tih nyí sie-sàng.

28 Ò-chī-p'ó tai Pöé-lu koá, Nyí ts'u-fú-tu
ch'üè ng tsù Chī-tuh-ge mang-du-ba.

29 Pöé-lu koá, Dà-nyüè Ziè-tì fi-da-tsz chiàè
nyí, ah chiàè chang-zaih t'ing ng-ge chùng-
nang, fi-da-tsz ts'u-fú-tu fá zaih-jüè k'òa ng
sie-dzié, djì-goa keh-leh t'ieh-lie yang-djù.

30 Keh-leh shwò koá höé-ba, Yoa tà tsúng-
tuh tà Pah-nyie-chī, tà k'òa gi-dà-ko sie-bó zó-
ta-ge nang gé-ch'í :

31 T'ai tòè tí-mai pí-ts'z sie-lie koá, Keh-
kaih nang n-naó tsù ga-nyie ð-küè ke-sz whah-
ð ke-kw'áng-ch'í-ge.

32 Ò-chī-p'ó tai Fi-sz-tù koá, Keh-kaih nang
djah n-naó djao Ke-sà p'ò-tò, k'ó-yí höé foà-goa.

Sd 27.

1 Yí-chang dīng-loh k'à ng-dà-ko sá-jüè tòè
Yí-dà-lì, zīuh pó Pöé-lu tà bieh-kai vá-nang
koa-fû' O-kú-sz-tuh yung-de-ge pó-tsung, ming
chiàè Yao-liu.

2 Yaó ih-tsih Ò-dà-mí-du-ge jüe, zihh è sá töe Ò-si-ò hé pie-sie keh-leh dì-foa k'ì, ng-dà-ko zihh loh-tí k'e k'ì: yaó Mó-dji-tang-ge T'ieh-sà-lu-nyie-ko nang Ò-lí-dah-kú k'oà ng-dà-ko sie-bó.

3 Dí-ñ neh töe da Si-tang: Yao-liu höe-höe dé Pöé-lu, shú gi töe bung-yaó-da k'ì teh chiè-iáng.

4 Joa boa-ta k'e-k'ì-bá, iang-ù z töe fung, zihh sá Chü-pí-lú² 'ó-chüé.

5 Sá kù Chī-lì-kò, Boa-fì-lì-ò-ge hé, zihh töe Lú¹-ko-ge Maí-la.

6 Zé boa-ta pó-tsung p'ùng-djah ih-tsih Ò-lieh-sa-t'à-ge jüe, sá Yí-dà-lì k'ì-ge, zihh chiè ng-dà-ko ts'ang keh-tí.

7 Jüe mà-mà sá tu neh-ba, djang-lì töe Kah-nyie-t'ù¹-ge tai-miè, k'à fung la-tsú-löe, zihh sá Kah-lí-tí 'ó-chüé, Sà-mû-nyie tai-miè kù:

8 Djang-lì sá-kù k'ì, li-töe ih-kai dì-foa, ming chiè Ko-öè, z k'oà Lā-si-ò zing-tí sie-djáng.

9 Kù-goa shú-tu-ge kung-fû ba, p'ing-ts'í chàng zih-ge tsieh, yí-chang kù-k'ì-ba, só-yí sá-jüe z t'ing fú üe-toa, Pöé-lu zihh ch'üè gi-dà-ko koá,

10 Koh-ù, ng ts'z k'e-jüe yaó k'ú-è tà

shû-tu-ge sie-sǒ, fi-da-tsz hù-vaih tà jüe, ziù-z
lie-laí-djah ng-dà-ko-ge sǐng-mǐng.

11 Dà-z pǒ-tsung sie-sàng löe-da tà jüe-chí,
kù-z sǎng Pöé-lu-ge shwò.

12 Iang-'ù keh-kaih hé-k'aó kù tung-t'ie fú
biè, dù pǒ nang sié-è joa boa-ta k'e-k'ì, whah-
tsæ nang-kaò tòè Fi-nyie-chī kù tung-t'ie ; Fi-
nyie-chī z Kah-lí-tí-ge he-k'aó, ih-miè djiaë si-
nǒ ih-miè djiaë si-paih.

13 Nǒ fung üe-üe-ňang ch'í-da-ch'í, ts'z z teh
ì-ba, zuih ch'í moa, pah-djáng Ka-lí-tí sá-kù k'ì.

• 14 Kù-goa fú tu dzie-chaó joa boa-ta tǎe-
fung-ts'z-ch'í, fung-ge ming chiǎ-z Yaó-lu-kah-
tang.

15 Jüe k'à fung boh-löe sá fú zié k'ì, ng-dà-
ko tsz höé ji fung sá.

16 Sá-töè ih-kai ming-chiǎ Kah-löe-tí-ge hé-
töè 'ó-chüé, djang-lih-ge nang-kaò pó sa-pa
siu-zié-li :

17 Boh ch'í-ba zuih yoà là yoa soh pó jüe-dǒ
kw'áng-ch'í ; yìh ch'óá-p'ò koh-so-goa, pó bung
tà ko-sæ-hù foà-loh zuih ñang sá.

18 Ng-dà-ko k'à fung-loa-kah-whà p'iaë-dóng,
dì-ñ neh gi-dà-ko zuih sùng ze ;

19 Dì sa neh ng-dà-ko-z ts'ang-siú pó jüe-de-
ge ko-sæ-hù gwa-ch'üeh-goa.

20 Tu neh mì ts'z-djah nyieh-diu sing-taó, djoá-fung zing-djaò n-naó shiæ-le-goa, ng-dà-ko teh-chaò-ge tsz-moà jüeh-goa.

21 Chùng-nang dzie-chaó mì-zing ch'ih, Pöé-lu zihuh gé-ch'í gi-dà-ko toa-chung, koá, Koh-ù, nyí-dà-ko yí-zie iang-ke t'ing ng ch'üè, fai joa Kah-lí-tí k'e jüe, zihuh fú whai p'ùng-djah keh-ñang-ge k'ú-è sie-só.

22 Dà-z ng yiè-zé ch'üè nyí-dà-ko foà-sang: iang-ù nyí-dà-ko toa-chung n-naó ih-kai whai sai-h-goa sæ-mìng, tsz sai-h-goa jüe.

23 Ng só vuh-z só pà-ge Ziè-tì, zò-yì-de ts'a t'ie-sz gé-zé ng pie-sie, koá,

24 Pöé-lu fai p'ò; nyí tsúng è gé-zé Ke-sà miè-zie, pìng-ts'í Ziè-tì pó k'òà nyí dong-jüe-ge nang oh sz k'à nyí.

25 Só-yí koh-ù foà-sang: ng sie-sàng Ziè-tì whai tsù-zing tsìng-zié tai ng só koá-ge.

26 Zie-z ng-dà-ko tsúng-è koh ze ih-kai hé-töé-de.

27 Töè-da dì zaih-sz yì, ng-dà-ko zé Ò-tí-ò hé-de t'ai-li t'ai-k'ì, dà-iah pò-yì, shí-siú k'u-k'u djáng-lúng ga-nyie dì-kà.

28 Zihuh tæ sang-ts'ié, yaó nyiè-zang sang: kù-goa ih ó-n yih tæ, yaó zaih-ng zang:

29 Ch'óá-p'ò koh yaó nga-ge dì-foa, zé 'áo-

pö-diu p'oa sè-kai moa, zuih tsz sié-voà neh-de.

30 Shí-siú tæ-sô döe-ch'üeh jüe k'ì, pó sa-pa foà-loh hé-de ba, moh-djah è zé mang-zie p'oa moa ;

31 Pöé-lu tai pó-tsung tà ping-ting koá, Keh-leh nang djah fú shoh jüe-de, nyí-dà-ko fú nang-kaò teh-chaò.

32 Ping zuih pó sa-pa-ge zing-soh ts'ai-dáng-goa, zé gi t'ang-k'ì.

33 Kw'à zui-z neh-de ba, Pöé-lu ch'üè chùng-nang ch'ih, koá, Nyí-dà-ko tsie-moà, dū¹-whai fú ch'ih, keh-neh zì dì zaih-sz neh.

34 Só-yí ng ch'üè nyí-dà-ko ch'ih : keh-kaih zì kwa-djah nyí-dà-ko teh-chaò : iang-ü nyí-dà-ko chùng-nang ih-diæ diu-foh ah fú whai, sailh-goa.

35 Keh-nang koá-goa-ba, Pöé-lu zuih tsó ping, chùng-nang miè-zie zì-zì Ziè-tì, zuih p'ah-k'e ch'ih.

36 Gi-dà-ko oh zuih foà-sang, ah tsó-li ch'ih.

37 Ng-dà-ko zé jüe-de t'úng-t'úng yaó læ-pah ts'aih-zaih liuh-kai nang.

38 Gi-dà-ko ch'ih-poá-ba, zuih pó mah gwà-ch'üeh-goa, sz-teh jüe whai ch'ang-le-ch'í.

39 Töè-da neh-de, gi-dà-ko nyàng-fú-djah

kaih dì-foa: dà-z ts'z-djah ih-kai öe z yaó so-dû-ge, zih sié-è djah-z tsù-de-tòe pó jüé koh boa-ta.

40 Zih pó moa-ge là k'ô-goa, k'à moa dzang hé-de, pó jüe-du-ge zing-soh foà-sung, diu-bung boh-ch'í sá fung, mo so-dû k'í.

41 P'ùng-djah læ-da djia-shí whai-lúng-ge dì-foa, jüe koh-so-goa, jüe mang-zie-diu koh-löe fú whai dóng, 'aó-pö-diu iang-'ù pu-loa djié tæ-p'à-goa.

42 Ping-ting-ge ì-ts'z è pó vá-nang sah-goa, ch'oa-p'ò whai ziu-kù döe-k'í.

43 Dà-z pó-tsung è chàò Pöé-lu, la-tsú gi-dà-ko, fú shú keh-ňang tsù; fang-fû' nang-kaò ziu-ge sie t'iaè-loh shí-de, tòe yüè-zie k'í:

44 Djí-'ü-ge, yaó-le zé pa-zie, yaó-le zé jüe-de-ge bieh mû-z toè yüè-zie k'í: jî-ts'z, chùng nang, oh teh-chàò zie yüè.

Sd 28.

1 Yí-chang teh-chàò-ba, zih shá-tih keh-kaih hé-toé chiè Mí-lì-dà.

2 Keh-leh ma-nang dé ng-dà-ko fi-va hoé-ge:

iang-‘ù loh-‘ù, t’ie-seh yih lăe, zihh sœ hú,
tsieh-dé ng-dà-ko chùng-nang.

3 Poé-lu siu-lúng ih kw’áng za, k’oà zé hú-
ziè, yaó ih-diæ duh-zi, iang-‘ù nyieh bo-ch‘üeh-
li, ngoá-lœe gi siú-de.

4 Ma-nang ts‘ž-djah duh-zi kò-ž Pöé-liu-ge
siú-de zihh pí-ts‘ž koá, Keh-kaih nang tsúng
ž-kai shoa-siú; shi-zie joa hé-de chàò-ch‘í, t’ie-
lí fú k’à gi ‘oh-da.

5 Pöé-lu pó duh-zi taó-loh hú-de, oh n-naó
ziú sô.

6 Gi-dà-ko ts‘ž-ts‘ž gi zihh whai choá-ch‘í-li,
whah-ž hüeh-zie tieh-töe sz: ts‘ž-ts‘ž dzie-chaó,
ts‘ž gi ‘œ-vu sie-sô, zihh lai-chüé koá gi ž
zang.

7 Hé-töe-ge Chí, ming chiæ Bû-pah-liu,
yaó die-dì sie-djáng keh-kaih dì-foa; gi tsieh-
ziú ng-dà-ko k’ô-dé ng-dà-kò sa-neh.

8 Bû-pah-liu-ge vû¹-ts‘ang sœ nyieh-bing tà
lì-tsih töe ž-tí: Pöé-lu tsaó-tsàng gi boa-ta,
töe-köe pó siú k’oà gi sang-ziè, i gi hœé.

9 Chî-zie tsù keh-ch‘í ž-küè, hé-töe dji-‘ü
yaó bing-ge nang lì, zihh i-hœé:

10 Gi-dà-ko yih pó shû-tu-ge lí-vaih tsö-
chàng ng-dà-ko; ping-ts‘í ch‘í-sang-ge z-‘aò pó
ng-dà-kò è yoà-ge mû-z sùng ng-dà-ko.

N N

11 Kù-goa sa-kai nyüeh-neh, ng-dà-ko ts'ang ih-tsih Ò-lieh-sa-t'à-ge jüe k'e-k'i, jüe-'oè z Tiu-sz shoa-tsz, z zé keh-kaih hé-töé kù tung-t'ie-ge.

12 Töé-da Jī-la-kú zuih shoh-ta sa neh.

13 Joa boa-ta ih-ch'üe sá-töè Lì-chī-ong; kù-goa ih-neh yaó nō-fung ch'ī-li, dī-n neh zuih töè Bū-tiu-lì.

14 Keh-li p'ùng-djahshung-dí, ts'ing ng-dà-ko shoh gi-dà-ko-ta ts'aih-neh, zuih töè Lu-mó li.

15 Lu-mó-ge shung-dí t'ing-djah ng-dà-ko-ge sàng-sih tsaó-ch'üeh ih-dzih töè Ò-pí-u-ge ka-z tà Sa-küé boa-ta li tsieh ng-dà-ko: Pöé-lu ts'z-djah gi-dà-ko zuih kō-zì Ziè-ti, sang-chung üe-ta.

16 Ng-dà-ko töè-da Lu-mó, pó-tsung pó vá-nang koa-dè k'à tsie-chung: dà-z shǔ Pöé-lu, k'òa ih-kai siú gi-ge ping, ling-whà duh-z dji.

17 Kù-goa sa-neh Pöé-lu ts'ing yaó ming-voa-ge Yao-t'à-nang li: jí-lung-li-ba, zuih tai gi-dà-ko koá, Koh-'ü shung-dí, ng shǐ-zie n-naó töé-zai-djah pah-sing, whah-z tsū¹-tsung-ge kwai-chú, chàò-chàng joa Yi-lū²-sà-láe koa-dè Lu-mó-nang siú-de tsù vá-nang.

18 Gi-dà-ko yí-chang sáng-màng ng è pó ng foà-goa, iang-'ü ng 'öè-vu ke-sz-ge zai.

19 Dà-z Yao-t'à-nang fú k'áng, só-yí ng paih-teh-ì djao Ke-sà p'ò-tò : bing-fi yaó üe è kòe ng-ge pah-sing.

20 Só-yí ng iang-ts'z ts'ing nyí-dà-ko li è toà-miè k'òa nyí-dà-ko koá : iang-'ù ng k'à keh-diæ t'ieh-lie voh-löe z 'ù Yí-seh-lieh só tsz-moà-ge.

21 Gi-dà-ko tai gi koá, Ng-dà-ko ah n-naó joa Yao-t'à teh-djah sàng koá-tòe nyí, ah n-naó shung-dí tòe keh-li li t'ung-tsz ng-dà-ko, whah-z koá nyí ga-nyie z-küè fú hòe.

22 Dà-z ng-dà-ko è t'ing nyí-z-ge ì-ts'z tsz-ñah : iang-'ù koá-djah keh-kaih koà-mang ng-dà-ko shá-tih tòe-ch'í oh koá gi fú hòe.

23 K'òa Pöé-lu iah-ding ih-kai neh-tsz gi-dà-ko shü-tu nang zuih tòe gi-ge djt-ch'í li : Pöé-lu joa t'ie-koa töe 'oa-hüe ká-shüeh k'à gi-dà-ko t'ing, tai-tsing Ziè-tì-ge kwaih, yoà Mû-si-ge lieh-foh tà sie-tsz-ge shi ch'üè gi-dà-ko sie-sàng Yi-sü.

24 Só koá-ge shwò yaó-le nang sàng, yaó-le fú sàng.

25 Gi-dà-ko pí-ts'z fú 'oh zuih sà-k'e ; Pöé-lu sie koá ih-chü shwò, koá, Sing-ling t'oh sie-tsz Yi-sè-ò tai ng-dà-ko tsü¹-tsung só koá-ge, z fú ts'oh-ge,

26 Koá, Tsaó-k'ì tòi keh-kaih pah-sing koá, nyí-dà-ko t'ing z whai t'ing, fú whai ming-bah : ts'z z whai ts'z, fú whai ts'z-djah :

27 Iang-'ù keh-kaih pah-sing-ge sang z ngà-ge, n-tó ah lá-teh t'ing, ngá-tsing ah pí-lung-goa; ch'oa-p'ò ngá-tsing ts'z-djah, n-tó ah t'ing-djah, sang-naì ming-bah, zuih lai-chüé, Ng zuih i gi-dà-ko.

28 So-yí nyí-dà-ko höé shá-tih, Ziè-tì-ge chàò-foh z djue k'à yí-kwaih-nang, gi-dà-ko whai t'ing-djah.

29 Pöé-lu koá-yüé keh-leh shwò, Yao-t'à nang zuih k'ì, gi-dà-ko pí-ts'z tu-tu bié-lõ.

30 Pöé-lu læ dzie nyie djì zé z só tsû-ge uh, tsieh-ziú va-pah tsaó-li chiè gi-ge nang :

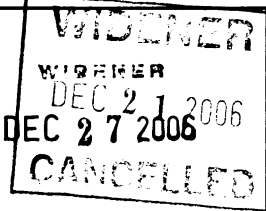
31 Foà-tá dù djue Ziè-tì-ge kwaih, koà-shùng Chí Yi-sû Chī-tuh-ge z-küè; n-naó nang chàng-lõe gi.

WIDENER LIBRARY

Harvard College, Cambridge, MA 02138; (617) 495-2413

If the item is recalled, the borrower will be notified of the need for an earlier return. (Non-receipt of overdue notices does not exempt the borrower from overdue fines.)

 A rectangular stamp from Widener Library. The text inside the stamp, from top to bottom, reads: "WIDENER" in a large, bold, sans-serif font; "WIDENER" in a smaller, bold, sans-serif font; "DEC 21 2006" in a bold, sans-serif font; "DEC 27 2006" in a bold, sans-serif font; and "CANCELLED" in a bold, sans-serif font. <p>WIDENER WIDENER DEC 21 2006 DEC 27 2006 CANCELLED</p>	

Thank you for helping us to preserve our collection!

